

**Inbjudan till teckning av aktier i
Nordea Bank AB (publ)**

Joint Global Coordinators och Joint Bookrunners

J.P. Morgan

Merrill Lynch International

Nordea Markets

16 mars 2009

INFORMATION TILL INVESTERARE

I samband med Företrädesrättsemissionen och upptagandet till handel av de Nya Aktierna på NASDAQ OMX Stockholm, NASDAQ OMX Helsinki och NASDAQ OMX Copenhagen har Nordea upprättat ett prospekt på svenska och en engelsk översättning därav.

Teckningsrätterna och de Nya Aktierna har inte registrerats och kommer inte att registreras enligt U.S. Securities Act of 1933 i gällande lydelse ("Securities Act") eller hos någon värdepappersmyndighet i någon delstat i USA eller annan jurisdiktion som tillhör USA och får inte erbjudas eller säljas i USA, utom genom transaktioner som är undantagna från registrering enligt Securities Act. Teckningsrätterna och de Nya Aktierna erbjuds och säljs utanför USA i enlighet med Regulation S i Securities Act.

Detta prospekt utgör varken ett erbjudande att överlåta eller en inbjudan avseende ett erbjudande att förvärva andra värdepapper än de Nya Aktierna. I ett flertal länder, särskilt i USA, Kanada, Japan, Hong Kong och Australien, är distribution av detta prospekt, teckning av de Nya Aktierna med stöd av Teckningsrätter, erbjudandet att teckna de Nya Aktierna samt försäljningen av de Nya Aktierna föremål för restriktioner i lag (avseende registrering, tillstånd eller andra regleringar). Med vissa undantag gäller erbjudandet att teckna de Nya Aktierna inte personer som är bosatta i USA, Kanada, Japan, Hong Kong och Australien eller någon annan jurisdiktion där ett sådant erbjudande skulle vara förbjudet. Ingen åtgärd har vidtagits eller kommer att vidtas av Nordea, Merrill Lynch International ("Merrill Lynch"), J.P. Morgan Securities Ltd. ("J.P. Morgan" och, tillsammans med Merrill Lynch, "Emissionsgaranterna") eller Nordea Markets ("Nordea Markets" och, tillsammans med Emissionsgaranterna, "Joint Bookrunners") i syfte att tillåta innehav eller distribution av detta prospekt (eller något annat erbjudande- eller marknadsföringsmaterial eller några anmälningsnedlar hänförliga till Teckningsrätter eller de Nya Aktierna) i någon jurisdiktion i vilken sådan distribution annars skulle kunna strida mot lagar eller regler.

Följaktligen får varken detta prospekt eller marknadsföringsmaterial eller övrigt till Företrädesrättsemissionen hänförligt material distribueras eller publiceras i någon jurisdiktion om inte detta sker i enlighet med gällande lagar och regler. Envar som kan komma att inneha detta prospekt är skyldig att informera sig om och följa sådana restriktioner och särskilt att inte publicera eller distribuera prospektet i strid med tillämpliga värdepappersrättsliga lagar och regler. Varje handlande i strid med sådana restriktioner kan utgöra brott mot tillämplig värdepappersrättslig lagstiftning. Detta prospekt utgör varken ett erbjudande att överlåta Teckningsrätterna eller de Nya Aktierna till någon person i en jurisdiktion i vilken det är olagligt att lämna ett sådant erbjudande till en sådan person eller en inbjudan till ett erbjudande att förvärva Teckningsrätterna eller de Nya Aktierna från någon person i en jurisdiktion i vilken det är olagligt att göra en sådan inbjudan.

Ingen person är eller har varit behörig att tillhandahålla någon information eller att göra någon utfästelse avseende Företrädesrättsemissionen annat än vad som framgår av detta prospekt och, om så ändå sker, ska sådan information eller utfästelse inte förlitas på såsom behörigen godkänd. Ingen utfästelse eller garanti, uttrycklig eller underförstådd, lämnas av Joint Bookrunners avseende riktigheten, fullständigheten eller verifikationen av informationen i detta prospekt och innehållet i detta prospekt varken utgör eller ska förlitas på som ett löfte eller en utfästelse från Joint Bookrunners i detta avseende, varken historiskt eller vad avser framtiden. Joint Bookrunners påtar sig inget ansvar för detta prospekts riktighet, fullständighet eller verifikation och fransäger sig följaktligen i största möjliga utsträckning under tillämplig lag allt ansvar, oavsett om sådant ansvar grundas på skadeståndsrättslig, kontraktsrättslig eller annan grund, som de annars skulle kunna ha avseende information som tillhandahållits i detta prospekt eller annorledes. Uppgifter som tillhandahållits eller utfästelser som gjorts i samband med Företrädesrättsemissionen samt teckning eller försäljning av Teckningsrätterna eller de Nya Aktierna som inte överensstämmer med vad som anges i detta prospekt är ogiltiga.

Investerare bekräftar att (i) de inte har förlitat sig på Joint Bookrunners, eller någon person som är närstående till Joint Bookrunners, i samband med granskningen av riktigheten av informationen i detta prospekt eller i samband med deras investeringsbeslut, och (ii) de endast har förlitat sig på informationen i detta prospekt och att ingen person har bemyndigats att ge någon information eller göra några utfästelser om Nordea, Teckningsrätterna eller de Nya Aktierna (om inte annat framgår av detta prospekt) och om sådan information eller sådana utfästelser har gjorts ska de inte förlitas på som om de har godkänts av Nordea eller Joint Bookrunners.

Distributionen av detta prospekt innebär inte att uppgifterna i prospektet är aktuella vid någon annan tidpunkt än per datumet för detta prospekt. I synnerhet innebär varken distributionen av detta prospekt eller erbjudandet, försäljningen eller leveransen av Teckningsrätterna eller de Nya Aktierna att några negativa förändringar inte har skett eller händelser inte har inträffat vilka kan eller skulle kunna leda till en negativ påverkan på Nordeas verksamhet, finansiella ställning eller rörelseresultat.

Varje investerare som fattar ett investeringsbeslut måste förlita sig på egna undersökningar, analyser och utredningar av Nordea och villkoren för Företrädesrättsemissionen, inklusive möjligheter och risker. Varken Nordea eller någon av Joint Bookrunners eller någon av dessas representanter ger några utfästelser till dem som erbjudandet riktar sig till eller till tecknare eller förvärvare av Teckningsrätterna eller de Nya Aktierna avseende lagligheten i en investering i Teckningsrätter eller Nya Aktier enligt den lagstiftning som är tillämplig för dem som erbjudandet riktar sig till eller för tecknare eller förvärvare. Varje investerare bör innan teckning eller förvärv av de Nya Aktierna sker konsultera sina egna rådgivare. Investerare måste göra självständiga bedömningar av de legala, skattemässiga, affärsmässiga, finansiella och övriga konsekvenserna som teckning eller förvärv av Teckningsrätterna eller de Nya Aktierna medför. Investerare måste även göra sin egen självständiga bedömning avseende de risker som är förknippade med teckning eller förvärv av Teckningsrätterna eller de Nya Aktierna.

Joint Bookrunners agerar uteslutande för Nordeas och ingen annans räkning i samband med Företrädesrättsemissionen. De kommer inte att betrakta någon annan person (oavsett om personen ifråga är mottagare av detta prospekt eller ej) som deras respektive klient i förhållande till Företrädesrättsemissionen och kommer inte att ansvara i förhållande till någon annan än Nordea för att tillhandahålla det skydd som bereds till deras respektive klienter eller för råd i samband med Företrädesrättsemissionen eller någon transaktion eller uppgörelse som det refereras till i detta prospekt.

I samband med Företrädesrättsemissionen kan var och en av Emissionsgaranterna och deras respektive närstående företag, när de agerar som investerare för sin egen räkning, förvärva Teckningsrätter eller Nya Aktier i Företrädesrättsemissionen och i den egenskapen för sin egen räkning behålla, köpa eller sälja sådana värdepapper, Teckningsrätter eller Nya Aktier eller liknande investeringar och får erbjuda eller sälja sådana aktier eller investeringar på annat sätt än i samband med denna Företrädesrättsemission. Således ska alla referenser i detta prospekt till att aktier erbjuds förstås som att det innefattar alla erbjudanden av Teckningsrätter eller Nya Aktier till någon av Emissionsgaranterna eller några av deras respektive närstående företag när de agerar i sådan egenskap. Ingen av Emissionsgaranterna avser att avslöja omfattningen av någon sådan investering eller transaktion, såvida det inte krävs enligt lag eller reglering.

Detta prospekt har upprättats med anledning av en nyemission av högst 1 430 059 525 nya stamaktier (de "Nya Aktierna") i Nordea Bank AB (publ) ("Nordea") tecknade med stöd av överlåtbara teckningsrätter ("Teckningsrätterna") som tilldelas innehavare av stamaktier i Nordea per den 17 mars 2009 ("Avstämningsdagen") eller tecknade på annat sätt enligt vad som anges i detta prospekt ("Företrädesrättsemissionen"). Innehavare av stamaktier kommer att erhålla 11 Teckningsrätter för varje stamaktie som innehas på Avstämningsdagen. 20 Teckningsrätter kommer att berättiga innehavaren att teckna 1 Ny Aktie till teckningskursen 1,81 euro, alternativt, vid teckning med stöd av Teckningsrätter registrerade i det svenska kontoföringssystemet 20,75 svenska kronor eller, vid teckning med stöd av Teckningsrätter registrerade i det danska kontoföringssystemet 13,49 danska kronor per Ny Aktie ("Teckningskursen") under tiden från och med den 20 mars 2009 till och med den 3 april 2009 ("Teckningsperioden").

Detta prospekt har godkänts och registrerats av den svenska Finansinspektionen i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 25 och 26 §§ lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument. Godkännande och registrering av den svenska Finansinspektionen innebär inte att den svenska Finansinspektionen garanterar att sakuppgifterna i prospektet är riktiga eller fullständiga. Nordea vidtar inte några åtgärder för att tillåta ett publikt erbjudande av de Nya Aktierna i Företrädesrättsemissionen (genom utnyttjande av Teckningsrätter eller på annat sätt) i några andra jurisdiktioner än Danmark, Finland, Frankrike, Norge, Tyskland, Storbritannien och Sverige. Se avsnittet "*Restriktioner rörande försäljning och överlåtelse av Teckningsrätter och Nya Aktier*".

Twist rörande eller med anledning av Företrädesrättsemissionen, innehållet i detta prospekt eller därmed sammanhängande rättsförhållanden ska avgöras exklusivt enligt svensk lag och av svensk domstol. Stockholms tingsrätt ska vara första instans.

Detta prospekt finns tillgängligt på Nordeas hemsida, www.nordea.com samt på den svenska Finansinspektionens hemsida, www.fi.se. Informationen på Nordeas hemsida är inte införlivad i detta prospekt och utgör inte en del av detta prospekt.

Handel med Teckningsrätterna förväntas ske på NASDAQ OMX Stockholm under benämningen "NDA TR", på NASDAQ OMX Helsinki under benämningen "NDA1VU0109" och på NASDAQ OMX Copenhagen under benämningen "NDA TR". Teckningsperioden kan komma att förlängas av Nordeas styrelse. Teckningsrätter som inte utnyttjas inom Teckningsperioden förfaller och förlorar sitt värde.

INDIKATIV TIDSPLAN FÖR FÖRETRÄDESRÄTTSEMISSIONEN

Handel med stamaktier exklusive Teckningsrätter inleds	13 mars 2009
Avstämningsdag	17 mars 2009
Teckningsperiod	20 mars–3 april 2009
Handel med Teckningsrätter:	
På NASDAQ OMX Stockholm och NASDAQ OMX Copenhagen	20–31 mars 2009
På NASDAQ OMX Helsinki	20–27 mars 2009
Handel med betalda tecknade aktier (BTA) inleds	20 mars 2009

TIDPUNKTER FÖR FINANSIELL INFORMATION OCH ÅRSSTÄMMA

Nordeas årsstämma	2 april 2009
Delårsrapport, januari–mars 2009	29 april 2009
Delårsrapport, januari–juni 2009	21 juli 2009
Delårsrapport, januari–september 2009	28 oktober 2009

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sammanfattning	1
Översikt	1
Styrkor	1
Strategi	2
Bakgrund och motiv till Företrädesrättsemissionen	4
Emissionslikvidens användning	5
Övrigt	5
Företrädesrättsemissionen i sammandrag	6
Sammanfattning av riskfaktorer	10
Sammanfattning av utvald finansiell och annan information	12
Riskfaktorer	14
Risker relaterade till de rådande makroekonomiska förhållandena	14
Risker relaterade till Nordeas kreditportfölj	14
Risker relaterade till exponering mot marknadsrisk	16
Risker relaterade till likviditet och kapitaltäckning	17
Andra risker hänförliga till Nordeas verksamhet	18
Risker relaterade till de legala och regulatoriska miljöer där Nordea bedriver verksamhet	20
Risker relaterade till Företrädesrättsemissionen och de Nya Aktierna	22
Framåtriktade uttalanden och presentation av finansiell och annan information	24
Framåtriktade uttalanden	24
Finansiell information	24
Marknadsandel och annan information	24
Inbjudan att teckna Nya Aktier i Nordea	26
Bakgrund och motiv	27
Bakgrund och motiv till Företrädesrättsemissionen	27
Emissionslikvidens användning	28
Villkor och anvisningar	29
Villkor och anvisningar—Nya Aktier som ska registreras hos Euroclear Sweden och handlas på NASDAQ OMX Stockholm	29
Villkor och anvisningar—Nya Aktier som ska registreras hos Euroclear Finland och handlas på NASDAQ OMX Helsinki	33
Villkor och anvisningar—Nya Aktier som ska registreras hos VP Securities och handlas på NASDAQ OMX Copenhagen	38
Villkor för Företrädesrättsemissionen	41
Investeringar bosatta i vissa obehöriga jurisdiktioner	41
Verksamhet	42
Översikt	42
Historia och utveckling	42
Styrkor	42
Strategi	43
Nordeas verksamhetsmodell	45
Nordeas kunder och verksamhet	47
Konkurrens och marknader	53
Informationsteknik	55
Medarbetare	56
Ytterligare information om Nordea	57
Utvald finansiell och annan information	58
Resultaträkning för koncernen	58
Balansräkning för koncernen	59
Nyckeltal för koncernen	59
Nyckeltalsdefinitioner	60
Resultaträkning på segmentnivå	61
Balansräkning på segmentnivå	61
Kommentarer till den finansiella utvecklingen	62
Översikt	62
Väsentliga faktorer som påverkar verksamhetens resultat	62
Konsoliderat verksamhetsresultat för 2006, 2007 och 2008	68
Konsoliderad balansräkning för 2006, 2007 och 2008	73
Kapitaltillskott till dotterbolag	75
Åtaganden utanför balansräkningen	75
Verksamhetsresultatet för 2006, 2007 och 2008—Analys per kundområde	75
Verksamhetsresultatet för 2006, 2007 och 2008—Analys per produktområde	86
Utsikter och senaste tidens utveckling	90
Finansiella mål och kapitalpolicy	91
Kapitaltäckning	91
Likviditet och kapitalresurser	92
Kreditbetyg	95
Kassaflöde	95
Viktiga redovisningsprinciper och uppskattningar	97
Utvald statistik och annan information	99
Genomsnittliga balanser och räntesatser	99

Analys av förändringar i ränteintäkter och räntekostnader	100
Värdepappersportfölj	100
Typer av lån	101
Utestående lån per jurisdiktion och bransch	101
Förfallostruktur för lån	102
Osäkra fordringar	102
Analys av reservering för kreditförluster	103
Fördelning av reserver för kreditförluster	103
Kortfristig upplåning	104
Inlåning	105
Räntabilitet på eget kapital och totalt kapital	105
Risk-, likviditets- och kapitalhantering	106
Översikt	106
Hanteringsprinciper och kontroll	106
Riskhantering	108
Likviditetshantering	132
Kapitalhantering	137
Aktiekapital och ägarförhållanden	146
Information om aktien	146
Aktiekapital	146
Handel i Nordeas aktier	148
Större aktieägare	149
Aktieägande bland anställda	149
Omvandling till europabolag	149
Historisk kursutveckling för aktien	150
Utdelning och utdelningspolicy	151
Utdelningspolicy	151
Vinstutdelning enligt svensk rätt	151
Utbetalning av utdelning	151
Kapitalisering och skuldsättning	153
Kapitalisering	153
Nettofinansiell skuldsättning	153
Övervakning och tillsyn av banker	154
Regleringen av bank- och finansieringsrörelse samt ägar- och ledningsprövning	154
Statliga stabiliseringsplaner	156
Styrelse, koncernledning och revisorer	160
Styrelse	160
Koncernledningen	163
Ersättning till Styrelsen och koncernledningen	165
Annan information om Styrelsen och koncernledningen	169
Nomineringsprocess	169
Styrelseutskott	170
Revisorer	171
Skattefrågor	172
Skattefrågor i Sverige	172
Skattefrågor i Danmark	174
Skattefrågor i Finland	176
Skattefrågor i Norge	178
Vissa federala inkomstskattekonsekvenser i USA	180
Restriktioner gällande försäljning och överlåtelse av Teckningsrätter och Nya Aktier	186
Teckningsrätter och nya aktier	186
USA	187
Europeiska ekonomiska samarbetsområdet	189
Restriktioner rörande försäljning i vissa andra jurisdiktioner	190
Bolagsordning	191
Legala frågor och kompletterande information	195
Avtal om teckning av Nya Aktier	195
Väsentliga avtal	199
Avtal med närstående	200
Försäkringar	200
Investeringar	200
Fastigheter	201
Koncernstruktur	201
Immateriella rättigheter	201
Rättsliga förfaranden	201
Handlingar tillgängliga för granskning	202
Information om växelkurser och lagreglering	203
Information om växelkurser	203
Lagreglering om valutakontroll	203
Vissa definitioner	204
Finansiella rapporter—innehåll	F-1

SAMMANFATTNING

Den här sammanfattningen är avsedd som en introduktion till prospektet och lyfter fram information som presenteras mer detaljerat på annan plats i prospektet. Sammanfattningen är inte fullständig och innehåller inte all information som du bör överväga innan du investerar i Teckningsrätter och/eller Nya Aktier. Innan du fattar ett investeringsbeslut bör du läsa igenom hela prospektet noggrant, inklusive avsnitten "Riskfaktorer", "Kommentarer till den finansiella utvecklingen", "Verksamhet" samt de finansiella rapporter som ingår i detta prospekt. För definitioner av vissa uttryck som används i prospektet, se avsnittet "Vissa definitioner". En person kan enbart hållas ansvarig för information som ingår i den här sammanfattningen om sammanfattningen är vilseledande, felaktig eller motsäggande i förhållande till de andra delarna av prospektet. Enligt nationell lag i de enskilda medlemsstaterna i det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ("EES") kan en kärande som väcker talan rörande informationen i detta prospekt tvingas att svara för kostnaderna för översättning av prospektet innan rättegången inleds.

ÖVERSIKT

Nordea är den största finanskoncernen i Norden (Danmark, Finland, Norge och Sverige) mätt i totala intäkter och är verksam även i Baltikum, Polen och Ryssland, som Nordea benämner "New European Markets", i Luxemburg samt via en rad andra internationellt baserade kontor. Nordea anser sig ha den största kundbasen av alla finanskoncerner i Norden med cirka 10 miljoner kunder per den 31 december 2008, spridda över de marknader där Nordea är verksam, varav cirka 7,5 miljoner privatkunder i fördelsprogrammet och cirka 0,7 miljoner aktiva företagskunder. Vid samma tid uppgick Nordeas totala balansomslutning till 474 md euro och primärkapitalet till 15,8 md euro, och Nordea var den största kapitalförvaltaren baserad i Norden med 126 md euro i förvaltad kapital. För räkenskapsåret 2008 uppgick Nordeas rörelseintäkter till 8,2 md euro, varav 76,7 procent härrörde från Nordic Banking (22,0 procent, 21,8 procent, 20,6 procent och 11,6 procent i Danmark, Sverige, Finland respektive Norge), 5,7 procent härrörde från New European Markets och 17,6 procent genererades av Nordeas övriga verksamhet som inkluderar dess International Private Banking-verksamhet och verksamheten inom sektorerna Financial Institutions och Shipping & Oil Services.

STYRKOR

Stor, diversifierad kundbas och ett väl utbyggt distributionsnät

Nordeas unika nordiska kundbas består av cirka 6,8 miljoner privatkunder och cirka 0,6 miljoner företagskunder. Kunderna betjänas via det mest omfattande distributionsnätet i Norden, bestående av cirka 1 100 kontor kombinerat med kundcenter och en Internetbank med 5,2 miljoner anslutna internetkunder. Nordeas ledande position på de nordiska bankmarknaderna kompletteras med en långsiktig tillväxtplattform i Baltikum, Polen och Ryssland, där Nordea har cirka 0,7 miljoner privatkunder i sitt fördelsprogram, cirka 80 000 företagskunder och över 260 kontor.

Inget enskilt land står för mer än en fjärdedel av Nordeas intäkter, och verksamheten är balanserad mellan företagssektorn och privatkundsektorn. Nordeas höga diversifiering tillsammans med dess storlek och marknadsledande ställning skapar goda förutsättningar för stabilitet och långsiktig lönsamhet genom konjunkturcykeln.

Tydlig strategi för organisk tillväxt med en skalbar affärs- och verksamhetsmodell

Nordea tillämpar en strategi för organisk tillväxt som fokuserar på att göra mer affärer med befintliga kunder och attrahera nya lönsamma kunder genom att proaktivt arbeta för att skapa starka relationer med kunderna. Grundfilosofin i strategin är indelningen av kunderna i olika segment och en tydlig differentiering av såväl bankens erbjudanden som resursfördelning mellan dessa kundsegment. Denna affärsmodell är tydlig och överblickbar för både medarbetare och kunder och har resulterat i såväl ökad kundlojalitet som ökade möjligheter till merförsäljning inom den befintliga kundbasen. Genomförandet av strategin förenklas av Nordeas gemensamma, integrerade verksamhetsmodell, vilken är utformad för att säkerställa operativ effektivitet och höja kvaliteten i kundrelationerna. Konceptet med en gemensam affärsmodell och en integrerad verksamhetsmodell har visat på hög skalbarhet genom dess framgångsrika implementering i Baltikum, Polen och Ryssland. Nordea använder sig av ett antal prestationsindikatorer för att mäta hur dess organiska tillväxtstrategi framskrider och för att hantera kostnader, risker och kapital.

Nordea utvärderar fortlöpande möjliga tilläggsförvärv inom sina kärnverksamheter och upprätthåller en beredskap att medverka i en nordisk eller europeisk konsolidering av finansbranschen.

Stark balansräkning och betydande skalfördelar

Nordeas riskvägda tillgångar, efter övergångsregler enligt Basel II, uppgår till 213 md euro, vilket är mer än någon annan bank i Norden. Denna unikt starka balansräkning ger Nordea goda förutsättningar att tillgodose sina kunders finansieringsbehov, även under utmanande perioder. Balansräkningens storlek tillsammans med den ansevärda kundbasen och kundverksamheten ger också betydande skalfördelar. Nordeas storlek gör det möjligt för banken att spara kostnader genom centralisering av investeringar på områden som produktutveckling, informationsteknik eller legala eller regelverksrelaterade initiativ.

Väl avvägd riskhantering, solid upplåningsposition och god kreditrating

En väl avvägd riskhantering är en integrerad del i Nordeas organisation och kultur. Nordea har ett enhetligt system för riskhantering i alla verksamheter och på alla geografiska marknader med strikt central uppföljning. Nordeas konsekventa fokus på arbete med riskhantering har resulterat i en historik av jämförelsevis låga kreditförluster och en stabil kvalitet i tillgångarna understött av en väl diversifierad låneportfölj. Nordea har bibehållit sitt fokus på traditionella tjänster för privatkunder och företag och därmed lyckats undgå större förluster förorsakade av strukturerade kreditinstrument och investeringsbolag. Vidare har Nordea en solid och väldiversifierad upplåningsbas genom att cirka hälften av upplåningen (cirka 150 md euro) utgörs av inlåning från allmänheten. I sin upplåning på finansmarknaderna gynnas Nordea av sin tillgång till de stora och välutvecklade svenska och danska marknaderna för inhemska säkerställda obligationer. Denna upplåningsbas, tillsammans med Nordeas kreditbetyg avseende motparter (AA- (stabila utsikter), Aa1 (stabila utsikter) och AA- (stabila utsikter) från S&P, Moody's respektive Fitch) är viktiga faktorer bidragande till bankens förmåga att ta upp lån på marknaden till konkurrenskraftiga villkor. Under 2008 var kreditderivatspreaden för Nordeas krediter en av de lägsta bland Europas större banker.

STRATEGI

Efter en period med fokus på stabilitet och lönsamhet lanserade Nordea för två år sedan en tydligt definierad strategi för organisk tillväxt i Norden och de nya europeiska marknaderna (Baltikum, Polen och Ryssland). Denna nya strategiska inriktning ligger fast, trots det betydligt mer utmanande makroekonomiska läget. Däremot har genomförandetakten anpassats till det rådande marknadsläget. Nordeas strategi för lönsam organisk tillväxt består av följande tre komponenter:

Göra fler affärer med befintliga kunder i Norden samt värva nya kunder

Den första och viktigaste komponenten i tillväxtstrategin är att göra mer affärer med befintliga privat- och företagskunder i Norden samt fokusera på att värva nya lönsamma kunder med god kreditvärdighet genom en proaktiv relationsbankstrategi. Nordea har en konkurrensfördel i det svåra marknadsläget, eftersom kunderna uppfattar banken som ett starkt finansinstitut.

Resurserna prioriteras på de kunder som erbjuder de bästa möjligheterna. Privatkunderna delas upp i fyra segment (private banking-, förmåns-, PLUS- och baskunder) beroende på antal och typ av affärer med Nordea. För varje segment finns ett erbjudande som specificerar kontakt- och servicenivå, prissättning och produktlösningar. Grundfilosofin i denna strategi är att erbjuda bäst service och rådgivning samt de bästa produktlösningarna och mest förmånliga priserna, till de kunder som genererar mest affärer och intäkter. Priserna för förmåns-, PLUS- och baskunder redovisas öppet och är generellt sett inte förhandlingsbara. Kontakten med dessa kunder är proaktiv, och kunderna erbjuds produkter från hela Nordeas produktportfölj.

På kortare sikt är strategin avseende privatkunder att stärka relationerna med kunderna i de översta segmenten (private banking- och förmånskunder), att identifiera och flytta kunder till dessa segment samt att betjäna PLUS- och baskunderna på ett effektivare sätt. Stora förändringsprogram har satts igång i kontorsrörelsen med syftet att frigöra resurser som istället kan användas för fler kundmöten samt för att effektivisera försäljningen genom en strukturerad säljprocess. Initiativen väntas leda till färre anställda i de traditionella kassa- och back office-tjänsterna.

Relationsbanksstrategin gentemot privatkunder stöds av en fokuserad produktstrategi. Nordea har ett brett produktsortiment och ett väl utbyggt distributionsnät. I rådande marknadsläge satsar Nordea på ett flexibelt urval av produkter och fokuserar på enkla sparprodukter och produkter som kräver låga kapitalinsatser snarare än komplexa och svårgenomskådliga produkter. Nordeas sparprodukter tar hänsyn till olika variabler som kundernas förmögenhet, grad av engagemang i den egna finansiella planeringen och livsfas, i kombination med deras riskvillighet.

Företagskunderna delas in i fyra segment utifrån hur stora intäkter de genererar och deras affärspotential för Nordea: Corporate Merchant Banking ("CMB"), stora, medelstora och små företag. För varje segment finns ett erbjudande som innefattar kontakt- och servicenivå samt produktlösningar. Relationsstrategin för företagskunder syftar till att göra Nordea till deras "husbank" och ta hand om en så stor del av deras dagliga och händelsestyrda bankärenden som möjligt. Kundansvariga, som har en helhetssyn på kunders verksamhet och finanser, ansvarar för Nordeas relation till företagskunderna.

I rådande marknadsläge ser Nordea det som viktigare än någonsin att vara proaktiv och hålla sig nära de befintliga kunderna. Nya kunder väljs ut med omsorg och måste ha ett högt internt tilldelat kreditbetyg. I alla företagssegment läggs stor vikt vid att hålla kontroll över hur de riskvägda tillgångarna utvecklas och vid att marginalerna speglar risknivån och upplåningskostnaden. Nordea har också, som en del av sitt proaktiva tillvägagångssätt, etablerat särskilda team för hantering av problemkrediter på alla marknader.

Genom sin produktstrategi gentemot företagskunder arbetar Nordea också för att riskhanteringsprodukter och kapitalmarknadstransaktioner ska bli en del av grunderbjudandet till stora och medelstora företag. Försäljningen av riskhanteringsprodukter har bidragit till ökningen av nettoresultatet av finansiella poster till verkligt värde under 2007 och 2008, såväl inom företagskundsegmentet som bland institutionella kunder. Nordea kommer att fortsätta utveckla equity- och corporate finance-funktionerna. Tjänsterna inom likviditetshantering kommer att vidareutvecklas för samtliga företagskunder, eftersom dessa tjänster är nyckeln till kundernas dagliga verksamhet och till att bibehålla en stark kundrelation. För små företag kommer en ny rådgivarprofil och ett nytt servicekoncept att utvecklas och införas för att hantera dessa kunders kombinerade behov av privatkundtjänster och företagskundtjänster.

I Norden kompletteras satsningen på organisk tillväxt med utvalda förvärv inom retail banking. Exempel på detta är förvärvet av 68 kontor från Svensk Kassaservice sommaren 2008 samt förvärvet av nio kontor från danska Roskilde Bank hösten 2008.

Den nordiska tillväxten kompletteras med investeringar i de nya europeiska marknaderna

Nordea benämner Baltikum, Polen och Ryssland de nya europeiska marknaderna. Nordea inledde verksamheten i denna region för att i första hand betjäna nordiska företagskunder med verksamhet i dessa länder. I Ryssland slutfördes förvärvet av en majoritetspost i JSB Orgresbank i mars 2007 (den återstående minoritetsposten förvärvades 2008, och förutsätter delvis godkännande från myndighet), samtidigt som Nordea sålde sin minoritetspost i en annan, större rysk bank. Den ursprungliga strategin har successivt utvecklats till att även omfatta lokala kunder och i dag inriktar sig Nordea, förutom på sina nordiska kunder, på de övre privatkundsegmenten och på medelstora företagskunder i Baltikum och Polen. I Ryssland utgörs den primära målgruppen av mycket stora företagskunder. Strategin har genomförts genom en utbyggnad av kontorsnätet som inleddes i slutet av 2006 i Baltikum och framför allt i Polen. Parallellt med utbyggnaden av sin distributionskapacitet utökar Nordea sitt produktsortiment och höjer servicenivån på de nya europeiska marknaderna.

Den långsiktiga strategiska inriktningen på de nya europeiska marknaderna är att fortsätta med den lönsamma tillväxtstrategin och utveckla verksamheten till en diversifierad fullsortimentsbank som är integrerad med den övriga Nordeakoncernen.

Kundsegmenteringen och erbjudandena som används i Norden införs för närvarande i Polen och Baltikum, varefter Ryssland står på tur. Riskhanteringen följer överlag samma rutiner som i övriga koncernen, och affärsverksamheten anpassas steg för steg efter koncernens integrerade verksamhetsmodell.

Till följd av de extrema finansiella och makroekonomiska förhållandena samt den stora osäkerheten och riskerna på de nya europeiska marknaderna har Nordea dock dragit ner på expansionstakten på dessa marknader. Utbyggnaden av kontorsnätet i Ryssland och Baltikum har avbrutits och bromsats upp markant i Polen.

Integrationen med övriga Nordeakoncernen, inte minst i form av riskhantering och produkt erbjudanden, fortsätter så att expansionen snabbt ska kunna återupptas när förhållandena blir mer gynnsamma.

Utvalda globala och europeiska sektorer

Nordea har framgångsrikt utvecklat starka positioner inom den internationella sjöfarts- och oljeserviceindustrin samt inom förmögenhetsförvaltning utanför Norden och Baltikum, Polen och Ryssland.

Nordea är ett av de ledande finansinstituten som tillhandahåller tjänster till de globala sjöfarts- och offshoresektorerna. Nordeas strategi är att skapa och bevara långsiktiga kundrelationer med högkvalitativa, stora, öppna och företrädesvis börsnoterade företag. Målet är också att upprätthålla en väldiversifierad och säkrad kreditportfölj i alla segment och regioner samt vara en stark aktör inom syndikering.

Affärsrådets övergripande ambition ligger fast och den väl beprövade affärsmodellen bibehålls trots nedgången i världsekonomin, världshandeln och fraktpriserna. På kort sikt skärps emellertid fokus på kostnader, risker och kapitalhantering, bland annat genom stärkt fokus på närliggande affärsmöjligheter med befintliga kunder och ett mycket selektivt urval av nya kunder.

Nordeas International Private Banking & Funds är en av de största nordiska private banking-verksamheterna i Luxemburg och Schweiz. Verksamheten omfattar private banking-tjänster och distribution av Nordeas fonder i Europa. International Private Banking strävar efter organisk tillväxt och enheten European Fund Distribution har ett mångfacetterat utbud där såväl egna som andras produkter distribueras till institutionella kunder. Strategin för organisk tillväxt kompletteras från tid till annan med selektiva mindre förvärv.

BAKGRUND OCH MOTIV TILL FÖRETRÄDESRÄTTSEMISSIONEN

Sedan finanskrisen började sommaren 2007 har Nordea lyckats undvika de mest betydande effekterna av den extrema marknadsvolatiliteten och har noterat begränsade negativa värderingseffekter hänförliga till sina olika finansiella instrument. Nordeas systematiska sätt att hantera risk, kapital och upplåning har varit en viktig faktor bakom det stabila resultatet. Under 2008 visade Nordea att strategin för organisk tillväxt fortsatte att ge starka resultat, genom att huvuddelen av intäktsökningen skapades genom fler affärer med befintliga privat- och företagskunder. Detta reflekterade Nordeas väldiversifierade kreditportfölj och den höga kreditkvaliteten i dess kundbas.

Under fjärde kvartalet 2008 redovisade Nordea en stabil fortsatt ökning av intäkterna och ett stabilt resultat före kreditförluster. På grund av den snabba nedgången i ekonomin har nivån på de redovisade kreditförlusterna stigit, om än i linje med Styrelsens och koncernledningens förväntningar med tanke på omfattningen av den ekonomiska avmattningen. Nordea har en fortsatt stark kapitalbas med en redovisad primärkapitalrelation som, exklusive övergångsregler enligt Basel II, uppgick till 9,3 procent den 31 december 2008, högre än målet på 9,0 procent över konjunkturcykeln.

Förutom Företrädesrättsemissionen har Styrelsen föreslagit att utdelningen sänks till 0,20 euro per stamaktie, motsvarande ett totalt belopp om cirka 519 mn euro och en utdelningskvot på 19 procent. Genom att sänka utdelningen kommer Nordeas kapitalbas att öka med cirka 0,5 md euro.

Företrädesrättsemissionen och det kapital som sparas genom den sänkta utdelningen ("åtgärderna för att stärka kapitalbasen") kommer tillsammans att höja Nordeas primärkapitalrelation exklusive hybridkapital från 8,2 procent till 10,0 procent. Primärkapitalrelationen ökar från 9,0 procent till 10,8 procent och kapitaltäckningsgraden från 11,7 procent till 13,5 procent. Alla siffror är proforma per den 31 december 2008 och efter fullständigt införande av Basel II-reglerna. Beräknat enligt övergångsreglerna i Basel II höjer dessa två åtgärder Nordeas primärkapitalrelation exklusive hybridkapital från 6,5 procent till 7,9 procent, primärkapitalrelation från 7,1 procent till 8,6 procent och kapitaltäckningsgrad från 9,3 procent till 10,7 procent. Alla siffror är proforma per den 31 december 2008.

Nordeas Styrelse och koncernledning ser det som ansvarsfullt att agera proaktivt för att på bästa sätt positionera banken både inför de risker och de möjligheter som uppstår i det rådande exceptionellt utmanande marknadsläget. De föreslagna åtgärderna för att stärka kapitalbasen har följande mål:

- *Bibehålla Nordeas position som en av de starkare bankerna i Europa.* Nordea siktar på att vara en av de starkaste bankerna i Europa sett till lönsamhet, effektivitet, kapitalisering, likviditet, upplåning och i slutändan i form av skapande av aktieägarvärde, mätt i aktiens totalavkastning. Europeiska banker

anskaffar nu ansenliga mängder kapital som en reaktion på investerarnas och andra intressenters krav på högre kapitalrelationer, vilket förändrar konkurrensförutsättningarna. Den föreslagna kapitalförstärkningen väntas stödja Nordeas höga kreditbetyg, så att banken kan behålla sin nuvarande gynnsamma upplåningsposition i relation till konkurrenterna.

- *Etablera en extra kapitalbuffert med anledning av den minskade visibiliteten på marknaden och de osäkra ekonomiska utsikterna.* Nordea räknar med att den ekonomiska nedgången kommer att påverka bankens kapitalposition, främst genom ökade kreditförluster och negativ ratingmigration i kreditportföljen, vilket ökar de riskvägda tillgångarna. I linje med den försiktiga riskhanteringen och till följd av de osäkra ekonomiska utsikterna ser Nordea det som ansvarsfullt att etablera en extra kapitalbuffert utöver de befintliga kapitalrelationsmålen för att kunna hantera sådana eventuella negativa effekter.
- *Skapa handlingsutrymme att ta vara på de goda affärsmöjligheter med hög kreditkvalitet som obalansen på marknaderna medför.* På grund av att flera konkurrenter bantar sina balansräkningar och i vissa fall också minskar sin närvaro på Nordeas kärnmarknader ser Nordea en potential i att tillvarata utvalda högkvalitativa möjligheter till ökande marginaler. Sådana möjligheter utgörs till övervägande del av efterfrågan på finansiering från kreditvärdiga kunder som drabbats av den allmänna bristen på kapital på marknaden. Nordea bedömer att man kan öka lönsamheten och ytterligare förstärka långsiktiga kundrelationer genom att stödja kreditvärdiga kunder i den rådande miljön, utan att frångå bankens sedvanliga strama riskhanteringsprinciper.
- *De föreslagna åtgärderna för att stärka kapitalet sker genom en skälig och transparent marknadslösning.* Åtgärderna för att stärka kapitalet är helt transparenta och tillämpningen av företrädesrätt garanterar att alla aktieägare behandlas lika. Åtgärderna för att stärka kapitalbasen kommer att stärka Nordeas kapitalbas med eget kapital, i syfte att tillgodose investerarnas efterfrågan på primärkapital exklusive hybridkapital, det vill säga eget kapital av högsta kvalitet.

EMISSIONSLIKVIDENS ANVÄNDNING

Nettolikviden från Företrädesrättsemissionen förväntas uppgå till cirka 2 500 000 000 euro efter avdrag för garantiprovisioner och övriga kostnader hänförliga till Företrädesrättsemissionen på cirka 85 000 000 euro. Den exakta nettoemissionslikviden från Företrädesrättsemissionen kommer att bero på andelen teckningar i svenska kronor, danska kronor respektive euro samt Nordeas därtill relaterade valutasäkringsåtgärder. Nordea avser att använda nettoemissionslikviden till att generellt stärka sin kapitalställning och för att genomföra sin organiska tillväxtstrategi, inklusive att finansiera eventuella tilläggsförvärv inom sina kärnverksamhetsområden.

ÖVRIGT

Styrelsen i Nordea ("Styrelsen") består för närvarande av Hans Dalborg (ordförande), Timo Peltola (vice ordförande), Stine Bosse, Marie Ehrling, Svein Jacobsen, Tom Knutzen, Lars G Nordström, Heidi M. Petersen, Ursula Ranin, Björn Savén och Björn Wahlroos samt tre arbetstagarrepresentanter och en arbetstagarrepresentant, Nils Q. Kruse, Steinar Nickelsen, Lars Oddestad and Kari Ahola. Koncernledningen består av Christian Clausen (verkställande direktör och koncernchef), Carl-Johan Granvik, Ari Kaperi, Frans Lindelöw, Michael Rasmussen, Fredrik Rystedt, Peter Schütze och Gunn Wærsted. KPMG AB är Nordeas revisor, med Carl Lindgren som huvudansvarig revisor, se avsnittet "*Styrelse, koncernledning och revisorer*".

Nordeas huvudkontor är beläget på Smålandsgatan 17, 105 71 Stockholm, (tfn: 08-614 7000). Nordea är registrerat i det av Bolagsverket i Sundsvall förda bankregistret under organisationsnummer 516406-0120 (tidigare 556547-0977).

FÖRETRÄDESRÄTTSEMISSIONEN I SAMMANDRAG

- Företrädesrättsemissionen Högst 1 430 059 525 Nya Aktier kommer i första hand att erbjudas innehavare av stamaktier i Nordea på Avstämningsdagen (som definieras nedan).
- Teckningskurs Teckningskursen är 1,81 euro per Ny Aktie, alternativt, vid teckning med stöd av Teckningsrätter som är registrerade hos Euroclear Sweden AB, 20,75 svenska kronor per Ny Aktie eller vid teckning med stöd av Teckningsrätter som är registrerade hos VP Securities i Danmark 13,49 danska kronor per Ny Aktie. Teckningskurserna i svenska kronor respektive danska kronor gäller även för teckning utan stöd av Teckningsrätter av Nya Aktier som ska registreras i det svenska respektive det danska kontoföringsystemet.
- Teckningsrätter Innehavare av stamaktier erhåller 11 Teckningsrätter för varje stamaktie som de enligt Nordeas aktiebok innehar på Avstämningsdagen. 20 Teckningsrätter berättigar innehavaren att till Teckningskursen teckna 1 Ny Aktie.
- Teckning och tilldelning av otecknade
Nya Aktier Om inte Företrädesrättsemissionen tecknas fullt ut med stöd av Teckningsrätter kommer återstående Nya Aktier antingen att tilldelas investerare som har ansökt om att teckna sådana Nya Aktier eller tecknare som anvisats av Emissionsgaranterna om så ej sker till Emissionsgaranterna själva. För vidare information om denna process, se avsnittet "*Villkor och anvisningar*" och "*Legala frågor och kompletterande information—Avtal om teckning av Nya Aktier*".
- Aktieägarstöd och
teckningsåtaganden Den svenska staten, Sampo Abp (tillsammans med sitt dotterbolag, Mandatum Livförsäkringsaktiebolag ("Sampo")), Nordea-fonden och Nordea Bank-fonden (tillsammans "Nordea-fonden"), vilka tillsammans representerade 36,3 procent av Nordeas utestående stamaktier per den 10 februari 2009, tidpunkten för tillkännagivandet av Företrädesrättsemissionen, har åtagit sig att teckna det antal Nya Aktier de är berättigade till i Företrädesrättsemissionen, vad gäller Sampo och Nordea-fonden baserat på deras respektive innehav per den 10 februari 2009.
- Därtill har Sampo ingått ett avtal med Emissionsgaranterna enligt vilket Sampo åtar sig att, för det fall Emissionsgaranterna erfordras att teckna Nya Aktier, teckna upp till ytterligare 13 procent av sådana Nya Aktier som erbjuds i Företrädesrättsemissionen. Därutöver har Nordea ingått ett emissionsgarantiavtal med Emissionsgaranterna, enligt vilket Emissionsgaranterna var för sig åtar sig att, under vissa förutsättningar, teckna återstående 50,7 procent av de Nya Aktier som Nordea erbjuder i Företrädesrättsemissionen. Se avsnittet "*Legala frågor och kompletterande information—Avtal om teckning av Nya Aktier*".
- Avstämningsdag för
Företrädesrättsemissionen 17 mars 2009.
- Teckningsperiod Den 20 mars 2009 till och med den 3 april 2009.
- Överlåtelse av och handel med
Teckningsrätter Teckningsrätterna är fritt överlåtbara och förväntas handlas på NASDAQ OMX Stockholm och NASDAQ OMX Copenhagen under

perioden från och med den 20 mars 2009 till och med den 31 mars 2009, och på NASDAQ OMX Helsinki under perioden från och med 20 mars 2009 till och med den 27 mars 2009, i vardera fall under respektive symbol enligt nedan (se "*—Handelssymboler*"). Teckningsrätterna kan inte konverteras mellan NASDAQ OMX Stockholm, Helsinki och Copenhagen. Teckningsrätter som inte har utnyttjats när Teckningsperioden löper ut förfaller och blir värdelösa.

För att inte de erhållna Teckningsrätterna ska förlora sitt värde måste en aktieägare antingen

- utnyttja erhållna Teckningsrätter för att teckna Nya Aktier senast den 3 april 2009, eller
- sälja erhållna och ej utnyttjade Teckningsrätter senast den 31 mars 2009 (om Teckningsrätterna handlas på NASDAQ OMX Stockholm eller NASDAQ OMX Copenhagen) eller 27 mars 2009 (om Teckningsrätterna handlas på NASDAQ OMX Helsinki).

Emissionslikvidens användning Nordea förväntar sig att nettolikviden från Företrädesrättsemissionen kommer att uppgå till cirka 2 500 000 000 euro efter avdrag för provisioner och övriga kostnader hänförliga till Företrädesrättsemissionen. Den exakta nettoemissionslikviden från Företrädesrättsemissionen kommer att bero på andelen teckningar i svenska kronor, danska kronor respektive euro samt Nordeas därtill relaterade valutasäkringsåtgärder. Nordea avser att använda nettoemissionslikviden till att generellt stärka sin kapitalställning och för att genomföra sin organiska tillväxtstrategi, inklusive att finansiera eventuella tilläggsförvärv inom sina kärnverksamhetsområden.

Vinstutdelning De Nya Aktierna medför rätt till vinstutdelning med avstämningsdag efter den 7 april 2009. Följaktligen kommer inte de Nya Aktierna att ge rätt till eventuell utdelning som beslutas av årsstämman som ska hållas den 2 april 2009.

Rösträtt De Nya Aktierna är stamaktier och berättigar därför till samma rösträtt som Nordeas befintliga utestående stamaktier. Bolagsverket kommer att registrera de Nya Aktierna efter årsstämman som ska hållas den 2 april 2009. Innehavare av Nya Aktier kommer således inte ha rätt att rösta på denna årsstämma.

Leverans av Nya Aktier *I Sverige:*
Efter erlagd betalning och teckning av Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter kommer Euroclear Sweden AB ("*Euroclear Sweden*") meddela tecknare att betalda tecknade aktier ("*BTA*") har registrerats på tecknarens VP-konto. BTA kommer att omregistreras som stamaktier så snart Bolagsverket har registrerat de Nya Aktierna. Någon VP-avi utsänds ej i samband med denna omregistrering. Registrering av Nya Aktier som tecknats med stöd av Teckningsrätter förväntas ske hos Bolagsverket omkring den 20 april 2009.

I Finland:

I Finland kommer de Nya Aktierna att levereras i form av finska aktiedepåbevis ("*FDR*"). Efter erlagd betalning och teckning av Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter konverteras dessa Teckningsrätter till interim-FDR på den aktuella tecknarens avstämningskonto i det finska avstämningsregistret som förs av Euroclear Finland Ab ("*Euroclear Finland*"). Sådana interim-FDR kommer att konverteras

till slutliga FDR (vilka berättigar till Nya Aktier) då de Nya Aktierna har registrerats av Bolagsverket, vilket förväntas ske omkring den 20 april 2009.

I Danmark:

Efter erlagd betalning och teckning av Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter, före stängning på vardagar under Teckningsperioden, kommer de Nya Aktierna att emitteras och levereras genom tilldelning till tecknarens konto i VP Securities A/S ("VP Securities") i Danmarks kontoföringssystem. De Nya Aktierna som ska noteras på NASDAQ OMX Copenhagen kommer, så länge de Nya Aktierna handlas under en tillfällig ISIN-kod, även att kallas för "BTA" både i plural och singular. När de Nya Aktierna har registrerats av Bolagsverket kommer den tillfälliga koden att sammanföras med ISIN-koden för Nordeas befintliga stamaktier. Registreringen hos Bolagsverket förväntas ske omkring den 20 april 2009.

Betalning *I Sverige*

Teckning av Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter ska ske genom kontant betalning av Teckningskursen. Betalning av tilldelade Nya Aktier som tecknats utan stöd av Teckningsrätter ska erläggas i svenska kronor eller euro och göras enligt anvisningar på avräkningsnotan som skickas till sådana tecknare som blivit tilldelade Nya Aktier. Aktieägare vars innehav är förvaltarregistrerade hos bank eller annan förvaltare ska teckna och betala Nya Aktier i enlighet med instruktioner från förvaltaren.

I Finland

Teckning av Nya Aktier som emitteras i form av FDR genom utnyttjande av Teckningsrätter ska ske genom att en ansökan om teckning med samtidig betalning av Teckningskursen i euro görs i enlighet med instruktioner från tecknarens kontoförande institut, depåhållare eller förvaltare. Betalning för tilldelade Nya Aktier som emitteras i form av FDR utan stöd av Teckningsrätter ska ske i euro samtidigt med uppdrag för teckning i enlighet med instruktioner från tecknarens kontoförande institut, depåhållare eller förvaltare.

I Danmark

Teckning av Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter ska ske genom kontant betalning av Teckningskursen genom Teckningsrättsinnehavarens egen förvaltare i enlighet med instruktioner från sådant institut. Betalning för tilldelade Nya Aktier tecknade utan stöd av Teckningsrätter ska erläggas i danska kronor eller euro genom förvaltaren till den tecknare som har tilldelats Nya Aktier enligt instruktioner från sådan förvaltare.

Notering och handel av BTA och Nya

Aktier BTA (i form av interim-FDR avseende Helsingfors) kommer att handlas på var och en av NASDAQ OMX Stockholm, NASDAQ OMX Helsinki och NASDAQ OMX Copenhagen. Nordea kommer att ansöka om notering av de Nya Aktierna på var och en av NASDAQ OMX Stockholm, NASDAQ OMX Helsinki och NASDAQ OMX Copenhagen i samband med Företrädesrättsemissionens fullbordande.

Handelssymboler Teckningsrätterna kommer att handlas under följande handelssymboler:

- NASDAQ OMX Stockholm NDA TR
- NASDAQ OMX Helsinki NDA1VU0109
- NASDAQ OMX Copenhagen NDA TR

Stamaktierna handlas, och de Nya Aktierna kommer att handlas, under följande handelssymboler

- NASDAQ OMX Stockholm NDASEK
- NASDAQ OMX Helsinki NDA1V
- NASDAQ OMX Copenhagen NDADKK

ISIN Teckningsrätterna kommer att ha följande ISIN-koder:

- NASDAQ OMX Stockholm SE0002801308
- NASDAQ OMX Helsinki FI0009503072
- NASDAQ OMX Copenhagen SE0002801308

Stamaktier har, och Nya Aktier kommer att ha, följande ISIN-koder:

- NASDAQ OMX Stockholm SE0000427361
- NASDAQ OMX Helsinki FI0009902530
- NASDAQ OMX Copenhagen SE0000427361

SAMMANFATTNING AV RISKFAKTORER

Innan investerare beslutar sig för att investera i Teckningsrätter och/eller Nya Aktier, bör de noggrant överväga vissa risker. Dessa risker inkluderar:

Risker relaterade till de rådande makroekonomiska förhållandena

- Rådande störningar och volatilitet på de globala finansiella marknaderna kan negativt påverka Nordea.
- Negativ ekonomisk utveckling och negativa förhållanden på de marknader där Nordea verkar kan negativt påverka Nordeas verksamhet och rörelseresultat.

Risker relaterade till Nordeas kreditportfölj

- Försämring av motparters kreditkvalitet kan påverka Nordeas finansiella resultat.
- Försämring av låntagares kreditkvalitet kan resultera i krav på ökade riskvägda tillgångar.
- Nordea är exponerat för kreditrisk gentemot sina motparter.
- Nordea är exponerat för risker relaterade till fastighetsmarknaden.
- Nordea har kreditexponering mot sjöfart samt oljeservicebolag.
- Nordea har kreditexponering mot private equity-portföljbolag.

Risker relaterade till exponering mot marknadsrisk

- Nordea är exponerat för marknadsprisrisk.
- Nordea är exponerat för strukturell marknadsrisk.
- Rörelser i marknadsvariabler kan påverka den framtida inkomsten från Nordeas kapitalförvaltnings- och livförsäkringssverksamhet.

Risker relaterade till likviditet och kapitaltäckning

- Nordeas verksamheter är förenade med likviditetsrisk.
- Nordeas verksamhetsresultat kan påverkas om dess kapitaltäckningsgrader upplevs som otillräckliga.
- Nordeas lånekostnader och dess tillgång till kreditmarknaderna är väsentligt beroende av dess kreditbetyg.

Andra risker hänförliga till Nordeas verksamhet

- Operativa risker, inklusive risker i samband med placeringsrådgivning, kan påverka Nordeas verksamhet.
- Nordea kan misslyckas med att rekrytera eller behålla högre befattningshavare eller andra nyckelpersoner.
- Nordea är utsatt för en mängd risker som ett resultat av dess verksamheter, särskilt i Polen, Ryssland och de baltiska länderna.
- Nordeas liv- och pensionsförsäkringsverksamhet är föremål för inneboende risker, inbegripet krav och placeringsrisker.
- Nordeas framtida avsättningar till pensioner påverkar Nordeas finansiella resultat.
- Nordea kan tvingas att skriva ned värdet på goodwill som härrör från dess förvärv.
- Nordea är utsatt för konkurrens på alla marknader.
- Integreringen av eventuella framtida förvärv kan medföra ytterligare utmaningar.

Risker relaterade till de legala och regulatoriska miljöer där Nordea bedriver verksamhet

- Nordea är föremål för omfattande föreskrifter och står under tillsyn av flera olika tillsynsmyndigheter.
- Åtgärder från regeringar i syfte att mildra effekterna av den rådande finanskrisen kan påverka Nordea.
- Legala och regulatoriska krav uppstår i Nordeas verksamhet.
- Nordea är utsatt för risk för ändringar i skattelagstiftningen och för skattehöjningar.

Risker relaterade till Företrädesrättsemissionen och de Nya Aktierna

- Det framtida priset på Nordeas stamaktier kan inte förutses.
- En aktiv handel i Teckningsrätter, BTA och interim-FDR kanske inte utvecklas.
- Aktieägare som inte utnyttjar sina Teckningsrätter kan göra en förlust och kommer att få sitt ägande utspätt.
- Utdelningsnivån till aktieägare för ett visst räkenskapsår är osäker.
- Emissionsgarantiavtalet mellan Nordea och Emissionsgaranterna är föremål för sedvanliga villkor.
- Omfattande försäljningar av Nordeas stamaktier av dess större aktieägare kan inverka negativt på priset på Nordeas aktier.

SAMMANFATTNING AV UTVALD FINANSIELL OCH ANNAN INFORMATION

De sammanfattade konsoliderade resultat- och balansräkningarna nedan har hämtats från Nordeas reviderade koncernräkenskaper för räkenskapsåren 2006, 2007 och 2008 som återfinns på annan plats i detta prospekt. Räkenskaperna har uppräts i enlighet med internationella redovisningsstandarder som antagits av den Europeiska unionen ("IFRS"). Uppgifterna nedan ska läsas i anslutning till "Kommentarer till den finansiella utvecklingen" och de finansiella rapporter som ingår i detta prospekt.

Sammanfattning av resultaträkningar för koncernen

Mn euro	Räkenskapsår		
	2006	2007	2008
Räntenetto	3 869	4 282	5 093
Avgifts- och provisionsnetto	2 074	2 140	1 883
Nettoreultat av finansiella poster till verkligt värde	1 042	1 209	1 028
Andelar i intresseföretags resultat	68	41	24
Övriga rörelseintäkter	312	214	172
Summa rörelseintäkter	7 365	7 886	8 200
Allmänna administrationskostnader:			
Personalkostnader	-2 251	-2 388	-2 568
Övriga administrationskostnader	-1 485	-1 575	-1 646
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-86	-103	-124
Summa rörelsekostnader	-3 822	-4 066	-4 338
Kreditförluster	257	60	-466
Nettoreultat vid försäljning av materiella och immateriella tillgångar	8	3	0
Rörelseresultat	3 808	3 883	3 396
Skatt	-655	-753	-724
Årets resultat	3 153	3 130	2 672
Hänförlig till:			
Aktieägare i Nordea Bank	3 145	3 121	2 671
Minoritetsintressen	8	9	1
Totalt	3 153	3 130	2 672

Sammanfattning av balansräkningar för koncernen

Mn euro	Per den 31 december		
	2006	2007	2008
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	2 104	5 020	3 157
Statsskuldssförbindelser	6 280	5 193	6 545
Utlåning till kreditinstitut	26 792	24 262	23 903
Utlåning till allmänheten	213 985	244 682	265 100
Räntebärande värdepapper	29 464	38 782	44 830
Pantsatta finansiella instrument	10 496	4 790	7 937
Aktier och andelar	14 585	17 644	10 669
Derivatinstrument	24 207	31 498	86 838
Övrigt ¹	18 977	17 183	25 095
Summa tillgångar	346 890	389 054	474 074
Skulder till kreditinstitut	32 288	30 077	51 932
In- och upplåning från allmänheten	126 452	142 329	148 591
Skulder till försäkringstagare	31 041	32 280	29 238
Emitterade värdepapper	83 417	99 792	108 989
Derivatinstrument	24 939	33 023	85 538
Övrigt ²	33 431	34 393	31 983
Summa skulder	331 568	371 894	456 271
Summa eget kapital	15 322	17 160	17 803
varav minoritetsintressen	46	78	78
Summa skulder och eget kapital	346 890	389 054	474 074

¹ Innefattande förändringar i verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer, aktier och andelar i intresseföretag, immateriella tillgångar, materiella tillgångar, förvaltningsfastigheter, uppskjutna skattefordringar, skattefordringar, förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, överskott i förmånsbestämda pensioner och övriga tillgångar, som utgörs av fondlikvidfordringar, återförsäkringsfordringar och övrigt.

² Innefattande förändringar i verkligt värde för räntesäkrade poster i räntesäkringsportföljer, skatteskulder, upplupna kostnader och förutbetalda intäkter, uppskjutna skatteskulder, avsättningar, pensionsförpliktelser, efterställda skulder och övriga skulder, som utgörs av fondlikvidsskulder, sålda (icke innehavda) värdepapper, leverantörsskulder och övrigt.

Sammanfattning av nyckeltal för koncernen¹

	Räkenskapsår		
	2006	2007	2008
Resultat per aktie före utspädning, euro	1,21	1,20	1,03
Resultat per aktie efter full utspädning, euro	1,21	1,20	1,03
Aktiekurs, euro	11,67	11,42	5,00
Totalavkastning, %	32,3	6,4	-46,9
Utdelning per aktie, euro	0,49	0,50	0,20 ³
Eget kapital per aktie, euro	5,89	6,58	6,84
Utestående aktier, mn	2 591	2 593	2 590
Utestående aktier efter utspädning, mn	2 591	2 594	2 592
Avkastning på eget kapital, %	22,9	19,7	15,3
Kapital under förvaltning, md euro	158,1	157,1	125,6
Kostnads/intäktrelation, %	52	52	53
Primärkapitalrelation, före övergångsregler, %	—	8,3	9,3
Kapitaltäckningsgrad, före övergångsregler, %	—	10,9	12,1
Primärkapitalrelation, med övergångsregler, %	7,1	7,0	7,4
Kapitaltäckningsgrad, med övergångsregler, %	9,8	9,1	9,5
Primärkapital, mn euro	13 147	14 230	15 760
Riskvägda tillgångar, md euro ²	185	205	213
Antal anställda (omräknat till heltidstjänster)	29 248	31 721	34 008

¹ För definitioner av nyckeltal och andra begrepp, se avsnittet "Utvald finansiell och annan information—Nyckeltalsdefinitioner".

² Riskvägda tillgångar i enlighet med Basel II övergångsregler för åren 2007 och 2008, och i enlighet med Basel I för året 2006.

³ Att beslutas på årsstämman den 2 april 2009.

RISKFAKTORER

En investering i Teckningsrätter och Nya Aktier innebär risker. Investerare bör noga överväga de nedan beskrivna riskerna och all annan information i detta prospekt innan de beslutar huruvida de ska köpa Teckningsrätter och/eller teckna Nya Aktier. Om någon av nedanstående risker förverkligas kan Nordeas verksamhet, finansiella ställning, rörelseresultat, likviditet och/eller framtidsutsikter påverkas negativt, eventuellt i väsentlig omfattning. Teckningsrätternas och/eller de Nya Aktiernas värde kan minska och investerare kan förlora hela eller delar av sin investering. Andra risker, vilka Nordea för närvarande inte känner till eller för närvarande inte anser vara väsentliga, kan också ha en negativ inverkan på Nordea och på Teckningsrätternas och/eller de Nya Aktiernas värde.

RISKER RELATERADE TILL DE RÅDANDE MAKROEKONOMISKA FÖRHÅLLANDENA

Rådande störningar och volatilitet på de globala finansiella marknaderna kan negativt påverka Nordea.

Sedan augusti 2007 har det globala finansiella systemet drabbats av kredit- och likviditetsförhållanden samt störningar utan tidigare motstycke, vilket lett till minskad likviditet, högre volatilitet, generell ökning av spreadarna och, i vissa fall, brist på transparens vid prissättning av penning- och kapitalmarknadsräntor. Som ett resultat har många långgivare minskat eller upphört att erbjuda finansiering till låntagare, inklusive finansinstitut. Om dessa förhållanden består eller förvärras kan detta medföra en väsentlig negativ effekt på Nordeas möjlighet att få tillgång till kapital och likviditet på finansiella villkor som är acceptabla för Nordea. Var och en av ovannämnda faktorer kan väsentligt negativt inverka på Nordeas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat.

Negativ ekonomisk utveckling och negativa förhållanden på de marknader där Nordea verkar kan negativt påverka Nordeas verksamhet och rörelseresultat.

Nordeas resultat påverkas i betydande mån av det allmänna ekonomiska läget i de länder där Nordea verkar, särskilt på de nordiska marknaderna (Danmark, Finland, Norge och Sverige) men även, i mindre mån, Polen, Ryssland och de baltiska länderna (de "nya europeiska marknaderna"), vilka tillsammans stod för 5,7 procent av Nordeas totala rörelseintäkter för räkenskapsåret 2008. Det allmänna ekonomiska läget på alla de fyra nordiska marknaderna samt på de nya europeiska marknaderna har på olika sätt påverkats negativt av försvagade ekonomiska förhållanden och av turbulensen på de globala finansiella marknaderna. I synnerhet har dessa länder upplevt minskad ekonomisk tillväxt, ökad arbetslöshet och minskat värde på tillgångar. Negativ ekonomisk utveckling av det slag som beskrivs ovan har påverkat och kan komma att fortsätta påverka Nordeas verksamhet på en rad olika sätt, bland annat genom påverkan på Nordeas kunders inkomst, förmögenhet, likviditet, affärsvillkor och/eller finansiella ställning, vilket i sin tur ytterligare kan komma att försämra Nordeas kreditkvalitet och minska efterfrågan på Nordeas finansiella produkter och tjänster. Följaktligen skulle vissa eller samtliga av de förhållanden som beskrivits ovan kunna medföra en fortsatt väsentlig negativ effekt på Nordeas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat.

RISKER RELATERADE TILL NORDEAS KREDITPORTFÖLJ

Försämring av motparters kreditkvalitet kan påverka Nordeas finansiella resultat.

Risker som uppstår genom förändring av kreditkvaliteten och möjligheten att återvinna förfallna lån och belopp från motparter är en naturlig del i flera av Nordeas verksamheter. Nordea gör avsättningar för kreditförluster i enlighet med IFRS, men de avsättningar som görs är baserade på tillgänglig information, uppskattningar och antaganden och är föremål för osäkerhet, varför inga garantier kan ges för att avsättningarna är tillräckliga för att täcka de kreditförluster som uppstår. Negativa förändringar i kreditkvaliteten hos Nordeas låntagare och motparter, framför allt bland företagskunder, eller minskningar i värdet av säkerheter påverkar troligtvis möjligheten till återvinning samt värdet på Nordeas tillgångar och kräver en ökning av Nordeas individuella avsättningar för osäkra fordringar och potentiella gruppvisa avsättningar, vilket i sin tur skulle påverka Nordeas finansiella resultat negativt. Faktiska kreditförluster varierar över konjunkturcykeln och ytterligare kreditförluster kan komma att inträffa i högre utsträckning än tidigare på grund av de rådande marknadsförhållandena. En betydande ökning av storleken på Nordeas avsättningar för kreditförluster och förluster som inte täcks av reserveringar skulle få en väsentlig negativ effekt på Nordeas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat.

I och med att ekonomierna på de nya europeiska marknaderna har försämrats har kreditriskerna hänförliga till vissa låntagare och motparter på dessa marknader ökat. Därtill är Nordea exponerat för valutakursrisker på de nya europeiska marknaderna, där lån till kunder typiskt sett är denominerade i euro eller US-dollar, trots att

kunderna typiskt sett erhåller sin huvudsakliga inkomst i de lokala valutorna. Medan de baltiska valutorna är låsta mot euron, har valutorna i Ryssland och Polen under det senaste året fallit kraftigt i värde i förhållande till de flesta stora internationella valutorna. En eventuell devalvering av någon av de baltiska valutorna eller den ryska valutan kan ytterligare komma att försämra möjligheten för Nordeas kunder i dessa länder att återbetala sina lån, vilket skulle kunna medföra en negativ inverkan på Nordeas kreditkvalitet och/eller rörelseresultat i dessa länder.

Försämring av låntagarens kreditkvalitet kan resultera i krav på ökade riskvägda tillgångar.

De regulatoriska kapitaltäckningsgrader som Nordea erfordras upprätthålla är beräknade i procent av dess riskvägda tillgångar (En: *risk-weighted assets*) ("RWA"), i enlighet med pelare 1 i EU:s kapitaltäckningsdirektiv (Nr. 2006/48/EG) ("Kapitaltäckningsdirektivet"), och dess kapitaltäckningsgrader upprätthålls i enlighet med pelare 2 i Kapitaltäckningsdirektivet. RWA består av Nordeas åtaganden i balansräkningen, åtaganden utanför balansräkningen och andra marknads- och operativa riskpositioner beräknade och riskvägda enligt regelstyrda kriterier och styrs bland annat av riskprofilen på Nordeas tillgångar, inklusive dess låneportfölj. Nordea har infört en intern riskklassificeringsmetod för beräkning av RWA för huvuddelen av sin låneportfölj. För vidare beskrivningar av de metoder som Nordea använder för att mäta sannolikheten för fallissemang, se avsnittet "*Risk-, likviditets- och kapitalhantering—Riskhantering—Kreditriskhantering—Mätmetoder*". Om en kunds återbetalningsförmåga försämras, sänker Nordea kundens kreditvärdering, vilket leder till en ökning av RWA. Dessutom skulle bland annat stor marknadsvolatilitet, större kreditspreadar, en förändrad regulatorisk eller legal behandling av vissa positioner, valutakursförändringar, minskningar av säkerheternas värde som ett resultat av minskning av marknadsvärdet på tillgångar ställda som pant, eller en fortsatt försämring av den ekonomiska omgivningen kunna resultera i en ökning av RWA, vilket potentiellt sett kan sänka Nordeas kapitaltäckningsgrad. Om Nordea skulle ställas inför en sänkning av kapitaltäckningsgraden, och inte skulle kunna anskaffa ytterligare kapital, skulle Nordea behöva sänka sin utlåning eller dess investeringar i annan verksamhet. Var och en av de ovannämnda händelserna skulle kunna medföra en väsentlig negativ effekt på Nordeas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat.

Nordea är exponerat för kreditrisk gentemot sina motparter.

Nordea genomför rutinmässigt transaktioner med motparter inom finansbranschen, inklusive mäklare och handlare, affärsbanker, investmentbanker, fonder och andra företags- och institutionella klienter. Många av dessa transaktioner utsätter Nordea för risken att Nordeas motparter under ett valuta-, ränte-, råvaru-, aktie- eller kreditderivatkontrakt fallerar före förfallodagen och att Nordea då har en utestående fordran mot motparten. På grund av senaste tidens volatilitet på valuta- och räntemarknaderna har denna risk ökat. Denna kreditrisk kan även förvärras då säkerheter som innehas av Nordea inte kan realiseras eller likvideras till priser som är tillräckliga för att täcka motpartsexponeringens fulla belopp. Var och en av de ovannämnda faktorerna skulle kunna medföra en väsentlig negativ effekt på Nordeas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat.

Som en konsekvens av dess handel med finansiella instrument, inklusive valuta- och derivatkontrakt, är Nordea även exponerat för avvecklingsrisk och transfereringsrisk. Avvecklingsrisk är risken att förlora det kapital som utgörs av ett finansiellt kontrakt till följd av att motparten fallerar eller efter att Nordea har gett oåterkalleliga instruktioner om att överföra kapitalbelopp eller säkerhet, men före det att mottagandet av motsvarande betalning eller säkerhet har blivit slutligen bekräftat. Transfereringsrisk är risken hänförlig till överföring av pengar från ett land annat än det land där låntagaren har sin hemvist, vilken påverkas av förändringar i de aktuella ländernas ekonomiska och politiska förhållanden.

Nordea är exponerat för risker relaterade till fastighetsmarknaden.

Nordea erbjuder hypotekslån till privatkunder och lån till företag inom fastighetssektorn, framförallt till fastighetsförvaltningsbolag. Per den 31 december 2008 uppgick Nordeas exponering mot fastighetsförvaltningsbolag till 13 procent av Nordeas totala låneportfölj. Per den 31 december 2008 var över 70 procent av Nordeas fastighetsportfölj klassad 4- eller högre enligt Nordea's interna ratingsystem, vilket är jämförbart med "investment grade" såsom det definieras av externa ratinginstitut.

Ekonomiska faktorer på de nordiska marknaderna, inklusive den allmänna ekonomiska inbromsningen, ökade arbetslöshetstal, sjunkande huspriser och sämre tillgång till krediter från långivare kan komma att resultera i en högre andel fallerade lån vilket leder till ökade nedskrivningsförluster, framför allt för låntagare avseende kommersiella fastigheter. Dessutom har de kommersiella fastighetspriserna sjunkit under det senaste året och fastighetsförvaltningsbolag möter utmanande marknadsförutsättningar. Negativa förändringar i kreditkvaliteten

hos låntagare som ett resultat av de försämrade ekonomiska förhållandena eller i övrigt, kombinerat med sjunkande värden på säkerheter, skulle kunna påverka möjligheten att erhålla betalning för sina lån på den kommersiella fastighetsmarknaden, vilket skulle kunna medföra en väsentlig negativ effekt på Nordeas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat.

Nordea har kreditexponering mot sjöfart samt oljeservicebolag.

Nordea är en betydande långgivare till sjöfarts- och oljeserviceindustrierna. Per den 31 december 2008 utgjordes 5,1 procent av Nordeas totala företagsutlåning av lån till sjöfartsindustrin, med en diversifierad portfölj primärt med exponering mot stora internationella företag. Sjöfartsindustrin är i stor utsträckning beroende av världshandeln och ekonomisk tillväxt varför sjöfartsmarknaden började försvagas under den senare hälften av 2008. Trots att Nordeas exponering mot kunder inom sjöfartsindustrin är diversifierad och med proportionellt mindre exponering mot låntagare inom container- och torrbulksektorerna, vilka är de sjöfartssektorer som i dagsläget är de som påverkats mest negativt av nedgången i världshandeln, kan inga garantier ges för att fraktavgifter och sjunkande värden på fartyg inte kommer att få en negativ effekt på kreditkvaliteten på Nordeas sjöfartsportfölj. Därtill utgjordes, per den 31 december 2008, 2,4 procent av Nordeas totala företagsutlåning av lån till offshore- och oljeserviceindustrin. Den senaste tidens skarpa prisfall på olja skulle kunna få en negativ effekt på Nordeas företagskunders investeringar hänförliga till prospektering och produktion, vilket kan resultera i minskad intjäning från dessa sektorer. Det ovanstående kan medföra en väsentlig negativ effekt på Nordeas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat.

Nordea har kreditexponering mot private equity-portföljbolag.

Nordeas låneportfölj innehåller förvärvsfinansieringslån till private equity-portföljbolag inom en rad industrisektorer. Per den 31 december 2008 uppgick den sammanlagda summan av lån till private equity-ägda bolag till 7,4 md euro, motsvarande 4,9 procent av företagsutlåningen, varav cirka 99 procent var icke efterställda lån (En: *senior loans*). Några av dessa bolag är högt belånade och ett mindre antal har tvingats omstrukturera sitt kapital och sin skuldsättning de senaste månaderna. Ett stort antal faktorer påverkar dessa låntagares möjlighet att återbetala sina lån. Ett portföljbolags oförmåga att uppfylla finansiella och andra åtaganden skulle kunna leda till fallissemang och, potentiellt, ökad lånebörda och ianspråktagande av pant. En försämring av de finansiella förhållandena och utsikterna för sådana låntagare kan få en negativ inverkan på Nordeas möjlighet att erhålla betalning av dessa lån, i synnerhet om de återföljts av en försämring av värdet på den underliggande säkerheten.

RISKER RELATERADE TILL EXPONERING MOT MARKNADSRISK

Nordea är exponerat för marknadsprisrisk.

Nordeas kunddrivna handelsverksamhet (där positioner tas inom vissa definierade gränser för kunders räkning) och dess Treasury-verksamhet (där Nordea innehar investerings- och likviditetsportföljer för egen räkning) är de huvudsakliga källorna till marknadsprisrisk inom Nordea. Det verkliga värdet av de finansiella instrument som innehas av Nordea, inklusive obligationer (stats-, företags- och bostadsobligationer), aktieplaceringar, kontanter i olika valutor, placeringar i private equity- och hedgefonder, råvaror och derivat (inklusive kreditderivat), är känsligt för volatilitet i och korrelationer mellan olika marknadsvariabler, inklusive räntor, kreditspreadar, aktiepriser och valutakurser. I den utsträckning det rådande marknadsstillståndet fortgår kan det verkliga värdet av Nordeas obligationer, derivat- och strukturerade kreditportföljer och andra portföljer minska mer än enligt nuvarande beräkningar och därmed tvinga Nordea att bokföra nedskrivningar. Framtida värderingar av de tillgångar som Nordea redan har bokfört eller beräknat nedskrivningar för, vilka kommer att spegla de då rådande marknadsvillkoren, kan leda till betydande förändringar av det verkliga värdet på dessa tillgångar. Vidare bokförs värdet på vissa finansiella instrument till ett verkligt värde som fastställs genom finansiella modeller vilka innehåller antaganden, bedömningar och uppskattningar som till sin natur är osäkra och kan komma att förändras över tid eller slutligen visa sig vara oriktiga. Var och en av dessa faktorer kan tvinga Nordea att redovisa ytterligare nedskrivningar eller realisera värdeminskningkostnader, vilket kan medföra en väsentlig negativ effekt på Nordeas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat. Eftersom Nordeas handels- och placeringsinkomster i hög utsträckning är beroende av de finansiella marknadernas utveckling skulle därtill de extrema marknadsförhållandena kunna resultera i en betydande minskning av Nordeas handelsinkomster och avkastning på placeringar eller leda till handelsförluster, vilket i sin tur kan medföra en väsentlig negativ effekt på Nordeas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat.

Nordea är exponerat för strukturell marknadsrisk.

Strukturell räntenettorisik

Liksom alla banker intjänar Nordea räntor på lån och andra tillgångar och betalar i sin tur räntor till insättare och andra borgenärer. Nettoeffekten på förändringar i Nordeas nettoränteintäkter beror på de relativa nivåerna på tillgångar och skulder vilka påverkas av ränteförändringar. Nordea är utsatt för strukturell ränterisk (En: *structural interest income risk*) ("SIIR") när det finns en diskrepans mellan räntebindningsperioderna, volymerna eller referensräntorna på dess tillgångar, skulder och derivat. Diskrepansen för en given period i händelse av ränteförändringar skulle kunna få en väsentlig negativ effekt på Nordeas finansiella ställning och rörelseresultat. Nordea definierar sitt SIIR som det värde med vilket Nordeas ackumulerade räntenetto skulle förändras under kommande tolv månader vid en förändring av samtliga räntor med en procentenhet upp eller ner. Per den 31 december 2008 var SIIR för ökade marknadsräntor 55 mn euro och för minskade marknadsräntor -218 mn euro. Det finns dock inga garantier för att Nordeas SIIR inte skulle kunna vara väsentligt högre i framtiden beroende på ränteförändringar och förhållandet mellan Nordeas tillgångar och skulder för en given period.

Strukturell valutakursrisk

Nordea är exponerat för valutaomräkningsrisk främst som ett resultat av dess svenska och norska bankverksamhet, då Nordeas konsoliderade finansiella rapporter upprättas i Nordeas funktionella valuta, euro. Nordeas funktionella valuta för dess danska bankverksamhet är danska kronor, vilken är låst mot euron. Dessutom genomförs Nordeas transaktioner med kunder i sjöfarts- och oljeindustrierna samt i Ryssland främst i US-dollar. Valutakursrörelser mellan euron och den svenska kronan, den norska kronan respektive US-dollar har väsentlig inverkan på Nordeas konsoliderade resultat. Eftersom Nordea redovisar omräkningsskillnader mellan de i lokala valutor denominerade kapitalpositionerna i dess fullt konsoliderade dotterbolag, kan euroeffekten som uppstår vid valutaomräkning komma att minska det egna kapitalet. Eftersom vissa av Nordeas konsoliderade RWA, gentemot vilka Nordea är skyldigt att hålla en viss lägsta kapitalnivå är denominerade i lokala valutor, medför dessutom varje betydande minskning av eurons värde gentemot dessa lokala valutor en negativ effekt på Nordeas kapitalrelationer. Trots att Nordea i allmänhet följer en policy att säkra sin valutakursrisk genom att försöka matcha valutan för dess tillgångar med valutan för skulderna som finansierar dem, kan ingen garanti ges för att Nordea framgångsrikt kommer att kunna säkra några eller samtliga av sina valutarisken exponeringar.

Rörelser i marknadsvariabler kan påverka den framtida inkomsten från Nordeas kapitalförvaltnings- och livförsäkringsverksamhet.

Dålig avkastning på investeringar i Nordeas kapitalförvaltningsverksamhet på grund av svag utveckling på de finansiella marknaderna eller underprestationer (jämfört med vissa riktmärken eller Nordeas konkurrenter) av fonder eller depåer som Nordea förvaltar eller investeringsprodukter som Nordea säljer, kan påverka Nordeas förmåga att behålla nuvarande tillgångar eller attrahera nya klienter eller ytterligare tillgångar från nuvarande klienter. Under perioder av extrema kapitalmarknader, inbegripet den föreliggande situationen, kan kunder i betydande utsträckning minska sin risktolerans för andra placeringar än på konton, såsom aktier, obligationer och fonder, vilket i sin tur kan påverka de avgifter som Nordea tjänar på kapitalförvaltningen eller den provision som Nordea tjänar på försäljning av andra investeringsprodukter. En förlängd period av störningar på kapitalmarknaderna kan ytterligare påverka sådana avgifter och provisioner.

Vidare kan, eftersom Nordea Life & Pensions placerar försäkringstagares medel med garanterad minimiavkastning, Nordeas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat komma att påverkas väsentligt negativt om avkastningen på dessa placeringar är lägre än den garanterade minimiavkastningen och/eller de tillhörande finansiella buffertarna inte täcker garantierna för försäkringstagarnas placeringar.

RISKER RELATERADE TILL LIKVIDITET OCH KAPITALTÄCKNING

Nordeas verksamheter är förbundna med likviditetsrisk.

Likviditetsrisk är risken att Nordea inte kommer att kunna fullgöra sina förpliktelser varefter de förfaller eller tvingas fullgöra sina åtaganden till ökad kostnad. En väsentlig del av Nordeas likviditets- och finansieringskrav sker genom användning av kunders inlåning och genom kontinuerlig tillgång till interbanklånemarknader, inklusive genom utfärdande av långfristiga marknadsinstrument, såsom säkerställda obligationer. Dessa finansieringskällors volym, och då särskilt långfristig finansiering, kan begränsas under tider av likviditetspåfrestning. Vidare har, som beskrivs i avsnitten "*Risker relaterade till de rådande makroekonomiska förhållandena*" och "*Kommentarer till*

den finansiella utvecklingen—Väsentliga faktorer som påverkar rörelseresultatet”, globala marknads- och ekonomiska förhållanden varit, och kan fortsätta att vara, oroliga och volatila vilket påverkar Nordeas och andra finansinstituts finansiering negativt genom illikvida kapitalmarknader och större kreditspreadar. Fortsatt turbulens på de globala finansiella marknaderna och i den globala ekonomin kan komma att negativt påverka Nordeas likviditet och villigheten från vissa motparter och kunder att göra affärer med Nordea, vilket kan medföra en väsentlig negativ effekt på Nordeas verksamhet och rörelseresultat.

Nordeas verksamhetsresultat kan påverkas om dess kapitaltäckningsgrader upplevs som otillräckliga.

Enligt Kapitaltäckningsdirektivet erfordras Nordea att upprätthålla vissa kapitaltäckningsgrader. Se avsnittet “Risk, likviditets- och kapitalhantering—Kapitalhantering”. Trots att Företrädesrättsemissionen kommer att förbättra Nordeas kapitaltäckningsgrader, kan obligations- och aktieinvestorer, analytiker och andra marknadsaktörer likväl kräva större kapitalbuffertar på grund av bland annat den nuvarande allmänna osäkerheten kring finansbranschen och de allvarliga globala ekonomiska förhållandena. Denna marknadsuppfattning kan komma att öka Nordeas inlåningskostnad, begränsa Nordeas tillgång till kapitalmarknader eller resultera i en sänkning av dess kreditbetyg, vilket skulle kunna medföra en väsentlig negativ effekt på Nordeas rörelseresultat, finansiella ställning och likviditet.

Nordeas lånekostnader och dess tillgång till kreditmarknaderna är väsentligt beroende av dess kreditbetyg.

Under 2008, bekräftade var och en av Moody’s Investors Service (“Moody’s”), Standard & Poor’s Ratings Services (“S&P”), Fitch Ratings Ltd (“Fitch”) och Dominion Bond Rating Service (“DBRS”) Nordeas långsiktiga kreditbetyg till “Aa1”, “A-1+”, “AA-” respektive “AA”. Kreditbetygen för Nordeas viktigaste dotterbolag förblev också oförändrade under året. Se avsnittet “Kommentarer till den finansiella utvecklingen—Kreditbetyg”. Inga garantier kan dock ges för att Nordea eller dess viktigaste dotterbolag kommer att kunna behålla sina nuvarande kreditbetyg eller att Nordea kan upprätthålla nuvarande kreditbetyg på sina låneinstrument. En sänkning av Nordeas eller något av dess viktigaste dotterbolags nuvarande långsiktiga kreditbetyg kan komma att öka Nordeas finansieringskostnader, begränsa tillgången till kapitalmarknaderna och utlösa ytterligare krav på säkerheter i derivatavtal och andra säkrade finansieringsarrangemang. Därför skulle en sänkning av kreditbetygen negativt kunna påverka Nordeas tillgång till likviditet och dess konkurrensposition och således medföra en väsentlig negativ effekt på dess verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat.

ANDRA RISKER HÄNFÖRLIGA TILL NORDEAS VERKSAMHET

Operativa risker, inklusive risker i samband med placeringsrådgivning, kan påverka Nordeas verksamhet.

Nordeas affärsverksamheter är beroende av förmågan att hantera ett stort antal komplexa transaktioner på skilda marknader i många valutor. Verksamheterna bedrivs genom ett antal legala enheter. Verksamhetsförluster, inklusive skadestånd, skador på Nordeas renommé, kostnader, och direkta och indirekta finansiella förluster och/eller nedskrivningar, kan bli resultatet av otillräcklighet eller brister i interna processer, system (inklusive bland annat IT-system), förlust av licenser från externa leverantörer, bedrägerier eller andra kriminella handlingar, anställdas misstag, outsourcing, brister att på ett lämpligt sätt dokumentera transaktioner eller avtal med kunder, säljare, underleverantörer, samarbetspartners och andra tredje parter, eller att inhämta eller upprätthålla vederbörliga tillstånd, eller klagomål från kunder, brister i efterlevnaden av regulatoriska krav, inklusive men inte begränsat till regelverk för att förhindra penningtvätt, personuppgiftsskydd och konkurrensrättsliga regler, efterlevnad av affärsregler, utrustningsfel, brister i att skydda dess tillgångar, inklusive immateriella rättigheter och säkerheter, fel på fysiskt skydd samt säkerhetsskydd, naturkatastrofer eller fel i externa system, inklusive system som härrör från Nordeas leverantörer och motparter och brister i att uppfylla sina kontraktuella eller andra förpliktelser. Trots att Nordea har implementerat riskkontroller och vidtagit andra åtgärder för att begränsa exponeringar och/eller förluster kan inga garantier ges för att sådana procedurer kommer att vara effektiva i kontrollen av de verksamhetsrisker Nordea utsätts för eller att Nordeas renommé inte kommer att skadas om någon verksamhetsrisk förverkligas. Detta skulle kunna medföra en väsentlig negativ effekt på Nordeas renommé, verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat.

Som en del av Nordeas bank- och kapitalförvaltningsverksamhet tillhandahåller Nordea sina kunder placeringsrådgivning och tillgång till internt och externt förvaltade fonder och agerar som förvaltare av externa fonder. I händelse av att Nordeas kunder åsamkas förluster genom placeringsrådgivning från Nordea eller fel eller bedrägerier av externa fondförvaltare kan Nordeas kunder komma att kräva ersättning från Nordea. Sådan

ersättning kan komma att krävas även om Nordea inte har någon direkt exponering mot sådana risker eller inte har rekommenderat sina kunder sådana motparter. Varje sådant ersättningskrav skulle kunna medföra en väsentlig negativ effekt på Nordeas renommé, verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat.

Nordea kan misslyckas med att rekrytera eller behålla högre befattningshavare eller andra nyckelpersoner.

Nordeas förmåga att fullfölja sin affärsstrategi är beroende av företagsledningens och andra nyckelpersoners kompetens och erfarenhet. Förlusten av vissa nyckelpersoner, i synnerhet till konkurrenter, skulle kunna medföra en negativ effekt på Nordeas verksamhet. Nordeas framtida framgångar är även delvis beroende av Nordeas förmåga att attrahera och behålla kunnig, motiverad och kvalificerad personal. Det finns inga garantier för att Nordea kommer att lyckas med detta, särskilt inte i ljuset av den tilltagande regulatoriska översynen av banker och den förstärkta granskningen av ersättningar till ledande befattningshavare. Därutöver kan kostnaderna för att anställa, utbilda och behålla kunnig personal fortsätta att öka. Om Nordea misslyckas med att attrahera eller behålla befintlig personal i tillräcklig utsträckning skulle detta kunna förhindra Nordea från att framgångsrikt genomföra sin affärsstrategi vilket i sin tur skulle kunna medföra en väsentlig negativ effekt på Nordeas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat.

Nordea är utsatt för en mängd risker som ett resultat av dess verksamheter, särskilt i Polen, Ryssland och de baltiska länderna.

Nordeas verksamhet på de nya europeiska marknaderna, vilka motsvarade ungefär 5,7 procent av Nordeas totala rörelseintäkt under räkenskapsåret 2008, för med sig olika risker som inte, eller endast i en mindre omfattning, är tillämpliga på Nordeas verksamheter på de nordiska marknaderna. Vissa av dessa marknader är typiskt sett mer volatila och mindre utvecklade, ekonomiskt och politiskt, än marknader i Västeuropa och Nordamerika. Nordea utsätts för betydande ekonomiska och politiska risker, inklusive ekonomisk volatilitet, recession, inflationstryck, valutakursförändringar och avbrott i verksamheten samt civila oroligheter, moratorium, införande av växelkontroller, sanktioner relaterade till särskilda länder, expropriering, förstatliganden, omförhandlingar eller ogiltigförklaringar av gällande avtal, statligt fallissemang och ändringar i lagar och skatteregler. Risker som dessa skulle kunna påverka möjligheten eller skyldigheten för Nordeas låntagare att återbetala sina lån, påverka möjligheten för Nordea att realisera innehavda säkerheter, påverka räntor och valutakurser, och skulle väsentligt negativt kunna påverka den ekonomiska aktivitetsnivån, vilket skulle medföra en väsentlig negativ effekt på Nordeas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat i dessa länder.

Nordeas liv- och pensionsförsäkringsverksamhet är föremål för inneboende risker, inbegripet krav och placeringsrisker.

Såsom är fallet för alla förmedlare av liv- och pensionsförsäkringsprodukter, är också Nordea föremål för försäkrings- och placeringsrisker relaterade till dess livförsäkringsverksamhet. Försäkringsrisk är risken att de fordringar som uppstår i Nordeas liv- och pensionsförsäkringsverksamhet på grund av händelser utanför Nordeas kontroll överstiger de fordringar som antagits vid prissättning och reserveringar, bland annat som ett resultat av demografisk och medicinsk utveckling, dödstal, förväntad livslängd och invaliditetsprocent. Placeringsrisk är risken att placeringsresultatet inom Nordeas liv- och pensionsförsäkringsverksamhet, på grund av händelser utanför Nordeas kontroll, blir lägre än vad som antagits vid prissättning och reserveringar. Trots att kunderna ansvarar för placeringsrisken i vissa produktportföljer (främst fondförsäkringsprodukter) delar Nordea placeringsrisken med sina kunder i sin traditionella produktportfölj och skyddar sig mot denna risk genom finansiella buffertar.

Därutöver är Nordeas möjligheter att generera vinst från sina försäkringsdotterbolag generellt sett beroende av nivån på avgifter och övriga intäkter genererade i försäkrings- och pensionsverksamheten, vilket visar de risker som Nordea är exponerat för som aktieägare i försäkringsdotterbolag. Nivån på avgifter och övriga intäkter som Nordea intjänar från dessa dotterbolag skiljer sig från land till land, beroende på de regler och riktlinjer som har utfärdats av berörda finansiella tillsynsmyndigheter avseende aktieägaravgifter, IFRS-länkning, vinstdelning och solvenskrav. Under 2008 återförde Nordea de upplupna avgiftsintäkterna för de nio första månaderna 2008 avseende sin danska livförsäkringsverksamhet beroende på minskningen av de finansiella buffertarna i ljuset av den allmänna nedgången i tillgångsvärdena, vilket hade en negativ effekt på nettovinsterna/förlusterna till verkligt värde, där avgifter från traditionell livförsäkring redovisas. Nordea gjorde under 2008 ett kapitaltillskott om 200 mn euro till sitt helägda dotterbolag Nordea Life Holding AB för att stärka solvensen i livförsäkringsdotterkoncernen. Nordea erhöll ingen utdelning från sina liv- och pensionsdotterbolag under 2008.

Nordeas framtida avsättningar till pensioner påverkar Nordeas finansiella resultat.

Nordea har ett antal förmånsbestämda pensionsplaner för tidigare och nuvarande anställda. Pensionsrisk är risken för att åtagandena enligt Nordeas olika förmånsbestämda pensionsplaner, vilka till sin natur är långsiktiga, kan komma att överstiga förvaltningstillgångarna. Planernas tillgångar omfattar placeringsportföljer för att möta beräknade åtaganden till dem som omfattas av planerna. Risker uppstår från planerna, eftersom värdet av dessa tillgångsportföljer och avkastningen på dem kan komma att bli lägre än förväntat och för att det kan uppstå större öknningar än förväntat av åtagandenas uppskattade värde. Underskottet i de förmånsbestämda pensionsplanerna ökade under 2008 från 368 mn euro till 731 mn euro, även om den årliga kostnaden minskade under året. Under dessa förhållanden kan Nordea bli skyldigt eller välja att göra ytterligare avsättningar. Givet de nuvarande svårigheterna på de ekonomiska och finansiella marknaderna och framtidsutsikterna för att sådana svårigheter kan komma att fortsätta på kort och medellång sikt, kan Nordea bli tvingat eller välja att göra ytterligare avsättningar till pensionsplanerna, inklusive potentiellt sett betydande avsättningar, vilka skulle kunna medföra en väsentlig negativ effekt på Nordeas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat.

Nordea kan tvingas att skriva ned värdet på goodwill som härrör från dess förvärv.

Nordea har historiskt sett förvärvat företag och verksamheter, vilket har resulterat i att Nordea har varit tvunget att redovisa goodwill i balansräkningen. Per den 31 december 2008 uppgick Nordeas goodwill i balansräkningen till 2 143 mn euro. Nedskrivningsbehovet av denna goodwill testas årligen samt om och när händelser eller förändringar i förhållanden visar på ett sådant behov. Negativa förändringar av någon av de parametrar som omfattas av nedskrivningstestet kan föranleda att Nordeas estimat måste revideras nedåt, vilket kan påverka nedskrivningskostnaderna på goodwill. Sådana negativa förändringar skulle dock inte ha någon påverkan på Nordeas kapitaltäckningsgrad. Se avsnittet *“Kommentarer till den finansiella utvecklingen—Väsentliga faktorer som påverkar verksamhetsresultatet—Goodwill”*.

Nordea är utsatt för konkurrens på alla marknader.

Den typ av banktjänster och andra sorters produkter och tjänster som Nordea erbjuder är utsatta för konkurrens. Trots att Nordea har upprätthållit ledande positioner i flera nyckelsegment under 2008, kan inga garantier ges för att denna konkurrensposition kommer att kunna upprätthållas. Om inte Nordea kan erbjuda konkurrenskraftiga produkter och tjänsteerbjudanden, kan Nordea misslyckas med att locka nya kunder och/eller behålla nuvarande kunder, erfara minskningar i ränte-, avgifts- och provisionsintäkter och/eller förlora marknadsandelar. Inträffar något av det ovanstående kan det komma att medföra en väsentlig negativ effekt på Nordeas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat.

Integreringen av eventuella framtida förvärv kan medföra ytterligare utmaningar.

Som en del av sin tillväxtstrategi kan Nordea komma att besluta om förvärv som ett komplement till sin organiska tillväxt. Inga garantier kan ges för att Nordea framgångsrikt kommer att kunna fullfölja, genomföra och integrera framtida förvärv. Därtill kan inga garantier ges för att Nordea kommer att kunna identifiera alla faktiska och potentiella förpliktelser, som en förvärvad verksamhet är exponerad för, före förvärvet. Var och en av dessa faktorer kan leda till oväntade förluster efter förvärvet, vilket kan medföra en väsentlig negativ effekt på Nordeas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat.

RISKER RELATERADE TILL DE LEGALA OCH REGULATORISKA MILJÖER DÄR NORDEA BEDRIVER VERKSAMHET

Nordea är föremål för omfattande föreskrifter och står under tillsyn av flera olika tillsynsmyndigheter.

Den svenska Finansinspektionen är huvudsaklig tillsynsmyndighet för Nordeas verksamhet, även om Nordeas verksamheter i Danmark, Finland, Norge, Polen, Ryssland, Estland, Lettland, Tyskland, Isle of Man, Luxemburg och USA står under tillsyn av lokala tillsynsmyndigheter i dessa jurisdiktioner. Nordea är även föremål för övervakning av tillsynsmyndigheter i respektive land där Nordea har en filial eller ett representationskontor, inklusive USA och de baltiska staterna. Nordea är underkastat lagar, föreskrifter samt administrativa åtgärder och riktlinjer i var och en av jurisdiktionerna i vilka Nordea är verksam. Dessa är föremål för förändringar och efterlevnaden kan från en tid till en annan innebära betydande kostnader.

Områden där förändringar eller utveckling av föreskrifter och/eller tillsyn kan ha en negativ inverkan innefattar, men är inte begränsat till, (i) förändringar i monetära, ränte- och andra riktlinjer, (ii) allmänna förändringar i regeringars eller tillsynsmyndigheters riktlinjer eller regelsystem som avsevärt kan påverka

investerares beslut på de nordiska marknaderna, de nya europeiska marknaderna samt de övriga marknader där Nordea bedriver sin verksamhet eller som kan öka kostnaden för att bedriva verksamhet på dessa marknader, (iii) förändringar i ramverket för kapitaltäckning, införande av betungande compliance-krav, begränsningar i verksamhetstillväxt eller prissättning och krav på att verksamhet ska bedrivas på ett sätt som prioriterar andra mål än att skapa värde för aktieägarna, (iv) förändringar i konkurrens- och prissättningsförutsättningar, (v) regeringars differentiering mellan finansinstitut rörande insättningsgarantier och de villkor som styr sådana garantier, (vi) expropriation, förstatliganden, konfiskering av tillgångar och förändringar i lagstiftning beträffande utländskt ägande, (vii) vidareutveckling i den finansiella rapporteringsmiljön, och (viii) annan ogynnsam politisk, militär eller diplomatisk utveckling (särskilt på de nya europeiska marknaderna) vilken leder till social instabilitet eller legal osäkerhet, vilket i sin tur kan komma att påverka efterfrågan på Nordeas produkter och tjänster.

Finansiella tillsynsmyndigheter i Danmark, Finland, Norge eller Sverige eller andra jurisdiktioner där Nordea bedriver verksamhet kan, som svar på den nuvarande finansiella krisen eller av andra anledningar, införa nya eller ytterligare föreskrifter, exempelvis införande av omfattande begränsningar för bankers verksamheter, inklusive bland annat högre kapitaltäckningskrav, mera omfattande upplysningsskyldighet och restriktioner för vissa transaktionsstrukturer. Därtill kan Nordea, om det deltar i någon av de nordiska staternas eller andra staters garantiprogram, eller motsvarande program som introducerats eller kan komma att introduceras vare sig sådant deltagande sker eller kan komma att ske frivilligt eller genom lagkrav, åläggas begränsningar för sin verksamhet som en följd av deltagandet och kan leda till väsentliga kostnader. Se avsnitten "*Övervakning och tillsyn av banker*" och "*Kommentarer till den finansiella utvecklingen—Likviditet och kapitalresurser—Statliga lånegarantiprogram, kapitaltillskottsprogram och deltagande i statsägda bolag*".

Dessa eller andra begränsningar för finansinstituts verksamheter eller därmed förenade kostnader skulle kunna medföra en väsentlig negativ effekt på Nordeas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat.

Åtgärder från regeringar i syfte att mildra effekterna av den rådande finanskrisen kan påverka Nordea.

Mot bakgrund av de svåra marknadsförhållandena har centralbanker och regeringar världen över, även i Norden, koordinerat sina insatser för att öka likviditeten och stärka stabiliteten på finansmarknaderna genom att vidta åtgärder såsom höjningar av de belopp som de lånar ut direkt till finansinstitut, räntesänkningar, omfattande ökning av tillfälliga ömsesidiga valutaarrangemang, utökning av inlåningsgaranti för konsumenter eller andra garantier och tagande av ägarandelar i finansinstitut. Om vidare åtgärder vidtas kan detta leda till ett ökat statligt ägarskap i och ökad statlig kontroll av finansinstitut, förändrad konkurrenssituation och ytterligare konsolidering av de marknader som Nordea verkar på. Var och en av dessa faktorer skulle kunna medföra en väsentlig negativ effekt på Nordeas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat.

Regeringar i Norden, de nya europeiska marknaderna och andra marknader där Nordea är verksam har infört, eller överväger att införa, finansiella stabilitetspaket utformade för att öka den finansiella stabiliteten genom att exempelvis låta banker få ta del av olika sorters statligt stöd, till exempel i form av garantier eller kapitallån. Nordea har valt att medverka i det danska garantiprogrammet och för att möjliggöra den svenska statens *pro rata*-teckning av Nya Aktier i Företrädesrättsemissionen genom Riksgälden har Nordea ingått avtal med Riksgälden i enlighet med den nya förordningen om kapitaltillskott till solventa banker. Nordea har dock vid tidpunkten för detta prospekt, utöver vad som anges i prospektet, inte deltagit i något av de garantiprogram och/eller någon av de stabiliseringsfonder som utformats av den finska, norska respektive svenska regeringen (inklusive det svenska garantiprogrammet från oktober 2008) för banksektorerna i respektive jurisdiktion. Om Nordea skulle välja att delta i något annat nordiskt eller annat statligt garantiprogram eller annat program, inklusive både befintliga program och garantiprogram som kan utfärdas i framtiden, eller om ett sådant deltagande blir obligatoriskt genom lag i någon av de jurisdiktioner där Nordea bedriver sin verksamhet, kan Nordeas verksamhet komma att påverkas negativt genom restriktioner och begränsningar som åläggs deltagarna i sådana program samt på grund av kostnader hänförliga till sådant deltagande. Dessutom kan den svenska staten enligt svensk lag öka sitt aktieägarande i Nordea genom tvångsinlösen av Nordeas stamaktier enligt lag eller ett garantiavtal enligt vissa villkor. Vidare skulle för det fall Nordea väljer att inte delta i andra nordiska eller andra länders program medan dess konkurrenter gör det, sådana konkurrenter kunna få tillgång till billigare finansiering eller andra förmåner, vilket skulle kunna medföra en väsentlig negativ påverkan på Nordeas marginaler och rörelseresultat. Se avsnittet "*Övervakning och tillsyn av banker*" och "*Kommentarer till den finansiella utvecklingen—Likviditet och kapitalresurser—Statliga lånegarantiprogram, kapitaltillskottsprogram och deltagande i statsägda bolag*".

Legala och regulatoriska krav uppstår i Nordeas verksamhet.

Nordea är i sin ordinarie verksamhet föremål för regulatorisk tillsyn och ansvarsrisk. Nordea bedriver verksamhet genom ett antal juridiska personer i ett antal jurisdiktioner och är föremål för reglering i varje

jurisdiktion. Reglering och regulatoriska krav ändras fortlöpande och nya krav införs för Nordea, inklusive, men inte begränsade till, regleringar avseende bedrivande av verksamhet, penningtvätt, betalningar, konsumentkrediter, kapitalkrav, rapportering och bolagsstyrning. Nordea är föremål för ett antal krav, tvister, rättegångsförfaranden och statliga undersökningar i de jurisdiktioner Nordea verkar. Denna sorts krav och processer kan alltefter omständigheterna exponera Nordea för skadestånd, direkta och indirekta kostnader (inklusive legala kostnader), direkta eller indirekta finansiella förluster, civila och straffrättsliga påföljder, förlust av tillstånd eller bemyndiganden eller skadat rykte samt risken för regulatoriska restriktioner för sin verksamhet. Samtliga föregående omständigheter kan ha en väsentlig negativ på Nordeas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat. Se avsnittet *“Övervakning och tillsyn av banker”*. Negativa regulatoriska åtgärder mot Nordea eller negativa domslut i tvister där Nordea är part skulle kunna resultera i begränsningar av Nordeas verksamheter eller medföra en väsentlig negativ effekt på Nordeas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat. Se avsnittet *“Legala frågor och kompletterande information—Rättsliga förfaranden”*.

Nordea är utsatt för risk för ändringar i skattelagstiftningen och för skattehöjningar.

Nordeas verksamhet är föremål för olika lokala skatter runt om i världen uträknade i överensstämmelse med lokal lagstiftning och praxis. Nordeas verksamhet, inklusive koncerninterna transaktioner, sköts i enlighet med Nordeas tolkning av tillämpliga lagar, dubbelbeskattningsavtal, föreskrifter och krav från skattemyndigheter i de relevanta länderna. Nordea har erhållit råd från oberoende skatterådgivare i detta avseende. Det kan dock inte garanteras att dess tolkning av tillämpliga lagar, dubbelbeskattningsavtal, föreskrifter, eller myndighetspraxis är riktig eller att sådana regler inte förändras, eventuellt med retroaktiv effekt. Förändringar i lagstiftningen eller beslut av skattemyndigheter kan försämra Nordeas nuvarande eller tidigare skatteposition.

RISKER RELATERADE TILL FÖRETRÄDESRÄTTSEMISSIONEN OCH DE NYA AKTIERNA

Det framtida priset på Nordeas stamaktier kan inte förutses.

Priset på Nordeas stamaktier har sedan i början av 2008 varit mycket volatilt. Priset på stamaktierna, betalda tecknade aktier (“BTA”), interim-FDR och Teckningsrätterna kan fluktuera under (och rörande stamaktier och de Nya Aktierna, även efter) Företrädesrättsemissionen. Särskilt kan priset på Nordeas stamaktier falla under Teckningspriset som satts för Teckningsrätterna. Den stora volatiliteten på aktier i allmänhet och bank- och andra finansinstituts aktier i synnerhet skulle även kunna sätta press på Nordeas stamaktier utan att detta har orsakats av Nordeas verksamhet och/eller vinstprognoser. Dessutom har Nordea rätt att efter egen bedömning återkalla Företrädesrättsemissionen fram till dess att Teckningsperioden löpt ut. Följaktligen kan aktieägare som har förvärvat Teckningsrätter på sekundärmarknaden och/eller den som tecknar Nya Aktier, vare sig denne tidigare varit aktieägare eller inte, göra en förlust. Se avsnittet *“Villkor och anvisningar—Villkor för Företrädesrättsemissionen”*.

En aktiv handel i Teckningsrätter, BTA eller interim-FDR kanske inte utvecklas.

Det kan inte garanteras att en aktiv i handel i Teckningsrätter, BTA eller interim-FDR kommer att utvecklas på vare sig NASDAQ OMX Stockholm, NASDAQ OMX Helsinki eller NASDAQ OMX Copenhagen, vilkendera som är den aktuella marknaden för värdepappererna i fråga, eller att betydande likviditet kommer att finnas tillgänglig under Teckningsperioden vid den tidpunkt som sådana värdepapper handlas.

Aktieägare som inte utnyttjar sina Teckningsrätter kan göra en förlust och kommer att få sitt ägande utspätt.

Väljer aktieägare att inte utnyttja sina Teckningsrätter eller annars att sälja sina Teckningsrätter eller om aktieägaren eller finansiella mellanhänder misslyckas med att följa förfarandet i avsnittet *“Villkor och anvisningar”* kommer Teckningsrätterna att förfalla och bli värdelösa och utan rätt till ersättning. Följaktligen kommer sådana aktieägares proportionella ägande och rösträtt i Nordea att minska och det procenttal dennes stamaktier representerar av det totala antalet aktier i Nordea kommer att minska i motsvarande grad. Även om en aktieägare väljer att sälja sina outnyttjade Teckningsrätter eller om dessa Teckningsrätter säljs på aktieägarens vägnar är det inte säkert att den ersättning aktieägaren erhåller för Teckningsrätterna på marknaden motsvarar den omedelbara utspädningen i aktieägarens procentuella ägande i Nordeas aktiekapital efter att Företrädesrättsemissionen slutförts.

Utdelningsnivån till aktieägare för ett visst räkenskapsår är osäker.

Enligt svensk lag får utdelning ske endast om det finns utdelningsbara medel hos Nordea och med sådant belopp att det framstår som försvarligt med hänsyn till storleken på utdelningen samt de krav som Nordeas verksamhets art, omfattning och risker ställer på storleken av eget kapital och Nordeas konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt för ett visst räkenskapsår.

Vidare påverkas Nordeas möjligheter att lämna utdelning i framtiden av ett antal faktorer, däribland dess möjlighet att erhålla tillräckliga utdelningar från sina dotterbolag samt lokala lagar och regulatoriska krav, inklusive bland annat skattelagar och statliga stabilitetspaket. Se avsnittet "*Övervakning och tillsyn av banker—Statliga stabiliseringsplaner*".

Innehavare av Nya Aktier kommer inte att vara berättigade till någon utdelning som beslutas på årsstämman som ska hållas den 2 april 2009. Nordea kan inte garantera att utdelningsbara medel kommer att finnas tillgängligt under något räkenskapsår. Vidare har Styrelsen föreslagit sänkt utdelning för 2008 för att stärka Nordeas kapitalbas, en sänkning och utdelningskvot som förväntas vara temporär. Inga garantier kan dock ges att utdelningen kommer att återgå till de nivåer som gällde innan 2008 eller när utdelningen kommer att höjas från nuvarande nivå. Se avsnittet "*Utdelning och utdelningspolicy*".

Emissionsgarantiavtalet mellan Nordea och Emissionsgaranterna är föremål för sedvanliga villkor.

Även om Företrädesrättsemissionen är garanterad i sin helhet innehåller emissionsgarantiavtalet mellan Nordea och Emissionsgaranterna vissa sedvanliga villkor för avtalets fullbordande och uppsägningsvillkor. Dessutom är Emissionsgaranternas åtagande villkorat av att den svenska staten, Sampo och Nordea-fonden har tecknat och betalt Nya Aktier till ett sammanlagt belopp som inte understiger 30 procent av bruttolikviden från Företrädesrättsemissionen och att Sampo tecknar hela sin pro rata-andel per den 10 februari 2009 i Företrädesrättsemissionen. Inga kontanta medel eller andra tillgångar har pantsatts eller någon annan säkerhet tillhandahållits för att säkerställa Emissionsgaranternas teckningsåtaganden eller åtagandena från sådana aktieägare. Följaktligen kan, om villkoren relaterade till sådan teckning inte skulle fullbordas eller om dessa aktieägare av någon anledning (inklusive att något av svenska statens villkor inte uppfylls) inte fullföljer sin teckning, emissionsgarantiavtalet sägas upp. Härigenom kan det inte garanteras att Nordea kommer att få in hela den likvid som Företrädesrättsemissionen beräknas inbringa. Se "*Legala frågor och kompletterande information—Avtal om teckning av Nya Aktier*".

Ett beslut att utnyttja Teckningsrätter är oåterkalleligt och kan inte upphävas, annulleras eller modifieras efter att teckning skett. Innehavare av Teckningsrätter, vilka har utnyttjat sina Teckningsrätter, kommer därför att tvingas att fullfölja sina köp av Nya Aktier även om emissionsgarantiavtalet sagts upp eller om villkoren för avtalets fullbordande inte uppfyllts. Som en följd av detta kan en innehavare av Teckningsrätter som tecknar Nya Aktier göra så även om Nordea får in betydligt mindre emissionslikvid än den likvid som beräknas.

Omfattande försäljningar av Nordeas stamaktier av dess större aktieägare kan inverka negativt på priset på Nordeas aktier.

Tillsammans med sitt uttalande den 10 februari 2009 om deltagande i Företrädesrättsemissionen upprepade den svenska staten sitt långsiktiga mål att avyttra sitt aktieinnehav i Nordea. Efter att Företrädesrättsemissionen genomförts kan följaktligen den svenska staten, vilken för närvarande äger 19,9 procent av Nordeas stamaktier, sälja hela eller delar av sitt innehav av stamaktier i Nordea. Om den svenska staten eller någon annan av Nordeas större aktieägare skulle sälja en avsevärd mängd av Nordeas stamaktier på den öppna marknaden, eller om marknaden skulle tro att en sådan försäljning kan ske, kan priset på Nordeas aktier komma att falla. Ingen av Nordeas större aktieägare är föremål för någon kontraktuell förpliktelse att behålla sin aktieägarandel, och följaktligen finns det inga garantier för att den svenska staten eller någon annan huvudaktieägare kommer att behålla sin nuvarande aktieägarandel efter Företrädesrättsemissionen.

FRAMÅTRIKTAE UTTALANDEN OCH PRESENTATION AV FINANSIELL OCH ANNAN INFORMATION

FRAMÅTRIKTAE UTTALANDEN

Detta prospekt innehåller olika framåtrinriktade uttalanden som återspeglar Nordeas aktuella syn eller förväntningar på framtida händelser och finansiella och operationella resultat. Orden "bör", "kan", "skulle kunna", "kommer att", "tros", "antas", "förväntas", "uppskattas", "planeras", "avses", "siktas på" eller, för varje ord, dessas negationer eller andra formuleringar med liknande innebörd, identifierar vissa av dessa framåtrinriktade uttalanden. Andra framåtrinriktade uttalanden kan identifieras i det sammanhang där uttalandena återfinns. Framåtrinriktade uttalanden framställs på flera olika ställen i detta prospekt inklusive, men inte begränsat till, avsnitten "Sammanfattning", "Riskfaktorer", "Bakgrund och motiv", "Utdelning och utdelningspolicy", "Kommentarer till den finansiella utvecklingen", inklusive, men inte begränsat till, "Kommentarer till den finansiella utvecklingen—Senaste tidens utveckling och prognoser" och "Kommentarer till den finansiella utvecklingen—finansiella mål och kapitalpolicy", "Verksamhet" samt "Risk-, likviditets- och kapitalhantering".

Sådana framåtrinriktade uttalanden relaterar bland annat till (i) Nordeas strategi, framtidssyn och utsikter, (ii) Nordeas operationella och finansiella mål, (iii) Nordeas utdelningspolicy, (iv) Nordeas användning av emissionslikviden från Företrädesrättsemissionen, (v) generella ekonomiska tendenser på de marknader där Nordea är verksamt samt tendenser i bankbranschen på dessa marknader, (vi) tendenser på de globala och europeiska finansiella marknaderna, inklusive, men inte begränsat till, tendenser rörande räntor, växelkurser och värdepappersmarknader, (vii) konkurrenssituationen på de marknader där Nordea är verksamt, och (viii) Nordeas exponering mot särskilda bransch- och kundsegment.

Dessa framåtrinriktade uttalanden baseras på Nordeas nuvarande planer, uppskattningar, prognoser och förväntningar. Även om Nordea i dagsläget anser att uttalandena är rimliga, kan de visa sig vara felaktiga. Eftersom framåtrinriktade uttalanden baseras på olika antaganden och är föremål för risker och osäkerhet, kan det faktiska resultatet eller utfallet väsentligt avvika från vad som uttryckts eller antytts i de framåtrinriktade uttalandena som ett resultat av bland annat (i) förändringar i de generella ekonomiska förutsättningarna på de marknader där Nordea är verksamt, (ii) utvecklingen på de globala finansiella marknaderna, (iii) förändringar i kvaliteten på Nordeas låneportfölj och Nordeas motpartsrisk, (iv) förändringar i räntor, växelkurser, aktiepriser och varupriser, (v) förändringar i Nordeas eller någon av dess motparters likviditetsställning, (vi) förändringar i Nordeas kreditbetyg (vii) förändringar i konkurrensen på de marknader där Nordea verkar, (viii) ändrad reglering på de marknader där Nordea verkar, och (ix) ökad livslängd, medicinsk utveckling och andra parametrar som påverkar Nordeas livförsäkringsverksamhet.

Ytterligare faktorer som skulle kunna orsaka att Nordeas faktiska resultat, prestation eller insatser väsentligt avviker inkluderar, men är inte begränsade till, de faktorer som diskuteras i detta prospekt under "Riskfaktorer". Följaktligen kan inte Nordea, dess Styrelse eller dess ledning, Joint Bookrunners eller någon annan tredje part garantera riktigheten eller fullständigheten i några av de framåtrinriktade uttalandena som har inkluderats i detta prospekt och investerare bör inte fästa otillbörlig tilltro till dem. Nordea fransäger sig uttryckligen all skyldighet att uppdatera sådana framåtrinriktade uttalanden eller att justera dem i ljuset av framtida händelser eller utveckling, med undantag för vad som krävs enligt lag.

FINANSIELL INFORMATION

Nordeas reviderade koncernredovisning för åren 2006, 2007 och 2008 har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder såsom de antagits av den Europeiska unionen ("IFRS"). Koncernredovisningen för räkenskapsåren 2006, 2007 och 2008 har reviderats av revisionsbolaget KPMG AB, såsom angetts i deras rapport som presenteras i detta prospekt.

Nordea presenterar sina finansiella rapporter i euro. Vissa siffror inkluderade i detta prospekt har avrundats. Följaktligen kan vissa tabeller till synes inte summera korrekt.

MARKNADSANDEL OCH ANNAN INFORMATION

Information som lämnas i detta prospekt beträffande marknadssituation, marknadsutveckling, tillväxtttal, marknadstrender och konkurrenssituationen på de marknader och i de segment i vilka Nordea verkar är baserad på siffror, statistik och rapporter från tredje parter och/eller upprättade av Nordea baserat på Nordeas egen information och information från sådana tredje parters rapporter.

Även om Nordea korrekt har återgett sådan information från tredje parter har varken Nordea eller Joint Bookrunners verifierat tillförlitligheten av sådan information, marknadsdata eller annan information på vilken tredje parter har baserat sin granskning. Såvitt Nordea känner till och kan fastställa från information publicerad av dessa tredje parter har inga uppgifter utelämnats som skulle göra den återgivna informationen felaktig eller missvisande. Vidare baseras marknadsundersökningar ofta på uppgifter och antaganden som kan vara oriktiga eller inte tillämpliga och marknadsundersökningars metodik är till sin natur framåtriktad och spekulativ.

Detta prospekt innehåller även uppskattningar av marknadsdata och information härledd därifrån vilka inte kan inhämtas från marknadsundersökningsinstituts publikationer eller andra oberoende källor. Sådan information är upprättad av Nordea baserat på tredjepartskällor och Nordeas egna interna uppskattningar. I många fall finns det ingen offentligt tillgänglig information avseende sådana marknadsdata, exempelvis från branschorganisationer, offentliga myndigheter eller andra organisationer och institutioner. Nordea tror att dess uppskattningar av marknadsdata och information härledd därifrån hjälper investerare att få en bättre förståelse för branschen som Nordea verkar i samt dess position inom denna bransch. Trots att Nordea tror att dess interna marknadsobservationer är tillförlitliga, är Nordeas egna uppskattningar inte granskade eller verifierade av några externa källor.

INBJUDAN ATT TECKNA NYA AKTIER I NORDEA

Den 9 februari 2009 beslutade Styrelsen, under förutsättning av bolagsstämmas efterföljande godkännande, att ta in cirka 2,5 md euro genom en Företrädesrättsemission av Nya Aktier. Den 10 mars 2009 fastställde Styrelsen att upp till 1 430 059 525 Nya Aktier skulle emitteras, vilket kommer att öka Nordeas aktiekapital med upp till 1 430 059 525 euro. Den 12 mars 2009 godkände den extra bolagsstämman Styrelsens beslut. Aktieägare kommer att erhålla 11 Teckningsrätter för varje stamaktie som innehas på Avstämningsdagen den 17 mars 2009. 20 Teckningsrätter berättigar innehavaren att teckna 1 Ny Aktie till Teckningskursen 1,81 euro, 20,75 svenska kronor eller 13,49 danska kronor per Ny Aktie. Teckningskursen ska betalas i euro eller svenska kronor vid teckning med stöd av Teckningsrätter som är registrerade i det svenska kontoföringssystemet, i euro vid teckning med stöd av Teckningsrätter registrerade i det finska kontoföringssystemet och i euro eller danska kronor vid teckning med stöd av Teckningsrätter registrerade i det danska kontoföringssystemet. Den alternativa Teckningskursen i svenska respektive danska kronor ska gälla även vid teckning av Nya Aktier utan stöd av Teckningsrätter avseende Nya Aktier som ska registreras i det svenska respektive det danska kontoföringssystemet. Se avsnittet *“Bakgrund och motiv till Företrädesrättsemissionen”*.

Den svenska staten, Sampo och Nordea-fonden, vilka tillsammans representerade 36,3 procent av Nordeas totala antal utestående stamaktier vid tidpunkten för offentliggörandet av Företrädesrättsemission den 10 februari 2009, har åtagit sig att teckna det antal Nya Aktier de är berättigade till i Företrädesrättsemissionen, vad gäller Sampo och Nordea-fonden baserat på deras respektive innehav per den 10 februari 2009. Därtill har Sampo ingått ett avtal med Emissionsgaranterna enligt vilket Sampo har åtagit sig att teckna upp till ytterligare 13 procent av de Nya Aktier som erbjuds av Nordea i Företrädesrättsemissionen för det fall Emissionsgaranterna erfordras teckna sådana Nya Aktier. Därutöver har Nordea ingått ett emissionsgarantiavtal med Emissionsgaranterna, enligt vilket Emissionsgaranterna var för sig har åtagit sig att, under vissa förutsättningar, garantera övriga 50,7 procent av de Nya Aktier som erbjuds i Företrädesrättsemissionen. Se avsnittet *“Legala frågor och kompletterande information—Avtal om teckning av Nya Aktier”*.

Aktieägarna i Nordea inbjuds härmed att teckna Nya Aktier i Nordea i enlighet med villkoren i detta prospekt.

Stockholm den 16 mars 2009

Styrelsen
Nordea Bank AB (publ)

BAKGRUND OCH MOTIV

BAKGRUND OCH MOTIV TILL FÖRETRÄDESRÄTTSEMISSIONEN

Sedan finanskrisen började sommaren 2007 har Nordea lyckats undvika de mest betydande effekterna av den extrema marknadsvolatiliteten och har noterat begränsade negativa värderingseffekter hänförliga till sina olika finansiella instrument. Nordeas systematiska sätt att hantera risk, kapital och upplåning har varit en viktig faktor bakom det stabila resultatet. Under 2008 visade Nordea att strategin för organisk tillväxt fortsatte att ge starka resultat, genom att huvuddelen av intäktsökningen skapades genom fler affärer med befintliga privat- och företagskunder. Detta reflekterade Nordeas väldiversifierade kreditportfölj och den höga kreditkvaliteten i dess kundbas.

Under fjärde kvartalet 2008 redovisade Nordea en stabil fortsatt ökning av intäkterna och ett stabilt resultat före kreditförluster. På grund av den snabba nedgången i ekonomin har nivån på de redovisade kreditförlusterna stigit, om än i linje med Styrelsens och koncernledningens förväntningar med tanke på omfattningen av den ekonomiska avmattningen. Nordea har en fortsatt stark kapitalbas med en redovisad primärkapitalrelation som, exklusive övergångsregler enligt Basel II, uppgick till 9,3 procent den 31 december 2008, högre än målet på 9,0 procent över konjunkturcykeln.

Förutom Företrädesrättsemissionen har Styrelsen föreslagit att utdelningen sänks till 0,20 euro per stamaktie, motsvarande ett totalt belopp om cirka 519 mn euro och en utdelningskvot på 19 procent. Genom att sänka utdelningen kommer Nordeas kapitalbas att öka med cirka 0,5 md euro.

Företrädesrättsemissionen och det kapital som sparas genom den sänkta utdelningen ("åtgärderna för att stärka kapitalbasen") kommer tillsammans att höja Nordeas primärkapitalrelation exklusive hybridkapital från 8,2 procent till 10,0 procent. Primärkapitalrelationen ökar från 9,0 procent till 10,8 procent och kapitaltäckningsgraden från 11,7 procent till 13,5 procent. Alla siffror är proforma per den 31 december 2008 och efter fullständigt införande av Basel II-reglerna. Beräknat enligt övergångsreglerna i Basel II höjer dessa två åtgärder Nordeas primärkapitalrelation exklusive hybridkapital från 6,5 procent till 7,9 procent, primärkapitalrelation från 7,1 procent till 8,6 procent och kapitaltäckningsgrad från 9,3 procent till 10,7 procent. Alla siffror är proforma per den 31 december 2008.

Nordeas Styrelse och koncernledning ser det som ansvarsfullt att agera proaktivt för att på bästa sätt positionera banken både inför de risker och de möjligheter som uppstår i det rådande exceptionellt utmanande marknadsläget. De föreslagna åtgärderna för att stärka kapitalbasen har följande mål:

- *Bibehålla Nordeas position som en av de starkare bankerna i Europa.* Nordea siktar på att vara en av de starkaste bankerna i Europa sett till lönsamhet, effektivitet, kapitalisering, likviditet, upplåning och i slutändan i form av skapande av aktieägarvärde, mätt i aktiens totalavkastning. Europeiska banker anskaffar nu ansevärd mängder kapital som en reaktion på investerarnas och andra intressenters krav på högre kapitalrelationer, vilket förändrar konkurrensförutsättningarna. Den föreslagna kapitalförstärkningen väntas stödja Nordeas höga kreditbetyg, så att banken kan behålla sin nuvarande gynnsamma upplåningsposition i relation till konkurrenterna.
- *Etablera en extra kapitalbuffert med anledning av den minskade visibiliteten på marknaden och de osäkra ekonomiska utsikterna.* Nordea räknar med att den ekonomiska nedgången kommer att påverka bankens kapitalposition, främst genom ökade kreditförluster och negativ ratingmigration i kreditportföljen, vilket ökar de riskvägda tillgångarna. I linje med den försiktiga riskhanteringen och till följd av de osäkra ekonomiska utsikterna ser Nordea det som ansvarsfullt att etablera en extra kapitalbuffert utöver de befintliga kapitalrelationsmålen för att kunna hantera sådana eventuella negativa effekter.
- *Skapa handlingsutrymme att ta vara på de goda affärsmöjligheter med hög kreditkvalitet som obalansen på marknaderna medför.* På grund av att flera konkurrenter bantar sina balansräkningar och i vissa fall också minskar sin närvaro på Nordeas kärnmarknader ser Nordea en potential i att tillvarata utvalda högkvalitativa möjligheter till ökande marginaler. Sådana möjligheter utgörs till övervägande del av efterfrågan på finansiering från kreditvärdiga kunder som drabbats av den allmänna bristen på kapital på marknaden. Nordea bedömer att man kan öka lönsamheten och ytterligare förstärka långsiktiga kundrelationer genom att stödja kreditvärdiga kunder i den rådande miljön, utan att frångå bankens sedvanliga strama riskhanteringsprinciper.

- *De föreslagna åtgärderna för att stärka kapitalet sker genom en skälig och transparent marknadslösning. Åtgärderna för att stärka kapitalet är helt transparenta och tillämpningen av företrädesrätt garanterar att alla aktieägare behandlas lika. Åtgärderna för att stärka kapitalbasen kommer att stärka Nordeas kapitalbas med eget kapital, i syfte att tillgodose investerarnas efterfrågan på primärkapital exklusive hybridkapital, det vill säga eget kapital av högsta kvalitet.*

EMISSIONSLIKVIDENS ANVÄNDNING

Nettolikviden från Företrädesrättsemissionen förväntas uppgå till cirka 2 500 000 000 euro efter avdrag för garantiprovisioner och övriga kostnader hänförliga till Företrädesrättsemissionen på cirka 85 000 000 euro. Den exakta nettoemissionslikviden från Företrädesrättsemissionen kommer att bero på andelen teckningar i svenska kronor, danska kronor respektive euro samt Nordeas därtill relaterade valutasäkringsåtgärder. Nordea avser att använda nettoemissionslikviden till att generellt stärka sin kapitalställning och för att genomföra sin organiska tillväxtstrategi, inklusive att finansiera eventuella tilläggsförvärv inom sina kärnverksamhetsområden.

Styrelsen för Nordea Bank AB (publ) ansvarar för innehållet i detta prospekt. Information om styrelseledamöterna återfinns i avsnittet "Styrelse, koncernledning och revisorer". Styrelsen för Nordea Bank AB (publ) försäkrar härmed att den vidtagit alla rimliga försiktighetsåtgärder för att säkerställa att uppgifterna i prospektet, såvitt den känner till, överensstämmer med faktiska förhållanden och att ingenting har utelämnats som skulle kunna påverka dess innebörd.

Stockholm den 16 mars 2009

Styrelsen
Nordea Bank AB (publ)

VILLKOR OCH ANVISNINGAR

Nordeas aktiekapital kommer att ökas med högst 1 430 059 525 euro genom en Företrädesrättsemission av högst 1 430 059 525 Nya Aktier, envar Ny Aktie med ett kvotvärde om 1,00 euro. De Nya Aktierna emitteras till en teckningskurs om antingen 1,81 euro, 20,75 svenska kronor eller 13,49 danska kronor per Ny Aktie ("Teckningskursen"). Teckningskursen ska betalas i:

- svenska kronor eller euro vid teckning med stöd av Teckningsrätter som är registrerade i det svenska kontoföringssystemet (Euroclear Sweden—tidigare VPC) och handlas på NASDAQ OMX Stockholm,
- euro vid teckning med stöd av Teckningsrätter som är registrerade i det finska kontoföringssystemet (Euroclear Finland—tidigare APK) och handlas på NASDAQ OMX Helsinki, och
- danska kronor eller euro vid teckning med stöd av Teckningsrätter som är registrerade i det danska kontoföringssystemet (VP Securities—tidigare Værdipapircentralen), och handlas på NASDAQ OMX Copenhagen.

Beroende på var Teckningsrätterna är registrerade och handlas gäller således separata anvisningar för deltagande i Företrädesrättsemissionen. Detta gäller även vid teckning utan stöd av Teckningsrätter av Nya Aktier som ska registreras i respektive kontoföringssystem.

Aktieägare kommer att erhålla 11 Teckningsrätter för varje på Avstämningsdagen innehavd stamaktie. 20 Teckningsrätter krävs för att teckna en Ny Aktie. Företrädesrättsemissionen kommer vid full teckning att leda till att antalet stamaktier i Nordea ökas från 2 600 108 227 stamaktier till 4 030 167 752 stamaktier, vilket motsvarar en ökning om 55 procent. Aktieägare som inte deltar i Företrädesrättsemissionen kommer att få sin ägarandel utspädd, men har möjlighet att ekonomiskt kompensera sig för utspädningseffekten genom att sälja sina Teckningsrätter (avseende aktieägare i vissa jurisdiktioner som är exkluderade från deltagande i Företrädesrättsemissionen, se "*—Investerare bosatta i vissa obehöriga jurisdiktioner*"). Utspädning för aktieägare som inte tecknar sig för Nya Aktier i Företrädesrättsemissionen beräknas som antalet Nya Aktier delat med det totala antalet stamaktier efter en fulltecknad Företrädesrättsemission. Utspädningen kommer inte att överstiga 35,5 procent.

Teckningsperioden löper från och med den 20 mars 2009 till och med den 3 april 2009. För att inte värdet av erhållna Teckningsrätter ska gå förlorat måste en aktieägare antingen:

- utnyttja erhållna Teckningsrätter för att teckna Nya Aktier senast den 3 april 2009, eller enligt instruktioner från tecknarens förvaltare, eller
- sälja erhållna och ej utnyttjade Teckningsrätter senast den 31 mars 2009 (i det fall Teckningsrätterna handlas på NASDAQ OMX Stockholm eller NASDAQ OMX Copenhagen) eller den 27 mars 2009 (i det fall Teckningsrätterna handlas på NASDAQ OMX Helsinki).

För ytterligare anvisningar avseende teckning av Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter registrerade hos Euroclear Sweden i Sverige och anmälan om teckning utan stöd av Teckningsrätter av Nya Aktier som ska registreras hos Euroclear Sweden och handlas på NASDAQ OMX Stockholm, se avsnittet "*Villkor och anvisningar—Nya Aktier som ska registreras hos Euroclear Sweden och handlas på NASDAQ OMX Stockholm*".

För ytterligare anvisningar avseende teckning av Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter registrerade hos Euroclear Finland i Finland och teckning utan stöd av Teckningsrätter av Nya Aktier som ska registreras hos Euroclear Finland och handlas på NASDAQ OMX Helsinki, se avsnittet "*Villkor och anvisningar—Nya Aktier som ska registreras hos Euroclear Finland och handlas på NASDAQ OMX Helsinki*".

För ytterligare anvisningar avseende teckning av Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter registrerade hos VP Securities i Danmark och anmälan om teckning utan stöd av Teckningsrätter av Nya Aktier som ska registreras hos VP Securities och handlas på NASDAQ OMX Copenhagen, se avsnittet "*Villkor och anvisningar—Nya Aktier som ska registreras hos VP Securities och handlas på NASDAQ OMX Copenhagen*".

VILLKOR OCH ANVISNINGAR—NYA AKTIER SOM SKA REGISTRERAS HOS EUROCLEAR SWEDEN OCH HANDLAS PÅ NASDAQ OMX STOCKHOLM

Anvisningarna i detta avsnitt gäller endast teckning av Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter registrerade hos Euroclear Sweden och anmälan om teckning av Nya Aktier, utan stöd av Teckningsrätter, som ska registreras hos Euroclear Sweden och handlas på NASDAQ OMX Stockholm i Sverige.

Teckningskurs

De Nya Aktierna emitteras till en Teckningskurs om 20,75 svenska kronor per Ny Aktie alternativt 1,81 euro per Ny Aktie. Inget courtage kommer att tas ut. Emissionsredovisning och avräkningsnotor kommer att upprättas i svenska kronor. För instruktioner och ytterligare information om teckning och betalning av aktier i euro hänvisas till Nordea på telefon 08-678 04 80 om ditt aktieinnehav är registrerat hos Euroclear Sweden eller till förvaltare om ditt innehav är förvaltarregistrerat i Sverige.

Avstämningsdag

Avstämningsdag för fastställande av vilka som äger rätt att erhålla Teckningsrätter är den 17 mars 2009. Stamaktier i Nordea har handlats exklusive Teckningsrätter sedan den 13 mars 2009. Sista dag för handel med stamaktier i Nordea inklusive Teckningsrätter var den 12 mars 2009.

Emissionsredovisning till direktregistrerade aktieägare

En informationsbroschyr och förtryckt emissionsredovisning med vidhängande PlusGiroavi har skickats till direktregistrerade aktieägare och företrädare för aktieägare som på Avstämningsdagen var registrerade i den av Euroclear Sweden för Nordeas räkning förda aktieboken. Av emissionsredovisningen framgår bland annat antal erhållna Teckningsrätter och det hela antal Nya Aktier som kan tecknas. Vp-avi avseende registrering av Teckningsrätter på vp-konto (alternativt servicekonto eller kapitalmarknadskonto) kommer inte att skickas ut. Aktieägare som är upptagna i den i anslutning till aktieboken förda särskilda förteckningen över panthavare och förmyndare erhåller inte emissionsredovisning utan meddelas separat.

Förvaltarregistrerade innehav

Aktieägare vars innehav är förvaltarregistrerade hos bank eller annan förvaltare erhåller ingen informationsbroschyr eller emissionsredovisning. Teckning och betalning ska istället ske i enlighet med instruktioner från förvaltaren.

Handel med Teckningsrätter

Handel med Teckningsrätter äger rum på NASDAQ OMX Stockholm under perioden från och med den 20 mars 2009 till och med den 31 mars 2009. Nordea samt andra värdepappersinstitut med erforderliga tillstånd står till tjänst med förmedling av köp och försäljning av Teckningsrätter. ISIN-koden för Teckningsrätterna är SE0002801308 på NASDAQ OMX Stockholm. Teckningsrätterna som är registrerade hos Euroclear Sweden kan inte konverteras till Teckningsrätter som är registrerade hos Euroclear Finland eller VP Securities och berättigar ej innehavaren till teckning av Nya Aktier som ska registreras hos Euroclear Finland eller VP Securities.

Teckning med stöd av Teckningsrätter

Teckning av Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter kan göras under perioden från och med den 20 mars 2009 till och med den 3 april 2009. Efter Teckningsperiodens utgång blir utnyttjade Teckningsrätter ogiltiga och kommer, utan avisering från Euroclear Sweden, att bokas bort från innehavarens vp-konto (alternativt servicekonto eller kapitalmarknadskonto).

För att inte värdet av erhållna Teckningsrätter ska gå förlorat måste aktieägaren antingen:

- utnyttja erhållna Teckningsrätter för att teckna Nya Aktier senast den 3 april 2009, eller enligt instruktioner från tecknarens förvaltare, eller
- sälja erhållna och ej utnyttjade Teckningsrätter senast den 31 mars 2009.

Direktregistrerade aktieägares teckning

Teckning av Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter sker genom kontant betalning, antingen genom användning av den förtryckta PlusGiroavin eller genom användning av en särskild anmälningssedel, med samtidig betalning enligt något av följande alternativ:

- PlusGiroavin ska användas om samtliga Teckningsrätter enligt emissionsredovisningen från Euroclear Sweden, ska utnyttjas.

- Anmälningssedel märkt "Anmälningssedel för teckning med företrädesrätt avseende aktier registrerade hos Euroclear Sweden" ska användas om Teckningsrätter har köpts eller överförts från annat vp-konto (alternativt servicekonto eller kapitalmarknadskonto), eller av annan anledning ett annat antal Teckningsrätter än det som framgår av den förtryckta emissionsredovisningen ska utnyttjas för teckning. Samtidigt som den ifyllda anmälningssedeln skickas in ska betalning ske för de tecknade Nya Aktierna, vilket kan ske på samma sätt som för andra PlusGirobetalningar, till exempel via Internetbank, genom girering eller på bankkontor.

Anmälningssedel kan beställas från Nordea under kontorstid på telefon 08-678 04 40. Anmälningssedel ska vara Nordea tillhanda den sista betalningsdagen, som är den 3 april 2009.

Direktregistrerade tecknare ej bosatta i Sverige berättigade att teckna med stöd av Teckningsrätter

Direktregistrerade tecknare som är berättigade att teckna med stöd av Teckningsrätter och inte är bosatta i Sverige och som inte kan använda den förtryckta PlusGiroavin kan betala i svenska kronor genom bank i utlandet i enlighet med instruktionerna nedan.

Nordea Bank AB (publ)
 Issuer Services A203
 SE-105 71 Stockholm, Sverige
 SWIFT: NDEASESS
 IBAN-nummer: SE72 3000 0000 0300 1114 9396
 Bankkontonummer: 3001 11 493 96

Vid betalning måste tecknarens namn, adress, vp-kontonummer (alternativt servicekonto- eller kapitalmarknadskontonummer) och referensen från emissionsredovisningen anges. Sista betalningsdag är den 3 april 2009, klockan 16.00 svensk tid. Om teckning avser ett annat antal aktier än vad som framgår av emissionsredovisningen ska istället "Anmälningssedel för teckning med företrädesrätt" användas, vilken kan beställas från Nordea under kontorstid på telefon 08-678 04 40. Anmälningssedel ska vara Nordea tillhanda enligt adress ovan den sista betalningsdagen, som är den 3 april 2009, klockan 16.00 svensk tid. I fall då stamaktier är registrerade i finska eller danska kontoföringssystem, se avsnitten "Villkor och anvisningar—Nya Aktier som ska registreras hos Euroclear Finland och handlas på NASDAQ OMX Helsinki" respektive "Villkor och anvisningar—Nya Aktier som ska registreras hos VP Securities i Danmark och handlas på NASDAQ OMX Copenhagen" för anvisningar.

Förvaltarregisterade aktieägares teckning

Innehavare av depå hos förvaltare som önskar teckna Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter måste vara anmälda för teckning i enlighet med instruktion från förvaltaren.

Betalda tecknade aktier

Efter erlagd betalning och teckning kommer Euroclear Sweden att sända ut en avi som bekräftelse på att betalda tecknade aktier ("BTA") bokats in på vp-kontot (alternativt servicekontot eller kapitalmarknadskontot). De nytecknade aktierna kommer att bokföras som BTA på vp-kontot (alternativt servicekontot eller kapitalmarknadskontot) till dess att registrering av sådana Nya Aktier skett hos Bolagsverket. Sådana Nya Aktier förväntas bli registrerade hos Bolagsverket omkring den 20 april 2009. Någon vp-avi utsänds ej i samband med denna ombokning.

Handel med BTA på NASDAQ OMX Stockholm beräknas ske under perioden från och med den 20 mars 2009 till och med den 20 april 2009. Nordea och övriga värdepappersinstitut med erforderliga tillstånd står till tjänst med förmedling av köp och försäljning av BTA.

ISIN-koden för BTA är SE0002801316 på NASDAQ OMX Stockholm.

Teckning och tilldelning av Nya Aktier utan stöd av Teckningsrätter

Direktregistrerade aktieägares teckning

Anmälan om teckning av Nya Aktier utan stöd av Teckningsrätter ska göras på en för detta ändamål avsedd anmälningssedel märkt "Anmälningssedel för teckning utan företrädesrätt avseende aktier registrerade hos Euroclear Sweden". Endast en anmälan avseende teckning av Nya Aktier (som ska registreras hos Euroclear

Sweden) utan stöd av Teckningsrätter får inges. Om flera anmälningssedlar inges kommer endast den anmälningssedel som först kommit Nordea tillhanda att beaktas.¹ Anmälningssedlar kan erhållas från Nordeas kontor i Sverige, från Nordeas hemsida www.nordea.com eller beställas från Nordea under kontorstid på telefon 08-678 04 40.

Anmälningssedeln ska skickas till Nordea Bank AB (publ), Issuer Services A203, 105 71 Stockholm, Sverige. Anmälningssedeln måste vara Nordea tillhanda den 3 april 2009.

Förvaltarregistrerade aktieägares teckning

Innehavare av depå hos förvaltare som önskar teckna Nya Aktier utan stöd av Teckningsrätter måste anmäla sig för teckning i enlighet med instruktion från förvaltaren.

Tilldelning

Om inte samtliga Nya Aktier tecknats med stöd av Teckningsrätter ska Styrelsen besluta om tilldelning av Nya Aktier tecknade utan stöd av Teckningsrätter varvid tilldelning:

- i första hand ska ske till dem som tecknat Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter, oavsett om tecknaren var aktieägare på Avstämningsdagen eller inte, och, vid överteckning, i förhållande till det antal Teckningsrätter som utnyttjats för teckning av Nya Aktier och, i den mån detta inte kan ske, genom lottning,
- i andra hand ska tilldelning ske till andra som till Nordea anmält sig för teckning utan stöd av Teckningsrätter och, för det fall dessa inte kan erhålla full tilldelning, i förhållande till det antal Nya Aktier som var och en anmält för teckning och, i den mån detta inte kan ske, genom lottning, och
- i tredje hand ska tilldelning ske till Emissionsgaranterna och till eventuella andra personer som har ingått avtal om att garantera Företrädesrättsemissionen och, för det fall garantiåtagandena inte utnyttjas fullt ut, till Emissionsgaranterna eller annan sådan person i enlighet med det antal Nya Aktier som var och en av Emissionsgaranterna eller annan sådan person har åtagit sig att teckna enligt sådant garantiavtal.

Som bekräftelse på tilldelning av Nya Aktier tecknade utan stöd av Teckningsrätter kommer en avräkningsnota att skickas till tecknaren omkring den 22 april 2009. Inget meddelande kommer att skickas till tecknare som inte erhållit någon tilldelning. Tecknade och tilldelade Nya Aktier ska betalas kontant i enlighet med instruktionerna på avräkningsnotan som har skickats till tecknaren. Efter erlagd betalning kommer Euroclear Sweden att sända ut en avi som bekräftelse på att betalda tecknade aktier ("BTA") som tecknas utan stöd av Teckningsrätter bokats in på vp-kontot (alternativt servicekontot eller kapitalmarknadskontot). De nytecknade aktierna kommer att bokföras som BTA på vp-kontot (alternativt servicekontot eller kapitalmarknadskontot) till dess att registrering av sådana Nya Aktier skett hos Bolagsverket. Sådana Nya Aktier förväntas att bli registrerade hos Bolagsverket omkring den 6 maj 2009. Någon vp-avi utsänds ej i samband med denna ombokning.

ISIN-koden för BTA som tecknats utan stöd av Teckningsrätter är SE0002801324. Dessa BTA kommer ej att noteras och handlas.

Rätt till utdelning

De Nya Aktierna ska medföra rätt till utdelning första gången på första avstämningsdagen för utdelning som inträffar efter avstämningsdagen för utdelning beslutad av årsstämman 2009. De Nya Aktierna kommer således inte att ge rätt till den utdelning som beslutas av årsstämman den 2 april 2009.

Offentliggörande av teckningsresultatet i Företrädesrättsemissionen

Det preliminära teckningsresultatet i Företrädesrättsemissionen kommer att offentliggöras genom ett pressmeddelande från Nordea omkring den 8 april 2009. Det slutliga teckningsresultatet i Företrädesrättsemissionen kommer att offentliggöras genom ett pressmeddelande från Nordea omkring den 17 april 2009.

¹ För att få full prioritet vid eventuell tilldelning baserat på utnyttjade Teckningsrätter måste anmälan av teckning utan företrädesrätt avse aktier registrerade i samma värdepapperssystem som teckning med företrädesrätt avsåg. Det innebär att tecknare som utnyttjat Teckningsrätter registrerade hos Euroclear Sweden måste använda anmälningssedeln märkt "Anmälningssedel för teckning utan företrädesrätt avseende aktier registrerade hos Euroclear Sweden" för att få full prioritet. Har Nya Aktier tecknats med stöd av Teckningsrätter registrerade hos Euroclear Finland eller VP Securities i Danmark ska för full prioritet vid eventuell tilldelning separata anmälningssedlar för teckning utan företrädesrätt avseende aktier som ska registreras hos Euroclear Finland eller VP Securities i Danmark användas (se vidare "—Nya Aktier som ska registreras hos Euroclear Sweden och handlas på NASDAQ OMX Stockholm—Tilldelning").

Notering och handelstillstånd

Handel med Teckningsrätter och BTA kommer att ske på NASDAQ OMX Stockholm. Nordea kommer att ansöka om notering av de Nya Aktierna på NASDAQ OMX Stockholm i samband med slutförandet av Företrädesrättsemissionen. Inga garantier kan ges för att en sådan ansökan kommer att beviljas.

Övrig information

För det fall att ett för stort belopp betalats in av en tecknare av Nya Aktier kommer Nordea att ombesörja att överskjutande belopp återbetalas. Ingen ränta kommer att utbetalas för något överskjutande belopp.

Styrelsen har rätt att förlänga Teckningsperioden. Teckning av Nya Aktier, med eller utan stöd av Teckningsrätter, är oåterkallelig och tecknaren kan således inte annullera eller ändra en teckning av Nya Aktier.

Ofullständiga eller felaktigt ifyllda anmälningssedlar kan komma att lämnas utan beaktande. Om teckningslikviden inbetalas efter den 3 april 2009, är otillräcklig eller betalas på ett annat felaktigt sätt kan anmälan om teckning komma att lämnas utan beaktande eller teckning komma att bedömas ha skett för ett lägre belopp. Betald likvid som ej tagits i anspråk kommer i sådana fall att återbetalas. Ytterligare frågor gällande Företrädesrättsemissionen besvaras av Nordea under kontorstid på telefon 08-678 04 40.

Tidsplan

Nedanstående tidsplan anger och sammanfattar vissa viktiga datum avseende Företrädesrättsemissionen.

Första dag för handel med stamaktier på OMX NASDAQ Stockholm exklusive	
Teckningsrätter	13 mars 2009
Avstämningsdag för deltagande i Företrädesrättsemissionen	17 mars 2009
Teckningsperiod inleds	20 mars 2009
Handel med Teckningsrätter på NASDAQ OMX Stockholm inleds	20 mars 2009
Handel med BTA på NASDAQ OMX Stockholm inleds	20 mars 2009
Handel med Teckningsrätter på NASDAQ OMX Stockholm avslutas	31 mars 2009
Teckningsperiod löper ut	3 april 2009
Preliminärt teckningsresultat i Företrädesrättsemissionen offentliggörs	8 april 2009
Slutligt teckningsresultat i Företrädesrättsemissionen offentliggörs	17 april 2009
Handel med BTA på NASDAQ OMX Stockholm avslutas	20 april 2009
Handel med Nya Aktier på NASDAQ OMX Stockholm inleds	Omkring 21 april 2009
Konvertering av BTA som tecknats med stöd av Teckningsrätter till Nya Aktier	Omkring 24 april 2009

Beskattning

För information rörande beskattning, se avsnittet "Skattefrågor—Skattefrågor i Sverige".

VILLKOR OCH ANVISNINGAR—NYA AKTIER SOM SKA REGISTERAS HOS EUROCLEAR FINLAND OCH HANDLAS PÅ NASDAQ OMX HELSINKI

Anvisningarna i detta avsnitt gäller endast teckning av Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter registrerade hos Euroclear Finland i Finland och teckning av Nya Aktier, utan stöd av Teckningsrätter, som ska registreras hos Euroclear Finland och handlas på NASDAQ OMX Helsinki i form av FDR (se definition nedan).

Stamaktier i Nordea är för närvarande registrerade hos Euroclear Finland och handlas på NASDAQ OMX Helsinki samt innehas av aktuella innehavare i form av finska aktiedepåbevis ("FDR"). Följaktligen kommer innehavare av aktier noterade på NASDAQ OMX Helsinki som tecknar aktier i Företrädesrättsemissionen att erhålla tilldelade Nya Aktier i form av FDR. Varje FDR motsvarar en stamaktie i Nordea. En FDR-innehavare som på Avstämningsdagen är direkt- eller förvaltarregistrerad i det av Euroclear Finland förda registret över FDR-innehavare kommer automatiskt att erhålla 11 Teckningsrätter för varje FDR innehavd på Avstämningsdagen.

Teckningskurs

De Nya Aktierna emitteras till en Teckningskurs om 1,81 euro per Ny Aktie. Inget courtage kommer att tas ut. Teckningskursen ska betalas i samband med insändandet av uppdraget för teckning.

Avstämningsdag

Avstämningsdag för fastställande av rätt att erhålla Teckningsrätter är den 17 mars 2009. Under antagande av sedvanlig tid för clearing och avräkning vid NASDAQ OMX Helsinki, har FDR handlats på NASDAQ OMX Helsinki exklusive Teckningsrätter från den 13 mars 2009. Sista dagen för handel i FDR inklusive Teckningsrätter var den 12 mars 2009.

Emissionsredovisning till FDR-innehavare

Kontoförande institut, depåhållare och förvaltare kommer att underrätta FDR-innehavare om Företrädesrättsemissionen och därtill relaterad teckning och betalning i enlighet med egna rutiner. Vissa kontoförande institut, depåhållare och förvaltare kommer eventuellt inte att underrätta sådana innehavare av Teckningsrätter om Företrädesrättsemissionen. För det fall en FDR-innehavare inte erhåller några anvisningar för teckning och betalning av hans eller hennes kontoförande institut, depåhållare eller förvaltare, uppmanas innehavaren att kontakta något av Nordeas kontor i Finland för att verkställa teckning.

Handel med Teckningsrätter

Teckningsrätterna emitteras till FDR-innehavare i det finska avstämningsregistret fört av Euroclear Finland och kommer att handlas på NASDAQ OMX Helsinki under perioden från och med den 20 mars 2009 till och med den 27 mars 2009. Nordea samt andra värdepappersinstitut med erforderliga tillstånd står till tjänst med förmedling av köp och försäljning av Teckningsrätter.

ISIN-koden för Teckningsrätterna är FI0009503072 och handelssymbolen är NDA1VU0109 på NASDAQ OMX Helsinki. Teckningsrätterna som är registrerade hos Euroclear Finland kan inte konverteras till Teckningsrätter som är registrerade hos Euroclear Sweden eller VP Securities i Danmark och berättigar ej innehavaren till teckning av Nya Aktier som ska registreras hos Euroclear Sweden eller VP Securities i Danmark.

Teckning med stöd av Teckningsrätter

Teckning av Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter ska ske under perioden från och med den 20 mars 2009 till och med den 3 april 2009. Efter Teckningsperiodens utgång blir utnyttjade Teckningsrätter ogiltiga och kommer utan avisering från Euroclear Finland att bokas bort från de teckningsberättigades avstämningskonton.

För att inte värdet av erhållna Teckningsrätter ska gå förlorat måste innehavaren av Teckningsrätten antingen:

- utnyttja erhållna Teckningsrätter och teckna Nya Aktier senast den 3 april 2009, eller, vid en tidigare tidpunkt enligt instruktioner från tecknarens kontoförande institut, depåhållare eller förvaltare, eller
- sälja erhållna och ej utnyttjade Teckningsrätter senast den 27 mars 2009.

Teckning av Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter sker genom insändande av ett uppdrag för teckning per avstämningskonto och erläggande av Teckningskursen i enlighet med det kontoförande institutets eller, vad avser innehav som är förvaltarregistrerade, förvaltarens instruktioner. Det kontoförande institutet, depåhållaren eller förvaltare kan kräva att investeraren skickar in ett uppdrag för teckning och erlägger Teckningskursen vid ett tidigare datum än då handeln i Teckningsrätter på NASDAQ OMX Helsinki avslutas. Det erfordras att ett uppdrag för teckning skickas in för varje relevant avstämningskonto.

Teckning av Nya Aktier kan även ske under kontorstid på Nordea Bank Finland Plc:s ("Nordea Finland") kontor under kontorstid, Nordeas Private Banking-enheter och med hjälp av Bank-ID via Nordeas kundtjänst från måndag till fredag mellan kl. 08.00 och kl. 20.00 (finsk tid) på telefonnummer +358-200-3000 på finska (lokaltaxa/mobiltelefonfaxa) och +358-200-5000 på svenska (lokaltaxa/mobiltelefonfaxa). Bolag kan inte göra teckningsåtaganden på telefon via Nordeas kundtjänst. Kundtjänstens samtal spelas in.

Betalda tecknade aktier (Interim-FDR)

Efter teckning med stöd av Teckningsrätter och erlagd betalning av den tillhörande teckningslikviden kommer de nytecknade aktierna att emitteras i det finska avstämningsregistret och registreras på tecknarens avstämningskonto som interim-FDR, vilka är fritt överlåtbara och representerar de Nya Aktierna. Interim-FDR kommer, tillsammans med Nordeas nuvarande utestående FDR (ISIN-kod FI0009902530), att representera stamaktier i Nordea, då de Nya Aktierna har registrerats av Bolagsverket (vilket förväntas ske omkring den 20 april 2009).

Handel med interim-FDR

Handel med interim-FDR på NASDAQ OMX Helsinki beräknas ske under perioden från och med den 20 mars 2009 till och med den 20 april 2009. Nordea samt övriga värdepappersinstitut med erforderliga tillstånd står till tjänst med förmedling av köp och försäljning av interim-FDR.

ISIN-koden för interim-FDR är FI0009016190 och handelskoden är NDA1VN0109 på NASDAQ OMX Helsinki.

Teckning och tilldelning av Nya Aktier utan stöd av Teckningsrätter

Teckning av Nya Aktier utan stöd av Teckningsrätter ska ske genom att lämna in ett uppdrag för teckning och samtidigt erlagga Teckningskurs i enlighet med instruktioner från kontoförande institut, depåhållare eller, vad gäller förvaltarregistrerade innehavare, i enlighet med instruktioner från förvaltaren. Teckning kan även ske hos Nordea Finland, Nordeas Private Banking-enheter och Nordeas Kundtjänst i enlighet med vad som framgår ovan i avsnittet "*—Teckning med stöd av Teckningsrätter*". Om en investerare inte erhåller några instruktioner från sitt kontoförande institut, sin depåhållare eller sin förvaltare eller om ett uppdrag för teckning inte kan returneras till investerarens kontoförande institut, depåhållare eller förvaltare ska investeraren kontakta något av Nordea Finlands kontor för att lämna uppdrag för teckning. Om flera uppdrag för teckning gällande samma avstämningskonto inges av en investerare kommer uppdragen att kombineras som ett uppdrag för teckning för varje avstämningskonto.² Uppdrag för teckning samt teckningslikvid ska ha mottagits av investerarens kontoförande institut, depåhållare, förvaltare eller, om teckningsförbindelse skickats till Nordea, av Nordea Finland senast den 3 april 2009 eller vid en tidigare tidpunkt enligt instruktioner från kontoförande institut, depåhållare eller förvaltare.

Betalning för de Nya Aktierna ska erläggas samtidigt som uppdrag för teckning lämnas. Betalning för ansökta men inte tilldelade Nya Aktier kommer att återbetalas omkring den 21 april 2009. Ingen ränta kommer att utbetalas för det belopp som ska återbetalas.

Tilldelning

Om inte samtliga Nya Aktier tecknats med stöd av Teckningsrätter ska Styrelsen besluta om tilldelning av Nya Aktier tecknade utan Teckningsrätter varvid tilldelning:

- i första hand ska ske till dem som tecknat Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter, oavsett om tecknaren var aktieägare eller FDR-innehavare på Avstämningsdagen eller inte, och, vid överteckning, i förhållande till det antal Teckningsrätter som utnyttjats för teckning av Nya Aktier och, i den mån detta inte kan ske, genom lottning,
- i andra hand ska tilldelning ske till andra som till Nordea anmält sig för teckning utan stöd av Teckningsrätter och, för det fall dessa inte kan erhålla full tilldelning, i förhållande till det antal Nya Aktier som var och en anmält för teckning och, i den mån detta inte kan ske, genom lottning, och
- i tredje hand ska tilldelning ske till Emissionsgaranterna och till eventuella andra personer som har ingått avtal om att garantera Företrädesrättsemissionen och, för det fall garantiåtagandena inte utnyttjats fullt ut, till Emissionsgaranterna eller annan sådan person i enlighet med det antal Nya Aktier som var och en av Emissionsgaranterna eller annan sådan person har åtagit sig att teckna enligt sådant garantiavtal.

² För att få full prioritet vid eventuell tilldelning baserat på utnyttjade Teckningsrätter måste uppdrag för teckning utan stöd av Teckningsrätter avse samma avstämningskonto som teckning med stöd av Teckningsrätter avsåg. Har Nya Aktier tecknats med stöd av Teckningsrätter registrerade hos Euroclear Sweden eller VP Securities i Danmark ska för full prioritet vid eventuell tilldelning separata anmälningsmeddelanden för teckning utan företrädesrätt avseende aktier som ska registreras hos Euroclear Sweden eller VP Securities i Danmark användas (se vidare "*—Nya Aktier som ska registreras hos Euroclear Finland och handlas på NASDAQ OMX Helsinki—Tilldelning*").

Nordea kommer att bekräfta tilldelning av Nya Aktier som tecknats utan stöd av Teckningsrätter till investerare till vilka tilldelning har skett. Nordea kommer även att meddela investerare som inte har tilldelats Nya Aktier. Nya Aktier kommer att levereras till FDR-innehavare så snart Bolagsverket har registrerat de Nya Aktierna. Detta förväntas ske omkring den 20 april 2009. Således kommer inga interim-FDR att emitteras för Nya Aktier som tecknats utan stöd av Teckningsrätter.

Rätt till utdelning

De Nya Aktierna ska medföra rätt till utdelning första gången på första avstämningsdagen för utdelning som inträffar efter avstämningsdagen för utdelning beslutad av årsstämman 2009. De Nya Aktierna kommer således inte att ge rätt till den utdelning som beslutas av årsstämman den 2 april 2009.

Utfärdande av och handel med Nya Aktier

Interim-FDR kommer tillsammans med Nordeas nuvarande utestående FDR (ISIN-kod FI0009902530) att representera de stamaktier i Nordea som är noterade och handlas på NASDAQ OMX Helsinki med handelskod NDA1V, då de Nya Aktierna har registrerats av Bolagsverket. Detta förväntas ske omkring den 20 april 2009. De Nya Aktierna är fritt överlåtbara.

Offentliggörande av teckningsresultat i Företrädesrättsemissionen

Det preliminära teckningsresultatet i Företrädesrättsemissionen kommer att offentliggöras genom ett pressmeddelande från Nordea omkring den 8 april 2009. Det slutliga teckningsresultatet i Företrädesrättsemissionen kommer att offentliggöras genom ett pressmeddelande från Nordea omkring den 17 april 2009.

Notering och handelstillstånd

Handel med Teckningsrätter och interim-FDR kommer att ske på NASDAQ OMX Helsinki. Nordea kommer att ansöka om notering av de Nya Aktierna på NASDAQ OMX Helsinki i samband med slutförandet av Företrädesrättsemissionen. Inga garantier kan ges för att en sådan ansökan kommer att beviljas.

Avgifter och omkostnader

Inget courtage kommer att utgå vid teckning av Nya Aktier i Företrädesrättsemissionen. Kontoförande institut, depåhållare och fondkommissionärer som verkställer överlåtelsen av Teckningsrätter eller interim-FDR kan komma att ta ut courtage vid verkställande av sådana transaktioner enligt deras egna avgiftstabeller. Kontoförande institut och depåhållare tar även ut egna avgifter för förande av avstämningskonton samt transaktioner som registreras på dessa.

Övrig information

Ett uppdrag för teckning ska anses vederbörligen inlämnat endast efter att Nordea Finland mottagit uppdraget och därtill relaterad Teckningskurs. Godkännande om deltagande i Företrädesrättsemissionen med stöd av pantsatta eller annars begränsade FDR kan vara beroende av ett skriftligt samtycke från panthavaren. Det är FDR-innehavarens ansvar att inhämta ett sådant samtycke och tillhandahålla det till teckningsstället.

Genom inlämnande av ett uppdrag för teckning är Nordea Finland anvisade och bemyndigade att teckna Nya Aktier för FDR-innehavarens räkning i enlighet med villkoren för Företrädesrättsemissionen och att vidarebefordra den relaterade Teckningskursen till Nordea.

Styrelsen äger rätt att förlänga teckningsperioden. Uppdrag för teckning av Nya Aktier, med eller utan stöd av Teckningsrätter, är oåterkallelig och tecknaren kan således inte annullera eller ändra en teckning av Nya Aktier.

Ofullständiga eller felaktigt ifyllda uppdrag för teckning kan komma att lämnas utan beaktande. Om Teckningskursen inte inbetalas i tid i enlighet med instruktionerna häri, är otillräcklig eller betalas på ett annat felaktigt sätt kan ansökan eller anmälan om teckning komma att lämnas utan beaktande. Betald likvid som ej tagits i anspråk kommer i sådana fall att återbetalas. Ingen ränta kommer att utbetalas för något överskjutande belopp.

Ytterligare frågor gällande Företrädesrättsemissionen besvaras av Nordea på telefon under kontorstid på +358-200-3000 (på finska) och +358-200-5000 (på svenska).

Tidsplan

Nedanstående tidsplan anger och sammanfattar vissa viktiga datum avseende Företrädesrättsemissionen.

Första dag för handel med stamaktier på NASDAQ OMX Helsinki exklusive	
Teckningsrätter	13 mars 2009
Avstämningsdag för deltagande i Företrädesrättsemissionen	17 mars 2009
Teckningsperiod inleds	20 mars 2009
Handel med Teckningsrätter på NASDAQ OMX Helsinki inleds	20 mars 2009
Handel med interim-FDR på NASDAQ OMX Helsinki inleds	20 mars 2009
Handel med Teckningsrätter på NASDAQ OMX Helsinki avslutas	27 mars 2009
Teckningsperiod löper ut	3 april 2009
Preliminärt teckningsresultat offentliggörs	8 april 2009
Slutligt teckningsresultat offentliggörs	17 april 2009
Handel med interim-FDR på NASDAQ OMX Helsinki avslutas	Omkring 20 april 2009
Konvertering av interim-FDR till slutliga FDR motsvarande Nya Aktier	Omkring 20 april 2009
Handel med Nya Aktier på NASDAQ OMX Helsinki inleds	Omkring 21 april 2009

Beskattning

För information avseende beskattning, se avsnittet "*Beskattning—Skattefrågor i Finland*".

Beskrivning av FDR

De nuvarande aktierna i Nordea är emitterade och noterade på NASDAQ OMX Helsinki som FDR. Varje FDR motsvarar en befintlig stamaktie i Nordea.

FDR karaktär

FDR är ett speciellt tillgodohavande emitterade i det finska avstämningsregistret fört av Euroclear Finland. Investeringar kan registreras som FDR-innehavare direkt eller, vad avser andra än finska FDR-innehavare, genom förvaltare.

FDR är icke-fysiska depåbevis, vilka berättigar till de underliggande aktierna i Nordea. De underliggande aktierna är registrerade i det svenska avstämningsregistret fört av Euroclear Sweden för FDR-innehavarens räkning. Inga fysiska intyg utfärdas för FDR.

Ett antal stamaktier i Nordea, motsvarande antalet utestående FDR, deponeras i utfärdarens namn för FDR-innehavarens räkning med Nordea Bank AB (publ) som depåhållare.

FDR har emitterats i enlighet med och lyder under finsk lag.

Emittent av FDR

FDR emitteras av Nordea Finland, adress Alexandersgatan 36, 00020 Nordea, Helsingfors, Finland, med säte i Helsingfors, med organisationsnummer 1680235-8. Nordea Finland är ett publikt aktieföretag bildat enligt den finska aktieföretagslagen och är registrerat i det finska handelsregistret sedan den 2 januari 2002.

Handel och avräkning

Handel med Nordeas stamaktier, representerade av FDR, sker på NASDAQ OMX Helsinki och avräkning sker i det finska avstämningsregistret i likhet med andra stamaktier noterade på NASDAQ OMX Helsinki. FDR är emitterade och handlas på NASDAQ OMX Helsinki i euro.

Utdelning

Innehavare av FDR är berättigade till utdelning motsvarande den utdelning som tillkommer de underliggande stamaktierna i Nordea. Utdelning sker i euro.

Aktieägarnas övriga rättigheter

Nordea och Nordea Finland strävar efter att FDR-innehavare ges alla de rättigheter som tillkommer innehavare av de underliggande stamaktierna i Nordea. Då FDR är registrerade i det finska avstämningsregistret är innehavare av FDR inte direkt berättigade till vissa rättigheter förknippade med de underliggande aktierna registrerade i Sverige. Istället kan rättigheterna vara begränsade och utnyttjande av rättigheterna kan kräva vissa åtgärder och kan därigenom vara föremål för ytterligare instruktioner från Nordea och Nordea Finland.

För att delta i bolagsstämma och utnyttja rösträtter knutna till de underliggande aktierna krävs att FDR-innehavare tillfälligt omregistrerar sig som aktieägare i det svenska avstämningsregistret. Inför varje bolagsstämma kommer Nordea eller Nordea Finland att tillhandahålla ytterligare instruktioner för hur rätten att delta i bolagsstämma och utnyttja rösträtter knutna till de underliggande aktierna kan utnyttjas.

Konvertering till stamaktier

En FDR-innehavare kan konvertera sina FDR till stamaktier i Nordea genom att meddela både det finska kontoförande institutet där FDR är registrerade i ett avstämningsregister och det svenska kontoförande institutet hos vilket FDR-innehavaren önskar deponera aktierna.

Ovan nämnda konvertering är villkorad av att alla innehavarens skyldigheter gentemot Nordea och Nordea Finland med avseende på aktierna och FDR har uppfyllts och att avräkning har skett.

För det fall att FDR inte kan behandlas i avstämningsregistret kan Nordea Finland tillfälligt neka att utföra eller skjuta upp den begärda konverteringen. Så kan bland annat ske om en part i konverteringsprocessen i Finland eller Sverige har stängt eller om Nordea Finland av andra anledningar finner ett uppskjutande nödvändigt, exempelvis i fall av störningar i handelssystemen.

Övriga villkor

FDR är generellt reglerade av de allmänna villkoren för FDR. För information om tillhandahållandet av de allmänna villkoren för FDR vänligen se avsnittet "*Legala frågor och kompletterande information—Handlingar tillgängliga för granskning*".

VILLKOR OCH ANVISNINGAR—NYA AKTIER SOM SKA REGISTRERAS HOS VP SECURITIES I DANMARK OCH HANDLAS PÅ NASDAQ OMX COPENHAGEN

Anvisningarna i detta avsnitt gäller endast teckning av Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter registrerade hos VP Securities i Danmark och anmälan om teckning av Nya Aktier, utan stöd av Teckningsrätter, som ska registreras hos VP Securities i Danmark och handlas på NASDAQ OMX Copenhagen.

Teckningskurs

De Nya Aktierna emitteras till en teckningskurs om 13,49 danska kronor per Ny Aktie alternativt 1,81 euro per Ny Aktie. Inget courtage kommer att tas ut. För instruktioner och ytterligare information om teckning av aktier i euro hänvisas till Nordea på telefon +45 3333 5092, om ditt aktieinnehav är registrerat hos VP Securities i Danmark, eller till förvaltare om ditt innehav är förvaltarregistrerat.

Avstämningsdag

Avstämningsdag för fastställande rätt att erhålla Teckningsrätter är den 17 mars 2009, 12.30 dansk tid. Stamaktier i Nordea har handlats exklusive Teckningsrätter sedan den 13 mars 2009. Sista dag för handel med stamaktier i Nordea inklusive Teckningsrätter var den 12 mars 2009.

Förfarande vid teckning av Nya Aktier

Innehavare av Teckningsrätter som önskar att teckna Nya Aktier måste göra detta genom sin depåhållare i enlighet med de regler som gäller för sådana institut. För den teckningsberättigade innehavaren kommer anmälnings tiden för utövande att vara beroende av avtalet med, och regler och förfaringssätt hos, vederbörlig depåhållare eller andra finansiella mellanhänder, och kan vara kortare än Teckningsperioden. En verkställd teckning får inte återkallas eller ändras.

Innehavare som nyttjar sina Teckningsrätter kommer att anses ha intygat att de följt tillämpliga lagar. Depåbanker som tecknar Teckningsrätter för verkliga innehavare av Teckningsrätter ska anses ha intygat att de har följt de instruktioner som anges i detta prospekt och de anvisningar som skickats till dem av Nordea i samband med Företrädesrättsemissionen.

Innehavare av Teckningsrätter som inte önskar utnyttja sin rätt att teckna Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter kan sälja sina Teckningsrätter, varpå förvärvaren kan använda dem för att teckna Nya Aktier. Innehavare av Teckningsrätter som inte har ett tillräckligt antal Teckningsrätter för att teckna ett helt antal Nya Aktier kan, under den period Teckningsrätter handlas, på den öppna marknaden köpa det ytterligare antal Teckningsrätter som behövs för att teckna ett helt antal Nya Aktier. Innehavare som önskar köpa eller sälja Teckningsrätter bör instruera sin depåhållare om detta.

Teckningsrätter som inte har utnyttjats genom de danska depåinstituten under Teckningsperioden kommer att förfalla och bli värdelösa. En innehavare av sådana Teckningsrätter kommer inte att vara berättigad till kompensation. Teckningsperioden avslutas den 3 april 2009.

Handel med Teckningsrätter

Handel med Teckningsrätter äger rum på NASDAQ OMX Copenhagen under perioden från och med den 20 mars 2009 till och med den 31 mars 2009. Nordea samt andra värdepappersinstitut med erforderliga tillstånd står till tjänst med förmedling av köp och försäljning av Teckningsrätter. ISIN-koden för Teckningsrätterna är SE0002801308 på NASDAQ OMX Copenhagen. Teckningsrätterna som är registrerade hos VP Securities i Danmark kan inte konverteras till Teckningsrätter som är registrerade hos Euroclear Sweden eller Euroclear Finland och berättigar ej innehavaren till teckning av Nya Aktier som ska registreras hos Euroclear Sweden eller Euroclear Finland.

Teckning med stöd av Teckningsrätter

Teckning av Nya Aktier som ska noteras på NASDAQ OMX Copenhagen med stöd av Teckningsrätter ska ske under perioden från och med den 20 mars 2009 till och med den 3 april 2009. Efter Teckningsperiodens utgång blir outnyttjade Teckningsrätter ogiltiga och kommer, utan avisering, att bokas bort från VP Securities konton.

För att inte värdet av erhållna Teckningsrätter ska gå förlorat måste aktieägaren antingen:

- utnyttja erhållna Teckningsrätter och teckna Nya Aktier senast den 3 april 2009 eller enligt instruktion från tecknarens förvaltare, eller
- sälja erhållna och ej utnyttjade Teckningsrätter senast den 31 mars 2009.

Innehavare av Teckningsrätter som önskar att teckna Nya Aktier som ska noteras på NASDAQ OMX Copenhagen måste göra detta genom sin depåhållare i enlighet med de regler som gäller för sådana institut.

Betalda tecknade aktier

Efter att Teckningskursen erlagts och Teckningsrätter utnyttjats kommer, vid slutet av varje vardag under Teckningsperioden, emission och tilldelning av de Nya Aktierna att ske till tecknarens konto genom VP Securities kontoföringssystem. De Nya Aktierna som ska noteras på NASDAQ OMX Copenhagen kommer att, så länge de handlas under en tillfällig ISIN-kod, även att kallas för "BTA", både i plural och singular. När de Nya Aktierna har registrerats hos Bolagsverket kommer den tillfälliga ISIN-koden att sammanföras med ISIN-koden för Nordeas befintliga stamaktier. Registrering hos Bolagsverket förväntas ske omkring den 20 april 2009.

Handel med BTA på NASDAQ OMX Copenhagen förväntas ske under perioden från 20 mars 2009 till den 20 april 2009.

ISIN-koden för BTA är SE0002801316 på NASDAQ OMX Copenhagen.

Teckning och tilldelning av Nya Aktier utan stöd av Teckningsrätter

Anmälan om teckning av Nya Aktier som ska noteras på NASDAQ OMX Copenhagen utan stöd av Teckningsrätter ska göras genom sökandens egen depåhållare.

Anmälan om teckning av Nya Aktier utan stöd av Teckningsrätter ska göras på en för detta avsedd anmälningssedel. Endast en anmälan avseende teckning av Nya Aktier utan stöd av Teckningsrätter får inges. Om flera anmälningssedlar inges kommer endast den anmälningssedel som först kommit Nordea tillhanda att beaktas.³ Anmälningssedlar kan erhållas från Nordeas kontor i Danmark, från Nordeas hemsida www.nordea.com eller beställas under kontorstid på telefon +45 3333 5092.

Anmälan ska skickas av sökandens egen depåhållare till Nordea Corporate Actions, Köpenhamn, Danmark, fax +45-333 331 82. Anmälan måste vara Nordea tillhanda senast den 3 april 2009.

Tilldelning

Om inte samtliga Nya Aktier tecknats med stöd av Teckningsrätter ska Styrelsen besluta om tilldelning av Nya Aktier tecknade utan Teckningsrätter varvid tilldelning:

- i första hand ska ske till dem som tecknat Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter, oavsett om tecknaren var aktieägare på Avstämningsdagen eller inte, och, vid överteckning, i förhållande till det antal Teckningsrätter som utnyttjats för teckning av Nya Aktier och, i den mån detta inte kan ske, genom lottnings och,
- i andra hand ska tilldelning ske till andra som till Nordea anmält sig för teckning utan stöd av Teckningsrätter och, för det fall dessa inte kan erhålla full tilldelning, i förhållande till det antal Nya Aktier som var och en anmält för teckning och, i den mån detta inte kan ske, genom lottnings och,
- i tredje hand ska tilldelning ske till Emissionsgaranterna och till eventuella andra personer som har ingått avtal om att garantera Företrädesrättsemissionen och, för det fall garantiåtagandena inte utnyttjats fullt ut, till Emissionsgaranterna eller annan sådan person i enlighet med det antal Nya Aktier som var och en av Emissionsgaranterna eller annan sådan person har åtagit sig att teckna enligt sådant garantiavtal.

Tilldelning av Nya Aktier som ska noteras på NASDAQ OMX Copenhagen som tecknats utan stöd av Teckningsrätter kommer att ske genom sökandens depåhållare i enlighet med reglerna för sådana institut. Efter teckning och erlagd betalning kommer de Nya Aktierna att levereras enligt ovan, se avsnittet "*—Villkor och anvisningar—Nya Aktier som ska registreras hos VP Securities i Danmark och handlas på NASDAQ OMX Copenhagen—Betalda tecknade aktier*".

ISIN-koden för BTA som tecknats utan stöd av Teckningsrätter är SE0002801324. Dessa BTA kommer ej att noteras och handlas.

Rätt till utdelning

De Nya Aktierna medför rätt till utdelning första gången på första avstämningsdagen för utdelning som inträffar efter avstämningsdagen för vinstutdelning beslutad på årsstämman den 2 april 2009. De Nya Aktierna kommer således inte att ge rätt till den utdelning som beslutas av årsstämman den 2 april 2009.

Offentliggörande av teckningsresultat i Företrädesrättsemissionen

Det preliminära teckningsresultatet i Företrädesrättsemissionen kommer att offentliggöras genom ett pressmeddelande från Nordea omkring den 8 april 2009. Det slutliga teckningsresultatet i Företrädesrättsemissionen kommer att offentliggöras genom ett pressmeddelande från Nordea omkring den 17 april 2009.

Notering och handelstillstånd

Handel med Teckningsrätter och BTA kommer att ske på NASDAQ OMX Copenhagen. Nordea kommer att ansöka om notering av de Nya Aktierna på NASDAQ OMX Copenhagen i samband med slutförandet av Företrädesrättsemissionen. Det finns inga garantier för att en sådan ansökan kommer att beviljas.

³ För att få full prioritet vid eventuell tilldelning baserat på utnyttjade Teckningsrätter måste anmälan av teckning utan företrädesrätt avse aktier registrerade i samma värdepapperssystem som teckning med företrädesrätt avsåg. Har Nya Aktier tecknats med stöd av Teckningsrätter registrerade hos Euroclear Sweden eller Euroclear Finland ska för full prioritet vid eventuell tilldelning separata anmälningssedlar för teckning utan företrädesrätt avseende aktier som ska registreras hos Euroclear Sweden eller Euroclear Finland användas (se vidare "*—Nya Aktier som ska registreras hos VP Securities i Danmark och handlas på NASDAQ OMX Copenhagen—Tilldelning*").

Övrig information

Styrelsen äger rätt att förlänga teckningsperioden. En teckning av Nya Aktier, med eller utan stöd av Teckningsrätter, är oåterkallelig och tecknaren kan inte upphäva eller modifiera en teckning av Nya Aktier.

Ofullständiga eller felaktigt ifyllda ansökningar kan komma att lämnas utan beaktande.

Ytterligare frågor gällande Företrädesrättsemissionen besvaras av Nordea under kontorstid på telefon +45 3333 5092.

Första dag för handel med stamaktier på NASDAQ OMX Copenhagen exklusive Teckningsrätter	13 mars 2009
Avstämningsdag för deltagande i Företrädesrättsemissionen	17 mars 2009 12.30 (dansk tid)
Teckningsperiod inleds	20 mars 2009
Handel med Teckningsrätter på NASDAQ OMX Copenhagen inleds	20 mars 2009
Handel med BTA på NASDAQ OMX Copenhagen inleds	20 mars 2009
Handel med Teckningsrätter på NASDAQ OMX Copenhagen avslutas	31 mars 2009
Teckningsperioden löper ut	3 april 2009
Preliminärt teckningsresultat offentliggörs	8 april 2009
Slutligt teckningsresultat i Företrädesrättsemissionen offentliggörs	17 april 2009
Handel med BTA på NASDAQ OMX Copenhagen avslutas	20 april 2009
Den tillfälliga ISIN-koden för BTA som tecknats med stöd av teckningsrätter kommer att sammanföras med ISIN-koden för Nordeas befintliga stamaktier	Omkring 21 april 2009
Handel med de Nya Aktierna på NASDAQ OMX Copenhagen inleds	Omkring 24 april 2009

Beskattning

För information avseende beskattning, se avsnittet "*Skattefrågor—Skattefrågor i Danmark*".

VILLKOR FÖR FÖRETRÄDESRÄTTSEMISSIONEN

Företrädesrättsemissionen är villkorad av att inga omständigheter har uppstått (före Teckningsperiodens utgång) som, enligt Styrelsens rimliga bedömning, kan medföra att genomförandet av Företrädesrättsemissionen väsentligen försvåras. Företrädesrättsemissionen kan sålunda återkallas. I sådant fall kommer alla Teckningsrätter att förfalla och bli värdelösa, utförda teckningar och tilldelningar av Nya Aktier att bortses ifrån, alla BTA och interim-FDR att annulleras och erlagd teckningsersättning att återbetalas. Vidare är Emissionsgaranternas åtaganden under emissionsgarantiavtalet föremål för ett antal villkor. Om dessa villkor inte tillgodoses eller efterges, eller om vissa i emissionsgarantiavtalet angivna händelser inträffar, innan dess att Företrädesrättsemissionen avslutats, har Emissionsgaranterna rätt att efter eget tycke säga upp avtalet, vilket medför att Emissionsgaranterna skyldighet att teckna icke dessförinnan tecknade Nya Aktier upphör. För ytterligare information se avsnittet "*Legala frågor och kompletterande information—Avtal om teckning av Nya Aktier*" och "*Risikfaktorer—Risker relaterade till Företrädesrättsemissionen och de Nya Aktierna*".

INVESTERARE BOSATTA I VISSA OBEHÖRIGA JURISDIKTIONER

Tilldelning av Teckningsrätter och utgivande av Nya Aktier vid utnyttjande av Teckningsrätter (eller på annat sätt) till personer som är bosatta eller medborgare i andra länder än Danmark, Finland, Frankrike, Tyskland, Norge, Sverige och Storbritannien kan påverkas av värdepapperslagstiftning i sådana länder. Se avsnittet "*Restriktioner gällande försäljning och överlåtelse av Teckningsrätter och Nya Aktier*". Följaktligen kommer, med vissa undantag, aktieägare som har sina innehav av befintliga aktier eller FDR direktregistrerade och har registrerade adresser ibland annat Australien, Kanada, Japan, Hong Kong eller USA inte att erhålla detta prospekt. De kommer heller inte ha rätt att utnyttja sina Teckningsrätter. Med undantag för Teckningsrätter hänförliga till FDR kommer de Teckningsrätter som sådana aktieägare annars skulle ha haft rätt till att säljas för deras räkning. Försäljningslikviden som erhålls för deras räkning, kommer att erhållas med redovisningsskyldighet och kommer, med avdrag för kostnader, att utbetalas till sådana aktieägare. Belopp understigande 10 euro kommer inte att betalas ut. Vad gäller Teckningsrätter hänförliga till FDR kommer sådan försäljning av Teckningsrätterna inte att ske automatiskt utan varje försäljning kommer att kräva en till relevant aktiemäklare uttrycklig försäljningsorder från den teckningsberättigade investeraren. Se avsnittet "*Restriktioner gällande försäljning och överlåtelse av Teckningsrätter och Nya Aktier*".

VERKSAMHET

ÖVERSIKT

Nordea är den största finanskoncernen i Norden (Danmark, Finland, Norge och Sverige) mätt i totala intäkter och är verksam även i Baltikum, Polen och Ryssland, som Nordea benämner "New European Markets", i Luxemburg samt via en rad andra internationellt baserade kontor. Nordea anser sig ha den största kundbasen av alla finanskoncerner i Norden med cirka 10 miljoner kunder per den 31 december 2008, spridda över de marknader där Nordea är verksam, varav cirka 7,5 miljoner privatkunder i fördelsprogrammet och cirka 0,7 miljoner aktiva företagskunder. Vid samma tid uppgick Nordeas totala balansomslutning till 474 md euro och primärkapitalet till 15,8 md euro, och Nordea var den största kapitalförvaltaren baserad i Norden med 126 md euro i förvaltad kapital. För räkenskapsåret 2008 uppgick Nordeas rörelseintäkter till 8,2 md euro, varav 76,7 procent härrörde från Nordic Banking (22,0 procent, 21,8 procent, 20,6 procent och 11,6 procent i Danmark, Sverige, Finland respektive Norge), 5,7 procent härrörde från New European Markets och 17,6 procent genererades av Nordeas övriga verksamhet som inkluderar dess International Private Banking-verksamhet och verksamheten inom sektorerna Financial Institutions och Shipping & Oil Services.

Nordea är en fullservicebank med ett brett utbud av produkter och tjänster inom bank- och finansområdena, riktade till privat- och företagskunder, inklusive finansinstitut. Nordeas produkter och tjänster omfattar ett brett utbud av banktjänster till privatpersoner, inklusive hypoteks- och konsumtionslån, kredit- och betalkort samt ett brett utbud av spar-, liv- och pensionsprodukter. Därtill erbjuder Nordea ett brett utbud av tjänster till företagskunder innefattande bland annat företagskrediter, likviditetshantering, betalningar och depåtjänster, riskhanteringsprodukter, rådgivning, låne- och kapitalrelaterade produkter i likviditets- och kapitalanskaffningssyfte, företagsfinansiering, institutionell kapitalförvaltning samt liv- och pensionsprodukter för företag. Nordea distribuerar även skadeförsäkringar. Med sina cirka 1 400 kontor (varav över 260 i Baltikum, Polen och Ryssland), kundcenter i samtliga nordiska länder och en mycket konkurrenskraftig internetbank ("Internetbanken") har Nordea också det största distributionsnätet i Norden.

Nordea är registrerat i Sverige och har sitt säte i Stockholm. Nordeas aktierelaterade värdepapper är noterade på NASDAQ OMX Stockholm (i svenska kronor), NASDAQ OMX Helsinki (i form av finska depåbevis med kursen noterad i euro) och NASDAQ OMX Copenhagen (i danska kronor).

HISTORIA OCH UTVECKLING

Nordea bildades genom sammanslagning av fyra stora nordiska finansinstitut: 1997 gick Nordbanken AB (publ) i Sverige samman med Merita Bank Abp i Finland och bildade MeritaNordbanken, som i sin tur gick samman med danska Unidanmark A/S och förvärvade norska Christiania Bank & Kreditkasse ASA år 2000. Under 2001 förvärvade Nordea svenska Postgirot Bank AB (publ). Koncernen har varit verksam under namnet Nordea sedan december 2001.

Nordeas verksamhet i Baltikum, Polen och Ryssland härstammar från de bolag som föregick Nordea och som inledde verksamhet i Estland 1992, Lettland 1997, Polen 1999 och Litauen 2000. Sedan sin tillkomst 2000 har Nordea expanderat i Baltikum, Polen och Ryssland genom att förvärva lokala företag, inklusive polska LG Petro Bank år 2002, litauiska Kredyt Bank år 2004 och Sampos livförsäkringsrörelse i Polen år 2005. Under 2007 förvärvade Nordea en majoritetsandel i ryska JSB Orgresbank och i december 2008 köpte Nordea de återstående 17,7 procenten av JSB Orgresbanks aktier av två aktieägare i JSB Orgresbanks ledning samt, villkorat av myndighetsgodkännande, av Europeiska utvecklingsbanken. Nordea, som idag är verksam i Ryssland under namnet Orgresbank, håller på att etablera Nordea-varumärket i Ryssland.

STYRKOR

Stor, diversifierad kundbas och ett väl utbyggt distributionsnät

Nordeas unika nordiska kundbas består av cirka 6,8 miljoner privatkunder och cirka 0,6 miljoner företagskunder. Kunderna betjänas via det mest omfattande distributionsnätet i Norden, bestående av cirka 1 100 kontor kombinerat med kundcenter och en Internetbank med 5,2 miljoner anslutna internetkunder. Nordeas ledande position på de nordiska bankmarknaderna kompletteras med en långsiktig tillväxtplattform i Baltikum, Polen och Ryssland, där Nordea har cirka 0,7 miljoner privatkunder i sitt fördelsprogram, cirka 80 000 företagskunder och över 260 kontor.

Inget enskilt land står för mer än en fjärdedel av Nordeas intäkter och verksamheten är balanserad mellan företagssektorn och privatkundsektorn. Nordeas höga diversifiering tillsammans med dess storlek och marknadsledande ställning skapar goda förutsättningar för stabilitet och långsiktig lönsamhet genom konjunkturcykeln.

Tydlig strategi för organisk tillväxt med en skalbar affärs- och verksamhetsmodell

Nordea tillämpar en strategi för organisk tillväxt som fokuserar på att göra mer affärer med befintliga kunder och attrahera nya lönsamma kunder genom att proaktivt arbeta för att skapa starka relationer med kunderna. Grundfilosofin i strategin är indelningen av kunderna i olika segment och en tydlig differentiering av såväl bankens erbjudanden som resursfördelning mellan dessa kundsegment. Denna affärsmodell är tydlig och överblickbar för både medarbetare och kunder och har resulterat i såväl ökad kundlojalitet som ökade möjligheter till merförsäljning inom den befintliga kundbasen. Genomförandet av strategin förenklas av Nordeas gemensamma, integrerade verksamhetsmodell, vilken är utformad för att säkerställa operativ effektivitet och höja kvaliteten i kundrelationerna. Konceptet med en gemensam affärsmodell och en integrerad verksamhetsmodell har visat på hög skalbarhet genom dess framgångsrika implementering i Baltikum, Polen och Ryssland. Nordea använder sig av ett antal prestationsindikatorer för att mäta hur dess organiska tillväxtstrategi framskrider och för att hantera kostnader, risker och kapital.

Nordea utvärderar fortlöpande möjliga tilläggsförvärv inom sina kärnverksamheter och upprätthåller en beredskap att medverka i en nordisk eller europeisk konsolidering av finansbranschen.

Stark balansräkning och betydande skalfördelar

Nordeas riskvägda tillgångar, efter övergångsregler enligt Basel II, uppgår till 213 md euro, vilket är mer än någon annan bank i Norden. Denna unikt starka balansräkning ger Nordea goda förutsättningar att tillgodose sina kunders finansieringsbehov, även under utmanande perioder. Balansräkningens storlek tillsammans med den ansevärda kundbasen och kundverksamheten ger också betydande skalfördelar. Nordeas storlek gör det möjligt för banken att spara kostnader genom centralisering av investeringar på områden som produktutveckling, informationsteknik eller legala eller regelverksrelaterade initiativ.

Väl avvägd riskhantering, solid upplåningsposition och god kreditrating

En väl avvägd riskhantering är en integrerad del i Nordeas organisation och kultur. Nordea har ett enhetligt system för riskhantering i alla verksamheter och på alla geografiska marknader med strikt central uppföljning. Nordeas konsekventa fokus på arbete med riskhantering har resulterat i en historik av jämförelsevis låga kreditförluster och en stabil kvalitet i tillgångarna understött av en väl diversifierad låneportfölj. Nordea har bibehållit sitt fokus på traditionella tjänster för privatkunder och företag och därmed lyckats undgå större förluster förorsakade av strukturerade kreditinstrument och investeringsbolag. Vidare har Nordea en solid och väldiversifierad upplåningsbas genom att cirka hälften av upplåningen (cirka 150 md euro) utgörs av inlåning från allmänheten. I sin upplåning på finansmarknaderna gynnas Nordea av sin tillgång till de stora och välutvecklade svenska och danska marknaderna för inhemska säkerställda obligationer. Denna upplåningsbas, tillsammans med Nordeas kreditbetyg avseende motparter (AA- (stabila utsikter), Aa1 (stabila utsikter) och AA- (stabila utsikter) från S&P, Moody's respektive Fitch) är viktiga faktorer bidragande till bankens förmåga att ta upp lån på marknaden till konkurrenskraftiga villkor. Under 2008 var kreditderivatspreaden för Nordeas krediter en av de lägsta bland Europas större banker.

STRATEGI

Efter en period med fokus på stabilitet och lönsamhet lanserade Nordea för två år sedan en tydligt definierad strategi för organisk tillväxt i Norden och de nya europeiska marknaderna (Baltikum, Polen och Ryssland). Denna nya strategiska inriktning ligger fast, trots det betydligt mer utmanande makroekonomiska läget. Däremot har genomförandetakten anpassats till det rådande marknadsläget. Nordeas strategi för lönsam organisk tillväxt består av följande tre komponenter:

Göra fler affärer med befintliga kunder i Norden samt värva nya kunder

Den första och viktigaste komponenten i tillväxtstrategin är att göra mer affärer med befintliga privat- och företagskunder i Norden samt fokusera på att värva nya lönsamma kunder med god kreditvärdighet genom en proaktiv relationsbankstrategi. Nordea har en konkurrensfördel i det svåra marknadsläget, eftersom kunderna uppfattar banken som ett starkt finansinstitut.

Resurserna prioriteras på de kunder som erbjuder de bästa möjligheterna. Privatkunderna delas upp i fyra segment (private banking-, förmåns-, PLUS- och baskunder) beroende på antal och typ av affärer med Nordea. För varje segment finns ett erbjudande som specificerar kontakt- och servicenivå, prissättning och produktlösningar. Grundfilosofin i denna strategi är att erbjuda bäst service och rådgivning samt de bästa produktlösningarna och mest förmånliga priserna, till de kunder som genererar mest affärer och intäkter. Priserna för förmåns-, PLUS- och baskunder redovisas öppet och är generellt sett inte förhandlingsbara. Kontakten med dessa kunder är proaktiv och kunderna erbjuder produkter från hela Nordeas produktportfölj.

På kortare sikt är strategin avseende privatkunder att stärka relationerna med kunderna i de översta segmenten (private banking- och förmånskunder), att identifiera och flytta kunder till dessa segment samt att betjäna PLUS- och baskunderna på ett effektivare sätt. Stora förändringsprogram har satts igång i kontorsrörelsen med syftet att frigöra resurser som istället kan användas för fler kundmöten samt för att effektivisera försäljningen genom en strukturerad säljprocess. Initiativen väntas leda till färre anställda i de traditionella kassa- och back office-tjänsterna.

Relationsbanksstrategin gentemot privatkunder stöds av en fokuserad produktstrategi. Nordea har ett brett produktsortiment och ett väl utbyggt distributionsnät. I rådande marknadsläge satsar Nordea på ett flexibelt urval av produkter och fokuserar på enkla sparprodukter och produkter som kräver låga kapitalinsatser snarare än komplexa och svårgenomsådliga produkter. Nordeas sparprodukter tar hänsyn till olika variabler som kundernas förmögenhet, grad av engagemang i den egna finansiella planeringen och livsfas, i kombination med deras riskvillighet.

Företagskunderna delas in i fyra segment utifrån hur stora intäkter de genererar och deras affärspotential för Nordea: Corporate Merchant Banking ("CMB"), stora, medelstora och små företag. För varje segment finns ett erbjudande som innefattar kontakt- och servicenivå samt produktlösningar. Relationsstrategin för företagskunder syftar till att göra Nordea till deras "husbank" och ta hand om en så stor del av deras dagliga och händelsestyrda bankärenden som möjligt. Kundansvariga, som har en helhetssyn på kunders verksamhet och finanser, ansvarar för Nordeas relation till företagskunderna.

I rådande marknadsläge ser Nordea det som viktigare än någonsin att vara proaktiv och hålla sig nära de befintliga kunderna. Nya kunder väljs ut med omsorg och måste ha ett högt internt tilldelat kreditbetyg. I alla företagssegment läggs stor vikt vid att hålla kontroll över hur de riskvägda tillgångarna utvecklas och vid att marginalerna speglar risknivån och upplåningskostnaden. Nordea har också, som en del av sitt proaktiva tillvägagångssätt, etablerat särskilda team för hantering av problemkrediter på alla marknader.

Genom sin produktstrategi gentemot företagskunder arbetar Nordea också för att riskhanteringsprodukter och kapitalmarknadstransaktioner ska bli en del av grunderbjudandet till stora och medelstora företag. Försäljningen av riskhanteringsprodukter har bidragit till ökningen av nettoresultatet av finansiella poster till verkligt värde under 2007 och 2008, såväl inom företagskundsegmentet som bland institutionella kunder. Nordea kommer att fortsätta utveckla equity- och corporate finance-funktionerna. Tjänsterna inom likviditetshantering kommer att vidareutvecklas för samtliga företagskunder, eftersom dessa tjänster är nyckeln till kundernas dagliga verksamhet och till att bibehålla en stark kundrelation. För små företag kommer en ny rådgivarprofil och ett nytt servicekoncept att utvecklas och införas för att hantera dessa kunders kombinerade behov av privatkundtjänster och företagskundtjänster.

I Norden kompletteras satsningen på organisk tillväxt med utvalda förvärv inom retail banking. Exempel på detta är förvärvet av 68 kontor från Svensk Kassaservice sommaren 2008 samt förvärvet av nio kontor från danska Roskilde Bank hösten 2008.

Den nordiska tillväxten kompletteras med investeringar i de nya europeiska marknaderna

Nordea benämner Baltikum, Polen och Ryssland de nya europeiska marknaderna. Nordea inledde verksamheten i denna region för att i första hand betjäna nordiska företagskunder med verksamhet i dessa länder. I Ryssland slutfördes förvärvet av en majoritetspost i JSB Orgresbank i mars 2007 (den återstående minoritetsposten förvärvades 2008 och förutsätter delvis godkännande från myndighet), samtidigt som Nordea sålde sin minoritetspost i en annan, större rysk bank. Den ursprungliga strategin har successivt utvecklats till att även omfatta lokala kunder och i dag inriktar sig Nordea, förutom på sina nordiska kunder, på de övre privatkundsegmenten och på medelstora företagskunder i Baltikum och Polen. I Ryssland utgörs den primära målgruppen av mycket stora företagskunder. Strategin har genomförts genom en utbyggnad av kontorsnätet som inleddes i slutet av 2006 i Baltikum och framför allt i Polen. Parallellt med utbyggnaden av sin distributionskapacitet utökar Nordea sitt produktsortiment och höjer servicenivån på de nya europeiska marknaderna.

Den långsiktiga strategiska inriktningen på de nya europeiska marknaderna är att fortsätta med den lönsamma tillväxtstrategin och utveckla verksamheten till en diversifierad fullsortimentsbank som är integrerad med den övriga Nordeakoncernen.

Kundsegmenteringen och erbjudandena som används i Norden införs för närvarande i Polen och Baltikum, varefter Ryssland står på tur. Riskhanteringen följer överlag samma rutiner som i övriga koncernen och affärsverksamheten anpassas steg för steg efter koncernens integrerade verksamhetsmodell.

Till följd av de extrema finansiella och makroekonomiska förhållandena samt den stora osäkerheten och riskerna på de nya europeiska marknaderna har Nordea dock dragit ner på expansionstakten på dessa marknader. Utbyggnaden av kontorsnätet i Ryssland och Baltikum har avbrutits och bromsats upp markant i Polen. Integrationen med övriga Nordeakoncernen, inte minst i form av riskhantering och produkt erbjudanden, fortsätter så att expansionen snabbt ska kunna återupptas när förhållandena blir mer gynnsamma.

Utvalda globala och europeiska sektorer

Nordea har framgångsrikt utvecklat starka positioner inom den internationella sjöfarts- och oljeserviceindustrin samt inom förmögenhetsförvaltning utanför Norden och Baltikum, Polen och Ryssland.

Nordea är ett av de ledande finansinstituten som tillhandahåller tjänster till de globala sjöfarts- och offshoresektorerna. Nordeas strategi är att skapa och bevara långsiktiga kundrelationer med högkvalitativa, stora, öppna och företrädesvis börsnoterade företag. Målet är också att upprätthålla en väldiversifierad och säkrad kreditportfölj i alla segment och regioner samt vara en stark aktör inom syndikering.

Affärsområdets övergripande ambition ligger fast och den väl beprövade affärsmodellen bibehålls trots nedgången i världsekonomin, världshandeln och fraktpriserna. På kort sikt skärps emellertid fokus på kostnader, risker och kapitalhantering, bland annat genom stärkt fokus på närliggande affärsmöjligheter med befintliga kunder och ett mycket selektivt urval av nya kunder.

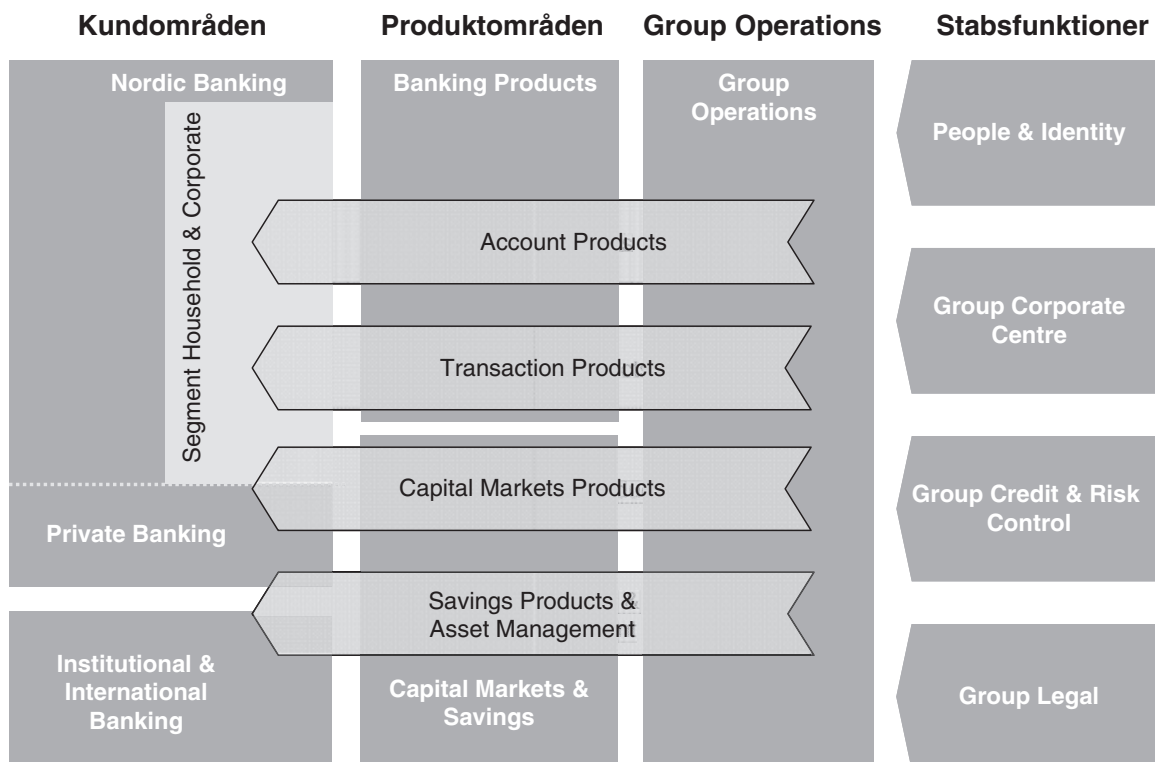
Nordeas International Private Banking & Funds är en av de största nordiska private banking-verksamheterna i Luxemburg och Schweiz. Verksamheten omfattar private banking-tjänster och distribution av Nordeas fonder i Europa. International Private Banking strävar efter organisk tillväxt och enheten European Fund Distribution har ett mångfacetterat utbud där såväl egna som andras produkter distribueras till institutionella kunder. Strategin för organisk tillväxt kompletteras från tid till annan med selektiva mindre förvärv.

NORDEAS VERKSAMHETSMODELL

Nordeas verksamhetsmodell är utformad för att stödja strategin för organisk tillväxt och för att säkerställa operativ effektivitet genom att höja kvaliteten i kundrelationerna, öka tiden för direkta kundkontakter och korta ner tiden för lansering av nya produkter och tjänster. En grundläggande princip för verksamhetsmodellen är att säkerställa tydliga ansvarsområden och undvika överlappande funktioner eller aktiviteter i olika enheter utmed värdekedjan.

Verksamhetsmodellen är gemensam i hela Norden och införs successivt på de nya europeiska marknaderna. Detta förutsätter en gemensam kundorganisation och enhetliga kundrelationsprocesser inom alla kundområden.

Diagrammet nedan visar Nordeas verksamhetsmodell:

Nordeas verksamhetsmodell består av fyra delar:

- **Kundområden:** Kundområdena ansvarar för rådgivning och produktförsäljning till Nordeas kunder. Nordic Banking är Nordeas största kundområde och betjänar privat- och företagskunder i Norden. Private Banking betjänar Nordeas private banking-kunder i och utanför Norden. Institutional & International Banking har det globala kundansvaret för finansinstitut, sjöfarts-, offshore- och oljeservicebolag samt Nordeas bankverksamhet i Baltikum, Polen och Ryssland.

Segment Household och segment Corporate inom Nordic Banking ansvarar för såväl segmentstrategier som koncept samt samordnar lanseringar och andra produktrelaterade aktiviteter med produktområdena.

Det pågår omfattande program inom Nordic Bankings kontorsnät för att frigöra resurser genom att effektivisera serviceprocessen och minska antalet manuella kassatransaktioner, för att därigenom kunna ägna mer tid åt kundmöten. Initiativen omfattar en övergång till självbetjäning, minskad produktokumentation och ökad automatisering. Samtidigt har en mer strukturerad säljprocess införts för att göra rådgivningen effektivare. Initiativen kommer leda till mer säljfokuserade kontor samt en förändrad kompetenssammansättning i form av en ökad andel rådgivare. Parallellt med denna förändring allokeras resurser om till de marknadsområden inom respektive land med bäst tillväxtpotential, vilket leder till en gradvis minskning av, framförallt, antalet mindre kontor.

- **Produktområden:** Leveranskedjan har trimmats genom att koncernens alla produkter och tjänster delats upp i de två produktområdena Banking Products och Capital Markets & Savings. Dessa består i sin tur av fyra produktdivisioner: Account Products och Transaction Products (inom produktområdet Banking Products) samt Capital Markets Products och Savings Products & Asset Management (inom produktområdet Capital Markets & Savings). Därutöver finns även inom Institutional & International Banking ett visst produktansvar. Produktområdena ansvarar för att leveransprocesserna är enkla och tydliga och att produktutvecklingen är snabb och flexibel. Mot bakgrund av det rådande makroekonomiska läget läggs fokus på enkla produkter med låga kapitalkrav samt på riskhanteringsprodukter. Operationellt sett prioriteras satsningar som förenklar kundernas tillgång till produkterna och som därigenom stödjer förändringsarbetet inom kontorsrörelsen. Produktområdena hjälper dessutom kundområdena med rådgivningsverktyg och specialistkompetens.
- **Group Operations:** Group Operations stödjer kund- och produktområdena och ansvarar för tillhandahållande av en rad interna tjänster som IT, inköp och fastighetsförvaltning. Nordea har centraliserat denna verksamhet för att underlätta produktutvecklingen, förenkla de interna processerna och öka överblick och tydlighet.

- *Stabsfunktioner*: Nordeas service- och stabsfunktioner stödjer de övriga delarna av värdekedjan med personaladministration, kommunikation, kredit- och riskkontroll samt juridiska tjänster. Därtill sköter Group Corporate Centre Nordeas interna finans-, redovisnings-, planerings- och kontrollverksamhet, intern kapitalförvaltning och förvaltning av tillgångar och skulder. Group Corporate Centre inrymmer också Group Treasury som ansvarar för bankens upplåning och tar marknadsrisk i finansiella instrument.

Nordeas struktur för finansiell rapportering följer till stor del verksamhetsmodellen och delar Nordeas verksamhet i Nordic Banking, Institutional & International Banking och Other Customer Operations. För en diskussion kring finansiella resultat per geografisk marknad och produktområde, se avsnittet “*Kommentarer till den finansiella utvecklingen—Rörelseresultat för räkenskapsåren 2006, 2007 och 2008—Analys per kundområde*” respektive “*Kommentarer till den finansiella utvecklingen—Rörelseresultat för räkenskapsåren 2006, 2007 och 2008—Analys per produktområde*”.

NORDEAS KUNDER OCH VERKSAMHET

Nordeas kundaktiviteter organiseras kring två huvudgrupper: privatkunder och företagskunder. För räkenskapsåret 2008 stod privatkunderna för 41,8 procent av Nordeas rörelseintäkter och företagskunderna stod för 48,2 procent, varav 24,1 procent genererades av små och medelstora företag. Återstående 10 procent av rörelseintäkterna utgörs av intäkter, bland annat härrörande från Nordeas market-making- och Group Treasury-verksamhet, som inte allokeras till kundsegment. Per den 31 december 2008 stod privatkunderna för 41,7 procent och företagskunderna för 50,8 procent av Nordeas utlåning till allmänheten, varav de små och medelstora företagens andel uppgick till 17,0 procent.

Nordea strävar efter att utveckla långvariga bankrelationer med såväl privatkunder som företagskunder genom att lära känna kunderna och deras specifika behov i olika skeden och erbjuda lösningar och rådgivning skräddarsytt för dessa behov. Denna filosofi, relationsbankskonceptet, är kärnan i Nordeas kundfokuserade operationella strategi.

Privatkunder

Privatmarknaden och privatkundsegmenten

Nordea betjänar privatkunder i Norden och i Baltikum, Polen och Ryssland och erbjuder även private banking-tjänster i vissa andra länder. Privatkunderna i Norden, Baltikum, Polen och Ryssland delas in i fyra segment baserat på respektive kunds affärsvolym och antalet produkter och tjänster som kunden har hos Nordea: Private banking-kunder samt kunder i Nordeas fördelsprogram (förmåns-, PLUS- och baskunder).

Tabellen nedan innehåller viss finansiell data för varje kundsegment för räkenskapsåret 2008. För en beskrivning av hur Nordea definierar sina kundsegment, se “*Norden*” nedan.

	Räkenskapsåret 2008						
	Norden				Privat-kunder i Baltikum, Polen och Ryssland ²	International Private Banking	Summa privat-kunder
	Private Banking	Förmåns-kunder	PLUS- och baskunder ¹	Summa privat-kunder			
Intäkter (<i>mn euro</i>)	324	1 911	999	3 234	108	85	3 427
Volymmer (<i>md euro</i>):							
Utlåning	4,5	90,5	10,9	105,9	4,6	0,9	111,3
Inlåning	6,2	40,6	16,4	63,2	1,6	1,7	66,5
Kapital under förvaltning	36,1					6,8	
Marginaler ³ (%)							
Utlåning	0,70	0,87	2,46	1,07	1,48	0,77	1,08
Inlåning	0,71	1,47	2,57	1,74	1,12	0,60	1,70

¹ Omfattar även övriga kunder som har konto hos Nordea men som inte ingår i fördelsprogrammet.

² Omfattar förmåns-, PLUS- och baskunder.

³ Beräknad som skillnaden mellan intern ränta och kundränta, uttryckt i en årlig procent av kontantbaserat genomsnittligt saldo.

Note: Per den 31 december 2008 hade Nordea 7,5 miljoner aktiva privatkunder i sitt fördelsprogram, det vill säga kunder som var registrerade i programmet och som uppfyllde kriteriet med ett saldo på minst 50 euro och minst en genomförd transaktion om året.

Norden

Per den 31 december 2008 hade Nordea cirka 6,8 miljoner privatkunder registrerade i fördelsprogrammet i Norden. Nordea har därmed den största kundbasen av alla finanskoncerner i Norden. Rörelseintäkterna från privatkunderna i Norden uppgick till 3,2 md euro, eller cirka 94,4 procent av Nordeas sammantagna rörelseintäkter från privatkunder. Per den 31 december 2008 uppgick utlåningen och inlåningen på privatsidan i Norden till 105,9 respektive 63,2 md euro, eller 39,9 respektive 42,5 procent av Nordeas totala utlåning respektive inlåning till kunder.

Per den 31 december 2008 betjänade Nordea privatkunder i Norden via fler än 1 100 kontor. Private Banking-kunderna betjänas av 73 private banking-enheter, vilka normalt är bemannade med specialistrådgivare.

På de nordiska marknaderna uppfyller Nordeas kunder typiskt sett följande kriterier och får tillgång till följande erbjudanden:

- Private Banking-kunder: Nordea hör till en av de ledande aktörerna i Norden inom private banking, och rankades som nummer ett i Norden i kategorin "best private banking services" i en mätning publicerad av Euromoney i februari 2009. Private banking riktar sig till förmögna kunder som vill ha personlig service och mer avancerade placeringsprodukter. Dessa kunder erbjuds stor tillgång till produktspecialister samt rådgivningsmöten minst en gång om året. Private Banking-kunder har generellt minst 150 000 euro i placeringsbart kapital, och så kallade "high net worth individuals" har generellt tillgångar om minst 1,0 mn euro. Per den 31 december 2008 hade Nordea cirka 83 000 Private Banking-kunder.
- Förmånskunder: Kunder med en volym (inklusive lån och sparande) om minst 30 000 euro hos Nordea och som har minst fem produkter kvalificerar som förmånskunder. Som förmånskund har man en namngiven rådgivare som har som målsättning att ha ett möte om året med varje förmånskund för att se över kundens finansiella portfölj och ge specialistrådgivning. Förmånskunder erbjuds också förmånliga priser. Nordea har också utvecklat ett skraddarsytt erbjudande till förmånskunder med placeringsbara tillgångar om minst 75 000 euro. Dessa kunder erhåller ytterligare specialistrådgivning, mer frekventa personliga möten och tillgång till verktyg för finansiell planering och sparande. Per den 31 december 2008 hade Nordea cirka 2,5 miljoner förmånskunder.
- PLUS-kunder: Kunder med en volym (inklusive lån och sparande) om minst 6 000 euro hos Nordea och som har minst tre produkter är kvalificerade som PLUS-kunder. PLUS-kunder får personlig service vid behov och förmånliga priser på produkter.
- Baskunder: Aktiva kunder som inte uppfyller volym- och produktkraven för ovannämnda segment kvalificerar som baskunder.

Dessutom har Nordea ett erbjudande till unga vuxna mellan 18 och 28 år som kallas Check-in.

Baltikum, Polen och Ryssland

Privatkunderna i Baltikum, Polen och Ryssland delas upp på liknande sätt som i Norden, men trösklarna för de olika segmenten (det vill säga förmåns-, PLUS- och baskunder) är anpassade till de lokala marknaderna. Per den 31 december 2008 hade Nordea cirka 746 000 kunder i fördelsprogrammet.

- Polen: Med sina stora tillgångar och stora befolkning är Polen central i Nordeas strategi på nya europeiska marknaderna. Under 2007 och 2008 byggde Nordea ut sitt kontorsnät från 45 till 144 kontor för att nå fler privatkunder och upplevde en tillväxt, särskilt inom bolån och inlåning. Dessutom erbjuder Nordea liv- och sparprodukter till cirka 873 000 privatkunder i Polen. Under 2008 ökade värdet av premieintäkterna i Polen med 46 procent jämfört med 2007. Mot bakgrund av det rådande marknadsläget har Nordea dock valt att slå av på expansionstakten i Polen, och planerar för en långsammare expansion av kontorsnätet under 2009.
- Ryssland: Nordeas långsiktiga mål är att bygga upp en väldiversifierad bankrörelse i Ryssland, med en privatkundsverksamhet enligt samma segmenteringsmodell som i Norden. En nyckelkomponent i strategin är att öka andelen förmånskunder. På grund av det rådande marknadsläget kommer Nordea dock att dra ner markant på tillväxten i utlåningen under 2009 och expansionen i privatkundsegmentet har tillfälligt avbrutits. Affärsutvecklingen fokuserar istället på att lansera Nordea-varumärket samt på att utveckla produkterbjudanden och riskhanteringsrutiner som förberedelse för fortsatt expansion när marknadsförutsättningarna förbättras.
- Baltikum: Nordea har breddat sin rådgivning till privatkunder i Estland, Lettland och Litauen via sina 66 kontor och kundtjänstenheter i Baltikum per den 31 december 2008. Under 2009 koncentrerar sig Nordea på befintliga kunder och räknar i princip med nolltillväxt i utlåningen i dessa länder.

Internationellt

Nordea erbjuder också private banking-tjänster och ett fondutbud till förmögna privatkunder boende utanför Norden, Baltikum, Polen och Ryssland. Den internationella private banking-verksamheten är nära samordnad med verksamheten inom Nordic private banking. Huvudkontoret för International Private Banking är beläget i Luxemburg, med en filial i Zürich och representationskontor i Cannes och Marbella. Den internationella private banking-verksamheten samordnar också fonddistributionen i Europa via representationskontor i Milano, Paris och Wien samt ett dotterbolag i Köln. Per den 31 december 2008 hade Nordeas fonder tillstånd för distribution i 16 europeiska länder.

Per den 31 december 2008 hade Nordea International Private Banking & Funds cirka 12 000 kunder i över 125 länder. Nordea International Private Banking & Funds rörelseintäkter uppgick till 116 mn euro under räkenskapsåret 2008 och förvaltad kapital uppgick till 8,4 md euro.

Försäljning och distribution på privatsidan

På privatsidan sker Nordeas försäljning via flera kanaler för att säkerställa att kunderna kan utträtta sina bankärenden när och som det passar dem. De tre huvudkanalerna är kontoren, kundcentren och Internetbanken. Genom Nordeas gemensamma kundhanteringssystem integreras de tre distributionskanalerna fullständigt så att kundinteraktion i en kanal samtidigt registreras i de andra kanalerna.

- **Kontor:** Den främsta distributionskanalen för distribution av bankprodukter till privatkunder är kontorsnätet, vilket per den 31 december 2008 bestod av cirka 1 400 bankkontor, varav 345 i Finland, 341 i Sverige, 319 i Danmark och 124 i Norge samt över 260 kontor i Baltikum, Polen och Ryssland. Utöver dessa har Nordea 73 enheter i Norden som endast betjänar private banking-kunder.
- **Kundcenter:** Privatkunderna kan få hjälp med sina bankärenden genom att ringa Nordeas kundcenter, som per den 31 december 2008 hade över 1 300 personer anställda. Medarbetarna i kundcentren har fått utbildning om Nordeas produkter och kan besvara de flesta förfrågningar genom bara ett samtal. Via kundcentren kan privatkunderna få produktsupport och utföra de flesta bankärendena, såsom att göra betalningar, öppna sparkonton, köpa och sälja fondandelar och aktier samt ansöka om lån.
- **Internetbanken:** Genom Nordeas Internetbank kan privatkunderna utföra de flesta bankärenden, som till exempel betala räkningar, göra fondöverföringar och kontrollera saldot på sina konton. Räkenskapsåret 2008 hade Nordea cirka 5,2 miljoner Internetkunder.

Utöver dessa huvudsakliga distributionskanaler säljer Nordea liv- och pensionsförsäkringar via TrygVestas säljkår i Norden. Nordea tillhandahåller också alla sedvanliga självbetjäningsskanaler för att erbjuda sina kunder banktjänster, inklusive uttags- och betalningsautomater.

Produkter och tjänster på privatsidan

Nordeas rådgivare strävar efter att bygga relationer med Nordeas privatkunder och att erbjuda dem produktlösningar som skräddarsys för att passa deras behov och önskemål. Lösningarna inkluderar produkter och tjänster från följande produktområden:

- **Account Products:**
 - **Hypotekslån:** Nordea erbjuder ett brett urval av bolåneprodukter som har utformats för att tillhandahålla likviditetslösningar för alla faser i kundens bolånecykel, däribland bosparande, produkter för förstagångsköpare och boendekapitalprodukter. Per den 31 december 2008 hade Nordea utestående bolån på 84 md euro, av vilka 79,6 md euro i Norden, och cirka 90 procent av Nordeas förmånskunder i Norden hade ett bolån.
 - **Konsumtionslån:** Nordea erbjuder kredit- och betalkort som ett integrerat produkt erbjudande inom Nordeas fördelsprogram. Vidare har Nordea ett brett produktutbud inom konsumtionslån, däribland standardlån utan säkerhet, transaktionskonton med kontokrediter och standardlån med säkerhet. Per den 31 december 2008 uppgick Nordeas portfölj med konsumtionslån till 24,8 md euro.
 - **Konsumtionslån via tredje part:** Nordea erbjuder också konsumtionskrediter i form av till exempel butikskreditkort, via avtal med en rad olika partners, som till exempel Stockmann Oyj Abp.

- Transaction Products:
 - Betalningar: Nordea erbjuder sina kunder många alternativ för inrikes- och utrikesbetalningar. Under 2008 hanterade Nordea cirka 400 miljoner betalningar på uppdrag av nordiska privatkunder.
- Savings Products & Asset Management och Capital Markets Products:
 - Sparkonton: Nordea erbjuder flera olika former av sparkonton, däribland tidsbundna konton och konton med rörlig ränta, vilka ger kunderna flexibiliteten att välja produkter med olika räntenivåer och minimilöptid. Nordeas sparkontoprodukter omfattas av den statliga insättningsgarantin. Till följd av den instabila marknaden, attraktiva inlåningsräntor och privatkundernas minskade riskvillighet nådde inflödet till Nordeas sparkonton rekordnivåer under 2008 och sparvolymerna på nordiska privatkunders sparkonton ökade med 12 procent till 46 md euro per den 31 december 2008.
 - Placeringsfonder: Nordea erbjuder ett brett urval av placeringsfonder baserade på traditionella tillgångsklasser, såsom ränte-, aktie- och balanserade fonder samt alternativa tillgångar relaterade till exempelvis hedge- och private equity-fonder. Nordea säljer såväl sina egna fonder, som huvudsakligen förvaltas internt, som externt förvaltade fonder. Både externa förvaltare och externa fonder handplockas av Nordeas interna team. Nordea lanserade flera nya fonder under 2008, bland annat externa fonder som ett komplement till Nordeas egna fonder. Nettoutflödet från Nordeas privat- och Private Banking-kunders fonder uppgick till 3,0 md euro under 2008, vilket dock uppvägdes av inflödet till sparkonton.
 - Aktier, obligationer och strukturerade produkter: Nordea har ett brett utbud av aktie- och obligationsinstrument samt strukturerade produkter, inklusive rådgivningsprodukter och möjligheter att handla såväl nordiska som internationella aktier och räntepapper. Handeln med aktier och obligationer minskade under 2008 och försäljningen av strukturerade produkter hämmades av det besvärliga marknadsläget och konkurrensen från sparprodukter. Nedgången i försäljningen av dessa produkter uppvägdes av inflödet till Nordeas sparkonton.
 - Liv- och pensionsförsäkringar: I Norden, Baltikum och Polen erbjuder Nordea sina privatkunder ett komplett utbud av liv- och pensionsförsäkringsprodukter anpassade för livets alla skeden. Pensionsprodukter erbjuds också till privatkunder i Estland. Per den 31 december 2008 uppgick bruttopremieintäkterna till 4 222 mn euro.

Företagskunder

Företagsmarknaden och företagskundsegmenten

Nordeas cirka 700 000 företagskunder delas in i olika segment som speglar deras affärspotential och skillnaderna både i produkt- och tjänstebehov. Nordea betjänar företagskunder i Norden, Baltikum, Polen och Ryssland, i divisionerna Financial Institutions och Shipping & Oil Services, samt via sitt internationella kontorsnät. I tabellen nedan visas finansiella nyckeltal för varje företagskundsegment för räkenskapsåret 2008. För en beskrivning av hur Nordea definierar sina kundsegment, se “—Norden” nedan.

	Räkenskapsåret 2008							Summa företag och finansinstitut
	Norden				New European Markets företagskunder	Shipping and Oil Services	Financial Institutions	
	Corporate Merchant Banking	Stora företag	Små och medelstora företag	Summa företag				
Intäkter (mn euro)	1 079	916	951	2 946	291	306	409	3 952
Volymer (md euro):								
Utlåning	43,2	42,0	22,9	108,2	10,7	13,8	2,0	134,7
Inlåning	17,1	17,3	19,5	53,9	3,2	6,4	14,5	78,0
Marginaler ¹ (i %):								
Utlåning	0,99	0,94	1,04	0,97	1,72	1,10	0,55	1,03
Inlåning	0,39	0,64	1,59	0,93	1,58	0,42	0,34	0,79

¹ Beräknad som skillnaden mellan intern ränta och kundränta, uttryckt som en årlig procent av kontantbaserat genomsnittligt saldo.

Norden

Nordea delar in sina nordiska företagskunder i följande segment:

- Corporate Merchant Banking: CMB betjänar Nordeas största nordiska kunder från en central enhet i varje land. Nordeas målsättning är att etablera strategiska partnerskap med sina CMB-kunder genom att bli deras huvudleverantör i alla deras bankärenden, inklusive dagliga banktjänster som likviditetshantering. Nordea erbjuder CMB-kunderna skraddarsydda, i hög grad individuellt anpassade lösningar och villkor.
- Stora företag: Nordea strävar efter att etablera partnerskap med sina stora företagskunder som erbjuds skraddarsydda produktlösningar och villkor.
- Medelstora företag: Nordea strävar efter att bygga affärsrelationer med sina medelstora företagskunder som erbjuds individuella lösningar baserade på standardprodukter och standardvillkor.
- Små företag: Nordea strävar efter att bygga personliga relationer med sina små företagskunder och erbjuder dessa effektiv tillgång till olika standardiserade lösningar. Nordea utvecklar ett särskilt erbjudande för små entreprenörsföretag, där dessa kunder ska erbjudas en rådgivare med helhetskompetens om produkter som riktas såväl till privat- som företagskunder.

Baltikum, Polen och Ryssland

Företagskunderna på de nya europeiska marknaderna segmenteras på liknande sätt som i Norden, men trösklarna för de olika segmenten (stora, medelstora och små företagskunder) är anpassade till de lokala marknaderna.

- Polen: Nordea har hittills fokuserat sin verksamhet i Polen på att attrahera medelstora och stora företagskunder samt företag med kopplingar till Norden. Under 2007 och 2008 öppnade Nordea ett hundratal nya kontor. Genom att dra nytta av det utbyggda kontorsnätet avser Nordea att fokusera på stabila medelstora företagskunder och planerar för en viss ökning av utlåningen under 2009.
- Ryssland: Genom sitt ryska dotterbolag JSB Orgresbank har Nordea framgångsrikt värvat många "top-tier" och stora företagskunder i Ryssland. Under 2008 utökade Nordea sitt sortiment av produkter och tjänster till ryska företagskunder, däribland nordiska företagskunder verksamma i Ryssland. Mot bakgrund av det rådande ekonomiska läget kommer Nordea dock att begränsa tillväxten i sin utlåning till ett minimum under 2009 och fokusera på sina nyckelkunder. Parallellt avser Nordea att stärka sin riskhantering i Ryssland för att proaktivt hantera verksamheten framöver.
- Baltikum: I Estland, Lettland och Litauen har Nordea framför allt byggt upp starka kundrelationer med företagskunder med nordisk anknytning. Under 2008 rekryterade Nordea fler kundansvariga för att stärka sin ställning på företagsmarknaden, särskilt bland mindre och medelstora företagskunder. Satsningen har stöttats av det ökade antalet kontor och kundtjänstenheter, vilka ökade i antal från 54 till 66 i Baltikum under 2008. Under 2009 har Nordea vidtagit åtgärder för att säkerställa i princip nolltillväxt i utlåningen och för att fokusera organisationen på en proaktiv riskhantering, bland annat genom att stärka sina team för hantering av problemkrediter och genom att skärpa lånestrukturer och avtalsvillkor.

Financial Institutions

Kunderna i divisionen Financial Institutions omfattar cirka 300 nordiska och 100 internationella finansinstitut samt 750 bankkoncerner. I samband med att Nordea betjänar stora finansinstitut, såsom banker, investmentbanker, hedgefonder och andra finansinstitut, använder Nordea samma relationsbankkoncept som för storföretags- respektive CMB-kunder med målsättningen att etablera ett strategiskt partnerskap med kunden och erbjuda specialistrådgivning samt skraddarsydda produkter och tjänster. Genom sin lokala närvaro och sitt engagemang på de marknader där man är verksam, har Nordea kunnat erbjuda stabilitet till finansinstituten, framför allt under det rådande ekonomiska och finansiella läget. Under räkenskapsåret 2008 redovisade enheten Financial Institutions totala intäkter på 409 mn euro.

Shipping and Oil Services

Nordea är en av världens ledande leverantörer av finansiella tjänster till sjöfarts- och oljeserviceindustrin. Positionen är baserad på ett brett bransch-kunnande, omfattande struktureringskapacitet samt en ledande position på syndikeringsmarknaden tack vare bankens betydande kapacitet att garantera syndikering av lån. Under 2007 och

2008 var Nordea ledande bookrunner av syndikerade shippinglån, enligt Dealogic. Nordea agerade bookrunner för 42 syndikerade shippinglån med en samlad volym om 12,5 md US-dollar under 2008. Nordeas utlåning till sjöfartsbranschen utgjorde cirka 2,9 procent av utlåningen till allmänheten och utlåningen till offshorebranschen utgjorde cirka 1,4 procent av utlåningen till allmänheten, i båda fallen per den 31 december 2008. Under räkenskapsåret 2008 uppgick divisionen Shipping and Oil Services totala rörelseintäkter till 306 mn euro.

Nordea betjänar från sina sjöfarts- och oljeservicekunder via kontor i Oslo, Köpenhamn, Göteborg, Helsingfors, London, New York och Singapore.

Internationellt kontorsnät

Nordea är närvarande i 19 av världens länder genom ett internationellt kontorsnät med kontor i New York, London, Frankfurt, Shanghai och Singapore samt representationskontor i São Paulo och Peking. Utöver dess eget nätverk har Nordea ingått olika samarbetsavtal med banker världen runt. Härigenom kan Nordea erbjuda sina nordiska företagskunder högkvalitativa lösningar i deras internationella verksamhet. Tjänsteutbudet har fokus på dagliga banktjänster, krediter, likviditetshantering, handelsfinansiering och kapitalmarknadsprodukter.

Försäljning och distribution till företagskunder

En grundkomponent i Nordeas företagsstrategi är att skapa värde genom relationsbankkonceptet, genom en senior kundansvarig rådgivare (En: *Senior Relationship Manager*, "SRM") som ansvarar för utvecklingen och organiseringen av kundrelationen och tar ett helhetsgrepp på kundens verksamhet och ekonomi. I de övre segmenten, (det vill säga CMB, Shipping and Oil Services, Financial Institutions samt i stor utsträckning stora företagskunder), bygger Nordea strategiska relationer genom en strukturerad relationshanteringsprocess.

Nyckelpersonen i denna process är SRM som är kundansvarig rådgivare för de största kunderna. Varje SRM backas upp av ett kundteam med produktspecialister från alla berörda områden i Nordeakoncernen, såsom trade finance, export & project finance, capital markets, acquisition finance, corporate finance, cash management eller life & pensions.

Stora företagskunder tilldelas en SRM som fungerar som kundens kontaktperson med Nordea och som arbetar på ett av 63 företagskontor runt om i Norden och backas upp av ett kundteam med produktspecialister. Medelstora företagskunder tilldelas en kundansvarig som arbetar på utvalda kontor medan de mindre företagskunderna har en rådgivare på de lokala bankkontoren.

Produkter och tjänster till företagskunder

Nordeas specialistrådgivare utvecklar relationerna med Nordeas företagskunder för att erbjuda dem produktlösningar som skräddarsys för att passa deras behov och önskemål. Lösningarna innefattar produkter och tjänster från följande produktområden:

- Account Products:
 - Utlåning till företag: Nordeas utbud inom företagslån omfattar krediter, kontokrediter, rullande krediter och beredskapskrediter i flera valutor. Lån till företagskunder har ofta underliggande säkerheter, till exempel värdepapper, fastigheter eller garantier.
 - Inlåning från företag: Nordeas företagskunder kan välja mellan en rad olika bankkonton, däribland inlåningskonton, avvecklingskonton och tidsbundna konton i flera valutor.
- Transaction Products:
 - Likviditetshantering: Nordea erbjuder sina företagskunder en rad produkter och tjänster inom likviditetshantering och betalningstransaktioner. Nordea är en av de ledande leverantörerna av institutionella likviditetshanteringslösningar i Norden och hanterade transaktioner till ett värde av 1,4 md euro under 2008.
 - Värdepapperstjänster: Under 2008 sålde Nordea sin globala depåverksamhet till JPMorgan European Limited, en division i JPMorgan Chase Bank, N.A. Nordea fortsätter att tillhandahålla underdepåtjänster till kunder. Verksamheten förväntas överföras till J.P. Morgan Worldwide Securities Services över en period om 12 till 18 månader från det datum transaktionen offentliggjordes (den 27 mars 2008). Nordea kommer att fortsätta betjäna sina befintliga kunder under överföringsperioden.

- Finansprodukter: Objektfinansiering och säljfinansiering är två viktiga områden för företagskunder. Objektfinansiering omfattar lösningar för inköp av utrustning, bilar och maskiner samt lösningar för att förbättra rörelsekapitalet. Inom säljfinansiering distribuerar Nordea finansiella lösningar genom partners (till exempel återförsäljare av bilar, maskiner och utrustning för industrin samt detaljhandelsföretag).
- Capital Markets Products:
 - Riskhanteringsprodukter: Nordea erbjuder ett brett sortiment med riskhanteringsprodukter och riskhanteringsrådgivning till företagskunder i alla segment. Riskhanteringsprodukterna är utformade för att hjälpa företagskunderna att bättre hantera sin valuta-, ränte-, kredit- och råvarurisk och försäljningen av dessa produkter till både företag och institut har bidragit starkt till tillväxten i nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde under 2008.
 - Låne- och kapitalrelaterade produkter: Nordea har ett varierat utbud av låne- och kapitalrelaterade produkter som används för att öka likviditeten och anskaffa kapital, allt från syndikerade lån, obligationsfinansiering och börsintroduktioner till återköp av aktier.
 - Fusioner och förvärv: Nordea erbjuder företagskunder och regeringar finansiell rådgivning i relation till strukturaffärer och företagsköp.
- Savings and Life Products:
 - Liv- och pensionsförsäkringar: Nordea erbjuder sina företagskunder ett brett utbud av tjänstepensionsplaner i många varianter, från enklare kollektiva pensionsplaner till mer komplexa skraddarsydda produkter. Nordea har också ett komplett produktutbud med liv- och pensionsförsäkringar till företagets anställda. Liv- och pensionsförsäkringar säljs till företagskunder genom det egna kontorsnätet samt genom mäklare eller agenter, såsom Tryg Vesta.
 - Institutionell kapitalförvaltning: Nordeas tjänster inom institutionell kapitalförvaltning täcker allt från enstaka produkter (fonder, aktier med mera) som säljs till stora pensionsfonder till rådgivning om tillgångsfördelning och balanserade mandat för institutionella kunder och fondförsäljning via externa plattformar. Fonderbudandet omfattar också Nordeas europeiska fonder som har distributionslicens i 16 länder i Europa. Per den 31 december 2008 uppgick förvaltad kapital inom den institutionella kapitalförvaltningen till 23,1 md euro.

KONKURRENS OCH MARKNADER

Nordea betjänar kunder på nio hemmamarknader, nämligen Danmark, Finland, Sverige och Norge samt de baltiska länderna, Polen och Ryssland. De två tabellerna nedan visar Nordeas marknadsandel i varje land för de angivna produkterna för den angivna perioden. Se avsnittet *“Framåtriktade uttalanden och presentation av finansiell och annan information—Marknadsandel och annan information”*.

De nordiska marknaderna

	2008			
	Danmark ⁴	Finland ⁵	Norge ⁶	Sverige ⁷
	(%)			
Utlåning till företag ¹	21	37	16	14
Inlåning från företag ¹	30	42	19	22
Placeringsfonder för privatkunder ²	15	29	10	14
Life & Pensions ³	20	23	11	4
Bolån till privatkunder ¹	16	31	11	15
Inlåning från privatkunder ¹	21	32	9	18

¹ Marknadsandelar per den 30 november 2008.

² Marknadsandelar per den 31 december 2008. Marknadsandelar i Danmark definieras som kapital under förvaltning i fonder för privatkunder och består av Nordeas interna uppskattningar grundade på statistik som offentliggjorts av InvesteringsFöreningsRådet. Marknadsandel i Finland definieras som privatpersoners innehav av kapital under förvaltning av ömsesidiga fonder och består av Nordeas interna uppskattningar grundade på statistik som offentliggjorts av den finska Finansinspektionen. Marknadsandel i Norge definieras som kapital under förvaltning i fonder tillhandahållna av norska kapitalförvaltningsbolag till kunder med ett norskt personnummer, tillhandahållna av Verdipapirfondenes Forening. Marknadsandel i Sverige definieras som privatkunders innehav i fonder, inklusive individuellt pensionssparande, Premiépension och fondförsäkringsprodukter samt består av Nordeas interna uppskattningar som grundas på statistik som offentliggjorts av Fondbolagens Forening.

³ Marknadsandelar per den 30 september 2008, vilka innehåller de senaste 12 månadernas marknadsandelar grundat på Nordeas interna uppskattningar.

- 4 Marknadsandelar beräknade av Nordea utifrån statistik över hela marknaden offentliggjort av Danmarks riksbank rörande företagsutlåning, företagsinlåning, bolån till privatkunder och privatinlåning.
- 5 Marknadsandelar beräknade av Nordea utifrån statistik över hela marknaden offentliggjort av Finlands riksbank rörande företagsutlåning, företagsinlåning, bolån till privatkunder och privatinlåning.
- 6 Marknadsandelar beräknade av Nordea utifrån statistik över hela marknaden offentliggjort av Finansnæringens Hovedorganisasjon rörande företagsutlåning, företagsinlåning, bolån till privatkunder och privatinlåning.
- 7 Marknadsandelar beräknade av Nordea utifrån statistik över hela marknaden offentliggjort av Sveriges Riksbank rörande företagsutlåning, företagsinlåning, bolån till privatkunder och privatinlåning.

Per den 30 november 2008 var Nordea en av de ledande bankerna i Finland med en marknadsandel på 31 procent och 32 procent av bolånen till respektive inlåningen från privatkunder, och 37 procent och 42 procent av utlåningen till respektive inlåningen från företagskunder, enligt Nordeas beräkningar baserade på siffror som offentliggjorts av Finlands Bank. Nordeas största konkurrenter i Finland är Pohjola Bank med kooperativa banker och Sampo Bank (ingår i Danske Bank). Den finska marknaden har en hög konsolidering och i slutet av 2007 hade de tre största bankerna tillsammans cirka 90 procent av banktillgångarna enligt Finansbranschens Centralförbund i Finland.

Per den 30 november 2008 var Nordea den näst största banken i Danmark med en marknadsandel på 16 procent och 21 procent av bolånen till respektive inlåningen från privatkunder, och 21 procent och 30 procent av utlåningen till respektive inlåningen från företagskunder, enligt Nordeas beräkningar baserade på siffror som offentliggjorts av Nationalbanken. Den danska bankmarknaden är mer fragmenterad än i de andra nordiska länderna. Nordeas största konkurrenter i Danmark är Danske Bank, Jyske Bank, Sydbank och Nykredit Bank. Det finns över 150 små och medelstora banker i Danmark och vissa väntas snart hamna i stora svårigheter i samband med finanskrisen. Flera av dessa banker ansökte om konkurs eller blev uppköpta under 2008.

Per den 30 november 2008 var Nordea en av de fyra största bankerna i Sverige med en marknadsandel på 15 procent och 18 procent av bolånen till respektive inlåningen från privatkunder, och 14 procent och 22 procent av utlåningen till respektive inlåningen från företagskunder, enligt Statistiska centralbyrån. Nordeas största konkurrenter i Sverige är Swedbank, SEB och Handelsbanken. Den svenska marknaden har en hög konsolidering. De fyra största bankerna är ungefär lika stora och i slutet av 2008 hade de tillsammans över 75 procent av utlåningsmarknaden enligt Statistiska centralbyrån.

Per den 30 november 2008 var Nordea den näst största banken i Norge med en marknadsandel på 10 procent och 9 procent av utlåningen till respektive inlåningen från privatkunder, och 16 procent och 19 procent av utlåningen till respektive inlåningen från företagskunder, enligt Nordeas beräkningar baserade på siffror som offentliggjorts av Statistisk sentralbyrå. Nordeas största konkurrenter i Norge är DnB NOR, Danske Bank och Sparebank1. Den norska marknaden har en hög konsolidering. I slutet av 2007 hade de tre största bankerna tillsammans över 55 procent av den totala utlåningsmarknaden enligt Finansnæringens hovedorganisasjon.

Nya europeiska marknaderna

	Per den 31 december 2008				
	Estland ¹	Lettland ²	Litauen ³	Polen ⁴	Ryssland
Utlåning	13	13	10	3	n.a.
Inlåning	7	5	4	1	n.a.

- ¹ Marknadsandelar enligt Nordeas beräkningar baserade på statistik över hela marknaden som offentliggjorts av Estlands centralbank.
- ² Marknadsandelar enligt Nordeas beräkningar baserade på statistik över hela marknaden som offentliggjorts av Latvian Financial and Capital Market Commission.
- ³ Marknadsandelar enligt Nordeas beräkningar baserade på statistik över hela marknaden som offentliggjorts av Litauens centralbank.
- ⁴ Marknadsandelar enligt Nordeas beräkningar baserade på statistik över hela marknaden som offentliggjorts av Polens centralbank.

Baltikum

Banksektorn i Baltikum är mycket koncentrerad och domineras av de stora nordiska bankerna Swedbank, SEB, DnB NOR, Danske Bank och Nordea. Konkurrenten i Baltikum har varit hård de senaste åren.

I Estland hade de fyra ledande bankerna tillsammans mer än 95 procent av utlåningsmarknaden per den 30 september 2008, enligt den estniska centralbanken och jämförbara bankers publicerade räkenskaper. Per december 2008 var Nordea en av de fyra största bankerna i Estland med en marknadsandel på cirka 13 procent och 7 procent av utlåningen respektive inlåningen, enligt Nordeas beräkningar baserade på offentliggjorda siffror från den estniska centralbanken.

I Lettland stod de fem största bankerna tillsammans för cirka 70 procent av landets banktillgångar i slutet av 2008, enligt Latvian Financial and Capital Market Commission. Per december 2008 var Nordea Lettlands fjärde största bank mätt i tillgångar. Nordeas andel av utlånings- och inlåningsmarknaden uppgick till cirka 13 procent respektive 5 procent, enligt Nordeas beräkningar baserade på offentliggjorda siffror från Latvian Financial and Capital Market Commission.

I Litauen stod de fem största bankerna för mer än 84 procent av utlåningsmarknaden och mer än 75 procent av inlåningsmarknaden i slutet av 2008. Nordea var den fjärde största banken i Litauen baserat på utlåning, allt enligt Litauens bankförening. Per december 2008 uppgick Nordeas andelar av utlånings- och inlåningsmarknaden till cirka 10 respektive 4 procent, enligt den litauiska centralbanken.

Nordea bedömer att konkurrensen i Baltikum sannolikt minskar till följd av den besvärliga ekonomiska utvecklingen och trycket på de största bankerna, vilket väntas skapa förutsättningar för bankerna att höja sina marginaler.

Polen

Polen har en stor och växande bankmarknad. Den polska ekonomin har tillväxtpotential och därför tror Nordea att den polska bankmarknaden har potential för stark tillväxt på medellång sikt. Dessutom är banksektorn fortfarande relativt utvecklad sett till storleken på ekonomin som helhet, vilket speglas i uppgifter från Economist Intelligence Unit, som uppskattar att de polska banktillgångarna utgör cirka 69 procent av BNP, jämfört med över 250 procent i Sverige och Danmark år 2007. Konkurrensen är fragmenterad, där de tre ledande aktörerna PKO Bank Polski, Bank Pekao och BRE Bank per den 30 september 2008 tillsammans stod för cirka 38 procent av Polens samlade banktillgångar, enligt statistik från Polens centralbank och tidningen Rzeczpospolita (18.08.2008). Nordea var per den 30 september 2008 den 15:e största banken i Polen mätt i tillgångar, med en andel av tillgångarna på 1,7 procent, allt enligt Rzeczpospolita. Nordea har öppnat över 100 nya kontor sedan början av 2007, vilket gör Nordea till en av de mest snabbväxande bankerna på marknaden.

Ryssland

Den ryska bankmarknaden är mycket fragmenterad och består av tre skikt. I det första skiktet finns stora statliga banker och banker över vilka den ryska regeringen har ett kontrollerande inflytande. Bankerna i detta skikt, däribland Sberbank, Vnestorgbank, Gazprombank, the Bank of Moscow och the Russia Agricultural Bank (Rossel'khozbank) hade under 2008 mer än 52 procent av den ryska in- och utlåningsmarknaden, enligt ryska centralbanken. I det andra skiktet finns ett stort antal utlandsägda banker, som tillsammans utgör en viktig konkurrensfaktor på marknaden. Det tredje skiktet består av hundratals privata affärsbanker där ryska staten äger en begränsad andel eller inga aktier alls. Nordea är den största nordiska banken i Ryssland, men marknadsandelen är begränsad och Nordea rankas bland de 26 största bankerna i Ryssland mätt i tillgångar, enligt Profile Magazine.

INFORMATIONSTEKNIK

Översikt

IT är en division inom Nordeas Banking Products & Group Operations. Divisionen levererar IT-tjänster till hela banken i samarbete med externa leverantörer. Organisationen är utformad för att säkerställa att IT-utvecklingen och IT-underhållet samordnas med de olika kund- och produktområdena och andra interna intressenter. All produktion och hantering av infrastruktur har koncentrerats till en koncerngemensam enhet: Infrastructure & Production. En annan koncerngemensam enhet, Shared Development Services, tillhandahåller projektledning, testning och utvecklingstjänster.

Nordea hade från början över 10 IT-centra som nu har konsoliderats i enlighet med koncernens IT-strategi. För närvarande ligger Nordeas två viktigaste IT-centra, ett huvudcenter och en back-up-enhet, i Stockholm. Därutöver finns det ett center i Helsingfors och ett center i Köpenhamn som är specialiserat på kapitalmarknadsprodukter. Nordeas nätverk täcker alla kontor i Norden, och ett koncerngemensamt nätverk knyter samman verksamheten i Norden, Baltikum och Polen.

Totalt har Nordeas IT-division över 1 600 anställda, varav cirka 175 är stationerade i Baltikum, Polen och Ryssland. Till detta kommer de över 1 000 personer som är anställda av outsourcingpartners, men som arbetar för Nordea.

IT-strategi och viktiga initiativ

Nordeas IT-strategi är utformad för att stödja Nordeas övergripande strategi, vilket i praktiken innebär att stödja multipla, effektiva säljkanaler och utveckla en skalbar och flexibel infrastruktur som är anpassad för Nordea gränsöverskridande affärsmodell och potentiella framtida förvärv.

Nordea utvecklar fortlöpande sina IT-system och arbetar just nu med flera strategiskt viktiga projekt på koncernnivå. Ett av de största initiativen är Nordea Transformation Programme ("NTP"), som ska harmonisera och konsolidera affärsprocesserna och ta fram IT-lösningar för de huvudsakliga bankverksamheterna i Norden. Förutom att direkt stödja Nordeas strategi för organisk tillväxt och effektivitet förväntas NTP öka flexibiliteten i IT-processer och IT-komponenter. I den första fasen ska NTP leverera lösningar till de delar av banken som har direkt kundkontakt, för att i senare faser konsolidera bankens kärnsystem. Under 2008 uppgick Nordeas IT-kostnader, inklusive drift, underhåll och konsulttjänster, till 576 mn euro, inklusive IT-kostnader hänförliga till NTP men exklusive IT-kostnader i Nordea Life & Pensions.

Bland övriga viktiga initiativ kan nämnas infrastrukturprogrammet COBRA inom Capital Markets Products som fokuserar på att fortsätta ta fram stabila och enhetliga processer för området Capital Market Products, för att säkerställa nödvändig skalbarhet för framtida tillväxt samt möjliggöra massframställning av standardprodukter tillsammans med skräddarsydda, strukturerade kundlösningar. COBRA väntas bidra till en minskning av den operativa risken och stödja mer kostnadseffektiva processer. Ett projekt för att etablera ett förnyat fiberbaserat nätverk är under uppstart och kommer att slutföras under första delen av år 2010. Det uppdaterade nätverket kommer att tjäna som en grund för framtida kommunikationsverktyg som IP-baserade röst- och videolösningar. Vidare utvecklar Nordea också sina interna system för rapportering av kreditrisk genom att införa förbättringar och förstärkningar i enlighet med Basel II.

Externa resurser

Nordea använder i dag till övervägande del interna resurser för underhåll och utveckling och kompletterar med lokala konsulter i den mån interna resurser inte finns tillgängliga. Nordea har ett antal outsourcingpartners: CapGemini för underhåll och utveckling av program; Fidenta Oy, ett bolag som ägs gemensamt av Nordea (20 procent) och TietoEnator (80 procent) (även om Nordea har 60 procent av rösträtten) och som tillhandahåller systemutveckling och integrations-, applikations- och konsulttjänster; Nordic Processor AB, ett bolag som ägs gemensamt av Nordea (40 procent) och IBM (60 procent), till vilket Nordea har lagt ut sin IT-infrastruktur och -produktion (drift av plattformar, konsolidering av processer, tjänster och förändringar) i Norden; samt Accenture som underhåller och utvecklar Nordeas Basel II-lösning.

Utöver outsourcing har Nordea en rad konsultpartners inom IT-utveckling, antingen genom begränsad off-shoring eller genom externa samarbetsparter. Mot bakgrund av den allt mognare offshoring-marknaden utvärderar Nordea IT fortlöpande möjligheterna att använda offshoring för att få tillgång till relevant kompetens till konkurrenskraftiga kostnader.

IT-organisation och IT-säkerhet

Nordea IT är organiserat för att trygga informationssäkerheten och se till att de operativa uppgifterna sköts av affärslinjerna och inte av enskilda personer. Tanken är också att åstadkomma en tydlig ansvarsfördelning mellan leveransenheter och aktiviteter relaterade till IT-strategin. Relevant kompetens kring IT-säkerhet ingår i de flesta IT-processer. Huvudansvaret för IT-säkerheten ligger hos Group Operational Risk Management. Åtgärder initieras och övervakas av Security Forum inom Group Operational Risk Management. IT Security ansvarar för säkerhetskontrollen i samtliga IT-processer och har också det koncerngemensamt ansvaret för IT-strategin och teknikstandarderna.

MEDARBETARE

Per den 31 december 2008 hade Nordea 34 008 anställda, omräknat till heltidstjänster. I Sverige tecknas kollektivavtal regelbundet mellan Finansförbundet och Bankinstitutens Arbetsgivarorganisation, där Nordea är medlem. Också i Finland, Danmark och Norge ingås kollektivavtal regelbundet mellan berörda arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer. Nordea har en budget för anställdas vidareutbildning som på senare år har inriktats allt mer på fortbildning inom kreditbedömning och ledarskap. Ledningen bedömer att Nordea har goda relationer med sina anställda och deras fackliga företrädare.

I tabellen nedan framgår antalet anställda omräknat till heltidstjänster medarbetare i varje enhet under de tre senaste åren.

	Per den 31 december		
	2006 ¹	2007	2008
Omräknat till heltidstjänster			
Nordic Banking, varav	16 076	16 583	17 253
Banking Danmark	4 878	4 966	5 150
Banking Finland	5 352	5 425	5 420
Banking Norge	1 662	1 799	1 878
Banking Sverige	4 184	4 393	4 804
Institutional & International Banking, varav	2 433³	4 202	5 155
Baltikum ²	—	1 028	1 181
Polen ²	—	1 112	1 553
Ryssland	0	1 371	1 692
Financial Institutions	390	407	414
Shipping, Oil Services & International	277	283	316
Capital Markets & Savings Products	3 508	3 678	4 112
Banking Products & Group Operations	6 028	6 018	6 174
People & Identity	411	404	427
Group Credit & Risk Control	327	353	376
Group Corporate Centre	223	232	255
Group Legal	140	150	150
Övriga funktioner	103	102	108
Totalt antal anställda (omräknat till heltidstjänster)	29 248	31 721	34 008
Medelantal anställda (omräknat till heltidstjänster)	30 159	31 867	33 944

¹ Siffrorna för 2006 är omräknade för att spegla organisationen per den 31 december 2008.

² 2006 hade Nordea sammanlagt 1 758 heltidstjänster i de baltiska staterna och Polen.

³ Siffrorna för 2006 inkluderar heltidstjänster inom Institutional & International Bankings ledning och administration.

Den 31 januari 2009 hade Nordea cirka 33 891 anställda omräknat till heltidstjänster och det förväntas att antalet anställda minskar under 2009.

Nordea har ett vinstandelsprogram för alla medarbetare. Programmets kriterier för tilldelning av en vinstandel fastställs av Styrelsen i början av varje år och återspeglar såväl interna mål som jämförelse med konkurrenter. Under 2008 fick alla medarbetare rätt att erhålla upp till 3 200 euro, varav 2 000 euro baserades på en förbestämmd nivå på det riskjusterade resultatet, 600 euro baserades på kundnöjdhet, och ytterligare 600 euro grundade sig på Nordeas relativa avkastning på eget kapital i jämförelse med en grupp nordiska banker. Om samtliga kriterier hade uppnåtts under 2008 hade kostnaden för vinstandelsprogrammet uppgått till cirka 100 mn euro. Dock uppgick de faktiska kostnaderna för vinstandelsprogrammet under 2008 till cirka 30 mn euro. Vinstandelsprogrammet för 2009 har justerats för att bättre spegla Nordeas strävan att stärka dess kundrelationer. Det maximala utfallet från de tre parametrarna förblir detsamma.

Nordea har pensionsförpliktelser enligt förmånsbestämda pensionsplaner i alla de nordiska länderna, med den övervägande andelen i Sverige, Norge och Finland. Medan planerna är öppna för nyanställd personal i Sverige och Norge, är de stängda i Danmark och Finland. Pensionerna för nyanställd personal i Finland grundar sig istället på avgiftsbestämda pensionsplaner, liksom pensionsplanerna för personalen i Danmark. De avgiftsbestämda pensionerna avspeglas inte i balansräkningen. Nordea bidrar också till offentliga pensionsplaner.

Per den 31 december 2008 uppgick underskottet i Nordeas förmånsbestämda pensionsplaner till 731 mn euro, jämfört med 368 mn euro per den 31 december 2007. Mer information om Nordeas pensionsförpliktelser finns under not 35 i den finansiella informationen i detta prospekt.

YTTERLIGARE INFORMATION OM NORDEA

Ytterligare information om Nordeas väsentliga avtal, avtal med närstående, försäkringsskydd, investeringar, fastigheter, immateriella rättigheter och rättsliga förfaranden finns i avsnittet "*Legala frågor och kompletterande information*".

UTVALD FINANSIELL OCH ANNAN INFORMATION

Den utvalda konsoliderade resultaträkningen, balansräkningen och de andra uppgifter som följer nedan har hämtats från Nordeas reviderade årsredovisningar räkenskapsåren 2006, 2007 and 2008, som ingår i detta prospekt. Dessa redovisningar har upprättats i enlighet med IFRS såsom antaget av EU. Uppgifterna nedan ska läsas i anslutning till "Kommentarer till den finansiella utvecklingen" och de finansiella rapporter som ingår i detta prospekt.

RESULTATRÄKNING FÖR KONCERNEN

<u>Mn euro</u>	<u>Räkenskapsår</u>		
	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>
Räntenetto	3 869	4 282	5 093
Avgifts- och provisionsnetto	2 074	2 140	1 883
Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	1 042	1 209	1 028
Andelar i intresseföretags resultat	68	41	24
Övriga rörelseintäkter	312	214	172
Summa rörelseintäkter	7 365	7 886	8 200
Allmänna administrationskostnader:			
Personalkostnader	-2 251	-2 388	-2 568
Övriga administrationskostnader	-1 485	-1 575	-1 646
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-86	-103	-124
Summa rörelsekostnader	-3 822	-4 066	-4 338
Kreditförluster	257	60	-466
Nettoresultat vid försäljning av materiella och immateriella tillgångar	8	3	0
Rörelseresultat	3 808	3 883	3 396
Skatt	-655	-753	-724
Årets resultat	3 153	3 130	2 672
Hänförligt till:			
Aktieägare i Nordea Bank	3 145	3 121	2 671
Minoriteten	8	9	1
Summa:	3 153	3 130	2 672

BALANSRÄKNING FÖR KONCERNEN

	Per den 31 december		
	2006	2007	2008
Mn euro			
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	2 104	5 020	3 157
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	6 280	5 193	6 545
Utlåning till kreditinstitut	26 792	24 262	23 903
Utlåning till allmänheten	213 985	244 682	265 100
Räntebärande värdepapper	29 464	38 782	44 830
Pantsatta finansiella instrument	10 496	4 790	7 937
Aktier och andelar	14 585	17 644	10 669
Derivatinstrument	24 207	31 498	86 838
Övrigt ¹	18 977	17 183	25 095
Summa tillgångar	346 890	389 054	474 074
Skulder till kreditinstitut	32 288	30 077	51 932
In- och upplåning från allmänheten	126 452	142 329	148 591
Skulder till försäkringstagare	31 041	32 280	29 238
Emitterade värdepapper	83 417	99 792	108 989
Derivatinstrument	24 939	33 023	85 538
Övrigt ²	33 431	34 393	31 983
Summa skulder	331 568	371 894	456 271
Summa eget kapital	15 322	17 160	17 803
varav minoritetsintressen	46	78	78
Summa skulder och eget kapital	346 890	389 054	474 074

¹ Innefattande förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer, aktier och andelar i intresseföretag, immateriella tillgångar, materiella tillgångar, förvaltningsfastigheter, uppskjutna skattefordringar, skattefordringar, förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, överskott förmånsbestämda pensioner samt övriga tillgångar, som utgörs av fondlikvidfordringar, fordringar från återförsäkring och övrigt.

² Innefattande förändringar i verkligt värde för räntesäkrade poster i räntesäkringsportföljer, skatteskulder, upplupna kostnader och förutbetalda intäkter, uppskjutna skatteskulder, avsättningar, pensionsförpliktelser och efterställda skulder, och övriga skulder, som utgörs av fondlikvidsskulder, sålda (icke innehavda) värdepapper, leverantörsskulder och övriga skulder.

NYCKELTAL FÖR KONCERNEN¹

	Per den 31 december respektive helår		
	2006	2007	2008
Resultat per aktie, euro	1,21	1,20	1,03
Resultat per aktie, efter full utspädning, euro	1,21	1,20	1,03
Aktiekurs, euro	11,67	11,42	5,00
Totalavkastning, %	32,3	6,4	-46,9
Utdelning per aktie, euro	0,49	0,50	0,20 ²
Eget kapital per aktie, euro	5,89	6,58	6,84
Utestående aktier, mn	2 591	2 593	2 590
Utestående aktier efter utspädning, mn	2 591	2 594	2 592
Avkastning på eget kapital, %	22,9	19,7	15,3
Kapital under förvaltning, md euro	158,1	157,1	125,6
Kostnad/intäktsrelation, %	52	52	53
Primärkapitalrelation, före övergångsreglerna, %	—	8,3	9,3
Kapitaltäckningsgrad, före övergångsreglerna, %	—	10,9	12,1
Primärkapitalrelation, med övergångsregler, %	7,1	7,0	7,4
Kapitaltäckningsgrad, med övergångsregler, %	9,8	9,1	9,5
Primärkapital, mn euro	13 147	14 230	15 760
Riskvägda tillgångar, md euro ¹	185	205	213
Antal anställda (omräknat till heltidstjänster)	29 248	31 721	34 008

¹ Riskvägda tillgångar i enlighet med Basel II övergångsreglerna för åren 2007 och 2008 samt i enlighet med Basel I för år 2006.

² Att beslutas på årsstämman den 2 april 2009.

NYCKELTALSDEFINITIONER

Nedan följer definitioner som används i “—Nyckeltal för koncernen” och andra avsnitt i detta prospekt inklusive “Riskhantering”.

Vinst per aktie	Årets resultat dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier. Minoritetsintressen ingår ej.
Vinst per aktie efter full utspädning	Årets resultat dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier efter full utspädning. Minoritetsintressen ingår ej.
Totalavkastning, %	Totalavkastning mätt som värdetillväxt i ett aktieinnehav under en viss period, under antagande om att utdelningen återinvesteras i nya aktier vid utbetalningstidpunkten.
Eget kapital per aktie	Eget kapital enligt balansräkningen efter full utspädning, exklusive minoritetsintressen, dividerat med antalet utestående aktier efter full utspädning.
Avkastning på eget kapital, %	Årets resultat exklusive minoritetsintressen och förändringar i verkligt värde under perioden hänförlig till tillgångar tillgängliga för försäljning samt andra omvärderingar som redovisats direkt mot eget kapital, i procent av genomsnittligt eget kapital under perioden. Genomsnittligt eget kapital inkluderar årets resultat och ej utbetald utdelning. Minoritetsintressen ingår ej.
Kapitalbas	Kapitalbasen inkluderar summan av primärkapital och det ytterligare kapital bestående av efterställda skulder efter avdrag för aktiers i helägda försäkringsbolag bokförda värden och avdrag för förväntade underskott.
K/I-tal, %	Totala rörelsekostnader dividerat med summan av totala rörelseintäkter.
Primärkapital	Kapitalbasens proportion vilken inkluderar konsoliderat aktiekapital exklusive placeringar i försäkringsbolag, föreslagna utdelningar, uppskjutna skattetillgångar, goodwill i bankverksamheten och hälften av avdraget för förväntade underskott.
Primärkapitalrelation, %	Primärkapital i procent av riskvägt belopp.
Kapitaltäckningsgrad, %	Kapitalbas i procent av riskvägt belopp.
Riskvägt belopp eller RWA	Totala tillgångar och åtaganden utanför balansräkningen, värderade efter kredit- och marknadsrisk liksom operativ risk i koncernens dotterföretag enligt gällande kapitaltäckningsregler, exklusive tillgångar i försäkringsbolag, bokfört värde avseende sådana aktier som har dragits av från kapitalbasen samt goodwill.
Riskjusterat resultat	Intäkter minus rörelsekostnader, förväntade kreditförluster och schablonskatt (26 procent 2008). Större engångsposter ingår inte i det riskjusterade resultatet.
Economic Profit	Riskjusterat resultat minus kapitalkostnad.
Economic Capital	Nordeas interna mått på det kapital som krävs för att med viss sannolikhet täcka oväntade förluster i Nordeas verksamhet.
RAROCAR, %	RAROCAR Capital (<i>risk-adjusted return on capital at risk</i>), definierat som det riskjusterade resultatet i förhållande till Economic Capital.
MCEV	MCEV (<i>Market Consistent Embedded Value</i>) Uppskattning av det värde en aktieägare skulle tillmäta en portfölj av ingångna liv- och pensionsförsäkringar, utgående från en objektiv marknadsavkastning, exklusive värdet av framtida affärer som ännu inte tecknats och andra typer av immateriella värden.

RESULTATRÄKNING PÅ SEGMENTNIVÅ

Resultaträkningen nedan presenteras på segmentnivå för räkenskapsåren 2006, 2007 och 2008. Resultaträkning för Nordeas två andra segment, Group Corporate Centre och Koncernfunktioner och eliminerings, presenteras inte nedan. För ytterligare information om allokeringar till Group Corporate Centre och till Koncernfunktioner och eliminerings, se not 2 i de finansiella rapporter som ingår i detta prospekt.

Mn euro	Nordic Banking ¹			Institutional & International Banking ²			Övrig kundverksamhet ³		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Räntenetto	3 328	3 666	4 206	304	424	656	58	65	60
Avgifts- och provisionsnetto	1 731	1 772	1 530	232	257	287	159	176	101
Nettoresultat av finansiella poster till									
verkligt värde	393	460	517	141	178	271	420	410	255
Andelar i intresseföretags resultat	15	25	11	30	1	-12	0	0	0
Övriga intäkter	79	40	25	212	8	15	9	9	9
Summa rörelseintäkter	5 546	5 963	6 289	919	868	1 217	646	660	425
Personalkostnader	-1 064	-1 140	-1 160	-100	-143	-192	-387	-434	-474
Övriga administrationskostnader	-1 784	-1 836	-1 901	-214	-243	-275	-22	-11	-10
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-28	-26	-46	-8	-8	-10	-13	-10	-9
Summa rörelsekostnader	-2 876	-3 002	-3 107	-322	-394	-477	-422	-455	-493
Kreditförluster	276	55	-402	-19	5	-115	0	0	0
Avyttringar av materiella och immateriella tillgångar	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Rörelseresultat	2 946	3 016	2 780	578	479	625	224	206	-68

¹ Innefattar Nordeas företags- och privatkundverksamhet (inklusive kunder inom Private Banking) i Norden.

² Innefattar Nordeas företags- och privatkundverksamhet inom New European Markets, dess affärsverksamhet med Financial Institutions och Shipping, Oil Services & International.

³ Innefattar Nordeas kundverksamhet som inte är inkluderad i Nordic Banking eller Institutional & International Banking, primärt Nordeas International Private Banking och fondverksamhet liksom vissa delar av dess livförsäkringsverksamhet och Capital Market verksamhet som inte allokteras till några andra kundsegment.

BALANSRÄKNING PÅ SEGMENTNIVÅ

Balansräkningen nedan presenteras på segmentnivå per den 31 december 2006, 2007 och 2008. Balansräkningen för Nordeas två andra segment, Group Corporate Centre och Koncernfunktioner och eliminerings, presenteras inte nedan. För ytterligare information om allokeringar till Group Corporate Centre och till Koncernfunktioner och eliminerings, se not 2 i de finansiella rapporter som ingår i detta prospekt.

Md euro	Nordic Banking ¹			Institutional & International Banking ²			Övrig kundverksamhet ³		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Utlåning till allmänheten	182	208	214	17	25	33	11	10	15
Övriga tillgångar	24	25	33	8	9	9	36	37	35
Summa tillgångar	206	233	247	25	34	42	47	47	50
In- och upplåning från allmänheten	99	110	117	20	31	26	6	8	8
Övriga skulder	100	116	122	4	2	15	40	38	41
Summa skulder	199	226	239	24	33	41	46	46	49
Eget kapital	0	7	8	0	0	1	0	0	0
Summa skulder och eget kapital	199	233	247	24	33	42	46	46	49
Economic capital	7	7	8	1	1	1	1	1	1

¹ Innefattar Nordeas företags- och privatkundverksamhet (inklusive kunder inom Private Banking) i Norden.

² Innefattar Nordeas företags- och privatkundverksamhet inom de nya europeiska marknaderna, dess affärsverksamhet med företag inom Financial Institutions och Shipping, Oil Services & International.

³ Innefattar Nordeas kundverksamhet som inte är inkluderad i Nordic Banking eller Institutional & International Banking, primärt Nordeas International Private Banking och fondverksamhet liksom vissa delar av dess livförsäkringsverksamhet och capital market- verksamhet som inte allokteras till några andra kundsegment.

KOMMENTARER TILL DEN FINANSIELLA UTVECKLINGEN

Följande redogörelse för Nordeas finanser och verksamhetsresultat bör läsas i anslutning till de finansiella rapporter och annan information som ingår i detta prospekt. Detta avsnitt innehåller framåtriktade uttalanden som inbegriper antaganden, risker och osäkerhetsmoment. Utfallet kan avvika markant från de framåtriktade uttalandena till följd av en rad faktorer som bland annat beskrivs i avsnittet "Riskfaktorer" och "Framtidsinriktade uttalanden och presentation av finansiell och annan information—Framtidsinriktade uttalanden".

ÖVERSIKT

Nordea är den största finanskoncernen i Norden (Danmark, Finland, Norge och Sverige) mätt i totala intäkter, och är verksamt även i Baltikum, Polen och Ryssland, som Nordea benämner "New European Markets", i Luxemburg samt via en rad andra internationellt baserade kontor. Nordea anser sig ha den största kundbasen av alla finanskoncerner i Norden med cirka 10 miljoner kunder per den 31 december 2008, spridda över de marknader där Nordea är verksamt, varav cirka 7,5 miljoner privatkunder i fördelsprogrammet och cirka 0,7 miljoner aktiva företagskunder. Vid samma tid uppgick Nordeas totala balansomslutning till 474 md euro och primärkapitalet till 15,8 md euro och Nordea var den största kapitalförvaltaren baserad i Norden med 126 md euro i förvaltat kapital. För räkenskapsåret 2008 uppgick Nordeas rörelseintäkter till 8,2 md euro, varav 76,7 procent härrörde från Nordic Banking (22,0 procent, 21,8 procent, 20,6 procent och 11,6 procent i Danmark, Sverige, Finland respektive Norge). 5,7 procent härrörde från New European Markets, och 17,6 procent genererades av Nordeas övriga verksamhet som inkluderar dess International Private Banking-verksamhet och verksamheten inom sektorerna Financial Institutions och Shipping & Oil Services—kunder.

VÄSENTLIGA FAKTORER SOM PÅVERKAR VERKSAMHETENS RESULTAT

Nedan redogörs för vissa väsentliga faktorer som har påverkat, och som fortsättningsvis kan påverka, Nordeas verksamhet, dess resultat och finansiella ställning. Effekten av dessa och andra faktorer kan variera väsentligt i framtiden.

Det allmänna ekonomiska läget

Nordeas verksamhetsresultat påverkas av det allmänna ekonomiska läget i de länder där koncernen är verksam. Generellt gäller att makroekonomiska faktorer som BNP-tillväxt, affärshändelser, omsättning, arbetslöshet och inflation i synnerhet påverkar följande:

- Företag- och privatkunders investerings- och affärsverksamhet, som leder till kreditbeslut och påverkar behovet av extern finansiering och därmed tillväxten i utlåningsvolymerna.
- Kreditförluster och osäkra fordringar som generellt sett, om än med en viss fördröjning, följer den makroekonomiska utvecklingen.
- Prisutvecklingen på värdepapper, inklusive priset på aktier och skuldebrev, som framför allt påverkar kapitalförvaltningsprovisioner, intäkter från Nordeas livförsäkringsrörelse och verksamhet inom Treasury, equities och corporate finance, eftersom dessa i viss mån påverkas av värdeutvecklingen i de underliggande investeringarna.
- Sänkta eller höjda interna kreditbetyg till följd av en försämring eller en förbättring i kundernas kreditkvalitet, vilket påverkar Nordeas regulatoriska kapitalkrav och indirekt Nordeas förmåga att öka sin utlåning. Se avsnittet "Risk-, likviditets- och kapitalhantering—Riskhantering—Kreditriskhantering—Mätmetoder".
- Volatiliteten i räntor, valutakurser samt priset på värdepapper och råvaror, som påverkar kundernas efterfrågan på riskhanteringsprodukter.

Nordeas intäkter härrör till största delen från verksamheten i Norden och i mindre grad från Baltikum, Polen och Ryssland, som stod för 5,7 procent av Nordeas utlåning till allmänheten 2008. Alla de fyra nordiska länderna befinner sig just nu i olika stadier av ekonomisk recession. Till detta kommer att de baltiska länderna, Polen och Ryssland står inför antingen en svår ekonomisk nedgång eller en avmattad, alternativt utebliven, tillväxt på kort sikt. Under 2006, 2007 och 2008 har ovanstående faktorer påverkats i högre eller lägre grad av dessa negativa ekonomiska trender, vilket diskuteras mer utförligt nedan. Under samma period gjorde dock kvaliteten i Nordeas kreditportfölj och riskhantering det möjligt för Nordea att fortsätta expandera sin ut- och inlåningsverksamhet.

Framför allt under 2008 ökade marginalerna på företagsutlåning, vilket återspeglar återprissättningen av kreditrisk för att kompensera för högre likviditetspremier.

Intäkter

Räntenetto

Allmänt

Under räkenskapsåret 2008 stod räntenettet för 62,1 procent av Nordeas totala rörelseintäkter, att jämföra med 54,3 procent 2007 och 52,5 procent 2006. 2008 härrörde cirka 30 procent av Nordeas räntenetto från nordiska företagskunder, cirka 40 procent från nordiska privatkunder, cirka 15 procent från Institutional & International Banking, och cirka 15 procent från övrig verksamhet, inklusive Group Treasury samt ränta på Economic Capital som redovisas under intäkter från kundområden.

Storleken på Nordeas räntenetto beror på storleken på bankens räntebärande tillgångar och skulder, samt på skillnaden i räntenetto, det vill säga skillnaden mellan den genomsnittliga intjänade räntan på de räntebärande tillgångarna och den genomsnittliga ränta som betalas på de räntebärande skulderna. 2008 uppgick den genomsnittliga räntan på Nordeas samlade räntebärande tillgångar till 4,9 procent, att jämföra med 4,3 procent 2007 och 3,6 procent 2006. 2008 uppgick den genomsnittliga räntan på Nordeas räntebärande skulder till 3,6 procent, att jämföra med 3,2 procent 2007 och 2,4 procent 2006. Därmed uppgick skillnaden i räntenetto 2008 till 1,5 procent, att jämföra med 1,4 procent 2007 och 1,4 procent 2006. Se avsnittet *“Utvald statistik och annan information—Genomsnittliga balanser och räntesatser”*.

Räntor

Räntenivån är en av de viktigaste faktorerna som påverkar räntenettet. För att övervaka sin nettoränteposition följer Nordea utvecklingen i sin strukturella räntenettorisk (“SIIR”), som motsvarar det värde med vilket Nordeas historiska räntenetto skulle förändras under kommande tolv månader vid en förändring av samtliga räntor med 1 procentenhet. SIIR speglar de skillnader som uppstår under bindningstiden när volymer eller jämförelseräntor för tillgångar, skulder och derivatinstrument inte helt motsvarar varandra. Den 31 december 2008 uppgick SIIR vid en nedgång i marknadsräntan med 1 procentenhet till -218 mn euro, att jämföra med -267 mn euro den 31 december 2007. Vid en ökning av marknadsräntan med 1 procentenhet uppgick SIIR till 55 mn euro, att jämföra med 235 mn euro den 31 december 2007. Dessa siffror visar att räntenettet skulle stiga om räntorna stiger och sjunka om räntorna sjunker. De förändringar som SIIR-analysen visar på är inte symmetriska för upp- och nedgångar i räntan. Skälet är att räntenedgångar i ett läge med låg ränta inte kan slå igenom till fullo på inlåningen eftersom räntan på inlåning inte kan vara negativ. Detta gör att Nordeas räntenetto med dagens låga ränteläge är mer känsligt för en ännu lägre ränta än för en stigande.

Utlånings- och inlåningsmarginaler

Nordea följer upp och gör separata kalkyler på hur räntenettet utvecklas på koncernens utlånings- och inlåningsprodukter. Räntenettet påverkas dels av volymerna, dels av marginalerna. Inlåningsmarginalen för en viss inlåningsprodukt utgör skillnaden mellan den ränta på insättningen som betalas och Nordeas interna upplåningsränta, som beräknas utifrån en veckas LIBOR och motsvarar den ränta till vilken Nordea teoretiskt sett skulle kunna låna ut de inlånade medlen på interbankmarknaden och därigenom uppnå en marginal. Utlåningsmarginalen motsvarar på liknande sätt skillnaden mellan räntan som kunden betalar på sitt lån och Nordeas interna upplåningsränta. Inlåningsmarginalen är generellt mer känslig för räntenedgångar än utlåningsmarginalen. Skälet är att i tider av låga räntor brukar räntan på kundernas inlåning närma sig miniminivån eller noll, vilket begränsar Nordeas och andra bankers förmåga att generera marginaler på inlåningen.

Group Treasury fungerar som Nordeas interna bank och anger samma internränta för utlånings- och inlåningsprodukter så att marginalallokeringarna blir korrekta. Som intern upplåningsränta används en veckas LIBOR, eftersom Nordeas genomsnittliga upplåningsränta på finansmarknaden legat mycket nära en veckas LIBOR under relativt lång tid. För produkter med fast ränta använder Group Treasury inte en veckas LIBOR för att fastställa utlånings- eller inlåningsmarginalen utan i stället den externa marknadsräntan för den aktuella löptiden. I den interna upplåningsräntan ingår inte, och därmed inte heller i utlånings- eller inlåningsmarginalerna, den genomsnittliga upplåningskostnaden för Nordeas förlagslån eller hybridlån och inte heller kostnaden för eget kapital, som allokeras separat till det aktuella kundområdets kostnadsbas.

Utlåning till företag

På företagssidan genererade Nordea ungefär dubbelt så mycket räntenetto från utlåningen som från inlåningen under 2008. Räntenettet från företagsutlåningen påverkas av både utvecklingen av volymer och marginaler. Utlåningen till företag påverkas i hög grad av det ekonomiska läget eftersom företagskundernas investeringsbeslut och därmed även deras upplåningsbehov delvis grundar sig på konjunkturen. Under den rådande nedgången har dock Nordea kunnat öka sin utlåning på företagssidan genom att aktivt söka upp högkvalitativa företagskunder (särskilt i segmenten Corporate Merchant Banking och stora företag) som har drabbats av att många finansinstitut fått svårare att erbjuda finansiering till en attraktiv räntenivå och av begränsningar bland alternativa upplåningskällor som till exempel obligationsmarknaden. Denna utveckling har delvis minskat den marginalpress på företagsutlåningen som rådde under 2006 och första halvåret 2007, då det rådde en hård konkurrens om företagskunder på Nordeas marknader. Under andra halvåret 2007 och 2008 har Nordea, i likhet med andra banker ökat sina räntespreadar, för att återspegla återprissättningen av kreditrisk och för att kompensera för högre likviditetspremier.

Inlåning från företag

Konkurrensen är hård på marknaden för inlåning från företag och kundlojaliteten bland stora företag i regel låg. Räntenettet från inlåningen från företag styrs därför i hög grad av den allmänna marknadslikviditeten och av centralbanksräntorna på Nordeas marknader. Centralbanksräntorna på Nordeas marknader påverkas av allmänna ekonomisk-politiska hänsynstaganden och den faktiska och förväntade inflationstakten. De nordiska centralbankernas utlåningsräntor har haft stor betydelse för intäkterna från transaktionskonton eftersom de räntor som betalas på kundernas insättningar närmar sig noll i tider av låg ränta, vilket innebär pressade marginaler på inlåningen från företag.

Utlåning till privatpersoner

På privatkundssidan är bolån en av Nordeas viktigaste produkter. Bolån stod för cirka 25 procent av räntenettet och 80 procent av den totala utlåningen i privatkundssegmentet under 2008. Liksom många andra finansinstitut ser Nordea bolån som en central del av kundrelationen, som ofta genererar möjligheter till merförsäljning. Volymutvecklingen i bolånen hänger samman med det ekonomiska läget, räntenivåer och bostadspriser vilka i sin tur bland annat påverkas av den ekonomiska utvecklingen, hushållens sparande och arbetslösheten. Konkurrensen på bolånemarknaden var intensiv under den aktuella perioden. De redovisade marginalerna på bolån speglar inte den markanta ökningen av upplåningskostnader relaterade till likviditetspremier för långa löptider som upplevs i rådande marknadsläge.

Inlåning från privatkunder

Inlåningen från privatkunder ökade under 2006, 2007 och 2008 beroende på turbulensen på finansmarknaderna, vilket har fått privatkunderna att söka sig till säkerheten hos sparkonton som brukar omfattas av statliga insättningsgarantier upp till vissa angivna belopp. Den ökade inlåningen motverkades av den svenska och norska kronans försvagning mot euron under fjärde kvartalet 2008. Detta påverkade värdet av Nordeas inlåning i Norge och Sverige som primärt är redovisat i norska och svenska kronor, när den omräknades till euro. Se avsnittet "*Väsentliga faktorer som påverkar verksamhetsresultatet—Valutaförändringar*". Framför allt under andra halvåret 2007 och under 2008 var det också många privatkunder som lockades av de relativt höga räntorna. Dessa faktorer, tillsammans med Nordeas gynnsamma marknadsposition, har medfört ett utflöde från fonder och transaktionskonton och ett motsvarande inflöde till sparkonton. Inflödet avtog mot slutet av 2008. Konkurrensen om privatkundernas sparande på sparkonto har varit hård under de tre senaste åren, särskilt under 2008, vilket har sänkt marginalerna i takt med att räntan på kundernas insättningar har ökat. Denna utveckling har spatts på av att de finansiella institutionerna på den senaste tiden fokuserat på sina finansieringsbehov.

Räntenettet från privatkundernas transaktionskonton (i motsats till långsiktiga sparkonton) påverkas av hur inlåningsvolymen och marginalerna utvecklas. Inlåningsvolymen påverkas i sin tur av de tjänster som är kopplade till kontona och av likviditeten på finansmarknaden, som påverkas av tillgången på pengar och inflationen. Marginalerna i detta produktsegment visar en hög samvariation med förändringar av centralbankers utlåningsräntor. Under rådande marknadsförhållanden när centralbankernas utlåningsräntor sjunker minskar marginalerna eftersom räntorna på kundernas inlåningskonton närmar sig noll.

Treasurys verksamhet

Räntenettet från Nordeas verksamhet inom Group Treasury påverkas i första hand av hur tradingportföljen och räntenivåerna utvecklas.

Avgifts- och provisionsnetto

Allmänt

Under räkenskapsåret 2008 stod avgifts- och provisionsnettot för 23,0 procent av Nordeas totala rörelseintäkter jämfört med 27,1 procent 2007 och 28,2 procent 2006. Avgifts- och provisionsnettots tre huvudkomponenter är: (i) sparandeprovisioner, vilka främst härrör från privatkunder med förvalt kapital hos Nordea och från placeringstransaktioner; (ii) betalningsprovisioner, vilka genereras av transaktioner som företags- och privatkunder genomför, däribland betalningsavgifter, kortavgifter och transaktionsavgifter, samt avgifter för likviditetshandling; och (iii) låneprovisioner, vilka främst består av utlånings- och garantiavgifter från företagskunder.

Sparandeprovisioner

Avgifts- och provisionsnettot från sparandeprovisioner påverkas av kapitalförvaltningens nettoinflöden samt av avgiftsmarginalerna och investeringarnas underliggande resultat. Eftersom provisionsintäkterna på kapitalförvaltningen delvis påverkas av den absoluta och relativa värdeutvecklingen hos de underliggande tillgångarna brukar dessa uppvisa en stark samvariation med kursutvecklingen hos aktier och skuldebrev. Under andra halvåret 2007 och under 2008 pressades intäkterna på detta område på grund av lägre transaktionsvolym, lägre förvalt kapital samt sjunkande värde på underliggande tillgångar till följd av nettoutflöden av tillgångar. Under de analyserade perioderna har marginalerna på avgifter pressats, främst till följd av att aktierelaterade produkter med högre avkastning har ersatts med ränteprodukter samt, i lägre grad, till följd av konkurrensen mellan kapitalförvaltare. Nordea genererar även sparandeprovisioner i fondförsäkringsrörelsen (där avkastningen är kopplad till värdet i en underliggande investeringsportfölj eller fond), medan intäkterna från Nordeas traditionella livförsäkringsverksamhet (där försäkringstagarna garanteras en fastställd avkastning när försäkringen faller ut) redovisas under nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde.

Betalningsprovisioner

Avgifts- och provisionsnettot från betalningsprovisioner påverkas av prisnivån i allmänhet och i synnerhet av priserna på kredit- och betalkort, inrikes- och utlandsbetalningar och övriga likviditetshandlingstransaktioner. Betalningsprovisionerna påverkas också av privatkundernas betalningsvanor som i allt allt större utsträckning går över till självbetjäningsskanalerna, till exempel Nordeas Internetbank, vilka typiskt sett genererar lägre betalningsprovision per transaktion, men är kostnadseffektiva för Nordea. Dessutom har intäkterna från fondöverföringar och betalningar gått ner till följd av EU:s förordning 2560/2001 som trädde i kraft i december 2001. Den föreskriver att utlandsbetalningar inom EU inte får kosta mer än inrikesbetalningar.

Låneprovisioner

Avgifts- och provisionsnettot från låneprovisioner genereras främst av utlåningsvolymen till företagskunder och påverkas väsentligen av samma faktorer som utlåningen till företag. Se avsnittet "*—Intäkter—Räntenetto—Utlåning till företag*".

Övrigt avgifts- och provisionsnetto

Övrigt avgifts- och provisionsnetto härrör från syndikering, förvärvsfinansiering, kapitalfinansiering och lånefinansiering, vilka är starkt beroende av det makroekonomiska läget. Under 2008 tyngdes övrigt avgifts- och provisionsnetto av lägre företagsinvesteringar, däribland färre samgåenden och förvärv, samt färre emissioner på aktie- och obligationsmarknaden.

Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde

Allmänt

Under räkenskapsåret 2008 stod nettoresultatet av finansiella poster till verkligt värde för 12,5 procent av Nordeas totala rörelseintäkter, att jämföra med 15,3 procent 2007 och 14,1 procent 2006. Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde är den mest volatila delen av Nordeas rörelseresultat och genereras framför allt av Nordea Markets och Group Treasury samt, i mindre utsträckning, av livförsäkringsrörelsen. Intäkter från nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde kan delas upp i följande fyra huvudkomponenter: försäljning, market-making-verksamhet, handel för egen räkning och livförsäkringsrörelsen.

Försäljning

Nordeas försäljning eller marginaldrivna verksamheter hänför sig främst till kunder såsom företag och finansinstitut. Dessa verksamheter omfattar försäljning av valutaprodukter, derivat, strukturerade produkter och aktier. Nordea erbjuder även obligationer och aktier till privatkunder, främst i Danmark och Norge, liksom även vissa indexobligationer. Nordeas försäljningsdrivna verksamheter genererar nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde främst i form av säljmarginaler. Volymen och marginalerna i dessa verksamheter påverkas av likviditeten i marknaden tillsammans med den generella marknadsvolatiliteten och behoven av risksäkring bland företagskunder och institutionella kunder, som under de analyserade perioderna har investerat i valuta- och ränteprodukter. Nordea arbetar aktivt med merförsäljning av dessa produkter till sina företagskreditkunder för att skapa mervärde genom att komplettera utlåningsprodukterna och för att öka nettoresultatet av finansiella poster till verkligt värde. I det rådande volatila marknadsläget efterfrågar allt fler företagskunder och institutionella kunder produkter av detta slag för att skydda sig mot risk, vilket ökar tillväxten inom området.

Market-making

Nordeas market-making-verksamhet tar begränsade risker för att ha ett lager av de finansiella produkter som företagskunderna efterfrågar. Nordea säkrar typiskt sett inte dessa positioner. Lagerhållningen är nödvändig för att kunna leverera produkterna till ett konkurrenskraftigt pris. Beroende på hur marknadspriset utvecklas kan Nordea redovisa ett nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde på de lagrade produkterna. Nordea genererar även ett nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde från sin market making-verksamhet genom tradingmarginaler.

Handel för egen räkning

Vidare ägnar sig Group Treasury åt handel för egen räkning inom förutbestämda limiter och riskpositionerna i den här handeln påverkar nettoresultatet av finansiella poster till verkligt värde. Som en del av sitt riskmandat tar Group Treasury aktiva positioner inom vissa produktområden som valuta, räntor och aktier. Se avsnittet *“Risk-, likviditets- och kapitalhantering—Kapitalhantering”*.

Livförsäkringsrörelsen

Nordea genererar också nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde från sin traditionella livförsäkringsverksamhet (där försäkringstagarna garanteras en fastställd avkastning när försäkringen faller ut). Intäktsmodellen varierar från land till land och är delvis avgiftsbaserad och delvis beroende av en uppdelning av vinsten. Därmed blir intäktsmodellen till en del, men inte enbart, avhängig av kapitalavkastningen. Avgiftsintäkterna, som bokförs under nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde, bokförs endast om resultatet före vinstandelar och återbäringsmedlen är tillräckliga. 2008 återförde Nordea de avgiftsintäkter som bokfördes under årets första nio månader i den danska livförsäkringsverksamheten. Skälet var nedgången i återbäringsmedlen till följd av allmänt sjunkande värden på tillgångar, vilket hade en negativ påverkan på nettoresultatet av finansiella poster till verkligt värde.

Intäkter från resultatandelar i intresseföretag och övriga rörelseintäkter

Under räkenskapsåret 2008 uppgick intäkter från resultatandelar i intresseföretag och övriga rörelseintäkter till 2,4 procent av Nordeas samlade rörelseintäkter, att jämföra med 3,2 procent 2007 och 5,2 procent 2006. Intäkterna härrör från resultatandelar i delägda bolag, försäljning av tillgångar samt vissa engångsposter, inklusive, men inte begränsat till, försäljningen av Nordeas andel i NCSD Holding AB (“NCSD”) 2008, det negativa resultatet från Nordeas 23-procentiga innehav i norska Eksportfinans ASA (se avsnittet *“—Likviditets- och kapitalresurser—Statliga lånegarantiprogram, kapitaltillskottsprogram och deltagande i statsägda bolag”*), en återbetalning från det förra finska insättningsgarantisystemet 2007 samt avyttringen av ZAO International Moscow Bank 2006.

Rörelsekostnader

Under räkenskapsåret 2008 stod personalkostnaderna för 59,2 procent av Nordeas totala rörelsekostnader, att jämföra med 58,7 procent 2007 och 58,9 procent 2006. Personalkostnaderna påverkas av hur många anställda, omräknat till heltidstjänster, Nordea har samt av löner, pensionskostnader och löneökningar. I rörelsekostnaderna ingår också rörliga löner och bonusar, inklusive kostnader hänförliga till Nordeas långsiktiga incitamentsprogram. Dessa är kopplade till koncernens finansiella resultat, som i detta sammanhang i första hand mäts som Nordeas riskjusterade resultat. Övriga rörelsekostnader omfattar kostnader för Nordeas kontor och

kontorsnätverk, IT, informationsförmedling, kontorsutrustning och städning. Dessa övriga rörelsekostnader stod för 37,9 procent av Nordeas totala rörelsekostnader 2008, att jämföra med 38,7 procent 2007 och 38,9 procent 2006. Den sista komponenten i Nordeas rörelsekostnader är av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar, som främst hänför sig till IT-investeringar och i andra hand till fysisk fastighets- och kontorsutrustning. De stod för 2,3 procent, 2,5 procent respektive 2,9 procent av Nordeas rörelsekostnader under 2006, 2007 och 2008. Till följd av recessionen läggs mer tonvikt på kostnadshandling. Hit hör att påskynda arbetet med att effektivisera kontorsnätet och en generell anpassning av bemanningen, vilket väntas leda till en minskning av personalen med 2 procent 2009.

Kreditförluster

Kreditförlusterna påverkas av utlåningsvolymerna, den allmänna kreditkvaliteten, kreditportföljens geografiska och branschmässiga fördelning, samt den ekonomiska utvecklingen. Kreditförlusterna tenderar att följa konjunkturcykeln och öka när ekonomin är svag. Kreditförlusterna ökade från ett positivt netto 2007 på 60 mn euro till följd av återvinningar till en kreditförlust på 466 mn euro 2008, varav 320 mn euro redovisades under fjärde kvartalet. Nordea redovisade ökade kreditförluster på alla sina marknader 2008, men framförallt i Danmark. Till följd av försämringen i de baltiska ländernas ekonomier, har Nordea över tiden ökat sina gruppvisa reserveringar för kreditförluster i Baltikum, vilka vid utgången av 2008 uppgick till 1,42 procent av låneportföljen i dessa länder. Se avsnittet "*Risk-, likviditets- och kapitalhantering—Riskhantering—Kreditriskhantering—Analys av kreditrisk*" och "*—Utsikter och senaste tidens utveckling*".

Skattekostnader

Skattekostnaderna styrs av schablonskatterna i de länder där Nordea är verksam och brukar stå i proportion till rörelseresultatet före skatt. 2008 uppgick den effektiva skattesatsen för Nordeakoncernen till 21 procent, att jämföra med 19 procent 2007 och 17 procent 2006, vilket främst speglar utnyttjandet av skattefordringar och vissa engångshändelser som sänkte den effektiva skattesatsen under dessa perioder. Nordea räknar med att den effektiva skattesatsen 2009 uppgår till mellan 23 och 25 procent.

Goodwill

Den 31 december 2008 ingick goodwill om 2 143 mn euro i Nordeas konsoliderade balansräkning som främst härrörde från MeritaNordbankens samgående med danska Unidanmark A/S, inklusive dess livbolag, och förvärvet av norska Christiania Bank & Kreditkasse ASA 2000 samt förvärvet av JSB Orgresbank 2007. Se avsnittet "*Verksamhet—Historia och utveckling*". Utöver förvärvet av JSB Orgresbank 2007 har förändringar i goodwill under 2006, 2007 och 2008 uppstått främst till följd av valutakursdifferenser vid konsolidering. Nordea har endast redovisat nedskrivningar av en obetydlig del av sin goodwill. Nedskrivningen är helt hänförlig till Nordeas fastighetsmäklarbyrå i Finland. Nordea prövar nedskrivningsbehovet årligen, och med tätare intervall om det finns indikationer på nedskrivningsbehov.

Valutaförändringar

Nordea sammanställer sin konsoliderade redovisning i euro, medan de funktionella valutorna för verksamheten i Sverige, Danmark och Norge är svenska, danska respektive norska kronor. De flesta av Nordeas övriga dotterbolag sammanställer också sin redovisning i respektive lokal valuta. I sammanställningen av den konsoliderade balansräkningen gör Nordea en omräkning av alla tillgångar och skulder som inte är i euro till euro, genom att använda gällande växelkurser på balansräkningsdagen. För den konsoliderade resultaträkningen räknar Nordea om sina intäkter och kostnader i andra valutor till euro genom att använda den genomsnittliga växelkursen under perioden i fråga. Nordea redovisar omräkningsdifferenserna för sina konsoliderade dotterbolag genom att redovisa dem som förändringar av eget kapital.

Nordeas exponering mot valutaförändringar 2007 var begränsad, främst på grund av den relativt stabila växelkursen mellan den svenska, norska och danska kronan (som är knuten till euron) å ena sidan och euron å den andra. Dessutom strävade Nordea efter att skydda sig mot valutarisk genom finansiering i motsvarande valuta. Eftersom större delen av Nordeas utlåning och inlåning i Sverige och Norge dock är i svenska respektive norska kronor, inverkade de båda valutornas försvagning mot euron under fjärde kvartalet 2008 negativt på Nordeas konsoliderade volymökning i utlåningen och inlåningen och därmed även på räntenettet.

Nordea är också exponerad mot förändringar mellan dollar- och eurokursen, främst genom utlåningen till kunder inom Shipping, Oil Services & International, samt kunder i Ryssland. Denna exponering har hittills haft en begränsad effekt på Nordeas verksamhetsresultat eftersom Nordea även här har strävat efter att skydda sig mot valutarisken genom matchad finansiering.

Statliga program för lånegarantier och kapitaltillskott

Turbulensen på finansmarknaderna har fått alla regeringar i Norden att lansera, eller att överväga att lansera, statliga garantiprogram eller kapitaltillskottsprogram. Nordea har hittills inte gått med i det finska upplånings- eller kapitaltillskottsprogrammet, och inte heller det danska eller norska kapitaltillskottsprogrammet, och har, förutom enligt vad som anges nedan, inte deltagit i något av garantiprogrammen och/eller stabilitetsfonderna som utformats av den finska, norska respektive svenska regeringen (inklusive det svenska garantiprogrammet från oktober 2008). I syfte att underlätta den svenska statens teckning av sin pro rata-andel av nya aktier i emissionen genom Riksgäldskontoret har Nordea ingått ett avtal med Riksgäldskontoret, i enlighet med den nya förordningen om kapitaltillskott till solventa banker. I Danmark beslöt Nordea att Nordea Danmark av affärsmässiga skäl skulle delta i det danska garantiprogram som etablerades i oktober 2008. Under 2008 redovisade Nordea en avgift på 50 mn euro och förluster på 44 mn euro hänförliga till det danska garantiprogrammet. Nordea räknar med att betalningarna till det danska programmet uppgår till 180-200 mn euro per år under de två år som garantin gäller. Programmet kan komma att medföra ytterligare kostnader på högst cirka 500 mn euro, vilka i så fall bokförs som kreditförluster. I Norge har de stabiliserande åtgärderna skett i finansministeriets regi, och fokuserat på att stärka bankernas likviditet. I Norge har Nordea deltagit i likviditetsprogrammet som innefattar utbyte av säkerställda obligationer mot statspapper. Nordea har under det programmet emitterat säkerställda obligationer värda 0,5 md euro under fjärde kvartalet 2008. Se avsnittet “—Likviditets- och kapitalresurser—Statliga lånegarantiprogram, kapitaltillskottsprogram och deltagande i statsägda bolag” och “Övervakning och tillsyn av banker—Statliga Stabiliseringsplaner”.

KONSOLIDERAT VERKSAMHETSRESULTAT FÖR 2006, 2007 OCH 2008

I tabellen nedan visas Nordeas konsoliderade resultaträkning under de tre senaste åren.

Mn euro	Räkenskapsår				
	2006	Procentuell förändring ¹	2007	Procentuell förändring ¹	2008
Räntenetto	3 869	10,7%	4 282	18,9%	5 093
Avgifts- och provisionsnetto	2 074	3,2%	2 140	-12,0%	1 883
Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	1 042	16,0%	1 209	-15,0%	1 028
Resultatandelar redovisade enligt kapitalandelsmetoden . . .	68	-39,7%	41	-41,5%	24
Övriga rörelseintäkter ²	312	-31,4%	214	-19,6%	172
Rörelseintäkter	7 365	7,1%	7 886	4,0%	8 200
Allmänna administrationskostnader:					
Personalkostnader	-2 251	6,1%	-2 388	7,5%	-2 568
Övriga kostnader	-1 485	6,1%	-1 575	4,5%	-1 646
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-86	19,8%	103	20,4%	-124
Rörelsekostnader	3 822	6,4%	4 066	6,7%	-4 338
Kreditförluster	257	-76,7%	60	—	-466
Nettoresultat vid försäljning av materiella och immateriella anläggningstillgångar	8	-62,5%	3	—	0
Rörelseresultat	3 808	2,0%	3 883	-12,5%	3 396
Skatt	-655	15,0%	-753	-3,9%	-724
Årets resultat	3 153	-0,7%	3 130	-14,6%	2 672

¹ Anger procentuell förändring från 31 december 2006 till 31 december 2007, och från 31 december 2007 till 31 december 2008.

² Inkluderar engångsposter om 199 mn euro 2006 från vinsten av försäljningen av Nordeas andel (23,42 procent) i ZAO International Moscow Bank, och 120 mn euro 2007 från en återbetalning från det förra finska insättningsgarantisystemet, som upplöstes 1998.

För vidare analys av vissa delar av Nordeas Konsoliderade resultaträkning se avsnittet “*Utvald statistik och annan information*”.

Räntenetto

2008

Under 2008 ökade räntenettet med 811 mn euro, eller 18,9 procent, från 4 282 mn euro 2007 till 5 093 mn euro 2008. Ökningen i räntenettet härrörde främst från ökade volymer i utlåningen och inlåningen samt

från ökade marginaler på utlåningen till företag samt på bolån till privatkunder. Under 2008 ökade utlåningen till allmänheten med 8,3 procent. Ökningen genererades av utlåningen till företag, som steg med 10,7 procent till 135 md euro (exklusive omvända repor och repor) och i mindre utsträckning av en mindre ökning av utlåningen till privatkunder med 1,5 procent till 111 md euro. Inlåningen från företagskunder (exklusive omvända repor och återköpsavtal) minskade med 0,8 procent till 78 md euro under 2008, medan inlåningen från privatkunder ökade med 3,3 procent till 66,5 md euro. Genomsnittsmarginalerna på företagsutlåningen ökade från 0,91 procent under 2007 till 1,03 procent 2008 medan genomsnittsmarginalerna på företagsinlåningen minskade från 0,82 procent 2007 till 0,79 procent 2008 (i båda fallen speglar inte marginalerna bidraget från Nordeas verksamhet i Ryssland 2007). Genomsnittsmarginalerna på utlåningen till privatkunder ökade från 1,01 procent under 2007 till 1,08 procent 2008. Genomsnittsmarginalerna på inlåningen från privatkunder minskade däremot från 1,77 procent under 2007 till 1,70 procent 2008.

Utlåningsökningen på 8,3 procent, från 245 md euro till 265 md euro motverkades delvis av den norska och svenska kronans försvagning mot euron under fjärde kvartalet 2008. Med oförändrade valutor skulle Nordeas utlåning till allmänheten ha ökat med 17 procent från 2007 till 2008. Ökningen i utlåningen styrdes också i linje med Nordeas avsikt att balansera tillväxten i utlåningen och inlåningen för att kontrollera behovet av extern upplåning under andra halvåret 2008. Den genomsnittliga volymtillväxten bromsades också av högre priser på lån till följd av ökade upplåningskostnader.

Företagsutlåningen ökade med 10,7 procent, vilket avspeglar en stark efterfrågan i Norden och i de flesta branscher. Med oförändrade valutor skulle Nordeas företagsutlåning ha ökat med 19 procent. Likviditetsbristen på marknaden för företagskrediter på grund av den globala finansorn gav Nordea möjlighet att förse sina företagskunder med alternativ finansiering i form av låneprodukter. Marginalerna på utlåning till företag ökade under året, till följd av ändrad prissättning av kreditrisk och högre likviditetspremier.

Bolånen och konsumtionslånen ökade med 1,5 procent från 110 md euro till 111 md euro, trots en motverkande effekt genom den norska och svenska kronans försvagning mot euron. Med oförändrade valutor skulle dessa lånevolymer ha ökat med cirka 9 procent. Nordea höjde sina marginaler på bolån under andra halvåret 2008, främst för att spegla den implicita likviditetspremien för de ökade kostnaderna för långfristig upplåning.

Nordea fortsatte att attrahera höga volyminflöden till sparkonton för privatkunder och företag. Andelen av inlåningsmarknaden ökade därför på alla marknader, och inlåningen ökade med 4,4 procent från 142 md euro till 149 md euro. Med oförändrade valutor skulle inlåningen ha ökat med 12 procent för koncernen och med 14 procent för Nordic Banking. Inlåningsmarginalerna minskade under fjärde kvartalet 2008 till följd av kraftigt sänkta centralbanksräntor i Sverige och Norge såväl som konkurrens om privatkunders sparande.

2007

Under 2007 ökade räntenettet med 413 mn euro, eller 10,7 procent, från 3 869 mn euro 2006 till 4 282 mn euro 2007. Ökningen berodde i första hand på ökad utlåning. Utlåningsökningen var särskilt märkbar på företagssidan och inom bolån till privatkunder. Ökningen motverkades delvis av marginalpress, i synnerhet på företagssidan, vilket speglade den hårda konkurrensen bland banker om de finansiellt starka företagskunderna. Högre inlåningsmarginaler till följd av stigande marknadsräntor bidrog också till det ökade räntenettet. Inflödet till sparkonton var starkt och vittnade om kundernas efterfrågan på lågriskprodukter.

För en analys av effekten av förändringarna i volymer och räntor på de enskilda komponenterna i Nordeas räntenetto och räntekostnader under de aktuella perioderna, se avsnittet "*Utvald statistik och annan information—Analys av förändringar i ränteintäkter och räntekostnader*".

Avgifts- och provisionsnetto

I tabellen nedan visas komponenterna i Nordeas avgifts- och provisionsnetto under 2006-2008.

Mn euro	Räkenskapsår				
	2006	Procentuell förändring ¹	2007	Procentuell förändring ¹	2008
Provisioner från kapitalförvaltning	744	2,4%	762	-30,2%	532
Livförsäkring	233	15,9%	270	0,0%	270
Aktiehandel	227	14,5%	260	-16,5%	217
Depå tjänster	76	3,9%	79	6,3%	84
Inlåning	40	-7,5%	37	21,6%	45
Summa sparrelaterade provisioner	1 320	6,7%	1 408	-18,5%	1 148
Betalningar	442	-1,8%	434	-2,8%	422
Kort	296	15,5%	342	0,6%	344
Summa betalningsprovisioner	738	5,1%	776	-1,3%	766
Utlåning	235	9,8%	258	15,9%	299
Garantier och dokumentbetalningar	117	16,2%	136	5,1%	143
Summa låneprovisioner	352	11,9%	394	12,2%	442
Övriga provisionsintäkter	172	-9,3%	156	12,8%	176
Avgifts- och provisionsintäkter	2 582	5,9%	2 734	-7,4%	2 532
Livförsäkring	-51	33,3%	-68	-1,5%	-67
Betalningar	-229	17,9%	-270	6,3%	-287
Statligt garantiprogram	—	—	—	—	-50
Övriga provisionskostnader	-228	12,3%	-256	-4,3%	-245
Avgifts- och provisionskostnader	-508	16,9%	-594	9,3%	-649
Avgifts- och provisionsnetto	2 074	3,2%	2 140	-12,0%	1 883

¹ Anger procentuell förändring från 31 december 2006 till 31 december 2007, samt från 31 december 2007 till 31 december 2008.

2008

Under 2008 minskade avgifts- och provisionsnettot med 257 mn euro, eller 12,0 procent, från 2 140 mn euro 2007 till 1 883 mn euro 2008. Nedgången berodde i första hand på minskade sparandeprovisioner och i andra hand på minskade betalningsprovisioner. Låneprovisionerna fortsatte att öka. Sparandeprovisionerna sjönk med 18,5 procent, främst på grund av tre faktorer. För det första minskade värdet på Nordeas förvaltade kapital under 2008 med 20 procent till 126 md euro, från 157 md euro 2007. För det andra minskade intäktsmarginalen till följd av övergången från aktier till ränteprodukter, vilka har lägre marginaler, och övergången från fonder till institutionella produkter. För det tredje minskade transaktionsintäkterna på grund av färre transaktioner. Nettoutflödet från förvaltad kapital uppgick till 2,0 md euro. Fonderna stod för det största nettoutflödet (4,5 md euro). Under samma period redovisade Nordea ett nettoinflöde till Nordic Private Banking på 2,1 md euro, varav 1,1 md euro kom från institutionella kunder. Nettoutflödet från fonder bidrog till ett nettoinflöde till sparkonton på 4,7 md euro under året, vilket gjorde det möjligt för Nordea att generera ett räntenetto från denna inlåning. Betalningsprovisionerna sjönk med 1,3 procent trots att Nordea noterade en viss ökning i betalningsprovisioner från kort. Låneprovisionerna ökade med 12,2 procent, främst till följd av ökade utlåningsvolymerna med stora företagskunder, samt sjöfarts-, offshore-, olje- och gasföretagskunder.

2008 ökade Nordeas avgifts- och provisionskostnader med 9,3 procent från 594 mn euro till 649 mn euro på grund av större sammanlagda affärsvolymerna och en inbetalning på 50 mn euro till danska statens garantiprogram. Se avsnittet "—Likviditet och kapitalresurser—Statliga lånegarantiprogram, kapitaltillskottsprogram och deltagande i statsägda bolag". Avgifts- och provisionskostnaderna steg också till följd av kostnader för säkerhetssystem för Nordeas kreditkort och ett kundkortavtal med varuhuset Stockmann Oyj i Finland.

2007

Under 2007 ökade avgifts- och provisionsnettot med 66 mn euro, eller 3,2 procent, från 2 074 mn euro 2006 till 2 140 mn euro 2007. En positiv utveckling i sparande, betalningar och låneprovisioner låg bakom ökningen. Låneprovisionerna ökade med 11,9 procent, på grund av hög tillväxt i utlåningen och högre garantiavgifter.

Sparandeprovisionerna steg med 6,7 procent, till följd av en 15,9 procents ökning av provisionsintäkterna från livförsäkrings- och aktiehandelsverksamheten, som i sin tur berodde på ökad försäljning av fondförsäkringar och ökad aktiehandel. Kapitalförvaltningsprovisionerna steg med måttliga 2,4 procent, främst till följd av en svag ökning i förvaltat kapital som delvis uppvägrade den negativa effekten av utflöden från aktiefonder med höga marginaler till ränteprodukter med lägre marginaler. Betalningsprovisionerna steg med 5,1 procent, främst till följd av kraftigt ökade provisioner på kreditkort. Detta motverkades delvis av minskade betalningsprovisioner i självbetjäningsskanalerna.

Avgifts- och provisionskostnaderna steg med 16,9 procent 2007, främst på grund av ökade sammanlagda affärsvolymerna och lanseringen av kreditkort till segmentet förmånskunder.

Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde

2008

Under 2008 minskade nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde med 181 mn euro, eller 15,0 procent, från 1 209 mn euro 2007 till 1 028 mn euro 2008. Nedgången berodde framför allt på en väsentlig värdeminskning för såväl noterade som onoterade aktier under 2008, vissa engångsvinster 2007, däribland avyttringen av innehavet i OMX AB (publ), samt en minskning i nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde från övriga kundverksamheter. Minskningen i nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde från övriga kundverksamheter om cirka 155 mn euro var hänförlig till en minskning i bokförda avgifter i livförsäkringsrörelsen om 92 mn euro och, i mindre utsträckning, förluster till verkligt värde inom Nordea Markets till följd av den kraftiga turbulensen på kreditmarknaden. I kundområdena uppgick nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde till 1 043 mn euro under 2008, vilket var i stort sett oförändrat jämfört med 1 048 mn euro 2007. Kundområdena utgörs av de verksamhetsområden med direkt kundkontakt som redovisas inom denna post, som till exempel försäljning och market-making avseende valutaprodukter, derivativinstrument, strukturerade produkter och aktier som efterfrågas av företag och finansinstitut i risksäkringssyfte. Vinster från kunddrivna kapitalmarknadsaktiviteter motverkade i hög grad de värderingsförluster som följde av turbulensen på kreditmarknaderna under första halvåret 2008.

Minskningen hänförlig till liv- och pensionsverksamheten återspeglar lägre tillgångsvärden och det faktum att avgiftsintäkterna från liv- och pensionsverksamheten i Danmark, som redovisas som en del av nettoresultatet av finansiella poster till verkligt värde, sköts upp till följd av nedgången i återbäringsmedlen som medförde att avgiftsintäkterna för de första nio månaderna 2008 fick återföras under fjärde kvartalet 2008. Dessa återförda intäkter kan intäktsredovisas senare om återbäringsmedlen stärks. Under 2008 redovisades på motsvarande sätt inga avgiftsintäkter från livverksamheten i Finland som en del av nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde på grund av nedgången i återbäringsmedlen.

2007

Under 2007 ökade nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde med 167 mn euro, eller 16,0 procent, från 1 042 mn euro 2006 till 1 209 mn euro 2007. Ökningen berodde främst på hög aktivitet i alla segment inom kapitalmarknadsprodukter, högre marginaler och ökad försäljning av kapitalmarknadsprodukter till Nordeas företagskunder, trots de svåra marknadsvillkoren under andra halvåret. Även Nordeas framgångsrika Group Treasury-verksamhet bidrog starkt med 156 mn euro tack vare en god förvaltning av tillgångar och skulder och den positiva omvärderingen av Nordeas innehav i OMX AB (publ) i samband med avyttringen.

Resultatandelar redovisade enligt kapitalandelsmetoden

Under 2008 minskade resultatandelar redovisade enligt kapitalandelsmetoden med 17 mn euro, eller 41,5 procent, från 41 mn euro 2007 till 24 mn euro 2008. Bland annat bokfördes en förlust på 15 mn euro till följd av att Nordeas innehav om 23,21 procent i norska Eksportfinans ASA ("Eksportfinans") minskade i värde.

Under 2007 minskade resultatandelar redovisade enligt kapitalandelsmetoden med 27 mn euro, eller 39,7 procent, från 68 mn euro 2006 till 41 mn euro 2007. Nedgången berodde främst på uteblivet vinstbidrag från Nordeas innehav i ZAO International Moscow Bank, som såldes 2006.

Övriga rörelseintäkter

Under 2008 minskade övriga rörelseintäkter med 19,6 procent från 214 mn euro till 172 mn euro och bestod främst av en vinst på 85 mn euro från försäljningen av Nordeas andel (24,82 procent) i NCSD Holding AB, i samband med Nordeas och de övriga ägarnas försäljning av det nordiska clearingföretaget. Under 2007 bestod

övriga rörelseintäkter främst av återbetalningen på 120 mn euro från det förra finska insättningsgarantisystemet, som upplöstes 1998. 2006 kom det största bidraget från likviden från avyttringen av ZAO International Moscow Bank.

Rörelsekostnader

I tabellen nedan visas komponenterna i Nordeas rörelsekostnader under de tre senaste åren.

Mn euro	Räkenskapsår				
	2006	Procentuell förändring ¹	2007	Procentuell förändring ¹	2008
Rörelsekostnader					
Personalkostnader	-2 251	6,1%	-2 388	7,5%	-2 568
Övriga allmänna och administrativa kostnader	-1 485	6,1%	-1 575	4,5%	-1 646
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar ..	-86	19,8%	-103	20,4%	-124
Summa rörelsekostnader	-3 822	6,4%	-4 066	6,7%	-4 338

¹ Anger procentuell förändring från 31 december 2006 till 31 december 2007, och från 31 december 2007 till 31 december 2008.

Personalkostnader

Under 2008 ökade personalkostnaderna med 180 mn euro, eller 7,5 procent, från 2 388 mn euro 2007 till 2 568 mn euro 2008. Under 2007 ökade personalkostnaderna med 137 mn euro, eller 6,1 procent, från 2 251 mn euro 2006 till 2 388 mn euro 2007.

Under såväl 2008 som 2007 berodde ökningen i personalkostnader främst på ett ökat antal anställda till följd av satsningar på tillväxtområden samt på löneökningar. Tillväxtområdena var Nordic Private Banking, New European Markets (främst Polen), kapitalmarknadsverksamheten samt Nordeas tillväxtsatsning i Sverige, vars syfte var att öka sälj- och rådgivningskapaciteten och därmed intäkterna och marknadsandelen i Sverige. Den svenska tillväxtsatsningen slutfördes under 2008.

Under 2007 kan en del av personalkostnadsökningen också tillskrivas högre rörliga löner samt förvärvet av ryska JSB Orgresbank, som konsoliderades i Nordeas redovisning från den 31 mars 2007. Antalet anställda, omräknat till heltidstjänster, och exklusive anställda i JSB Orgresbank som förvärvades 2007, ökade med cirka 1 100, eller 4 procent under 2007. Inklusivt JSB Orgresbanks personal, cirka 1 400 anställda omräknat till heltidstjänster, hade Nordea cirka 2 500 fler anställda, omräknat till heltidstjänster, den 31 december 2007 än den 31 december 2006.

Nordeas genomsnittliga antal anställda omräknat till heltidstjänster uppgick under 2008, 2007 och 2006 till 33 944, 31 867 respektive 30 159 personer, inklusive effekten från förvärvet av JSB Orgresbank 2007.

Övriga allmänna och administrativa kostnader

Under 2008 ökade de övriga allmänna och administrativa kostnaderna med 71 mn euro, eller 4,5 procent, från 1 575 mn euro 2007 till 1 646 mn euro 2008. Ökningen beror i första hand på investeringar i Nordeas ovan nämnda tillväxtområden samt en omstruktureringskostnad på 28 mn euro hänförlig till effektiviseringsåtgärderna i Nordeas kontorsnät, bland annat för integreringen av de kontor som köptes av Roskilde Bank och personalrationaliseringar.

Under 2007 ökade de övriga allmänna och administrativa kostnaderna med 90 mn euro, eller 6,1 procent, från 1 485 mn euro 2006 till 1 575 mn euro 2007. Uppgången berodde främst på större affärsvolym och investeringar inom ovan nämnda tillväxtområden.

Nordeas K/I-tal uppgick till 52,9 procent 2008, 51,6 procent 2007 och 51,9 procent 2006.

Kreditförluster

Under 2008 uppgick kreditförlusterna till 466 mn euro, att jämföra med en återvinning på 60 mn euro 2007. Det motsvarade en minskning med 197 mn euro, eller 76,7 procent, från 2006 då en återvinning på 257 mn euro redovisades.

2008 ledde kreditförluster till ökade avsättningar för såväl gruppvis som individuellt värderade lån och till lägre återföringar och återvinningar, främst under fjärde kvartalet 2008, som stod för 320 mn euro av årets samlade kreditförluster. Se avsnittet "Risk, likviditets- och kapitalhantering —Riskhantering—Kreditriskhantering—Analys av kreditrisk—Kreditförluster". Ökningen utgick från mycket låga nivåer under 2007 och berodde på att konjunkturen avmattats i alla länder där Nordea verkar. I kreditförlusterna ingick också förluster på 44 mn euro relaterade till det danska garantiprogrammet. Ökningen av kreditförlusterna härrörde från ett stort antal mindre och medelstora exponeringar snarare än från ett fåtal stora exponeringar. Kreditförlusterna under 2008 motsvarade en kreditförlustrelation på 17 punkter, exklusive förlusterna relaterade till det danska garantiprogrammet, och 19 punkter inklusive dessa. Nya gruppvisa reserveringar gjordes 2008 till ett nettobelopp om 54 mn euro inom vissa sektorer, inklusive bygg, fastighet, grisuppfödning och konsumtionslån. I New European Markets ökade kreditförlusterna i Baltikum och Ryssland.

Under 2007 fortsatte Nordea att redovisa positiva kreditförluster till ett belopp om 60 mn euro, jämfört med 257 mn euro 2006, med höga återvinningar och begränsat behov av nya avsättningar.

Skatt

Skattekostnaderna sjönk med 29 mn euro, eller 3,9 procent, från 753 mn euro 2007 till 724 mn euro 2008, vilket motsvarade en ökning på 15,0 procent, eller 98 mn euro, från 655 mn euro 2006. Nordeas effektiva skattesats var 21 procent 2008, 19 procent 2007 och 17 procent 2006.

KONSOLIDERAD BALANSRÄKNING FÖR 2006, 2007 OCH 2008

I tabellen nedan visas de viktigaste posterna i Nordeas balansräkning under de tre senaste åren. För en mer utförlig analys av vissa posterna i Nordeas balansräkning, se avsnittet "Utvald statistik och annan information".

Mn euro	Per den 31 december				
	2006	Procentuell förändring ³	2007	Procentuell förändring ³	2008
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	2 104	138,6%	5 020	-37,1%	3 157
Statsskuldförbindelser	6 280	-17,3%	5 193	26,0%	6 545
Utlåning till kreditinstitut	26 792	-9,4%	24 262	-1,5%	23 903
Utlåning till allmänheten	213 985	14,3%	244 682	8,3%	265 100
Räntebärande värdepapper	29 464	31,6%	38 782	15,6%	44 830
Pantsatta finansiella instrument	10 496	-54,4%	4 790	65,7%	7 937
Aktier och andelar	14 585	21,0%	17 644	-39,5%	10 669
Derivatinstrument	24 207	30,1%	31 498	175,7%	86 838
Övriga ¹	18 977	-9,5%	17 183	46,0%	25 095
Summa tillgångar	346 890	12,2%	389 054	21,9%	474 074
Skulder till kreditinstitut	32 288	-6,8%	30 077	72,7%	51 932
In- och upplåning från allmänheten	126 452	12,5%	142 329	4,5%	148 591
Skulder till försäkringstagare	31 041	4,0%	32 280	-9,4%	29 238
Emitterade värdepapper	83 417	19,6%	99 792	9,2%	108 989
Derivatinstrument	24 939	32,4%	33 023	159,0%	85 538
Övrigt ²	33 431	2,9%	34 393	-7,0%	31 983
Summa skulder	331 568	12,2%	371 894	22,7%	456 271
Summa eget kapital	15 322	12,0%	17 160	3,7%	17 803
varav minoritetsintressen	46	69,6%	78	0,0%	78
Summa skulder och eget kapital	346 890	12,2%	389 054	21,9%	474 074

¹ Innefattande förändringar i verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer, aktier och andelar i intresseföretag, immateriella tillgångar, materiella tillgångar, förvaltningsfastigheter, uppskjutna skattefordringar, skattefordringar, förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, överskott i förmånsbestämda pensioner och övriga tillgångar, som utgörs av fondlikvidfordringar, återförsäkringsfordringar och övrigt.

² Innefattande förändringar i verkligt värde för räntesäkrade poster i räntesäkringsportföljer, skatteskulder, upplupna kostnader och förutbetalda intäkter, uppskjutna skatteskulder, avsättningar, pensionsförpliktelser, efterställda skulder och övriga skulder, som utgörs av fondlikvidsskulder, sålda (icke innehavda) värdepapper, leverantörsskulder och övrigt.

³ Anger procentuell förändring från den 31 december 2006 till den 31 december 2007 och från den 31 december 2007 till den 31 december 2008.

Summa tillgångar

Under 2008 ökade de samlade tillgångarna med 85 md euro, eller 21,9 procent, från 389 md euro 2007 till 474 md euro 2008. Bakom uppgången låg en ökad utlåning till allmänheten som steg med 8,3 procent till 265 md euro 2008 från 245 md euro 2007. Investeringar i räntebärande värdepapper steg med 15,6 procent, framförallt på grund av beslutet att öka Nordeas finansiella buffertar till följd av den turbulenta marknadssituationen. Detta bidrog också till ökningen av de samlade tillgångarna. Ökningen i de samlade tillgångarna uppvägdes dock av att euron stärktes i förhållande till både den svenska kronan och den norska kronan mot slutet av 2008, vilket resulterade i en minskning i totala tillgångar om 25 md euro samt på grund av minskningen i aktier med 39,5 procent som orsakades av minskade utlåningsvolymerna avseende värdepapper. I posten "Derivat" i balansräkningen redovisas derivatkontrakt till nuvärde. Det nominella värdet av dessa kontrakt redovisas som åtagande utanför balansräkningen (vilket diskuteras nedan). Volymen av derivattransaktioner ökade väsentligt under 2008 och återspeglades i ökningen av de nominella värdena. Derivat med totala positiva verkliga värden, inklusive upplupen ränta, redovisas som tillgångar. Dessa ökade under 2008 med 175,7 procent till 86,8 md euro från 31,5 md euro under 2007, vilket återspeglar högre värden, hög volatilitet i valutor och räntor under det sista kvartalet 2008. Denna betydande ökning matchades dock av en motsvarande ökning i derivatsskulder (vilket diskuteras nedan).

Under 2007 ökade de samlade tillgångarna med 42 md euro, eller 12,2 procent, från 347 md euro 2006 till 389 md euro 2007. Ökningen berodde främst på ökade volymer för utlåning till allmänheten, vilken ökade med 14,3 procent 2007, från 214 md euro 2006 till 245 md euro 2007. Ökningen berodde vidare på ökningen i räntebärande värdepapper och aktier, som hänförde sig både till ökade volymer och högre verkliga värden, samt ökning i derivatinstrument. Ökningen i balansomslutningen uppvägdes delvis av valutakursförändringarna och i synnerhet av den svenska kronans försvagning mot euron. Nettoeffekten av valutakursförändringarna innebar en minskning av Nordeas balansomslutning med 4 md euro.

Summa skulder

Under 2008 ökade de samlade skulderna med 84 md euro, eller 22,7 procent, från 372 md euro 2007 till 456 md euro 2008. Ökningen av de samlade skulderna berodde främst på att skulderna till kreditinstitut steg med 72,7 procent, vilket till stor del var ett resultat av en förflyttning hos kreditinstitut i allmänhet till en säkrare och mer likvid finansiering som ett resultat av marknadsturbulensen. Uppgången av de samlade skulderna berodde också delvis på att inlåningen från allmänheten steg med 4,5 procent till 149 md euro 2008 från 142 md euro 2007. Emitterade värdepapper ökade med 9,2 procent till 109,0 md euro 2008, från 99,8 md euro 2007, vilket återspeglade Nordeas upplåningsverksamhet. 2008 uppgick de långfristiga emissionerna inom ramen för Nordeas upplåningsprogram i banken och hypoteksbolagen till 31 md euro. Koncernens ökade skulder uppvägdes delvis av en nedgång med 9,4 procent i skulder till försäkringstagare, till 29 md euro 2008 från 32 md euro 2007. Den berodde i stor utsträckning på sjunkande värden för de värdepapper och fastigheter i vilka livförsäkringsrörelsen investerat sina nettopremier. Nettoeffekten av de förändrade valutakurserna minskade skulderna med 24 md euro. Derivat med totala negativa verkliga värden, inklusive upplupen ränta, redovisas som skulder. Dessa skulder ökade med 159,0 procent från 33 md euro under 2007 till 86 md euro under 2008. Som diskuteras ovan i avsnittet "*—Summa tillgångar*", var denna betydande ökning en följd av volatiliteten i valutor och räntor under det sista kvartalet 2008.

Under 2007 ökade de samlade skulderna med 40 md euro, eller 12,2 procent, från 332 md euro 2006 till 372 md euro 2007. Ökningen av de samlade skulderna berodde i stor utsträckning på att inlåningen från allmänheten ökade med 12,5 procent 2007 till 142 md euro, från 127 md euro 2006. Emitterade värdepapper ökade med 19,6 procent 2007 till 100 md euro från 83 md euro 2006, vilket återspeglade Nordeas upplåningsverksamhet. Av totala emitterade värdepapper 2007 stod långfristiga skuldebrev inom ramen för Nordeas upplåningsprogram (inklusive de som emitterades av hypoteksbolag) för 31 md euro. Därutöver ökade skulder till försäkringstagare i livförsäkringsrörelsen med 1,2 md euro till 32 md euro 2007, eller 4 procent, från 31 md euro 2006, till följd av en ökning av erhållna premier och förändringar av verkligt värde på investeringar i livförsäkringsrörelsen. Den höga aktivitetsnivån på finansmarknaderna innebar en ökning i derivatvolymerna, vilket ökade nuvärdet av sådana derivatkontrakt i Nordeas balansräkning med 8 md euro eller 32,4 procent, från 25 md euro 2006 till 33 md euro 2007. Nordeas skulder minskade med 7 md euro på grund av valutakursförändringar.

KAPITALTILLSKOTT TILL DOTTERBOLAG

I december 2008 lämnade Nordea kapitaltillskott till två av sina dotterbolag. Nordea beslutade att tillskjuta 100 mn euro till JSB Orgresbank för att bibehålla Nordeas prognostiserade tillväxttakt i Ryssland på kort till medellång sikt. Nordea har även genomfört en kapitalökning om 200 mn euro i sitt helägda dotterbolag Nordea Life Holding AB för att stärka solvensen i underkoncernen Life.

Nordea överväger för närvarande även ett kapitaltillskott om cirka 100 mn euro till sitt finska livförsäkringsbolag för att stärka den finansiella bufferten inom ramen för den nationella lagstiftningen.

ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN

Inom ramen för sin normala verksamhet lämnar Nordea ut olika former av garantier och kreditlöften till förmån för sina kunder, och genomför derivattransaktioner i stor utsträckning i risksäkringssyfte till standardiserade villkor med risken utanför balansräkningen. Se noterna 40 och 41 i de finansiella rapporter som ingår i detta prospekt. Derivattransaktionsvolymen ökade markant under 2008 på grund av marknadsturbulensen och avspeglas i ökade nominella värden.

Nordea arrangerar även emissioner av kreditlänkade obligationer genom ett specialföretag bildat för ändamålet som redovisas som åtagande utanför balansräkningen, Mermaid Repackaging Plc. Nordea är inte utställare av likviditet eller kreditsäkringar i samband med dessa obligationer. Den 31 december 2008 uppgick Nordeas investering i Mermaid Repackaging Plc till 34 mn euro.

VERKSAMHETSRESULTATET FÖR 2006, 2007 OCH 2008—ANALYS PER KUNDOMRÅDE

Den huvudsakliga segmenteringen i Nordeas konsoliderade redovisning speglar bankens två kundområden, Nordic Banking och Institutional & International Banking. Årstoden av koncernens kundverksamhet redovisas under Övrig kundverksamhet. Ett fjärde segment, Group Corporate Centre, omfattar en rad verksamheter för koncernens egen räkning.

- *Nordic Banking* är Nordeas största kundområde och omfattar Nordeas företags- och privatkundsverksamhet (däribland private banking-kunder) i Norden. Under 2008 redovisade Nordic Banking ett räntenetto på 4 206 mn euro, rörelseintäkter på 6 289 mn euro, samt ett rörelseresultat på 2 780 mn euro, att jämföra med 3 666 mn euro, 5 963 mn euro respektive 3 016 mn euro under 2007. Alla siffror är före eliminerings av interna transaktioner.
- *Institutional & International Banking* består av Nordeas företags- och privatkundsverksamhet i Baltikum, Polen och Ryssland, samt verksamheten i enheterna Financial Institutions och Shipping, Oil Services & International. Under 2008 redovisade Institutional & International Banking ett räntenetto på 656 mn euro, 1 217 mn euro i rörelseintäkter och 625 mn euro i rörelseresultat, att jämföra med 424 mn euro, 868 mn euro respektive 479 mn euro under 2007. Alla siffror är före eliminerings av interna transaktioner.
- *Övrig kundverksamhet* inbegriper sådan kundverksamhet som inte ingår i Nordic Banking eller Institutional & International Banking, främst Nordeas International Private Banking & Funds-verksamhet såväl som vissa delar av livförsäkrings- och kapitalmarknadsverksamheten som inte allokeras till annat kundområde. Under 2008 redovisade Övrig kundverksamhet ett räntenetto på 60 mn euro, 425 mn euro i rörelseintäkter och 68 mn euro i rörelseförlust, att jämföra med 65 mn euro, 660 mn euro respektive 206 mn euro i rörelseresultat under 2007. Alla siffror är före eliminerings av interna transaktioner.

Nordic Banking

I tabellen nedan visas de viktigaste komponenterna i Nordic Bankings verksamhetsresultat före eliminering av interna transaktioner under de tre senaste åren.

Resultaträkning, mn euro	Räkenskapsår				
	2006	Procentuell förändring ¹ %	2007	Procentuell förändring ¹ %	2008
Räntenetto	3 328	10,2%	3 666	14,7%	4 206
Avgifts- och provisionsnetto	1 731	2,4%	1 772	-13,7%	1 530
Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	393	17,0%	460	12,4%	517
Andelar i intresseföretags resultat	15	66,7%	25	-56,0%	11
Övriga rörelseintäkter	79	-49,4%	40	-37,5%	25
Summa rörelseintäkter	5 546	7,5%	5 963	5,5%	6 289
Personalkostnader	-1064	7,1%	-1 140	1,8%	-1 160
Övriga kostnader	-1 784	2,9%	-1 836	3,5%	-1 901
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-28	-7,1%	-26	77,0%	-46
Summa rörelsekostnader	-2 876	4,4%	-3 002	3,5%	-3 107
varav allokeringar	-1 372	5,1%	-1 442	0,8%	-1 453
Kreditförluster	276	-80,0%	55	—	-402
Rörelseresultat	-2 946	2,4%	3 016	-7,8%	2 780
Balansräkning, md euro					
Utlåning till allmänheten	182	14,3%	208	2,9%	214
Övriga tillgångar	24	4,2%	25	32,0%	33
Summa tillgångar	206	13,1%	233	6,0%	247
In- och upplåning från allmänheten	99	11,1%	110	6,4%	117
Övriga skulder	100	16,0%	116	5,2%	122
Summa skulder	199	13,6%	226	5,8%	239
Eget kapital	0	0,0%	7	14,3%	8
Summa skulder och eget kapital	199	17,1%	233	6,0%	247

¹ Anger procentuell förändring från 31 december 2006 till 31 december 2007, och från 31 december 2007 till 31 december 2008.

I tabellen nedan visas komponenterna i Nordic Bankings verksamhetsresultat fördelat på land, under de tre senaste åren.

Mn euro	Nordic Banking											
	Danmark			Finland			Norge			Sverige		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Räntenetto	956	1 036	1 192	927	1 065	1 146	511	544	686	900	984	1 123
Avgifts- och provisionsnetto	511	489	413	464	509	415	166	170	161	600	604	540
Nettoreultat av finansiella poster till verkligt värde	125	155	173	98	111	128	74	80	95	95	114	121
Andelar i intresseföretagsresultat . . .	15	25	20	0	0	-9	0	0	0	0	0	0
Övriga rörelseintäkter	9	2	5	28	11	8	4	7	8	5	15	1
Summa intäkter inkl. allokeringar	1 616	1 707	1 803	1 517	1 696	1 688	755	801	950	1 600	1 717	1 785
Personalkostnader	-341	-360	-376	-283	-292	-292	-149	-163	-170	-279	-300	-318
Övriga kostnader	-433	-462	-497	-439	-455	-476	-279	-283	-291	-634	-632	-621
Avskrivningar, etc.	-9	-2	-5	0	-2	-4	-6	-4	-7	-8	-8	-9
Kostnader inkl. allok.	-783	-824	-878	-722	-749	-772	-434	-450	-468	-921	-940	-948
Resultat f. kreditförl.	833	883	925	795	947	916	321	351	482	679	777	837
Kreditförluster	153	1	-192	28	60	-65	103	7	-66	-1	-26	-76
Rörelseresultat	986	884	733	823	1 007	851	424	358	416	678	751	761
Md euro												
Utlåning till allmänheten	54,5	62,7	68,0	42,4	47,5	52,1	30,4	37,2	35,0	54,8	59,8	59,0
In- och upplåning från allmänheten	28,1	31,6	33,6	26,4	30,4	35,7	16,6	18,8	17,2	28,1	29,3	30,6

Nordic Banking—kunderområde

Rörelseintäkter

Under 2008 ökade rörelseintäkterna med 326 mn euro, eller 5,5 procent, från 5 963 mn euro 2007 till 6 289 mn euro 2008. Rörelseintäkterna ökade med 5,6 procent i Danmark, 18,6 procent i Norge och 4,0 procent i Sverige. I Finland minskade de däremot med 0,5 procent främst på grund av minskande intäkter inom sparområdet och lägre marginaler på företagsinlåning. Större delen av ökningen i Nordic Bankings rörelseintäkter 2008 genererades under de första tre kvartalen. Under fjärde kvartalet minskade rörelseintäkterna i Danmark, Finland och Sverige. Den generella ökningen kan tillskrivas en stark utveckling i Norge, där speciellt räntenettet utvecklades gynnsamt.

Under 2007 ökade rörelseintäkterna med 417 mn euro, eller 7,5 procent, från 5 546 mn euro 2006 till 5 963 mn euro 2007. Ökningen i rörelseintäkterna berodde på den positiva utvecklingen på alla de nordiska marknaderna. I Sverige ökade rörelseintäkterna med 7,3 procent, i Norge med 6,1 procent och i Danmark med 5,6 procent. I Finland uppgick ökningen till 11,8 procent. Nordeas starka upplåningsbas i Finland, tillsammans med höjda genomsnittliga räntor, var de främsta förklaringarna till de ökade rörelseintäkterna.

Räntenetto

Under 2008 ökade räntenettet med 540 mn euro, eller 14,7 procent, från 3 666 mn euro 2007 till 4 206 mn euro 2008. Det ökade räntenettet i Nordic Banking berodde på högre volymer i inlåningen såväl som ökade marginaler på utlåningen till företag. Tyngdpunkten i räntenettots ökning flyttades från volymökning under första halvåret 2008 till marginalökning under andra halvåret 2008. Räntenettet steg med 7,6 procent i Finland, 14,1 procent i Sverige, 15,1 procent i Danmark och 26,1 procent i Norge. Den ökade utlåningsvolymen motverkades av den norska och svenska kronans försvagning mot euron under fjärde kvartalet 2008. Marginalerna på utlåningen till företag ökade till följd av den nya prissättningen på kreditrisk och för att kompensera för högre likviditetspremier. Inlåningen ökade till följd av att utflödet från fonder i kapitalförvaltningsverksamheten hanterades aktivt och styrdes om till sparkonton. Centralbanker, inklusive

Centralbankerna i de nordiska länderna, genomförde en rad räntesänkningar under fjärde kvartalet, vilket ledde till lägre inlåningsmarginaler. I Nordic Banking uppgick marginalerna på utlåning till företagskunder till 0,97 procent 2008, att jämföra med 0,89 procent 2007. Marginalerna på inlåningen uppgick under samma perioder till 0,93 respektive 0,96 procent. Avseende privatkunder uppgick utlåningsmarginalerna i Nordic Banking till 1,07 procent 2008 och 1,00 procent 2007, medan inlåningsmarginalerna var 1,74 respektive 1,81 procent under samma perioder.

Under 2007 ökade räntenettet med 338 mn euro, eller 10,2 procent, från 3 328 mn euro 2006 till 3 666 mn euro 2007. Ökningen i räntenettet i Nordic Banking härrörde från en kraftigt ökad utlåning till både företags- och privatsegment. Räntenettet ökade med 14,9 procent i Finland, 9,3 procent i Sverige, 8,4 procent i Danmark och 6,5 procent i Norge. Ökningen motverkades delvis av negativ press på utlåningsmarginalerna, till följd av konkurrensen i alla segment. Generellt ökade inlåningsvolymerna kraftigt och marginalerna likaså, vilket bidrog till det ökade räntenettet.

Avgifts- och provisionsnetto

Under 2008 minskade avgifts- och provisionsnettot med 242 mn euro, eller 13,7 procent, från 1 772 mn euro 2007 till 1 530 mn euro 2008. Minskningen i Nordic Bankings avgifts- och provisionsnetto berodde i första hand på lägre intäkter från sparande (inklusive kapitalförvaltning) och fondförsäkringsprodukter. Detta reflekterade framför allt de betydande nedgångarna på aktiemarknaderna och sjunkande nettoförsäljning av investeringsfonder och strukturerade produkter. Nordic Bankings avgifts- och provisionsnetto innefattade även 40 mn euro av den totala kostnaden på 50 mn euro för det danska garantiprogrammet 2008, vilket belastade avgifts- och provisionsnettot ytterligare.

Under 2007 ökade avgifts- och provisionsnettot med 41 mn euro, eller 2,4 procent, från 1 731 mn euro 2006 till 1 772 mn euro 2007. Det ökade avgifts- och provisionsnettot i Nordic Banking berodde på ökad utlåning och ökade garantiavgifter. Det motverkades delvis av minskade betalningsprovisioner. Provisioner från kapitalförvaltning förblev relativt stabila under motsvarande period.

Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde

Under 2008 ökade nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde med 57 mn euro, eller 12,4 procent, från 460 mn euro 2007 till 517 mn euro 2008. Ökningen i nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde kan främst tillskrivas den ökade efterfrågan på ränte- och valutariskhanteringsprodukter bland Nordic Bankings företagskunder.

Under 2007 ökade nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde med 67 mn euro, eller 17 procent, från 393 mn euro 2006 till 460 mn euro 2007. Ökningen i nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde berodde i första hand på en ökad försäljning av kapitalmarknadsprodukter till företagskunder.

Rörelsekostnader

Under 2008 ökade rörelsekostnaderna med 105 mn euro eller 3,5 procent, från 3 002 mn euro 2007 till 3 107 mn euro 2008. Ökningen i rörelsekostnader berodde främst på ökade personalkostnader i Nordic Banking. Antalet anställda omräknat till heltidstjänster steg under 2008 med 673 personer. Nyrekryteringarna var ett led i Nordeas tillväxtstrategi, och omfattade också 205 respektive 144 anställda omräknat till heltidstjänster i samband med förvärven av kontor från Svensk Kassaservice och Roskilde Bank.

Under 2007 ökade rörelsekostnaderna med 126 mn euro eller 4,4 procent, från 2 876 mn euro 2006 till 3 002 mn euro. Ökningen i rörelsekostnader berodde främst på ökade personalkostnader. Antalet anställda omräknat till heltidstjänster steg under 2007 med 456 personer. Nyrekryteringarna var en del i Nordeas tillväxtstrategi och hänförde sig främst till expansion i Sverige, tillväxt i de norska regionbankerna och fler medarbetare i Nordeas kundcenter.

Nordic Bankings K/I-tal uppgick till 49,4 procent 2008, 50,3 procent 2007, och 51,9 procent 2006.

Kreditförluster

2008 var kreditförlusterna 402 mn euro, från en återvinning på 55 mn euro 2007. 2006 redovisades en återvinning på 276 mn euro. Under 2008 redovisades 313 mn euro av de samlade kreditförlusterna under fjärde kvartalet 2008. De totala kreditförlusterna innefattade förluster på 44 mn euro hänförliga till det danska

garantiprogrammet. Omkring hälften av de totala kreditförlusterna uppstod i Danmark, och främst i sektorerna bygg och jordbruk. I Finland var det handels- och servicesektorerna som stod för större delen av kreditförlusterna. Också i Norge och Sverige ökade kreditförlusterna men inte i samma grad. Även här var det lån till företagskunder som stod för större delen. Minskningen av nettoåtervinningen av lån under 2007 återspeglade en lägre nivå av återföringar och en något högre avsättningsnivå jämfört med 2006.

Nordic Banking—Banking Danmark

Rörelseintäkter

Under 2008 ökade rörelseintäkterna i Banking Danmark med 96 mn euro, eller 5,6 procent, från 1 707 mn euro 2007 till 1 803 mn euro 2008. Ökningen berodde till stor del på ett ökat räntenetto som i sin tur härrörde från ökade företagsmarginaler och ökade volymer i både utlåningen och inlåningen. Under fjärde kvartalet 2008, när Banking Danmarks rörelseintäkter tyngdes av minskade sparandeprovisioner och av avgifter till det danska garantiprogrammet, räckte detta dock inte för att helt upphäva den positiva tillväxten under de första tre kvartalen.

Under 2007 ökade rörelseintäkterna med 91 mn euro, eller 5,6 procent, från 1 616 mn euro 2006 till 1 707 mn euro 2007, till stor del beroende på en ökning av räntenettet främst på grund av ökad utlåning till både privatkunder och företagskunder, och högre marginaler på transaktionskonton främst på grund av centralbankens höjda utlåningsräntor.

Rörelsekostnader

Under 2008 steg rörelsekostnaderna i Banking Danmark med 54 mn euro, eller 6,6 procent, från 824 mn euro 2007 till 878 mn euro 2008. Det främsta skälet var kostnader för integreringen av de kontor som förvärvades av Roskilde Bank.

Under 2007 ökade rörelsekostnaderna med 41 mn euro, eller 5,2 procent, från 783 mn euro 2006 till 824 mn euro 2007, till stor del beroende på en ökning av personalkostnader på grund av ökningen av antalet anställda omräknat till heltidstjänster och den allmänna löneökningen inom den finansiella sektorn.

Rörelseresultat

Under 2008 minskade rörelseresultatet med 151 mn euro, eller 17,1 procent, från 884 mn euro 2007 till 733 mn euro 2008. Kreditförlusterna steg till 192 mn euro, från en återvinning på 1 mn euro 2007. Ökningen i kreditförluster, i synnerhet under fjärde kvartalet 2008, berodde på ökade koncerngemensamma osäkra fordringar i anslutning till det danska garantiprogrammet och en allmän avmattning i den danska ekonomin. Inklusive förlusterna från det danska garantiprogrammet uppgick kreditförlustrelationen 2008 till 31 punkter. Exklusive förlusterna från det danska garantiprogrammet var kreditförlustrelationen dock 24 punkter. Även om de enskilda kreditförlusterna inte gick att hänföra till någon viss geografisk region eller bransch noterades en viss koncentration inom jordbruk och bygg. Den ekonomiska avmattningen var mer uttalad i Danmark än i övriga Norden 2008.

Under 2007 minskade rörelseresultatet med 102 mn euro, eller 10,3 procent, från 986 mn euro 2006 till 884 mn euro 2007, främst på grund av utvecklingen av kreditförluster med en återvinning om 153 mn euro 2006 jämfört med en återvinning om 1 mn euro 2007.

Nordic Banking—Banking Finland

Rörelseintäkter

Under 2008 minskade rörelseintäkterna i Banking Finland med 8 mn euro, eller 0,5 procent, från 1 696 mn euro 2007 till 1 688 mn euro 2008. Utlåningen till företag ökade under 2008 då nya företagskrediter beviljades till större marginaler, till följd av den nya prissättningen på kreditrisk och högre likviditetspremier. Även om räntenettet drogs upp av ökade utlåningsmarginaler och volymer räckte inte detta för att uppväga den negativa effekten på intäkterna från sjunkande avgifts- och provisionsintäkter. På privatsidan gick allt fler kunder från fondsparande och kapitalförsäkringar över till mer traditionella sparkonton, som har lägre marginaler.

Under 2007 ökade rörelseintäkterna med 179 mn euro, eller 11,8 procent, från 1 517 mn euro 2006 till 1 696 mn euro 2007. Det främsta skälet var den starka tillväxten i Nordeas låne- och inlåningsvolymer, som förstärktes av högre genomsnittliga marginaler på inlåningen.

Rörelsekostnader

De totala rörelsekostnaderna 2008 ökade med 23 mn euro, eller 3,1 procent, från 749 mn euro 2007 till 772 mn euro 2008. Det främsta skälet till ökningen var allmän löneinflation medan antalet anställda omräknat till heltidstjänster förblev stabilt.

Under 2007 ökade rörelsekostnaderna med 27 mn euro, eller 3,7 procent, från 722 mn euro 2006 till 749 mn euro, till stor del beroende på löneökning i andra Nordeanheter som allokerade kostnader till Nordic Banking.

Rörelseresultat

Rörelseresultatet sjönk med 156 mn euro, eller 15,5 procent, från 1 007 mn euro 2007 till 851 mn euro 2008, beroende till stor del på att kreditförlusterna ökade med 65 mn euro, att jämföra med en återvinning om 60 mn euro 2007. Större delen av kreditförlusterna uppstod i handels- och servicesektorn.

Under 2007 ökade rörelseresultatet med 184 mn euro, eller 22,4 procent, från 823 mn euro 2006 till 1 007 mn euro 2007, till stor del beroende på ökat räntenetto från inlåning och högre sparrelaterat provisionsnetto.

Nordic Banking—Banking Norge

Rörelseintäkter

Under 2008 ökade rörelseintäkterna i Banking Norge med 149 mn euro, eller 18,6 procent, från 801 mn euro 2007 till 950 mn euro 2008, till stor del beroende på ett ökat räntenetto som i sin tur berodde på ökade utlåningsmarginaler. Trots den finansiella turbulensen noterade Banking Norge en allmänt positiv utveckling i affärsvolymerna på både privat- och företagsidan, främst till följd av tillväxt i inlåningen. Marginalerna på utlåningen till företag ökade också till följd av den nya prissättningen på kreditrisk och högre likviditetspremier. Däremot minskade volymerna på grund av den norska kronans försvagning mot euron. Den totala inlåningen från privatkunder minskade med 9 procent beräknat i euro, vilket dock motsvarande en ökning med 13 procent med oförändrade valutakurser jämfört med slutet av 2007.

Under 2007 ökade rörelseintäkterna med 46 mn euro, eller 6,1 procent, från 755 mn euro 2006 till 801 mn euro 2007, främst på grund av högre räntenetto från utlåning till företagskunder och från både privat- och företagskundernas transaktionskonton.

Rörelsekostnader

Under 2008 ökade rörelsekostnaderna med 18 mn euro, eller 4,0 procent, från 450 mn euro 2007 till 468 mn euro, främst till följd av högre personalkostnader då antalet anställda, omräknat till heltidstjänster, ökade.

Under 2007 ökade rörelsekostnaderna med 16 mn euro, eller 3,7 procent, från 434 mn euro 2006 till 450 mn euro 2007, till stor del beroende på högre personalkostnader.

Rörelseresultat

Rörelseresultatet ökade under 2008 med 58 mn euro, eller 16,2 procent, från 358 mn euro 2007 till 416 mn euro 2008, trots ökade kreditförluster. Det främsta skälet till ökningen i rörelseresultatet var ökningen av räntenettet. I likhet med övriga nordiska marknader noterade också Banking Norge en ökning i kreditförluster om 66 mn euro, att jämföra med ett positivt netto 2007 på 7 mn euro till följd av återvinningar, till stor del beroende av individuella och gruppvisa avsättningar. En betydande del av de gruppvisa avsättningarna uppstod under fjärde kvartalet 2008 och hänförde sig till bostadssektorn.

Under 2007 minskade rörelseresultatet med 66 mn euro, eller 15,6 procent, från 424 mn euro 2006 till 358 mn euro 2007, till stor del beroende på lägre återvinning av kreditförluster. Återvinning av kreditförluster uppgick till 103 mn euro 2006 jämfört med 7 mn euro 2007.

Rörelseintäkter

Under 2008 ökade rörelseintäkterna i Banking Sverige med 68 mn euro, eller 4,0 procent, från 1 717 mn euro 2007 till 1 785 mn euro 2008, mycket beroende på en fortsatt stark utveckling i företags- och privatkundsverksamheterna, med en balanserad tillväxt i både utlåningen och inlåningen som resultat. Marginalerna på utlåningen till både företag och privatkunder ökade under fjärde kvartalet 2008, till följd av den nya prissättningen på risk och högre likviditetspremier. Tillväxten i inlåningen från privatkunder fortsatte att vara stark till följd av att kunderna övergick till mer traditionella sparprodukter. Å andra sidan minskade avgifts- och provisionsnettot under fjärde kvartalet 2008 när det förvaltade kapitalet minskade inom främst fonder och försäkringar. Den svenska kronans försvagning mot euron fick en negativ effekt på volym- och intäktsutvecklingen.

Under 2007 ökade rörelseintäkterna med 117 mn euro, eller 7,3 procent, från 1 600 mn euro 2006 till 1 717 mn euro 2007, huvudsakligen på grund av högre räntenetto från både spar- och transaktionskonton. Marginalerna på transaktionskonton ökade eftersom centralbanksräntor allmänt sett ökade i Norden.

Rörelsekostnader

Rörelsekostnaderna ökade under 2008 med 8 mn euro, eller 0,9 procent, från 940 mn euro 2007 till 948 mn euro 2008, främst på grund av den pågående integrationen av de 68 kontor som förvärvades från Svensk Kassaservice under första delen av det tredje kvartalet 2008.

De totala kostnaderna ökade med 19 mn euro, eller 2,1 procent, från 921 mn euro 2006 till 940 mn euro 2007, till stor del beroende på investeringar i tillväxtinitiativ och ökade personalkostnader.

Rörelseresultat

Rörelseresultatet ökade under 2008 med 10 mn euro, eller 1,3 procent, från 751 mn euro 2007 till 761 mn euro 2008. Skälet var en ökning av räntenettet som till större delen motverkades av att kreditförlusterna ökade till 76 mn euro 2008 jämfört med 26 mn 2007 och en begränsad kostnadsökning. Ökningen av kreditförluster, som accelererade under fjärde kvartalet, var främst relaterad till leverantörer till detaljhandel och sällanköpsvaror.

Rörelseresultatet ökade med 73 mn euro, eller 10,8 procent, från 678 mn euro 2006 till 751 mn euro 2007, främst på grund av högre räntenetto från inlåning och en begränsad kostnadsökning.

Institutional & International Banking

I tabellen nedan visas de viktigaste komponenterna i Institutional & International Bankings verksamhetsresultat före elimineringar av interna transaktioner under de angivna perioderna.

	Räkenskapsår				
	2006	Procentuell förändring ¹ %	2007	Procentuell förändring ¹ %	2008
Resultaträkning, mn euro					
Räntenetto	304	39,5%	424	54,7%	656
Avgifts- och provisionsnetto	232	10,8%	257	11,7%	287
Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	141	26,2%	178	52,2%	271
Resultatandelar redovisade enligt kapitalandelsmetoden	30	-96,7%	1	—	-12
Övriga rörelseintäkter	212	-96,2%	8	87,5%	15
Summa rörelseintäkter	919	-5,5%	868	40,2%	1 217
Personalkostnader	-100	43,0%	-143	34,3%	-192
Övriga kostnader	-214	13,6%	-243	13,2%	-275
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-8	0,0%	-8	25,0%	-10
Summa rörelsekostnader	-322	22,4%	-394	21,1%	-477
varav allokeringar	-158	4,4%	-165	—	—
Kreditförluster	-19	—	5	—	-115
Nettoresultat vid försäljning av materiella och immateriella anläggningstillgångar	0	0,0%	0	0,0%	0
Rörelseresultat	578	-17,1%	479	30,5%	625
Balansräkning, md euro					
Utlåning till allmänheten	17	47,1%	25	32,0%	33
Övriga tillgångar	8	12,5%	9	0,0%	9
Summa tillgångar	25	36,0%	34	23,5%	42
In- och upplåning från allmänheten	20	55,0%	31	-16,1%	26
Övriga skulder	4	-50,0%	2	650,0%	15
Summa skulder	24	37,5%	33	24,2%	41
Eget kapital	0	0,0%	0	—	1
Summa skulder och eget kapital	24	37,5%	33	27,3%	42

¹ Anger procentuell förändring från 31 december 2006 till 31 december 2007, och från 31 december 2007 till 31 december 2008.

Tabellen nedan presenterar komponenterna i Institutional & International Bankings verksamhetsresultat fördelat på affärsområde, under de angivna perioderna.

Mn euro	Financial Institutions			Shipping, Oil Services & International			New European Markets			varav Ryssland		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Räntenetto	50	65	73	155	170	221	77	168	336	—	56	149
Avgifts- och provisionsnetto	119	136	146	45	54	51	32	57	75	—	7	22
Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	133	138	181	17	13	33	14	26	53	—	-1	6
Resultatandelar i intresseföretag	0	0	0	0	0	0	0	0	0	—	0	0
Övriga rörelseintäkter	9	0	9	3	0	1	2	4	6	—	1	1
Summa intäkter inkl. allokeringar	311	339	409	220	237	306	125	255	470	—	63	178
Personalkostnader	-30	-31	-31	-32	-37	-41	-34	-72	-118	—	-26	-52
Övriga kostnader	-140	-143	-153	-11	-13	-10	-40	-67	-95	—	-12	-24
Avskrivningar, etc.	0	0	0	-2	0	-1	-7	-7	-9	—	-1	-1
Kostnader inkl. allok.	-170	-174	-184	-45	-50	-52	-81	-146	-222	—	-39	-77
Resultat f. kreditförl.	141	165	225	175	187	254	44	109	248	—	24	101
Kreditförluster	0	0	-14	3	2	-10	-5	-1	-46	—	1	-18
Rörelseresultat	141	165	210	178	189	244	39	108	202	—	25	83
Md euro												
Utlåning till allmänheten	1,5	1,9	2,0	9,4	11,1	13,8	4,6	9,8	15,3	—	1,6	3,8
In- och upplåning från allmänheten	13,0	20,3	14,5	4,5	6,7	6,4	2,3	3,7	4,7	—	0,6	0,9

Rörelseintäkter

Under 2008 ökade rörelseintäkterna med 349 mn euro, eller 40,2 procent, från 868 mn euro 2007 till 1,217 mn euro 2008. Ökningen i rörelseintäkterna härrörde främst från en ökning i räntenettet och i nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde. Rörelseintäkterna påverkades också av konsolideringen av JSB Orgresbank för helåret 2008 och, i viss mån, av upplupen intäkt från försäljningen av Nordeas globala depåverksamhet till JPMorgan i mars 2008.

Under 2007 minskade rörelseintäkterna med 51 mn euro, eller 5,5 procent, från 919 mn euro 2006 till 868 mn euro 2007. Minskningen i rörelseintäkter härrörde främst från engångsposter som bidrog till de totala rörelseintäkterna under 2006. På jämförbar basis, exklusive effekten från förvärvet av JSB Orgresbank och realisationsvinsten på 199 mn euro från försäljningen av ZAO International Moscow Bank 2006 som redovisades under "Övriga rörelseintäkter", skulle intäkterna ha ökat med 12 procent. JSB Orgresbank bidrog till rörelseintäkterna med 63 mn euro 2007 sedan dess konsolidering den 31 mars 2007. Marknadsturbulensen påverkade vissa kundsegment, i första hand inom Financial Institutions.

Räntenetto

Under 2008 ökade räntenettet med 232 mn euro, eller 54,7 procent, från 424 mn euro 2007 till 656 mn euro 2008. Ökningen om 54,7 procent i räntenettet kan i första hand tillskrivas en positiv utveckling inom New European Markets och i Shipping, Oil Services & International.

Inom New European Markets speglade räntenettet ökade utlåningsvolymerna på de flesta marknader, trots en utmanande makroekonomisk utveckling. I Polen ökade utlåningen till privatkunder, delvis till följd av den ökade distributionskapaciteten med nästan 60 nya kontor som öppnades under året. I Baltikum noterades en ökad utlåning till både lokala och Nordenbaserade befintliga företagskunder, såväl som till privatkunder. I Ryssland hänförde sig den ökade utlåningen i första hand till stora ryska företagskunder och i viss mån till privatkunder. Marginalerna på utlåningen till företagskunder inom New European Markets uppgick till 1,72 procent 2008, att jämföra med 1,01 procent 2007. Inlåningsmarginalerna uppgick till 1,58 respektive 1,37 procent under samma perioder. Marginalerna på utlåningen till privatkunder i New European Markets uppgick till 1,48 procent 2008, att jämföra med 1,25 procent 2007. Inlåningsmarginalerna uppgick till 1,12 respektive 1,50 procent under samma

perioder. Ökningen i räntenettet på New European Markets 2008 reflekterade också konsolideringen av JSB Orgresbank för helåret 2008.

Inom Shipping, Oil Services & International drogs räntenettet upp av en ökad utlåning. Nordea agerade bookrunner för 42 syndikerade shippinglån med en samlad volym på 12,5 md dollar 2008. Marginalerna på utlåningen till Shipping, Oil Services & Internationals företagskunder uppgick till 1,10 procent 2008, att jämföra med 0,96 procent 2007. Inlåningsmarginalerna uppgick till 0,42 respektive 0,41 procent under samma perioder.

Under 2007 ökade räntenettet med 120 mn euro, eller 39,5 procent, från 304 mn euro 2006 till 424 mn euro 2007. Exklusive effekten från förvärvet av JSB Orgresbank uppgick ökningen till 21 procent. Ökningen berodde främst på en hög tillväxt i utlåningen och inlåningen. New European Markets stod för större delen av tillväxten, med viss draghjälp från Financial Institutions och Shipping, Oil Services & International. Den ökade utlåningen inom New European Markets var jämnt fördelad mellan länderna, med fokus på de mest kreditvärdiga kunderna.

Avgifts- och provisionsnetto

Under 2008 ökade avgifts- och provisionsnettot med 30 mn euro, eller 11,7 procent, från 257 mn euro 2007 till 287 mn euro 2008. Ökningen i avgifts- och provisionsnetto hänförde sig främst till ökad kundaktivitet inom New European Markets och Financial Institutions. I Financial Institutions ökade affärsvolymerna i underdepåverksamheten under hela året, trots dämpade aktiemarknader.

Under 2007 ökade avgifts- och provisionsnettot med 25 mn euro, eller 10,8 procent, från 232 mn euro 2006 till 257 mn euro 2007. Exklusive effekten från förvärvet av JSB Orgresbank uppgick ökningen till 8 procent, eftersom kundaktiviteten förblev hög under hela 2007.

Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde

Under 2008 ökade nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde med 93 mn euro, eller 52,2 procent, från 178 mn euro 2007 till 271 mn euro 2008. Under 2007 ökade nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde med 37 mn euro, eller 26,2 procent, från 141 mn euro 2006 till 178 mn euro 2007. Under både 2008 och 2007 ökade nettoresultatet av finansiella poster till verkligt värde, på grund av ett starkt resultat från hela Institutional & International Banking. Financial Institutions bidrog starkt till Nordeas resultat 2008, och lyckades ta hem uppdrag under svåra marknadsförhållanden. Intresset bland kunder var extra stort för Nordeas produkter för riskhantering och förvaltning av tillgångar och skulder.

Rörelsekostnader

Under 2008 ökade rörelsekostnaderna med 83 mn euro, eller 21,1 procent, från 394 mn euro 2007 till 477 mn euro, främst till följd av högre investeringar inom New European Markets med åtföljande nyrekryteringar. Antalet anställda omräknat till heltidstjänster i Institutional & International Banking hade den 31 december 2008 stigit till 5 134 från 4 194 den 31 december 2007. New European Markets stod för större delen av ökningen. Rörelsekostnaderna påverkades också av konsolideringen av JSB Orgresbank för helåret 2008.

Under 2007 ökade rörelsekostnaderna med 72 mn euro, eller 22,4 procent, från 322 mn euro 2006 till 394 mn euro 2007. Ökningen tillskrivs främst ett större antal anställda omräknat till heltidstjänster och högre rörliga löner, samt även investeringar inom New European Markets, inklusive förvärvet av JSB Orgresbank. Exklusive effekten från förvärvet av JSB Orgresbank ökade rörelsekostnaderna med 10 procent. Personalen ökade med cirka 1 800 personer omräknat till heltidstjänster, de flesta inom New European Markets.

Institutional & International Bankings K/I-tal uppgick till 39,2 procent 2008, 45,4 procent 2007, och 35,0 procent 2006.

Kreditförluster

2008 var kreditförlusterna 115 mn euro, från en återvinning på 5 mn euro 2007 och en kreditförlust på 19 mn euro 2006. Ökningen speglade ökade avsättningar för kreditförluster främst avseende Baltikum. Av den totala utlåningen för helåret 2008 uppgick kreditförlustrelationen till 47 punkter för Institutional & International Banking, 9 punkter för Shipping, Oil Services & International, och 47 punkter för New European Markets. I Baltikum uppgick kreditförlustrelationen till 106 punkter, varav 48 punkter hänför sig till gruppvisa avsättningar som redovisades under första och tredje kvartalet.

2007 uppgick kreditförluståtervinningarna till 5 mn euro och speglade främst återföringar i transfereringsriskreserven, som delvis uppvägdes av sammanlagda avsättningar för kreditförluster avseende Baltikum.

Övrig kundverksamhet

Övrig kundverksamhet omfattar sådan kundverksamhet som inte ingår i Nordic Banking eller Institutional & International Banking. Hit hör bland annat International Private Banking & Funds och vissa delar av livförsäkringsrörelsen. I tabellen nedan presenteras de viktigaste komponenterna i rörelseresultatet i Övrig kundverksamhet, före koncerninterna elimineringsar.

Resultaträkning, mn euro	Räkenskapsår				
	2006	Procentuell förändring ¹	2007	Procentuell förändring ¹	2008
Räntenetto	58	12,1%	65	-7,7%	60
Avgifts- och provisionsnetto	159	6,9%	176	-42,6%	101
Nettoreultat av finansiella poster till verkligt värde	420	-2,4%	410	-37,8%	255
Resultatandelar från intresseföretag	0	0,0%	0	0,0%	0
Övriga rörelseintäkter	9	33,3%	9	0,0%	9
Summa rörelseintäkter	646	1,7%	660	-35,6%	425
Personalkostnader	-387	12,1%	-434	9,2%	-474
Övriga kostnader	-22	-50,0%	-11	-9,1%	-10
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-13	-30,8%	-10	-10,0%	-9
Summa rörelsekostnader	-422	7,6%	-456	-8,4%	-493
varav allokeringar	69	18,8%	82	—	—
Kreditförluster	0	0,0%	0	0,0%	0
Nettoreultat vid försäljning av materiella och immateriella anläggningstillgångar	0	—	1	—	0
Rörelseresultat	224	-8,9%	206	-133,0%	-68
Balansräkning, md euro					
Utlåning till allmänheten	11	-9,1%	10	50,0%	15
Övriga tillgångar	36	2,8%	37	-5,4%	35
Summa tillgångar	47	0,0%	47	6,4%	50
In- och upplåning från allmänheten	6	33,3%	8	0,0%	8
Övriga skulder	40	-5,0%	38	7,9%	41
Summa skulder	46	0,0%	46	6,5%	49
Eget kapital	0	0,0%	0	0,0%	0
Summa skulder och eget kapital	46	0,0%	46	6,5%	49

¹ Anger procentuell förändring från 31 december 2006 till 31 december 2007, och från 31 december 2007 till 31 december 2008.

I tabellen nedan visas komponenterna i Övrig kundverksamhets verksamhetsresultat fördelat på affärsområde, under de tre senaste åren.

Mn euro	Life			International Private Banking & Funds			Övriga ¹		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Räntenetto	0	0	0	39	44	49	19	21	11
Avgifts- och provisionsnetto	45	81	81	111	113	66	3	-18	-46
Nettoreultat av finansiella poster till verkligt värde	261	283	191	23	15	0	136	112	64
Resultatandelar i intresseföretag	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga rörelseintäkter	8	-3	9	0	11	0	1	1	0
Summa rörelseintäkter	314	360	281	173	183	116	159	116	29
Personalkostnader	-96	-103	-117	-50	-55	-51	-241	-276	-306
Övriga kostnader	-77	-74	-83	-23	-23	-29	78	86	103
Avskrivningar	-9	-4	-5	-3	-5	-4	-1	0	0
Summa rörelsekostnader	-182	-181	-204	-76	-83	-84	-164	-190	-204
Kreditförluster	0	0	0	0	0	-3	0	0	0
Nettoreultat vid försäljning av materiella och immateriella anläggningstillgångar	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Rörelseresultat	132	179	76	97	101	29	-5	-74	-175

¹ Kundverksamhet under Övrigt utgörs främst av Markets produktresultat. Markets verksamhetsresultat speglar främst Nordeas market making-verksamhet i samband med försäljningen av en rad produkter till Nordeakunder, däribland riskhanterings-, valuta- och aktieprodukter samt strukturerade produkter.

Life

Life omfattar Nordeas livförsäkringsrörelse utanför Nordeas distributionsnät, främst dess kontorsnät. Här ingår försäljning till nordiska kunder genom Lifes egna försäljare, mäklare och agenter. Life omfattar också Nordeas livförsäkringsverksamhet i Polen.

Under 2008 minskade rörelseresultatet med 103 mn euro, eller 57,5 procent, från 179 mn euro 2007 till 76 mn euro 2008. Minskningen i rörelseresultatet berodde främst på en återföring i den danska liv- och pensionsverksamheten av tidigare under året bokförda avgiftsintäkter på 67 mn euro från de första tre kvartalen 2008. Återföringen gjordes på grund av nedgången i återbäringsmedel. Rörelseintäkterna drogs upp av ökade bruttopremieintäkter i Polen och Danmark. Tillväxten stagnerade dock under fjärde kvartalet 2008, främst på grund av den ekonomiska nedgången i dessa länder.

Under 2007 ökade rörelseresultatet med 47 mn euro, eller 35,6 procent, från 132 mn euro 2006 till 179 mn euro 2007. Ökningen om 35,6 procent i rörelseresultatet speglade främst ökade volymer i nya affärer, som till exempel fondförsäkring, samt en stark kostnadskontroll och aktiv riskhantering. Lifes egna försäljare/rådgivare som betjänar företagskunderna fick förstärkning i form av ett 30-tal nya rådgivare i Norden. Säljkanalerna är väl etablerade i Danmark och Norge och byggdes ut i Sverige och Finland. Den polska livförsäkringsrörelsen ökade sina bruttopremieintäkter med 57 procent tack vare direktförsäljning, försäljning genom Bancassurance hos Nordea Bank Polen och distribution genom externa distributionspartners.

International Private Banking & Funds

Under 2008 minskade rörelseresultatet med 72 mn euro, eller 71,3 procent, från 101 mn euro 2007 till 29 mn euro 2008. Minskningen om 71,3 procent i rörelseresultatet speglade främst värdeminskningen i förvaltad kapital och ett nettoutflöde av tillgångar. På grund av marknadsnedgången och nettoutflödet minskade förvaltad kapital i International Private Banking & Funds med 20 procent jämfört med 2007. Detta i kombination med lägre transaktionsaktivitet fick en negativ effekt på rörelseintäkterna. Under fjärde kvartalet 2008 noterade dock Nordea ett inflöde av kunder från problemtyngda banker, som delvis uppvägde utflödet. Kostnadsnedskärningar gjordes under 2008.

Under 2007 ökade rörelseresultatet med 4 mn euro, eller 4,1 procent, från 97 mn euro 2006 till 101 mn euro 2007. International Private Banking & Funds lyckades redovisa ett nettoinflöde på 600 mn euro i förvaltad kapital och en ökning i rörelseresultatet med 4,1 procent. Förvaltad kapital uppgick till 9,6 md euro, vilket motsvarar en ökning med 4 procent från 2006. Inflödet berodde främst på nya, mer innovativa produkter och rådgivningstjänster, kombinerat med en ökad försäljning och ett ökat fokus på och samarbete med Nordic Private Banking. Dock noterade fondverksamheten ett utflöde på 1,8 md euro. Förvaltad kapital uppgick till 3,6 mn euro den 31 december 2007. Största utflödena skedde i de två stora value-fonderna (Nordamerika och Europa), vilket delvis uppvägdes av inflöden till övriga fonder.

VERKSAMHETSRESULTATET FÖR 2006, 2007 OCH 2008—ANALYS PER PRODUKTOMRÅDE

Nordea redovisar vissa intäkter och andra finansiella data per produktområde. I Nordeas konsoliderade finansiella redovisning presenteras intäkterna i de nedan nämnda produktområdena under ett eller flera av Nordeas primära kundområden: Nordic Banking, Institutional & International Banking, samt Övrig kundverksamhet. Under sammanställningen av Nordeas konsoliderade finansiella redovisning allokeras intäkterna från ett produktområde direkt till det/de relevanta kundområdena, främst baserat på kundkategori. Presentationen av verksamhetsresultatet per produktområde nedan omfattar inte alla volymer eller resultatposter inom Nordea.

Nordeas produktområden innefattar Savings Products & Asset Management, Life & Pensions samt Capital Markets Products. Produktkategorin Life & Pensions omfattar vissa delar av Nordeas livförsäkringsrörelse som inte presenteras under Nordeas Övriga kundverksamhet.

Savings Products & Asset Management

Resultatet från Savings Products & Asset Management består av intäkter hänförliga till fonder, internationell private banking, institutionella mandat inklusive livförsäkringsmandat, samt intäkter från en rad sparprodukter som inte hänför sig till förvaltad kapital. I tabellen nedan visas de viktigaste komponenterna i Savings Products & Asset Managements produktresultat för de tre senaste åren.

Mn euro	Räkenskapsår				
	2006	Procentuell förändring ¹	2007	Procentuell förändring ¹	2008
Räntenetto	47	8,5%	51	5,9%	54
Avgifts- och provisionsnetto	643	21,6%	782	-26,9%	572
Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	25	-40,0%	15	—	0
Resultatandelar i intresseföretag	0	—	0	0,0%	0
Övriga intäkter	14	-50,0%	7	—	0
Summa intäkter	729	17,3%	855	-26,8%	626
Personalkostnader	-142	17,6%	-167	6,6%	-156
Övriga kostnader	-82	72,5%	-138	1,4%	-140
Rörelsekostnader	-224	36,2%	-305	-3,3	-295
Beräknade distributionskostnader i Nordic Banking	-140	5,0%	-147	-6,8%	-137
Produktresultat	365	10,4%	403	-51,9%	194
varav intäkter inom Nordic Banking	323	81,4%	586	-19,5%	472
Marginaler²					
Intäktsmarginaler, %	0,71	-5,6%	0,67	-16,4%	0,56
Kostnads/intäkts-ratio, %	50	6,0%	53	30,2%	69
Förvaltad kapital ³ , md euro	108	-4,6%	103	-22,3%	80

¹ Anger procentuell förändring från 31 december 2006 till 31 december 2007, och från 31 december 2007 till 31 december 2008.

² De årliga marginalerna har beräknats på basen av genomsnittligt förvaltad kapital för Asset Management, exklusive Nordic Banking.

³ Inkluderar endast kapital under förvaltning inom produktområdena.

Under 2008 minskade produktresultatet med 209 mn euro, eller 51,9 procent, från 403 mn euro 2007 till 194 mn euro 2008. Nedgången i produktresultatet berodde främst på en minskning av avgifts- och provisionsnetto till följd av lägre förvaltad kapital och lägre genomsnittlig intäktsmarginal. Huvudsakligen till följd av marknadsnedgången sjönk förvaltad kapital med 22,3 procent jämfört med 31 december 2007, och ett nettoutflöde på 23 md euro noterades. Minskningen i intäktsmarginal 2008 berodde främst på att kunderna övergick från fonder, som generellt sett ger högre marginaler, till institutionella produkter, samt på den negativa börsutvecklingen och den allmänt lägre investeringsaktiviteten som i sin tur ledde till lägre marginaler på transaktionsintäkter. I den institutionella kapitalförvaltningen noterades ett nettoinflöde 2008 på 1,1 md euro. Under fjärde kvartalet vändes dock detta till ett nettoutflöde när allt fler kunder försökte sänka sin risk i det försämrade ekonomiska klimatet. Men tack vare efterfrågan på de framgångsrika aktieprodukterna redovisade den internationella institutionella verksamheten ändå ett positivt inflöde under fjärde kvartalet. Nordic Private Bankings kunder flyttade sina medel från fonder till sparkonton vilket ledde till ett nettoutflöde på 0,1 md euro. International Private Banking redovisade ett nettoutflöde på 0,3 md euro under fjärde kvartalet 2008. Se avsnittet “—Övrig kundverksamhet—International private banking & funds”. Kostnaderna sänktes med 3,3 procent, men detta kompenenserade inte helt för intäktsminskningen.

Under 2007 ökade produktresultatet i Savings Products & Asset Management med 38 mn euro, eller 10,4 procent, från 365 mn euro 2006 till 403 mn euro 2007. Förvaltad kapital sjönk till 103 md euro 2007, en minskning med 5 md euro jämfört med 2006. Det främsta skälet var ett nettoutflöde på 2,4 md euro. De starka resultaten från Nordeas portföljgrupper, där 70,0 procent överträffade sina index, bidrog också till tillväxten i produktsegmentet.

Life & Pensions

Life & Pensions omfattar vissa delar av Nordeas livförsäkringsrörelse som inte ingår i Övrig kundverksamhet. I tabellen nedan visas de viktigaste komponenterna i Life & Pensions verksamhetsresultat för de tre senaste åren

Mn euro	Räkenskapsår				
	2006	Procentuell ¹ förändring	2007	Procentuell ¹ förändring	2008
Resultatdrivande poster					
Traditionell livförsäkring					
Avgifter/vinstdelning	152	13,8%	173	-97,1%	5
Bidrag från kostnadsresultat	-9	-66,7%	-3	-66,7%	-1
Bidrag från riskresultat	28	7,1%	30	43,3%	43
Avkastning på eget kapital/övrigt resultat	37	-21,6%	29	186,2%	83
Resultat traditionell livförsäkring	208	10,1%	229	-43,2%	130
Resultat fondförsäkring	52	19,2%	62	-4,8%	59
Beräknade distributionskostnader i Nordic Banking	-17	0,0%	-17	-29,4%	-12
Summa produktresultat	243	12,8%	274	-35,4%	177
varav intäkter inom Nordic Banking	139	-10,8%	124	-21,0%	98
Nyckeltal					
Premieintäkter (f.e.r.)	3 768	0,3%	3 780	11,7%	4 222
varav från traditionell livförsäkring	2 197	0,5%	2 208	15,0%	2 539
varav från fondförsäkring	1 572	0,0%	1 572	7,1%	1 683
Summa rörelsekostnader	-174	0,6%	-175	12,6%	-197
Placeringstillgångar:					
Obligationer	15 642	1,0%	15 799	16,0%	18 322
Aktier	4 843	-1,5%	4 772	-69,6%	1 451
Alternativa placeringar	2 345	18,9%	2 788	-9,9%	2 513
Fastigheter	3 017	5,3%	3 178	-5,7%	2 998
Fondförsäkring	6 683	10,0%	7 349	-5,1%	6 977
Summa placeringstillgångar	32 530	4,2%	33 885	-4,8%	32 261
Kapitalavkastning, %	4,7	-23,4%	3,6	—	-1,6
Försäkringstekniska avsättningar	30 765	4,4%	32 118	-11,9%	28 281
varav återbäringsmedel	2 277	-2,0%	2 231	-69,8%	673

¹ Anger procentuell förändring från 31 december 2006 till 31 december 2007, och från 31 december 2007 till 31 december 2008.

Under 2008 minskade produktresultatet med 97 mn euro, eller 35,4 procent, från 274 mn euro 2007 till 177 mn euro 2008. Minskningen i produktresultatet berodde främst på de låga återbäringsmedlen i Danmark och Finland som begränsade redovisningen av avgiftsintäkter. Under fjärde kvartalet skedde en återföring av avgiftsintäkter bokförda under de tre första kvartalen i den danska verksamheten. I Finland bokfördes inga avgiftsintäkter på grund av de låga återbäringsmedlen. Dessa begränsningar uppvägdes i någon mån av en stark utveckling i Sverige och resulterande resultatbidrag. Trots den pågående finanskrisen ökade Life & Pensions bruttopremieintäkter med 12,0 procent. Denna tillväxt stärkte Nordeas ledande ställning på den nordiska liv- och pensionsmarknaden med en marknadsandel på 10,0 procent under 2008 baserat på bruttopremieintäkter. Det starka resultatet beror främst på konkurrenskraftiga produkter. Nordea tror att hävandet av flyttstoppet för pensionsförsäkringar i Sverige under 2008 även gav Nordea möjlighet att ta marknadsandelar genom flytt av pensionsförsäkringar.

Under 2007 redovisade Life & Pensions ett rekordhög produktresultat med en tillväxt på 31 mn euro, eller 12,8 procent, från 243 mn euro 2006 till 274 mn euro 2007. Trots volatila aktiemarknader och allmänt stigande räntor uppgick Life & Pensions avkastning för helåret till 3,6 procent, tack vare en balanserad tillgångsportfölj. Även om återbäringsmedlen sjönk med 10 procent av avsättningarna i livförsäkringsrörelsen jämfört med 2006 förblev den allmänna nivån i Nordeas återbäringsmedel över den föreskrivna nivån. Värdet av nya affärer gynnades av goda premier från nyförsäljning.

Capital Markets Products

Produktområdet Capital Markets Products består av Nordeas kundverksamhet inom kapitalmarknadsprodukter och -tjänster. I tabellen nedan visas de viktigaste komponenterna i Capital Markets Products verksamhetsresultat för de tre senaste åren.

Mn euro	Räkenskapsår				
	2006 ¹	Procentuell förändring ²	2007	Procentuell förändring ¹	2008
Markets, produktresultat					
Räntenetto	196	23,0%	241	29,9%	313
Avgifts- och provisionsnetto	172	26,7%	218	-7,8 %	201
Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	663	8,6%	720	13,8%	819
Övriga	4	—	1	—	0
Summa intäkter	1 035	14,0 %	1 180	13,0%	1 333
Personalkostnader	-241	14,5 %	-276	10,5%	-305
Övriga kostnader	-133	5,3 %	-140	10,0%	-154
Avskrivningar, etc.	0	—	0	—	0
Rörelsekostnader	-375	10,9 %	-416	10,3%	-459
Produktresultat	611	20,6 %	737	14,7%	845

¹ Siffrorna 2006 har angetts under antagande om oförändrade valutakurser.

² Anger procentuell förändring från 31 december 2006 till 31 december 2007, och från 31 december 2007 till 31 december 2008.

Under 2008 ökade produktresultatet med 108 mn euro, eller 14,7 procent, från 737 mn euro 2007 till 845 mn euro. Ökningen härrörde främst från hög kundaktivitet och en fortsatt efterfrågan från företagskunder på riskhanteringsprodukter. Transaktionsvolymerna var rekordhöga under fjärde kvartalet 2008 och marginalerna ökade när kreditmarginalerna vidgades markant medan likviditeten på marknaderna förblev låg. Marknadsläget förblev svårt under hela 2008, men efterfrågan på produkter för att hantera marknadsvolatiliteten var ändå hög. Efterfrågan på corporate finance- och övriga rådgivningstjänster förblev dock låg till följd av det ogynnsamma marknadsläget för denna typ av transaktioner. Kreditriskrelaterade verkligt-värde-justeringar tyngde också produktresultatet, om än inte tillräckligt för att upphäva de positiva resultaten från andra områden. Capital Markets Products fortsatte under hela 2008 att öka sitt fokus på verksamheten inom equities, och ökade sin marknadsandel.

Under 2007 uppgick produktresultatet till 737 mn euro. Det starka resultatet berodde främst på en hög aktivitet inom de flesta områden, trots en tilltagande volatilitet på marknaderna. Efterfrågan var stor på riskhanterings-, valuta- och aktieprodukter samt strukturerade produkter. 2006 uppgick produktresultatet till 611 mn euro, under antagande om oförändrade valutakurser.

I tabellen nedan visas Nordeas rörelseintäkter från kapitalmarknadsprodukter per produkttyp för de tre senaste åren.

Mn euro	Räkenskapsår		
	2006 ¹	2007	2008
Obligationsprodukter	274	221	397
Valutaprodukter	382	475	776
Övriga produkter	379	484	160
Summa	1 035	1 180	1 333

¹ Data för 2006 har angetts under antagande om oförändrade valutakurser.

UTSIKTER OCH SENASTE TIDENS UTVECKLING

Detta avsnitt innehåller framåtriktade uttalanden. Dessa uttalanden är inte garantier avseende framtida finansiellt resultat och utfallet kan avvika markant från dessa framåtriktade uttalanden till följd av en rad faktorer inklusive men ej begränsat till de som beskrivs i avsnittet "Framåtriktade uttalanden och presentation av finansiell och annan information—Framåtriktade uttalanden". Investerares uppmanas att inte fästa alltför stor vikt vid dessa framåtriktade uttalanden.

Utsikter

Nedanstående avsnitt om utsikter är detsamma som i bokslutskommunikén för 2008, som publicerades den 10 februari 2009.

På grund av rådande marknadsläge är utsikterna behäftade med osedvanligt hög grad av osäkerhet.

Den makroekonomiska utvecklingen i Norden bromsade in kraftigt på senhösten och BNP-tillväxten förväntas bli negativ under 2009. Nordea rustar sig därför för ett år med stora utmaningar. Förutom att hantera kostnader, risker och kapital kommer fokus att ligga på att fortsätta göra mer affärer med befintliga kunder och selektivt värva nya, kreditvärdiga kunder inom prioriterade segment. Marknadstillväxten i utlåningen väntas bli lägre under 2009 än under 2008, men Nordea ser potential att växa något mer än marknaden i övrigt. Kostnadsökningen väntas bli något lägre än under 2008 till följd av de kostnadssänkande åtgärder som vidtas för att anpassa verksamheten till det rådande marknadsläget.

Den höga hastigheten med vilken den globala och de nordiska ekonomierna försvagas innebär att kreditportföljen kommer att påverkas. Baserat på de aktuella makroekonomiska utsikterna förutser Nordea kreditförluster under 2009 i stort sett i nivå med fjärde kvartalet 2008 omräknat till årsbasis. Osäkerheten vad avser storleken på de framtida kreditförlusterna är dock betydande. Riskjusterat resultat väntas hamna på ungefär samma nivå 2009 som 2008. Den effektiva skattesatsen väntas bli 23-25 procent.

Den makroekonomiska utvecklingen och dess inverkan på utsikterna

Ovanstående uttalande om utsikterna grundar sig på en rad faktorer, inklusive en intern bedömning av kundernas efterfrågan och affärsplaner, Nordeas kreditportfölj som den ser ut idag, relevanta ränteprognoiser och makroekonomiska prognoser samt även på kända legala, regulatoriska och politiska förutsättningar inom EU och enskilda länder där Nordea verkar.

Världsekonomin har försämrats markant sedan hösten 2008 och många västländer befinner sig nu i recession. Sedan början av hösten har den snabba avmattningen i den globala tillväxten börjat sätta tydliga spår i de nordiska ländernas ekonomi. Det finns därför inga garantier för att de antaganden som utsikterna grundar sig på visar sig korrekta. Särskilt osäkerheten gällande den makroekonomiska utvecklingen förblir hög. Om makroekonomin utvecklas betydligt sämre än vad som antagits får detta en negativ inverkan på utsikterna såsom de presenterats ovan och i bokslutskommunikén.

Den senaste tidens utveckling

Under de första två månaderna 2009 redovisade Nordea en stark tillväxt i rörelseintäkterna jämfört med samma period 2008. Den positiva trenden hänförs till en stark ökning i nettoresultatet av finansiella poster redovisade i Capital Markets och Group Treasury och en fortsatt positiv utveckling i räntenettet, trots pressen på inlåningsmarginalerna. Såväl kostnader som kreditförluster har under de första två månaderna utvecklats enligt de förväntningar som speglas ovan under "—Utsikter". Vidare var det riskjusterade resultatet under de två första månaderna 2009 högre än under samma period 2008.

FINANSIELLA MÅL OCH KAPITALPOLICY

Det här avsnittet redogör för Nordeas finansiella mål och kapitalpolicy. Det är inte en prognos. Avsnittet redogör inte för Nordeas förväntningar på framtida operationella och finansiella resultat och det finns inga garantier för att dessa mål kommer att uppnås under målperioden eller annan period. Investerare uppmanas att inte fästa alltför stor vikt vid denna redogörelse.

Nordeas övergripande mission är att göra det möjligt för kunderna att nå sina mål. Nordea har en ambitiös vision om att vara den ledande nordiska banken, erkänd för sina medarbetare, som skapar betydande värde för kunder och aktieägare. Nordeas externa finansiella mål speglar den ambitiösa visionens budskap om värdeskapande, vilket mäts i totalavkastning för aktieägare. Lönsamhetsdelen i visionen om värdeskapande mäts i avkastning på eget kapital, och den långsiktiga tillväxten mäts i riskjusterat resultat.

I tabellen nedan visas Nordeas långsiktiga finansiella mål och utfallet avseende sådana mål.

Långsiktiga finansiella mål	Mål	Utfall	
		2007	2008
Totalavkastning, %	I nivå med de fem främsta av jämförbara europeiska finanskoncerner ¹	Nr 3 av 20	Nr 2 av 20
Riskjusterat resultat (mn euro) ²	Dubblera på 7 år ³	15,0%	16,7%
Avkastning på eget kapital, %	I nivå med de bästa jämförbara bankerna i Norden	19,7%	15,3%

Riktlinjer för kapitalstruktur	Mål under en konjunkturcykel	Utfall	
		2007 ⁴	2008 ⁴
Primärkapitalrelation, % . . .	9,0%	8,3%	9,3%
Kapitaltäckning, %	11,5%	10,9%	12,1%
Utdelningskvot, %	> 40 % av resultatet	42%	19% ⁵

¹ De jämförbara finanskoncernerna består, per den 31 december 2008, av: AIB Bank, Bank of Ireland, Barclays, BNP Paribas, Commerzbank, Danske Bank, DnB Nor, Erste Bank, HBOS, KBC Bank, Intesa Sanpaolo, Lloyds TSB, Nordea, RBS, Santander, SEB, Societe Generale, Svenska Handelsbanken, Swedbank, Unicredit.

² Riskjusterat resultat definieras som intäkter minus rörelsekostnader, förväntade kreditförluster och schablonskatt. Större engångsposter ingår inte i det riskjusterade resultatet.

³ Basåret är 2006 2 107 mn euro

⁴ Primärkapitalrelationen och kapitaltäckningsgraden beräknas före övergångsregler.

⁵ Baserat på föreslagen utdelning om 0,20 euro per aktie.

Nordea nådde sitt övergripande mål för aktieägarvärde både 2007 och 2008 genom sin placering som nummer tre respektive två i jämförelsegruppen. För perioden som helhet låg Nordea endast något under trenden för det långsiktiga målet för riskjusterat resultat, trots det extraordinära marknadsläget.

Nordea har justerat sin kapitalpolicy som ett led i den pågående implementeringen av Basel II-reglerna och, mot bakgrund av marknadsutvecklingen och den förändrade bedömningen på marknaden, höjt kapitaltäckningsmålen.

KAPITALTÄCKNING

Nordea anpassar just nu sin kapitaltäckningsrapportering till Basel II-reglerna. Under denna övergång, som förväntas vara klar 2010, använder Nordea flera olika kapitaltäckningsmått som styrmedel. Övergångsreglerna utgör ett golv för Nordeas kapitalkrav jämfört med minimikraven i Basel II (pelare 1). I juli 2007 fick Nordea myndigheternas godkännande att använda den grundläggande metoden för intern klassificering av kreditrisk i Basel II avseende exponeringsklasserna företag och institut i Danmark, Finland, Norge och Sverige (med undantag för utländska filialer och dotterföretag). I december 2008 godkändes även Nordeas modeller för intern riskklassificering för kreditportföljen i Retail.

I tabellen nedan visas koncernens kapitaltäckning och riskvägda tillgångar under de tre senaste åren:

Mn euro	Räkenskapsår		
	2006	2007	2008
Primärkapital	13 147	14 230	15 760
Supplementärkapital	5 012	4 430	4 566
Primärkapitalrelation med övergångsregler, %	7,1	7,0	7,4
Primärkapitalrelation före övergångsregler, %	—	8,3	9,3
Kapitaltäckningsgrad med övergångsregler, %	9,8	9,1	9,5
Kapitaltäckningsgrad före övergångsregler, %	—	10,9	12,1
Riskvägda tillgångar			
Kreditrisk	176 329	156 952	150 746
Grundläggande IRK-metoden	—	83 865	119 207
varav företag	—	73 736	86 358
varav institut	—	9 302	12 699
varav hushåll	—	—	18 313
varav övriga	—	827	1 837
Schablonmetoden	—	67 342	31 539
varav stater	—	243	940
varav övriga	—	67 099	30 599
Rapporterande enheter enligt Basel I	—	5 745	n.a.
Marknadsrisk	9 069	3 554	5 930
varav handelslager VaR	—	527	1 715
varav handelslager ej VaR	—	3 027	3 372
varav valuta ej VaR	—	0	843
Operativ risk (schablon)	—	10 976	11 896
Justering för övergångsregler	—	33 103	44 709
Summa	185 398	204 585	213 281

LIKVIDITET OCH KAPITALRESURSER

Enligt Nordea är likviditetsrisk risken att endast kunna fullgöra likviditetsåtaganden till ökad kostnad eller, i sista hand, inte alls kunna fullgöra åtaganden vid förfall. Se avsnittet *“Risk, likviditets- och kapitalhantering—likviditetshantering”*. Nordeas likviditetshantering präglas av en konservativ hållning till likviditetsrisk. Nordea strävar efter diversifierad finansiering och försöker bygga upp och underhålla relationer med investerare för att ha tillgång till marknaden, också i besvärliga lägen.

Nordea bedömer att koncernens rörelsekapital (det vill säga Nordeas tillgång till kontanter och andra likvida tillgångar) är tillräckligt för att koncernen ska kunna betala sina skulder vid förfall under en period om 12 månader från prospektets datum.

Finansieringskällor

Nordeas upplåning utgörs av inlåning från kunderna, främst på de nordiska marknaderna, och en rad finansieringsprogram. Nordeas kortfristiga program inkluderar företagscertifikat och bankcertifikat. Nordeas långfristiga program domineras av säkerställda obligationer emitterade av dess två hypoteksbolag, Nordea Hypotek AB i Sverige och Nordea Kredit Realkreditaktieselskab i Danmark. Utöver säkerställda obligationer har Nordea fokuserat sin emittering av säkerställda obligationer utanför sina EMTN- och MTN-program vilket också medför möjligheten att emittera ej säkerställda obligationer och förlagslån (så kallade hybridlån). De senare emitteras för att Nordea ska uppfylla det externa kapitalkravet. EMTN- och MTN-programmen är multivalutaprogram vilket möjliggör emissioner i preciserade valutor. Detta i syfte att hantera valutarisken och få en flexibel upplåning för Nordeas bankdotterbolag.

Tabellen nedan visar Nordeas lång- och kortfristiga finansieringskällor per den 31 december 2008.

Mn euro	Ränte-bas	Per den 31 december 2008	
		Genomsnittlig löptid (år)	Belopp
Skulder till kreditinstitut			
—kortare än 3 månader	Euribor etc	0,1	49 341
—längre än 3 månader	Euribor etc	0,8	2 591
In- och upplåning från allmänheten			
—avistainlåning	Administrativ	0,0	107 393
—övrig inlåning	Euribor etc	0,4	41 198
Emitterade värdepapper			
—bankcertifikat	Euribor etc	0,2	33 666
—företagscertifikat	Euribor etc	0,2	10 440
—säkerställda obligationer	Fast ränta, marknadsbaserad	11,3	49 504
—EMTN	Fast ränta, marknadsbaserad	1,4	6 249
—övriga obligationslån	Fast ränta, marknadsbaserad	2,1	9 129
Derivatinstrument		n.a.	85 538
Övriga icke-räntebärande värdepapper		n.a.	23 774
Efterställda skulder			
—daterade förlagslån	Fast ränta, marknadsbaserad	6,4	6 268
—eviga förlagslån	Fast ränta, marknadsbaserad	n.a.	536
—hybridkapital	Fast ränta, marknadsbaserad	n.a.	1 406
Aktier		n.a.	17 803
Summa (skulder och eget kapital)			444 836
Skulder till försäkringstagare i livförsäkringsrörelsen		n.a.	29 238
Summa (skulder och eget kapital) inklusive livförsäkringsrörelsen			474 074

Not 49 i de finansiella rapporterna som ingår i detta prospekt beskriver löptiderna för Nordeas tillgångar och skulder, inklusive dess emitterade värdepapper och efterställda skulder.

In- och upplåning från allmänheten

Nordea har en väldiversifierad finansieringsbas med inlåning från såväl privat- som företagskunder, främst i Norden, där Nordea bedriver huvuddelen av sin bankverksamhet samt i New European Markets. Per den 31 december 2008 uppgick Nordeas in- och upplåning från allmänheten till 148,6 md euro, jämfört med 155,1 md euro per den 30 september 2008 och 142,3 md euro per den 31 december 2007. Danmark, Finland, Sverige och Norge stod för 23 procent, 24 procent, 21 procent respektive 12 procent av in- och upplåningen från allmänheten per den 31 december 2008, och New European Markets stod för 3 procent. Under senare delen av 2007 och under 2008 skedde en förflyttning från fonder till sparkonton då många kunder sökte sig till stabilare avkastning under turbulensen på finansmarknaden, vilket stärkte Nordeas inlåningsbas.

Företagscertifikat och bankcertifikat

Nordea använder företagscertifikat och bankcertifikat för kortfristig upplåning. I dagsläget har Nordea amerikanska, europeiska och inhemska företagscertifikat och bankcertifikat. Per den 31 december 2008 hade Nordea 44,1 md euro i utestående företagscertifikat och bankcertifikat med en genomsnittlig löptid på 0,2 år.

Säkerställda obligationer

Emittering av säkerställda obligationer representerar en betydande del av Nordeas långfristiga finansieringsprogram. Säkerställda obligationer, säkerställda genom hypotekstillgångar, utgör den huvudsakliga finansieringskällan för Nordeas hypotekslåneverksamhet. I dagsläget emitterar Nordea säkerställda obligationer genom sina två hypoteksbolag, Nordea Hypotek AB (publ) som är underställt den svenska lagstiftningen för säkerställda obligationer och Nordea Kredit Realkreditaktieselskab som är underställt dansk lagstiftning. Säkerställda obligationer, vilka huvudsakligen har emitterats på de inhemska marknaderna för säkerställda obligationer i Sverige och Danmark, har försett Nordea med kommersiellt attraktiv och säker upplåning under den finansiella turbulensen under 2007 och 2008 då andra obligationsmarknader har erbjudit färre möjligheter.

Nordeas säkerställda obligationer har kreditbetyget Aaa och AAA från Moody's respektive S&P. Den 31 december 2008 hade Nordea 49,5 md euro i utestående säkerställda obligationer med en genomsnittlig löptid på 11,3 år.

Ej säkerställda obligationslån, förlagslån och primärkapitaltillskott

Långfristiga ej säkerställda obligationer emitteras huvudsakligen i enlighet med Nordeas olika EMTN och MTN program. Under 2007 och 2008 påverkades emitteringsvolymerna av den finansiella turbulensen, vilket påverkade likviditeten på obligationsmarknaden negativt. Trots marknadsturbulensen lyckades Nordea under denna period fortsätta att ta in kapital, inklusive dess upplåning av efterställda skulder i september 2008. Per den 31 december 2008 hade Nordea 15,4 md euro i utestående ej säkerställda obligationer med en genomsnittlig löptid på 1,8 år. Nordea emitterar också förlagslån och primärkapitaltillskott, för att hantera primärkapital- och kärnprimärkapitalrelationerna. Per den 31 december 2008 hade Nordea 8,2 md euro i utestående förlagslån och primärkapitaltillskott. Se not 36 i de finansiella rapporter som ingår i detta prospekt.

Statliga lånegarantiprogram, kapitaltillskottsprogram och deltagande i statsägda bolag

Som en reaktion på oron på finansmarknaderna har de nordiska ländernas regeringar lanserat, eller överväger att lansera, statliga program för lånegarantier eller kapitaltillskott. Se avsnittet "*Övervakning och tillsyn av banker—Statliga stabiliseringsplaner*". Förutom för att göra det lättare för svenska staten att teckna sin pro rata-andel av nya aktier i Företrädesrättsemissionen genom Riksgäldskontoret har Nordea hittills inte gått med i det finska eller svenska lånegarantiprogrammet eller kapitaltillskottsprogrammet, och inte heller i det danska eller norska programmet för kapitaltillskott.

I Norge deltog Nordea i ett bytesprogram i det norska finansministeriets regi, enligt vilket staten och bankerna kan utbyta statspapper och säkerställda obligationer. Under fjärde kvartalet 2008 emitterade Nordea säkerställda obligationer till ett värde av 0,5 md euro inom ramen för programmet.

I Danmark beslutade Nordea av kommersiella skäl att Nordea Danmark ska delta i det statliga garantiprogrammet, som skyddar oprioriterade fordringsägare, däribland inlåning och obligationslån som inte omfattas av den danska insättningsgarantin. Programmet omfattar inte säkerställda obligationer, skulder eller inlåning som är på annat sätt säkrad, och inte heller hybridkapital och efterställda skulder. I början av 2009 emitterade Nordea obligationslån på 1,5 md euro i Danmark inom ramen för det danska programmet, till ett pris på mid-swap plus 38 punkter. Kostnaderna relaterade till det danska garantiprogrammet kommer att rapporteras som avgifter och kreditförluster. Se avsnittet "*Väsentliga faktorer som påverkar verksamhetens resultat—Statliga program för lånegarantier och kapitaltillskott*".

Nordea äger 23,21 procent i Eksportfinans som är ett norskt exportkreditinstitut. Andra större aktieägare inkluderar den norska staten, DnB NOR och Danske Bank. Till följd av turbulensen på de finansiella marknaderna, har Eksportfinans lidit skada från omvärdering av deras värdepappersportfölj. I mitten av mars 2008 ingick Nordea, DnB NOR och Danske Bank ett avtal enligt vilket de förband sig att tillhandahålla en säkerhetsåtgärd mot ytterligare nedgångar av marknadsvärdet på Eksportfinans värdepappersportfölj, mätt den 29 februari 2008, uppgående till högst 5 md norska kronor (av vilken Nordeas del är cirka 1,2 md norska kronor). Portföljen kommer från den 29 februari 2011 årligen på samma datum värderas för betalningsändamål. På varje årlig värderingsdag kommer portföljen att värderas till marknadspris. Om marknadsvärdet på någon värderingsdag är lägre än värdet den senaste värderingsdagen ska aktieägarna som ingått säkringsavtalet betala Eksportfinans ett belopp motsvarande mellanskillnaden. Är marknadsvärdet på någon värderingsdag högre än värdet den senaste värderingsdagen ska Eksportfinans betala mellanskillnaden till deltagande aktieägare. Övriga aktieägare i Eksportfinans bjöds in att delta och den 30 juni 2008 hade aktieägare representerande 99,50 procent av aktiekapitalet anslutit till avtalet. Detta inkluderar den norska regeringen. Se not 50 i de finansiella rapporterna i detta prospekt. Dessutom har de största privata aktieägarna i Eksportfinans också gett bolaget lånelöften på upp till 4,0 md US dollar, varav Nordeas andel uppgår till högst 1,3 md US-dollar.

Utöver ovanstående arrangemang ingick den norska staten och Eksportfinans ett separat stödavtal i november 2008. Avtalet godkändes av Eksportfinans aktieägare vid en extra bolagsstämma den 29 januari 2009. Enligt avtalet ska den norska staten, förutsatt vissa villkor, fram till utgången av 2010 förse bolaget med finansiering med en löptid på upp till 5 år för att finansiera nya exportprojekt som uppfyller villkoren i det så kallade OECD Consensus Agreement (CIIR). I villkoren ingår införandet av en preferensaktie, som innehas av den norska staten och som ger rätt till en utdelning på 22,5 procent av vinsten 2009, så länge som finansieringsarrangemanget används och med hänsyn till likviditet och solvens. Ett annat villkor är att den norska staten när som helst under avtalets giltighetstid kan begära en oberoende revision av Eksportfinans, samt att ledningens förmåner fryses till slutet av 2010.

Nordeas nettoresultat från dess aktieäggande i Eksportfinans redovisas under "resultatandelar från intresseföretag", och uppgick under 2008 till en icke kassaflödespåverkande förlust om 15 mn euro, till följd av värdepappersminskningen av Nordeas intresseandel.

KREDITBETYG

Per dagen för detta prospekt hade Nordea och dess dotterbolag följande kreditbetyg från Moody's, S&P, Fitch och DBRS, samtliga med stabila utsikter:

	Moody's		S&P		Fitch		DBRS	
	Kortfristig	Långfristig	Kortfristig	Långfristig	Kortfristig	Långfristig	Kortfristig	Långfristig
Nordea Bank AB (publ)	P-1	Aa1	A-1+	AA-	F1+	AA-	R-1 (high)	AA
Nordea Danmark	P-1	Aa1	A-1+	AA-	F1+	AA-	R-1 (high)	AA
Nordea Finland	P-1	Aa1	A-1+	AA-	F1+	AA-	R-1 (high)	AA
Nordea Norge	P-1	Aa1	A-1+	AA-	F1+	AA-	R-1 (high)	AA
Nordea Hypotek AB (publ)	—	Aaa ¹	A-1+	AAA ¹	—	—	—	—
Nordea Kredit Realkreditaktieselskab	—	Aaa ¹	—	AAA ¹	—	—	—	—
Nordea Eiendomskredit AS	P-1	A1	—	—	—	—	—	—

¹ Kreditbetyg för säkerställda obligationer

KASSAFLÖDE

Nedanstående tabell visar ett sammandrag av Nordeas kassaflöde för de nedan angivna perioderna.

Mn euro	Räkenskapsår		
	2006	2007	2008
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 065	4 419	10 839
Kassaflöde från investeringsverksamheten	0	-351	-11 184
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-119	-1 575	-804
Årets kassaflöde	946	2 493	-1 149
Likvida medel vid årets början	3 676	4 650	7 097
Kursdifferens	28	-46	-1 254
Likvida medel vid årets slut	4 650	7 097	4 694
Förändring	946	2 493	-1 149

Den löpande verksamheten

Nordeas kassaflöde från den löpande verksamheten baserar sig på årets rörelseresultat, justerat för poster som inte ingår i kassaflödet samt för betalda inkomstskatter. Justeringarna för poster som inte ingår i kassaflödet omfattar sådana poster som kreditförluster, orealiserade vinster och förluster, realisationsvinster och -förluster, samt av- och nedskrivningar. Kassaflöde från den löpande verksamheten redovisas såväl före som efter förändringar av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder. Den löpande verksamhetens tillgångar och skulder innefattar tillgångar och skulder som ingår i den normala affärsverksamheten, som t ex utlåning, inlåning samt emitterade värdepapper och som inte är hänförliga till investerings- eller finansieringsverksamheten.

Kassaflödet från den löpande verksamheten inkluderar erhållen ränta med 16 230 mn euro för 2008, jämfört med 12 579 mn euro för 2007 och 9 351 mn euro för 2006. Utbetald ränta uppgick för 2008 till 11 429 mn euro och till 8 131 mn euro respektive 5 586 mn euro för åren 2007 respektive 2006.

Under 2008 ökade kassaflödet från den löpande verksamheten med 6 420 mn euro främst beroende på ökning av skulder till kreditinstitut. För år 2007 var ökningen 3 354 mn euro och hänförde sig framförallt till emitterade värdepapper.

Investeringsverksamheten

Investeringsverksamheten omfattar förvärv och avyttring av anläggningstillgångar, såsom materiella, immateriella och finansiella tillgångar. Totalt kassaflöde hänförligt till förvärv och avyttring av rörelser redovisas separat. Detta kassaflöde var för år 2008 negativt med 81 mn euro, vilket i stor utsträckning var hänförligt till

förvärvet av kontor från Roskilde Bank. Även för 2007 var detta kassaflöde negativt med 28 mn euro till följd främst av förvärvet av JSB Orgresbank. Det positiva kassaflödet om 77 mn euro för 2006 avser främst Nordea Livförsäkring Sverige AB (publ) (tidigare Nordea Livförsäkring I Sverige AB) som från och med detta år konsoliderades fullt ut efter att tidigare ha drivits enligt ömsesidiga principer.

Det totalt använda kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till 11 184 mn euro för 2008, vilket i stor utsträckning utgjordes av investeringar i värdepapper som hålles till förfall om 10 938 mn euro. Kassaflödet från investeringsverksamheten för 2008 inkluderade även förvärv av materiella tillgångar som används i bankverksamheten om 162 mn euro. Investeringar i immateriella tillgångar, främst egenutvecklad programvara, uppgick till 132 mn euro. Avyttringen av intressebolaget NCSD Holding AB bidrog med ett positivt kassaflöde på 135 mn euro.

För år 2007 uppgick det använda kassaflödet från investeringsverksamheten till 351 mn euro. Detta utgjordes i stor utsträckning av investeringar i värdepapper som hålles till förfall, 149 mn euro, förvärv av materiella tillgångar om 157 mn euro samt investeringar i immateriella tillgångar om 119 mn euro.

För 2006, slutligen, uppgick kassaflödet från investeringsverksamheten till 0 mn euro. Avyttringar av andelar i intressebolag bidrog med ett positivt kassaflöde på 416 mn euro och avsåg i huvudsak försäljningen av ZAO International Moscow Bank. Detta positiva flöde motverkades dock av investeringar om 300 mn euro i värdepapper som hålles till förfall samt investeringar i materiella och immateriella tillgångar om 114 respektive 110 mn euro.

Finansieringsverksamheten

Finansieringsverksamheten utgörs av sådan verksamhet som medför förändringar i eget kapital och efterställda skulder, som t ex nyemission av aktier, utdelningar och emission/amortering av efterställda skulder. Kassaflödet från finansieringsverksamheten var negativt med 804 mn euro för 2008, varav utdelning till aktieägarna stod för det en stor del av det negativa flödet med 1 297 mn euro. Detta motverkades delvis av emission av efterställda skulder om 500 mn euro.

För 2007 var kassaflödet från finansieringsverksamheten negativt med 1 575 mn euro och påverkades i stor utsträckning av utbetald utdelning om 1 271 mn euro samt amortering av efterställda skulder om 315 mn euro.

För 2006 var kassaflödet från finansieringsverksamheten negativt med 119 mn euro. Efterställda skulder bidrog med ett positivt netto, efter amorteringar, om 786 mn euro. Utbetald utdelning uppgick till 908 mn euro.

Likvida medel

Likvida medel utgörs av kassa och tillgodohavanden hos centralbanker samt utlåning till kreditinstitut, betalbar vid anfordran och som inte representeras av obligationer och andra räntebärande värdepapper. Under 2008 minskade de likvida medlen med 1 149 mn euro från den ovanligt höga nivån 2007.

Avtalsenliga skyldigheter

Nordea har olika avtalsenliga skyldigheter att göra betalningar i framtiden. Tabellen nedan visar en sammanfattning av Nordeas avtalsenliga skyldigheter per den 31 december 2008.

Mn euro	Förfaller till betalning inom			
	Summa	mindre än 1 år	1-5 år	mer än 5 år
Långfristiga skulder ¹	117 198	57 157	31 785	28 256
Skulder till kreditinstitut samt in- och upplåning från allmänheten	200 523	193 748	925	5 850
Skulder hänförliga till finansiell leasing	1	0	1	0
Skulder hänförliga till operationell leasing ²	1 435	304	665	466
Övriga långfristiga skulder ³	29 578	436	1 257	27 885
Summa	348 735	251 645	34 633	62 457

¹ Innefattar emitterade värdepapper och efterställda skulder.

² Motsvarar framtida minimiskulder för operationell leasing. Se not 24 i de finansiella rapporter som ingår i detta prospekt.

³ Innefattar pensionsförpliktelser och skulder till försäkringstagare. Uppskjutna skattefordringar, derivat och avsättningar ingår inte i tabellen. Dessa poster har exkluderats på grund av den stora osäkerheten avseende deras framtida kassaflöde.

VIKTIGA REDOVISNINGSPRINCIPER OCH UPPSKATTNINGAR

Vissa redovisningsprinciper anses vara av särskild betydelse för Nordeas finansiella ställning, eftersom de bygger på svåra, komplexa och subjektiva bedömningar och uppskattningar från ledningens sida, varav de flesta avser förhållanden som i sig är osäkra. Dessa kritiska bedömningar och uppskattningar är främst hänförliga till:

- värdering till verkligt värde av vissa finansiella instrument;
- prövning av nedskrivningsbehov på goodwill och utlåning;
- aktuariella beräkningar av pensionsförpliktelser; och
- aktuariella beräkningar av skulder till försäkringstagare.

Uppskattningarna baseras på tidigare erfarenheter och antaganden som ledningen anser vara rättvisande och rimliga. Dessa uppskattningar och bakomliggande bedömningar påverkar redovisade belopp för tillgångar, skulder och åtaganden utanför balansräkningen liksom för intäkter och kostnader i Nordeas redovisning. De faktiska intäkterna kan avvika från dessa uppskattningar och antaganden.

Värdering till verkligt värde

Kritiska bedömningar utförs vid fastställande av verkligt värde för OTC-derivat och andra finansiella instrument som saknar noterade priser eller nyligen observerade marknadspriser. Kritiska bedömningar krävs för:

- val av värderingstekniker;
- bedömning av när noterade priser inte motsvarar verkligt värde;
- fastställande av anpassning till verkligt värde för att beakta relevanta riskfaktorer såsom kreditrisk, modellrisk och likviditetsrisk; och
- bedömning av vilka marknadsparametrar som är observerbara.

I samtliga fall grundas besluten på en professionell bedömning i enlighet med Nordeas redovisnings- och värderingspolicies. Se not 1, avsnitt 8 (Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument) och 10 (Finansiella instrument) och not 44 i de finansiella rapporter som ingår i detta prospekt. Mer information om finansiella tillgångar som endast kan värderas till verkligt värde genom bedömningar och uppskattningar från ledningens sida finns i not 44 i de finansiella rapporter som ingår i detta prospekt.

Prövning av nedskrivningsbehov

Goodwill

Goodwill prövas årligen med avseende på eventuellt nedskrivningsbehov. Prövning görs även mer regelbundet vid indikationer på nedskrivningsbehov. Då görs en analys för att bedöma huruvida det bokförda goodwillvärdet är fullt återvinningsbart. Vid bestämningen av återvinningsbart belopp fastställs nyttjandevärdet, mätt som nuvärdet av förväntade kassaflöden från de kassagenererande enheter till vilka goodwill har allokaterats. Prognoserna avseende framtida kassaflöden baseras på Nordeas bästa uppskattningar av framtida intäkter och kostnader för de kassagenererande enheter till vilka goodwill har allokaterats. Ett antal antaganden och uppskattningar har betydande effekt på dessa beräkningar och omfattar parametrar som makroekonomiska antaganden, marknadstillväxt, affärsvolym, marginaler och kostnadseffektivitet. En förändring i någon av dessa parametrar, till följd av förändringar i marknadsvillkor, konkurrens, strategi eller liknande, påverkar prognostiserade kassaflöden och kan medföra nedskrivning av goodwill. Se not 1, avsnitt 13 (immateriella tillgångar) samt not 22 i de finansiella rapporter som ingår i detta prospekt. Den 31 december 2008 uppgick Nordeas goodwill till 2 143 mn euro.

Utlåning

Vid prövning av nedskrivningsbehov för individuella lånefordringar är den mest kritiska bedömningen, som också inrymmer störst osäkerhet, att uppskatta det mest sannolika framtida kassaflödet som kunden kan generera.

Vid gemensam prövning av nedskrivningsbehov för en grupp av lånefordringar är den viktigaste aspekten att identifiera de händelser och/eller observerbara data som har gett upphov till kreditförluster inom gruppen av lånefordringar. Bedömningen av nuvärdet av de kassaflöden som kunderna i gruppen genererar är förenad med hög grad av osäkerhet, eftersom den baseras på historiska uppgifter och erfarenheter när antaganden baserat på historisk information justeras för att reflektera den aktuella situationen. Se not 1, avsnitt 11 (Utlåning) samt not 14 i de finansiella rapporter som ingår i detta prospekt.

Aktuariella beräkningar av pensionsförpliktelser för anställda

Beräknade förpliktelser för förmånsbestämda pensioner räknas, för de större pensionsplanerna, fram av externa aktuarier med hjälp av demografiska antaganden baserade på aktuella befolkningsdata. Beräkningarna baseras på ett antal aktuariella och finansiella parametrar. Den viktigaste finansiella parametern är diskonteringsräntan. Andra parametrar, såsom antaganden avseende löneökningar och inflation, fastställs baserat på den förväntade långsiktiga utvecklingen för dessa parametrar. Se not 1, avsnitt 19 (Pensioner till anställda) i de finansiella rapporter som ingår i detta prospekt. Fastställandet av dessa parametrar vid årsskiftet, presenteras även i not 35 i de finansiella rapporter som ingår i detta prospekt.

Huvuddelen av de tillgångar som täcker pensionsåtagandena är investerade i likvida tillgångar, värderade till marknadsvärde vid årsskiftet. Förväntad avkastning på förvaltningstillgångarna har fastställts under beaktande av tillgångarnas sammansättning och baserat på långsiktiga förväntningar om avkastning på de olika tillgångsslagen. Den förväntade avkastningen redovisas också i not 35 i de finansiella rapporter som ingår i detta prospekt.

Aktuariella beräkningar för skulder till försäkringstagare

Skulderna till försäkringstagare utgörs av långfristiga åtaganden där vissa försäkringsavtal har långa durationer. Vid värderingen av dessa skulder används både finansiella och aktuariella uppskattningar och antaganden. Ett viktigt finansiellt antagande är den ränta som används för att diskontera framtida kassaflöden. Andra viktiga aktuariella antaganden är de om mortalitet och invaliditet, som påverkar storleken på och tidpunkten för de framtida kassaflödena. De finansiella och aktuariella antagandena är till stor del föreskrivna i ländernas lagstiftning och är alltså inte upp till Nordea att bestämma. Även antaganden om framtida förvaltnings- och skattekostnader påverkar beräkningen av skulder till försäkringstagare. Se not 1, avsnitt 16 (Skulder till försäkringstagare) samt not 30 i de finansiella rapporter som ingår i detta prospekt.

UTVALD STATISTIK OCH ANNAN INFORMATION

Följande tabeller innehåller utvald statistik och annan information avseende Nordeas bankverksamhet hämtad från de finansiella rapporterna. Följande statistik och övrig information hänförlig till Nordeas bankverksamhet är intagen för analyseringsändamål och ska läsas i anslutning till de finansiella rapporter som ingår i detta prospekt samt "Kommentarer till den finansiella utvecklingen". Om inte annat anges har genomsnittliga balansposter för räkenskapsåren 2006, 2007 och 2008 beräknats utifrån månatliga uppgifter eftersom Nordea inte bokför samtliga balansposter på en mer frekvent basis.

GENOMSNITTLIGA BALANSER OCH RÄNTESATSER

I följande tabeller anges genomsnittliga balansposter för räntebärande tillgångar och räntebärande skulder jämte summan av intjänad eller betalad ränta och den genomsnittliga räntan för sådana tillgångar eller skulder för räkenskapsåren 2006, 2007 respektive 2008.

Mn euro	Per den 31 december								
	2006			2007			2008		
	Medel- saldo	Ränta	Genom- snittlig ränta %	Medel- saldo	Ränta	Genom- snittlig ränta %	Medel- saldo	Ränta	Genom- snittlig ränta %
Tillgångar									
Utlåning till kreditinstitut	28 979	797	2,8	29 708	685	2,3	28 347	1 121	4,0
Utlåning till allmänheten	196 896	8 190	4,2	225 885	11 175	4,9	261 394	13 862	5,3
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	43 751	682	1,6	43 907	1 049	2,4	45 724	1 571	3,4
Derivat och andra räntebärande tillgångar	—	0	n.a.	—	0	n.a.	—	199	n.a.
Summa räntebärande tillgångar	269 626	9 669	3,6	299 500	12 909	4,3	335 465	16 753	5,0
Ej räntebärande tillgångar	58 520			70 193			93 683		
Summa genomsnittliga tillgångar	328 146			369 693			429 148		
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	30 402	1 138	3,7	31 861	1 033	3,2	41 920	1 595	3,8
In- och upplåning från allmänheten	117 746	2 105	1,8	131 166	3 946	3,0	146 821	4 398	3,0
Emitterade värdepapper	82 502	2 220	2,7	95 111	3 218	3,4	108 787	4 587	4,2
Efterställda skulder	8 041	310	3,9	7 849	399	5,1	7 728	393	5,1
Derivat och andra räntebärande skulder	—	27	n.a.	—	31	n.a.	—	687	n.a.
Summa räntebärande skulder . .	238 690	5 800	2,4	265 987	8 627	3,2	305 256	11 660	3,8
Ej räntebärande skulder	75 810			87 795			106 342		
Eget kapital	13 645			15 911			17 550		
Summa genomsnittliga skulder och eget kapital	328 146			369 693			429 148		
Räntenetto		3 869			4 282			5 093	
Nettoavkastning på räntebärande tillgångar			1,4			1,4			1,5

ANALYS AV FÖRÄNDRINGAR I RÄNTEINTÄKTER OCH RÄNTEKOSTNADER

Följande tabell visar förändringar i Nordeas räntenetto hänförliga till förändringar i genomsnittlig volym av räntebärande tillgångar respektive räntebärande skulder samt förändringar hänförliga till deras respektive räntesatser för 2008, 2007 och 2006. Förändringar i räntenetto beroende av förändringar i volymer har beräknats genom att multiplicera förändringen i volym under året med den genomsnittliga räntan för föregående år. Förändringar i räntenetto beroende av förändringar i ränta har beräknats genom att multiplicera genomsnittlig ränta med genomsnittlig volym för föregående år. Förändringar hänförliga till en kombination av volym och räntesatser har fördelats proportionellt.

Mn euro	Ökning/minskning på grund av förändringar					
	31 december 2007 jämfört med 31 december 2006			31 december 2008 jämfört med 31 december 2007		
	Genomsnittlig volym	Genomsnitts- ränta	Netto- förändring	Genomsnittlig volym	Genomsnitts- ränta	Netto- förändring
Tillgångar						
Utlåning till kreditinstitut	20	-132	-112	-31	467	436
Utlåning till allmänheten	1 206	1 779	2 985	1 757	930	2 687
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2	364	367	43	479	522
Derivat och övriga räntebärande tillgångar	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.	199
Summa ränteintäkter	1 228	2 011	3 240	1 769	1 876	3 844
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	55	-160	-105	326	236	562
In- och upplåning från allmänheten	240	1 601	1 841	471	-19	452
Emitterade värdepapper	339	659	998	463	906	1 369
Efterställda skulder	-7	96	89	-6	0	-6
Derivat och övriga räntebärande tillgångar	n.a.	n.a.	4	n.a.	n.a.	656
Summa räntebärande skulder	626	2 197	2 827	1 254	1 123	3 033

VÄRDEPAPPERSPORTFÖLJ

Nedanstående tabeller innehåller information om Nordeas portfölj avseende räntebärande värdepapper per den 31 december 2006, 2007 och 2008 jämte en fördelning av instrumenten i portföljen av räntebärande värdepapper efter förfallodag.

Mn euro	Bokfört värde		
	Per den 31 december		
	2006	2007	2008
Statsskuldförbindelser			
Stater	6 192	5 093	6 377
Kommuner och andra myndigheter	88	100	168
Summa	6 280	5 193	6 545
Räntebärande värdepapper			
Hypoteksinstitut	9 613	14 177	17 135
Övriga finansinstitut	7 107	9 941	12 687
Icke-finansiella företag	12 744	14 664	15 008
Summa	29 464	38 782	44 830
Per den 31 december			
Mn euro	Inom 1 år	1-5 år	Mer än 5 år
Statsskuldförbindelser	2 066	2 521	1 958
Räntebärande värdepapper	14 942	13 537	16 351
Summa	17 008	16 058	18 309

TYPER AV LÅN

Nedanstående tabell visar fördelningen av Nordeas bruttolåneportfölj per den 31 december 2006, 2007 och 2008.

Mn euro	Per den 31 december		
	2006	2007	2008 ¹
Hypotekslån till privatpersoner	74 444	82 929	84 019
Övriga lån till privatpersoner	22 149	24 329	24 826
Fastighetsförvaltning	30 790	36 897	35 695
Byggverksamhet	3 411	4 589	3 749
Jordbruk och fiske	6 416	7 402	13 054
Transport	5 926	6 939	4 049
Sjöfart	5 721	6 457	11 301
Handel och tjänster	11 202	13 297	14 302
Tillverkning	15 343	20 698	16 196
Finansiell verksamhet	39 582	36 608	40 424
Uthyrning, konsultverksamhet och övriga företagstjänster	12 602	14 701	18 770
Offentlig sektor	4 084	4 296	4 789
Övriga	10 225	10 759	19 001
Summa utlåning	241 895	269 902	290 173
Summa reserver	-1 118	-958	-1 170
Summa nettokreditgivning	240 777	268 944	289 004

¹ Sedan 2008 presenteras utlåningsfördelningen enligt en ny branschindelning. Med andra ord är presentationen av branschindelningen för 2008 ovan enligt den gamla indelningen inte fullt jämförbar med tidigare år, avseende fördelningen mellan branscher såsom tillverkning, jordbruk och fiske, sjöfart samt handel och tjänster, uthyrning, konsultverksamhet och övriga företagstjänster. För en presentation av branschfördelningen enligt den nya indelningen, se avsnittet "Risk- likviditets- och kapitalhantering—Riskhantering—Kreditriskhantering—Analys av kreditrisk".

ÜTESTÅENDE LÅN PER JURISDIKTION OCH BRANSCH

Nedanstående tabeller innehåller information om Nordeas låneportfölj, netto efter reserveringar för kreditförluster, fördelad per jurisdiktion och bransch per den 31 december 2006, 2007 and 2008. Se avsnittet "Risk-, likviditets- och kapitalhantering—Riskhantering".

Mn euro	Per den 31 december 2008 ¹							
	Danmark	Finland	Norge	Sverige	Polen	Ryssland	Baltikum	Övriga
Hypotekslån till privatpersoner	22 375	21 318	15 167	20 724	1 552	138	2 700	—
Övriga lån till privatpersoner	9 870	6 595	734	5 545	63	107	119	1 594
Fastighetsförvaltning	4 782	7 638	7 721	13 547	230	417	1 164	—
Byggverksamhet	1 074	897	490	676	43	143	348	—
Jordbruk och fiske	8 233	1 820	1 603	993	79	45	170	—
Transport	766	911	549	1 282	116	175	216	—
Sjöfart	1 685	3 333	5 725	533	1	0	20	—
Handel och tjänster	5 502	3 196	1 625	2 811	170	253	638	—
Tillverkning	2 377	5 932	2 192	3 760	181	1 210	400	—
Finansiell verksamhet	20 890	6 012	1 716	11 227	29	303	101	107
Uthyrning, konsultverksamhet och övriga företagstjänster	6 583	2 678	5 888	3 162	139	12	191	—
Offentlig sektor	1 270	406	512	1 904	393	119	183	—
Övriga	5 407	3 838	2 297	4 607	277	588	1 892	—
Summa²	90 815	64 572	46 219	70 769	3 273	3 511	8 143	1 702

¹ Sedan 2008 presenteras utlåningsfördelningen enligt en ny branschindelning. Med andra ord är presentationen av branschindelningen för 2008 ovan enligt den gamla indelningen inte fullt jämförbar med tidigare år, avseende fördelningen mellan branscher såsom tillverkning, jordbruk, fiske och sjöfart samt handel och tjänster, uthyrning, konsultverksamhet och övriga företagstjänster. För en presentation av branschfördelningen enligt den nya indelningen, se avsnittet "Risk- likviditets- och kapitalhantering—Riskhantering—Kreditriskhantering—Analys av kreditrisk".

² Utlåning, netto efter reserveringar.

Per den 31 december 2007

<u>Mn euro</u>	<u>Danmark</u>	<u>Finland</u>	<u>Norge</u>	<u>Sverige</u>	<u>Polen</u>	<u>Ryssland²</u>	<u>Baltikum</u>	<u>Övriga</u>
Hypotekslån till privatpersoner	20 727	19 678	17 496	22 032	810	57	2 093	—
Övriga lån till privatpersoner	8 597	6 208	975	5 895	66	92	86	2 254
Fastighetsförvaltning	4 611	7 442	8 606	14 923	126	73	985	—
Byggverksamhet	1 753	585	567	1 197	98	59	304	—
Jordbruk och fiske	5 373	244	1 155	535	13	0	—	—
Transport	985	2 866	684	2 049	82	26	223	—
Sjöfart	1 536	471	3 873	575	0	0	—	—
Handel och tjänster	4 754	3 139	1 446	2 715	175	382	479	—
Tillverkning	4 724	6 456	3 820	4 436	233	300	691	—
Finansiell verksamhet	22 987	5 394	1 994	5 268	164	349	289	147
Uthyrning, konsultverksamhet och övriga företagstjänster	5 482	1 117	5 259	2 757	54	0	6	—
Offentlig sektor	511	1 104	113	2 019	414	47	86	—
Övriga	2 969	4 544	572	1 593	92	118	663	—
Summa¹	85 008	59 248	46 558	65 994	2 327	1 504	5 905	2 401

¹ Utlåning, netto efter reserveringar.

² Avser verksamheten i Ryssland till följd av förvärvet av JSB Orgresbank, som slutfördes den 29 mars 2007.

Per den 31 december 2006

<u>Mn euro</u>	<u>Danmark</u>	<u>Finland</u>	<u>Norge</u>	<u>Sverige</u>	<u>Polen</u>	<u>Ryssland</u>	<u>Baltikum</u>	<u>Övriga</u>
Hypotekslån till privatpersoner	19 313	17 760	13 519	22 133	368	n.a.	1 298	—
Övriga lån till privatpersoner	7 484	5 839	2 620	3 815	12	n.a.	14	2 243
Fastighetsförvaltning	3 520	6 902	6 352	13 456	48	n.a.	446	—
Byggverksamhet	1 349	492	393	1 016	43	n.a.	93	—
Jordbruk och fiske	4 536	89	1 100	631	10	n.a.	—	—
Transport	968	2 426	486	1 872	24	n.a.	113	—
Sjöfart	1 144	583	3 537	450	0	n.a.	—	—
Handel och tjänster	4 281	2 470	1 243	2 688	149	n.a.	264	—
Tillverkning	3 988	4 227	2 555	3 577	153	n.a.	496	—
Finansiell verksamhet	25 452	5 425	1 072	7 200	138	n.a.	90	165
Uthyrning, konsultverksamhet och övriga företagstjänster	4 464	1 199	4 844	1 940	24	n.a.	4	—
Offentlig sektor	740	1 161	130	1 643	333	n.a.	77	—
Övriga	1 992	5 124	367	1 955	36	n.a.	615	—
Summa¹	79 232	53 695	38 218	62 376	1 338	n.a	3 510	2 408

¹ Utlåning, netto efter reserveringar.

FÖRFALLOSTRUKTUR FÖR LÅN

Nedanstående tabell visar förfallostruktur för Nordeas låneportfölj, netto efter reserveringar för kreditförluster, per den 31 december 2008.

<u>Mn euro</u>	Per den 31 december 2008			
	<u>Inom 1 år</u>	<u>1-5 år</u>	<u>Mer än 5 år</u>	<u>Summa</u>
Utlåning till kreditinstitut	22 885	670	348	23 903
Utlåning till allmänheten	119 203	53 621	92 276	265 100
Summa utlåning	142 088	54 291	92 624	289 003

OSÄKRA FORDRINGAR

I enlighet med IFRS redovisar Nordea ett lån eller en grupp lån som osäker om det finns objektiva belägg, i form av förlusthändelser eller observerbara data, som visar att kundens framtida kassaflöde har påverkats i en sådan utsträckning att fullständig återbetalning, inklusive säkerhet, inte längre är sannolik.

Nedanstående tabell innehåller information om summan av osäkra fordringar. För ytterligare information se avsnittet "Risk, Likviditets- och kapitalhantering—Riskhantering—Kreditriskhantering".

<u>Mn euro</u>	Per den 31 december 2008		
	2006	2007	2008
Osäkra fordringar, brutto	1 616	1 432	2 224
Ränteintäkt, brutto ¹	74	74	88
Ränteintäkt på osäkra fordringar ²	50	47	55

¹ Bruttorenteintäkt som skulle ha redovisats om de osäkra fordringarna hade betalats. Beloppen har uppskattats genom att genomsnittliga osäkra fordringar brutto multiplicerats med genomsnittlig ränta på utlåning till allmänheten

² Ränteintäkter avseende osäkra fordringar som ingår i årets resultat. Beloppen har uppskattats som genomsnittliga oreglerade fordringar subtraherats från genomsnittliga osäkra fordringar och resultatet har multiplicerats med genomsnittlig ränta på utlåning till allmänheten.

ANALYS AV RESERVERING FÖR KREDITFÖRLUSTER

Nedanstående tabell innehåller information om Nordeas reserver för kreditförluster per den 31 december 2006, 2007 och 2008.

<u>Mn euro</u>	Per den 31 december		
	2006	2007	2008
Ingående balans vid periodens början	1 481	1 118	957
Återförda tidigare reserver för sannolika kreditförluster som nu redovisas som konstaterade förluster	-134	-150	-129
Reserver för sannolika kreditförluster	276	230	555
Återförda ej längre erforderliga reserver för sannolika kreditförluster	-463	-238	-229
Reserver/(återföringar) för gruppvis värderade kreditförluster och där individuella nedskrivningar inte gjorts	-41	31	65
Omklassificeringar	—	-32	-4
Valutakursdifferenser	-1	-2	-45
Utgående balans vid periodens slut	1 118	957	1 170
Nettoavskrivning av lån under året som andel av genomsnittliga utestående lån ¹	0,1%	0,0%	0,2%
Nettoavskrivning av lån under året som andel av öppningsbalanserna i utestående lån ¹	0,1%	0,0%	0,2%

¹ Nettoavskrivning definieras som kreditförluster, netto och utestående lån definieras som utlåning till allmänheten och till kreditinstitut.

FÖRDELNING AV RESERVER FÖR KREDITFÖRLUSTER

Nedanstående tabell innehåller analyser av fördelningen av Nordeas reserveringar för kreditförluster i sin kreditportfölj per den 31 december 2006, 2007 och 2008.

<u>Mn euro eller procent om så anges</u>	Per den 31 december					
	2006		2007		2008	
	Reserver för kreditförluster	Andel lån i % inom respektive kategori av total brutto-utlåning	Reserver för kreditförluster	Andel lån i % inom respektive kategori av total brutto-utlåning	Reserver för kreditförluster	Andel lån i % inom respektive kategori av total brutto-utlåning
Hypotekslån till privatpersoner	52	0,07	35	0,04	45	0,05
Övriga lån till privatpersoner	123	0,56	155	0,64	198	0,80
Fastighetsförvaltning	66	0,21	132	0,36	195	0,55
Byggverksamhet	25	0,73	26	0,79	77	2,06
Jordbruk och fiske	51	0,79	83	0,73	110	0,85
Transport	37	0,62	25	0,64	32	0,79
Sjöfart	7	0,12	2	0,03	6	0,05
Handel och tjänster	107	0,96	206	0,60	246	0,69
Tillverkning	348	2,27	39	1,16	17	0,37
Finansiell verksamhet	41	0,10	17	0,05	40	0,10
Uthyrning, konsultverksamhet och övriga företagstjänster	126	1,00	26	0,83	29	0,89
Övriga	135	1,32	210	1,16	172	0,70
Offentlig sektor	0	0,00	1	0,03	2	0,04
Summa reserver för kreditförluster	1 118	0,46	958	0,35	1 170	0,40

KORTFRISTIG UPPLÅNING

Nedanstående tabell innehåller information om Nordeas kortfristiga upplåning per den 31 december 2006, 2007 och 2008.

	Per den 31 december 2006					Per den 31 december 2007					Per den 31 december 2008				
	Saldo vid periodens slut	Medelsaldo	Maximalt månads-slutssaldo under perioden	Genomsnittsränta under perioden, %	Genomsnittsränta vid periodens slut, %	Saldo vid periodens slut	Medelsaldo	Maximalt månads-slutssaldo under perioden	Genomsnittsränta under perioden, %	Genomsnittsränta vid periodens slut, %	Saldo vid periodens slut	Medelsaldo	Maximalt månads-slutssaldo under perioden	Genomsnittsränta under perioden, %	Genomsnittsränta vid periodens slut, %
Mn euro															
Skulder till kreditinstitut															
Banker	30 053	29 273	36 589			27 671	30 465	34 781			48 885	39 679	52 083		
Kreditinstitut	2 235	1 129	3 983			2 406	1 395	2 446			3 047	2 241	3 272		
Summa	32 288	30 402	40 572	3,7	3,5	30 077	31 860	37 227	3,2	3,4	51 932	41 920	55 355	3,8	3,1
Emitterade värdepapper															
Emitterade värdepapper	83 417	82 502	87 742	2,7	2,7	99 792	95 111	101 616	3,4	3,2	108 989	108 787	117 592	4,2	4,2
Summa	115 705	112 904	128 314	3,0	2,9	129 869	126 971	138 843	3,3	3,3	160 921	150 707	172 947	4,1	3,8

INLÅNING

Nedanstående tabeller innehåller information om Nordeas inlåningsbas per den 31 december 2006, 2007 och 2008.

Mn euro	Per den 31 december		
	2006	2007	2008
Ränta till kunder			
Transaktionskonton ¹	1 057	2 433	2 061
Sparkonton ^{2,3}	562	924	1 422
Övrig inlåning ³	486	589	915
Summa	2 105	3 946	4 398
Genomsnittliga volymer			
Transaktionskonton ¹	76 123	80 173	85 181
Sparkonton ^{2,3}	27 247	33 668	38 687
Övrig inlåning ³	14 376	17 325	22 954
Summa	117 746	131 166	146 821
Ränta, %			
Transaktionskonton ¹	1,4	3,0	2,4
Sparkonton ^{2,3}	2,1	2,7	3,7
Övrig inlåning ³	3,4	3,4	4,0
Summa	1,8	3,0	3,0

- ¹ Transaktionskonton omfattar alla tillgodohavanden mot vilka innehavaren får göra uttag genom överlåtbara eller överförbara instrument, uppdrag om uttag, per telefon eller i förväg bekräftade överföringar, i syfte att erlagga betalning till tredje man eller andra.
- ² Sparkonton är konton vars syfte är långsiktigt sparande över en tidsperiod. Även om vissa sparkonton har en minsta inlåningsperiod, medger de flesta sparkontona obegränsade uttagmöjligheter.
- ³ Sparkonton och Övrig inlåning avser endast volymerna för Nordic Banking. Dessa siffror stämmer inte överens med koncernsiffrorna för inlåningskonton, som är cirka 7 md euro högre till följd av olika hantering för vissa typer av konton, särskilt i Danmark.

Nedanstående tabell innehåller information om förfallostrukturen avseende Nordeas inlåningsbas per den 31 december 2008.

EUR million	Per den 31 december 2008				
	Betalbar vid anfordran	Inom 3 månader	3 månader-1 år	1-5 år	Mer än 5 år
Förfallotid för inlåning					
Inlåning från kreditinstitut	14 133	35 208	1 847	448	296
Inlåning och lån från allmänheten	1 07 393	34 037	6 631	477	53
Total	121 526	69 245	8 478	925	349

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL OCH TOTALT KAPITAL

Nedanstående tabell innehåller information om Nordeas räntabilitet på totalt kapital, räntabilitet på eget kapital, utdelningskvot och andel eget kapital av totalt kapital.

Räntabilitet på eget kapital och på totalt kapital (i procent)	Per den 31 december		
	2006	2007	2008
Räntabilitet på totalt kapital ¹	1,0	0,8	0,6
Räntabilitet på eget kapital ²	22,9	19,7	15,3
Utdelningskvot ³	40	42	19
Andel eget kapital av totalt kapital ⁴	4,2	4,3	4,1

- ¹ Nettovinst inklusive minoritetsandelar och förändring under perioden av verkliga värden avseende innehav för försäljning i procent av totala tillgångar för perioden i genomsnitt.
- ² Nettovinst exklusive minoritetsandelar och förändring under perioden av verkliga värden avseende innehav för försäljning samt andra omvärderingar redovisade direkt mot eget kapital, i procent av genomsnittligt eget kapital för perioden. Genomsnittligt eget kapital inkluderar nettovinst samt utdelning, till dess utbetalning sker, men exkluderar minoritetsintressen.
- ³ För 2008, avspeglar Styrelsens förslag till årsstämman.
- ⁴ Genomsnittligt eget kapital inklusive minoritetsintressen, i procent av totala tillgångar för perioden.

RISK-, LIKVIDITETS- OCH KAPITALHANTERING

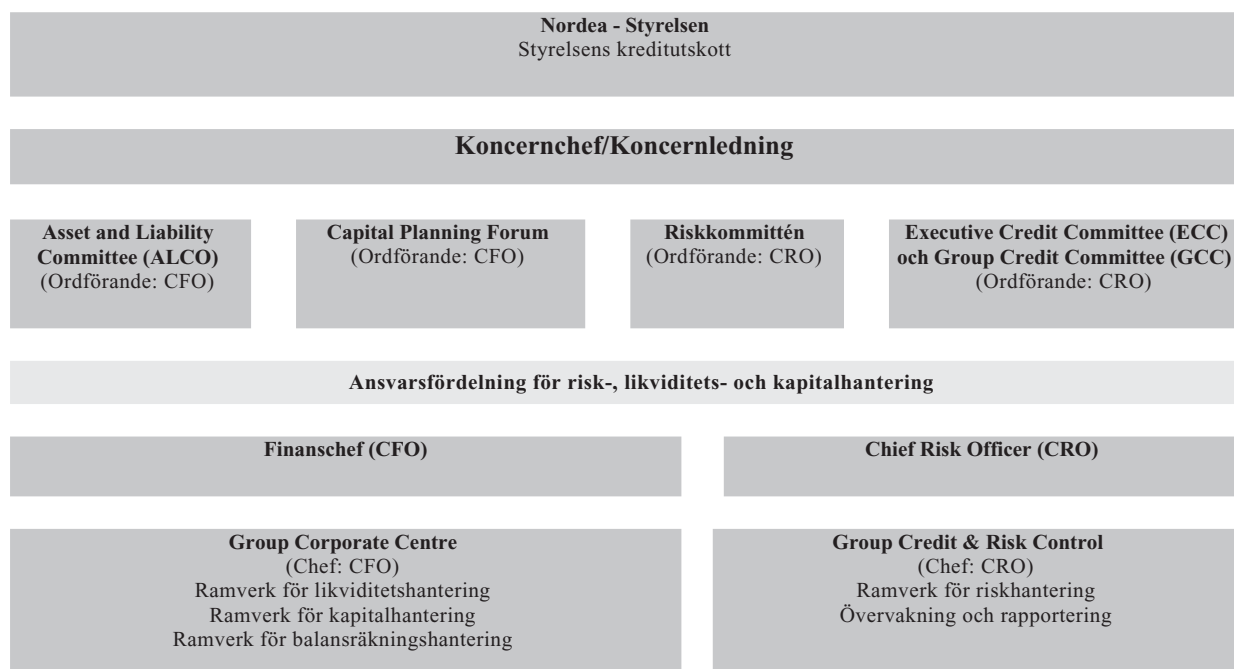
ÖVERSIKT

Risk-, likviditets- och kapitalhantering är nyckelfaktorer för framgång inom finanssektorn. Riskexponering är en integrerad del av all finansiell verksamhet och Nordea påtar sig olika former av risker i den ordinarie verksamheten, där den mest framträdande av dessa är kreditrisken i samband med lån och fordringar.

Att upprätthålla riskmedvetenhet i organisationen ingår som en viktig del i Nordeas affärsstrategier. Nordea har tydligt definierade risk-, likviditets- och kapitalhanteringssystem, med bland annat riktlinjer och instruktioner för olika typer av risk och för kapitalstrukturen.

HANTERINGSPRINCIPER OCH KONTROLL

Följande diagram presenterar en översikt av Nordeas styrnings- och ansvarsstruktur för risk-, likviditets- och kapitalhantering.

Styrelsen

Styrelsen har det yttersta ansvaret för att begränsa och följa upp Nordeas riskexponering. Styrelsen har även det yttersta ansvaret för att fastställa Nordeas kapitaltäckningsmål. Risk inom Nordea mäts och redovisas enligt enhetliga principer och riktlinjer som fastställs av Styrelsen. Styrelsen beslutar om riktlinjer för kredit-, marknads-, likviditets- och operativ riskhantering så väl som om den interna kapitalutvärderingen (En: *internal capital adequacy assessment process*) ("ICAAP"). Samtliga riktlinjer utvärderas minst en gång per år.

Genom kreditinstruktionerna beslutar Styrelsen om befogenheter för kreditkommittéer på olika nivåer inom kundområdena. Befogenheterna kan även variera beroende på den interna ratingen av kunderna. Styrelsen fastställer också limiterna för Nordeas marknads- och likviditetsrisk.

Styrelsens kreditutskott och Executive Credit Committee

Styrelsens kreditutskott är ansvarigt för övervakningen av den övergripande kreditportföljens utveckling samt med avseende på exponeringen mot branscher och stora kunder. Det övervakar och föreslår ändringar i kreditpolicyn och kreditstrategin och kreditinstruktionerna tillämpliga på koncernen samt övervakar koncernens långivande enheters efterlevnad av dessa. Det övervakar de beslut av de långivande enheterna som berör kreditlimiter överstigande vissa trösklar enligt de kreditinstruktioner som är tillämpliga på koncernen och diskuterar strategiska kreditpolicier och kreditportföljens utveckling. Det föreslår ledamöter till Executive Credit Committee

till Styrelsen i respektive långivande enhet inom koncernen och fastställer de branschriktlinjer som har godkänts av Executive Credit Committee. Styrelsens kreditutskott övervakar även på årlig basis listan över kreditavtal mellan styrelseledamöterna och vissa ytterligare personer inom jävskretsen.

Executive Credit Committee deltar i kreditgivningsprocessen i enlighet med kreditinstruktionerna som ett beslutsfattande organ. Executive Credit Committee utser medlemmarna i Group Credit Committee och kreditutskott en nivå under Group Credit Committee i organisationsstrukturen, undantaget Nordea Danmark, i vilken medlemmar av kreditutskotten en nivå under Group Credit Committee nomineras av Executive Credit Committee och utses av styrelsen för Nordea Danmark.

Koncernchefen och koncernledningen

Nordeas koncernchef ("Koncernchefen") har det övergripande ansvaret för att utveckla och underhålla effektiva principer för risk-, likviditets- och kapitalhantering såväl som interna riktlinjer och intern kontroll inom Nordea.

Koncernchefen fastställer målen för Nordeas riskhantering i fråga om strukturell räntenettoris (SIIR) och fördelar, inom ramen för de beslut som tagits av Styrelsen, limiterna för marknads- och likviditetsrisk till risktagande enheter, såsom Group Treasury och Nordea Markets. Fastställandet av limiterna sker i enlighet med Nordeas affärsstrategier vilka utvärderas minst en gång per år. Enhetscheferna fördelar limiterna inom respektive enhet och kan även införa mer detaljerade limiter och andra riskbegränsande åtgärder såsom stop-loss-regler.

Koncernchefen och koncernledningen granskar regelbundet rapporter om riskexponering och har etablerat följande kommittéer för risk-, likviditets- och kapitalhantering:

- *The Asset and Liability Committee* ("ALCO"), där finanschefen ("CFO") är ordförande, bereder viktiga frågor avseende Nordeas finansiella verksamhet, finansiella risker och kapitalhantering för beslut av Koncernchefen i koncernledningen;
- *Forumet för kapitalplanering* (En: *Capital Planning Forum*) ("CPF"), där CFO är ordförande, övervakar utvecklingen av de interna och regulatoriska kapitalkraven, kapitalbasen och fattar också beslut angående Nordeas kapitalplanering;
- *Riskkommittén*, där Chief Risk Officer ("CRO") är ordförande, övervakar riskutvecklingen på aggregerad nivå; och
- *The Executive Credit Committee and the Group Credit Committee*, där CRO är ordförande, beslutar om Nordeas större kreditrisklimit och branschriktlinjer. Kreditrisklimit beviljas som individuella limiter för kunder eller totalt för kundgrupper samt som branschlimit för vissa bestämda branscher.

CRO och CFO

Ansvaret för Nordeas risk-, kapital-, likviditets- och balansräkningshantering vilar på två enheter, Group Credit & Risk Control och Group Corporate Centre. Group Credit & Risk Control ansvarar för det övergripande ramverket för riskhantering som består av riktlinjer, instruktioner och anvisningar för Nordea på koncernnivå. Group Corporate Centre ansvarar för ramverket för kapitalhantering inklusive kapitalkrav och kapitalbasen. Group Treasury, som ingår i Group Corporate Centre, ansvarar för SIIR och likviditetsrisk.

CRO är chef för Group Credit & Risk Control och CFO är chef för Group Corporate Centre. CRO ansvarar för Nordeas kredit-, marknads- och operativa risk. Detta omfattar utveckling, validering och övervakning av Nordeas interna rating- och scoringsystem, kreditpolicy och kreditstrategin, kreditinstruktionerna, anvisningarna till dessa instruktioner samt kreditgivning och kreditkontroll. CFO ansvarar för kapitalplaneringen, däribland kapitaltäckningsrapportering, economic capital och fastställande av parametrarna för beräkning av riskvägda belopp samt för likviditetshanteringen och förvaltningen av balansräkningen. Varje kund- och produktområde har huvudansvaret för riskhanteringen i sina respektive verksamheter. Detta ansvar omfattar identifiering, kontroll och rapportering, medan Group Credit & Risk Control konsoliderar och övervakar riskerna på koncernnivå och på andra relevanta nivåer.

CRO har befogenhet att fastställa kompletterande anvisningar och limiter när så behövs.

Övervakning och rapportering

Kontrollmiljön i Nordea bygger på principerna om uppdelning av arbetsuppgifter och strikt oberoende mellan de organisatoriska enheterna. Övervakning och rapportering av risk utförs dagligen för marknads- och likviditetsrisk, månads- och kvartalsvis för kreditrisk samt kvartalsvis för operativ risk.

Riskrapportering sker regelbundet till Koncernledning och till Styrelsen. Styrelsen i respektive juridisk person inom Nordeakoncernen granskar interna riskrapporter som omfattar marknads-, kredit- och likviditetsrisk för den juridiska personen. Kreditriskrapporteringen omfattar olika portföljanalyser såsom kreditmigration, aktuell sannolikhet för fallissemang och stresstester. Den interna kapitalrapporteringen omfattar alla typer av risker och rapporteras regelbundet till Riskkommittén, ALCO, CPF, koncernledningen och Styrelsen.

Group Internal Audit gör en oberoende utvärdering av processerna för risk- och kapitalhantering i enlighet med den årliga revisionsplanen.

RISKHANTERING

Kreditriskhantering

Group Credit & Risk Control ansvarar för den övergripande kreditriskhanteringen, med bland annat riktlinjer, instruktioner och anvisningar för Nordea på koncernnivå. Varje kund- och produktområde har huvudansvaret för hanteringen av kreditrisk i sina respektive verksamheter, medan Group Credit & Risk Control konsoliderar och övervakar kreditriskerna på koncernnivå och andra nivåer.

Inom ramen för den av Styrelsen beviljade befogenheten fastställs kreditrisklimiter av beslutsfattande instanser på olika nivåer i Nordeakoncernen. Ansvar för kreditexponeringen ligger hos en kundansvarig enhet. Kunderna tilldelas en intern rating eller scoring som motsvarar deras återbetalningsförmåga i enlighet med Nordeas ramverk för kvantifiering av kreditrisk.

Definition och identifiering av kreditrisk

Kreditrisk definieras som risken för förlust om motparter inte fullgör sina avtalsförpliktelser och risken att pantsatta säkerheter inte täcker fordringarna.

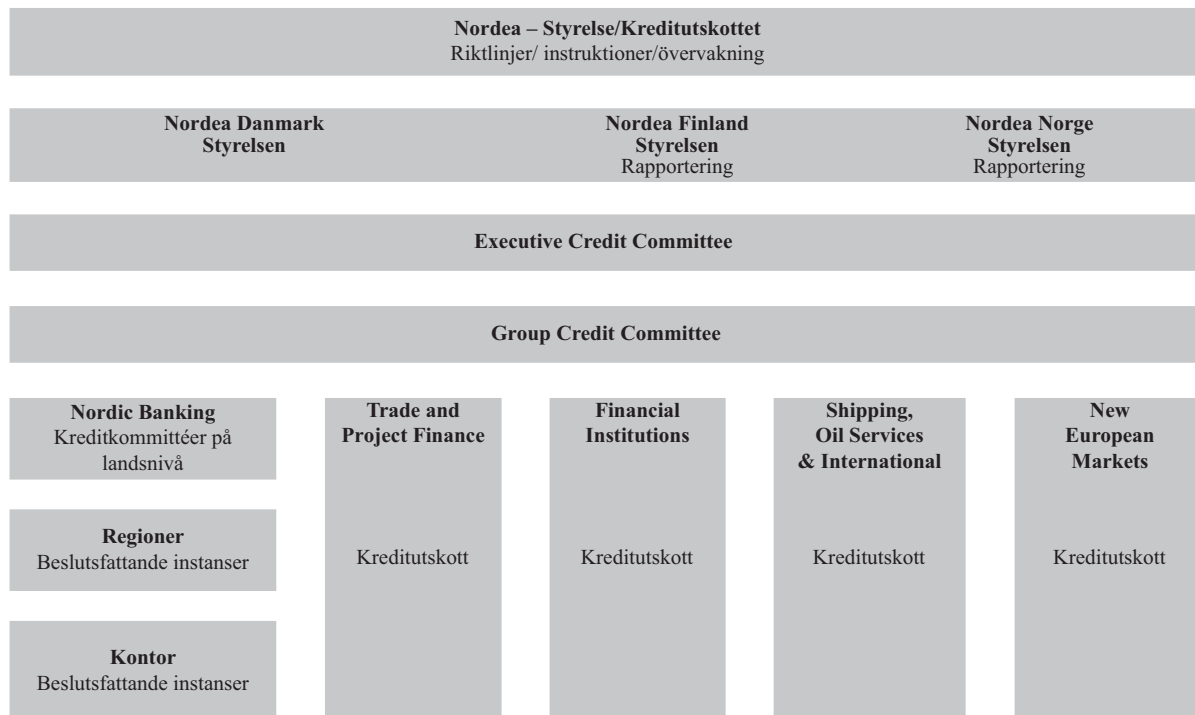
Kreditrisker uppkommer huvudsakligen genom olika typer av utlåning till allmänheten (företags- och privatkunder), men även genom garantier och rembursar. Kreditrisken i garantier och rembursar härrör från potentiella fordringar på kunder för vilka Nordea har ställt ut garantier och rembursar.

Kreditrisker kan även omfatta motparts-kredit-, avvecklings- och transfereringsrisk. Motpartsrisk består i att Nordeas motpart i ett valuta-, ränte-, råvaru-, aktie- eller kreditderivatkontrakt fallerar före förfallodagen och att Nordea vid den tidpunkten har en fordran på motparten. Avvecklingsrisk är risken att förlora det kapital som utgörs av ett finansiellt kontrakt, till följd av att en motpart fallerar under avvecklingsprocessen. Transfereringsrisk är en kreditrisk som sammanhänger med möjligheterna att föra ut pengar ur ett annat land där låntagaren har sin hemvist och påverkas av förändringar i länders ekonomiska och politiska situation.

Risker inom specifika branscher följs av branschövervakningsgrupper och hanteras genom branschriktlinjer som anger krav och limiter för den samlade branschexponeringen. Företagskunders miljörisker tas också hänsyn till i den samlade riskbedömningen genom den så kallade "Environmental Risk Assessment Tool". Denna modell utökas till att även omfatta bedömningen av social och politisk risk. För större transaktioner för att finansiera projekt har Nordea antagit Ekvatorprinciperna, som är branschnormer för bestämning, bedömning och hantering av sociala risker och miljörisker inom projektfinansiering. Ekvatorprinciperna bygger på riktlinjer och anvisningar framtagna av Världsbanken och International Finance Corporation.

Beslut och övervakning av kreditrisk

Besluten avseende kreditrisklimiter för kunder och kundgrupper fattas av berörda beslutsfattande kreditinstanser på olika nivåer inom Nordea. Följande diagram presenterar Nordeas struktur för kreditbeslut.

Ansvar för kreditrisk för en särskild kundgrupp ligger hos den aktuella kundansvariga enheten, som kontinuerligt bedömer kundernas förmåga att fullgöra sina förpliktelser och identifierar avvikelser från överenskomna villkor och svagheter i kundernas resultat. Förutom att bygga starka kundrelationer och förståelse för varje kunds finansiella ställning, är övervakning av kreditrisk baserad på all tillgänglig information från interna system såsom information om förfallna betalningar, förändringar i den beteendebaserade scoringen och makroekonomiska omständigheter. Om ny information indikerar en förändring i kundens finansiella ställning måste den kundansvariga enheten utvärdera och, om nödvändigt, ompröva den interna ratingen för att återspegla om krediten har försämrats eller om kundens återbetalningsförmåga är hotad. Om det anses osannolikt att kunden kommer att kunna återbetala sina skuldförpliktelser, till exempel kapitalbelopp, ränta eller avgifter, och om situationen inte kan lösas på ett rimligt sätt, betraktas fordran som fallerad. Fordringar som har varit förfallna till betalning i mer än 90 dagar betraktas per automatik som fallerade. Om en kundexponering identifieras som svag, vidtas en särskild riskbevakning. Förutom den löpande övervakningen utarbetas en handlingsplan som anger huvuddragen för att minimera en potentiell kreditförlust. Om så anses nödvändigt inrättas en särskild grupp som stödjer den kundansvariga enheten.

Kreditpolicier för Nordeas bankdotterbolag och filialer på de nya europeiska marknaderna överensstämmer med kreditpolicier inom Nordeakoncernen och Nordeakoncernens kreditinstruktioner är tillämpliga i samtliga dessa länder med samma behörighetsstruktur för beslutsfattande, dock att beloppen är reducerade med 50 procent. På var och en av dessa marknader är Nordeas modeller för företagsrating tillämpliga (sedan 2001 för Polen och de baltiska staterna samt sedan 2008 för Ryssland). Kreditscoringmodellerna för privatkunder på de nya europeiska marknaderna skiljer sig från de som tillämpas på de nordiska marknaderna. Medan reserveringar för lokala konton i Polen och Ryssland baseras på lokala centralbankers regler, görs reserveringar för kreditförluster som ett minimum enligt Nordeakoncernens riktlinjer.

Individuell och gruppvis prövning av nedskrivningsbehov

Under processen för att identifiera och motverka kreditnedskrivningar arbetar Nordea kontinuerligt med att granska kvaliteten på kreditexponeringarna. Svaga och osäkra exponeringar övervakas noga och löpande och granskas minst en gång per kvartal med avseende på nuvarande resultat, framtidsutsikter, framtida återbetalningsförmåga samt eventuellt behov av reserveringar.

En fordran anses osäker och en reservering görs om det finns objektiva belägg, i form av förlusthändelser eller observerbar data, som visar att kundens framtida kassaflöde har påverkats i sådan utsträckning att fullständig återbetalning är osannolik, värdet av pantsatta säkerheter inkluderat. Storleken på reserveringen motsvarar den förväntade förlusten med hänsyn till det diskonterade värdet av framtida kassaflöde och värdet av pantsatt säkerhet. Osäkra fordringar kan vara antingen reglerade eller oreglerade. Osäkra fordringar behandlas som fallerade fordringar vid beräkningen av sannolikheten för fallissemang.

Utöver individuell prövning av nedskrivningsbehov för samtliga individuellt betydande kunder, görs en samlad prövning av nedskrivningsbehovet för kundgrupper som inte har bedömts vara osäkra på en individuell nivå. Syftet med detta tvåstegsförfarande med både individuell och kollektiv bedömning är att säkerställa att samtliga kreditförluster fram till och med varje balansdag redovisas. Nedskrivning för en grupp av osäkra lånefordringar är en tillfällig åtgärd i avvaktan på att nedskrivningen ska identifieras för en enskild kund.

Mätmetoder

De huvudsakliga kvantitativa metoderna för bedömning av kreditrisk är rating- och scoringmodeller, vilka lägger grunden för uppskattningen av sannolikhet för fallissemang (En: *Probability of Default*) ("PD"). Därtill finns det modeller som används för att bedöma relevanta indikatorer som förlust vid fallissemang (En: *Loss Given Default*) ("LGD") och exponering vid fallissemang (En: *Exposure at Default*) ("EAD"). Till följd av implementeringen av riskklassificeringsmetoderna enligt Kapitalkravsdirektivet utvecklas nu den interna kvantifieringen av kreditrisk i linje med kraven på extern tillsyn. För beräkning av externt kapital använder Nordea metoden för intern riskklassificering ("IRK-metoden") för hushållssegmentet, det vill säga för privatkunder och små företagskunder, och den "grundläggande IRK-metoden" för företags- och finansinstitutssegmenten.

Rating och scoring

Den gemensamma nämnaren för både rating- och scoringmodeller är förmågan att klassificera och rangordna kunderna efter risken för deras fallissemang. De används som en integrerad del av riskhanteringen och beslutsprocessen, bland annat vid:

- processen för kreditgivning,
- beräkning av externt kapitalkrav (riskvägda tillgångar),
- beräkningen av Economic Capital och Förväntad förlust,
- övervakning och rapportering av kreditrisk, och
- mätning av finansiell ställning med användning av Economic Profit-ramverket.

För definitioner av de begrepp som används ovan, se avsnittet "*Utvald finansiell och annan information—Nyckeltalsdefinitioner*".

Medan rating används för företagskunder, institutioner och offentliga enheter, används scoring för privat- och små företagskunder.

En rating är en uppskattning som exklusivt återspeglar kvantifieringen av återbetalningsförmågan hos kunden, det vill säga risken för kundfallissemang. Ratingkalan hos Nordea omfattar 18 klasser från 6+ (den högsta ratingen) till 1- (den lägsta ratingen) för icke-fallerade kunder, och tre klasser; 0+, 0 och 0-, för fallerade kunder. Återbetalningsförmågan för varje ratingklass kvantifieras av PD på ett års sikt.

En ratingklass om 4- eller bättre kan jämföras med det som externa kreditbedömningsinstitut såsom Moody's och S&P definierar som investment grade. Ratingklasserna från 2+ till 1- bedöms som svaga eller kritiska och kräver särskild granskning. Ratings tilldelas i samband med kreditförslag och den årliga granskningen av kunderna, och godkänns av kreditkommittéerna. En kund nedgraderas dock så snart ny information indikerar en försämring av kundens återbetalningsförmåga. För att säkerställa överensstämmelse och transparens i klassificeringen används ratingmodeller.

En ratingmodell är en uppsättning av specificerade och tydliga kriterier som utifrån särskilda kundegenskaper genererar en rating och rangordnar kunden baserat på dess återbetalningsförmåga. Ratingmodeller baseras på principen att det är möjligt att förutse kunders framtida finansiella ställning genom historiken avseende fallissemang för tidigare kunder med utgångspunkt i deras egenskaper.

För att bättre återspegla de risker som finns hos kunder i olika branscher med starkt utmärkande egenskaper har Nordea beslutat om en differentiering av ratingmodellerna. Vid sidan om den generella företagsmodellen, som använts för att rangordna majoriteten av branscherna, har ett antal specifika modeller utvecklats för specifika segment, såsom sjöfartsnäring och fastighetsförvaltning, så att hänsyn tas till de unika egenskaperna i dessa segment. Dessutom kan utvecklingsmetodiken variera i varje modell. Dessa metoder varierar från rent statistiska modeller, baserade på intern data, till expertbaserade modeller. Generellt sett är dock alla ratingmodeller baserade på ett övergripande ramverk i vilket finansiella och kvantitativa faktorer kombineras med kvalitativa faktorer.

Scoringmodeller är rent statistiska metoder som används för att förutse sannolikheten för fallissemang hos kunder. Modellerna används för privatkundssegmentet såväl som för små företagskunder. Nordea använder sig av specialbeställda beteendebaserade scoringmodeller som utvecklats med hjälp av intern data till stöd för både processen för kreditgivning, exempelvis automatisk handläggning eller beslutsstöd, och för riskhanteringsprocessen, där tidiga varningssignaler kan utfärdas för högriskkunder och för övervakning av portföljernas risknivåer. Som ett komplement till de beteendebaserade scoringmodellerna använder Nordea även kommersiella kreditupplysningar i kreditprocessen.

Förlust vid fallissemang

Förlust vid fallissemang (En: *Loss Given Default*) ("LGD") mäts med hänsyn tagen till säkerhetstyp, poster i motpartens balansräkning samt förekomsten av strukturellt stöd. LGD mäter den förväntade konstaterade förlusten givet att en kund fallerar. Exponeringar med samma riskegenskaper grupperas i pooler. Den använda LGD-modellen baseras på ett övergripande ramverk för förlust vid fallissemang och är en starkt statistisk modell baserad på historiska data.

För beräkning av externt kapital använder Nordea interna uppskattningar av LGD för kontorsrörelsen, det vill säga för privat- och små företagskunder. För företag och institut använder Nordea den grundläggande IRK-metoden vid beräkningen av externt kapital. Förlusten vid fallissemang för en exponering är då definierad av externa krav.

Exponering vid fallissemang

EAD är en uppskattning av hur mycket av en exponering som kommer att utnyttjas inom en ettårsperiod före fallissemang. För många produkter är EAD lika med utestående exponering, men för vissa produkter, såsom kontokredit och derivatkontrakt, kan EAD vara högre än utnyttjad exponering. Beräkningen av EAD liknar den som görs för LGD.

EAD mäts som summan av det utnyttjade beloppet och det outnyttjade beloppet av en exponering multiplicerad med en kreditkonverteringsfaktor (En: *Credit Conversion Factor*) ("CCF") såsom definierad av externa krav. CCF uppskattas baserad på historiska data och är en statistisk modell. Exponering av samma typ av produkter grupperas i pooler.

Validering

Nordea har etablerat en intern valideringsprocess i enlighet med Kapitalkravsdirektivet med syftet att tillförsäkra och förbättra utfallet av Nordeas modeller, processer och system såväl som att tillförsäkra precisionen i beräkningarna av PD, LGD och CCF. Validering utförs årligen och omfattar både en kvantitativ och en kvalitativ validering.

Den kvantitativa värderingen av rating och scoringmodeller består av, exempelvis statistiska tester av modellernas urskiljningsförmåga, det vill säga modellens förmåga att urskilja risk för fallissemang på en relativ basis, såväl som huvudsaklig exakthet, det vill säga förmågan att förutse nivån av fallissemang.

Kvantifiering av kreditrisk

Parametrarna PD, LGD och CCF används för att kvantifiera RWA, Förväntad förlust och Economic Capital för kreditrisk. Förväntad förlust och Economic Capital används också i beräkningen av Economic Profit.

Nordea beräknar Economic Capital för kreditrisk med kapitalfaktorer, vilka skiljer sig åt för olika kombinationer av PD och LGD. Kapitalfaktorerna beräknas med hjälp av data från en kreditportföljmodell. Dessutom används portföljmodellen för att analysera obalanser i portföljen, exempelvis koncentrationsrisk.

Som ett komplement till den normala kvantifieringen av kreditrisk utförs även omfattande stresstester minst en gång om året inom ramen för Nordeas ICAAP. För att underlätta uppskattningen av kreditriskparametrarna och utföra olika portföljanalyser används en koncernövergripande kreditdatabas.

Analys av kreditrisk

Kreditriskexponering mäts och redovisas som det kapitalbelopp (till upplupet anskaffningsvärde) som representeras av fordringar i balansräkningen, det vill säga lån och kundfordringar till allmänheten och till kreditinstitut samt ansvarsförbindelser gentemot kunder och motparter, netto efter reserveringar. Exponering indikerar också risken relaterad till derivatkontrakt och värdepappersfinansiering. Alla siffror presenterade i avsnittet nedan avser utlåning och fordringar om inte annat anges.

Nordeas totala utlåning och fordringar har ökat med 7 procent till 289 md euro under 2008 från 269 md euro under 2007. Till följd av förändringar i de svenska och norska växelkurserna har ökningen i euro blivit nära 10 procentenheter lägre. Inklusivt exponeringar för ansvarsförbindelser och exponeringar hänförliga till värdepapper och livförsäkringsrörelsen var den totala kreditriskexponeringen, per den 31 december 2008, 488 md euro jämfört med 445 md euro per den 31 december 2007.

Av följande tabell framgår Nordeas kreditriskexponering samt utlåning och fordringar, exklusive kassa och tillgodohavanden hos centralbanker och exponering för avvecklingsrisk, per kreditriskkälla samt per angivna datum:

Mn euro	Per den 31 december	
	2007	2008
	Utlåning och fordringar	Utlåning och fordringar¹
Till kreditinstitut	24 262	23 903
—varav banker	23 741	22 548
—varav andra kreditinstitut	522	1 355
Till allmänheten	244 682	265 100
—varav företag	133 321	151 711
Energi (olja, gas, m.m.)	1 448	2 815
Metaller och gruvmineraler	792	1 750
Papper och skogsmaterial	1 928	2 287
Andra material (byggnadsmaterial, m.m.)	3 568	5 377
Industriella kapitalvaror	3 189	3 264
Industriella kommersiella tjänster, m.m.	15 403	15 482
Bygg- och anläggningsverksamhet	3 243	3 671
Sjöfart och offshore	7 581	11 296
Transport	3 845	4 017
Sällanköpsvaror (bilar, maskiner, m.m.)	2 807	2 752
Media och fritid	3 104	3 171
Detaljhandel	10 190	11 020
Stapelvaror (mat, jordbruk, m.m.)	11 267	12 943
Vård, hälsa och läkemedel	1 772	1 606
Finansinstitut	12 239	16 481
Fastigheter	36 766	35 500
IT-mjukvara, hårdvara och tjänster	1 309	1 489
Telekommunikationsutrustning	641	623
Telekommunikationsoperatörer	1 062	1 686
Förbrukningsvaror (distribution och produktion)	3 310	4 022
Annat	7 855	10 462
—varav privatkunder	107 067	108 602
—hypotekslån	82 893	83 974
—konsumtionslån	24 174	24 628
—varav offentliga sektorn	4 294	4 787
Summa utlåning och fordringar	268 944	289 003
Outnyttjad del av godkända kontokrediter	43 437	49 145
Andra kreditåtaganden, m.m. ²	38 170	36 271
Garantier och remburs ²	24 202	26 249
Exponering för motpartsrisk ³	21 225	27 887
Statsskuldväxlar och räntebärande värdepapper	25 894	31 430
Statsskuldväxlar och räntebärande värdepapper pantsatta som säkerhet i återköpsavtal	4 688	7 916
Summa kreditriskexponering i bankrörelsen	426 560	467 901
Utlåning i livförsäkringsverksamheten	0	120
Garantier och remburs ² i livförsäkringsrörelsen	52	38
Räntebärande värdepapper i livförsäkringsrörelsen	18 081	19 945
Summa kreditriskexponering inklusive livförsäkringsrörelsen	444 693	488 004

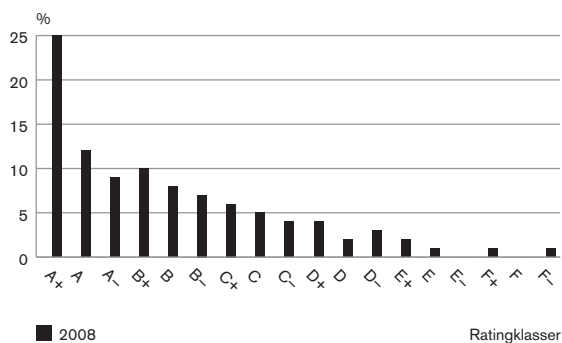
¹ Till följd av förändringar i branschindelningen är uppgifterna för 2007 inte fullt jämförbara.

² Varav företagskunder utgör cirka 85 procent av outnyttjade kreditfaciliteter och andra kreditåtaganden och cirka 95 procent av garantier och remburs².

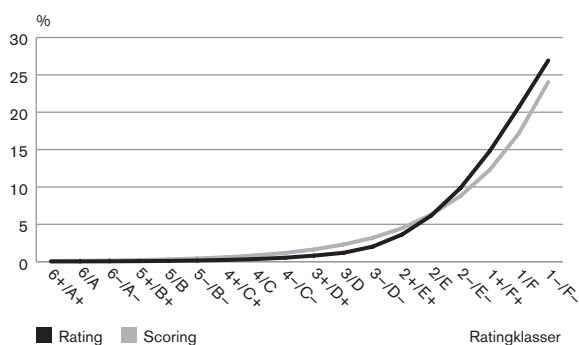
³ Efter nettningsavtal och kreditssäkerhetsavtal, inklusive aktuell marknadsvärdesexponering samt potentiell framtida exponering.

Den största kreditriske exponeringen är utlåning och fordringar till allmänheten, vilken under 2008 ökade med 8 procent till 265 md euro från 245 md euro under 2007. Lån och kundfordringar till företagskunder uppgick till 152 md euro under 2008, jämfört med 133 md euro under 2007, en ökning med 14 procent, medan utlåningen till privatkunder endast ökade något till 109 md euro under 2008, från 107 md euro under 2007. Av den totala utlåningen uppgick företagskundernas andel till 57 procent under 2008, jämfört med 54 procent under 2007, och privatkundernas andel uppgick till 41 procent under 2008, jämfört med 44 procent under 2007. Lån och fordringar till kreditinstitut, huvudsakligen i form av interbanklån, kvarstod oförändrat på 24 md euro per den 31 december för både 2008 och 2007.

Följande diagram visar Nordeas exponering mot privat och små företagskunder (scorede kunder), fördelade per scoringklass per den 31 december 2008.

Följande diagram visar sannolikheten för fallissemang-rating och -scoring per den 31 december 2008.

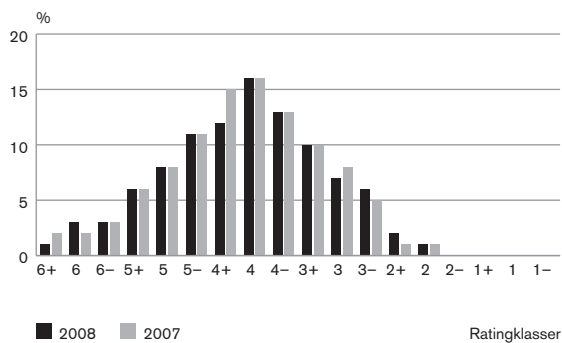
Ratingdistribution

Ett sätt på vilket kreditkvaliteten kan bedömas är genom analys av fördelningen över interna ratingklasser, såväl för klassificerade företagskunder och institutioner som för riskbetyg för privatkunder och små företag, det vill säga privat exponering såsom definieras i Basel II.

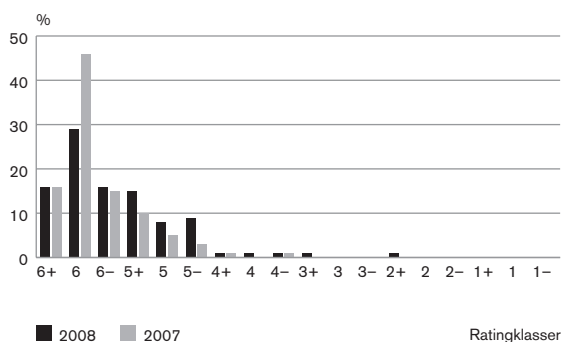
Per den 31 december 2008 låg 73 procent av Nordeas företagskunders exponering i de interna ratingklasserna 4- eller högre, jämfört med 74 procent per den 31 december 2007. Institutioner och privatkunder ligger å andra sidan i de högre interna ratingklasserna. 98 procent av Nordeas institutionella exponering klassificerades internt som 4- eller högre per den 31 december 2008, jämfört med 97 procent per den 31 december 2007.

Ungefär 86 procent av exponeringen mot privatkunder graderas som C- eller högre, vilket indikerar en sannolikhet för fallissemang om 1 procent eller lägre.

Diagrammet nedan visar Nordeas exponering mot företagskunder (ratade kunder), fördelat per ratingklass per den 31 december 2008 och 2007.

Diagrammet nedan visar Nordeas exponering mot institutionella kunder (ratade kunder), fördelat per ratingklass, per den 31 december 2008 och 2007.

Utlåning till företagskunder

Fastighetsförvaltning är fortsatt den största sektorn i Nordeas utlåningsportfölj för företagskunder, och bestod per den 31 december 2008 av 35,5 md euro, jämfört med 36,8 md euro per den 31 december 2007. Företags- och fastighetsportföljen domineras av relativt stora och finansiellt starka företag, med 74 procent av utlåningen i intern ratingklass 4- eller högre per den 31 december 2008 respektive 2007. Säkerhetstäckningen är hög, särskilt för exponeringar som återfinns i de lägre interna ratingklasserna (3+ eller lägre). Närmare 40 procent av utlåningen inom fastighetsförvaltning, eller 13,5 md euro, avser företag i Sverige och nära hälften kan hänföras till företag som förvaltar bostadsfastigheter.

Av följande tabell framgår Nordeas utlåning till fastighetsförvaltningsföretag per land samt per angivna datum:

Md euro	Per den 31 december					
	2006		2007		2008	
	Summa	%	Summa	%	Summa	%
Danmark	3,5	11	4,6	12	4,8	14
Finland	6,4	21	7,0	19	7,1	20
Norge	6,3	21	8,6	24	7,7	22
Sverige	13,5	44	14,9	41	13,5	38
Baltikum	0,4	1	1,0	3	1,2	3
Polen	0,0	0	0,1	0	0,2	1
Ryssland			0,1	0	0,4	1
Övriga	0,6	2	0,5	1	0,5	1
Summa	30,7	100	36,8	100	35,5	100

Utlåningen till bygg- och anläggningsbranscherna i Norden ökade med 4 procent till 3,0 md euro per den 31 december 2008, jämfört med 2,9 md euro per den 31 december 2007. Kvaliteten i portföljen är hög, med en genomsnittlig intern rating om 4+, och 68 procent av exponeringen hade en intern rating om 4- eller högre.

Av följande tabell framgår Nordeas utlåning till bygg- och anläggningsbranscherna, per land samt per angivna datum:

<u>Md euro</u>	Per den 31 december			
	2007		2008	
	Belopp	%	Belopp	%
Danmark	1,1	35	1,1	29
Finland	0,7	21	0,7	20
Norge	0,6	17	0,5	13
Sverige	0,5	15	0,7	19
Baltikum	0,2	6	0,4	11
Polen	0,1	3	0,0	1
Ryssland	0,1	3	0,1	4
Övriga	0,0	0	0,1	4
Summa	3,2	100	3,7	100

Lån och fordringar till sjöfarts- och offshore-näringsen ökade med 24 procent till 11,3 md euro per den 31 december 2008, från 9,1 md euro per den 31 december 2007, med den största ökningen i offshore- och oljesektorn. Portföljen är diversifierad i fråga om typ av fartyg, med fokus på de stora och finansiellt starkaste industriella aktörerna, och visar en stark kreditkvalitet med en genomsnittlig intern rating på 4+ per den 31 december 2008. Fördelningen mellan nordiska och icke-nordiska kunder är jämn, vilket reflekterar Nordeas globala kundstrategi.

Av följande tabell framgår Nordeas exponering mot sjöfartsnäringsen, offshore- och oljeindustrin per segment per angivna datum:

<u>Md euro</u>	Per den 31 december			
	2007 ¹		2008	
	Belopp	%	Belopp	%
Bulkfartyg	1,3	14	1,6	15
Produkttankfartyg	1,0	11	1,3	11
Oljetankfartyg	1,0	11	1,1	9
Kemikalietankfartyg	0,8	9	1,0	9
Gastankfartyg	0,5	6	0,7	6
Övrig sjöfart	1,7	19	2,1	18
Offshore och oljetjänster	2,6	29	3,6	32
Summa exponering	9,1	100	11,3	100

¹ I denna tabell är utlåning till sjöfarts- och offshore-näringsen 2007 delvis upptaget i sjöfarts- och offshore-näringsen och delvis upptaget under andra näringar, såsom transport.

Utlåningen till företag är väldiversifierad sett till lånens storlek där ungefär 61 procent av företagsvolymen per den 31 december 2008 avser lån på en skala upp till 50 mn euro per kund. Denna fördelning har varit relativt stabil under de senaste åren.

Av följande tabell framgår Nordeas utlåning till och fordringar på företagskunder, per storlek på lånen samt per angivna perioder:

Mn euro	Per den 31 december					
	2006		2007		2008	
	Belopp	%	Belopp	%	Belopp	%
0 – 10 mn	49,6	44	55,9	42	57,3	38
10 – 50 mn	28,2	25	34,4	26	35,2	23
50 – 100 mn	11,7	10	13,9	10	18,2	12
100 – 250 mn	10,3	9	14,1	11	20,8	14
250 – 500 mn	5,7	5	8,2	6	11,2	7
>500 mn	8,0	7	6,8	5	9,0	6
Summa	113,4	100	133,3	100	151,7	100

Den främsta metoden för kreditriskbegränsning är tagande av säkerhet. Vad avser företagsexponeringen utgörs säkerheterna främst av pantbrev i fastigheter, företagsinteckningar och leasingobjekt. Säkerhetstäckningen är högre för exponeringar mot finansiellt svagare kunder än för de som är finansiellt starka. Medan begränsning av kreditrisk genom användning av kreditderivat har gjorts i begränsad omfattning, förblir normal syndikering av lån den huvudsakliga tekniken för att hantera stora kreditriskexponeringar.

Utlåning till privatkunder

Under 2008 ökade hypotekslån och konsumentkrediter endast marginellt, hypotekslån till 84 md euro per den 31 december 2008 (jämfört med 83 md euro per den 31 december 2007) respektive konsumentkrediter till 25 md euro per den 31 december 2008 (jämfört med 24 md euro per den 31 december 2007). Hypotekslånens andel av den totala utlåningen till privatkunder uppgick till 77 procent vid utgången av såväl år 2008 som 2007, av vilken den nordiska marknaden utgör 98 procent. Belåningsgraderna (En: *loan-to-value ratios*) bland hypotekslån till privatkunder framgår av tabellen nedan:

Mn euro	Per den 31 december	
	2008	
	Belopp	%
<50%	29,5	34
50 – 70%	26,0	30
70 – 80%	23,1	27
80 – 90%	4,8	5
>90%	3,9	4
Summa	87,3	100

Av hypotekslån till privatkunder, inklusive små företagskunder, hade 91 procent av den totala utlåningen en belåningsgrad på under 80 procent.

Geografisk fördelning

Utlåning till allmänheten fördelat per låntagarnas hemvist visar att den nordiska marknaden står för 87 procent per den 31 december 2008, jämfört med 89 procent per den 31 december 2007. Övriga EU-länder utgör den största delen av utlåningen utanför Norden. Trots att exponeringen mot Baltikum, Polen och Ryssland är liten, har utlåningen i regionen ökat med 54 procent under 2008. Vid utgången av 2008 uppgick utlåningen till privatkunder i Baltikum till 8,3 md euro, i Polen till 3,4 md euro och i Ryssland 3,6 md euro per den 31 december 2008, jämfört med 6 md euro, 2,3 md euro respektive 1,6 md euro per den 31 december 2007.

Av följande tabell framgår utlåningen till allmänheten baserat på låntagarens hemvist samt per varje angivet datum:

31 dec 2008, Mn euro	Individuellt värderade osäkra lånefordringar								
	Lånefordringar före reserveringar	Varav icke osäkra	Reserver för gruppvis värderade lånefordringar	I % av icke osäkra	Brutto	Brutto i % av utlåning	Specifika reserver	I % av osäkra lånefordringar, brutto	Netto i % av utlåning
Norden	230 342	228 419	262	0,11	1 923	0,83	677	35	0,54
varav Danmark	73 184	72 560	81	0,11	624	0,85	309	49	0,43
varav Finland	51 683	50 887	74	0,15	796	1,54	211	27	1,13
varav Norge	41 744	41 493	61	0,15	251	0,60	83	33	0,40
varav Sverige	63 731	63 480	46	0,07	251	0,39	74	29	0,28
Estland	2 632	2 588	35	1,35	44	1,68	2	5	1,60
Lettland	3 231	3 167	55	1,74	64	1,99	10	16	1,67
Litauen	2 561	2 527	18	0,71	34	1,33	18	52	0,64
Polen	3 379	3 341	7	0,21	38	1,12	18	46	0,60
Ryssland	3 558	3 541	16	0,47	17	0,49	7	40	0,29
EU övriga länder	10 704	10 672	0	0,00	32	0,30	7	20	0,24
USA	1 797	1 762	0	0,00	35	1,94	0	1	1,92
Asien	2 656	2 655	6	0,23	1	0,02	1	80	0,00
Latinamerika	2 769	2 769	0	0,01	0	0,00	0	0	0,00
OECD övriga	1 203	1 199	2	0,17	4	0,31	3	80	0,06
Icke-OECD övriga	1 416	1 415	2	0,17	0	0,01	0	98	0,00
Summa	266 247	264 056	405	0,15	2 191	0,82	742	34	0,54

31 dec 2007, Mn euro	Individuellt värderade osäkra lånefordringar								
	Lånefordringar före reserveringar	Varav icke osäkra	Reserver för gruppvis värderade lånefordringar	I % av icke osäkra	Brutto	Brutto i % av utlåning	Specifika reserver	I % av osäkra lånefordringar, brutto	Netto i % av utlåning
Norden	219 117	217 775	261	0,12	1 343	0,61	553	41	0,36
varav Danmark	65 578	65 139	68	0,10	439	0,67	220	50	0,33
varav Finland	47 962	47 380	78	0,16	582	1,21	176	30	0,85
varav Norge	42 950	42 833	70	0,16	117	0,27	57	49	0,14
varav Sverige	62 626	62 422	45	0,07	204	0,33	100	49	0,17
Estland	2 033	2 023	25	1,24	10	0,48	0	2	0,47
Lettland	2 391	2 381	44	1,83	10	0,42	1	7	0,39
Litauen	1 632	1 624	12	0,76	8	0,49	7	87	0,06
Polen	2 341	2 301	2	0,07	40	1,70	24	60	0,68
Ryssland	1 612	1 611	8	0,50	1	0,08	1	100	0,00
EU övriga länder	8 940	8 932	0	0,00	8	0,09	7	86	0,01
USA	1 917	1 916	0	0,00	1	0,05	1	100	0,00
Asien	1 421	1 418	0	0,00	3	0,24	0	0	0,24
Latinamerika	1 723	1 722	0	0,00	1	0,06	0	0	0,06
OECD övriga	923	923	0	0,00	0	0,01	0	0	0,00
Icke-OECD övriga	1 579	1 579	1	0,08	0	0,00	0	0	0,00
Summa	245 629	244 205	352	0,14	1 424	0,58	595	42	0,34

Transfereringsrisk

Exponeringen för transfereringsrisk domineras av ett fåtal länder och är främst kortfristig och handelsrelaterad. Kina (515 mn euro) och Brasilien (509 mn euro) är de länder som främst bidrar till transfereringsrisken, vilket återspeglar ländernas stora betydelse för Nordeas nordiska företagskunder. Exponering relaterad till Indien har ökat avsevärt till 365 mn euro per den 31 december 2008, jämfört med 115 mn euro per den 31 december 2007. För att visa på risken relaterad till utlåning i utvecklingsländer redovisar Nordea reserveringar och avsättningar för transfereringsrisk avseende länder med sämre kreditvärdering.

Av följande tabell framgår Nordeas exponering för transfereringsrisk per region samt per angivet datum:

<u>Mn euro</u>	<u>Per den 31 december</u>		
	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>
Exponering för transfereringsrisk¹			
Asien	874	906	1 512
Östeuropa och CIS ²	359	439	277
Latinamerika	303	570	662
Mellanöstern	292	397	691
Afrika	124	148	175

¹ De totala transfereringsriskreserverna uppgick till 58 mn euro vid utgången av 2008, 42 mn euro vid utgången av 2007 och 125 mn euro vid utgången av 2006.

² Oberoende staters samväld (Azerbajdzjan, Armenien, Vitryssland, Georgien, Kazakstan, Kirgizistan, Moldavien, Ryssland, Tadzjikistan, Turkmenistan, Uzbekistan och Ukraina).

Värdepapperisering

Nordea har inte värdepapperiserat några tillgångar från sin normala kreditportfölj förutom i relation till etableringen av Kirkas Northen Lights Ltd ("Kirkas"), en Special Purpose Entity ("SPE"), under 2008. Kirkas har konsoliderats av Nordea och de av Kirkas emitterade obligationerna innehas till fullo av Nordea. Följaktligen har det inte uppkommit någon transfereringsrisk ur ett redovisningssyfte och överföringen är eliminerad i Nordeakoncernen. För ytterligare information avseende Kirkas och andra SPE:s etablerade av Nordea, se not 45 i de finansiella rapporter som ingår i detta prospekt.

Osäkra lånefordringar

Osäkra lånefordringar, brutto, ökade under 2008 till 2 224 mn euro från 1 433 mn euro under 2007 som ett resultat av den rådande konjunkturnedgången och försämrade ekonomiska förhållanden för många kunder, särskilt under det fjärde kvartalet 2008. Reserveringarna för individuellt värderade lånefordringar ökade under 2008 till 762 mn euro från 603 mn EUR under 2007. Andelen reserveringar för täckning av osäkra lånefordringar, brutto, uppgick till 34 procent per den 31 december 2008, jämfört med 42 procent per den 31 december 2007. Reserveringarna för gruppvis värderade exponeringar uppgick till 408 mn euro under 2008, jämfört med 354 mn euro under 2007. Avsättningarna för ansvarsförbindelser har ökat till 100 mn euro per den 31 december 2008, jämfört med 54 mn euro per den 31 december 2007.

De huvudsakliga ökningarna i osäkra fordringar återfanns inom sektorerna: Fastigheter, Sällanköpsvaror, Bygg- och anläggningsverksamhet samt Detaljhandel. De huvudsakliga ökningarna i osäkra lånefordringar per låntagarnas hemvist uppvisades i Baltikum, Ryssland, Norge och Danmark. Av följande tabeller framgår Nordeas lånefordringar, osäkra lånefordringar och reserveringar, per kundtyp per den 31 december 2008 och 2007:

Per den 31 december 2008									
Mn euro	Lånefordringar före reserveringar	Varav icke osäkra	Reserver för gruppvis värderade lånefordringar		Individuellt värderade osäkra lånefordringar				
			I % av icke osäkra	I % av icke osäkra	Brutto	Brutto i % av utlåning	Specifika reserver	I % av osäkra lånefordringar, brutto	Netto i % av utlåning
Till kreditinstitutioner	23 926	23 893	3	0,01	33	0,14	20	61	0,05
—varav banker	22 572	22 539	3	0,01	33	0,15	20	61	0,06
—varav andra kreditinstitutioner	1 355	1 355	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00
Till allmänheten	266 247	264 056	405	0,15	2 191	0,82	742	34	0,54
—varav företag	152 613	151 005	320	0,21	1 608	1,05	582	36	0,67
Energi (olja, gas, mm.)	2 816	2 816	1	0,04	1	0,02	0	46	0,01
Metaller och gruvmineraler	1 752	1 750	1	0,06	2	0,14	1	29	0,10
Papper och skogsmaterial	2 292	2 274	1	0,04	19	0,82	5	27	0,60
Andra material (byggnadsmaterial, mm.)	5 452	5 283	27	0,52	169	3,10	48	28	2,23
Industriella kapitalvaror	3 272	3 254	2	0,06	18	0,56	6	35	0,36
Industriella kommersiella tjänster, mm.	15 570	15 427	11	0,07	143	0,92	77	54	0,43
Bygg- och anläggningsverksamhet	3 749	3 613	31	0,85	136	3,62	46	34	2,38
Sjöfart och offshore	11 301	11 242	1	0,01	59	0,52	5	9	0,48
Transport	4 049	3 995	10	0,25	53	1,32	22	42	0,77
Sällanköpsvaror (bilar, maskiner, mm.)	2 795	2 626	4	0,17	168	6,03	38	23	4,65
Media och fritid	3 200	3 129	3	0,09	71	2,23	26	36	1,42
Detaljhandel	11 115	10 898	14	0,13	217	1,95	81	37	1,23
Stapelvaror (mat, jordbruk, mm.)	13 054	12 917	50	0,39	136	1,04	60	44	0,58
Vård, hälsa och läkemedel	1 613	1 574	1	0,07	39	2,40	6	16	2,02
Finansinstitut	16 497	16 442	2	0,01	56	0,34	15	26	0,25
Fastigheter	35 695	35 489	119	0,34	206	0,58	76	37	0,37
IT mjukvara, hårdvara och tjänster	1 498	1 476	1	0,06	21	1,43	8	37	0,90
Telekommunikationsutrustning	633	599	0	0,01	33	5,28	10	29	3,77
Telekommunikationsoperatörer	1 689	1 688	3	0,20	2	0,09	0	25	0,07
Förbrukningsvaror (distribution och produktion)	4 024	4 022	2	0,05	3	0,07	0	16	0,06
Övrigt	10 548	10 493	35	0,33	55	0,52	51	93	0,04
—varav privatkunder	108 845	108 266	85	0,08	579	0,53	158	27	0,39
—hypotekslån	84 019	83 837	32	0,04	182	0,22	13	7	0,20
—konsumtionslån	24 826	24 429	53	0,22	397	1,60	145	37	1,01
—varav offentliga sektorn	4 789	4 784	0	0,00	5	0,10	2	32	0,07
Summa kreditrisk- exponering i bankrörelsen	290 173	287 949	408	0,14	2 224	0,77	762	34	0,50
Utlåning i livförsäkringsrörelsen	120	120	—	—	—	—	—	—	—
Summa kreditrisk- exponering inklusive livförsäkringsrörelsen	290 293	288 069	408	0,14	2 224	0,77	762	34	0,50

Per den 31 december 2007

Mn euro	Lånefordringar före reserveringar	Varav icke osäkra	Reserver för gruppvis värderade lånefordringar		Individuellt värderade osäkra lånefordringar				
			I % av icke osäkra	I % av icke osäkra	Brutto	Brutto i % av utlåning	Specifika reserver	I % av osäkra lånefordringar, brutto	Netto i % av utlåning
Till kreditinstitutioner	24 272	24 264	2	0,01	8	0,03	8	100	0,00
—varav banker	23 750	23 743	2	0,01	8	0,03	8	100	0,00
—varav andra kreditinstitutioner	522	522	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00
Till allmänheten	245 629	244 205	352	0,14	1 424	0,58	595	42	0,34
—varav företag	134 076	133 047	294	0,22	1 029	0,77	461	45	0,42
Energi (olja, gas, m.m.)	1 449	1 447	0	0,00	1	0,07	0	3	0,07
Metaller och gruvmineraler	793	790	0	0,00	3	0,34	1	23	0,26
Papper och skogsmaterial	1 955	1 914	0	0,00	40	2,07	26	65	0,73
Andra material (byggnadsmaterial, mm.)	3 627	3 517	19	0,52	109	3,01	39	36	1,92
Industriella kapitalvaror	3 209	3 172	7	0,21	37	1,15	13	36	0,74
Industriella kommersiella tjänster, mm.	15 482	15 354	11	0,07	128	0,83	68	53	0,39
Bygg- och anläggningsverksamhet	3 269	3 222	8	0,26	47	1,43	17	37	0,90
Sjöfart och offshore	7 583	7 579	0	0,00	4	0,05	2	51	0,03
Transport	3 870	3 810	7	0,18	60	1,54	18	30	1,08
Sällanköpsvaror (bilar, maskiner, m.m.)	2 845	2 785	6	0,23	60	2,11	31	52	1,02
Media och fritid	3 130	3 067	2	0,06	63	2,00	24	38	1,24
Detaljhandel	10 254	10 121	4	0,03	132	1,29	60	45	0,71
Stapelvaror (mat, jordbruk, m.m.)	11 350	11 251	30	0,27	100	0,88	53	53	0,41
Vård, hälsa och läkemedel	1 779	1 767	2	0,11	13	0,71	5	42	0,41
Finansinstitut	12 246	12 213	0	0,00	33	0,27	6	20	0,21
Fastigheter	36 898	36 809	98	0,26	89	0,24	34	38	0,15
IT-mjukvara, hårdvara och tjänster	1 314	1 300	0	0,00	14	1,09	6	39	0,67
Telekommunikationsutrustning	654	617	0	0,00	37	5,66	13	34	3,73
Telekommunikationsoperatörer	1 062	1 061	0	0,00	1	0,11	0	24	0,09
Förbrukningsvaror (distribution och produktion)	3 311	3 308	0	0,00	3	0,09	1	40	0,05
Övrigt	7 998	7 943	100	1,25	56	0,70	43	77	0,16
—varav privatkunder	107 258	106 864	58	0,05	394	0,37	133	34	0,24
—hypotekslån	82 929	82 832	23	0,03	97	0,12	12	13	0,10
—konsumtionslån	24 329	24 032	35	0,14	297	1,22	120	40	0,73
—varav offentliga sektorn	4 296	4 294	0	0,01	2	0,04	1	70	0,01
Summa kreditrisk-exponering i bankrörelsen	269 901	268 469	354	0,13	1 432	0,53	603	42	0,31
Utlåning i livförsäkringsrörelsen	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Summa kreditrisk- exponering inklusive livförsäkringsrörelsen	269 901	268 469	354	0,13	1 432	0,53	603	42	0,31

Förfallna lånefordringar, som inte anses som osäkra, uppgick för företagskunder till 1 586 mn euro och för privata hushåll till 1 323 mn euro i respektive fall per den 31 december 2008.

Av följande tabell framgår Nordeas förfallna icke-osäkra lånefordringar, per kundtyp samt per angivna perioder:

<u>Mn euro</u>	<u>Per den 31 december 2008</u>	
	<u>Företagskunder</u>	<u>Privatkunder</u>
6-30 dagar	671	673
31-60 dagar	422	369
61-90 dagar	227	102
>90 dagar	266	179
Summa	1 586	1 323
Förfallna icke-osäkra lånefordringar/utlåning i %	1,05	1,22

Kreditförluster

Nettokreditförlusterna i resultaträkningen, inklusive nya avsättningar, uppgick till 466 mn euro under 2008 (positivt 60 mn euro under 2007), varav 330 mn euro för 2008 (positivt 88 mn euro under 2007) är hänförliga till företagskunder, 103 mn euro under 2008 (28 mn euro under 2007) är hänförliga till privatkunder och 32 mn euro relaterar till kreditinstitutioner för 2008. Denna ökning av nettokreditförluster följer ökade avsättningar både för gruppvis och individuellt värderade lån såväl som lägre återföringar och återvinningar, främst under fjärde kvartalet av 2008. Nettokreditförlusterna omfattar även förluster hänförliga till det danska garantiprogrammet om 44 mn euro.

Av följande tabell framgår Nordeas kreditförluster, per bransch samt per den 31 december 2008:

<u>Mn euro</u>	<u>Per den 31 december 2008</u>			
	<u>Nya avsättningar och nedskrivningar</u>	<u>Återföringar och återvinningar</u>	<u>Nettolåneförluster</u>	<u>Kreditförlustkvot bps</u>
Till kreditinstitutioner	-38	6	-32	13
Till allmänheten	-852	418	-433	18
Varav företag	-635	305	-330	25
Energi (olja, gas, m.m.)	0	0	0	2
Metaller och gruvmineraler	0	0	0	5
Papper och skogsmaterial	-15	15	0	0
Andra material (byggnadsmaterial, mm.)	-46	11	-36	100
Industriella kapitalvaror	-6	10	4	n.a.
Industriella kommersiella tjänster, m.m.	-60	28	-32	21
Bygg- och anläggningsverksamhet	-66	11	-55	170
Sjöfart och offshore	-12	1	-11	15
Transport	-18	6	-13	33
Sällanköpsvaror (bilar, maskiner, m.m.)	-37	16	-21	76
Media och fritid	-12	5	-7	21
Detaljhandel	-76	20	-56	55
Stapelvaror (mat, jordbruk, m.m.)	-46	23	-23	21
Vård, hälsa och läkemedel	-1	4	3	n.a.
Finansinstitut	-12	4	-9	7
Fastigheter	-64	19	-45	12
IT-mjukvara, hårdvara och tjänster	-6	3	-2	18
Telekommunikationsutrustning	-10	12	2	n.a.
Telekommunikationsoperatörer	0	1	1	n.a.
Förbrukningsvaror (distribution och produktion)	-3	0	-3	9
Annat	-144	117	-27	34
Varav privatkunder	-216	113	-103	10
Summa	-890	424	-466	17

De huvudsakliga nettoförlusterna under 2008 var hänförliga till företagssektorerna Detaljhandel och Bygg- och anläggningsverksamhet samt till finansiering till hushåll.

Av följande tabell framgår Nordeas omstrukturerade lånefordringar och egendom övertagen för skyddande av fordran i enlighet med tillämplig lokal lag, i respektive fall per den 31 december 2006, 2007 och 2008:

<u>Mn euro</u>	<u>Per den 31 december</u>		
	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>
Omstrukturerade lånefordringar, innevarande år			
Lånefordringar före omstrukturering, bokfört värde	110	124	22
Lånefordringar efter omstruktureringar, bokfört värde	99	63	11
<u>Mn euro</u>	<u>Per den 31 december</u>		
	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>
Egendom övertagen för skyddande av fordran¹			
Omsättningstillgångar, bokfört värde:			
Mark och byggnader	0	0	0
Aktier och övriga andelar	0	1	14
Övriga tillgångar	3	3	4
Summa	3	4	18

¹ I enlighet med Nordeas riktlinjer för egendom övertagen för skyddande av fordran som följer lokala lagar och regleringar för banker i de länder där Nordea verkar. Tillgångar som används som säkerhet för en fordran, övertags normalt när kunden inte längre kan fullgöra sina skyldigheter gentemot Nordea. Övertagna tillgångar avyttras senast när full återvinning har uppnåtts.

Lånefordringar brutto, det vill säga nya avsättningar och återvinningar påverkades av en ökning i individuella avsättningar och en motsvarande minskning av gruppvisa avsättningar samt en omfördelning mellan gruppvisa avsättningar för olika grupper.

Risk i derivatkontrakt

Derivatkontrakt är finansiella instrument, såsom terminskontrakt, swappar eller optioner, vars värde är beroende av underliggande räntor, valutor, aktier, kreditspreadar eller råvaror. Derivatkontrakten handlas ofta på OTC-marknaden, det vill säga villkoren för ett specifikt avtal fastställs genom en individuell överenskommelse med motparten. Nordea ingår ständigt derivatkontrakt till följd av kundernas efterfrågan, både direkt och indirekt för att risksäkra positioner som uppstår genom sådana aktiviteter, inklusive i tillgångar såsom handlade företagsobligationer och kreditderivat. Genom Group Treasury använder Nordea även ränteswappar och andra derivatinstrument för att risksäkra tillgångar och skulder i balansräkningen och, inom tydligt angivna gränser, för att ta öppna positioner i sin verksamhet. Derivatkontrakten värderas kontinuerligt till verkligt värde och påverkar såväl resultatet som balansräkningen.

Nordea använder inte aktivt kreditderivat i samband med sin egen kreditportfölj. Nordea agerar mellanhand på kreditderivatmarknaden och använder också kreditderivat för att säkra positioner i företagsobligationer och säkerställda skuldförbindelser (En: *collateral debt obligations*) ("CDOs"). Typiska kreditderivatprodukter som används av Nordea är "single name" kreditswappar (En: *single name credit default swaps*) ("CDSs") och syntetiska CDOs. Då Nordea säljer skydd genom en CDO-transaktion bär Nordea risken för förluster i den aktuella portföljen om en kredithändelse skulle inträffa. Då Nordea köper skydd i en CDO-transaktion kommer förluster i den aktuella portföljen, i vilken Nordea inte nödvändigtvis har investerat, utlösta av en kredithändelse att bäras av säljaren av skyddet. Följande tabell visar Nordeas exponering mot CDOs, fördelad efter verkligt värde genom vinst och förlust.

<u>Notionals, EUR million</u>	<u>Per den 31 december</u>			
	<u>2007</u>		<u>2008</u>	
	<u>Köpt skydd</u>	<u>Sålt skydd</u>	<u>Köpt skydd</u>	<u>Sålt skydd</u>
CDOs, brutto	4 078	4 355	4 390	4 484
Säkrade exponeringar	2 588	2 588	2 883	2 883
CDOs, netto ¹	<u>1 490²</u>	<u>1 767³</u>	<u>1 507²</u>	<u>1 601³</u>
—varav aktier	218	376	277	360
—varav mezzaniner	373	414	337	245
—varav icke efterställda (senior)	899	977	893	996

¹ Nettoexponering bortser från exponering där trancher är identiska avseende säkerhetsstruktur, förfallodag och valuta.

² Varav investment grade 1 503 mn euro (1 486 mn euro) och sub-investment grade 4 mn euro (4 mn euro).

³ Varav investment grade 1 401 mn euro (1 455 mn euro), sub-investment grade 48 mn euro (73 mn euro) och utan rating 152 mn euro (239 mn euro).

Nordea säkrar risker från CDOs genom en portfölj med CDSs. CDSs används också för att säkra exponeringar mot kreditobligationer. CDSs är kreditderivat som tillåter en motpart att köpa (eller sälja) skydd mot fallissemang hos en tillgång, ett lån, obligation eller en fordran genom att betala (eller ta emot betalning från) en derivathandlare, säljaren (eller köparen) av skydd, exempelvis genom en periodisk avgift i form av en procentsats av det teoretiska värdet på tillgången. Riskpositionerna är föremål för olika sorters marknadsriskbegränsningar, exempelvis VaR, och värderingen av CDOs är föremål för verkligt värde-justeringar för modellrisk. Dessa verkligt värde-justeringar avräknas i resultaträkningen. Följande tabell visar Nordeas kreditswappar per den 31 december 2006, 2007 och 2008.

Mn euro	Per den 31 december					
	2006		2007		2008	
	Summa sålt nom. belopp, brutto	Summa köpt nom. belopp, brutto	Summa sålt nom. belopp, brutto	Summa köpt nom. belopp, brutto	Summa sålt nom. belopp, brutto	Summa köpt nom. belopp, brutto
Single-name CDS	24 562	18 936	27 811	29 678	25 763	25 964
Multi-name CDS indices	14 563	15 307	13 011	11 735	20 082	19 416
Summa	39 125	34 243	40 822	41 413	45 845	45 380

Kreditderivatransaktioner påverkar marknadsrisk, verksamhetsrisk samt motpartsrisk. Nordeas policy är att ingå bilaterala produktöverskridande netting arrangemang med motparter för att hantera denna motpartsrisk, varför det inte är möjligt att fristående kvantifiera den motpartsrisk som uppstår från kreditderivat. Motparter som Nordea köper skydd av är typiskt sett föremål för finansiella säkerhetsavtal och därför täcks exponeringen genom säkerhetsplaceringar på daglig basis.

Per den 31 december 2008 uppgick nettopositionen för köpt skydd för CDS till 1 333 mn euro och nettopositionen från sålt skydd för CDS till 2 144 mn euro.

Motpartsrisk

Motpartsrisk utgörs av risken att en motpart i derivatkontraktet fallerar före förfallodagen och att Nordea vid den tidpunkten har en kontraktuell fordran på motparten. Motpartsrisk är föremål för kreditlimiter på samma sätt som andra kreditexponeringar och behandlas därefter. Motpartsrisk uppkommer huvudsakligen i handelslagret, men även i bankverksamheten som ett resultat av en aktiv förvaltning av tillgångar och skulder.

Nordea använder den transaktionsbaserade modellen för att beräkna motpartsrisken, det vill säga summan av aktuell exponering (återanskaffningskostnad) och potentiell framtida exponering. Den potentiella framtida exponeringen är en uppskattning som återspeglar möjliga förändringar i marknadsvärdet under det enskilda kontraktets återstående löptid, och mäts som det teoretiska värdet multiplicerat med en riskfaktor. Riskfaktorens storlek beror av kontraktets återstående löptid och den underliggande tillgången.

Per den 31 december 2008 uppgick Nordeas sammanlagda exponering för motparts-kreditrisk till 27,9 md euro, varav den nuvarande exponeringen utgör 12,2 md euro. Per den 31 december 2008, avsåg 47 procent av den sammanlagda exponeringen och 35 procent av den nuvarande exponeringen finansinstitut.

Av följande tabell framgår Nordeas exponering för motpartsrisk (efter nettnings- och säkerhetsavtal), och minskningen i exponering för motpartsrisk till följd av nettnings- respektive säkerhetsavtal för var och en av perioderna.

Mn euro	Per den 31 december								
	2006			2007			2008		
	Aktuell exponering	Potentiell framtida exponering	Summa kreditrisk	Aktuell exponering	Potentiell framtida exponering	Summa kreditrisk	Aktuell exponering	Potentiell framtida exponering	Summa kreditrisk
Offentliga									
institutioner ..	195	913	841	310	1 136	1 136	1 754	1 302	2 727
Finansinstitut ...	1 298	16 648	16 229	2 201	14 734	14 738	4 291	14 454	13 010
Företag	581	4 720	4 244	864	6 119	5 351	6 157	7 146	12 150
Summa	2 074	22 281	21 314	3 375	21 989	21 225	12 202	22 902	27 887

Per den 31 december

Mn euro	2006			2007			2008					
	Aktuell exponering (brutto)	Minskning från nettning	Minskning från innehavd säkerhet	Aktuell exponering (netto)	Aktuell exponering (brutto)	Minskning från nettning	Minskning från innehavd säkerhet	Aktuell exponering (brutto)	Minskning från nettning	Minskning från innehavd säkerhet	Aktuell exponering (netto)	
Suma	23 532	19 208	2 250	2 074	29 800	23 979	2 446	3 375	82 203	66 364	3 637	12 202

Av detta kan slutsatsen dras att särskilt den aktuella exponeringen har ökat avsevärt under 2008, vilket beror på de stora rörelserna på de finansiella marknaderna, särskilt för olika växelkurser, räntor och kreditspreadar.

För att minska exponeringen gentemot enskilda motparter använder Nordea i stor utsträckning riskbegränsande metoder. Den vanligaste metoden är att använda nettningssavtal, vilket gör att banken vid fallissemang hos motparten kan kvitta positiva och negativa återanskaffningsvärden för kontrakt inom ramen för nettningssavtalet. Nordea begränsar också exponeringen gentemot stora banker, hedgefonder och institutionella motparter genom att i allt högre utsträckning använda kreditssäkerhetsarrangemang, där säkerhet på en regelbunden basis—vanligtvis dagligen—lämnas eller mottas för att täcka den aktuella exponeringen. Säkerheterna utgörs till stor del av kontanta medel, men även statsobligationer och i mindre utsträckning bostadsobligationer accepteras. Effekten av nettningss- och säkerhetsavtal är avsevärd, då 85 procent av den aktuella exponeringen (brutto) har eliminerats genom användningen av dessa riskbegränsande metoder.

Slutligen använder Nordea även en riskbegränsande metod som bygger på ett villkor i några av de långsiktiga derivatkontrakten, och som ger möjligheten att säga upp kontrakt vid en specifik tidpunkt eller om en kreditrelaterad händelse inträffar. Nordea använder kreditderivat för att risksäkra positioner i handlade företagsobligationer och kreditderivat.

Avvecklingsrisk

Avvecklingsrisk är en typ av kreditrisk som uppstår under den process då kontrakt eller betalning verkställs. Riskbeloppet är transaktionens kapitalbelopp, och den potentiella förlust som kan uppstå vid fallissemang hos en motpart eller efter att Nordea har lämnat oåterkallelig instruktion om överföring av kapitalbelopp eller säkerhet, men före det att mottagandet av en motsvarande betalning eller säkerhet slutligt har bekräftats. Avvecklingsrisken gentemot enskilda motparter begränsas genom limiter för avvecklingsrisk. Varje motpart bedöms under själva kreditprocessen och clearinginstitut, korrespondensbanker och depåförvaltare väljs med avsikt att minimera avvecklingsrisken.

Nordea är aktieägare i och deltagare av det globala clearingssystemet för valutatransaktioner, Continuous Linked Settlement ("CLS"), som eliminerar avvecklingsrisken för transaktioner i de valutor och med de motparter som deltar i CLS-clearing. Som ett resultat har Nordeas avvecklingsrisk gentemot större handelsmotparter minskat avsevärt under de senaste åren.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för förlust till följd av minskat marknadsvärde för portföljer och finansiella instrument till följd av svängningar i finansiella marknadsvariabler.

Den kunddrivna handeln inom Nordea Markets och placerings- och likviditetsportföljerna inom Group Treasury är de huvudsakliga bidragsgivarna till Nordeas marknadsrisk. För alla andra bankaktiviteter är grundprincipen att eliminera marknadsriskerna genom att matcha tillgångar, skulder och ansvarsförbindelser. Detta sker genom transaktioner inom Group Treasury. Marknadspriserisken är till stor del presenterad med VaR-mått.

Dessutom uppstår marknadsrisk för Nordeas del från investeringen av försäkringstagares pengar med garanterad avkastning inom Life & Pensions, och Nordeas interna förmånsbestämda pensioner för anställda.

Strukturell valutarisk uppstår huvudsakligen genom investeringar i dotterbolag och intressebolag uttryckta i utländsk valuta. Den allmänna principen är att risksäkra detta genom matchad finansiering, även om undantag från denna princip kan göras på marknader där matchad finansiering är omöjlig att uppnå, eller endast kan uppnås till överpris. Till exempel är Nordeas aktieinnehav i JSB Orgresbank i Ryssland delvis finansierat i euro. En minskning med 1 procent i växelkursen för den ryska rubeln gentemot euron skulle komma att resultera i en minskning av Nordeas aktiekapital med ungefär 6 mn euro.

Betalningar till moderbolaget från dotterbolag i form av utdelningar växlas till moderbolagets funktionella valuta. Dessutom uppstår valutaexponering genom att intäcks- och kostnadsflöden genereras i utländsk valuta eller vid utländska kontor, vilket för de individuella bolagen inom Nordea hanteras genom varje bolags valutaposition.

Förutom den omedelbara förändringen i marknadsvärdet av Nordeas tillgångar och skulder från en förändring i de finansiella marknadsvariablerna, kommer en ränteförändring även att påverka Nordeas räntenetto över tid. I Nordea ses detta som strukturell ränterisk ("SIIR"). Se avsnittet "*Likviditetshantering—Strukturell räntenettorisk*".

Riskvillighet avseende marknadsrisk

Styrelsen har fastställt nivåer för riskvilligheten avseende marknadsrisk för både placerings- och likviditetsportföljerna inom Group Treasury och tradingverksamheten inom Nordea Markets. För Group Treasury har Styrelsen fastställt den maximala risknivån så att den inte bör leda till en ackumulerad förlust som överstiger 250 euro mn någon gång under ett räkenskapsår. Efterlevnaden av riskvilligheten säkerställs genom marknadsrisklimiterna och stop-loss-regler. Riskvilligheten ökade under 2008 för att underlätta att hålla verksamheten oförändrad i en miljö med ökad volatilitet. För tradingverksamheten inom Nordea Markets, fastställs riskvilligheten och marknadsrisklimiterna i relation till de intäkter som verksamheten genererar.

Rapportering och kontrollprocesser

Genom ett koncernövergripande ramverk etablerar Nordea gemensamma ledningsprinciper och standarder för hanteringen av marknadsrisk. Detta innebär att samma rapportering och kontrollprocesser används för exponeringen mot marknadsrisk inom Nordea Markets (handelslagret) och Group Treasury. Därtill används samma VaR-modell (modellen som används för att kvantifiera marknadsrisk, se nedan) för att mäta och hantera den konsoliderade risken och risk fördelad mellan handelslagret och bankverksamheten.

Vissa riskexponeringar har dock specifika egenskaper och övervakas och begränsas separat. Exempelvis är detta fallet avseende råvarurisk, strukturerade aktieoptioner och fund linked-derivat inom Nordea Markets och private equityfonder och investeringar i hedgefonder inom Group Treasury, vilka beräknas med hjälp av scenariosimulering. Scenariona baseras på känsligheten för förändringar i de underliggande priserna och, när så är relevant, deras volatilitet.

Dessa risksiffror är begränsade och övervakade genom den dagliga rapporteringen och kontrollprocessen, men omfattas inte av VaR-siffrorna. CDOs och CDs omfattas av VaR-siffrorna genom deras känslighet för förändringar i räntemarginaler, i analogi med företagsobligationer. Dessutom är exponeringen för kreditfallissemang och korrelationsrisken begränsad och övervakad i den dagliga kontrollprocessen.

Transparensen i alla delar av riskhanteringsprocessen är central för att bevara riskmedvetenheten och en sund riskkultur i hela organisationen. Denna transparens uppnås genom att:

- ledningen tar en aktiv roll i processen. CRO får varje dag rapport om Nordeas samlade marknadsrisk och koncernledningen får rapporter en gång i månaden, och Styrelsen en gång per kvartal;
- det finns utförliga riktlinjer där ansvarsområden och mål tydliggörs. Riktlinjerna fastställs av Styrelsen, och kompletteras med instruktioner från CRO;
- tydliga riskbefogenheter definieras (på avdelnings-, grupp- och individnivå), i termer av limiter och restriktioner för vilka instrument som får handlas. Efterlevnad av limiterna är av yttersta vikt och skulle en gräns brytas, skulle det berörda beslutsfattande organet underrättas omedelbart;
- det finns detaljerade affärsrutiner som tydligt anger hur riktlinjer och instruktioner ska tillämpas;
- det finns proaktiv informationsdelning mellan trading och riskkontroll;
- det finns riskmodeller som gör att risktalen enkelt kan brytas ner;
- det finns ett ramverk för godkännande av handlade finansiella instrument och metoder för värdering av dessa som kräver noggrann analys och dokumentation av instrumentens egenskaper och riskfaktorer;
- det finns ett IT-system av "business intelligence" -typ med vars hjälp samtliga handlare och controllers enkelt kan övervaka och analysera risktal; och
- det finns verktyg som gör det möjligt att beräkna VaR-siffror på de positioner som en handlare, grupp eller avdelning har under dagen.

Mätmetoder

Eftersom det inte finns något riskmått som ensamt fångar alla aspekter av marknadsrisk använder Nordea dagligen flera olika riskmått, exempelvis VaR-modeller, stresstester, exponering för kreditfallissemang (*jump-to-default*), scenariosimulering och andra icke-statistiska riskmått såsom räntepunktsvärdering, öppna positioner och optionsmått.

Normala marknadsvillkor

Nordeas allmänna VaR-modell är en modell med tio bankdagars avvecklingsperiod och 99 procent sannolikhet, vilken är baserad på en så kallad "expected shortfall-metod" och baseras på en historisk simulering av upp till två års historiska förändringar i marknadspriser och kurser. Detta innebär att den historiska VaR-simuleringsmodellen använder medelvärdet av de mest ogynnsamma simulering utfallen.

Urvalet av historiska marknadsförändringar i modellen uppdateras dagligen. "Kvadratroten ur 10-regeln" appliceras på skalan endags-VaR siffror till tiodagssiffror. Modellen används för att begränsa och mäta marknadsrisk på alla nivåer både för handelslagret och inom Group Treasury.

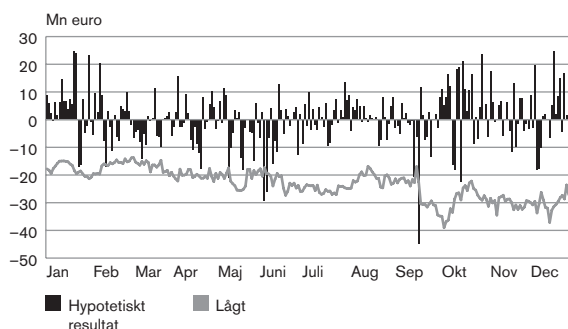
VaR används för att mäta ränte-, valutakurs-, aktie- och kreditspreadrisk. Det finns även ett gemensamt VaR-mått för dessa riskkategorier som medger diversifiering mellan kategorierna. VaR-siffrorna omfattar både linjära positioner och optioner.

Med den valda VaR-modellen kan VaR-siffrorna tolkas som den förlust som endast överskrids under en av hundra tiodagars handelsperioder. Man måste emellertid komma ihåg att även om mycket arbete ägnas åt att göra VaR-modellerna så realistiska som möjligt, så baseras alla modeller på antaganden och uppskattningar som har stor inverkan på de risktal som genereras. Dessutom bör det nämnas att de historiska observationerna av de marknadsvariabler som matas in i modellen kanske inte ger en korrekt bild av framtida marknadsrörelser. Framför allt är det svårt att med historiska värden avspegla potentialen för extrema marknadsrörelser.

Under sommaren 2007 ökade volatiliteten på de finansiella marknaderna påtagligt och under våren 2008 indikerade efterhandstester ett behov av att göra modellen mer mottaglig för svängningar i volatiliteten på marknaden. Som ett resultat justerades modellen i juni 2008 genom att den historiska perioden minskades ner till ett år såväl som antalet mest ogynnsamma simulering utfall i beräkningen av VaR (det vill säga längre ut på den vänstra svansen i distributionen av de historiska simulering utfallet).

Marknadsrisken på grund av skillnaden i marknadsriskexponering mellan försäkringstagares tillgångar och skulder i Nordea Life & Pensions mäts som känslighet i händelse av förlust för två standardmarknadsscenarioer som representerar marknaden under normala förhållanden respektive stressförhållanden.

Av följande tabell framgår stresstestresultat, daglig VaR och simulerade dagliga vinster/förluster under 2008:

Stresstest

Stresstester används för att beräkna potentiella förluster som kan uppkomma under extrema marknadsförhållanden. Nordea utför dagliga stresstester baserade på den befintliga portföljen och information om den dagliga utvecklingen på finansmarknaderna sedan början av 1993. Dessutom utför Nordea stresstester på portföljerna i subjektiva scenarior, som oftast baseras på utvalda historiska data före 1993 eller ogynnsamma scenarier som är relevanta för det aktuella konjunkturläget eller den geopolitiska situationen. Medan dessa stresstester mäter risken över en kortare tidsperiod, utgör marknadsrisk även en del av det omfattande ICAAP-stresstestet, som mäter risken över en treårsperiod. Stresstester i Polen och de baltiska länderna är under utveckling. Medan rapportering av marknadsrisk har initierats i Ryssland, har JSB Orgresbank inte fullt ut integrerats i Nordeas riskhanterings- och kontrollsystem.

Marknadsriskanalys

Nordeas marknadsriskanalys baseras på den samlade risken hänförlig till både Group Treasury och Nordea Markets. Marknadsrisk till följd av skillnaden mellan försäkringstagarnas tillgångar och skulder i Nordea Life & Pension analyseras separat. Scenariot för normala marknadsförhållanden visar en risk om 59 mn euro per den 31 december 2008, jämfört med 28 mn euro per den 31 december 2007. Marknadsrisken i de interna pensionsplanerna mäts också separat.

Av följande tabell framgår Nordeas marknadsrisk, per typ av risk samt på konsoliderad nivå samt för var och en av de angivna perioderna:

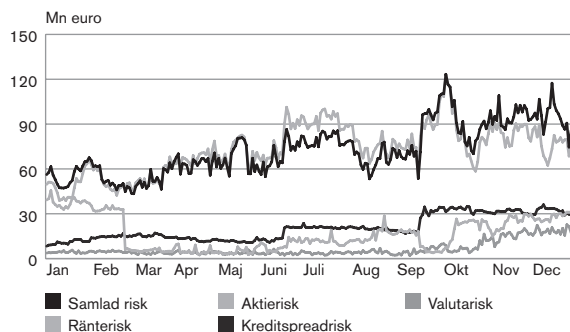
<u>Mn euro</u>	<u>Mått</u>	<u>Per den 31 december 2008</u>	<u>2008 högst</u>	<u>2008 lägst</u>	<u>2008 genomsnitt</u>	<u>Per den 31 december 2007</u>	<u>Per 31 december 2006</u>
Samlad risk	VaR	85,8	123,4	43,4	73,0	58,9	34,3
—Ränterisk	VaR	74,4	123,1	38,8	72,8	57,2	23,0
—Aktierisk	VaR	31,1	45,5	2,6	16,7	32,9	27,1
—Kreditspreadrisk	VaR	29,7	36,1	8,3	20,3	4,8	1,7
—Valutarisk	VaR	17,2	22,7	2,1	6,5	3,4	4,2
Diversifieringseffekt	%	44%				41%	39%
Strukturerad							
aktieoptionsrisk	Simulering	12,0	29,3	11,2	21,0	25,9	9,1
Råvarurisk	Simulering	4,1	11,0	3,6	6,5	8,2	6,9

Av följande tabell framgår Nordeas konsoliderade marknadsriskexponering per typ av exponering för var och en av de angivna perioderna:

<u>Mn euro</u>	<u>Typ av exponering</u>	<u>Per den 31 december 2008</u>	<u>2008 högst</u>	<u>2008 lägst</u>	<u>2008 genomsnitt</u>	<u>Per den 31 december 2007</u>	<u>Per den 31 december 2006</u>
Hedgefonder	Nettotillgångs- värde	98,7	113,4	96,2	103,1	96,1	0,0
Private equityfonder	Verkligt värde	142,5	174,4	144,4	170,0	150,0	186,9

Följande graf presenterar Nordeas marknadsrisk, per typ av risk och uttryckt i VaR från perioden den 1 januari 2008 till den 31 december 2008:

Följande tabell visar marknadsrisk, VaR, under 2008:

VaR totalt

Totalt uppgick VaR till 86 mn euro per den 31 december 2008, jämfört med 59 mn euro per den 31 december 2007, och uppvisar en påtaglig diversifieringseffekt mellan ränterisk, aktierisk, valutarisk och kreditspreadrisk, eftersom det samlade VaR-måttet är lägre än summan av risken i de fyra kategorierna.

På det hela taget har den ökade volatiliteten på de finansiella marknaderna sedan augusti 2007 och den ökade mottagligheten hos VaR-modellen för volatiliteten medfört att VaR-siffrorna var högre i slutet av 2008 än i slutet av 2007, trots att i många fall den underliggande exponeringen var oförändrad eller hade minskat.

Ränterisk

Den totala ränterelaterade VaR per den 31 december 2008 uppgick till 74 mn euro, jämfört med 57 mn euro per den 31 december 2007. Den sammanlagda känsligheten, brutto, vid 1 procentenhets parallellförskjutning, som mäter utvecklingen av marknadsvärdet för Nordeas räntekänsliga positioner om alla räntor skulle röra sig ogynnsamt för Nordea, uppgick till 212 mn euro per den 31 december 2008, jämfört med 261 mn euro per den 31 december 2007. Den största delen av Nordeas räntekänslighet var hänförlig till räntepositioner i euro, svenska kronor, danska kronor och US-dollar.

Aktierisk

Per den 31 december 2008 uppgick Nordeas aktierelaterade VaR till 31 mn euro, jämfört med 33 mn euro per den 31 december 2007. Tendensen mot ökade VaR-nivåer för aktier till följd av den justerade modellen motverkades av försäljningen av Nordeas innehav i OMX AB (publ). Strukturerad aktieoptionsrisk uppgick till 12 mn euro per den 31 december 2008, jämfört med 26 mn euro per den 31 december 2007.

Kreditspreadrisk

Kreditspreadrelaterade VaR ökade till 30 mn euro per den 31 december 2008, jämfört med 5 mn euro per den 31 december 2007, båda som ett resultat av den justerade VaR-modellen och ökad marknadsvolatilitet, och av utvidgningen av kreditspread VaR-modellen till att även omfatta Group Treasury. Kreditspreadrisken är till stor del koncentrerad på den nordiska finanssektorn.

Valutarisk

Nordeas valutarelaterade VaR uppgick till 17 mn euro per den 31 december 2008, jämfört med 3 mn euro per den 31 december 2007. Den största valutaexponeringen är gentemot den danska kronan.

Risk avseende hedgefonder och private equity-fonder

Nettotillgångsvärdet för placeringar i hedgefonder uppgick till 99 mn euro per den 31 december 2008, jämfört med 96 mn euro per den 31 december 2007, och det verkliga värdet på placeringar i private equity-fonder uppgick till 143 mn euro per den 31 december 2008, jämfört med 150 mn euro per den 31 december 2007. Båda typerna av placeringar är fördelade över ett antal fonder.

Råvarurisk

Nordeas exponering mot råvarurisk, främst avseende massa och papper, härrör uteslutande från kunddriven handel. Risken uppgick till 4 mn euro per den 31 december 2008, jämfört med 8 mn euro per den 31 december 2007.

Operativ risk

I Nordeakoncernens riktlinjer för intern kontroll och riskhantering definieras operativ risk som risken för direkt eller indirekt förlust eller skada på anseendet till följd av brister eller fel hänförliga till interna processer, till människor och system eller till externa händelser. Compliance-risk definieras som risken att verksamheten inte bedrivs i enlighet med lagar och bestämmelser, marknadsstandarder och affärsetiska normer, och därmed äventyrar kundernas bästa och andra intressenters tillit och ökar risken för regelstyrda sanktioner, ekonomiska förluster eller skada på anseendet och förtroendet för Nordea. Operativ risk inkluderar även "Legal Risk", vilket innebär risken att Nordea lider skada till följd av bristfällig eller felaktig legal bedömning.

Operativ risk finns inom all verksamhet i organisationen, i verksamhet som har lagts ut genom outsourcing och i all samverkan med externa parter. Framgångsrik hantering av operativ risk förutsätter god intern kontroll och kvalitetssäkring, som består av ett riskhanteringsramverk, ledarskap och kompetent personal. Kvaliteten i Nordeas interna kontroll redovisas för Styrelsen i en årlig rapport som omfattar alla huvudpunkter i fråga om finansiella och operativa risker. Varje enhet inom Nordea är primärt ansvarig för hantering av dess egna operativa risker. Group Credit & Risk Control utvecklar och underhåller ett ramverk för identifiering, bedömning, begränsning, övervakning, kontroll och rapportering av operativ risk och stödjer linjeorganisationen vid genomförandet av ramverket.

Informationssäkerhet, fysisk säkerhet, förebyggande av brott och utbildningsaktiviteter är viktiga komponenter vid hanteringen av operativ risk. För att täcka in allt detta ingår koncernens säkerhets- och compliance-funktion i Group Credit & Risk Control och samarbetar nära Group IT och Group Legal, i syfte att öka riskmedvetenheten genom hela organisationen.

Huvudprocesserna för hantering av operativ risk är kontinuerlig övervakning i form av självutvärdering samt dokumentering, registrering och uppföljning av aktiviteter relaterade till incidenter och kvalitetsbrister. Vid utveckling av processerna beaktas analyser av händelser med anknytning till operativ risk, potentiella riskindikatorer och andra tidiga varningssignaler. Särskild vikt läggs vid kvalitets- och riskanalys i förändringsarbetet och produktutveckling. Skadebegränsningsmetoderna består av kontinuerliga förbättringsinitiativ och kontinuitetsplanering för verksamheten tillsammans med krishanteringsberedskap och ett brett försäkringsskydd för större händelser. Skadebegränsningsarbetet är inriktat på tillförlitligheten och kontinuiteten i värdekedjan och fokuserar inte på enskilda enheter i organisationen. Teknikerna och processerna för hantering av operativ risk är strukturerade kring de riskkällor som beskrivs i definitionen av operativ risk. På så sätt blir det lättare att jämföra riskprofilerna mellan olika områden och funktioner och globalt i organisationen. Det kompletterar även Nordeas fokus på begränsningsåtgärderna till källan snarare än till symptomen.

Livförsäkringsrisk och marknadsrisk i livförsäkringsverksamheten

Livförsäkringsverksamheten i Nordea Life & Pensions kännetecknas generellt sett av långfristiga kontrakt avseende pensionssparande. De två huvudsakliga riskerna i livförsäkringsverksamheten är livförsäkringsrisk och marknadsrisk. Majoriteten av dessa risker bärs av försäkringstagarna snarare än av Nordea självt.

Livförsäkringsrisk är risken för oväntade förluster till följd av förändringar i mortalitet, livslängd, invaliditet och urvalseffekter. Dessa risker kontrolleras huvudsakligen med hjälp av aktuariemetoder, det vill säga genom prissättning, kundurvalsregler, återförsäkringskontrakt, stresstester och riskreserveringar. Det sker en kontinuerlig övervakning av lämpligheten av parametrarna i riskmodellen för att säkerställa att förändringarna i de underliggande riskerna vederbörligen har tagits hänsyn till.

Följande tabell presenterar livförsäkringsrisk och marknadsrisk i livförsäkringsverksamheten, baserad på effekten på försäkringstagare och aktier till följd av förändring i vissa antaganden vid varje angivet datum:

Mn euro	Per den 31 december					
	2006		2007		2008	
	Effekt på försäkrings-tagare	Effekt på eget kapital	Effekt på försäkrings-tagare	Effekt på Nordeas egen depå	Effekt på försäkrings-tagare	Effekt på Nordeas egen depå
Förändrade antaganden						
Mortalitet—ökad livslängd med 1 år	-68,3	-9,1	-65,9	-8,2	-94,1	-7,9
Mortalitet—minskad livslängd med 1 år . . .	81,1	10,2	50,1	7,0	80,7	7,0
Invaliditet—10% ökning	-14,0	-0,4	-6,6	-1,7	-35,9	-0,4
Invaliditet—10% minskning	13,4	0,4	6,1	1,7	35,4	0,4
Ränteuppgång 50 punkter	52,5	-5,7	-127,7	-6,1	-183,0	-1,3
Räntenedgång 50 punkter	-74,7	3,6	34,1	3,6	122,4	0,1
Nedgång samtliga aktiekurser 12%	-608,8	-6,0	-583,0	-22,0	-103,4	-7,3
Nedgång fastighetsvärden 8%	-183,4	0,0	-258,5	0,0	-176,9	-28,9
Motparter—förlust 8 %	-46,3	-5,0	-105,6	-7,1	-144,3	-6,1

Nordeas egen marknadsrisk inom livförsäkringsverksamheten uppstår genom skillnader i exponering mot marknadsrisk mellan tillgångar och skulder inom Nordea Life & Pensions och mäts som minskade rörelseintäkter till följd av kurssvängningar på finansmarknaderna. Intäktsmodellen är huvudsakligen avgiftsbaserad och resultatberoende, men inte direkt avhängig kapitalavkastningen. Se avsnittet “—Marknadsrisk”.

Marknadsrisken från separata investeringar i aktiekapital i Nordea Life & Pensions ingår i Nordeas konsoliderade risksiffror. Se avsnittet “—Marknadsrisk”.

Av följande tabell framgår Nordeas skulder till försäkringstagare kategoriserade efter garanterad avkastning var och en enligt angivet datum:

(i Mn euro)	Inga	0 pkt.	0 till 3 pkt.	3 till 5 pkt.	Över 5 pkt.	Summa skulder
Per den 31 december 2006						
Försäkringstekniska avsättningar	6 202	4 308	7 747	10 045	7	28 309
Per den 31 december 2007						
Försäkringstekniska avsättningar	7 875	4 202	7 097	10 283	199	29 656
Per den 31 december 2008						
Försäkringstekniska avsättningar	4 210	4 091	9 823	9 496	160	27 778

Dessutom framgår av följande tabell påverkan av risktyper på varje livförsäkrings- och pensionsprodukt:

Produkt	Typ av risk	Väsentlig effekt
Traditionell	—Mortalitet	Ja
	—Invaliditet	Ja
	—Avkastningsgarantier	Ja
Fondförsäkring	—Mortalitet	Ja
	—Invaliditet	Ja
	—Avkastningsgarantier	Nej
Sjuk- och olycksfallsförsäkring	—Mortalitet	Nej
	—Invaliditet	Ja
	—Avkastningsgarantier	Nej
Finansiella avtal	—Mortalitet	Nej
	—Invaliditet	Nej
	—Avkastningsgarantier	Nej

LIKVIDITETSHANTERING

Ledningsprinciper och kontroll

Styrelsen är ytterst ansvarig för förvaltningen av Nordeas tillgångar och skulder, det vill säga för begränsningen och övervakningen av koncernens strukturella riskexponering. Risker inom Nordea mäts och redovisas enligt enhetliga principer och riktlinjer som fastställts av Styrelsen. Styrelsen beslutar också om riktlinjer för hantering av likviditetsrisk. Dessa riktlinjer revideras minst en gång per år. Koncernchefen i koncernledningen fastställer målen för Nordeas riskhantering i fråga om SIIR, och fördelar likviditetsrisklimiterna inom ramen för beslut som tagits av Styrelsen.

ALCO, där CFO är ordförande, bereder viktiga frågor avseende Nordeas finansiella verksamhet och finansiella risker för beslut av Koncernchefen i koncernledningen. Group Treasury verkställer dessa mål och limiter och utvecklar likviditetsrisker och SIIR-rutiner bestående av riktlinjer, instruktioner och anvisningar för Nordea på koncernnivå.

Hantering av likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken att endast kunna fullgöra likviditetsåtaganden till ökad kostnad eller, i sista hand, inte kunna fullgöra åtaganden när de förfaller. Nordeas likviditetshantering bygger på fastställda riktlinjer som i sin tur resulterar i olika mått på likviditetsrisk, limiter och organisatoriska processer. Riktlinjerna kräver att Nordeas likviditetshantering återspeglar en konservativ attityd gentemot likviditetsrisk. Nordea strävar efter att diversifiera koncernens finansieringskällor och försöker bygga och underhålla relationer med investerare för att hantera tillgången till marknadens likviditet.

Av följande tabell framgår Nordeas finansieringskällor efter skuldtyp per den 31 december 2006, 2007 och 2008:

Finansieringskällor Mn euro	Räntebas	Per den 31 december 2006		Per den 31 december 2007		Per den 31 december 2008	
		Genomsnittlig löptid (år)	Belopp	Genomsnittlig löptid (år)	Belopp	Genomsnittlig löptid (år)	Belopp
Typ av skuld							
Skulder till kreditinstitut							
—Kortare än 3 månader	Euribor etc.	0,1	29 465	0,1	25 341	0,1	49 341
—Längre än 3 månader	Euribor etc.	0,8	2 823	0,7	4 736	0,8	2 591
In- och upplåning från allmänheten							
—Avistainlåning	Administrativ	0,0	95 874	0,0	107 658	0,0	107 393
—Övrig inlåning	Euribor etc.	1,2	30 578	1,0	34 671	0,4	41 198
Emitterade värdepapper							
—Bankcertifikat	Euribor etc.	0,4	23 841	0,4	31 926	0,2	33 666
—Företagscertifikat	Euribor etc.	0,1	3 410	0,2	5 865	0,2	10 440
—Säkerställda obligationer	Fast ränta, marknadsbaserad	8,1	43 939	8,2	51 365	11,3	49 504
—EMTN	Fast ränta, marknadsbaserad	0,9	3 008	2,1	2 831	1,4	6 249
—Övriga obligationslån	Fast ränta, marknadsbaserad	1,9	9 218	1,8	7 805	2,1	9 129
Derivatinstrument		n.a.	24 939	n.a.	33 023	n.a.	85 538
Övriga icke räntebärande poster		n.a.	25 254	n.a.	26 838	n.a.	23 774
Efterställda skulder							
—Daterade förlagslån	Fast ränta, marknadsbaserad	8,2	5 989	7,1	5 626	6,4	6 268
—Eviga förlagslån	Fast ränta, marknadsbaserad	n.a.	775	n.a.	604	n.a.	536
—Hybridkapitallån	Fast ränta, marknadsbaserad	n.a.	1 413	n.a.	1 326	n.a.	1 406
Eget kapital		n.a.	15 322	n.a.	17 160	n.a.	17 803
Summa (skulder och eget kapital)			315 848		356 775		444 836
Skulder till försäkringstagare i livförsäkringsrörelsen							
		n.a.	31 042	n.a.	32 280	n.a.	29 238
Summa (skulder och eget kapital) inklusive livförsäkringsrörelsen			346 890		389 055		474 074

Den breda och diversifierade finansieringsbasen speglar Nordeas starka ställning på de nordiska marknaderna i form av en stark och stabil kundbas inom privatkundsegmentet och en mängd olika finansieringsprogram. Finansieringsprogrammen är både kortsiktiga (amerikanska, europeiska och franska företagscertifikat och bankcertifikat emitterade i Norden samt i London, New York och Polen) och långsiktiga (svenska och danska säkerställda obligationer, European Medium Term Notes och Medium Term Notes) i olika valutor. Oberoende av finansieringsprogrammets ursprungliga valuta är dock intäkterna säkrade genom utbyte till den önskade valutan. Per den 31 december 2008 uppgick den totala volymen i de kortfristiga programmen till 44 md euro med en genomsnittlig återstående löptid på 0,2 år och den totala volymen i de långsiktiga programmen uppgick till 65 md euro med en genomsnittlig återstående löptid om 9,0 år. Särskild uppmärksamhet ägnas åt investeringsbasens sammansättning i fråga om geografisk spridning och ratingkänslighet.

Nordea publicerar också relevant information om sin likviditetssituation för att alltid vara trovärdig. Särskilt under pressande tider är det lättare att hantera marknadens uppfattning med ett kontinuerligt flöde av information till allmänheten, större investerare och motparter.

Nordeas hantering av likviditetsrisk omfattar stresstest och en beredskapsplan för likviditetshantering. Stresstest definieras som en utvärdering av potentiella effekter på bankens likviditet om en rad exceptionella men rimliga händelser skulle inträffa. Stresstestet ska identifiera händelser eller faktorer som kan påverka finansieringsbehovet eller finansieringskostnaden och kvantifiera de potentiella effekterna. Syftet med stresstester är att dessa ska komplettera den normala likviditetsriskhanteringen och bekräfta att beredskapsplanen är fullgod vid kritiska händelser, och att den på ett korrekt sätt återger rutiner för hur en likviditetskris ska hanteras med minsta möjliga skada för Nordea. Nordeas stressscenarion baseras på en bedömning av särskilda händelser för vilka Nordea antas vara mest känsligt för med hänsyn till den nuvarande affärsstrukturen och omgivningen. Stresstester fokuserar på ett ökat finansieringsbehov och på ökade priser för finansiering. Group Treasury ansvarar för hantering av likviditeten inom Nordea och för uppfyllelse av de koncernomfattande limiterna från Styrelsen och Koncernchefen inom koncernledningen.

Mätmetoder för likviditetsrisk

Hantering av likviditetsrisk är inriktad på både kortsiktig likviditetsrisk och långsiktig strukturell likviditetsrisk. För att mäta exponeringen för båda tidshorisonerna har ett antal mått för likviditetsrisk utvecklats för att omfatta alla väsentliga källor till likviditetsrisk.

I syfte att undvika kortsiktiga finansieringsstörningar mäter Nordea finansieringsbehovet uttryckt som maximalt förväntat behov av likvida medel under de närmaste 14 dagarna. Kassaflöden från både balansposter och ansvarförbindelser ingår. Finansieringsbehovet mäts och begränsas för varje enskild valuta och för alla valutor sammanlagt. Det totala beloppet för alla valutor sammanlagt begränsas av Styrelsen.

För att säkerställa finansiering i situationer där Nordea är i tvingande behov av kontanta medel och de normala finansieringskällorna inte räcker till har Nordea en likviditetsbuffert. Styrelsen fastställer miniminivån för likviditetsbufferten. Likviditetsbufferten ska säkerställa ett sammanlagt positivt kassaflöde som definieras av mätningen av finansieringsrisken och består av värdepapper med hög likviditet som kan säljas eller användas som säkerhet vid finansiering.

Nordeas strukturella likviditetsrisk mäts och begränsas av Styrelsen med hjälp av nettobalansen för stabil upplåning, det vill säga skillnaden mellan långfristiga skulder och långfristiga tillgångar. Skulderna utgörs främst av inlåning från allmänheten, bankupplåning och obligationer med en återstående löptid på mer än 6 månader samt eget kapital, medan långfristiga tillgångar huvudsakligen utgörs av utlåning till allmänheten och annan utlåning med en återstående löptid på mer än 6 månader samt lånelöften. ALCO har fastställt målet att nettobalansen av stabil upplåning ska vara positiv, vilket innebär att stabila tillgångar ska finansieras med stabila skulder.

Analys av likviditetsrisk

Den kortsiktiga likviditetsrisken mätt som nettobalansen har hållits på måttliga nivåer under 2008. Det genomsnittliga finansieringsbehovet, det vill säga det genomsnittliga förväntade behovet av likvida medel under de närmaste 14 dagarna, uppgick till -8,7 md euro under 2008, jämfört med -4,8 md euro under 2007.

Nordeas likviditetsbuffert har under 2008 legat i intervallet 20,1 till 40,2 md euro, jämfört med 12,5 till 28,3 md euro under 2007, med ett genomsnitt på 27,1 md euro under 2008, jämfört med 19,4 md euro under 2007. Nordea betraktar detta som en hög nivå och detta avspeglar Nordeas konservativa inställning till likviditetsrisk i allmänhet och till oväntade likviditetspåverkande händelser i synnerhet. Nordeas likviditetsbuffert är mycket

likvid och består vid utgången av 2008 till 94 procent av pantsättningsbara värdepapper. Förutom den officiella likviditetsbufferten som innehas av Group Treasury, innehar även andra affärsenheter värdepapper som kan användas för att öka likviditeten. Av följande tabeller framgår räntebärande värdepapper och statsskuldväxlar, per typ av emittent och portfölj samt per den 31 december 2008:

Mn euro	Per den 31 december 2008				Summa koncern
	Likviditets-portfölj ¹	Handels-portfölj	Life & Pensions	Övriga och Elimineringar	
Totala tillg. till verkligt värde och innehav för handel²	20 786	14 864	19 644	-8 289	47 005
Värderade till upplupet anskaffningsvärde ³	10 684	—	1 544	9	12 237
För försäljning	5	—	—	44	49
Totala räntebärande värdepapper och treasury bills	31 475	14 864	21 188	-8 236	59 291

¹ Den totala likviditetsbufferten uppgår till 35,9 md euro, inklusive finansiella instrument till ett värde av 4,4 md euro.

² Fördelning per emittent framgår av not 44 i de finansiella rapporter som ingår i detta prospekt.

³ Värderade till upplupet anskaffningsvärde inkluderar främst hypoteksinstitut och andra kreditinstitut.

Målet att alltid ha en positiv nettobalans av stabil upplåning har under hela 2008 uppnåtts med bred marginal. Årsgenomsnittet för nettobalansen av stabil upplåning uppgick till 8,0 md euro per den 31 december 2008, jämfört med 9,8 md euro per den 31 december 2007.

Av följande tabell framgår Nordeas nettobalans av stabil upplåning per den 31 december 2006, 2007 och 2008:

Md euro	Per den 31 december 2006	Per den 31 december 2007	Per den 31 december 2008
Eget kapital och stabila skulder			
In- och upplåning från allmänheten	103,7	123,2	127,3
Eget kapital	15,3	17,2	17,8
Strukturell finansiering			
Långfristig inlåning från kreditinstitut	1,3	0,9	1,3
Långa bankcertifikat	6,6	8,1	2,5
Emitterade långa obligationer	43,0	48,8	43,2
Summa stabila skulder och eget kapital	169,9	198,2	192,0
Stabila långfristiga tillgångar			
Stabila tillgångar			
Utlåning till allmänheten	151,0	177,7	177,0
Långfristig utlåning till kreditinstitut	2,2	1,1	5,7
Illikvida tillgångar	5,5	7,7	1,6
Summa stabila långfristiga tillgångar	158,7	186,5	184,3
Nettobalans av stabil upplåning	11,2	11,7	7,8

Av följande tabell framgår en analys av löptid för Nordeas finansiella tillgångar och skulder per den 31 december 2006, 2007 och 2008:

(i mn euro)	Per den 31 december 2006				Summa
	Betalbara vid anfordran	Övriga inom 1 år	1-5 år	>5 år	
Återstående löptid					
Skulder	105 723	89 092	38 843	35 442	269 099
Återstående löptid	Per den 31 december 2007				Summa
	Betalbara vid anfordran	Övriga inom 1 år	1-5 år	>5 år	
Skulder	117 726	95 754	37 165	41 593	292 238

Per den 31 december 2008

	Betalbara vid anfordran	Övriga inom 1 år	1-5 år	>5 år	Summa
Återstående löptid					
Skulder	123 721	165 481	72 692	82 052	443 945

Strukturell räntenettorisk

SIIR motsvarar det värde med vilket Nordeas ackumulerade räntenetto skulle förändras under de kommande tolv månaderna vid en förändring av samtliga räntor med en procentenhet. SIIR speglar den diskrepans som uppstår för balansposter och ansvarsförbindelser när räntebindningstiderna, volymerna eller referenskurserna för tillgångar, skulder och derivatinstrument inte helt motsvarar varandra. Nordeas SIIR-hantering bygger på fastställda riktlinjer som i sin tur resulterar i olika åtgärder, mål och rutiner för SIIR. Riktinjerna fokuserar på optimering av finansiell struktur, balanserat risktagande och tillförlitlig resultatutveckling, identifiering av alla väsentliga källor till SIIR, mätning under pressade marknadsförhållanden samt korrekt information till allmänheten. Group Treasury ansvarar för den operativa hanteringen av SIIR och för efterlevnaden av koncernens mål.

Mätmetoder för SIIR

De grundläggande måtten för SIIR är de två räntebindningsgapen som mäter effekten på Nordeas räntenetto för en tolv månadersperiod vid en procentenhets ökning respektive minskning av samtliga räntor. Räntebindningsgapen beräknas under antagandet att inga nya marknadsransaktioner genomförs under perioden. Hänsyn tas emellertid till huvudfaktorerna i kundernas beteende och beslutsprocessen avseende Nordeas egna räntor. I ett läge med låga och fortsatt sjunkande räntor kan exempelvis inte hela räntesänkningen tillämpas på icke tidsbestämd inlåning eftersom räntan inte kan vara negativ. På liknande sätt kan Nordea, i ett läge med stigande räntor, välja att inte genomföra en motsvarande höjning av räntorna för all inlåning från kunder.

SIIR-analys

Per den 31 december 2008, uppgick SIIR för ökande marknadsräntor till 55 mn euro, jämfört med 235 mn euro per den 31 december 2007, och SIIR för sjunkande marknadsräntor till -218 mn euro, jämfört med -267 mn euro per den 31 december 2007. Dessa siffror visar att räntenettet skulle öka om räntorna steg och minska om räntorna föll. Av följande tabell framgår räntebindningsgapet för stigande räntor per den 31 december 2008.

Mn euro	Per den 31 december 2008							Utan räntebidning	Summa
	Koncernens balansräkning	Inom 3 månader	3 - 6 månader	6 - 12 månader	1 - 2 år	2 - 5 år	>5 år		
Räntebindningstid									
Tillgångar									
Räntebärande tillgångar	351 451	246 780	19 326	10 296	9 045	9 169	31 797	25 037	351 451
Icke räntebärande tillgångar	122 624	0	0	0	0	0	0	122 624	122 624
Summa tillgångar	474 074	246 780	19 326	10 296	9 045	9 169	31 797	147 661	474 074
Skulder och eget kapital									
Räntebärande skulder	317 721	233 138	19 760	10 344	11 919	14 773	25 830	1 957	317 721
Icke räntebärande skulder . . .	156 353	0	0	0	0	0	0	156 353	156 353
Summa skulder och eget kapital	474 074	233 138	19 760	10 344	11 919	14 773	25 830	158 310	474 074
Poster utanför balansräkningen, netto		-6 060	-1 848	-870	4 538	4 539	-299		
Exponering		7 582	-2 283	-918	1 664	-1 065	5 669	-10 649	
Kumulativ exponering			5 299	4 381	6 045	4 980	10 649	0	

Av följande tabeller framgår Nordeas räntebärande värdepapper och statsskuldväxlar, per typ av emittent och värderingsmetod per den 31 december 2008, 2007 och 2006:

Mn euro	Per den 31 december 2008				Summa
	Värderade till verkligt värde				
	Noterade priser på aktiva marknader för samma instrument (Nivå 1) ¹	Värdering genom observerbara data (Nivå 2) ²	Värdering genom icke-observerbara data (Nivå 3) ³	Värdering till upplupet anskaffningsvärde	
Räntebärande värdepapper och statsskuldväxlar					
Stater	4 943	1 251	—	846	7 040
Kommuner och andra myndigheter	7 454	155	—	129	7 738
Hypoteksinstitut	10 883	608	—	5 644	17 135
Övriga kreditinstitut	4 879	2 192	—	5 616	12 687
Företag	1 845	1 258	9	2	3 114
Företag med lägre kreditbetyg	142	711	—	—	853
Övriga	2 216	585	7	—	2 808
Summa	32 362	6 760	16	12 237	51 375

¹ Nivå 1 består av finansiella tillgångar och finansiella skulder värderade efter icke justerade noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder. Denna kategori inkluderar noterade aktier, derivat handlade över börs och utställda säkerheter.

² Nivå 2 består av finansiella tillgångar och finansiella skulder vilka inte har noterade marknadspriser direkt tillgängliga från en aktiv marknad och där ett verkligt värde beräknas enligt värderingstekniker eller modeller baserade, närhelst så är möjligt, på antaganden underbyggda av observerbara marknadspriser eller kurser på balansdagen. Så är fallet för majoriteten av OTC-derivat och för många onoterade instrument och andra poster som inte handlas på aktiva marknader.

³ Nivå 3 består av de typer av finansiella instrument för vilka verkligt värde inte kan erhållas direkt från noterade marknadspriser eller indirekt genom värderingstekniker eller modeller underbyggda av observerbara marknadspriser eller kurser. Så är generellt sett fallet för private equity-instrument i onoterade värdepapper och private equity-fonder samt för vissa sammansatta eller strukturerade finansiella instrument. Den huvudsakliga ökningen för instrument kategoriserade i denna nivå hänför sig till investeringar gjorda i livförsäkringsverksamheten i onoterade aktier. I övrigt är de ej observerbara parametrarna i värderingarna i stort desamma, med likviditet bibehållen i majoriteten av marknaderna.

Mn euro	Per den 31 december 2007				Summa
	Värderade till verkligt värde				
	Noterade priser på aktiva marknader för samma instrument (Nivå 1) ¹	Värdering genom observerbara data (Nivå 2) ²	Värdering genom icke-observerbara data (Nivå 3) ³	Värdering till upplupet anskaffningsvärde	
Räntebärande värdepapper och statsskuldväxlar					
Stater	5 075	8	—	—	5 083
Kommuner och andra myndigheter	3 836	209	—	887	4 932
Hypoteksinstitut	13 888	192	—	97	14 177
Övriga kreditinstitut	6 763	2 546	—	632	9 941
Företag	1 931	2 266	—	19	4 216
Företag med lägre kreditbetyg	1 094	20	—	—	1 114
Övriga	698	3 736	71	7	4 512
Summa	33 285	8 977	71	1 642	43 975

¹ Nivå 1 består av finansiella tillgångar och finansiella skulder värderade efter icke justerade noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder. Denna kategori inkluderar noterade aktier, derivat handlade över börs och utställda säkerheter.

² Nivå 2 består av finansiella tillgångar och finansiella skulder vilka inte har noterade marknadspriser direkt tillgängliga från en aktiv marknad och där ett verkligt värde beräknas enligt värderingstekniker eller modeller baserade, närhelst så är möjligt, på antaganden underbyggda av observerbara marknadspriser eller kurser på balansdagen. Så är fallet för majoriteten av OTC-derivat och för många onoterade instrument och andra poster som inte handlas på aktiva marknader.

³ Nivå 3 består av de typer av finansiella instrument för vilka verkligt värde inte kan erhållas direkt från noterade marknadspriser eller indirekt genom värderingstekniker eller modeller underbyggda av observerbara marknadspriser eller kurser. Så är generellt sett fallet för private equity-instrument i onoterade värdepapper och private equity-fonder samt för vissa sammansatta eller strukturerade finansiella instrument. Den huvudsakliga ökningen för instrument kategoriserade i denna nivå hänför sig till investeringar gjorda i livförsäkringsverksamheten i onoterade aktier. I övrigt är de ej observerbara parametrarna i värderingarna i stort desamma, med likviditet bibehållen i majoriteten av marknaderna.

Mn euro	Per den 31 december 2006		
	Värdering till verkligt värde	Värdering till upplupet anskaffningsvärde	Summa
Räntebärande värdepapper och statsskuldsväxlar			
Stater	6 192	—	6 192
Kommuner och andra myndigheter	4 367	796	5 163
Hypoteksinstitut	9 490	123	9 613
Övriga kreditinstitut	6 568	539	7 107
Företag	4 280	27	4 307
Företag med lägre kreditbetyg	36	—	36
Övriga	3 319	7	3 326
Summa	<u>34 252</u>	<u>1 492</u>	<u>35 744</u>

KAPITALHANTERING

Nordea strävar efter att uppnå en effektiv kapitalanvändning genom aktiv förvaltning av balansräkningen i fråga om olika tillgångs-, skuld- och riskkategorier. Målet är att öka avkastningen till aktieägarna och samtidigt upprätthålla en betryggande balans mellan risk och avkastning.

Kapitalstyrning

Styrelsen är ytterst ansvarig för att fastställa målen för Nordeas kapitaltäckningsgrad. Nordeas förmåga att nå målen och uppfylla minimikraven för kapitaltäckning granskas regelbundet inom ALCO och Capital Planning Forum ("CPF").

CPF, som leds av CFO, är den enhet som ansvarar för att samordna kapitalplaneringen inom Nordea, däribland externa och interna kapitalkrav och tillgängligt kapital. Dessutom följer CPF framtida kapitalkrav genom bedömning av årliga utdelningar, aktieåterköp, externa och interna skulder samt beslut om kapitaltillskott. CPF tar hänsyn till information om förändrade lagkrav, marknadssituationen för förlagslån och hybridkapitalinstrument samt granskar kapitalsituationen i Nordea och de viktigaste legala enheterna. I CPF beslutar CFO, inom ramen för Styrelsens bemyndigande, om emission av förlagslån och hybridkapitalinstrument. Möten hålls minst en gång per kvartal på begäran av CFO.

Efter godkännandet i december 2008 att använda metoden för intern klassificering för huvudparten av privatkunderna hade Nordea 83 procent av exponeringen täckt genom IRK-metoden vid utgången av 2008. Nordea kommer att fortsätta att implementera denna metod för intern klassificering för några återstående portföljer.

Nordea har även fått tillstånd att använda interna VaR-modeller för att beräkna kapitalkravet för huvuddelen av marknadsrisken i tradingböckerna. Schablonmetoden används för operativ risk. Se avsnittet "*Riskhantering—Operativ risk*".

Riktlinjer för kapital och ICAAP

Baserat på reglerna enligt EU:s kapitalkravsdirektiv ("CRD"), i den reviderade kapitalpolicyn, har Nordea som mål att uppnå en primärkapitalsrelation om 9 procent och en total kapitaltäckningsgrad om 11,5 procent före övergångsregler. Båda talen är målsättningar över en konjunkturcykel. Nordea upprätthåller sitt kapitalmål genom sina policies för utdelning och aktieåterköp såväl som genom aktiv förvaltning av riskprofilen.

Kapitalpolicyn är relaterad till ICAAP, vilken, enligt CRD, ska granska den egna hanteringen, begränsningen och mätningen av väsentliga risker för att på så sätt kunna bedöma om den interna kapitalpositionen är tillräcklig och fastställa ett internt kapitalkrav som avspeglar varje banks riskvillighet.

Under 2008 översteg Nordeas primärkapital och kapitalbas de externa minimikraven som följer av CRD. Utifrån utfallen av stresstesterna på kapitaltäckningen, kapitalprognoser och tillväxtförväntningar, bedömer Nordea att de buffertar som finns för externt kapitalsyfte är tillräckliga. Av följande tabell framgår Nordeas kapitaltäckningsgrad för varje angivet datum:

Md euro	Per den 31 december		
	2006	2007	2008
Kapitaltäckningsrelaterade nyckeltal			
RWA Basel II (pelare 1) före övergångsregler	—	171,5	168,6
RWA med övergångsregler	185,4	204,6	213,3
Externt kapitalkrav med övergångsregler	14,8	16,4	17,1
Economic Capital (inklusive Nordea Life & Pensions)	9,6	10,9	12,8
Primärkapital	13,1	14,2	15,8
Kapitalbas	18,2	18,7	20,3
Kärnprimärkapitalrelation före övergångsregler (%)	—	7,4	8,5
Kärnprimärkapitalrelation med övergångsregler (%)	6,3	6,3	6,7
Primärkapitalsrelation före övergångsregler (%)	—	8,3	9,3
Primärkapitalsrelation med övergångsregler (%)	7,1	7,0	7,4
Kapitaltäckningsgrad före övergångsregler (%)	—	10,9	12,1
Kapitaltäckningsgrad med övergångsregler (%)	9,8	9,1	9,5
Kapitalbas/Externt kapitalkrav före övergångsregler (%)	—	136,0	151,0
Skuldsättningsgrad	22,6	22,7	26,6

Förutom Nordeas interna kapitalkrav påverkas Nordeas kapitalkrav även av den fortlöpande dialogen med tredje parter, i synnerhet kreditvärderingsinstituten.

Nordea använder sina egna interna kapitalmodeller och Economic Capital vid beräkning av internt kapitalkrav, med eller utan stressförhållanden. Eftersom flera risker som beskrivs i pelare 2 redan ingår i Nordeas Economic Capital-modell, inklusive ränterisk i bankverksamheten, marknadsrisk i placeringsportföljerna, risk i Nordeas förmånsbestämda pensionsplaner, fastighetsrisk, koncentrationsrisk och affärsrisk, använder Nordea sina befintliga beräkningar av internt kapital som utgångspunkt för ytterligare kapitalbuffertar, under beaktande av bedömningen av de tidigare nämnda tredje parterna. Nordea har som princip att säkerställa att kapitalbasen överstiger de interna kapitalkraven såväl som de externa kapitalkraven.

Utdelningar

Nordea har som mål att säkerställa en konkurrenskraftig och förutsägbar utdelning med en utdelningskvot som överstiger 40 procent av årets nettovinst. Av följande tabell framgår Nordeas kapitalstrukturpolicy för de angivna perioderna:

	Per den 31 december ¹			Policy
	2006	2007	2008 ²	
Utdelningskvot	40%	42%	19%	>40%
Primärkapitalsrelation	—	8,3%	9,3%	9% ³
Kapitaltäckningsgrad	—	10,9%	12,1%	11,5% ³

¹ Kvoterna som anges ovan återspeglar värdena utan hänsyn tagen till övergångsreglerna. Om effekterna av övergångsreglerna inkluderas, uppgår värdena av primärkapital och totalt kapital till 7,1 procent respektive 9,8 procent för 2006, 7,0 procent respektive 9,1 procent för 2007 och 7,4 procent respektive 9,5 procent för 2008.

² Föreslagen för årsstämman 2009.

³ Mål över en konjunkturcykel.

Utdelningen för 2008 är föreslagen att uppgå till 0,2 euro per aktie, motsvarande en utdelningskvot om 19 procent av nettovinst, jämfört med 0,50 euro per aktie eller 42 procent av årets nettovinst för 2007.

Övergångsfasen i Basel II skapar ett behov för Nordea att använda flera olika kapitalmätt och kapitalkvoter. Av tabellen "Kapitalkraven och RWA" framgår att övergångsreglerna omfattar ett golv för Nordeas kapitalkrav jämfört med minimikraven i Basel II (pelare 1). Denna skillnad kommer att minska under övergångsperioden i takt med att golvet successivt sänks och Nordea får tillstånd att använda interna rating-baserade modeller för andra portföljer. Per utgången av 2008 var är denna skillnad, uttryckt som RWA, 44,7 md euro och 3,6 md euro uttryckt som externt kapitalkrav.

Per den 31 december 2008, uppgick Nordeas primärkapitalsrelation före övergångsregler till 9,3 procent och den totala kapitaltäckningsgraden till 12,1 procent. Inklusive övergångsregler uppgick primärkapitalsrelationen till 7,4 procent och den totala kapitaltäckningsgraden till 9,5 procent. Kärnprimärkapitalrelationen före övergångsregler uppgick till 8,5 procent och med övergångsregler till 6,7 procent.

Utöver de externa kraven har Nordea ett internt kapitalkrav baserat på Economic Capital-modellen, som även inkluderar riskerna i Nordeas livförsäkringsverksamhet. Här jämförs Economic Capital med kapitalbasen efter avdrag för livförsäkringsverksamheten.

Kapitalkrav—pelare 1

Följande tabell "Kapitalkrav och RWA" visar en översikt över kapitalkraven i pelare 1, per risktyp samt vid angivna datum:

Mn euro	Per den 31 december				
	2006	2007		2008	
	Basel I RWA	Kapitalkrav	Basel II RWA	Kapitalkrav	Basel II RWA
Kapitalkrav och RWA					
Kreditrisk	176 329	12 556	156 952	12 060	150 746
Grundläggande IRK-metoden	—	6 709	83 865	9 537	119 207
varav företag	—	5 899	73 736	6 909	86 358
varav institutioner	—	744	9 302	1 016	12 699
varav hushåll	—	—	—	1 465	18 313
varav övriga	—	66	827	147	1 837
Schablonmetoden	—	5 387	67 342	2 523	31 539
varav stater	—	19	243	75	940
varav övriga	—	5 368	67 099	2 448	30 599
Rapporterande enheter enligt Basel I	—	460	5 745	n.a.	n.a.
Marknadsrisk	9 069	284	3 554	474	5 930
varav handelslager, VaR	—	42	527	137	1 715
varav handelslager, ej-VaR	—	242	3 027	270	3 372
varav valuta, ej-VaR	—	0	0	67	843
Operativ risk	—	878	10 976	952	11 896
Schablonmetoden	—	878	10 976	952	11 896
Delsumma	185 398	13 718	171 482	13 486	168 572
Justering för övergångsregler					
Tillkommande kapitalkrav enligt					
övergångsregler	—	2 649	33 103	3 577	44 709
Summa	185 398	16 367	204 585	17 062	213 281

Kreditrisken per den 31 december 2008 svarade för mer än 89 procent av pelare 1-kravet i Nordea, jämfört med 92 procent per den 31 december 2007. Av det totala pelare 1-kravet för kreditrisk, per den 31 december 2008, är 79 procent hänförligt till IRK-exponeringar (jämfört med 53 procent per den 31 december 2007), 21 procent relaterar till exponeringar där schablonmetoden använts (jämfört med 43 procent per den 31 december 2007), och 0 procent avser exponeringar som rapporterats enligt Basel I (jämfört med 4 procent per den 31 december 2007). Inom IRK-metoden avser 72 procent exponeringsklassen företag per den 31 december 2008 (jämfört med 88 procent per den 31 december 2007), som enligt den grundläggande IRK-metoden har en genomsnittlig RWA om 57 procent mot 100 procent enligt Basel I (jämfört med 55 procent per den 31 december 2007).

Operativ risk, beräknad enligt schablonmetoden, svarar för 7 procent av det totala pelare 1-kravet per den 31 december 2008, jämfört med 6 procent per den 31 december 2007. Nordea har fördel av användandet av interna modeller för att bedöma marknadsrisk, vilken svarar för 4 procent av det totala pelare 1-kravet per den 31 december 2008, jämfört med 2 procent per den 31 december 2007.

För ytterligare information avseende kapitalkraven och beräkningen av RWA, se avsnittet "—Pelare 3—upplysning, kapitaltäckning och riskhantering".

Kapitalkrav för kreditrisk

I schablonmetoden och IRK-metoden beräknas det externa kapitalkravet för kreditrisk enligt följande formel:

- Lägsta kapitalkrav = RWA x 8%
- RWA = Riskvikt x EAD

Principerna för beräkning av lägsta kapitalkrav för kreditrisk skiljer sig åt mellan de olika exponeringsklasserna som används vid rapportering av kapitalkrav. Definitionerna av exponeringsklasser i schablonmetoden skiljer sig åt från klassificeringen enligt IRK-metoden. Vissa exponeringsklasser bygger på typ av motpart medan andra baseras på tillgångsslag, produkttyp, säkerhetstyp och exponeringens storlek.

Följande tabeller visar exponering, EAD, genomsnittlig riskvikt, RWA och kapitalkrav beräknat med hjälp av IRK- eller schablonmetoden, per de angivna perioderna:

Exponeringsklass, mn euro	Per den 31 december 2008				
	Exponering	EAD	Genomsnittlig riskvikt (%)	RWA	Kapitalkrav
IRK-metoden					
Institutioner	52 401	49 143	26%	12 699	1 016
Företag	214 072	152 015	57%	86 358	6 909
Privatpersoner	120 390	116 045	16%	18 313	1 465
—varav hypotek	86 788	86 236	10%	8 925	714
—varav övriga privatpersoner	28 981	25 649	31%	8 065	645
—varav små företag	4 621	4 160	32%	1 323	106
Övriga motpartslösa exponeringar	2 226	1 838	100%	1 837	147
Summa IRK-metoden	389 088	319 042	37%	119 208	9 537
	Exponering	EAD	Genomsnittlig riskvikt (%)	RWA	Kapitalkrav
Schablonmetoden					
Stater och centralbanker	19 752	20 959	4%	840	67
Delstater och lokala myndigheter	9 126	7 425	1%	100	8
Institutioner	4 310	4 624	20%	903	72
Företag	30 402	20 960	99%	20 719	1 658
Privatpersoner	13 864	9 739	77%	7 469	598
Med fastighet som underliggande säkerhet	564	558	73%	406	33
Övriga ¹	2 327	2 210	50%	1 099	88
Summa schablonmetoden	80 346	66 476	47%	31 538	2 523
Summa	469 434	385 517	39%	150 746	12 060

¹ Administrativa och icke-kommersiella enheter, multilaterala utvecklingsbanker, förfallna poster, kortsiktiga fordringar, säkerställda obligationer och andra poster.

Per den 31 december 2007

Exponeringsklass, mn euro	Exponering	EAD	Genom-	RWA	Kapitalkrav
			snittlig riskvikt (%)		
Institutioner	44 328	41 591	22%	9 302	744
Företag	197 800	134 095	55%	73 736	5 899
Övriga motpartslösa exponeringar	1 186	827	100%	827	66
Summa IRK-metoden	243 314	176 513	48%	83 865	6 709

Exponeringsklass	Exponering	EAD	Genom-	RWA	Kapitalkrav
			snittlig riskvikt (%)		
Stater och centralbanker	17 670	16 831	1%	188	15
Delstater och lokala myndigheter	9 113	7 684	1%	55	4
Institutioner	1 698	1 497	30%	452	36
Företag	22 417	16 343	100%	16 343	1 307
Privatpersoner	38 432	25 220	75%	18 916	1 513
Med fastighet som underliggande säkerhet	87 680	86 030	35%	30 498	2 440
Övriga ¹	1 862	1 773	50%	890	71
Summa schablonmetoden	178 871	155 378	43%	67 342	5 387
Enheter med Basel I	7 101	—	—	5 745	460
Summa	429 286	331 892	47%	156 952	12 556

¹ Administrativa och icke-kommersiella enheter, multilaterala utvecklingsbanker, företag och institutioner under schablonmetoden, förfallna poster, kortsiktiga fordringar, säkerställda obligationer och andra poster.

Exponeringsvärdet för poster i balansräkningen mäts enligt IRK-metoden brutto, det vill säga exklusive reserveringar. För poster i balansräkningen, derivatkontrakt och värdepappersfinansiering samt transaktioner med lång avveckling motsvarar EAD 100 procent av den ursprungliga exponeringen. Övriga poster utanför balansräkningen omvandlas till EAD med hjälp av konverteringsfaktorer.

Kapitalkrav för marknadsrisk (risker i handelslagret)

Följande tabeller visar kapitalkravet för marknadsrisk i Nordeas handelslager för den angivna perioden:

Per den 31 december 2008

Mn euro	Handelslager, VaR		Handelslager, ej VaR		Bankverksamheten, ej VaR		Summa	
	RWA	Kapitalkrav	RWA	Kapitalkrav	RWA	Kapitalkrav	RWA	Kapitalkrav
Ränterisk	2 068	164	2 654	213	0	0	4 722	377
Aktierisk	171	14	668	53	0	0	839	67
Valutarisk	520	42	0	0	843	67	1 363	109
Råvarurisk	0	0	50	4	0	0	50	4
Diversifieringseffekt	-1 044	-83	0	0	0	0	-1 044	-83
Summa	1 715	137	3 372	270	843	67	5 930	474

Per den 31 december 2007

Mn euro	Handelslager, VaR		Handelslager, ej VaR		Bankverksamheten, ej VaR		Summa	
	RWA	Kapitalkrav	RWA	Kapitalkrav	RWA	Kapitalkrav	RWA	Kapitalkrav
Ränterisk	665	53	2 656	213	—	—	3 321	266
Aktierisk	183	15	305	24	—	—	488	39
Valutarisk	103	8	—	—	0 ¹	0 ¹	103	8
Råvarurisk	—	—	66	5	—	—	66	5
Diversifieringseffekt	-424	-34	—	—	—	0	-424	-34
Summa	527	42	3 027	242	0	0	3 554	284

¹ Valutarisk i bankverksamheten (25 mn euro) är mindre än 2 procent av kapitalbasen och är därför undantagen från marknadsriskkapital.

Av RWA för marknadsrisk som den 31 december 2008 uppgick till 5,9 md euro (jämfört med 3,6 md euro per den 31 december 2007), utgjorde handelslagret inom Nordea Markets 5,1 md euro (jämfört med 3,6 md euro per den 31 december 2007). VaR-siffran för handelslagret utgörs av generell och specifik ränterisk, aktierisk och valutarisk för positioner i de portföljer för vilka Nordea har tillsynsmyndigheternas tillstånd att använda sina egna, interna VaR-modeller. Portföljer som inte rapporteras med VaR-modeller rapporteras i stället enligt schablonmetoden, vilket visas under "ej VaR" i tabellen ovan.

Kapitalkrav för operativ risk

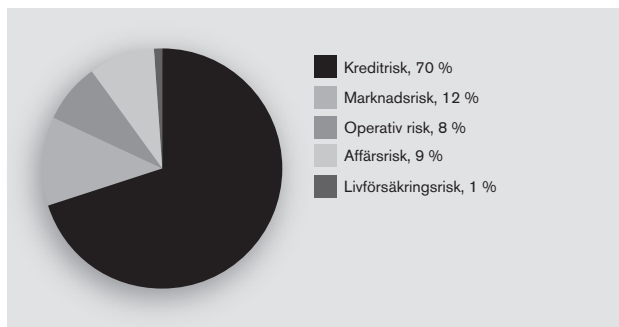
Kapitalkravet för operativ risk är 1,0 md euro per den 31 december 2008 (jämfört med 0,9 md euro per den 31 december 2007) och beräknas med hjälp av schablonmetoden, varvid Nordeas verksamhet delas in i åtta verksamhetsgrenar: företagsfinansiering, handel och finansförvaltning, privatkundsverksamhet, storföretagsverksamhet, betalning och avveckling, förmedlingsuppdrag, kapitalförvaltning och privatkundsmäkleri.

Kapitalkravet för den samlade operativa risken beräknas som summan av kapitalkraven för de enskilda verksamhetsgrenarna inom varje koncern och bolag. Risken inom varje verksamhetsgren motsvarar betakoefficienten gånger bruttointäkterna. Betakoefficienterna är olika för de olika verksamhetsgrenarna och ligger på mellan 12 procent och 18 procent.

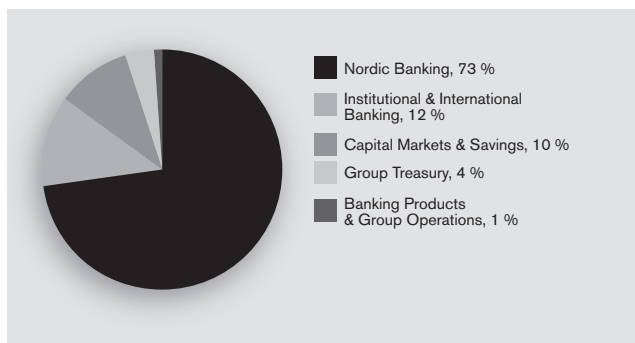
Kapitalkrav i pelare 2

Nordea baserar de interna kapitalkraven enligt ICAAP på Nordeas Economic Capital-modell. Economic Capital per den 31 december 2008 beräknas till 12,8 md euro, jämfört med 10,9 md euro per den 31 december 2007.

Följande diagram visar Nordeas Economic Capital per kundområde och per typ av risk och visar att en majoritet av Nordeas risk finns i form av kreditriskkapital bland de nordiska företags- och privatkunder inom kundområdet Nordic Banking:

Följande diagram visar Economic Capital fördelat efter område per den 31 december 2008.

Nordea har beräknat interna kapitalkrav med hjälp av Economic Capital-modeller sedan 2001. Pelare 1 i kapitalkravsdirektivet stänger luckorna mellan de externa kapitalkraven och Economic Capital genom att förbättra riskkänsligheten i de externa kapitaltäckningsmåten. Nordea beräknar Economic Capital för följande typer av huvudsakliga risker: kreditrisk, marknadsrisk, operativ risk, affärsrisk, och livförsäkringsrisk. Dessutom

tar Economic Capital-modeller direkt hänsyn till ränterisk i bankverksamheten, marknadsrisk i placeringsportföljerna, risk i Nordeas interna förmånsbestämda pensionsplaner, fastighetsrisk och koncentrationsrisk.

Kvantitativa modeller används för att uppskatta oväntade förluster för alla typer av risk som ingår i Economic Capital.

Kreditrisk beräknas med hjälp av en uppsättning av kapitalfaktorer. Kapitalfaktorerna har utvecklats för olika produkter, kundsegment och kreditkvalitetsklasser. Faktorerna som används för företags- respektive institutionssegmenten har räknats fram med hjälp av en portföljmodell, där sannolikheten för fallissemang, förlusten vid fallissemang och exponeringen vid fallissemang ingår samt granskas och uppdateras årligen. Denna modell används även för att mäta portföljkoncentrationen och motpartsrisken i Nordeas handelslager. De parametrar som används för Economic Capital utgör grunden för Basel II-ramverket i de IRK-modeller som Nordea använder för att mäta kreditexponeringar. Nordeas ratingmodeller baseras på en kombination av estimat för sannolikheten för fallissemang över en konjunkturcykel respektive vid en tidpunkt. Nordeas scoringmodeller baseras främst på ett estimat för sannolikheten för fallissemang vid en tidpunkt.

Marknadsrisk för bankverksamheten baseras på scenariosimulering och VaR-modeller anpassade efter den tidshorisont och det konfidensintervall som används för Economic Capital. Dessutom använder Nordea VaR- och simuleringsmodeller för att beräkna Economic Capital för ränterisk i den övriga bankverksamheten, marknadsrisk i placeringsportföljerna, risk i Nordeas interna förmånsbestämda pensionsplaner och för fastighetsrisk. För livförsäkringsverksamheten används en ALM-modell (Asset and Liability Management) som bygger på scenarion genererade med hjälp av Monte Carlo-simulering för att ta hänsyn till optionselementet i produkter med garanterad avkastning.

Operativ risk återspeglar risken för direkt eller indirekt förlust till följd av brister eller fel hänförliga till interna processer. Den beräknas enligt schablonmetoden i Basel II.

Affärsrisk representerar resultatsvängningar som finns i all affärsverksamhet som ett resultat av osäkerhet kring intäkter och kostnader till följd av förändringar i den ekonomiska och konkurrensutsatta omgivningen. De huvudsakliga riskområden är risk för skada på anseendet, strategisk risk, likviditetsrisk och indirekta effekter som SIIR. Affärsrisk beräknas utifrån resultatvolatilitet i historiska tidsserier avseende vinst och förlust efter justeringar för marknads-, operativ- och kreditrisk.

Livförsäkringsrisk är risken för förlust till följd av försäkringsantaganden för dödlighet och sjuklighet som används vid prissättningen av livförsäkringsprodukter. Den beräknas som andelar av EU:s minimisolvenskrav (mortalitets- och invaliditetsrisk) och försäkringstekniska avsättningar (risk för variationer i förväntad livslängd).

För att riskmätningen ska bli konsekvent i hela Nordea har mätperioden fastställts till ett (1) år och konfidensnivån är 99,97 procent för samtliga risktyper. Nordeas totala Economic Capital är lika med det belopp som krävs för att täcka oväntade förluster under ett år i 99,97 procent av alla möjliga fall.

Nordeas mångskiftande verksamhet ger upphov till avsevärda diversifieringsfördelar. När Nordeas Economic Capital-risker beräknas per riskslag antas dock att alla oväntade förluster inträffar samtidigt. Därför använder Nordea en konservativ korrelationsmatris för att beräkna diversifieringsfördelarna som finns i verksamheten. Till exempel är både kreditrisken och marknadsrisken starkt korrelerade med utvecklingen i den generella ekonomin och därmed starkt korrelerade med varandra, medan livförsäkringsrisker och operativa risker inte är korrelerade alls. I slutändan ger diversifieringseffekterna ett Economic Capital som är lägre än summan av Economic Capital för varje risktyp.

Utöver beräkning av Economic Capital, utför Nordea omfattande stresstester på kapitaltäckningen för att analysera effekterna av en rad globala och lokala krisscenarier. Resultaten från stresstesterna ligger, tillsammans med eventuella ledningsbeslut, till grund för Nordeas interna kapitalkrav.

Economic Profit ("EP")

Nordea använder EP som ett av sina finansiella prestationsmått. EP beräknas som riskjusterat resultat minus kapitalkostnad.

Riskjusterat resultat och EP är mått på värdeskapande ur ett aktieägarperspektiv. Vid investeringsbeslut och kundrelationer driver och stödjer EP ett rätt agerande med en balanserad syn på intäkter, kostnader och risk. EP-modellen fångar dessutom in både tillväxt och avkastning. Economic Capital och förväntade förluster används i EP-måttet.

Förväntade kreditförluster

Förväntade kreditförluster återspeglar normaliserade förlustnivåer över en konjunkturcykel såväl för enskilda kreditengagemang som på portföljnivå. Den genomsnittliga kvot som används i Economic Capital-modellen, beräknad som Expected Loss delat med Exposure at Default uppgick till 17 punkter per den 31 december 2008, jämfört med 16 punkter per den 31 december 2007, i respektive fall exklusive klasserna statlig och institutionell exponering. Nordea har som ambition att använda samma parametrar i de interna beräkningarna av Economic Capital och Expected Loss som i beräkningarna av externt kapital. Därför har Expected loss-måttet omkalibrerats som en följd av godkännandet av IRK om 22 punkter för kontorsrörelsen per den 31 december 2008, baserat på antagandena ovan. Framgent kommer förändringen av denna modell att påverka beräkningen av riskjusterad vinst för 2008 och 2009. Det ska noteras att kvoterna för förväntad förlust är stabilare mått än de faktiska kreditförlusterna, men måtten följer konjunkturcykeln som en konsekvens av förändringarna i återbetalningsförmåga (PD-dimension) och säkerhetstäckning (LGD-dimension).

Definition av förväntad kreditförlust

Förväntad kreditförlust är den normaliserade förlustkvoten beräknad utifrån den aktuella portföljen. Förväntad kreditförlust mäts med hjälp av följande formel: Förväntad förlust = PD x LGD x EAD, där

- PD är ett mått på sannolikheten för fallissemang hos motparten;
- LGD är ett mått på hur stor förlusten bedöms bli i händelse av fallissemang; och
- EAD är ett mått på förväntad exponering i händelse av fallissemang.

Kapitalbas

Med kapitalbas (refererad till som "egna medel" i kapitalkravsdirektivet eller "CRD") avses summan av primärkapital och supplementärt kapital efter avdrag.

Primärkapital definieras som det kapital som motsvarar eller i det närmaste motsvarar inbetalt kapital, vissa reserver och en begränsad andel hybridkapitallån, högst 30 procent av primärkapitalet. Resultatet får endast medräknas efter avdrag för föreslagen utdelning. Goodwill och uppskjutna skattefordringar dras av från primärkapitalet.

Supplementärt kapital delas in i eviga och daterade lån. Totalt supplementärt kapitalbelopp får inte överstiga det totala primärkapitalbeloppet. Av supplementärt kapital får de daterade lånen högst motsvara hälften av primärkapitalbeloppet. Gränsvärdena har satts efter avdrag för bland annat investeringar i försäkringsbolag och andra finansföretag.

Enligt kapitalkravsdirektivet ska hälften av avdraget för investeringar i försäkringsbolag göras från primärkapitalet och återstoden från summan av primärkapital och supplementärt kapital. Men enligt en övergångsregel som gäller fram till utgången av 2012 kan dock investerat kapital i Nordea Life & Pensions dras av från summan av primärkapital och supplementärt kapital.

Kapitalbasen justeras med skillnaden mellan förväntade kreditförluster och reserveringar för aktuella exponeringar. En negativ skillnad (förväntade kreditförluster är större än reserveringen) betraktas som underskott. Enligt kapitalkravsdirektivet ska detta underskott dras av från kapitalbasen. Enligt övergångsreglerna för Basel II minskas också RWA med underskottet för att resultatet ska bli neutralt ur ett Basel I-perspektiv. Inom Nordea finns väletablerade interna processer för kapitalöverföringar som omfattar möjligheten till utdelning och koncernbidrag, förlagslån och eviga förlagslån samt kapitaltillskott och emission av aktier. I de fall när kapitalbasen måste utökas i ett dotterbolag är huvudalternativet interna förlagslån eller kapitaltillskott från moderbolaget för att stärka kärnkapitalet.

Nordea har även definierats som ett finansiellt konglomerat vilket exempelvis innebär att kraven på bank (kapitaltäckningskrav) och försäkring (solvensregler) adderas för att säkerställa att det finansiella konglomeratet har tillräckligt med kapital. Nordea har inte upplevt några väsentliga begränsningar med avseende på regleringen som finansiellt konglomerat. Kapitalkraven som gäller för finansiella konglomerat återfinns i lag (2006:531) om finansiella konglomerat som trädde i kraft den 1 juli 2006. Detaljerade instruktioner och krav återfinns i FFFS 2006:6.

Institutioner och försäkringsbolag som har definierats som finansiella konglomerat måste ha en kapitalbas som vid alla tidpunkter är lika med eller över de konsoliderade kapitalkraven för det finansiella konglomeratet. Kapitalbasen för Nordeakonglomeratet har beräknats utifrån en kombination av konsolideringsmetoden och den aggregerade metoden. Detta innebär att kapitalbasen för konglomeratet inkluderar kapitalbasen för gruppen av institutioner och Nordea Life Holding AB. Motsvarande kapitalkrav beräknas utifrån en sammanläggning av kapitalkraven i gruppen av institutioner och solvenskravet för försäkringsverksamheten i bolagen under Nordea Life Holding AB.

Av följande tabell framgår en sammanställning av de poster som inkluderats i kapitalbasen per varje angivet datum:

<u>Mn euro</u>	<u>Per den 31 december</u>		
	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>
Sammanfattning av poster som ingår i kapitalbasen			
Beräkning av total kapitalbas			
Eget kapital	15 322	17 160	17 803
Föreslagen/verkställd utdelning	-1 271	-1 300	-519
Hybridkapitallån	1 458	1 409	1 447
Uppskjutna skattefordringar	-369	-185	-58
Immateriella tillgångar ¹	-1 770	-2 374	-2 193
IRK-reserveringar överskott (+) /underskott (-)	—	-30	-269
Avdrag för investeringar i kreditinstitut (50%)	—	-80	-87
Övriga poster, netto	-223	-370	-364
Primärkapital (netto efter avdrag)	13 147	14 230	15 760
—varav hybridkapital	1 458	1 409	1 447
Supplementärt kapital	6 726	6 075	6 097
—varav eviga förlagslån	684	664	690
IRK-reserveringar överskott (+) /underskott (-)	—	-30	-269
Avdrag för investeringar i kreditinstitut (50%)	—	-80	-87
Övriga avdrag	-1 714	-1 535	-1 175
Summa kapitalbas	18 159	18 660	20 326
Kapitalsituation för det finansiella konglomeratet			
Kapitalbas (netto efter avdrag och justeringar)	19 601	20 252	21 540
Kapitalkrav	15 830	18 343	18 148
Överskottskapital	3 772	1 909	3 392

¹ Data för 2006 inkluderar endast goodwill. Data för 2007 och 2008 inkluderar goodwill och andra immateriella tillgångar.

Pelare 3 – upplysning, kapitaltäckning och riskhantering

CRD föreskriver även hur och när institutioner ska redovisa sin kapital- och riskhantering. Redovisning ska följa kraven i enlighet med pelare 3. De huvudsakliga kraven består av följande:

- Beskrivning av koncernstrukturen och allmän risk- och kapitalhantering,
- Regler om kapitaltäckning och kapitalbasen,
- Kreditrisk, inklusive RWA-beräkningar och låneförluster,
- Marknadsrisk, och
- Operativ risk.

AKTIEKAPITAL OCH ÄGARFÖRHÅLLANDEN

INFORMATION OM AKTIEN

Nordea Bank AB (publ) är ett publikt bankaktiebolag som bildades i Sverige den 6 oktober 1997 som ett aktiebolag och omregistrerades till ett publikt bankaktiebolag den 30 januari 2004. Nordeas föregångare var Nordea Bank Sverige AB (publ) (tidigare Nordbanken AB (publ)), som den 1 mars 2004 fusionerades med Nordea. Nordeas nuvarande firma registrerades av Bolagsverket den 30 januari 2004. Nordeas organisationsnummer är 516406-0120.

Enligt Nordeas bolagsordning ("Bolagsordningen") kan aktier i Nordea utges i två klasser, stamaktier och C-aktier. Stamaktier kan utges i ett antal av högst 4 000 000 000 stamaktier och C-aktier kan utges i ett antal av högst 5 000 000 C-aktier. Det totala antalet aktier i Nordea ska vara lägst 1 000 000 000 och högst 4 000 000 000. Den extra bolagsstämma som hölls den 12 mars 2009 beslutade om ändring av Bolagsordningen till att tillåta lägst 2 700 000 000 stamaktier och högst 10 800 000 000 stamaktier. Den ändrade Bolagsordningen kommer att registreras hos Bolagsverket i samband med slutförandet av Företrädesrättsemissionen. Innehavare av stamaktier är berättigade till en röst per aktie och innehavare av C-aktier är berättigade till en tiondels röst per aktie. Innehavare av C-aktier är inte berättigade till någon utdelning. Alla aktier har lika rätt till andel av eventuellt överskott i händelse av likvidation. Alla utestående aktier per datumet för detta prospekt är, och de Nya Aktierna kommer att vara, stamaktier. Som en del i Nordeas föreslagna långsiktiga incitamentsprogram för vissa ledande befattningshavare ("LTIP 2009") har dock Styrelsen föreslagit till årsstämman 2009, som ska hållas den 2 april 2009, att besluta om en nyemission av 7 250 000 C-aktier samt om en ändring av Bolagsordningen så att upp till 10 000 000 C-aktier får ges ut. Se avsnittet "*Styrelse, koncernledning och revisorer—Ersättning till Styrelsen och koncernledning—De långsiktiga incitamentsprogrammen*".

C-aktier som innehas av Nordea kan efter beslut av Styrelsen omvandlas till stamaktier. Sådan omvandling kommer utan dröjsmål att anmälas för registrering hos Bolagsverket och är verkställd när registrering skett. Per datumet för detta prospekt finns inga utestående C-aktier. Se avsnittet "*—Aktiekapital*".

Då Nordeas aktier är emitterade i enlighet med svensk lag kan rättigheterna som är förenade med aktierna endast ändras i enlighet med förfarandena i aktiebolagslagen (2005:551) och lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Ändringar av Bolagsordningen kräver godkännande av den svenska Finansinspektionen. Inget offentligt uppköpererbjudande rörande aktierna i Nordea har förekommit under nuvarande eller föregående räkenskapsår. För information om aktieägares företrädesrätt vid nyemissioner, se avsnittet "*Bolagsordning*".

Det finns inga restriktioner i lag eller i Bolagsordningen avseende rätten att överlåta aktier i Nordea. Eftersom Nordea är ett kreditinstitut kräver dock ett direkt eller indirekt förvärv av aktier i Nordea, som antingen resulterar i att förvärvarens sammanlagda innehav anses vara ett kvalificerat innehav eller en ökning av ett kvalificerat innehav, tillstånd i vissa jurisdiktioner. Se avsnittet "*Övervakning och tillsyn av banker*".

AKTIEKAPITAL

Enligt Bolagsordningen ska Nordeas aktiekapital vara lägst 1 000 000 000 euro och högst 4 000 000 000 euro. Den extra bolagsstämma som hölls den 12 mars 2009 beslutade om ändring av Bolagsordningen till att tillåta lägst 2 700 000 000 euro och högst 10 800 000 000 euro. Den ändrade Bolagsordningen kommer att registreras i samband med slutförandet av Företrädesrättsemissionen. Nordeas aktiekapital uppgår före Företrädesrättsemission till 2 600 108 227 euro fördelat på 2 600 108 227 stamaktier. Det totala antalet aktier vid 2008 års början var 2 597 228 227. Den 15 maj 2008 emitterades 2 880 000 C-aktier som en del av Nordeas långsiktiga incitamentsprogram för vissa ledande befattningshavare ("LTIP 2008"). Se avsnittet "*Styrelse, koncernledning och revisorer—Ersättning till Styrelsen och Koncernledning—De långsiktiga incitamentsprogrammen*". Dessa C-aktier omvandlades till stamaktier den 22 maj 2008 och för närvarande (såväl som i slutet av 2008) finns det endast ett utestående aktieslag, nämligen 2 600 108 227 stamaktier. Som en del av LTIP 2009, har dock Styrelsen föreslagit att emittera nya C-aktier. Se avsnittet "*—Information om aktien*". Aktierna är denominerade i euro. Per datumet för detta prospekt äger Nordea 6 000 000 av sina egna stamaktier (exklusive aktier förvärvade inom ramen för den egna värdepappersrörelsen) med ett bokfört värde om 6 000 000 euro och ett kvotvärde om 6 000 000 euro. De egna aktierna ger inte företrädesrätt i Företrädesrättsemissionen.

Tabellen nedan visar förändringar i Nordeas aktiekapital sedan 2004:

År	Kvotvärde (i euro) ¹	Förändring	Förändring av antalet aktier			Totalt antal aktier			Förändring av aktiekapitalet (i euro)	Aktiekapital (i euro)
			Stamaktier	C-aktier	Total förändring av antalet aktier	Stamaktier	C-aktier	Summa aktier		
2004	0,40	Minskning	-81 608 500	—	-81 608 500	2 846 499 727	0	2 846 499 727	-32 343 080,72	1 128 117 742,40
2005	0,40	Minskning	-140 159 800	—	-140 159 800	2 706 339 927	0	2 706 339 927	-55 548 131,94	1 072 569 610,46
2006	0,40	Minskning	-112 231 700	—	-112 231 700	2 594 108 227	0	2 594 108 227	-44 479 667,34	1 028 089 943,12
2006	1,00	Fondemission	—	—	—	2 594 108 227	0	2 594 108 227	1 566 018 283,88	2 594 108 227,00
2007	1,00	Nyemission	—	3 120 000	3 120 000	2 594 108 227	3 120 000	2 597 228 227	3 120 000,00	2 597 228 227,00
2007	1,00	Omvandling	3 120 000	-3 120 000	—	2 597 228 227	0	2 597 228 227	—	2 597 228 227,00
2008	1,00	Nyemission	—	2 880 000	2 880 000	2 597 228 227	2 880 000	2 600 108 227	2 880 000,00	2 600 108 227,00
2008	1,00	Omvandling	2 880 000	-2 880 000	—	2 600 108 227	0	2 600 108 227	—	2 600 108 227,00
2009	1,00	Nyemission ²	1 430 059 525	—	1 430 059 525	4 030 167 752	0	4 030 167 752	1 430 059 525,00	4 030 167 752,00

¹ Kvotvärdet är avrundat uppåt till närmaste två decimaler.

² Den 9 februari 2009 beslutade Styrelsen om en emission av Nya Aktier, under förutsättning av bolagsstämmans efterföljande godkännande. Den 10 mars 2009 bestämde Styrelsen det antal Nya Aktier som skulle emitteras till högst 1 430 059 525. Den extra bolagsstämma som hölls den 12 mars 2009 godkände Styrelsens beslut. Per datumet för detta prospekt har de Nya Aktierna inte tecknats eller tilldelats.

Nedanstående tabell visar Nordeas aktiekapital fördelat efter storleken på existerande aktieägares aktieinnehav per den 28 februari 2009:

Aktieägande	Aktier		Aktieägare	
	Antal aktier	%	Antal aktieägare	%
1–1 000	149 840 744	6	394 022	82
1 001–10 000	203 192 898	8	82 764	17
10 001–100 000	111 523 958	4	4 424	1
100 001–1 000 000	213 452 677	8	588	0
1 000 000+	1 916 097 950	74	227	0
Totalt	2 594 108 227¹	100,0	482 025	100,0

¹ Exklusive aktier som emitterats för det långsiktiga incitamentsprogrammet och som innehas av Nordea.

Nedanstående tabell visar Nordeas aktiekapital fördelat efter aktieägarnas hemvist per den 28 februari 2009:

Aktieägande per land—fem största länderna	Innehav/Röster (%)
Sverige	43,1
Finland	26,0
Danmark	12,3
USA	8,2
Storbritannien	4,0

Anslutning till värdepappersförvaltare och clearingorganisation

Nordeas aktier i Sverige förmedlas genom ett elektroniskt värdepapperssystem, VP-systemet, med Euroclear Sweden som central värdepappersförvaltare och clearingorganisation. Euroclear Sweden för också Nordeas aktiebok. Inga aktiebrev har utfärdats för Nordeas utestående stamaktier och inga aktiebrev kommer att utfärdas för de Nya Aktierna. Euroclear Swedens adress är: Euroclear Sweden AB, Regeringsgatan 15, Box 7822, 103 97, Stockholm.

Finska depåbevis är särskilda kontobaserade rättigheter emitterade i det finska kontoföringssystemet som förs av Euroclear Finland. Likt Euroclear Sweden är Euroclear Finland ett dotterbolag till NCSD Holding AB, vilket i sin tur är ett dotterbolag till Euroclear SA/NV. Finska depåbevis är avmaterialiserade depåbevis som representerar en rättighet till de underliggande aktierna i Nordea. De underliggande aktierna är registrerade i det svenska kontoföringssystemet som förs av Euroclear Sweden för innehavarna av de finska depåbevisens räkning. Inga fysiska certifikat har utfärdats, eller kommer att utfärdas, för de finska depåbevisen. Euroclear Finlands adress är: Euroclear Finland Ab, Urho Kekkosen katu 5C, P.O. Box 1110, FI-00101 Helsingfors, Finland. De aktier i Nordea som handlas genom finska depåbevis på NASDAQ OMX Helsinki är en del av det totala antalet utfärdade aktier i Nordea och de finska depåbevisen som handlas på NASDAQ OMX Helsinki motsvaras av en depå kontrollerad av Nordea hos Euroclear Sweden, dess centrala värdepappersförvaltare och clearingorganisation.

Nordeas aktier är sekundärnoterade på NASDAQ OMX Copenhagen och handlas med kortnamnet "NDADKK". Sekundärnoteringen sker enligt reglerna om sekundärnotering (Da: *Sekundær optagelse til handel*) som är utfärdade av NASDAQ OMX Copenhagen. De av Nordeas aktier som handlas på NASDAQ OMX Copenhagen förmedlas genom ett elektroniskt värdepapperssystem fört av VP Securities. Inga aktiebrev har utfärdats för de av Nordeas utestående stamaktier som handlas på NASDAQ OMX Copenhagen och inga aktiebrev kommer att utfärdas för de Nya Aktierna. VP Securities adress är: VP Securities A/S, Helgehøj Allé 61, P-O. Box 20, DKK-2630 Taastrup, Danmark. Nordeas aktier som handlas på NASDAQ OMX Copenhagen levereras i kontobaserad form genom kontoföring hos VP Securities. De av Nordeas aktier som handlas på NASDAQ OMX Copenhagen utgör en del av det totala antalet aktier som emitterats av Nordea och de aktier som handlas på NASDAQ OMX Copenhagen motsvarar en depå som kontrolleras av Nordea hos Euroclear Sweden, dess centrala värdepappersförvaltare och clearingorganisation.

Återköpsprogram och förvärv av egna aktier

Årsstämman 2008 bemyndigade Styrelsen att under perioden fram till nästa årsstämma fatta beslut om förvärv av Nordeas egna stamaktier på en reglerad marknad där Nordeas stamaktier är noterade, eller enligt ett förvärvserbjudande riktat till Nordeas samtliga aktieägare. Förvärv får ske av upp till 10 procent av samtliga aktier i Nordea. Förvärv av stamaktier i Nordea på en reglerad marknad får ske endast till ett pris inom det registrerade intervallet mellan högsta köpkurs och lägsta säljkurs. Förvärv av stamaktier enligt ett förvärvserbjudande riktat till samtliga aktieägare får ske till ett pris högst motsvarande börskursen vid tiden för erbjudandet med ett tillägg av högst 30 procent. Syftet med förvärv av egna stamaktier är att möjliggöra en anpassning av Nordeas kapitalstruktur till rådande kapitalbehov samt att möjliggöra användning av egna stamaktier som likvid vid eller finansiering av förvärv av företag eller verksamheter. Detta bemyndigande har inte utnyttjats, främst till följd av turbulensen på de finansiella marknaderna.

Årsstämman 2008 bemyndigade även Styrelsen att, under perioden fram till nästa årsstämma, fatta beslut om överlåtelse av stamaktier i Nordea att användas som likvid vid eller finansiering av förvärv av företag eller verksamheter. Överlåtelse av stamaktier får ske på annat sätt än på en reglerad marknad upp till det antal stamaktier i Nordea som vid var tid innehas av Nordea. Överlåtelse ska ske till ett uppskattat marknadsvärde och får ske med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt. Detta bemyndigande har inte utnyttjats. Styrelsen har inte föreslagit årsstämman 2009 att besluta om något nytt bemyndigande om återköp och överlåtelse av stamaktier i enlighet med aktiebolagslagen.

Årsstämman 2008 beslöt att Nordea i sin värdepappersrörelse löpande får förvärva egna stamaktier fram till nästa årsstämma. Nordeas innehav av egna stamaktier i värdepappersrörelsen får dock inte vid något tillfälle överstiga en procent av samtliga stamaktier i Nordea. Priset för förvärvade stamaktier ska motsvara vid var tid gällande marknadspris. Nordeas årsstämma 2009 har föreslagits att besluta om ett nytt bemyndigande att förvärva stamaktier i Nordeas värdepappersrörelse, se avsnittet "*—Aktiekapitalet*".

Nordea är inte berättigat att rösta för sina egna stamaktier vid bolagsstämmor eller att delta i Företrädesrättsemissionen.

HANDEL I NORDEAS AKTIER

Nordeas stamaktier handlas på NASDAQ OMX Stockholm med kortnamnet "NDASEK", genom finska depåbevis (FDR) på NASDAQ OMX Helsinki med kortnamnet "NDA1V" och på NASDAQ OMX Copenhagen med kortnamnet "NDADKK". ISIN-koden för stamaktierna som handlas på NASDAQ OMX Stockholm är SE0000427361. ISIN-koden för de FDR som handlas på NASDAQ OMX Helsinki är FI0009902530. ISIN-koden för aktierna som handlas på NASDAQ OMX Copenhagen är SE0000427361. För information om stamaktiernas marknadspris, se avsnittet "*Historisk kursutveckling för aktien*".

Nordea kommer att ansöka om att de Nya Aktierna tas upp till handel på var och en av NASDAQ OMX Stockholm, NASDAQ OMX Helsinki och NASDAQ OMX Copenhagen i samband med slutförandet av Företrädesrättsemissionen. De Nya Aktierna kan noteras tidigast den 21 april 2009. Kortnamnen och ISIN-koderna för de Nya Aktierna kommer att vara samma som för de existerande stamaktierna.

STÖRRE AKTIEÄGARE

Nedanstående tabell visar Nordeas tio största aktieägare per den 28 februari 2009 (om inte annat anges):

<u>Aktieägare</u>	<u>Land</u>	<u>Stamaktier (mn)</u>	<u>C-aktier</u>	<u>Procent av aktiekapitalet/ rösterna</u>
Svenska staten	Sverige	515,6	0	19,9
Sampo Abp	Finland	359,0	0	15,02 ¹
Nordea-fonden (före detta Nordea Danmark-fonden)	Danmark	105,3	0	4,1
Swedbank Robur Fonder	Sverige	79,9	0	3,1
SHB/SPP Fonder	Sverige	46,0	0	1,8
SEB Fonder	Sverige	40,5	0	1,6
Nordea Fonder	Sverige	31,1	0	1,2
Fjärde AP-fonden	Sverige	30,4	0	1,2
Första AP-fonden	Sverige	26,3	0	1,0
Andra AP-fonden	Sverige	25,9	0	1,0

¹ Enligt flaggningsmeddelande från Sampo Abp den 11 mars 2009.

AKTIEÄGANDE BLAND ANSTÄLLDA

Nordea har ett vinstdelningsprogram som omfattar samtliga anställda. Därtill har Nordea även LTIP 2007 och LTIP 2008 (såsom definieras nedan) som omfattar vissa nyckelpersoner. För ytterligare information om LTIP 2007 och LTIP 2008, se avsnittet ”Styrelse, koncernledning och revisorer—Ersättning till Styrelsen och koncernledningen—De långsiktiga incitamentsprogrammen”. Vidare har anställda i Sverige genom Nordeas vinstdelningsstiftelse ett indirekt ägande i Nordea, vilket uppgick till 0,5 procent per den 31 december 2008. Se avsnittet ”Verksamhet—Medarbetare”. De anställda har även ett mindre indirekt ägande i Nordea genom pensionsstiftelsen.

OMVANDLING TILL EUROPABOLAG

Nordea avser att fortsätta arbetet med att förenkla sin legala struktur och vad gäller de Nordiska bankerna är målet att Nordea ska omvandlas till ett europabolag (La: *Societas Europæa*) (“SE-bolag”) i enlighet med rådets förordning (EG) nr. 2157/2001 av den 8 oktober 2001, vilket dock ännu inte formellt beslutats. En ombildning förutsätter bland annat att Nordea får nödvändiga tillstånd från berörda tillsynsmyndigheter. En ombildning förväntas leda till förbättrad operativ effektivitet, minskad operativ risk och komplexitet samt högre kapitaleffektivitet. Nordea avvaktar tillfredsställande lösningar från tillsynsmyndigheter och lagstiftare, framför allt med avseende på frågan om insättningsgaranti. De slutliga svaren från tillsynsmyndigheterna med avseende på den rådande finansiella oron avvaktas ännu och ska komma att utvärderas. Nordea följer upp och utvärderar förändringarna i processen.

HISTORISK KURSUTVECKLING FÖR AKTIEN

Nordeas stamaktier har varit noterade på NASDAQ OMX Stockholm under kortnamnet "NDASEK" med handel i svenska kronor sedan 1997. Sedan 2000 är Nordeas aktier noterade på NASDAQ OMX Copenhagen under kortnamnet "NDADKK" med handel i danska kronor och sedan 2002 har Nordeas finska depåbevis varit noterade på NASDAQ OMX Helsinki under kortnamnet "NDA1V" med handel i euro.

Nedanstående tabell ger en överblick av förändringarna i priset för Nordeas aktier (baserat på stängningskursen på NASDAQ OMX Stockholm, Helsinki respektive Copenhagen) sedan 2006:

Period	NASDAQ OMX Stockholm		NASDAQ OMX Helsinki		NASDAQ OMX Copenhagen	
	Högsta pris ¹	Lägsta pris ¹	Högsta pris ²	Lägsta pris ²	Högsta pris ³	Lägsta pris ³
Räkenskapsåret 2006	107,80	78,25	11,92	8,47	89,00	63,00
Räkenskapsåret 2007	119,30	99,60	12,95	10,68	96,25	79,50
Räkenskapsåret 2008	107,80	51,90	11,41	4,93	85,00	36,90
Första kvartalet 2006	98,25	79,25	10,46	8,55	78,50	63,75
Andra kvartalet 2006	99,25	78,25	10,59	8,47	79,50	63,00
Tredje kvartalet 2006	98,50	80,25	10,68	8,47	79,75	64,75
Fjärde kvartalet 2006	107,80	93,90	11,92	10,13	89,00	75,50
Första kvartalet 2007	114,20	102,60	12,42	10,99	92,75	81,75
Andra kvartalet 2007	118,80	106,30	12,95	10,99	96,25	81,75
Tredje kvartalet 2007	119,30	99,60	12,90	10,68	96,00	79,50
Fjärde kvartalet 2007	114,30	102,10	12,40	10,95	92,75	81,75
Första kvartalet 2008	107,80	81,10	11,41	8,52	85,00	63,50
Andra kvartalet 2008	105,40	82,70	11,33	8,78	84,50	65,50
Tredje kvartalet 2008	95,40	77,40	10,32	8,13	75,75	60,75
Fjärde kvartalet 2008	88,90	51,90	9,16	4,93	68,50	36,90
Första kvartalet 2009 (till och med den 12 mars 2009)	61,50	40,40	5,70	3,50	42,40	25,80

¹ Alla priser visas i svenska kronor.

² Alla priser visas i euro.

³ Alla priser visas i danska kronor.

Den 12 mars 2009 var stängningskursen på NASDAQ OMX Stockholm 54,90 svenska kronor, på NASDAQ OMX Helsinki 4,92 euro och på NASDAQ OMX Copenhagen 36,40 danska kronor. Nordeas stamaktier har handlats utan rätt att delta i Företrädesrättsemission sedan den 13 mars 2009.

UTDELNING OCH UTDELNINGSPOLICY

UTDELNINGSPOLICY

Nordea har som policy att lämna en stor andel av sitt nettoresultat i form av utdelning. Utdelningspolicyn är att utdelningen ska överstiga 40 procent av årets nettoresultat. Styrelsen föreslår en utdelning på 0,20 euro per aktie för 2008, att beslutas av årsstämman som ska hållas den 2 april 2009. Den totala utdelningen för 2008 kommer i sådana fall att vara 519 mn euro, vilket motsvarar en utdelningskvot för 2008 på 19 procent av nettoresultatet.

Den föreslagna sänkningen av utdelningen är avsedd att vara en tillfällig åtgärd för att, tillsammans med Företrädesrättsemissionen, stärka Nordeas kapitalbas och innebär ingen förändring av Nordeas långsiktiga utdelningspolicy, se avsnittet "*Riskfaktorer—Riskfaktorer relaterade till Företrädesrättsemissionen och de Nya Aktierna—Utdelningsnivån till aktieägare för ett visst räkenskapsår är osäker*".

Utdelningsvaluta

Utdelningen är denominerad i euro, men utbetalning görs i lokal valuta för det land där aktierna är registrerade. Innehavare av aktier registrerade i Sverige kan välja mellan utdelning i svenska kronor eller euro. En officiell växelkurs offentliggörs. I Danmark sker utbetalning av utdelning i euro. Om inte aktieägaren har ett eurokonto växlas den till lokal valuta. Varje depåhållare bestämmer sin egen växelkurs. I Finland sker utbetalning av utdelning i euro.

Utdelning för räkenskapsåren 2005, 2006, 2007 och 2008

Nedanstående tabell visar utdelningen per aktie som utbetalats av Nordea de senaste räkenskapsåren (i euro och svenska kronor). Det går inte att dra några slutsatser om storleken på framtida utdelningar utifrån storleken på tidigare utdelningar. De Nya Aktierna är inte berättigade till utdelning som kommer att beslutas på årsstämman den 2 april 2009.

	Räkenskapsår			
	2005	2006	2007	2008 ¹
Utdelning (i euro)	0,35	0,49	0,50	0,20
Utdelning (i svenska kronor)	3,28	4,55	4,70	—
Totalt belopp (i mn euro)	908	1 271	1 297	519

¹ Motsvarar Styrelsens förslag till årsstämman den 2 april 2009.

VINSTUTDELNING ENLIGT SVENSK RÄTT

Beslut om vinstutdelning ska enligt svensk rätt fattas av bolagsstämman. Utdelning får endast ske om det finns utdelningsbara medel hos Nordea. Vidare får utdelning endast ske om den framstår som försvarlig med hänsyn till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av eget kapital och Nordeas konsolideringsbehov, likviditet och finansiella ställning. Som huvudregel får aktieägarna dessutom inte besluta om utdelning av större belopp än styrelsen har föreslagit eller godkänt.

Enligt svensk rätt har ägare till minst en tiondel av samtliga aktier i Nordea rätt att begära utdelning av Nordeas vinst. Har sådan begäran skett, ska årsstämman besluta om utdelning av hälften av vad som återstår av årets vinst enligt den fastställda balansräkningen sedan avdrag har gjorts för (i) balanserad förlust som överstiger fria fonder, (ii) belopp som enligt lag eller bolagsordning ska avsättas till bundet eget kapital och (iii) belopp som enligt bolagsordningen ska användas för något annat ändamål än utdelning till aktieägarna. Bolagsstämman är dock inte skyldig att besluta om högre utdelning än fem procent av Nordeas eget kapital. Slutligen får bolagsstämman aldrig fatta beslut om utdelning av ett belopp överstigande de utdelningsbara medlen eller i strid med den ovan beskrivna försiktighetsprincipen.

UTBETALNING AV UTDELNING

Utdelning utbetalas normalt som ett kontant belopp per aktie genom Euroclear Sweden, Euroclear Finland och VP Securities men betalning kan också ske i annat än kontanter (sakutdelning). Rätt till utdelning tillkommer den som på den av bolagsstämman beslutade avstämningsdagen är registrerad som aktieägare i aktieboken. Om

aktieägare inte kan nås genom Euroclear Sweden, Euroclear Finland eller VP Securities kvarstår aktieägarens fordran på Nordea avseende utdelningsbeloppet och begränsas endast genom regler om preskription. Vid preskription tillfaller utdelningsbeloppet Nordea.

Enligt Bolagsordningen kan aktier i Nordea utges i två klasser, stamaktier och C-aktier. C-aktier berättigar inte till vinstutdelning. Alla utestående aktier per datumet för detta prospekt är, och de Nya Aktierna kommer att vara, stamaktier med samma rätt till utdelning som de befintliga aktierna. Se avsnittet "*Aktiekapital och ägarförhållanden*". Det föreligger inte, vare sig enligt aktiebolagslagen eller enligt Bolagsordningen, några restriktioner avseende utdelning till aktieägare bosatta utanför Sverige. Utöver de restriktioner som följer av bank- och clearingsystem sker utbetalning till sådana aktieägare på samma sätt som till aktieägare bosatta i Sverige. Aktieägare med skatterättslig hemvist utanför Sverige är dock normalt föremål för svensk källskatt. Se avsnittet "*Skattefrågor*".

KAPITALISERING OCH SKULDSÄTTNING

Tabellerna visar Nordeas kapitalisering och nettofinansiella skuldsättning per den 31 december 2008. Tabellerna bör läsas tillsammans med avsnittet "Kommentarer till den finansiella utvecklingen" och de finansiella rapporterna som ingår i detta prospekt. Sedan slutet av 2008 har det inte förekommit några väsentliga förändringar av Nordeas finansiella ställning eller ställning på marknaden.

KAPITALISERING

<u>Mn euro</u>	<u>Per den 31 december 2008</u>
Skuldsättning	
Kortfristiga finansiella skulder ¹	300 452
Långfristiga finansiella skulder ²	127 214
Summa skuldsättning	427 666
Eget kapital	
Aktiekapital	2 600
Minoritetsintressen	78
Övriga reserver	-888
Balanserade vinstmedel	16 013
Summa eget kapital	17 803
Summa kapitalisering	445 469

NETTOFINANSIELL SKULDSÄTTNING

<u>Mn euro</u>	<u>Per den 31 december 2008</u>
Nettoskuld	
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	3 157
Likvida medel ³	1 537
Likvida medel enligt kassaflödesanalysen	4 694
Värdepapper för handel ⁴	35 594
Likviditet	40 288
Kortfristiga finansiella fordringar⁵	182 526
Kortfristiga bankskulder ⁶	51 188
Kortfristiga skulders andel av långfristiga skulder ⁷	57 157
Övriga kortfristiga finansiella skulder ⁸	49 547
Kortfristiga finansiella skulder	157 892
Netto kortfristiga finansiella skulder	-64 922
Långfristiga banklån ⁹	744
Emitterade värdepapper ¹⁰	52 702
Övriga långfristiga lån ¹¹	7 339
Övriga långfristiga skulder ¹²	60 398
Långfristiga finansiella skulder	121 183
Inlåning och upplåning från allmänheten	148 591
Nettofinansiell skuldsättning	204 852

¹ Representerar den kortfristiga andelen av inlåning och upplåning från allmänheten och den kortfristiga finansiella skulden (se fotnoterna 6, 7 och 8 nedan).

² Representerar den långfristiga andelen av inlåning och upplåning från allmänheten och den långfristiga finansiella skulden (se fotnoterna 9, 10, 11 och 12 nedan).

³ Representerar utlåning till kreditinstitut som är betalbar vid anfordran.

⁴ Representerar statsskuldväxlar, räntebärande värdepapper, finansiella instrument pantsatta som säkerhet och aktier namngivna "innehav för handel".

⁵ Representerar den kortfristiga andelen av utlåning till kreditinstitut (annan utlåning som är betalbar vid anfordran), utlåning till allmänheten, derivattillgångar, förändringar i verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer samt övriga tillgångar och förutbetalda kostnader och upplupna intäkter.

⁶ Representerar den kortfristiga andelen av skulder till kreditinstitut.

⁷ Representerar den kortfristiga andelen av emitterade värdepapper och efterställda skulder.

⁸ Representerar övriga skulder, upplupna kostnader och förutbetalda intäkter samt den kortfristiga andelen av derivatskulder och förändringar i verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer.

⁹ Representerar den långfristiga andelen av skulder till kreditinstitut.

¹⁰ Representerar den långfristiga andelen av emitterade värdepapper.

¹¹ Representerar den långfristiga andelen av efterställda skulder.

¹² Representerar den långfristiga andelen av derivatskulder och förändringar i verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer.

ÖVERVAKNING OCH TILLSYN AV BANKER

REGLERINGEN AV BANK- OCH FINANSIERINGSRÖRELSE SAMT ÄGAR- OCH LEDNINGSPRÖVNING

Bank- och finansieringsrörelse regleras i Sverige av lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse ("LBF"). Nordea Bank AB (publ) är ett publikt bankaktiebolag och har av den svenska Finansinspektionen beviljats tillstånd att bedriva bankrörelse enligt LBF samt bland annat att bedriva värdepappersrörelse, pensionssparrörelse och vara registrerad som förvaltare av fondandelar (UCITS-fonder). Nordea är, tillsammans med sina dotterbolag, föremål för omfattande reglering på alla marknader där Nordea verkar.

Nordeas tre huvudsakliga dotterbolag är Nordea Bank Danmark A/S ("Nordea Danmark"), Nordea Bank Finland Oyj ("Nordea Finland") och Nordea Bank Norge ASA ("Nordea Norge").

Nordea Finland är ett publikt aktiebolag och har beviljats tillstånd av den finska Finansinspektionen att bedriva bankrörelse i Finland. Bank- och finansieringsrörelse i Finland regleras av den finska kreditinstitutslagen (9.2.2007/121) ("FKL") och av den finska lagen om kommersiella banker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (28.12.2001/1501).

Nordea Danmark är ett publikt aktiebolag (Da: *Aktieselskab*) och har beviljats tillstånd av den danska Finansinspektionen (Da: *Finanstilsynet*) ("danska Finansinspektionen") att bedriva bankrörelse i Danmark. Bankrörelse i Danmark regleras av den danska lagen om finansiell verksamhet (Da: *Lov om finansiel virksomhed*) ("LFV").

Nordea Norge lyder under den norska lagen om kommersiella banker (No: *lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker*) och lagen om finansiella institut (No: *lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner*). Därtill innehar Nordea Norge tillstånd att bedriva investeringsverksamhet och lyder därför även under den norska lagen om handel med värdepapper (No: *lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel*).

Svensk reglering och tillsyn

Den svenska Finansinspektionen är normgivare och tillsynsmyndighet för finansiella företag och försäkringsföretag i Sverige, inklusive Nordea och vissa av dess dotterbolag. Den svenska Finansinspektionen utfärdar föreskrifter och övervakar de finansiella företagens verksamhet, bland annat avseende kapitaltäckning enligt Basel II-reglerna, redovisning, bolagsstyrning samt riskhantering, inklusive åtgärder för att förhindra penningtvätt. Vidare måste tillsättning av styrelseledamöter och styrelsesuppleanter, den verkställande direktören samt vice verkställande direktörer i Nordea godkännas av den svenska Finansinspektionen. Den svenska Finansinspektionen har rätt att vidta ett antal olika åtgärder som ska främja dess tillsyn, bland annat rätten att göra platsbesök och att förhöra anställda hos ett institut som står under dess tillsyn. För det fall den svenska Finansinspektionen bedömer att ett instituts verksamhet är osund eller att institutet på annat sätt överträder bestämmelser i tillämpliga lagar eller föreskrifter, kan Finansinspektionen besluta om administrativa sanktioner såsom anmärkningar, varningar och straffavgifter för ett institut samt kan även återkalla institutets tillstånd att bedriva verksamhet.

Särskilda bestämmelser i LBF avseende aktieägarande i banker, inklusive Nordea, innebär bland annat krav på att tillstånd från svenska Finansinspektionen ska inhämtas innan en aktieägare förvärvar aktier i Nordea om aktieägaren genom ett sådant förvärv ökar sitt direkta eller indirekta innehav i Nordea upp till eller över vissa gränsvärden (10, 20, 33 eller 50 procent av aktierna eller rösterna i Nordea eller om Nordea blir ett dotterbolag till förvärvaren) eller om innehavet annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av Nordea. Den svenska regeringen har i en proposition föreslagit att gränsvärdet 33 procent ska ersättas med 30 procent samt vissa ytterligare förändringar i reglerna om ägarprövning.

Finsk reglering och tillsyn

Den finska Finansinspektionen är normgivare och tillsynsmyndighet för finansinstitut och försäkringsbolag i Finland, inklusive Nordea Finland och dess dotterbolag. Den finska Finansinspektionen utfärdar föreskrifter och övervakar de finländska finansinstitutens verksamhet, bland annat å ena sidan avseende kapitaltäckning enligt Basel II-reglerna samt rutiner för riskhantering och, å andra sidan, även marknadspraxis och efterlevnad av rapporteringskrav, inklusive förhindrande av missbruk av insiderinformation och penningtvätt. Vidare måste tillsättning av styrelseledamöter och styrelsesuppleanter, den verkställande direktören samt den vice verkställande direktören, liksom personer med ansvar för viktiga affärsfunktioner i Nordea Finland, anmälas till finska Finansinspektionen innan tillsättning sker.

Den finska Finansinspektionen har rätt att vidta ett antal åtgärder liknande de som är tillgängliga för den svenska Finansinspektionen. Den finska Finansinspektionen har rätt att sammankalla ett möte med ett institut som står under tillsyn genom att använda institutets beslutande- och ledningsbefogenhet och har rätt att vara närvarande vid dessa möten. Den finska Finansinspektionen kan också använda sig av externa experter vid övervakningen och externa ombud kan utses för att övervaka verksamheten i ett institut som står under tillsyn. För det fall att den finska Finansinspektionen skulle anse att verksamheten i ett institut som står under tillsyn är osund eller att institutet på annat sätt bryter mot tillämpliga lagar eller regler inom den finska Finansinspektionens jurisdiktion kan den finska Finansinspektionen besluta om administrativa sanktioner mot ett institut såsom offentliga anmärkningar, offentliga varningar, straffavgifter och kan även återkalla institutets tillstånd att bedriva bankverksamhet. Den finska Finansinspektionen kan även förbjuda en person att verka som styrelseledamot eller styrelsesuppleant, verkställande direktör eller vice verkställande direktör för ett institut.

FKL innehåller särskild reglering av aktieäggande i banker. Den finska Finansinspektionen ska underrättas innan aktier i Nordea Finland förvärvas om det direkta eller indirekta innehavet i Nordea Finland, vilket ytterligare specificeras i FKL, genom ett sådant förvärv överskrider samma gränsvärden som i Sverige, det vill säga 10, 20, 33 eller 50 procent av aktierna eller rösterna. Den finska Finansinspektionen kan inom en tremånadersperiod från det att sådan underrättelse skett förbjuda förvärvet om vissa krav i FKL är uppfyllda. För tillfället är ett regeringsförslag under handläggning enligt vilket, om och när det antas, det övre gränsvärdet på 33 procent kommer att ändras till 30 procent och tremånadersperioden förkortas till 60 dagar.

Dansk reglering och tillsyn

Den danska Finansinspektionen är normgivare och tillsynsmyndighet för finans- och försäkringsinstitut i Danmark, inklusive Nordea Danmark, Nordea Kredit Realkreditaktieselskab, Nordea Liv & Pension, Livsforsikringsselskab A/S och vissa av dess dotterbolag. Som i Sverige utfärdar den danska Finansinspektionen föreskrifter och övervakar de finansiella institutens verksamhet, bland annat avseende kapitaltäckning enligt Basel II-reglerna, redovisning, bolagsstyrning liksom riskkontroll och rutiner, däribland för att förhindra penningtvätt. Vidare måste styrelseledamöter och styrelsesuppleanter och andra ledande befattningshavare i bolag som står under den danska Finansinspektionens tillsyn innan de slutligen utses vara lämplighetsprövade av den danska Finansinspektionen. Den danska Finansinspektionen har rätt att vidta ett antal olika åtgärder för att främja dess tillsyn, däribland rätten att göra platsundersökningar. För det fall att den danska Finansinspektionen anser ett instituts verksamhet vara osund eller att institutet på annat sätt överträder bestämmelser i tillämpliga lagar eller föreskrifter inom danska Finansinspektionens jurisdiktion, kan den danska Finansinspektionen besluta om administrativa sanktioner mot ett institut, såsom anmärkningar, varningar, straffavgifter och kan även återkalla institutets tillstånd att bedriva verksamhet.

Särskilda föreskrifter i LfV avseende aktieäggande i finansinstitut, inklusive de ovannämnda Nordea-bolagen, innehåller bland annat krav på att tillstånd från danska Finansinspektionen ska inhämtas innan ett direkt eller indirekt förvärv av aktier i ett finansinstitut sker, om en aktieägare genom ett sådant förvärv ökar sitt innehav i det nämnda bolaget upp till eller över vissa gränsvärden (10, 20, 33 eller 50 procent av aktierna eller rösterna i det nämnda bolaget eller om det nämnda bolaget blir ett dotterbolag till förvärvaren).

Norsk reglering och tillsyn

Den norska Finansinspektionen är normgivare och tillsynsmyndighet för finansinstitut och försäkringsbolag i Norge, inklusive Nordea Norge och vissa av dess dotterbolag. Den norska Finansinspektionen utfärdar föreskrifter och övervakar finansinstitutens verksamhet, bland annat avseende kapitaltäckning enligt Basel II-reglerna, redovisning, bolagsstyrning samt riskkontroll och -rutiner, inklusive avseende åtgärder för att förhindra penningtvätt. Vidare måste styrelseledamöter och styrelsesuppleanter, den verkställande direktören och andra ledande befattningshavare i Nordea Norge anses lämpliga att inneha sådana positioner. Den norska Finansinspektionen har rätt att vidta ett antal olika åtgärder för att främja dess tillsyn, inklusive rätten att göra platsbesök och att förhöra anställda hos ett institut inom dess jurisdiktion. För det fall att den norska Finansinspektionen anser ett instituts verksamhet vara osund eller att institutet på annat sätt överträder bestämmelser i tillämpliga lagar eller föreskrifter inom den norska Finansinspektionens jurisdiktion, kan den norska Finansinspektionen besluta om administrativa sanktioner mot ett institut, såsom anmärkningar, straffavgifter och kan även återkalla institutets tillstånd att bedriva bankrörelse.

Särskilda föreskrifter i den norska lagen om finansiella institut avseende aktieäggande i banker, inklusive Nordea Norge, innehåller bland annat krav på att tillstånd från den norska Finansinspektionen ska inhämtas innan ett förvärv av aktier i Nordea Norge sker, om en aktieägare genom ett sådant förvärv ökar sitt direkta eller

indirekta aktieägande i Nordea Norge med eller upp till 10, 20, 25, 33 eller 50 procent av aktierna eller rösterna eller om Nordea Norge genom förvärvet blir ett dotterbolag till förvärvaren eller att en sådan aktieägare på något annat sätt erhåller ett väsentligt inflytande över Nordea Norge. Den norska lagen om finansiella institut fastställer specifika kriterier som den norska Finansinspektionen (eller i vissa fall det norska Finansdepartementet) ska iakttä när den handlägger en ansökan om tillstånd enligt ovan.

STATLIGA STABILITETSPLANER

Den svenska planen för stabilitetsstärkande åtgärder för det svenska finansiella systemet

Den 20 oktober 2008 föreslog den svenska regeringen en stabilitetsplan för att säkerställa stabiliteten i det finansiella systemet ("Stabilitetsplanen"). Syftet med Stabilitetsplanen är att stärka stabiliteten i det svenska finansiella systemet och att hantera de negativa effekterna av den pågående globala finanskrisen, inklusive likviditetsbrist i det finansiella systemet och höga upplåningskostnader. Den svenska riksdagen godkände den 29 oktober 2008 regeringens proposition: Stabilitetsstärkande åtgärder för det svenska finansiella systemet (prop. 2008/09:61). Samtidigt infördes lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut ("Stödlagen"). Genom Stödlagen införs en möjlighet till riktat stöd för att säkerställa det svenska finansiella systemets stabilitet samt inrättas en stabilitetsfond för att finansiera Stabilitetsplanen ("Stabilitetsfonden"). Dessutom ges staten genom Stödlagen en rätt att tvångsinlösa en aktieägars aktier i ett institut (inklusive aktierna i Nordea) under förutsättning att det anses vara av synnerlig betydelse från allmän synpunkt och att (i) institutet eller aktieägaren inte har antagit ett avtalsförslag från Riksgälden vars villkor en särskild prövningsnämnd funnit inte vara oskäligen, (ii) institutet eller en aktieägare inte har fullgjort en förpliktelse som följer av ett avtal om stöd enligt lagen och som är av väsentlig betydelse, eller (iii) institutets kapitalbas understiger en fjärdedel av kapitalkravet, beräknat enligt 2 kap. 1 § första stycket (1) i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar. Riksgälden är ansvarig för förvaltningen av Stabilitetsplanen. Sedermera har under Stabilitetsplanen införts bland annat ett garantiprogram och ett kapitaltillskottsprogram.

Garantiprogrammet

Genom förordningen om statliga garantier till banker m.fl. infördes ett garantiprogram för att underlätta upplåningen för finansiella institut ("Garantiprogrammet"). Garantiprogrammet förser banker och större bostadsinstitut med säte i Sverige, såväl som kreditmarknadsbolag med säte i Sverige som riktar sig mot svenska kommuner, med en möjlighet att mot en avgift genom Riksgälden sluta avtal med staten avseende garantier som täcker en del av deras upplåning. Avtalet ska bland annat innehålla ett åtagande att under garantiperioden inte använda eller referera till de utställda garantierna enligt Garantiprogrammet i marknadsföringen av krediter och vissa begränsningar avseende ökning av företagsledningens löner, bonusutbetalningar och avgångsvederlag såväl som ökning av ersättning till styrelsen. Syftet med Garantiprogrammet är att underlätta upplåning och att reducera upplåningskostnader för banker och vissa kreditmarknadsbolag under den pågående globala finanskrisen. För att erhålla en garanti krävs att sökanden uppfyller vissa krav på kapitalbasens sammansättning och storlek.

Den totala ramen för Garantiprogrammet är 1 500 md kronor. Garantier under Garantiprogrammet får lämnas till och med den 30 april 2009. Garantiprogrammet kan komma att förlängas.

Riktade stödåtgärder

Riksgälden får enligt Stabilitetsplanen ingripa med riktade stödåtgärder om ett finansinstitut drabbas av så allvarliga finansiella svårigheter att det skapar en risk för allvarlig störning av det svenska finansiella systemet. Ett institut kan erhålla stödåtgärder för (i) fortsatt verksamhet när institutets verksamhet anses vara livskraftig, eller (ii) rekonstruktion eller avveckling i ordnade former av institut som inte kan förväntas uppnå lönsamhet på lång sikt. Villkoren för stödet bör utformas så att det i första hand är det institut som erhåller stöd och dess ägare som bär förlusterna och stöd ska företrädesvis lämnas i form av röststarka preferensaktier. Stödet ska ges på affärsmässigt sätt och får inte otillbörligt snedvrída konkurrensen.

Stabilitetsfonden

Genom Stabilitetsplanen upprättas Stabilitetsfonden, om initialt 15 md svenska kronor, för att finansiera statens eventuella stödåtgärder i enlighet med stabilitetsplanen. Inbetalningar till Stabilitetsfonden avses att utgöras av avgifter för utfärdade garantier, stabilitetsavgifter, insättningsgarantiavgifter samt återvinningar efter genomförda stödåtgärder i enlighet med Stabilitetsplanen. Syftet är att Stabilitetsfonden ska omfatta ett belopp motsvarande i genomsnitt 2,5 procent av Sveriges BNP inom 15 år. Lagförslag avseende Stabilitetsfonden väntas under 2009.

Utöver avgifterna för garantier avses obligatoriska stabilitetsavgifter att införas när situationen på marknaden förbättras. Regeringen har uppskattat att de totala avgifterna kommer att uppgå till cirka 2,6 md kronor per år att fördelas mellan instituten (inklusive Nordea) som omfattas av Stabilitetsplanen beroende på deras storlek och vilken risk de medför gentemot det finansiella systemet. Stabilitetsavgiften har ännu inte blivit föremål för lagstiftning och det är inte klart hur den kommer att utformas och tillämpas. I ett pressmeddelande daterat den 9 februari 2009 uppgav regeringen att avgifterna föreslås behöva erläggas endast med hälften under 2009 och 2010 och därefter behöva erläggas till fullo. Regeringen har tillkännagivit sin avsikt att presentera ett förslag under 2011 för hur avgiftssystemet kan sammanfogas med insättningsgarantin, för att möjliggöra att en gemensam riskdifferentierad avgift kan tas ut. De institut som deltar i Garantiprogrammet kommer, enligt pressmeddelandet, att mot stabilitetsavgiften få avräkna hälften av vad de under året har betalat i garantiavgift.

Kapitaltillskottsprogrammet

Den 17 februari 2009 trädde den svenska regeringens förordning om kapitaltillskott till solventa banker m.fl., det så kallade kapitaltillskottsprogrammet, i kraft. Genom kapitaltillskottsprogrammet kan Riksgälden, efter godkännande av regeringen, lämna kapitaltillskott till banker, hypoteksinstitut och kreditmarknadsföretag som riktar sig mot svenska kommuner. Den totala ramen för kapitaltillskottsprogrammet är 50 md kronor. Det kapitaltillskott som lämnas till ett enskilt institut får uppgå till högst det belopp som motsvarar en ökning med två procentenheter av institutets kapitaltäckningsgrad. Kapitaltillskott kan lämnas i form av aktiekapital eller lån som får räknas in i primärkapitalet. Tillskott kan lämnas antingen genom (i) att staten deltar i en marknadstransaktion och därigenom förvärvar högst 70 procent av de utgivna aktierna eller skuldförbindelserna på samma marknadsmässiga villkor som övriga investerare, eller (ii) att staten deltar i en riktad emission och därigenom förvärvar aktier eller skuldförbindelser i form av konvertibler på villkor beslutade av Riksgälden.

I en marknadstransaktion deltar Riksgälden på samma villkor som privata investerare. Om det är fråga om en riktad emission, där staten förvärvar mer än 70 procent, ska Riksgälden sätta priset utifrån en modell som avspeglar risken i det emitterande institutet och avkastningen på liknande finansiella instrument under normala marknadsförhållanden. Avkastningen ska alltid minst uppgå till den nivå som beräknas enligt en modell från Europeiska Centralbanken (ECB). Kapitaltillskottsprogrammet finansieras genom Stabilitetsfonden.

Eftersom svenska statens deltagande i Företrädesrättsemissionen genomförs i enlighet med kapitaltillskottsprogrammet (genom att Nordea ingår ett avtal med Riksgälden), kommer deltagandet att finansieras genom Stabilitetsfonden.

De finska stabilitetsplanerna

Med anledning av de stabilitetsplaner som tagits fram inom EU tog den finska regeringen fram ett åtgärdsförslag den 20 oktober 2008. Den finska riksdagen har beslutat att ställa ut tillfälliga statliga garantier till förmån för finska banker. Vidare finns två förslag från regeringen avseende stabilitetsplanen hos riksdagen för godkännande och förväntas träda i kraft under våren 2009.

Tillfälliga statliga garantier för finländska banker

Genom en författning utfärdad av den finska riksdagen, beslöt statsrådet den 12 februari 2009 om villkoren för statsgarantin för depositionsbanker och hypoteksinstitut. Sådana garantier ska ges av statsrådet på en diskretionär basis för bankinlåning och obligationer utfärdade utan annan finansiell säkerhet och kan endast ges till livskraftiga banker som uppfyller alla solvenskrav. Avgifterna för garantierna är beroende av marknadsräntor och enligt bemyndigandet kan maximalt 50 md euro i garantier användas. Detta tillfälliga bemyndigande att ställa ut garantier ska gälla till slutet av 2009, men regeringen kommer per den 30 april 2009 att utvärdera om ett behov för ytterligare garantier fortfarande finns. Garantier och marknadsbaserade avgifter hänförliga till dessa instrument kommer att regleras av lag om statens långivning samt statborgen och statsgaranti.

Regeringens proposition rörande lagen om kapitalinvesteringar i depositionsbanker

Med stöd av regeringens proposition föreslås kapitalstöd ges till depositionsbanker i form av kapitallån i enlighet med § 45 i FKL, det vill säga räntebärande kapitallån utan säkerhet hänförliga till en banks egen kapitalbas (primärkapital). Kapitallånets ränta motsvarar räntan på de femåriga finska statsobligationer plus 6 procent. En bank som tar ett kapitallån måste åta sig att betala ränta före att utdelning till aktieägarna sker. En

sådan bank får heller inte göra större verksamhetsförändringar utan regeringens godkännande. Vidare måste banken åta sig att fortsätta låna ut pengar till privatkunder samt små- och medelstora företag och rapportera sin utlåning till finansministeriet på en regelbunden basis. Slutligen innehåller regeringens proposition restriktioner rörande ersättning till bankens ledande befattningshavare.

Enligt regeringens förslag kan kapitallån tecknas av staten upp till ett belopp om totalt 4 md euro. Vidare kan staten teckna ett kapitallån som uppgår till två procent av utfärdarens totala tillgångar eller koncernstillgångar, riskvägda enligt bestämmelser i FKL. Slutligen har det föreslagits att staten ska kunna teckna kapitallån fram till den 31 december 2009.

Regeringens proposition rörande ändringar av den finska lagen om statens säkerhetsfond och den finska kreditinstitutslagen

Lagen om statens säkerhetsfond sätter en allmän ram för bankstöd, och den reglerar bland annat tillämpliga instrument, villkor, procedurer, finansiering och förvaltning. Riksdagen beslutar om tilldelningen av medel från statsbudgeten till fonden och statsrådet har behörigheten att besluta om stödåtgärder.

Lagförslaget skulle ge den finska regeringen möjlighet att förpliktiga krisdrabbade banker att ansöka om stöd om: (a) bankens solvens har minskat eller förväntas minska på sådant sätt att banken inte kan uppfylla de krav som ställts för att bedriva verksamhet i enlighet med dess tillstånd; (b) en acceptabel solvensnivå inte kan uppnås utan statens finansiella stöd; och (c) likvidationen av eller insolvensen hos banken skulle leda till allvarliga störningar på de finansiella marknaderna. Om en bank inte ansöker om stöd kan statsrådet besluta om att köpa dess aktier och kapitallån eller dess verksamhet beroende på den aktuella bankens bolagsform. Vidare skulle den finska regeringen, under maximalt en sexmånadersperiod, ha befogenhet att begränsa verksamheten för depositionsbanker och andra aktörer på den finansiella marknaden och besluta om restriktioner i hanteringen av värdepappershandeln. Slutligen föreslås ändringar göras i FKL på grund av förslaget ovan. De föreslagna ändringarna är huvudsakligen av teknisk natur.

De danska stabiliseringsplanerna

Den 10 oktober 2008 antog det danska Folketinget en lag om finansiell stabilitet baserad på en politisk överenskommelse om att etablera ett garantiprogram som ska gälla fram till 30 september 2010. Garantiprogrammet garanterar bland annat fordringshavare utan förmånsrätt, inklusive inlåning och obligationer som inte omfattas av den danska insättningsgarantin eller något annat skydd, men exkluderar säkerställda obligationer, hybridkapital och efterställda skulder. Garantiprogrammet omfattar banker som är medlemmar i *Det Private Beredskab*.

Nordea beslutade av kommersiella skäl att Nordea Danmark ska delta i det danska garantiprogrammet. Nordea har förbundit sig att betala sin andel av en årlig garantiavgift som uppgår till 7,5 md danska kronor under två år. Därutöver har Nordea Danmark accepterat att betala sin andel av eventuella förluster realiserade i samband med avveckling av nödställda banker av det statliga avvecklingsbolaget inom den samlade garantiramen på två gånger tio md danska kronor. Nordea räknar med att betala in årliga avgifter om cirka 180-200 mn euro till garantiprogrammet och Nordea kommer att delta i förlustgarantin med ett belopp om cirka 500 mn euro. Dessa kostnader kommer att rapporteras som kreditförluster.

I början av 2009 emitterade Nordea 1,5 md euro i obligationslån i Danmark till ett pris motsvarande 38 punkter över mid-swap. Obligationslånen täcks av det statliga garantiprogrammet.

Förutom den danska garantins finansiella nettopåverkan på Nordea som beskrivits ovan är deltagande banker och kreditinstitut föremål för vissa operationella begränsningar. Enligt förarbetena till den danska lagen om finansiell stabilitet kommer deltagarna (inklusive Nordea Danmark) inte att tillåtas att (i) betala utdelning (förutom utbetalning inom utländska koncerner; utländska moderbolag får emellertid endast betala ut utdelning under förutsättning av att sådan utbetalning inte är beroende av att det danska dotterbolaget betalar ut utdelning); (ii) initiera några nya återköpsprogram av aktier; (iii) initiera några aktieoptionsprogram; (iv) förlänga eller förnya befintliga återköpsprogram av aktier eller aktieoptionsprogram; (v) genomföra väsentliga utvidgningar av bankens verksamhet som inte hade skett om inte garantiprogrammet hade existerat; eller (vi) genomföra massmarknadsföring som anger att en underliggande statlig garanti för dess låntagare existerar.

En lag avseende statligt finansierade kapitaltillskott i kreditinstitut baserad på en politisk överenskommelse med syfte att normalisera utlåningsverksamheten för danska banker och hypotekskreditinstitut antogs av

Folketinget den 3 februari 2009 och trädde i kraft den 4 februari 2009. Om alla danska banker och hypotekskreditinstitut ansöker om statligt finansierat kapitaltillskott beräknas kapitalet som ska investeras uppgå till 100 md danska kronor. Enligt lagen kan den danska staten, efter att ha erhållit ansökan från relevant kreditinstitut, bevilja hybridkapital som får räknas in i det primära kapitalet till danska banker och hypotekskreditinstitut förutsatt att vissa kapitaltäckningskrav är uppfyllda. Villkoren för de statligt finansierade kapitaltillskotten förhandlas individuellt, men de deltagande bankerna och hypotekskreditinstituten är föremål för vissa operationella restriktioner. Den 3 februari 2009 ändrades också lagen om finansiell stabilitet genom introduktionen av en treårig övergångsperiod för garantiprogrammet, för att säkerställa en gradvis avveckling av det föreliggande garantiprogrammet, som annars löper ut den 30 september 2010. Enligt ändringen ska banker som deltar i garantiprogrammet enskilt kunna ansöka om statliga garantier för föreliggande eller nya icke efterställda och icke säkerställda skulder samt säkerställda obligationer (En: *junior covered bonds*) med upp till tre års löptid.

Vidare har den danska Finansinspektionen utfärdat en verkställighetsföreskrift som trädde i kraft den 16 januari 2009 och inskränker de risker som banker som deltar i det danska garantiprogrammet får utsätta sig för, avseende exempelvis ökning av utlåning, riskvägda tillgångar, stora exponeringar, aktieprisexponering och ränterisker.

Den norska stabilitetsplanen

Det norska finansdepartementet och Norges centralbank (No: *Norges Bank*) har antagit en tvåfaldig strategi för att stärka förtroendet inom den norska finansmarknaden. De första planerna godkändes av Stortinget den 24 oktober 2008.

De första planerna innefattar att Norges centralbank kommer att tillhandahålla likviditetslån med en tvåårig löptid riktade till mindre banker och att finansdepartementet implementerat ett paket genom vilket regeringen och bankerna kommer att byta statliga värdepapper och säkerställda obligationer (No: *Obligasjoner med Fortrinsrett*). Finansdepartementet har erhållit ett bemyndigande från Stortinget att emittera statliga obligationer för detta ändamål upp till 350 md norska kronor. Faciliteten kommer att administreras av Norges centralbank på uppdrag av finansdepartementet.

Utöver den första planen, godkände det norska Stortinget i mars 2009 ytterligare åtgärder för att stärka den norska finansmarknaden genom inrättandet av två nya fonder med ett totalt kapital om 100 md norska kronor. Syftet med fonderna är att förenkla tillgängligheten till lån för företag och hushåll, och därmed bidra till att finansmarknaden stabiliseras.

En norsk statlig finansfond ("Statens Finansfond") kommer att inrättas med ett kapital om 50 md norska kronor. Syftet med Statens Finansfond är att tillfälligt erbjuda primärkapital och efterställda lån för att göra det möjligt för bankerna att upprätthålla normal utlåning. Banker kan ansöka om kapitaltillskott från Statens Finansfond. Detaljerade villkor för ett sådant kapitaltillskott kommer att avtalas mellan Fonden och de individuella bankerna som ansöker om kapital. Statens Finansfond kan tillföra primärkapital med hjälp av två olika typer av instrument och båda instrumenten kommer att tilldelas en kupong som återspeglar risken. Denna kupong kommer att vara icke-kumulativ och föremål för en årlig vinst. Banker som tar emot kapital från fonden måste även acceptera vissa begränsningar vad gäller bland annat vinstutdelning samt ersättningar och bonusar till ledande befattningshavare.

Den norska regeringen föreslår även att en norsk statlig obligationsfond ("Statens Obligationsfond") inrättas, med ett kapital om 50 md norska kronor. Statens Obligationsfond kommer att möjliggöra för industriella företag att erhålla finansiering inte enbart direkt från bankerna, och åtgärden syftar till att stärka den norska obligationsmarknaden. Statens Obligationsfond kommer att förvaltas av den statsägda kapitalförvaltaren Folketrygdfondet. Investeringar kommer att göras både på den primära och den sekundära marknaden och obligationer ska förvärvas till marknadspris. Folketrygdfondet kommer att fatta oberoende investeringsbeslut i enlighet med ett tydligt uppdrag. Investeringsuppdraget skulle kräva att Folketrygdfondet investerar i offentliga räntebärande instrument emitterade av banker och andra företag med hemvist i Norge.

STYRELSE, KONCERNLEDNING OCH REVISORER

STYRELSE

Enligt bolagsordningen ska Styrelsen bestå av minst sex och högst 15 ledamöter valda av aktieägarna på bolagsstämman. Styrelsen består för närvarande av elva ordinarie ledamöter valda av aktieägarna på bolagsstämman för tiden intill slutet av årsstämman 2009. Vidare har tre arbetstagarledamöter och en suppleant för dessa utsetts av de anställda. Anställda har en rätt enligt svensk lag att vara representerade i styrelsen. Nordeas verkställande direktör är inte ledamot i Styrelsen.

Av nedanstående tabell framgår, för var och en av styrelseledamöterna, information om hans eller hennes födelseår, år för inval i Styrelsen, totalt arvode för 2008 och direkt eller indirekt innehav av aktier i Nordea.

<u>Namn</u>	<u>Födelseår</u>	<u>Ledamot sedan</u>	<u>Befattning</u>	<u>Totalt arvode 2008¹ (i euro)</u>	<u>Aktieinnehav i Nordea²</u>
Hans Dalborg	1941	1998	Ordförande	283 212	40 760
Timo Peltola	1946	1998	Vice ordförande	124 577	5 187
Stine Bosse	1960	2008	Ledamot	64 357	1 882
Marie Ehrling	1955	2007	Ledamot	89 087	1 500
Svein Jacobsen	1951	2008	Ledamot	68 175	0
Tom Knutzen	1962	2007	Ledamot	87 440	5 000
Lars G Nordström	1943	2003	Ledamot	82 175	15 000
Heidi M. Petersen	1958	2008	Ledamot	64 357	0
Ursula Ranin	1953	2007	Ledamot	86 973	5 000
Björn Savén	1950	2006	Ledamot	87 440	400 000
Björn Wahlroos	1952	2008	Ledamot	62 312	0
Nils Q. Kruse	1950	2004	Arbetstagarledamot	0	1 849
Steinar Nickelsen	1962	2007	Arbetstagarledamot	0	0
Lars Oddestad	1950	2009	Arbetstagarledamot	0	0
Kari Ahola	1960	2006	Arbetstagar-suppleant	0	0

¹ Totalt arvode inkluderar ersättning för utskottsarbete.

² Aktieinnehav per den 28 februari 2009, inklusive aktier i Nordea som innehas av familjemedlemmar.

Valberedningen har lagt fram ett förslag till årsstämman, som kommer att hållas den 2 april 2009, gällande omval av samtliga styrelseledamöter förutom Ursula Ranin, som inte är tillgänglig för omval. Detta innebär att valberedningen föreslår att Styrelsen endast ska bestå av tio ledamöter efter årsstämman. Vidare har valberedningen föreslagit att Hans Dalborg omväljs som styrelseordförande.

Hans Dalborg har varit styrelseledamot sedan 1998 och styrelseordförande sedan 2002. Per dagen för detta prospekt är Dalborg styrelseordförande i Kollegiet för svensk bolagsstyrning och Uppsala universitet och styrelseledamot i Axel Johnson AB, Stockholm Institute of Transition Economics and East European Economies (SITE) och Stockholm Institute for Financial Research (SIFR). Dalborg är även för närvarande medlem i European Round Table of Financial Services. Dalborg var ordförande i Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) från 2005 till 2008 och styrelseordförande i Kungliga Operan från 1997 till 2005. Dalborg har mer än 35 års erfarenhet från den finansiella sektorn och har under sin karriär innehaft befattningar som verkställande direktör och koncernchef i banker och försäkringsbolag. Senast var Dalborg verkställande direktör och koncernchef för Nordea och dess föregångare mellan 1991 och 2000 (MeritaNordbanken 1998 till 1999 och Nordbanken 1991 till 1997). Innan Dalborg tillträdde tjänsten i Nordbanken var han vice verkställande direktör och Chief Operating Officer i Skandiakoncernen mellan 1989 och 1990 där han även innehade olika befattningar mellan 1972 och 1989. Dalborg erhöll 1964 en filosofie kandidatexamen från Uppsala universitet, 1968 en ekonomie magisterexamen och 1974 en ekonomie doktorsexamen, båda från Handelshögskolan i Stockholm.

Timo Peltola har varit styrelseledamot sedan 1998 och vice styrelseordförande sedan 2002. Per dagen för detta prospekt är Peltola även styrelseordförande i Neste Oil Oyj och AW-Energy Oy samt styrelseledamot i TeliaSonera AB (publ) och SAS AB. Därutöver är Peltola medlem i Advisory Board i CVC Capital Partners och

Sveafastigheter AB samt rådgivare till CapMan Plc Public Market Fund. Vidare är Peltola delägare i TP-Advisory Oyj. Med början 1971 var Peltola verksam i närmare 35 år inom Huhtamäki-koncernen där han innehade olika befattningar fram till 2005, bland annat som styrelseledamot till 2005 och verkställande direktör mellan 1988 och 2004. Tidigare i sin karriär arbetade Peltola fyra år för Kesko Oyj på olika befattningar och mellan 1969 och 1971 var han revisor för Unilever. Under de senaste fem åren har Peltola varit, men är inte längre, styrelseordförande i Ilmarinen Pension Insurance Company. Peltola erhöll 1969 en ekonomie kandidatexamen från Handelshögskolan i Turku och är hedersdoktor i ekonomi vid Svenska Handelshögskolan i Helsingfors sedan 1994 och vid Handelshögskolan i Turku sedan 2000.

Stine Bosse har varit styrelseledamot sedan 2008. Per dagen för detta prospekt är Bosse styrelseordförande i Forsikring & Pension och Hjerterbarnsfonden. Bosse är styrelseledamot i Grundfos Management A/S och Poul Due Jensens Fond. Stine Bosse är vidare non-executive director i Amlin plc. Bosse var även styrelseledamot i TDC från 2004 till 2006 och i Flügger från 2002 till 2005. För närvarande är Bosse koncernchef i TrygVesta A/S. Innan Bosse började hos TrygVesta A/S innehade hon mellan 1987 och 2001 olika befattningar inom Tryg Forsikring A/S, TrygVesta A/S föregångare, bland annat som vice verkställande direktör mellan 1999 och 2002. Bosse erhöll 1987 en juristexamen från Köpenhamns universitet.

Marie Ehrling har varit styrelseledamot sedan 2007. Per dagen för detta prospekt är Ehrling även styrelseledamot i andra företag och organisationer. Hon är styrelseledamot i Securitas AB, Oriflame Cosmetics SA, Schibsted ASA, Safe Gate AB, Home Maid AB, Centre for Advanced Studies of Leadership vid Handelshögskolan i Stockholm, the World Childhood Foundation och Business Executives Council IVA. Ehrling var verkställande direktör i TeliaSonera Sverige AB från 2003 till 2006. Innan dess arbetade Ehrling 20 år, med början 1982, inom SAS-koncernen där hon innehade ett flertal ledande befattningar, bland annat som vice koncernchef och chef för SAS Airline. Tidigare i sin karriär tjänstgjorde Ehrling som informationschef för finansdepartementet (1980 till 1982) och utbildningsdepartementet (1979 till 1980). Innan anställningen vid regeringskansliet 1979 arbetade Ehrling två år som finansanalytiker på Fjärde AP-fonden. Ehrling erhöll 1977 en ekonomie kandidatexamen från Handelshögskolan i Stockholm.

Svein Jacobsen blev styrelseledamot 2008. Per dagen för detta prospekt är Jacobsen styrelseledamot även i andra företag och organisationer. Jacobsen är styrelseordförande i Vensafe AS, Rotoenergy AB och Norse Cutting & Abandonment AS, vice styrelseordförande i Orkla ASA och Expert AS samt medlem i Advisory Board i CVC Capital Partners. Jacobsen är även styrelseordförande i Think Global AS, som för närvarande är föremål för ett frivilligt ackordsförfarande. Tidigare i sin karriär innehade Jacobsen flera olika befattningar i Tomra Systems från 1984 till 1996, bland annat som verkställande direktör mellan 1988 och 1996. Tidigare i karriären arbetade Jacobsen som revisor i olika bolag i Norge och i USA. Jacobsen är en auktoriserad revisor och erhöll 1977 en magisterexamen i ekonomi från Norges handelshögskola.

Tom Knutzen har varit styrelseledamot sedan 2007. Per dagen för detta prospekt är Knutzen styrelseledamot i Dansk Industri i Köpenhamn och Akademiet for de Tekniske Videnskaber. Under de senaste fem åren har Knutzen också varit, men är inte längre, styrelseledamot i ISS A/S, FL Smidth A/S och NKT Flexibles I/S. Knutzen är för närvarande verkställande direktör i Danisco A/S. Innan Knutzen började hos Danisco A/S 2006 arbetade han inom NKT Holding i närmare tio år, först som ekonomichef från 1996 till 2000 och sedan som verkställande direktör från 2000 till 2006. Tidigare i sin karriär innehade Knutzen olika befattningar inom Niro A/S mellan 1988 och 1996 och inom Fællesbanken mellan 1985 och 1988. Knutzen erhöll 1985 en ekonomie kandidatexamen och 1987 en ekonomie magisterexamen, båda från Handelshögskolan i Köpenhamn.

Lars G Nordström blev styrelseledamot 2003. Per dagen för detta prospekt är Nordström även styrelseledamot i andra företag och organisationer. Nordström är styrelseordförande i Kungliga Operan, Finsk-Svenska Handelskammaren och European Financial Management & Marketing Association (EFMA). Nordström är även styrelseledamot i TeliaSonera AB, Posten AB, Viking Line Abp och Svensk-Amerikanska Handelskammaren samt medlem i Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA). För närvarande är Nordström verkställande direktör och koncernchef i Posten AB. Dessförinnan var Nordström under närmare 14 år, med början 1993, verksam inom Nordea, bland annat som verkställande direktör och koncernchef från 2002 till 2007. Tidigare i sin karriär innehade Nordström olika befattningar i Skandinaviska Enskilda Banken från 1970 till 1993, bland annat som vice verkställande direktör från 1989. Nordström studerade juridik vid Uppsala universitet.

Heidi M. Petersen har varit styrelseledamot sedan 2008. Per dagen för detta prospekt är Petersen även styrelseledamot i andra företag och organisationer. Petersen är styrelseledamot i Aker Kværner ASA, Norsk Hydro ASA, Calora Subsea AS, Glamox ASA, Songa Floating Production ASA, Scan Geophysical ASA,

Norwegian Energy Company ASA, Arendals Fossekompagni ASA och Sandefjord Lufthavn AS, i vilket hon är styrelseordförande. Därutöver är Petersen delägare i Luuna AS och HH-Torp AS. Petersen var verkställande direktör i Rambøll Future AS från 2003 till 2007 och verkställande direktör i Future Engineerings AS från 2000 till 2002. Från 1997 till 2000 var Petersen vice verkställande direktör i Kværner Oil & Gas AS Sandefjord och innan dess innehade hon från 1995 till 1997 ett flertal ledande befattningar i Gullfaks C oljerigg. Petersen har en magisterexamen i kemi från Trondheims universitet (NTNU).

Ursula Ranin blev styrelseledamot 2007. Per dagen för detta prospekt är Ranin även styrelseledamot i Finnair Plc och UPM-Kymmene Abp samt delägare i Ingresso Oy. Ranin har under en stor del av sin karriär, mellan 1984 och 2005, innehaft flera ledande befattningar inom Nokia Corporation, bland annat som vice verkställande direktör, chefsjurist från 1994 till 2005 och styrelsesekretare från 1996 till 2005. Innan Ranin började vid Nokia Corporation tjänstgjorde hon som domare från 1981 till 1984. Ranin erhöll 1977 en ekonomie kandidatexamen från Svenska Handelshögskolan i Helsingfors och 1975 en juristexamen från Helsingfors universitet.

Björn Savén har varit styrelseledamot sedan 2006. Savén är arbetande styrelseordförande i IK Investment Partners Group. Savén är även styrelseledamot i Dynea Oy (vice styrelseordförande), Attendo AB (publ), Attendo Intressenter AB, Minimax AG, Brittisk-Svenska Handelskammaren (styrelseordförande), Tysk-Svenska Handelskammaren, Finsk-Svenska Handelskammaren, Anglo-Swedish Trade Services AB, Fatburen Investment BV, IK Europe II BV, IK Investment Partners Luxembourg S.à r.l., Nevas Investeringar AB, Näsudden Skogar AB, Djurnäs Säteri AB, Jarla Investeringar AB, Näsudden Investeringar AB, Djurnäs Damm AB och ett antal dotterföretag till Fatburen Investment BV såväl som andra företag inom IK-koncernen, inklusive IK Investment Partners AB. Savén är även medlem i Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA). De senaste fem åren har Savén även varit, men är inte längre, vice styrelseordförande i Konecraner Oyj och styrelseledamot i Alfa Laval AB, Arca Systems AB, Consolis Bonna Sabla SA, Gardena AG, Nobia AB, Telefos AB, VSM Group AB, Sydsvenska Kemi AB, Eltel Networks Oy, Tysk-Svenska Handelskammarens Serviceaktiebolag, Näsudden Säteri AB, Jarla Holding AB (som fusionerats med Näsudden Investeringar AB) och ett antal dotterbolag till Fatburen Investment BV såväl som ett antal företag inom IK-koncernen, bland annat IK 1994 Limited, IK 1997 Limited, IK 2000 Limited, IK 2004 Limited, och IK 2007 Limited. Innan grundandet av IK Investment Partners 1993 var Savén från 1988 verksam inom SEB Enskilda Securities och startade dess private equity-verksamhet, Enskilda Ventures Limited, i London. Innan Savén började inom finansbranschen arbetade han närmare tolv år inom Esselte-koncernen på olika befattningar i Stockholm, London och New York, bland annat som ekonomichef för Esselte Business Systems Inc. från 1984 till 1985 och som verkställande direktör i Esselte Pendaflex USA från 1986 till 1988. Tidigare i karriären arbetade Savén som analytiker för Gulf Oil från 1972 till 1974. Savén blev 1999 hedersdoktor i ekonomi vid Svenska Handelshögskolan i Helsingfors och erhöll 1972 en ekonomie magisterexamen från Handelshögskolan i Stockholm och 1976 en magisterexamen från Harvard Business School.

Björn Wahlroos blev styrelseledamot 2008. Wahlroos är även styrelseordförande i UPM-Kymmene Oyj, styrelseledamot i Finnish Business and Policy Forum EVA/ETLA och flera välgörenhetsorganisationer. Wahlroos är även styrelseledamot i Spontel Ab. För närvarande är Wahlroos koncernchef och verkställande direktör i Sampo Abp. Wahlroos har föreslagits som styrelseordförande efter Sampo Abps årsstämma, som kommer att hållas den 7 april 2009, varpå han avser att avgå som koncernchef och verkställande direktör. Innan Wahlroos började inom Sampo Abp var han styrelseordförande i Mandatum Bank Plc från 1998 till 2000 och verkställande direktör i Mandatum & Co Ltd från 1992 till 1997. Mellan 1985 och 1992 innehade Wahlroos olika befattningar inom Union Bank of Finland, bland annat som vice verkställande direktör och medlem av ledningsgruppen från 1989 till 1992. Wahlroos utbildades vid Svenska Handelshögskolan, tog examen 1974 och erhöll en doktorsexamen i ekonomi 1979. Sin tidiga karriär spenderade Wahlroos inom den akademiska världen som Acting Professor vid sitt alma mater och som Visiting Professor of Economics vid Brown University, Providence, RI, och Associate Professor of Managerial Economics vid Kellogg Graduate School of Management vid Northwestern University, Evanston, IL. Han utsågs till professor i ekonomi vid Svenska Handelshögskolan 1984.

Kari Ahola har varit arbetstagarledamot (för närvarande suppleant) i Styrelsen sedan 2006.

Nils Q. Kruse har varit arbetstagarledamot i Styrelsen sedan 2004.

Steinar Nickelsen har varit arbetstagarledamot i Styrelsen sedan 2007.

Lars Oddestad har varit arbetstagarledamot i Styrelsen sedan 2009.

KONCERNLEDNINGEN

Koncernledningen består för närvarande av sju medlemmar och den verkställande direktören. Koncernchef och verkställande direktör utses av Styrelsen och har ansvar för att sköta den löpande förvaltningen av Nordea liksom Nordeakoncernens angelägenheter i enlighet med lagar och förordningar, Svensk kod för bolagsstyrning ("Bolagsstyrningskoden") samt de instruktioner som lämnas av Styrelsen. Instruktionerna reglerar ansvarsfördelningen och samspelet mellan koncernchefen och Styrelsen. Koncernchefen har ett nära samarbete med Styrelsens ordförande, bland annat vad avser planering av styrelsemöten.

Christian Clausen efterträdde Lars G Nordström som Nordeas verkställande direktör och koncernchef 2007.

Följande tabell anger var och en av medlemmarna av koncernledningen, hans eller hennes födelseår, anställningsår i Nordeas koncernledning, nuvarande befattning liksom aktieäggande i Nordea.

<u>Namn</u>	<u>Födelseår</u>	<u>Anställningsår koncernledningen</u>	<u>Befattning</u>	<u>Aktieinnehav i Nordea¹</u>
Christian Clausen	1955	2001	Koncernchef och verkställande direktör	28 480
Carl-Johan Granvik	1949	2000	Vice verkställande direktör, Chief Risk Officer (CRO), chef för Group Credit & Risk Control och landschef i Finland	9 000
Ari Kaperi	1960	2008	Chef för Institutional & International Banking	3 200
Frans Lindelöw	1962	2004	Chef för Banking Sverige och landschef i Sverige	18 080
Michael Rasmussen	1964	2008	Chef för Banking Products & Group Operations	7 831
Fredrik Rystedt	1963	2008	Vice verkställande direktör, Chief Financial Officer (CFO), chef för Group Corporate Centre	5 000
Peter Schütze	1948	2002	Vice verkställande direktör, chef för Nordic Banking och landschef i Danmark	13 646
Gunn Wærsted	1955	2007	Vice verkställande direktör, chef för Capital Markets & Savings samt People & Identity och landschef i Norge	9 085

¹ Aktieinnehav i Nordea per den 28 februari 2009, inklusive aktier som innehas av familjemedlemmar.

Christian Clausen har varit koncernchef och verkställande direktör för Nordea sedan 2007 då han efterträdde Lars G Nordström. Clausen började på Nordea 2000 som vice verkställande direktör, chef för Asset Management & Life och blev medlem av koncernledningen 2001. Under sin karriär har Clausen haft ett flertal ledande befattningar i olika banker. Mellan 1996 och 1998 var Clausen verkställande direktör för Unibank Markets och var medlem av Unibanks direktion mellan 1998 och 2000. Innan dess var Clausen verkställande direktör för Unibørs Securities mellan 1990 och 1996 samt verkställande direktör för Privatbørsen mellan 1988 och 1990. Clausen är styrelseledamot i flera bolag inom Nordea. Under de senaste fem åren har Clausen varit, men är inte längre, styrelseledamot i Værdipapircentralen A/S, OMX Exchange Ltd, Stockholmsbörsen AB, Copenhagen Stock Exchange A/S, Treviso Bank AB och Futop Clearings Center A/S. Clausen erhöll 1978 en magisterexamen i ekonomi från Köpenhamns universitet.

Carl-Johan Granvik har varit vice verkställande direktör, Chief Risk Officer (CRO), chef för Credit & Risk Control och landschef i Finland samt medlem av Nordeas Koncernledning sedan 2000. Granvik har omfattande erfarenhet från banksektorn. Innan Granvik började på Nordea 2000 var han Executive Vice President och ledamot av koncernledningen i Nordic Baltic Holding (mellan 1999 och 2000) och i MeritaNordbanken (mellan 1998 och 1999). Innan dess arbetade Granvik på Merita Bank som verkställande direktör, Corporate Bank och ledamot av ledningsgruppen mellan 1995 och 1997. Tidigare i sin karriär arbetade Granvik på Union Bank of Finland där han innehade flera olika befattningar mellan 1974 och 1995, bland annat som General Manager på Londonfilialen mellan 1989 och 1991 och som vice verkställande direktör och ledamot av ledningsgruppen mellan 1991 och 1995. För närvarande är Granvik även styrelseledamot i flera andra företag och organisationer. Granvik är ordförande för Investment Committee of Sponsor Funds, vice styrelseordförande för Federation of Finnish Financial Services, styrelseledamot i Internationella Handelskammaren ICC Finland och medlem av supervisory board i Kelonia Oy Ab. Under de senaste fem åren har Granvik varit, men är inte längre, styrelseledamot i Industri Kapital och German-Finnish Trade Association. Granvik erhöll 1974 en kandidatexamen och 1976 en magisterexamen i ekonomi, båda från Svenska Handelshögskolan i Helsingfors.

Ari Kaperi har varit chef för Institutional & International Banking och medlem av koncernledningen sedan 2008. Kaperi började på Nordea 2001 och har innehaft flera olika ledande befattningar inom Nordea, bland annat chef för Regional Bank Central and Western Finland mellan 2006 och 2008 och chef för Planning and Control, Corporate and Institutional Bank mellan 2001 och 2006. Innan Kaperi började på Nordea arbetade han inom Pohjola Insurance Group mellan 1998 och 2001 där han var chef för Customer Segment, Affluent Household, chef för District Central & Eastern Finland samt chef för region Pirkanmaa. 1998 var Kaperi kreditchef, Large Corporate & Shipping inom MeritaNordbanken. Innan dess arbetade Kaperi på Merita Bank som chef för Administration and Business Control, Corporate and Institutional Banking mellan 1996 och 1997 och som kreditchef på Regional Bank Western Finland under 1995. Dessförinnan tillbringade Kaperi nästan tio år av sin karriär inom Union Bank of Finland där han var marknadschef för Regional Bank Western Finland mellan 1985 och 1986, Business Controller för Regional Bank Western Finland mellan 1987 och 1988, Account Manager och chef för Corporate Desk på Tammerforsfilialen mellan 1989 och 1990 och kreditchef för Regional Bank Western Finland mellan 1991 och 1994. Kaperi är också styrelseledamot i Luottokunta. Kaperi har en kandidatexamen i ekonomi från Tammerfors universitet.

Frans Lindelöw har varit chef för Banking Sverige och landschef i Sverige sedan 2008. Lindelöw har också varit medlem av koncernledningen sedan 2004. Lindelöw började på Nordea 2002 och har haft flera ledande befattningar inom Nordea, bland annat som verkställande direktör för Nordea Securities AB mellan 2002 och 2004, som verkställande direktör och chef för Equities under 2004 samt som vice verkställande direktör och ställföreträdande chef för Retail Banking mellan 2004 och 2008. Innan Lindelöw började på Nordea arbetade han på HSBC som verkställande direktör och chef för Stockholmskontoret mellan 1995 och 1998 och som Managing Director och chef för European Equities i London mellan 1998 och 2002. Innan dess var Lindelöw Vice President, Institutional Sales for Derivatives and Cash på Salomon Brothers i London. Tidigare i sin karriär arbetade Lindelöw på Svenska Handelsbanken på ett flertal olika befattningar, bland annat Institutional Sales, Swedish clients i Stockholm mellan 1987 och 1989, Corporate Finance, ECM i London mellan 1989 och 1991 och vice president, Head of Equity Sales USA i New York mellan 1991 och 1994. Lindelöw är även styrelsesuppleant i Svenska Bankföreningen. Lindelöw är delägare i Arizina och EIB Systems/Formpipe Software. Lindelöw erhöll 1986 en kandidatexamen i ekonomi från Stockholms universitet.

Michael Rasmussen har varit chef för Banking Products & Group Operations och medlem av koncernledningen sedan 2008. Rasmussen har innehaft flera olika befattningar inom Nordea sedan han började 2000, bland annat som chef för Regional Bank South Denmark mellan 2000 och 2002, som chef för Regional Bank East Denmark mellan 2002 och 2004 och som chef för Regional Bank Copenhagen, Corporate Merchant Banking Denmark mellan 2007 och 2008. Tidigare i sin karriär arbetade Rasmussen på Unibank där han innehade flera olika befattningar, bland annat inom Group Treasury mellan 1986 och 1991, inom Group Finance mellan 1991 och 1996, som General Manager i Sverige mellan 1996 och 1999 och som sekreterare i det verkställande utskottet mellan 1999 och 2000. Rasmussen är även styrelseledamot i flera olika företag och organisationer. Han är vice styrelseordförande för Danish International Investment Funds, styrelseledamot i Payment Business Services, Multidata A/S, LR Realkredit A/S och Danmarks Skibskredit A/S. Rasmussen är även styrelsesuppleant i Danska Bankföreningen. Rasmussen erhöll 1990 en magisterexamen i ekonomi från Köpenhamns universitet.

Fredrik Rystedt har varit vice verkställande direktör, Chief Financial Officer (CFO) och chef för Group Corporate Centre sedan 15 september 2008. Rystedt är också medlem av koncernledningen sedan 2008. Innan Rystedt började på Nordea arbetade Rystedt en stor del av sin karriär inom Electroluxkoncernen på olika befattningar, bland annat som Cash Management Consultant mellan 1989 och 1990, Assistant Group Treasurer mellan 1990 och 1994, verkställande direktör för Svensk Inkassoservice (ett finansföretag tillhörande Electrolux) mellan 1992 och 1994, chef för företagsförvärv mellan 1995 och 1996, vice verkställande direktör och chef för företagsförvärv mellan 1996 och 1998, vice verkställande direktör och administrativ chef mellan 2001 och 2004 och vice verkställande direktör och ekonomichef mellan 2004 och 31 augusti 2008. Rystedt lämnade Electrolux 1998 och började inom Sapa-koncernen (tidigare Gränges AB) och var chef för affärsutveckling mellan 1998 och 1999 och CFO mellan 2000 och 2001. Tidigare i sin karriär arbetade Rystedt ett år (1988) för Skanska vid deras Hong Kong-filial som Assistant Manager inom redovisning, administration och finansiering. Rystedt är även vice styrelseordförande i Svenska Bankföreningen. Rystedt har en kandidatexamen i ekonomi från Handelshögskolan i Stockholm.

Peter Schütze har varit vice verkställande direktör, chef för Nordic Banking och landschef i Danmark sedan 2004. Schütze har också varit medlem av koncernledningen sedan 2002. Schütze började på Nordea 2000 som vice verkställande direktör, chef för Retail Bank Denmark, vilket han var till 2002 då han utsågs till chef för Group Staff, vilket han var till 2004. Innan han började på Nordea arbetade Schütze på Unibank där han innehade

ett flertal ledande befattningar, bland annat medlem av Management of Domestic Banking Division mellan 1990 och 1992, medlem av ledningsgruppen mellan 1992 och 2000 och Deputy Chief Executive mellan 1998 och 2000. Schütze arbetade en stor del av sin tidiga karriär på Privatbanken där han hade ett flertal befattningar under närmare 20 år, bland annat en praktikplats på Business Financial Department mellan 1971 och 1973, en tjänst på redovisningsavdelningen mellan 1973 och 1976, chef för Securities Control mellan 1976 och 1979, chef för Currency Management Department mellan 1979 och 1983, chef för International Department mellan 1983 och 1988 och chef för Retail Banking Department mellan 1988 och 1990. Schütze är även styrelseledamot i flera företag och organisationer. Schütze är styrelseordförande i Danska Bankföreningen och Internationella Handelskammaren samt styrelseledamot i Nordea-fonden, Europeiska Bankföreningen och Handelshögskolan i Köpenhamn. Fram till 2008 var Schütze styrelseordförande i Danmarks Skibskredit. Schütze erhöll 1973 en magisterexamen i ekonomi från Köpenhamns universitet.

Gunn Wærsted har varit vice verkställande direktör, chef för Capital Markets & Savings samt People & Identity och landschef i Norge sedan 2008 och medlem av koncernledningen sedan 2007. Innan hon började på Nordea var Wærsted verkställande direktör i SpareBank 1 Gruppen mellan 2002 och 2007. Dessförinnan tjänstgjorde Wærsted samtidigt som vice verkställande direktör för DnB mellan 1999 och 2002 och som verkställande direktör i Vital Forsikring mellan 1996 och 2002. Wærsted arbetade på DnB (dåvarande Bergen Bank, som fusionerades med DnC 1992 och blev DnB) i flera år från 1988 då Bergen Bank köpte NEVI Investor där hon var verkställande direktör. 1993 blev Wærsted Bank Director på DnB och mellan 1995 och 1996 var hon chef för DnB:s asset managementdivision. Wærsted arbetade också inom NEVI mellan 1984 och 1987 på ett flertal olika befattningar, bland annat som vice verkställande direktör för NEVI Finans. Tidigt i sin karriär arbetade Wærsted som finanschef inom Andenæsgruppen mellan 1979 och 1984. Wærsted är även medlem i Schibsted ASA:s nomineringskommitté, Orkla ASA:s Corporate Assembly, Det Norske Veritas Council och dess nomineringskommitté, medlem i nomineringskommittén för BI Handelshögskola i Oslo samt styrelseledamot i Bankens Sikringsfond (Norge) och Finansnæringens Hovedorganisasjon (Norge). Wærsted erhöll 1979 en magisterexamen i ekonomi från BI Handelshögskola i Oslo.

ERSÄTTNING TILL STYRELSEN OCH KONCERNLEDNING

Ordföranden och styrelseledamöterna erhåller ersättning enligt beslut av bolagsstämman. 2008 beslutade bolagsstämman att ersättningen ska uppgå till 252 000 euro för styrelseordföranden, 97 650 euro för vice ordföranden och 75 600 euro för var och en av de övriga ledamöterna. Vidare ska styrelseledamöter erhålla ersättning för extra styrelsemöten om 1 840 euro per möte. Extra styrelsemöten är möten utöver de 13 ordinarie styrelsemötena. Avseende utskottsarbete ska ordföranden erhålla 2 370 euro per möte och andra ledamöter ska erhålla 1 840 euro per möte. Ingen ersättning ska utgå till ledamöter som är anställda i Nordea. Valberedningen har föreslagit att årsstämman, som kommer att hållas den 2 april 2009, ska besluta om oförändrade ersättningsnivåer till Styrelsen.

Nordea har den 11 mars 2009 ingått ett avtal med den svenska staten (genom Riksgälden) enligt vilket Nordea har åtagit sig att tillse att arvoden till styrelseledamöter i Nordea och annan ersättning för styrelseuppdrag i Nordea under perioden till och med den 31 december 2010 begränsas till högst den nivå som beslutats före den 9 februari 2009. Se avsnittet "*Legala avtal och kompletterande information Avtal om teckning av Nya Aktier— Avtal med den svenska staten*".

Godkända riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare 2008

Årsstämman 2008 godkände riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare.

Nordea ska ha de ersättningsnivåer och anställningsvillkor som erfordras för att rekrytera och behålla ledande befattningshavare med kompetens och kapacitet att nå Nordeas koncernmål. Marknadsmässighet ska således vara den övergripande principen för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare inom Nordea. Med ledande befattningshavare förstås i detta sammanhang verkställande direktör i Nordea och de till denne rapporterade chefer som också ingår i koncernledningen ("GEM").

Fast lön betalas för ett fullgott arbete. Därutöver ska rörliga ersättningar som belönar överenskomna tydligt målrelaterade prestationer också kunna erbjudas. Rörlig ersättning ska generellt inte överstiga 35 procent av fast lön, och bestäms av i vilken utsträckning i förväg överenskomna personliga mål uppfyllts, respektive nivån på uppnådd avkastning på eget kapital eller andra finansiella mål.

Icke-monetära förmåner ska underlätta GEM-medlemmarnas prestationer och motsvara vad som kan anses rimligt i förhållande till praxis på marknaden. GEM-medlemmarna ska erbjudas pensionsvillkor som ska vara

marknadsmässiga i förhållande till situationen i det land där medlemmen stadigvarande är bosatt. Uppsägningsslön och avgångsvederlag för koncernledningens medlemmar ska sammantaget inte överstiga 24 månadslöner förutom för verkställande direktören som under de två första åren av sin anställning är berättigad till ytterligare sex månadslöner. Styrelsen får avvika från ovanstående riktlinjer, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

Förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare för 2009

Styrelsen kommer att föreslå att årsstämman 2009, i enlighet med aktiebolagslagen, godkänner motsvarande riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare för 2009 som beslutades föregående år och som beskrivs ovan, med följande tre ändringar. För det första, för att bättre återspegla Nordeas strategiska utmaningar och långsiktiga finansiella mål kommer de gemensamma kriterierna för bestämmandet av rörlig ersättning att ändras. Hädanefter skall rörlig ersättning generellt inte överstiga 35 procent av fast lön, och bestäms av i vilken utsträckning i förväg bestämda finansiella, kundrelaterade och personliga mål uppfyllts. Om årsstämman inte godkänner ett långsiktigt incitamentsprogram kan koncernledningens rörliga ersättningar ökas och ska generellt inte överstiga 50 procent av fast lön. För det andra fastställs det att eventuellt åtagande eller annan lämnad förbindelse av Nordea gentemot stat eller annan myndighet i garantiavtal eller liknande avtal som påverkar ersättningen till medlemmar i GEM kommer att beaktas. För det tredje, i samband med årsstämman 2009 har koncernchefen varit anställd i två år och kommer därmed inte längre att ha rätt till ytterligare sex månadslöner i avgångsvederlag.

Nordea har den 11 mars 2009 ingått ett avtal med den svenska staten (genom Riksgälden) enligt vilket Nordea har åtagit sig att iaktta vissa begränsningar avseende ersättning och anställningsvillkor för de fem högst betalda ledande befattningshavarna. Se avsnittet "*Legala avtal och kompletterande information—Avtal om teckning av Nya Aktier—Avtal med den svenska staten*".

Ersättning till verkställande direktören och koncernledningen vid uppsägning

Verkställande direktören är berättigad till lön under en uppsägningstid om tolv månader. Om avtalet sägs upp av Nordea är verkställande direktören även berättigad till ett avgångsvederlag under en tolv månadersperiod efter anställningen. Avgångsvederlaget motsvarar verkställande direktörens månadslön. Om avtalet sägs upp av Nordea under de första två anställningsåren är verkställande direktören emellertid berättigad till ytterligare sex månaders avgångsvederlag, dvs. totalt 18 månaders avgångsvederlag. I samband med årsstämman 2009 kommer verkställande direktören ha varit anställd som verkställande direktör i två år och inte längre ha rätt till ytterligare sex månaders avgångsvederlag. Avgångsvederlaget ska reduceras med den lön verkställande direktören erhåller som ett resultat av annan anställning. I enlighet med deras anställningsavtal är de finska, norska och svenska medlemmarna i koncernledningen berättigade till lön under sex månaders uppsägningstid och avgångsvederlag uppgående till 18 månadslöner, reducerat med den lön sådan befattningshavare erhåller som ett resultat av annan anställning under dessa 18 månader. Uppsägningstiden för de danska medlemmarna i koncernledningen är tolv månader. En dansk medlem i koncernledningen är berättigad till avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner, med avdrag för den lön den ledande befattningshavaren erhåller som ett resultat av annan anställning under dessa 12 månader.

De långsiktiga incitamentsprogrammen

Nordeas årsstämma 2007 beslöt att införa ett långsiktigt incitamentsprogram 2007 ("LTIP 2007"). LTIP 2007 var tänkt att åtföljas av liknande långsiktiga incitamentsprogram under kommande år. Mot denna bakgrund beslöt årsstämman 2008 att introducera ett långsiktigt incitamentsprogram 2008 ("LTIP 2008"), baserat på samma principer som LTIP 2007 och som på motsvarande sätt riktade sig till upp till 400 medlemmar av koncernledningen och andra nyckelpersoner inom Nordeakoncernen.

Det huvudsakliga målet för LTIP 2007 och LTIP 2008 är att förstärka Nordeas förmåga att behålla och rekrytera de bästa talangerna för viktiga ledarskapsbefattningar. Programmen, som inkluderar en kombination av matchningsaktier och prestationsaktier, kräver en initial investering i Nordeas aktier av deltagarna. Ersättningen, som har en övre gräns, beror bland annat på huruvida Nordeas finansiella mål uppfylls.

Styrelsen har föreslagit att årsstämman 2009, som kommer att hållas den 2 april 2009, ska besluta om införandet av ett långsiktigt incitamentsprogram 2009 ("LTIP 2009"). LTIP 2009 föreslås vara baserat på samma principer som LTIP 2007 och LTIP 2008 och därmed vända sig till upp till 400 medlemmar av koncernledningen och andra nyckelpersoner inom Nordeakoncernen.

Även implementeringen av LTIP 2009 innebär att deltagarna blir direkta ägare genom att anvisa aktier till programmet. Aktierna kan antingen ha innehafts sedan tidigare eller förvärvats på marknaden. För varje stamaktie deltagaren binder upp inom ramen för LTIP 2009 erhåller deltagaren en rättighet ("A-rättighet") att förvärva ytterligare en stamaktie till ett fastställt pris om en euro vid en framtida tidpunkt ("Matchningsaktie"), och rättigheter ("B-, C- och D-rättighet") att förvärva ytterligare totalt tre nya stamaktier till ett fastställt pris om 0,5 euro vid en framtida tidpunkt förutsatt att vissa prestationsvillkor uppfylls ("Prestationsaktie").

En förutsättning för att ha rätt att utnyttja A-D-rättigheterna är att deltagaren, med vissa undantag, fortsätter att vara anställd inom Nordeakoncernen under den initiala tvååriga kvalifikationsperioden samt att alla Nordea-aktier som bundits upp inom ramen för LTIP 2009 behålls under denna period. LTIP 2009 föreslås, precis som de tidigare årens program, ha en löptid på fyra år inklusive den initiala kvalifikationsperioden och programmet är också tänkt att följas av liknande långsiktiga incitamentsprogram för kommande år.

Antalet aktier som varje deltagare får binda upp inom ramen för LTIP 2009 och som i sin tur berättigar till ett motsvarande antal A-, B-, C- och D-rättigheter får inte överstiga ett antal motsvarande tio procent av deltagarens grundlön dividerat med slutkursen för Nordeaaktien vid utgången av 2008. Totalt omfattar LTIP 2009 7 250 000 stamaktier av vilka 1 450 000 utgörs av Matchningsaktier och 4 350 000 Prestationsaktier. De övriga 1 450 000 stamaktierna är aktier som kan överlåtas av Nordea för att täcka vissa kostnader, huvudsakligen arbetsgivaravgifter. Det maximala antalet stamaktier som omfattas av LTIP 2009 uppgår till ungefär 0,28 procent av de utestående stamaktierna.

Vinsten per A-D-rättighet är maximerad till 12,5 euro per rättighet.

Löner och ersättningar till Styrelse och koncernledning

Följande tabell visar ersättningen till var och en av styrelseledamöterna och till koncernledningen på aggregerad basis avseende perioderna nedan.

(euro)	Fast lön / Styrelsearvode ¹		Rörlig ersättning ²		Långsiktiga incitamentsprogram ³		Förmåner		Totalt	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Styrelseordförande:										
Hans Dalborg	283 212	268 157	—	—	—	—	—	—	283 212	268 157
Vice Styrelseordförande:										
Timo Peltola	124 577	113 715	—	—	—	—	—	—	124 577	113 715
Övriga styrelseledamöter:⁴										
Stine Bosse ⁶	64 357	—	—	—	—	—	—	—	64 357	—
Marie Ehrling	89 087	60 068	—	—	—	—	—	—	89 087	60 068
Svein Jacobsen ⁶	68 175	—	—	—	—	—	—	—	68 175	—
Tom Knutzen	87 440	60 068	—	—	—	—	—	—	87 440	60 068
Lars G Nordström ⁵	82 175	352 019	—	—	—	—	11 163	—	82 175	363 182
Heidi M. Petersen ⁶	64 357	—	—	—	—	—	—	—	64 357	—
Ursula Ranin	86 973	60 026	—	—	—	—	—	—	86 973	60 026
Björn Savén	87 440	85 360	—	—	—	—	—	—	87 440	85 360
Björn Wahlroos ⁶	62 312	—	—	—	—	—	—	—	62 312	—
Verkställande direktör:										
Christian Clausen ⁷	832 960	956 646	187 452	269 671	81 624	65 136	41 087	19 463	1 143 123	1 310 916
Koncernledning:										
7 (8) personer exklusive										
verkställande direktören ⁸	4 024 791	3 994 632	903 461	1 535 443	498 570	315 809	141 051	132 521	5 567 873	5 978 405
Totalt	5 957 856	5 950 691	1 090 913	1 805 114	580 194	380 945	182 138	163 147	7 811 101	8 299 897

¹ Styrelsearvodet inkluderar fast ersättning och mötesarvoden som utbetalas i svenska kronor och omräknas till euro baserat på genomsnittskursen under respektive år.

² Inkluderar även incitamentsprogrammet för högre chefer. Omräknat från rörlig ersättning utbetald under 2007 till rörlig ersättning intjänad under 2007.

³ Den verkställande direktören och medlemmar av koncernledningen innehar 34 002 A-rätter, 33 244 B-rätter och 34 002 D-rättigheter i LTIP 2007 (inga C-rättigheter kan lösas in eftersom prestationsvillkoren inte uppfylldes), och 31 250 A-rätter, 31 250 C-rättigheter och 31 250 D-rättigheter i LTIP 2008 (inga B-rättigheter kan lösas in eftersom prestationsvillkoren inte uppfylldes; C-D-rättigheterna är villkorade). Redovisad kostnad är beräknad enligt IFRS 2: "Aktiebaserad ersättning".

⁴ Arbetstagarledamöter exkluderade.

⁵ Ersättning under 2007 inkluderar ersättning som verkställande direktör fram till hans pensionering och styrelsearvode erhållet från dagen för hans pensionering.

⁶ Ny ledamot från årsstämman 2008.

- ⁷ Ersättning under 2007 inkluderar ersättning i egenskap av verkställande direktör erhållen sedan den 13 april 2007 då han efterträdde Lars G Nordström. Minskningen av den fasta lönen är en följd av att Christian Clausen under 2007 erhöll semesterersättning enligt dansk lag då han lämnade Danmark.
- ⁸ Medlemmar av koncernledningen inkluderade för den period de har innehaft sin befattning. Koncernledningen bestod under 2007 av 8 personer (exklusive den verkställande direktören), men består från och med den 1 juni 2008 av 7 personer (exklusive den verkställande direktören).

Pensionsåtaganden

Pensionsåldern för den nuvarande verkställande direktören är 60 år och hans pension uppgår till 50 procent av den pensionsgrundade inkomsten livsvarigt. Den pensionsgrundande inkomsten är dock begränsad till 190 inkomstbasbelopp (inkomstbasbeloppet för 2009 är 50 900 svenska kronor). För verkställande direktören är både fast och rörlig lön inkluderade i den pensionsgrundade inkomsten.

Hans Dalborg, Styrelsens ordförande, har som tidigare verkställande direktör och koncernchef för Nordea en pension motsvarande maximalt 65 procent av 180 prisbasbelopp 2001 (prisbasbeloppet för 2001 var 36 900 svenska kronor) och 32,5 procent av resterande pensionsgrundande lön. Pensionen från 65 års ålder är säkerställd via externa försäkringsbolag, till vilka betalningar har erlagts över tiden. Denna pension är fullt betald av Nordea och följaktligen har Nordea inte några pensionsförpliktelser gentemot Hans Dalborg.

Lars G Nordström, styrelseledamot, har som tidigare verkställande direktör och koncernchef för Nordea en pension motsvarande 70 procent av en pensionsgrundande lön om 6,7 mkr under en period om fem år från den 13 april 2007 (då han pensionerades som verkställande direktör och koncernchef). Efter nämnda femårsperiod erhåller Lars G Nordström pension enligt den så kallade BTP-planen med vissa kompletteringar. Båda dessa pensionslösningar är säkerställda via externa försäkringsbolag och är fullt betalda av Nordea, förutom den del som intjänades under tiden innan han blev en del av koncernledningen (385 547 euro per 31 december 2008).

Medlemmarna i koncernledningen är berättigade att avgå med pension vid 60 eller 62 års ålder. Pensionsplanerna är antingen avgiftsbestämda eller förmånsbestämda. En dansk medlem av koncernledningen erhåller 50 procent av den pensionsgrundande lönen livsvarigt, årligen justerad i enlighet med den allmänna löneökningen i Nordea Bank Danmark. Den andra danska medlemmen av koncernledningen har en avgiftsbestämd pensionsplan. De finska medlemmarna av koncernledningen erhåller 50 eller 60 procent av deras pensionsgrundande inkomst livsvarigt, årligen justerad i enlighet med det finska APL-indexet. Den norska medlemmen av koncernledningen erhåller 70 procent av den pensionsgrundande inkomsten livsvarigt, årligen justerad. De svenska medlemmarna av koncernledningen har avgiftsbestämda pensionsplaner. Fast lön är pensionsgrundande för alla medlemmar av koncernledningen. Rörlig lön är inkluderad för finska och svenska medlemmar av koncernledningen.

Majoriteten av ledningens pensionsplaner är säkerställda genom tillgångar med verkligt värde på i huvudsak samma nivå som åtagandena.

Följande tabell visar Nordeas pensionskostnader och pensionsåtaganden för Styrelsen, koncernledningen och verkställande direktören.

(euro)	2008		2007	
	Pensions-kostnad ⁴	Pensions-åtaganden ⁵	Pensions-kostnad ⁴	Pensions-åtaganden ⁵
Styrelseledamöter¹				
Lars G Nordström	—	385 547 ⁶	75 432	387 517
Verkställande direktör:				
Christian Clausen ²	477 408	5 891 708	476 315	4 586 607
Koncernledning:				
7 (8) personer exklusive verkställande direktör ³	917 999	10 444 859	3 236 142	19 927 951
Tidigare styrelseordförande och verkställande direktörer:				
Vesa Vainio and Thorleif Krarup ⁷	—	18 691 275	—	17 928 135
Totalt	1 395 407	35 413 389	3 787 889	42 830 210

¹ Arbetstagarledamöter exkluderade.

² Verkställande direktörens pensionsavtal är oförändrat. Den huvudsakliga förklaringen till de ökade pensionsåtagandena är sänkningen av diskonteringsräntan, vilken har lett till väsentliga aktuariella förluster, räntekostnader (diskonteringseffekt) och pensionsrättigheter intjänade under 2008.

³ Medlemmar av koncernledningen inkluderade för den period de innehaft sin befattning. De redovisade pensionsåtagandena är skulden gentemot medlemmarna i koncernledningen per den 31 december 2008. Den väsentliga minskningen av pensionsåtagandena beror på förändringar i koncernledningens sammansättning mellan åren.

- 4 Pensionskostnaden för ledningen består av pensionspremier betalda under året för avgiftsbestämda pensionsplaner och av pensionsrätter intjänade under året i förmånsbestämda pensionsplaner (kostnad avseende tjänstgöring innevarande år, kostnad avseende tjänstgöring tidigare år samt reduceringar och regleringar enligt definition i IAS 19). Jämförande information har omräknats i enlighet därmed.
- 5 Pensionsåtaganden beräknas i enlighet med IAS 19. Dessa åtaganden är beroende av förändringar i aktuariella antaganden och variationer mellan åren kan därför bli betydande. IAS 19 inkluderar ett antagande om framtida löneökningar med resultatet att de redovisade pensionsåtagandena är intjänade pensionsrätter beräknade med användning av de förväntade lönenivåerna vid pension (vid 60 eller 62 års ålder beroende på avtal).
- 6 Detta pensionsåtagande är hänförligt till pension som Lars G Nordström intjänade under sin anställningstid i Nordea innan han blev en del av koncernledningen.
- 7 Pensionsåtagandena gentemot Vesa Vainio och Thorleif Krarup härrör framför allt från pensionsrättigheter intjänade i, och finansierade av, de banker som bildade Nordea.

Lån till Styrelsen och koncernledningen

Vissa eller alla styrelseledamöter och medlemmar av koncernledningen är kunder i Nordea och har följaktligen normala kundrelationer med banken, inklusive lån. Se "*Legala frågor och kompletterande information—Avtal med närstående*".

ANNAN INFORMATION OM STYRELSEN OCH KONCERNLEDNINGEN

Ingen av styrelseledamöterna eller medlemmarna av koncernledningen har någon familjerelation med annan styrelseledamot eller ledande befattningshavare. Björn Savén är arbetande styrelseordförande i IK Investment Partners Group. Företagen inom IK Investment Partners Group och portföljbolag i fonder som förvaltas av IK Investment Partners Group har finansiella och andra relationer med Nordea, bland annat lån. Stine Bosse är verkställande direktör och koncernchef i TrygVesta A/S, med vars dotterbolag, TrygVesta Forsikring A/S, bolag inom Nordeakoncernen har ingått avtal om förmedling av skadeförsäkringar och försäljning av liv- och pensionsprodukter. Riskerna med potentiella intressekonflikter hanteras i enlighet med Nordeas interna regelverk och tillämpliga corporate governance-principer. Utöver vad som anges ovan föreligger det inte någon intressekonflikt mellan någon av styrelseledamöternas eller medlemmarna av koncernledningens plikter gentemot Nordea, deras privata intressen och/eller andra plikter. Under de fem senaste åren har ingen av styrelseledamöterna eller medlemmarna av koncernledningen dömts i bedrägerirelaterade mål. Ingen styrelseledamot eller medlem av koncernledningen har under de senaste fem åren varit inblandad i någon konkurs, konkursförvaltning eller likvidation i egenskap av styrelseledamot eller ledande befattningshavare. Stine Bosse har av det danska Fonderådet ålagts att betala 5 000 danska kronor för att under 2006 inte ha agerat i enlighet med den danska lagen om handel med finansiella instrument. 2007 ålades arbetstagarledamoten Nils Q Kruse av Finansinspektionen att betala 5 000 kronor för sen anmälan av att han erhållit aktier i Nordea genom Nordeas incitamentsprogram. Förutom vad som anges ovan har, under de fem senaste åren, ingen av styrelseledamöterna eller medlemmarna av koncernledningen varit utsatta för officiella anklagelser eller sanktioner av övervakande eller lagstiftande myndigheter och ingen av styrelseledamöterna eller medlemmarna av koncernledningen har av domstol förbjudits att agera som styrelseledamot eller ledande befattningshavare eller på annat sätt idka näringsverksamhet. Ingen av styrelseledamöterna har något avtal som berättigar till ersättning vid upphörande av uppdraget. Förutom vad som stadgats ovan i avsnittet "*—Ersättning till Styrelsen och koncernledningen—Lån till Styrelsen och koncernledningen*" och i not 40 i de finansiella rapporterna i detta prospekt har inte Nordea några åtaganden om lån, pantsättningar eller andra garantier eller ansvarsförbindelse till förmån för verkställande direktören, styrelseledamöter, eller medlemmar av koncernledningen. Se avsnittet "*—Nomineringsprocessen—Oberoende*" och "*Legala frågor och kompletterande information—Avtal med närstående*".

Styrelseledamöterna och koncernledningen har följande kontorsadress: c/o Nordea Bank AB (publ), Smålandsgatan 17, 105 71 Stockholm.

NOMINERINGSPROCESS

Årsstämman 2008 beslöt att inrätta en valberedning med uppgift att inför årsstämman 2009 lägga fram förslag till beslut om val av styrelseledamöter och Styrelsens ordförande liksom ersättning till styrelseledamöter och revisorer. Valberedningen, som har konstituerats i enlighet med årsstämmans beslut, består av Hans Dalborg (styrelseordförande) samt de fyra röstmässigt största aktieägarna i Nordea per den 31 augusti 2008 som önskade delta i valberedningen. Aktieägarna utsåg Viktoria Aastrup (svenska staten), Kari Stadigh (Sampo Abp), Mogens Hugo (Nordea-fonden) och Christer Elmhagen (AMF). Viktoria Aastrup är valberedningens ordförande. Valberedningens sammansättning offentliggjordes den 22 september 2008. Den 12 december 2008 offentliggjordes att AMF utsett den nytillträdda verkställande direktören Ingrid Bonde till ny ledamot i valberedningen och att Christer Elmhagen lämnat valberedningen.

Valberedningen har lagt fram förslag till årsstämman, som kommer att hållas den 2 april 2009, gällande omval av samtliga styrelseledamöter förutom Ursula Ranin, som inte är tillgänglig för omval. Valberedningen har föreslagit att Hans Dalborg omväljs som styrelseordförande. Den nuvarande valberedningen har också föreslagit att årsstämman ska besluta att tillsätta en ny nomineringskommitté. Den nya valberedningen ska enligt förslaget tillsättas på grundval av för Nordea känt aktieinnehav i Nordea per den 31 augusti 2009 och ska bestå av styrelsens ordförande och fyra ytterligare ledamöter.

Oberoende

Nordea följer tillämplig lagstiftning angående Styrelsens oberoende. Valberedningen betraktar alla styrelseledamöter förutom Björn Wahlroos som oberoende i förhållande till Nordeas större aktieägare. Björn Wahlroos är för närvarande verkställande direktör och koncernchef i Sampo Abp som, tillsammans med dotterbolaget Försäkringsaktiebolaget Sampo Liv, äger mer än tio procent av samtliga aktier och röster i Nordea.

Alla stämموvalda styrelsemedlemmar, förutom Stine Bosse och Lars G Nordström, anses vara oberoende gentemot Nordea och dess ledning. Lars G Nordström var anställd som verkställande direktör och koncernchef för Nordea till den 13 april 2007. Stine Bosse är verkställande direktör och koncernchef i TrygVesta A/S, med vars dotterbolag, TrygVesta Forsikring A/S, bolag inom Nordeakoncernen har ingått avtal om förmedling av skadeförsäkringar och försäljning av liv- och pensionsprodukter.

Ingen stämموvald styrelseledamot är anställd av eller arbetar i en operativ funktion i Nordea. Styrelseledamöterna och styrelsesuppleanten som har utsetts av arbetstagarerna är anställda i Nordeakoncernen och är därmed inte oberoende i förhållande till Nordea.

Åtminstone två av de föreslagna styrelseledamöterna som är oberoende gentemot Nordea och dess ledning är alltså också oberoende gentemot Nordeas största aktieägare.

STYRELSEUTSKOTT

En vedertagen princip inom Nordea är att de styrelseledamöter som väljs av aktieägarna, utöver arbete i samband med styrelsemöten, även ska utföra sina uppgifter i särskilda arbetsutskott. Styrelseutskottens arbetsuppgifter och arbetsordning fastläggs av Styrelsen i särskilda instruktioner. Varje utskott ska regelbundet rapportera sitt arbete till Styrelsen. Protokollen från styrelseutskotten delges Styrelsen.

Revisionsutskottet

Revisionsutskottet biträder Styrelsen i dess fortlöpande tillsynsarbete genom att granska Nordeakoncernens finansiella kvartalsrapportering, de externa revisorernas iakttagelser och slutsatser avseende koncernens halvårs- och årsbokslut och den externa revisionsplanen liksom systemen för intern kontroll, vilka fastställts av Styrelsen, koncernchefen och koncernledningen, och revisionsarbetet mellan Group Internal Audit (GIA) och de externa revisorerna. Vidare ansvarar utskottet för handledning och utvärdering av GIA. Ledamöter i revisionsutskottet är för närvarande Svein Jacobsen (ordförande), Marie Ehrling, Timo Peltola och Ursula Ranin som tillsattes av Styrelsen på det konstituerande styrelsemötet som följde på årsstämman 2008. Koncernchefen och koncernrevisionschefen är närvarande vid möten med rätt att delta i diskussioner, men inte i beslut. Ledamöterna i revisionsutskottet är oberoende i förhållande till Nordea och dess ledning liksom i förhållande till Nordeas större aktieägare.

Kreditutskottet

Kreditutskottet övervakar och kontrollerar kontinuerligt att den fastställda kreditpolicyn och strategin liksom kreditinstruktionen för Nordeakoncernen följs och utvärderar den övergripande kvaliteten i kreditportföljen. Ledamöter i kreditutskottet är för närvarande Hans Dalborg (ordförande), Stine Bosse, Lars G Nordström, Heidi M Petersen, Björn Wahlroos och koncernchefen Christian Clausen som tillsattes av Styrelsen på det konstituerande styrelsemötet som följde på årsstämman 2008. Chefen för Group Credit & Risk Control är närvarande vid möten med rätt att delta i diskussioner, men inte i beslut.

Kompensationsutskottet

Kompensationsutskottet ansvarar för att bereda och presentera förslag angående ersättningsfrågor för Styrelsen. Detta inkluderar förslag avseende riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare, anställningsvillkoren för koncernchefen och koncernrevisionschefen och ändringar i anställningsvillkoren för

GEM som helhet. På begäran av Styrelsen förbereder utskottet även andra principfrågor för behandling av Styrelsen. Koncernchefen samråder också med utskottet innan anställningsvillkoren för de individuella medlemmarna i GEM fastställs. Ledamöter i kompensationsutskottet är för närvarande Hans Dalborg (ordförande), Tom Knutzen, Timo Peltola och Björn Savén som tillsattes av Styrelsen på det konstituerande styrelsemötet som följde på årsstämman 2008. Koncernchefen deltar i möten utan rätt att rösta. Koncernchefen deltar emellertid inte vid överläggningar rörande hans egna anställningsvillkor. Ledamöterna i kompensationsutskottet är oberoende i förhållande till Nordea och dess ledning liksom i förhållande till Nordeas större aktieägare.

Arbetsordning för Styrelsen

Corporate Governance

Corporate governance i Nordea följer allmänt vedertagna principer för bolagsstyrning, inklusive reglerna och principerna i Svensk kod för bolagsstyrning. Nordea har betydande erfarenhet av att arbeta över gränserna i de nordiska länderna och tar aktiv del i debatten om hur bolagsstyrning i Norden ska utvecklas.

Styrelsens arbetsordning och ordförandes uppgift

Styrelsens arbete följer en årlig plan, vilken även inkluderar planeringen för GEMs rapportering till Styrelsen.

Vid det konstituerande styrelsemötet efter årsstämman 2008 utsågs vice styrelseordföranden liksom ledamöterna i Styrelsens utskott. Styrelsen har fastställt en arbetsordning för Styrelsen ("Arbetsordningen"), vilken bland annat omfattar regler avseende Styrelsens och ordförandes ansvarsområden, antalet styrelsemöten, dokumentation av möten samt regler beträffande intressekonflikter. Styrelsen har vidare antagit en instruktion för koncernchefen, som anger dennes ansvarsområden samt ytterligare policies, instruktioner och anvisningar för koncernens verksamhet.

Styrelsen ansvarar för organisationen av Nordea och förvaltningen av bolagets verksamhet samt den övergripande förvaltningen av Nordeakoncernens angelägenheter i enlighet med tillämpliga regler och bestämmelser, Bolagsstyrningskoden, Bolagsordningen och Arbetsordningen. Under året följer Styrelsen regelbundet upp strategin, den finansiella ställningen, och utvecklingen samt riskerna. De finansiella målen och strategin granskas årligen. Styrelsen ska tillse att Nordeas organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och Nordeas ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Styrelsen ska även säkerställa att ett lämpligt och effektivt system för intern kontroll upprättas och underhålls. Varje år avger Group Internal Audit (GIA) till Styrelsen en övergripande förklaring avseende tillförlitligheten i Nordeas processer för riskhantering, styrning och kontroll. Förklaringen för 2008 fastslår att det interna kontrollsystemet är lämpligt och effektivt. Styrelsen träffar minst en gång per år bolagets externa revisorer utan närvaro av koncernchefen eller annan person från koncernledningen.

Styrelseordföranden väljs av aktieägarna på årsstämman. Enligt Arbetsordningen ska ordföranden tillse att styrelsearbetet utförs på ett effektivt sätt och att Styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ska bland annat organisera och leda styrelsearbetet, ha regelbunden kontakt med koncernchefen, tillse att Styrelsen erhåller tillfredsställande informations- och beslutsunderlag och svara för att Styrelsen årligen genomför en utvärdering av det egna arbetet. Styrelsen genomför årligen en utvärdering av det egna arbetet, där man noga utvärderar och diskuterar Styrelsens arbete och den egna arbetsprestationen. Utvärderingen baserar sig på en metodologi som innefattar frågeformulär som utvärderar Styrelsen som helhet och enskilda styrelseledamöter samt personliga diskussioner mellan varje styrelseledamot och ordföranden. Utvärderingsprocessen genomförs med stöd av en extern rådgivningsfirma.

REVISORER

Enligt Bolagsordningen ska en eller två revisorer väljas av bolagsstämman för en period om fyra år. Vid omval av revisor får bolagsstämman bestämma att uppdraget ska gälla ytterligare en period om tre år. Vid årsstämman 2003 omvaldes KPMG Bohlins AB till revisor för perioden fram till och med årsstämman 2007. Efter ett anbudsförfarande omvaldes KPMG Bohlins AB till revisor för perioden fram till och med årsstämman 2011. Carl Lindgren har utnämnts till ny huvudansvarig revisor. Den 25 september 2008 ändrades firman till KPMG AB. KPMG AB och Carl Lindgren är medlemmar i FAR SRS. KPMG AB och Carl Lindgren har följande adress: KPMG AB, Box 16106, Tegelbacken 4A, 103 23 Stockholm.

SKATTEFRÅGOR

Skatteavsnittet nedan utgör endast en deskriptiv sammanfattning och är inte avsedd som en fullständig analys eller uppräkningslista av samtliga skattekonsekvenser som kan vara relevanta för förvärvet, innehavet eller avyttringen av Teckningsrätter, Nya Aktier eller stamaktier i Nordea. Beskrivningen av de svenska, danska, finska och norska skattereglerna samt de federala amerikanska inkomstskattereglerna nedan är baserad på gällande lagar och regler per datumet för detta prospekt. Aktuella bestämmelser kan under vissa förutsättningar komma att ändras, även retroaktivt.

SKATTEFRÅGOR I SVERIGE

Det följande är en sammanfattning av de skattekonsekvenser som enligt nu gällande svensk skattelagstiftning kan uppkomma som en följd av att äga aktier samt Teckningsrätter i Nordea eller med anledning av erbjudandet att teckna Nya Aktier i Nordea. Sammanfattningen vänder sig till aktieägare samt innehavare av Teckningsrätter som är obegränsat skattskyldiga i Sverige, om inte annat sägs. Sammanfattningen är inte avsedd att uttömmande behandla alla skattefrågor som kan uppkomma i sammanhanget. Den behandlar exempelvis inte de speciella regler som gäller för aktier som ägs av handelsbolag eller innehas som lagertillgång i näringsverksamhet. De särskilda regler som gäller i företagssektorn beträffande skattefrihet för kapitalvinster (inklusive avdragsförbud vid kapitalförlust) och utdelningar på näringsbetingade andelar¹ samt näringsbetingade aktiebaserade delägarätter² behandlas inte. Sammanfattningen behandlar vidare inte utländska bolag som bedriver verksamhet från ett fast driftställe i Sverige eller utländska bolag som har varit svenska bolag. Särskilda skattekonsekvenser som inte är beskrivna kan uppkomma också för andra kategorier av aktieägare, såsom investmentföretag, investeringsfonder och personer som inte är obegränsat skattskyldiga i Sverige. Varje aktieägare och innehavare av Teckningsrätter rekommenderas att inhämta råd från skatteexpertis avseende de skattekonsekvenser som kan uppkomma till följd av att äga aktier samt Teckningsrätter i Nordea eller med anledning av erbjudandet att teckna Nya Aktier i Nordea, inklusive tillämpligheten och effekten av utländska regler och skatteavtal.

Beskattning vid avyttring av aktier i Nordea

Fysiska personer

Fysiska personer och dödsbon beskattas för hela kapitalvinsten i inkomstslaget kapital vid försäljning av aktier i Nordea. Skatt tas ut med 30 procent av kapitalvinsten. Kapitalvinst respektive kapitalförlust beräknas som skillnaden mellan försäljningspriset efter avdrag för försäljningsutgifter och de avyttrade aktiernas omkostnadsbelopp.

Omkostnadsbeloppet för samtliga aktier av samma slag och sort sammanläggs och beräknas gemensamt med tillämpning av genomsnittsmetoden. Detta innebär att det genomsnittliga omkostnadsbeloppet för innehavda aktier normalt påverkas om teckningsrätter utnyttjas för att teckna nya aktier av samma slag och sort. Betalda och tecknade aktier ("BTA") anses i detta sammanhang inte vara av samma slag och sort som stamaktierna i Nordea förrän beslutet om Företrädesrättsemissionen registrerats. Eftersom aktierna är noterade på NASDAQ OMX Stockholm, Helsinki respektive Copenhagen kan, som ett alternativ till genomsnittsmetoden, istället schablonmetoden användas vid beräkningen av omkostnadsbeloppet. Denna regel innebär att omkostnadsbeloppet får beräknas till 20 procent av försäljningsersättningen efter avdrag för försäljningsutgifter.

Kapitalförlust vid försäljning av aktier i Nordea är avdragsgill. Sådan förlust kan kvittas i sin helhet mot kapitalvinster på marknadsnoterade aktier och skattepliktig del av kapitalvinster på onoterade aktier under samma år. Kvittning kan även ske fullt ut mot kapitalvinster på andra marknadsnoterade delägarätter (t.ex. teckningsrätter), utom andelar i investeringsfonder som innehåller endast svenska fordringsrätter (räntefonder). Överskjutande förlust är avdragsgill med 70 procent. Om det uppkommer underskott i inkomstslaget kapital medges reduktion av skatten på inkomst av tjänst och näringsverksamhet samt fastighetsskatt och kommunal fastighetsavgift. Sådan skattereduktion medges med 30 procent för underskott som understiger 100 000 svenska kronor och med 21 procent för underskott därutöver. Underskott kan inte sparas till ett senare beskattningsår.

¹ Marknadsnoterade aktier är näringsbetingade om innehavet utgör en kapitaltillgång och det sammanlagda röstetalet för ägarföretagets samtliga andelar uppgår till minst 10 procent av röstetalet för samtliga aktier i bolaget eller om innehavet betingas av rörelse som bedrivs av ägarbolaget eller av annat, på visst sätt definierat, närstående bolag.

² Teckningsrätter anses utgöra näringsbetingade aktiebaserade delägarätter om de underliggande aktierna som berättigade till teckningsrätterna är näringsbetingade. Teckningsrätter som förvärvas på annat sätt, till exempel genom köp, kan således aldrig vara näringsbetingade.

Aktiebolag

Aktiebolag beskattas för alla inkomster i inkomstslaget näringsverksamhet. Skattesatsen är 26,3 procent³. Beräkning av kapitalvinst respektive kapitalförlust, sker på samma sätt som för fysiska personer enligt vad som angivits ovan. Avdrag för kapitalförluster på aktier medges bara mot kapitalvinster på aktier och andra delägarätter. Sådana kapitalförluster kan även, om vissa villkor är uppfyllda, kvittas mot kapitalvinster på aktier och delägarätter i annat bolag inom samma koncern, under förutsättning att koncernbidragsrätt föreligger mellan detta bolag och det bolag som redovisat kapitalförlusten. Kapitalförluster på aktier och andra delägarätter, som inte har kunnat utnyttjas ett visst beskattningsår, får sparas och dras av mot kapitalvinster på aktier och andra delägarätter under efterföljande beskattningsår utan begränsning i tiden.

Om aktierna i Nordea utgör näringsbetingade andelar gäller särskilda regler.

Utnyttjande av Teckningsrätt

När Teckningsrätter utnyttjas för teckning av Nya Aktier sker inte någon beskattning. Anskaffningsutgiften för en Ny Aktie utgörs av emissionskursen. Vid avyttring av aktier förvärvade genom utnyttjande av Teckningsrätter ska aktieägarens omkostnadsbelopp för samtliga aktier av samma slag och sort sammanläggas och beräknas med tillämpning av genomsnittsmetoden. Eventuell likvid som erlagts för de Teckningsrätter som utnyttjats för teckning av Nya Aktier får läggas till vid beräkning av omkostnadsbeloppet för de Nya Aktierna.

Avyttring av erhållna Teckningsrätter

Teckningsrätterna kommer att marknadsnoteras. Aktieägare som inte vill utnyttja sin företrädesrätt att delta i Företrädesrättsemissionen kan sälja sina Teckningsrätter. Skattepliktig kapitalvinst ska då beräknas. Teckningsrätter som erhållits enligt detta erbjudande på grund av aktieinnehav i Nordea anses anskaffade för noll svenska kronor. Schablonmetoden får inte användas i detta fall. Hela försäljningsintäkten efter avdrag för omkostnader för avyttring ska således tas upp till beskattning. Omkostnadsbeloppet för de ursprungliga stamaktierna påverkas inte.

Om erhållna Teckningsrätter utgör näringsbetingade aktiebaserade delägarätter gäller särskilda regler.

Avyttring av förvärvade Teckningsrätter

En avyttring av Teckningsrätter utlöser kapitalvinstbeskattning. Om de avyttrade Teckningsrätterna köpts eller på annat sätt förvärvats mot ersättning utgörs ersättningen anskaffningsutgiften för dessa Teckningsrätter. Omkostnadsbeloppet för Teckningsrätterna beräknas enligt genomsnittsmetoden. Schablonmetoden får användas vid beräkningen av omkostnadsbeloppet för marknadsnoterade Teckningsrätter förvärvade på detta sätt.

Beträffande rätten att göra avdrag för kapitalförluster på marknadsnoterade Teckningsrätter gäller motsvarande regler som för kapitalförluster på marknadsnoterade aktier, se ovan under rubriken "*Skattefrågor i Sverige—Beskattning vid avyttring av aktier i Nordea*".

Förfall av Teckningsrätter

En Teckningsrätt som inte utnyttjas eller säljs, utan förfaller, anses avyttrad för noll svenska kronor.

Beskattning av utdelning

För fysiska personer och dödsbon beskattas utdelning på aktier i Nordea i inkomstslaget kapital med en skattesats om 30 procent. För fysiska personer och dödsbon innehålls skatten som preliminärskatt av Euroclear Sweden eller – för förvaltarregistrerade aktier – av förvaltaren. För aktiebolag beskattas utdelning i inkomstslaget näringsverksamhet med 26,3 procent³. Om aktierna i Nordea utgör näringsbetingade andelar gäller särskilda regler. Nordea ansvarar inte för att eventuell källskatt innehålls.

Aktieägare som är begränsat skattskyldiga

För aktieägare som är begränsat skattskyldiga i Sverige utgår normalt svensk källskatt på all utdelning från noterade svenska aktiebolag. Utdelning från Nordea är föremål för svensk källskatt om 30 procent⁴. Denna skattesats är dock i allmänhet reducerad genom skatteavtal som Sverige har med andra länder för undvikande av

³ För beskattningsår påbörjat före den 1 januari 2009 var skattesatsen 28 procent.

⁴ Samma kupongskatt gäller vid vissa andra utbetalningar från ett svenskt aktiebolag, exempelvis i samband med inlösen av aktier, utskiftning vid bolagets likvidation och återköp av aktier genom ett förvärvserbjudande som har riktats till samtliga aktieägare eller samtliga aktier av ett visst slag.

dubbelbeskattning. Källskatten innehålls av Euroclear Sweden vid utdelningstillfället. Om aktierna är förvaltarregistrerade svarar förvaltaren för skatteavdraget. Erhållande av Teckningsrätter utlöser inte skattskyldighet för källskatt.

Aktieägare och innehavare av Teckningsrätter som är begränsat skattskyldiga i Sverige och som inte bedriver verksamhet från fast driftställe i Sverige beskattas normalt inte i Sverige för kapitalvinster vid avyttring av aktier eller Teckningsrätter. Aktieägare respektive innehavare av Teckningsrätter kan dock bli föremål för beskattning i sin hemviststat. Enligt en särskild regel kan emellertid en fysisk person som är bosatt utanför Sverige ändå bli beskattad i Sverige vid försäljning av svenska aktier och Teckningsrätter, om personen under det kalenderår då försäljningen sker eller vid något tillfälle under de tio närmast föregående kalenderåren varit bosatt i Sverige eller stadigvarande vistats här. Tillämpligheten av denna regel kan dock i viss mån vara begränsad genom skatteavtal som Sverige har med andra länder för undvikande av dubbelbeskattning.

SKATTEFRÅGOR I DANMARK

Det följande är en sammanfattning av de skattekonsekvenser för personer som är obegränsat skattskyldiga i Danmark som enligt nu gällande dansk skattelagstiftning kan uppkomma som en följd av att äga stamaktier samt Teckningsrätter i Nordea eller med anledning av erbjudandet att teckna Nya Aktier. Sammanfattningen är inte avsedd att uttömmande behandla alla skattefrågor som kan uppkomma i sammanhanget. Den behandlar exempelvis inte de speciella regler som gäller för aktier som faller under den danska lagen om beskattning av pensionsavkastning (Da: Pensionsafkastbeskatningsloven), aktier som innehas som lagertillgång i näringsverksamhet eller aktier som innehas av investmentföretag eller investeringsfonder. Varje aktieägare och innehavare av Teckningsrätter rekommenderas att inhämta råd från skatteexpertis avseende de skattekonsekvenser som kan uppkomma till följd av att äga aktier samt Teckningsrätter i Nordea eller med anledning av erbjudandet att teckna Nya Aktier.

Beskattning vid avyttring av aktier i Nordea

Fysiska personer

Kapitalvinst vid avyttring av aktier i Nordea beskattas enligt danska skatteregler som aktieinkomst med en skattesats om 28 procent på inkomster som för ett år inte överstiger 48 300 danska kronor (2009). För gifta par är gränslöppet för att tillämpa skattesatsen om 28 procent 96 600 danska kronor (2009) oberoende av vilken av makarna som erhåller aktieinkomsten. Aktieinkomster på belopp mellan nyssnämnda belopp och 106 100 danska kronor (212 200 danska kronor för gifta par) (2009) är föremål för en skatt om 43 procent. Aktieinkomster som överstiger detta belopp är som huvudregel föremål för en skatt om 45 procent. Särskilda övergångsbestämmelser avseende orealiserade aktieinkomster per den 1 januari 2007 innebär dock att skattesatsen om 45 procent normalt bara gäller för det fall den fysiska personen realiserar aktieinkomster som överstiger de orealiserade aktieinkomsterna oberoende av från vilka aktier inkomsten härrör. Bestämmelserna avser att säkerställa att en aktieinkomst som överstiger 100 000 danska kronor (den dubbla summan för gifta par) som var orealiserad vid införandet av den högre skattesatsen om 45 procent aldrig ska bli föremål för en skatt om 45 procent. Vidare gäller särskilda övergångsbestämmelser för marknadsnoterade aktieinnehav som per den 31 december 2005 hade ett marknadsvärde understigande 136 600 danska kronor (273 100 danska kronor för gifta par). Bestämmelserna innebär att vinster på sådana innehav förblir skattefria.

Kapitalvinsten beräknas enligt genomsnittsmetoden.

Kapitalförlust vid avyttring av marknadsnoterade aktier får bara kvittas mot kapitalvinster på marknadsnoterade aktier och mot utdelning på marknadsnoterade aktier.

Aktiebolag

För aktiebolag är vinster vid avyttring av aktier som innehafts kortare tid än tre år skattepliktiga. Vinsterna beskattas med den lagstadgade bolagsskattesatsen som för närvarande uppgår till 25 procent. Kapitalförluster får endast kvittas mot kapitalvinster från avyttring av aktier som innehafts kortare tid än tre år. Förluster på aktier får sparas utan begränsning i tiden.

Vinster vid avyttring av aktier som innehafts under tre år eller längre är skattefria. Kapitalförluster är inte avdragsgilla.

Kapitalvinsten beräknas enligt genomsnittsmetoden.

Eftersom Teckningsrätterna ger innehavaren rätt att förvärva aktier till underkurs, kommer Nya Aktier som förvärvas genom utnyttjandet av Teckningsrätter erhållna på grund av aktieinnehav i bolaget att skattemässigt anses anskaffade vid samma tidpunkt som de aktier som gav rätt till Teckningsrätterna.

Nya Aktier som förvärvas genom utnyttjande av Teckningsrätter som förvärvats anses sannolikt anskaffade vid den tidpunkt Teckningsrätterna förvärvades.

Utnyttjande av Teckningsrätter

När Teckningsrätter utnyttjas för teckning av Nya Aktier sker inte någon beskattning. Anskaffningsutgiften för en Ny Aktie utgörs av teckningskursen (med tillägg för eventuellt belopp som erlagts för Teckningsrätterna).

Avyttring av erhållna Teckningsrätter

En vinst vid försäljning av Teckningsrätter som erhållits på grund av aktieinnehav i Nordea beskattas som en försäljning av aktier, det vill säga i enlighet med de regler som beskrivs ovan under "*Skattefrågor i Danmark—Beskattning vid avyttring av aktier i Nordea*". Teckningsrätter som erhållits anses anskaffade för noll danska kronor och hela försäljningspriset kommer utgöra en vinst (eftersom genomsnittsmetoden inte är tillämplig). Eftersom Teckningsrätterna innefattar en rätt att teckna aktier till underkurs, anses Teckningsrätterna i skattehänseende anskaffade vid samma tidpunkt som de aktier som gav rätt till Teckningsrätterna.

Avyttring av förvärvade Teckningsrätter

En vinst vid försäljning av förvärvade Teckningsrätter beskattas som en försäljning av aktier, dvs. i enlighet med de regler som beskrivs ovan under "*Skattefrågor i Danmark—Beskattning vid avyttring av aktier i Nordea*". Vinsten (eller förlusten) beräknas som skillnaden mellan försäljningspriset och anskaffningsutgiften (eftersom genomsnittsmetoden inte är tillämplig). Förvärvade Teckningsrätter anses i skattehänseende anskaffade vid den tidpunkt förvärvet skedde.

Förfall av Teckningsrätter

En Teckningsrätt som inte utnyttjas eller säljs utan snarare förfaller anses avyttrad för noll danska kronor.

Beskattning av utdelning

För danska aktieägare är utdelning på aktier i Nordea skattepliktig i både Sverige och Danmark. Enligt det nordiska skatteavtalet har Sverige som huvudregel rätt att ta ut källskatt om 15 procent på utdelningen. Den svenska källskatten innehålls av Euroclear Sweden vid utdelningstillfället. Om aktierna är förvaltarregistrerade svarar förvaltaren för skatteavdraget. Den danske aktieägaren måste ansöka om återbetalning av skatt som innehållits i Sverige överstigande 15 procent. Den danske aktieägaren kan erhålla avräkning i Danmark för skatt som innehållits i Sverige med ett belopp motsvarande 15 procent av utdelningen.

Erhållande av Teckningsrätter utlöser inte någon skattskyldighet i Danmark.

För danska aktieägare som är fysiska personer beskattas utdelning på aktier i Nordea enligt danska skatteregler som aktieinkomst med en skattesats om 28 procent upp till en total årlig aktieinkomst om 48 300 danska kronor (2009). För gifta par är gränobeloppet för att tillämpa skattesatsen om 28 procent 96 600 danska kronor (2009) oberoende vilken av makarna som erhåller aktieinkomsten. Aktieinkomster mellan nyssnämnda belopp och 106 100 danska kronor (212 200 danska kronor för gifta par) (2009) är föremål för en skatt om 43 procent. Aktieinkomster som överstiger detta belopp är som huvudregel föremål för en skatt om 45 procent. Den danske aktieägaren kan yrka avräkning för skatt som innehållits i Sverige med ett belopp motsvarande 15 procent av utdelningen.

Särskilda övergångsbestämmelser avseende förluster på onoterade aktier som realiserats före den 1 januari 2006 innebär att sådana förluster får kvittas mot utdelning på marknadsnoterade aktier. Enligt samma bestämmelser får förluster på marknadsnoterade aktier som realiserats före den 1 januari 2006 kvittas mot utdelning på marknadsnoterade aktier.

För danska aktiebolag beskattas utdelning på aktier i Nordea som huvudregel med en effektiv skattesats om 16,5 procent (66 procent av utdelningen ingår i bolagets skattepliktiga inkomst vilken är föremål för en skatt om 25 procent). Det danska bolaget kan i sin deklaration yrka avräkning för skatt som innehållits i Sverige med ett belopp motsvarande 15 procent av utdelningen.

SKATTEFRÅGOR I FINLAND

Det följande är en sammanfattning av de skattekonsekvenser som enligt nu gällande finsk skattelagstiftning kan uppkomma som en följd av att äga stamaktier samt Teckningsrätter eller med anledning av erbjudandet att teckna Nya Aktier. Sammanfattningen vänder sig till aktieägare samt innehavare av Teckningsrätter som är obegränsat skattskyldiga i Finland, om inte annat sägs. Sammanfattningen är inte avsedd att uttömmande behandla alla skattefrågor som kan uppkomma i sammanhanget. Den behandlar exempelvis inte de speciella regler som gäller för aktier som ägs av handelsbolag, enskilda näringsidkare eller helt eller delvis skattebefriade subjekt. Varje aktieägare och innehavare av Teckningsrätter rekommenderas att inhämta råd från skatteexpertis avseende de skattekonsekvenser som kan uppkomma till följd av att äga aktier samt Teckningsrätter eller med anledning av erbjudandet att teckna Nya Aktier.

Beskattning vid avyttring av aktier i Nordea

Fysiska personer

Fysiska personer och dödsbon beskattas för hela kapitalvinsten i inkomstslaget kapital vid försäljning av aktier i Nordea. Skatt tas ut med 28 procent av kapitalvinsten. Kapitalvinst respektive kapitalförlust beräknas som skillnaden mellan försäljningspriset efter avdrag för försäljningsutgifter och de avyttrade aktiernas anskaffningsutgift. När teckningsrätter utnyttjas för att teckna nya aktier läggs anskaffningsutgiften för de aktier som gav rätt till teckningsrätterna till anskaffningsutgiften för de Nya Aktierna och fördelas lika mellan de ursprungliga och de nytecknade aktierna. Istället för aktiernas anskaffningsutgift har fysiska personer och dödsbon rätt att från försäljningspriset dra av en antagen kostnad om 20 procent, eller om aktierna innehafts i minst tio år, 40 procent av försäljningspriset.

När Nya Aktier erhålls på grund av tidigare aktieinnehav kommer de Nya Aktierna anses anskaffade vid samma tidpunkt som de ursprungliga aktierna. I de fall aktieägaren har kunnat teckna fler Nya Aktier i Nordea än vad deras innehav före nyemissionen gav rätt till, kommer anskaffningstidpunkten för de Nya Aktierna anses utgöra teckningsdagen eller den dag Teckningsrätterna erhålls.

Kapitalförlust vid försäljning av aktier i Nordea är avdragsgill mot kapitalvinster som uppkommit under avyttringsåret samt under de tre efterföljande åren. Outnyttjade kapitalförluster kan således sparas under tre år, men får bara dras av mot kapitalvinster.

För fysiska personer och dödsbon är en kapitalvinst skattefri om det sammanlagda försäljningspriset för samtliga avyttringar under beskattningsåret, exklusive inre lösöre, liknande personliga tillgångar och skattefria avyttringar, inte överstiger 1 000 euro. Motsvarande kapitalförluster är inte avdragsgilla om det sammanlagda anskaffningsvärdet för de avyttrade tillgångarna understiger 1 000 euro.

Aktiebolag

Aktiebolag beskattas för kapitalvinster på näringsbetingade aktier i inkomstslaget näringsverksamhet. Skattesatsen är 26 procent. Aktierna anses utgöra näringsbetingade aktier om aktierna innehas som ett led i bolagets rörelse. Kapitalvinster på andra aktier beskattas i ett särskilt inkomstslag, också med en skattesats om 26 procent. Exempelvis kan aktier som är del av en långsiktig portföljinvestering för aktiebolag beskattas i detta inkomstslag.

Den skattemässiga avdragsrätten för kapitalförluster är beroende av om aktierna anses utgöra del av bolagets rörelsetillgångar eller ingå i bolagets särskilda inkomstslag. Kapitalförluster på näringsbetingade aktier ingår i bolagets allmänna rörelseförluster. Kapitalförluster på andra aktier anses hänförliga till bolagets särskilda inkomstslag och får bara kvittas mot kapitalvinster i samma inkomstslag under samma beskattningsår eller under de tre efterföljande åren. Skattemässiga rörelseförluster får inte kvittas mot vinster i det särskilda inkomstslaget och vice versa.

Om aktierna i Nordea utgör anläggningstillgångar i en rörelse och innehavet motsvarar minst 10 procent av aktiekapitalet, kan särskilda regler om skattefrihet vara tillämpliga. För innehav som understiger 10 procent och som utgör anläggningstillgångar gäller vidare särskilda regler för kapitalförluster.

Teckningsrätter

Utnyttjande av Teckningsrätt

När Teckningsrätter utnyttjas för teckning av Nya Aktier sker inte någon beskattning. Anskaffningsutgiften för en Ny Aktie utgörs av Teckningskursen. Vid avyttring av aktier förvärvade genom utnyttjande av Teckningsrätter kommer aktieägarens anskaffningsutgift för den ursprungligt innehavda aktien och den Nya Aktien vara den genomsnittliga kostnaden, vilken beräknas aktie för aktie varvid hänsyn tas till eventuella skillnader i anskaffningsutgift för de ursprungligt innehavda aktierna. Eventuellt belopp som erläggs för de Teckningsrätter som utnyttjas för att teckna Nya Aktier får läggas till vid beräkning av den skattemässiga anskaffningsutgiften för aktierna.

Avyttring av erhållna Teckningsrätter

Teckningsrätterna kommer att marknadsnoteras. Aktieägare som inte vill utnyttja sin företrädesrätt att delta i Företrädesrättsemissionen kan sälja sina Teckningsrätter. Vid försäljning av Teckningsrätter ska skattepliktig kapitalvinst beräknas. Teckningsrätter som erhållits enligt detta erbjudande på grund av aktieinnehav i Nordea anses anskaffade för noll euro. Teckningsrätterna anses anskaffade vid den tidpunkt de ursprungliga aktierna som gav rätt till Teckningsrätterna anskaffades. Även om det inte finns någon faktisk anskaffningsutgift för teckningsrätterna får fysiska personer och dödsbon dra av en antagen kostnad om 20 procent av försäljningspriset, eller om aktierna som gav rätt till Teckningsrätterna har innehaft i minst tio år, 40 procent av försäljningspriset.

Anskaffningsutgiften för de ursprungliga stamaktierna påverkas inte.

Avyttring av förvärvade Teckningsrätter

En avyttring av Teckningsrätter utlöser kapitalvinstbeskattning. Om de avyttrade Teckningsrätterna köpts eller på annat sätt förvärvats mot ersättning utgör ersättningen anskaffningsutgiften för sådana Teckningsrätter. Alternativt får fysiska personer och dödsbon från försäljningspriset dra av en antagen kostnad om 20 procent.

Beträffande rätten att göra avdrag för kapitalförluster på marknadsnoterade Teckningsrätter gäller motsvarande regler som för kapitalförluster på marknadsnoterade aktier, se ovan under rubriken “—Skattefrågor i Finland—Beskattning vid avyttring av aktier i Nordea”.

Förfall av Teckningsrätter

En kapitalförlust som uppkommer vid förfall av en Teckningsrätt bör vara avdragsgill för aktiebolag och fysiska personer.

Beskattning av utdelning

För finska aktieägare är utdelning på aktier i Nordea skattepliktig i både Sverige och Finland. Enligt det nordiska skatteavtalet har Sverige som huvudregel rätt att ta ut källskatt om 15 procent. Källskatten innehålls av Euroclear Sweden vid utdelningstillfället. Om aktierna är förvaltarregistrerade svarar förvaltaren för skatteavdraget. Den finske aktieägaren måste ansöka om återbetalning av innehållen svensk skatt som överstiger 15 procent. Den finske aktieägaren kan erhålla avräkning i Finland för skatt som innehållits i Sverige med ett belopp motsvarande 15 procent av utdelningen. Om den finske aktieägarens innehav i Nordea motsvarar minst 10 procent av aktiekapitalet utgår ingen källskatt på utdelningen.

Utdelning från Nordea är inte föremål för finsk preliminärskatt.

Erhållande av Teckningsrätter utlöser inte någon skattskyldighet i Finland.

För fysiska personer med hemvist i Finland är bruttoutdelningen skattepliktig i Finland på så sätt att 30 procent av utdelningen är skattefri och 70 procent av utdelningen beskattas som inkomst av kapital med en skattesats om 28 procent.

För aktiebolag med hemvist i Finland är bruttoutdelningen skattepliktig i Finland på så sätt att 25 procent av utdelningen är skattefri och 75 procent av utdelningen beskattas som rörelseinkomst eller som inkomst i ett särskilt inkomstslag med en skattesats om 26 procent. Om ett aktiebolags innehav i Nordea motsvarar minst 10 procent av aktiekapitalet eller rösterna är dock utdelningen skattefri i Finland. Även utdelningar till finska marknadsnoterade bolag är skattefri i Finland oberoende av innehavets storlek.

Stämpelskatt

Ingen finsk stämpelskatt utgår vid en överlåtelse av Nya Aktier eller Teckningsrätter.

SKATTEFRÅGOR I NORGE

Bedömningen nedan är, om inte annat anges, baserad på per datumet för detta prospekt gällande lagar i Norge och kan således komma att ändras på grund av lagändringar efter detta datum. Sådana ändringar kan såvitt avser norska skatter även få retroaktiv effekt.

Följande sammanfattning är inte avsedd att uttömmande behandla alla skattefrågor som kan uppkomma som en följd av att förvärva, äga eller avyttra aktier eller Teckningsrätter i Nordea. Sammanfattningen behandlar vidare bara aktieägarkategorier uttryckligen angivna nedan (fysiska personer och aktiebolag) och bara för aktieägare som är obegränsat skattskyldiga i Norge. Investerare bör inhämta råd från sina professionella rådgivare avseende de skattekonsekvenser som kan uppkomma till följd av att teckna, förvärva, äga, avyttra eller lösa in Nya aktier eller Teckningsrätter enligt lagstiftningen i den stat där de är medborgare, bosatta, vanligen bosatta eller har sitt hemvist.

Beskattning vid avyttring av aktier i Nordea

Fysiska personer

Försäljning, inlösen eller annan överlåtelse av aktier ses som en avyttring enligt norska skatteregler. En kapitalvinst eller kapitalförlust som realiserar av en fysisk person som är obegränsat skattskyldig i Norge (en "Norsk fysisk person") genom en avyttring av aktier är skattepliktig respektive avdragsgill i Norge. En sådan kapitalvinst eller kapitalförlust inkluderas eller dras av vid beräkningen av allmän inkomst för det år avyttringen sker. Allmän inkomst beskattas med en skattesats om 28 procent. Vinsten är skattepliktig och förlusten är ej avdragsgill oberoende av innehavstid eller antal aktier som avyttras.

Den skattepliktiga vinsten respektive avdragsgilla förlusten beräknas aktie för aktie som skillnaden mellan försäljningspriset och den Norska fysiska personens anskaffningsutgift för aktierna, inklusive utgifter som uppkommit i samband med förvärvet eller avyttringen av aktierna. Från denna kapitalvinst har den Norska fysiska personen rätt att dra av ett särskilt beräknat avdrag, förutsatt att detta avdrag inte redan har använts för att reducera skattepliktig utdelningsinkomst (se nedan).

Avdraget beräknas aktie för aktie. Avdraget för respektive aktie beräknas som anskaffningsutgiften för aktien multiplicerat med en bestämd riskfri ränta. Avdraget beräknas för varje kalenderår och fördelas endast till de aktieinnehav den Norska fysiska personen har per utgången av respektive kalenderår. Norska fysiska personer som avyttrar aktier kommer således inte ha rätt till något avdrag avseende det år avyttringen sker. Till den del det beräknade avdraget överstiger utdelning som erhållits på aktien under aktuellt år får detta överskjutande belopp sparas och dras av mot skattepliktiga utdelningar under senare år. Det outnyttjade avdraget inkluderas även i underlaget för beräkning av avdraget nästföljande år.

Avdraget får bara användas för att reducera en skattepliktig vinst och får inte dras av för att öka eller skapa en skattemässigt avdragsgill förlust, det vill säga att eventuella outnyttjade avdrag som överstiger kapitalvinsten vid avyttring av aktierna förfaller.

Om den Norska fysiska personen äger aktier som förvärvats vid olika tillfällen, kommer aktierna som förvärvats först anses ha avyttrats först, enligt en först-in-först-ut-princip.

En Norsk fysisk person som flyttar utomlands och på denna grund upphör att vara obegränsat skattskyldig i Norge anses skattskyldig i Norge för en eventuell framtida vinst på de aktier som innehavdes vid den tidpunkt personen upphörde att vara obegränsat skattskyldig i Norge eller enligt tillämpligt skatteavtal anses ha hemvist i annan stat, som om aktierna hade avyttrats vid denna tidpunkt. Vinster upp till 500 000 norska kronor är inte skattepliktiga. Eventuella förluster är som huvudregel inte avdragsgilla. För en fysisk person som flyttar till en stat inom EES är latent förluster på de aktier som innehas när personen upphör att vara obegränsat skattskyldig i Norge avdragsgilla om de överstiger gränsen på 500 000 norska kronor. Den faktiska beskattningen (avdragsrätten för förlusten) kommer att ske när aktierna faktiskt avyttras. Om den fysiska personen flyttar till en stat utanför EES eller till en stat inom EES med vilket de norska skattemyndigheterna saknar möjlighet till informationsutbyte och assistans vid uppbörd av skatter, senareläggs dock beskattningen bara om den fysiska personen kan tillhandahålla tillräcklig säkerhet för betalning av eventuella skatteskulder. Om aktierna inte

avyttras inom fem år från det att aktieägaren upphörde att vara obegränsat skattskyldig i Norge eller enligt ett tillämpligt skatteavtal anses ha hemvist i en annan stat, kommer skattskyldigheten enligt dessa regler inte att gälla.

Aktiebolag

Aktieägare som är aktiebolag med skatterättslig hemvist i Norge ("Norska aktieägande bolag") beskattas normalt inte för kapitalvinster vid avyttring av aktier. Kapitalförluster vid motsvarande avyttringar är inte avdragsgilla.

Norska aktieägande bolag beskattas dock för 3 procent av sin årliga nettoinkomst från aktier (utdelning/kapitalvinster minskat med kapitalförluster) i bolag som är skattemässigt hemmahörande inom EES. Denna inkomst är föremål för norsk beskattning såsom allmän inkomst med en skattesats om 28 procent.

Teckningsrätter

Utnyttjande av Teckningsrätt

Norska aktieägares (fysiska personer och aktiebolag) utnyttjande av Teckningsrätter för att teckna Nya Aktier är inte föremål för beskattning i Norge. Utgifter i samband med aktieteckningen får läggas till anskaffningskostnaden för de Nya Aktierna.

Avyttring av Teckningsrätter

Försäljning eller annan överlåtelse av Teckningsrätter anses som en avyttring enligt norska skatteregler. För Norska fysiska personer är en kapitalvinst eller kapitalförlust som uppkommer vid en avyttring av Teckningsrätter skattepliktig respektive avdragsgill i Norge. En sådan kapitalvinst eller kapitalförlust inkluderas vid beräkningen av den allmänna inkomsten under avyttringsåret. Skatt tas ut med 28 procent av den allmänna inkomsten.

För Norska aktieägande bolag är som huvudregel kapitalvinster vid avyttring av Teckningsrätter skattefria och kapitalförluster är ej avdragsgilla. Norska aktieägande bolag beskattas dock för 3 procent av sin årliga nettoinkomst från aktier (utdelning/kapitalvinster minskat med kapitalförluster) i bolag som är hemmahörande inom EES. Dessa bestämmelser omfattar även vinster och förluster vid avyttring av teckningsrätter som avser aktier i nyssnämnda bolag. Den beräknade inkomsten är föremål för norsk beskattning såsom allmän inkomst med en skattesats om 28 procent.

Förfall av Teckningsrätter

En Teckningsrätt som inte utnyttjas eller säljs utan förfaller anses avyttrad för noll norska kronor.

Beskattning av utdelning

Enligt norsk skattelagstiftning kan utdelning utbetalas utan krav på att något belopp innehålls för norsk preliminärskatt.

För norska aktieägare är utdelning på aktier i Nordea skattepliktig i Sverige och potentiellt i Norge. Enligt det nordiska skatteavtalet har Sverige som huvudregel rätt att ta ut källskatt om 15 procent på utdelning. Källskatten innehålls av Euroclear Sweden vid utdelningstillfället. Om aktierna är förvaltarregistrerade svarar förvaltaren för skatteavdraget. Den norska aktieägaren måste ansöka om återbetalning av innehållen svensk skatt som överstiger 15 procent.

Fysiska personer

För Norska fysiska personer beskattas utdelning som allmän inkomst med en skattesats om 28 procent.

Norska fysiska personer har dock rätt att dra av ett särskilt beräknat avdrag när de beräknar sin skattepliktiga utdelningsinkomst. Se avsnitt "*—Skattfrågor i Norge—Beskattning vid avyttring av aktier i Nordea—Fysiska personer*" ovan avseende beräkning av avdraget.

Om vissa villkor är uppfyllda har Norska fysiska personer även rätt att från sin norska skatt avräkna eventuell källskatt som innehållits i Sverige på utdelningen.

Aktiebolag

Utdelning som lämnas till Norska aktieägande bolag är normalt inte skattepliktig.

Norska aktieägande bolag beskattas dock för 3 procent av sin årliga nettoinkomst från aktier (utdelning/kapitalvinster minskat med kapitalförluster) i bolag som skattemässigt anses hemmahörande inom EES. Dessa bestämmelser omfattar även vinster och förluster vid avyttring av teckningsrätter som avser aktier i nyssnämnda bolag. Den beräknade inkomsten är föremål för norsk beskattning såsom allmän inkomst med en skattesats om 28 procent.

Förmögenhetsskatt

För Norska fysiska personer ingår värdet på innehavda aktier i underlaget för förmögenhetsskatten. För närvarande uppgår marginalsattesatsen till 1,1 procent av det beskattningsbara värdet. I förmögenhetsskattehänseende tas marknadsnoterade aktier upp till det noterade värdet per den 1 januari.

Norska aktieägande bolag är inte föremål för förmögenhetsskatt.

Arvsskatt

Överlåtelse av aktier genom arv eller gåva kan bli föremål för norsk arvs- eller gåvoskatt. Överlåtelsen är dock inte föremål för norsk skatt om givaren/den avlidne vare sig var norsk medborgare eller skattemässigt bosatt i Norge.

Arvsskatten beräknas på marknadsvärdet vid överlåtelsepunkten. Arvsskattesatsen är progressiv från 0 till 15 procent. Den maximala arvsskattesatsen är i allmänhet 15 procent och vid arv och gåva från föräldrar till barn är den 10 procent.

Stämpelskatt vid avyttring av aktier

Ingen stämpelskatt eller liknande avgifter utgår i Norge vid en överlåtelse av aktier eller teckningsrätter.

VISSA FEDERALA INKOMSTSKATTEKONSEKVENSER I USA

UPPLYSNING CIRCULAR 230

FÖR ATT UPPFYLLA AMERIKANSKA SKATTEMYNDIGHETENS CIRKULÄR 230 INFORMERAS HÄRMEDE POTENTIELLA INVESTERARE OM ATT: (A) DE AMERIKANSKA FEDERALA SKATTEFRÅGOR SOM BESKRIVS ELLER HÄNVISAS TILL I DETTA PROSPEKT INTE ÄR AVSEDDA ELLER SKRIVNA FÖR ATT ANVÄNDAS SOM, OCH KAN INTE HELLER ANVÄNDAS AV POTENTIELLA INVESTERARE, I SYFTE ATT UNDVIKA STRAFF SOM KAN PÅFÖRAS ENLIGT DEN AMERIKANSKA INKOMSTSKATTELAGEN (AMÉ: INTERNAL REVENUE CODE); (B) BESKRIVNINGEN ANVÄNDS I SAMBAND MED NORDEAS MARKNADSFÖRING AV TRANSAKTIONEN OCH DE FRÅGOR SOM TAS UPP HÄRI, OCH (C) POTENTIELLA INVESTERARE BÖR INHÄMTA RÅD FRÅN SKATTEEXPERTIS AVSEENDE DE SKATTEKONSEKVENSER SOM KAN UPPKOMMA BEROENDE PÅ DENNES SPECIFIKA SITUATION.

Det följande är en sammanfattning av de amerikanska federala inkomstskattekonsekvenser som kan uppkomma vid erhållandet, utnyttjandet och avyttring av Teckningsrätter som erhållits i Företrädesrättsemissionen samt ägande och avyttring av aktier eller FDR som förvärvas vid utnyttjande av de Teckningsrätter som erhållits vid Företrädesrättsemissionen. Sammanfattningen är inte avsedd att uttömmande behandla alla amerikanska federala inkomstskattefrågor som kan uppkomma i sammanhanget och behandlar inte heller delstatliga och lokala inkomstskattefrågor, utländsk skatterätt samt annan amerikansk federal skatt. Sammanfattningen är baserad på Internal Revenue Code of 1986 i gällande form ("Koden"), tillämpningsföreskrifter (AmE: *Treasury Regulations*) utfärdade därunder, rättsliga beslut samt publicerade överväganden och uttalanden från amerikanska skattemyndigheten (AmE: *Internal Revenue Service*) ("IRS"), vilka är gällande vid tidpunkten för utfärdandet av detta prospekt. Dessa rättskällor kan tolkas på olika sätt och kan även komma att ändras, även retroaktivt, över tiden. Detta kan medföra andra amerikanska federala inkomstskattekonsekvenser än vad som beskrivs nedan. Det har varken sökts eller kommer att sökas något förhandsbesked från IRS avseende de skattefrågor som beskrivs nedan och det kan inte garanteras att IRS inte kommer att inta en annan ställning i frågorna, eller att någon domstol kommer att göra en sådan motstridig bedömning.

Sammanfattningen är endast tillämplig om du innehar Teckningsrätter, stamaktier och/eller FDR som en kapitaltillgång enligt definitionen i avsnitt 1221 i Koden (i allmänhet egendom som innehas som en investering) och om du använder US-dollar som funktionell valuta. Sammanfattningen är inte avsedd att uttömmande behandla alla amerikanska federala inkomstskattefrågor som kan uppkomma mot bakgrund av investerarens speciella situation. Sammanfattningen behandlar vidare inte särskilda förhållanden eller omständigheter som kan vara av intresse för investerare som är föremål för särskilda regler enligt amerikanska federala inkomstskatteregler inklusive, men inte begränsat till, skattebefriade stiftelser (AmE: *grantor trusts*), fastighetsfonder, reglerade investmentbolag, mäklare eller handlare av värdepapper, handlare i värdepapper eller valutor som valt att använda verklig värdesvärdering (AmE: *mark-to-market*) vid bokföringen av sitt värdepappersinnehav, finansinstitut, försäkringsbolag, skattebefriade subjekt, investerare som är föremål för Alternativa Minimum Tax, innehavare (antingen faktiska eller skapade) av 10 procent eller mer av våra stamaktier, eller personer som innehar Teckningsrätter, stamaktier och/eller FDR som del av en säkring, optionsstrategi (AmE: *straddle*), konvertering eller faktisk försäljning (AmE: *constructive sale transaction*). Utöver detta är investerare som innehar Teckningsrätter, stamaktier och/eller FDR indirekt via handelsbolag föremål för speciella regler som inte beskrivs nedan. I det följande utgås vidare ifrån att du inte, på grund av särskilda omständigheter, saknar rätt att erhålla Teckningsrätter enligt tillämplig värdepapperslagstiftning. **Du bör inhämta råd från skatteexpertis avseende de amerikanska federala, delstatliga samt lokala och utländska skattekonsekvenser som kan uppkomma för dig till följd av erhållande, utnyttjande och avyttring av Teckningsrätter samt ägande och avyttring av stamaktier och FDR.**

Sammanfattningen nedan är endast tillämplig för dig om du är den verkliga ägaren till Teckningsrätterna, stamaktierna och/eller FDR och du ur amerikanskt federalt inkomstskattehänseende är, (1) en individ som är medborgare eller bosatt i USA, (2) ett företag eller annan entitet som motsvarar ett företag bildat enligt amerikansk rätt eller rätten i någon amerikansk delstat eller i District of Columbia, (3) en stiftelse (AmE: *trust*), om samtliga stiftelsens väsentliga beslut kontrolleras av en eller flera amerikanska personer och den huvudsakliga tillsynen utövas av en amerikansk domstol eller om stiftelsen enligt ett tillämpligt giltigt beslut blir beskattad som en amerikansk person eller (4) ett dödsbo vars intäkter är föremål för amerikansk federal inkomstskatt oberoende av källan (i varje fall en "amerikansk innehavare"). I sammanfattningen förutsätts att en innehavare av FDR ur ett amerikanskt federalt inkomstskattehänseende behandlas som innehavare av de underliggande stamaktierna.

Beskattning av Teckningsrätter

Erhållande av Teckningsrätter

Enligt avsnitt 305 i Koden kommer en innehavare av stamaktier eller FDR som erhåller Teckningsrätter under vissa omständigheter att ses som om han mottagit en utdelning, vilken är skattepliktig för en sådan innehavare i enlighet med vad som beskrivs under "*Beskattning av aktier och FDR—Beskattning av Utdelning*". Normalt kommer en innehavare av stamaktier eller FDR som erhåller Teckningsrätter att behandlas som om han har mottagit en sådan utdelning, om innehavarens proportionella del av våra intäkter och resultat eller tillgångar ökar och andra innehavare mottar utdelning i kontanter eller annan egendom. I detta sammanhang innefattar termen "innehavare", innehavare av en konvertibel eller en rätt att förvärva aktier. Även om rättsläget är oklart, är det vår bedömning att utdelningen av Teckningsrätter inte ska ses som en skattepliktig aktieutdelning enligt avsnitt 305 i Koden. Vi och våra ombud avser att behandla utdelningen av Teckningsrätterna i enlighet med denna bedömning och följande beskrivning utgår ifrån att denna bedömning inte kommer att ifrågasättas. Det bör noteras att vår bedömning inte är bindande för IRS och det kan inte garanteras att den inte kommer att ifrågasättas och, om den skulle ifrågasättas, att detta inte kommer att medföra en annan bedömning. Om vår bedömning inte skulle vinna framgång vid ett ifrågasättande kommer marknadsvärdet på de Teckningsrätter du erhåller att behandlas som utdelning. En sådan utdelning är skattepliktig för dig i enlighet med vad som beskrivs under "*Beskattning av aktier och FDR—Beskattning av Utdelning*". **Du rekommenderas starkt att inhämta råd från skatteexpertis avseende risken för att erhållandet av Teckningsrätter kommer att ses som en skattepliktig utdelning.**

Försäljning eller annan skattepliktig överlåtelse av Teckningsrätter

Vid en försäljning eller annan liknande skattepliktig överlåtelse av en Teckningsrätt realiserar du normalt en kapitalvinst eller kapitalförlust om ett belopp motsvarande skillnaden mellan försäljningsersättningen och din justerade skattemässiga anskaffningsutgift för Teckningsrätten. Se närmare nedan under rubriken "*Beskattning av aktier och FDR—Passiv inkomst i utländska bolag (AmE: Passive foreign investment companies)*".

Det belopp som realiseras vid en avyttring eller annan liknande skattepliktig överlåtelse av en Teckningsrätt kommer normalt att motsvara det belopp du erhåller i kontanter vid bytet till Teckningsrätten. Om den ersättning som du erhåller för Teckningsrätten inte betalas ut i US-dollar, kommer ersättningen omräknas till US-dollar. I regel kommer värdet i US-dollar beräknas utifrån värdet den dagen ersättningen erhålls om beskattning sker enligt kontantmetoden och dagen för överlåtelsen om beskattning sker enligt bokföringsmässiga grunder. Om Teckningsrätterna behandlas som omsatta på en "etablerad värdepappersmarknad" (AmE: *established securities market*) och beskattning sker enligt kontantmetoden, eller beskattning sker enligt bokföringsmässiga grunder hos någon som gjort ett särskilt val, kommer ersättningen omräknas utifrån valutakursen på avräkningsdagen för försäljningen eller den liknande skattepliktiga överlåtelsen.

Om marknadsvärdet på Teckningsrätterna den dagen de ges ut motsvarar eller överstiger 15 procent av marknadsvärdet på de stamaktier eller FDR som ger rätt till Teckningsrätterna, ska i allmänhet ditt skattemässiga värde för sådana stamaktier eller FDR allokeras mellan stamaktierna eller FDR och Teckningsrätterna. En sådan allokering ska göras utifrån marknadsvärdet på stamaktierna eller FDR respektive Teckningsrätterna den dag Teckningsrätterna ges ut.

Om marknadsvärdet på Teckningsrätterna den dagen de ges ut är mindre än 15 procent av marknadsvärdet på de stamaktier eller FDR som ger rätt till Teckningsrätterna, kommer ditt skattemässiga värde för sådana Teckningsrätter normalt att vara noll och ditt värde på de stamaktier och FDR som ger rätt till Teckningsrätterna kommer att vara oförändrat. Du kan aktivt välja (i ett yttrande som bifogas till din i rätt tid upprättade amerikanska federala inkomstskattedeklaration för det år då Teckningsrätterna erhålls) att allokera en del av underlaget för stamaktier och FDR till Teckningsrätterna på det vis som beskrivs i nästföljande stycke. Ett sådant val går inte att ångra och måste tillämpas på samtliga Teckningsrätter som du erhåller enligt Företrädesrättsemissionen.

Vinst eller förlust vid försäljning eller annan liknande skattepliktig överlåtelse av Teckningsrätterna kommer att ses som långfristig kapitalvinst eller kapitalförlust om du antas inneha Teckningsrätterna under mer än ett år. Se närmare diskussionen om passiv inkomst i utländska bolag nedan under rubriken "*—Beskattning av aktier och FDR—Passiv inkomst i utländska bolag*". Innehavstiden för dina Teckningsrätter börjar räknas från den dag du erhöll de stamaktier eller FDR som gav rätt till Teckningsrätterna. Vinst eller förlust kommer vanligtvis att behandlas som en i USA uppkommen vinst eller förlust. Avdragsrätten för kapitalförluster är föremål för begränsningar.

Den skattepliktiga ersättning som erhålls i utländsk valuta vid försäljningen eller annan liknande skattepliktig överlåtelse av en Teckningsrätt motsvarar den summa som realiserats i US-dollar vid försäljningen eller den skattepliktiga överlåtelsen. Vinst eller förlust som uppkommer vid en efterföljande konvertering av utländsk valuta till US-dollar kommer i regel behandlas enligt vanliga regler som en i USA uppkommen ordinarie intäkt eller förlust.

Om du låter Teckningsrätterna förfalla utan att utnyttja, sälja eller byta dem kommer, utan hinder av det ovan nämnda, något värde inte att allokeras till Teckningsrätterna och du kommer inte att realisera någon förlust vid förfall av Teckningsrätterna.

För det fall att erhållandet av Teckningsrätterna bestäms utgöra en skattepliktig överlåtelse (vilket beskrivs ovan under "*—Beskattning av Teckningsrätter—Erhållande av Teckningsrätter*"), kommer det skattemässiga värdet för de Teckningsrätter du erhåller motsvara marknadsvärdet på Teckningsrätterna den dagen de utges och det skattemässiga värdet för dina stamaktier eller FDR kommer inte att påverkas av utgivandet av Teckningsrätterna. Din innehavstid för Teckningsrätterna kommer i sådant fall börja räknas från den dag du erhåller Teckningsrätterna.

Utnyttjande av Teckningsrätter

När du utnyttjar en Teckningsrätt utlöses inte någon amerikansk federal inkomstskatt. Anskaffningsutgiften för en stamaktie eller FDR som förvärvas vid utnyttjande av en Teckningsrätt kommer normalt att motsvara det kontantbelopp som erläggs som teckningskurs (som, för det fall betalningen görs i annat än US-dollar, kommer att motsvara värdet i US-dollar av teckningskursen i annan valuta på dagen för förvävet) inklusive din anskaffningsutgift (om någon) för Teckningsrätten i US-dollar. Om stamaktierna eller FDR betraktas som omsatta på en "etablerad värdepappersmarknad" och beskattning sker enligt kontantmetoden, eller beskattning sker enligt bokföringsmässiga grunder hos någon som gjort ett särskilt val, kommer omsättningen omräknas utifrån valutakursen på avräkningsdagen för utnyttjandet. Innehavstiden för stamaktier eller FDR som förvärvas vid utnyttjande av en Teckningsrätt kommer att börja räknas från dagen då Teckningsrätterna utnyttjas.

Beskattning av aktier och FDR

Beskattning av utdelning

Enligt reglerna om passiv inkomst i utländska bolag som beskrivs nedan under rubriken “—*Beskattning av aktier och FDR—Passiv inkomst i utländska bolag*”, ska utdelning hänförlig till stamaktier och FDR i regel inkluderas i bruttoinkomsten där den tas upp som *utdelningsinkomst från utländsk källa* i den utsträckning utbetalning sker från nuvarande eller balanserade intäkter och resultat, fastställda enligt amerikansk federal inkomstskattelag. Utdelning som överstiger sådana intäkter och resultat kommer att behandlas som en icke skattepliktig kapitalavkastning i den utsträckning den motsvarar din justerade anskaffningsutgift för stamaktier eller FDR och därefter som kapitalvinst. Emellertid kommer vi inte att beräkna våra intäkter och resultat enligt amerikansk federal inkomstskattelag, därför bör du förvänta dig att all utdelning från oss kommer att behandlas som utdelning även om utskiftningen egentligen skulle behandlas som icke skattepliktig kapitalavkastning eller kapitalvinst enligt de ovan beskrivna reglerna. Utdelning till företag kommer inte att vara avdragsgill, vilket motsvarande utdelning från ett amerikanskt företag hade varit. Utdelning som sker i annan valuta än US-dollar kommer att omräknas till US-dollar utifrån valutakursen per dagen för utdelningen oavsett om betalningen konverteras till US-dollar vid den tidpunkten. Den beskattningsbara utdelningen, i annan valuta, kommer alltså att motsvara en utdelning i US-dollar. Vinst eller förlust som uppkommer vid en efterföljande avyttring eller konvertering av utländsk valuta till US-dollar kommer att behandlas enligt vanliga regler som en i USA uppkommen ordinarie intäkt eller förlust.

För amerikanska innehavare som inte utgör företag, inkluderat amerikanska fysiska personer för beskattningsår före den 1 januari 2011, kommer utdelningar att beskattas enligt den lägre kapitalvinstskattesatsen som tillämpas på kvalificerade utdelningsinkomster, under förutsättning att (1) Nordea omfattas av förmånerna under ett inkomstskatteavtal med USA, (2) vi inte beskattas enligt reglerna om passiv inkomst i utländska bolag (enligt nedan) det beskattningsår som utdelningen utbetalas eller det föregående beskattningsåret och (3) vissa krav på innehavstid är uppfyllda. Nordea tror att det för närvarande omfattas av förmånerna under ett inkomstskatteavtal med USA.

Med förebehåll för vissa begränsningar, kommer svensk innehållen källskatt på utdelning vara avräkningsbar mot amerikansk federal inkomstskatt. Om en återbetalning av källskatten är möjlig enligt svensk rätt eller enligt tillämpligt skatteavtal mellan Sverige och USA, kommer den del av källskatten som återbetalas inte vara avräkningsbar mot skattepliktig amerikansk federal inkomstskatt (och inte heller berättiga till avdrag mot amerikansk skattepliktig intäkt). Beräkningen av avräkningsbart belopp sker separat för olika typer av inkomster. I detta avseende kommer utdelning som belöper på stamaktier eller FDR betecknas som “passiv inkomst” (AmE: *passive category income*) eller för vissa amerikanska innehavare, “allmän inkomst” (AmE: *general category income*). Amerikanska bestämmelser om avräkning av utländsk källskatt är komplicerade och amerikanska investerare bör inhämta råd från skatterättslig expertis för att avgöra om och i vilken utsträckning avräkning är möjlig i deras fall. Den som inte väljer att begära avräkning av erlagd utländsk källskatt kan du istället som regel begära avdrag post för post av all utländsk källskatt erlagd det aktuella beskattningsåret.

Försäljning eller annan liknande skattepliktig överlåtelse av aktier eller FDR

Enligt reglerna om passiv inkomst i utländska bolag som behandlades i avsnittet “—*Beskattning av aktier och FDR—Passiv inkomst i utländska bolag*”, kommer en kapitalvinst eller förlust realiserars vid en försäljning eller annan liknande skattepliktig överlåtelse av stamaktier eller FDR. Kapitalvinst eller förlust beräknas som skillnaden mellan beloppet som realiserats omräknat till US-dollar och den justerade anskaffningsutgiften (beräknad i US-dollar) för stamaktierna eller FDR. Sådan vinst eller förlust kommer i regel behandlas som en i USA uppkommen vinst eller förlust vid fastställandet av avräkningsbart belopp.

Det belopp som realiserars vid försäljningen motsvarar det kontantbelopp som erhålls vid försäljningen eller annan liknande skattepliktig överlåtelse av stamaktierna eller FDR. Om den ersättning som erhålls för stamaktier eller FDR inte betalas ut i US-dollar kommer ersättningen omräknas till US-dollar. I regel kommer värdet i US-dollar av en sådan betalning beräknas utifrån valutakursen den dagen ersättningen erhålls om beskattning sker enligt kontantmetoden, och dagen för avyttring om beskattning sker enligt bokföringsmässiga grunder. Om stamaktierna eller FDR betraktas som omsatta på en etablerad värdepappersmarknad och beskattning sker enligt kontantmetoden, eller beskattning sker enligt bokföringsmässiga grunder hos någon som gjort ett särskilt val, kommer ersättningen omräknas utifrån valutakursen på avräkningsdagen för försäljningen eller den liknande skattepliktiga överlåtelser.

Den skattepliktiga ersättning som erhålls i utländsk valuta vid försäljningen eller annan liknande skattepliktig överlåtelse motsvarar den summa som skulle ha realiserats i US-dollar. Vinst eller förlust som uppkommer vid en efterföljande konvertering av utländsk valuta till US-dollar kommer i regel behandlas enligt vanliga regler som en i USA uppkommen ordinarie vinst eller förlust.

Passiv inkomst i utländska bolag

Ett icke amerikanskt företag beskattas enligt reglerna om passiv inkomst i utländska bolag ("PFIC") för varje beskattningsår under vilket, efter att hänsyn tagits till inkomster och tillgångar hos vissa dotterföretag, antingen (i) minst 75 procent av bruttoinkomsten utgör passiv inkomst eller (ii) minst 50 procent av det kvartalsvis beräknade snittvärdet av dess tillgångar är hänförligt till tillgångar som genererar, eller innehas för att generera, passiv inkomst. Vid bestämmandet av företagets status som PFIC kommer vi anses som ägare till vår proportionella del av tillgångar och anses tjäna vår proportionella del av inkomster hänförliga till företag i vilka vi äger, direkt eller indirekt, 25 procent eller mer av kapitalet. Mot bakgrund av sammansättningen av våra tillgångar, inkomster och verksamhet, räknar vi inte med att bli betraktade som ett PFIC under det aktuella beskattningsåret som löper till och med den 31 december 2009 eller för överskådlig framtid. Då statusen som PFIC grundar sig på värdet av tillgångar och inkomster tjänade under året, och då värdet av våra tillgångar till stor del kommer påverkas av vårt börsvärde, som kan variera kraftigt, är det inte möjligt att med säkerhet fastställa att vi inte kommer att utgöra ett PFIC vid årets utgång. Vidare går det inte att avgöra om vi kommer att utgöra ett PFIC i framtiden även om vi behandlas som ett PCIF under nuvarande år eftersom klassificeringen är beroende av typen och omfattningen av vår inkomst och värdet på våra tillgångar. Om vi behandlas som ett PFIC, kommer vi inte att tillhandahålla den information som enligt bestämmelserna i Koden krävs för att kunna välja att behandlas som en "Qualified Electing Fund". Du bör inhämta råd från skatterättslig expertis angående de konsekvenser som uppkommer om vi skulle klassificeras som PFIC.

Om vi utgör ett PFIC, under något av de år då stamaktier eller FDR innehas, kommer innehavaren omfattas av särskilda regler avseende:

- (i) vinst realiserad vid försäljning eller liknande förfogande (inklusive pantsättning) av stamaktier eller FDR; och
- (ii) "överutdelning" till dig (i princip, utdelning som du erhåller på stamaktier eller FDR under ett och samma beskattningsår som överstiger 125 procent av de genomsnittliga årliga utdelningar som du erhållit på stamaktier eller FDR under de tre föregående beskattningsåren eller vid kortare innehavstid, den period stamaktier eller FDR innehafte).

Enligt dessa regler:

- (i) kommer vinst eller överutdelning att fördelas skönsmässigt över den tid du innehaft stamaktierna eller FDR;
- (ii) beloppet som allokteras till det år vinsten eller överutdelningen ägde rum samt alla år före det att vi blev PFIC att beskattas som ordinarie inkomst;
- (iii) belopp som allokteras till andra år att beskattas enligt den högsta tillämpliga marginalskattesatsen det aktuella året; och
- (iv) ränta kommer att påföras som kompensation för uppskjuten betalning av skatt, hänförlig till varje år under innehavstiden som vi var ett PFIC, före det beskattningsår vinsten eller överutdelningen realiserades.

Om vi är att anse som ett PFIC och om något av våra dotterbolag också anses som ett PFIC, kommer en amerikansk innehavare omfattas av reglerna om PFIC med avseende på ägarens indirekta ägande i sådant PFIC dotterföretag. Avseende innehavet i dessa dotterföretag kommer det som huvudregel inte vara möjligt att välja en värdering till verkligt värde (se nedan). Du bör rådfråga skatterättslig expertis angående konsekvenserna av en tillämpning av PFIC reglerna på något av de företag i vilket Nordea investerat.

Enligt föreslagna tillämpningsföreskrifter, vilka föreslås ha en retroaktiv effekt, kommer regler motsvarande de ovan beskrivna tillämpas på försäljning eller utnyttjande av Teckningsrätter om vi klassificeras som ett PFIC.

Som ett alternativ till de ovan beskrivna specialreglerna, kan innehavare av omsättningsbara aktier (AmE: *marketable stock*) i ett PFIC välja en värdering till verkligt värde avseende deras stamaktier eller FDR (inte Teckningsrätter). Stamaktier eller FDR kommer inte betraktas som omsättningsbara om inte aktierna eller FDR

är föremål för regelbunden omsättning på en noterad börs eller annan marknad. Om du väljer att värdera till verkligt värde kommer i regel varje år ett belopp som motsvarar värdeökningen av stamaktier eller FDR (värdeökningen fastställs på beskattningsårets sista dag) inräknas i den ordinarie inkomsten. En värdeminskning kommer i regel att vara avdragsgill men endast i den utsträckning det under tidigare år har tagits upp en verklig värdes-inkomst.

Om du äger aktier eller FDR under något år då vi är ett PFIC, är du skyldig att årligen på IRS blankett 8621 redovisa utdelning som erhållits på stamaktier eller FDR och vinster som realiserats vid avyttring av stamaktier eller FDR.

Informations- och avrapporteringskyldighet och innehållande av skatt (AmE: Backup Withholding)

I regel gäller informations- och avrapporteringskyldigheter för utdelning på stamaktier, FDR och för intäkter som erhållits vid försäljning eller utnyttjande av Teckningsrätter, stamaktier eller FDR inom USA eller via en mäklare med viss amerikansk koppling. Skatt, vilken för närvarande uppgår till 28 procent, kan innehållas från betalningar som du mottar i form av utdelning eller ersättning vid försäljning eller annat förfogande av Teckningsrätter, stamaktier eller FDR, om du inte uppger korrekt skattebetalningsnummer (vidimerad på IRS blankett W-9) eller på begäran kan styrka att du inte är föremål för innehållande av skatt, eller i övrigt uppfyller tillämpliga krav avseende innehållande av skatt. Den skatt som innehålls på ett belopp kan avräknas mot amerikansk federal inkomstskatt. Vidare kan skatt som innehålls med för stort belopp återfås genom ansökan hos IRS samt tillhandahållande av begärd information.

RESTRIKTIONER GÄLLANDE FÖRSÄLJNING OCH ÖVERLÅTELSE AV TECKNINGSRÄTTER OCH NYA AKTIER

TECKNINGSRÄTTER OCH NYA AKTIER

Nordea har inte vidtagit några åtgärder för att tillåta ett publikt erbjudande av de Nya Aktierna som omfattas av Företrädesrättsemissionen (genom utnyttjande av Teckningsrätter eller på annat sätt) i någon annan jurisdiktion än Danmark, Finland, Frankrike, Tyskland, Norge, Sverige och Storbritannien. Mottagande av detta prospekt innebär inget erbjudande i de jurisdiktioner där det skulle vara olagligt att lämna ett erbjudande och om så är fallet är detta prospekt endast avsett som information och får inte kopieras eller distribueras vidare. Utöver vad som anges i detta prospekt, får en investerare som mottar ett exemplar av detta prospekt inte betrakta detta prospekt som en inbjudan eller ett erbjudande och får inte heller under några omständigheter handla med Teckningsrätter eller Nya Aktier, såvida inte en sådan inbjudan eller ett sådant erbjudande skulle kunna ges till investeraren i fråga enligt lagstiftningen i den aktuella jurisdiktionen eller om Teckningsrätterna eller Nya Aktierna kan handlas utan att det strider mot icke uppfyllda krav på registrering eller andra legala krav. En investerare som mottar ett exemplar av detta prospekt får följaktligen inte distribuera eller sända ut prospektet och inte heller överlåta Teckningsrätter eller Nya Aktier till någon person eller inom eller till någon jurisdiktion om det kan innebära en överträdelse av lokala värdepapperslagar eller bestämmelser.

Om någon person (inklusive en finansiell mellanhand) vidarebefordrar detta prospekt till sådana territorier (oavsett om det sker enligt ett avtal, lagstadgade krav eller annorledes) ska denna person göra mottagaren uppmärksam på innehållet i detta avsnitt. Med undantag för vad som i övrigt uttryckligen sägs i detta prospekt gäller följande: (i) Teckningsrätter och Nya Aktier som tilldelas respektive erbjuds i Företrädesrättsemissionen får inte erbjudas, säljas, återförsäljas, överlåtas eller levereras, direkt eller indirekt, inom eller till medlemsstater inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ("EES") vilka har implementerat Prospektdirektivet, om detta inte sker i enlighet med tillämpliga undantag enligt Prospektdirektivet, och inte heller inom eller till USA, Australien, Kanada, Japan, Hong Kong eller någon annan jurisdiktion inom vilken det inte är tillåtet att erbjuda Teckningsrätterna eller de Nya Aktierna ("Obehöriga Jurisdiktioner"); (ii) detta prospekt får inte sändas till någon person i någon Obehörig Jurisdiktion; och (iii) överföringen av Teckningsrätter till ett värdepapperskonto som tillhör en aktieägare eller annan person i en Obehörig Jurisdiktion eller en medborgare i en Obehörig Jurisdiktion (i det följande kallade "Obehöriga Personer") innebär inte ett erbjudande av Nya Aktier till sådan person. Obehöriga Personer får inte utnyttja Teckningsrätter.

Om en investerare mottar, överlåter eller på annat sätt överför Teckningsrätter, utnyttjar Teckningsrätter för att förvärva Nya Aktier eller handlar med eller på annat sätt genomför transaktioner med Teckningsrätter som tilldelats eller Nya Aktier som erbjudits i Företrädesrättsemissionen, anses en sådan investerare ha lämnat, eller i vissa fall ombeds att lämna, bland annat följande utfästelser och garantier till Nordea och till personer som handlar på uppdrag av Nordea, om inte detta krav efterges av Nordea:

- (a) investeraren befinner sig inte i en Obehörig Jurisdiktion,
- (b) investeraren är inte en Obehörig Person,
- (c) investeraren agerar inte och har inte agerat på uppdrag av eller till förmån för en Obehörig Person,
- (d) om investeraren, eller någon för vems räkning eller till förmån för vilken investeraren agerar, är i USA är denne en qualified institutional buyer enligt definition i Rule 144A i Securities Act ("QIB"),
- (e) investeraren är införstådd med att varken Teckningsrätterna eller de Nya Aktierna som tilldelats respektive erbjudits genom Företrädesrättsemissionen har registrerats eller kommer att registreras enligt Securities Act och att dessa inte får erbjudas, säljas, pantsättas, återförsäljas, levereras, tilldelas, upptas eller på annat sätt överföras inom USA utom i enlighet med något undantag från, eller genom en transaktion som inte kräver, registrering enligt Securities Act, och
- (f) investeraren får utan att det strider mot lag erbjudas, uppta, teckna, och ta emot Teckningsrätter och Nya Aktier som erbjuds genom Företrädesrättsemissionen i den jurisdiktion där vederbörande är bosatt eller för närvarande befinner sig.

Nordea och personer som handlar på uppdrag av Nordea förlitar sig på investerarens utfästelser och garantier. Tillhandahållande av felaktig information eller efterföljande överträdelse av dessa utfästelser och garantier kan leda till att en transaktion i Teckningsrätterna eller Nya Aktierna är ogiltig och kan medföra skadeståndsansvar för investeraren.

Om en person agerar på uppdrag av en innehavare av Nya Aktier eller utnyttjar Teckningsrätter för dennes räkning (inklusive, men inte begränsat till, förmyndare, förvaltare, depåhållare eller finansiell mellanhand) ska

denne person lämna ovan nämnda utfästelser och garantier till Nordea såvitt avser utnyttjande av Teckningsrätter för innehavarens räkning. Om denne person inte kan lämna ovan nämnda utfästelser och garantier, är Nordea inte förpliktad att verkställa någon tilldelning av Teckningsrätter eller Nya Aktier till sådan person eller till person för vars räkning denne agerar. Med beaktande av de specifika restriktioner som redovisas nedan är en investerare (inklusive, men inte begränsat till, förmyndare, förvaltare, depåhållare eller finansiell mellanhand) som vill utnyttja eller på annat sätt handla med Teckningsrätter eller teckna Nya Aktier själv ansvarig för att kontrollera och följa tillämplig lagstiftning i varje relevant jurisdiktion, inklusive att införskaffa eventuella erforderliga tillstånd från myndigheter eller andra eller annars iaktta alla föreskrivna formaliteter samt att erlagga eventuella skatter med anledning av emissionen, överlåtelse eller annars i dessa territorier. Informationen i detta avsnitt är endast avsedd som en allmän vägledning. Råder några som helst tvivel rörande huruvida investeraren har rätt att utnyttja sina Teckningsrätter eller teckna Nya Aktier bör investeraren utan dröjsmål konsultera en professionell rådgivare.

Såvitt avser aktieägare som på Avstämningsdagen innehar stamaktier via finansiella mellanhänder, kommer Teckningsrätter inledningsvis att utbokas till respektive finansiell mellanhand. Finansiella mellanhänder äger inte rätt att utnyttja med några Teckningsrätter på uppdrag av någon person som befinner sig i en Otillåten Jurisdiktion eller på uppdrag av någon Obehörig Person och kan ombes att intyga detta i samband med att Teckningsrätterna utnyttjas.

Med vissa undantag har finansiella mellanhänder inte tillåtelse att skicka detta prospekt eller annan information om Företrädesrättsemissionen till någon Obehörig Jurisdiktion eller till någon Obehörig Person. Utbokning av Teckningsrätter till konton tillhörande personer i Obehöriga Jurisdiktioner eller till Obehöriga Personer utgör inget erbjudande till sådana personer om att förvärva Nya Aktier. Finansiella mellanhänder, till exempel mäklare, depåhållare och förvaltare, som har innehav för Obehöriga personers räkning kan överväga att sälja en del eller samtliga Teckningsrätter för dessa personers räkning i den utsträckning som detta är tillåtet enligt överenskommelser med dessa personer och gällande rätt samt överföra nettolikviden till dessa personers konton.

Med vissa undantag kommer instruktioner om teckning som sänts från eller poststämplats i en Obehörig Jurisdiktion att anses vara ogiltiga och de Teckningsrätter och Nya Aktier som erbjuds i Företrädesrättsemissionen kommer inte att levereras till en mottagare i en Obehörig Jurisdiktion. Nordea förbehåller sig rätten att bortse från utnyttjande (eller återkallande av sådant utnyttjande) som sker på uppdrag av en person som uppgett en adress i en Obehörig Jurisdiktion för mottagande, återkallande av utnyttjande eller leverans av sådana Nya Aktier, som inte kan utfästa eller garantera att denna person inte befinner sig i en Obehörig Jurisdiktion och inte är en Obehörig Person, som inte agerar diskretionärt för sådana personer, eller som enligt Nordeas eller dess uppdragstagares bedömning har lämnat försäkran eller instruktion om teckning i, eller sänt sådan från, en Obehörig Jurisdiktion. Vidare förbehåller sig Nordea rätten att helt enligt egen bedömning ogiltigförklara utnyttjande eller försök till utnyttjande av Teckningsrätter, som Nordea uppfattar har genomförts, verkställts eller sänts på ett sätt som kan innebära brott mot lagar eller bestämmelser i någon jurisdiktion.

Oaktat andra bestämmelser i detta prospekt förbehåller sig Nordea rätten att tillåta en innehavare att utnyttja Teckningsrätter, om Nordea enligt egen bedömning är övertygad om att transaktionen i fråga är undantagen från eller inte omfattas av lagar eller bestämmelser som utlöser de aktuella restriktionerna. Tillämpliga undantag i vissa jurisdiktioner beskrivs nedan. I dessa fall åtar sig Nordea inget ansvar för eventuella åtgärder som innehavaren vidtar eller för konsekvenser som denne kan förorsakas av att Nordea accepterar utnyttjandet av Teckningsrätter.

USA

Teckningsrätterna och de Nya Aktierna har inte och kommer inte att registreras enligt Securities Act eller hos någon värdepappersmyndighet i någon delstat eller annan jurisdiktion i USA och får endast erbjudas eller säljas av Nordea inom USA i enlighet med ett undantag från krav på registrering enligt Securities Act till personer som rimligen bedöms vara QIBs och som, med undantag för vad som anges under "Otecknade Aktier", vederbörligen har slutfört och upprättat ett s.k. "investor letter". I "investor letter", kommer respektive QIB som tecknar Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter att behöva utfästa, godkänna och bekräfta, och kommer genom att ha tecknat Nya Aktier anses ha utfäst, godkänt och bekräftat bland annat att:

- (a) (i) investeraren är en QIB, (ii) om investeraren tecknar Nya Aktier som uppdragstagare eller agent för en eller flera investerarkonton, att respektive ägare av sådant konto är en QIB, (iii) investeraren har full

- bestämmanderätt för investeringar med avseende på varje sådant konto, och (iv) investeraren har fullständig förmåga och befogenhet att lämna här avsedda utfästelser, bekräftelser och godkännanden för varje kontoinnehavares räkning,
- (b) Investeraren tecknar de Nya Aktierna för egen räkning, eller för en QIBs räkning, i respektive fall av investeringskäl, och inte i syfte att distribuera dessa (i sådan mening som avses i de federala värdepapperslagarna i USA) de Nya Aktierna,
 - (c) Investeraren är införstådd med, och har upplyst respektive verklig ägare, att Teckningsrätterna och de Nya Aktierna inte har varit och inte kommer att bli registrerade enligt Securities Act eller enligt någon annan tillämplig värdepapperslag i USA, och att dessa erbjuds och emitteras eller säljs till investeraren (eller sådan verklig ägare) genom en transaktion som inte inbegriper ett publikt erbjudande i USA i sådan mening som avses i Securities Act, det vill säga är undantaget från registreringskraven i Securities Act,
 - (d) Investeraren är införstådd med att Teckningsrätterna och de Nya Aktierna är “restricted securities” i den mening som avses i Rule 144(a)(3) i Securities Act och att de Nya Aktierna inte får deponeras till någon obegränsad depåbevisfacilitet, om inte, vid tidpunkt för sådan insättning, sådana Nya Aktier inte längre är “restricted securities” i den mening som avses i Rule 144(a)(3) i Securities Act,
 - (e) Investeraren tecknar inte Nya Aktier eller köper Teckningsrätter på andrahandsmarknaden på NASDAQ OMX Stockholm, NASDAQ OMX Helsinki och NASDAQ OMX Copenhagen som ett resultat av en allmän inbjudan eller allmän annons i den mening som avses i Rule 502 i Securities Act, inbegripet annonser, artiklar, meddelanden eller annan kommunikation som publicerats i någon tidning, tidskrift eller liknande media eller radio- eller TV-sändning; eller genom något seminarium eller möte vars deltagare har bjudits in genom en allmän inbjudan eller allmän annonsering i den mening som avses i Rule 502 i Securities Act,
 - (f) Investeraren har sådan kunskap och erfarenhet i finansiella frågor och affärsfrågor att han eller hon är kapabel till att bedöma förtjänsterna och riskerna av en investering i de Nya Aktierna, och han eller hon har den finansiella förmågan att bära den ekonomiska risken av en investering i de Nya Aktierna,
 - (g) Investeraren godkänner att om han eller hon önskar att återerbjuda, återförsälja, pantsätta eller på annat sätt överlåta någon av Teckningsrätterna eller de Nya Aktierna, kommer han eller hon inte att göra det förutom i enlighet med någon tillämplig federal eller delstatlig amerikansk värdepapperslag, och intygar att antingen
 1. investeraren kommer att överlåta de Nya Aktierna i en transaktion undantagen från kraven på registrering i Securities Act enligt Rule 144(e) eller Rule 144(k) (en “Rule 144-transaktion”) (om tillämpligt) och lämna ett skäligen godtagbart rättsutlåtande till Nordea som anger att överlåtelsen är undantagen från kraven på registrering enligt Securities Act samt att Teckningsrätterna och de Nya Aktierna, till följd av sådan överlåtelse, är fritt överlåtbara,
 2. investeraren kommer att överlåta Teckningsrätterna och de Nya Aktierna till en person som han eller hon skäligen tror är en QIB som förvärvar för sin egen räkning eller för en annan QIBs räkning i en transaktion som uppfyller kraven enligt Rule 144A enligt Securities Act (om tillämpligt) (en “Rule 144A-transaktion”),
 3. investeraren kommer att överlåta Teckningsrätterna och de Nya Aktierna i en utlandstransaktion i enlighet med Rule 903 eller 904 i Regulation S i Securities Act (en “Regulation S-transaktion”),
 4. investeraren kommer att överlåta Teckningsrätterna och de Nya Aktierna i en transaktion undantagen från kraven på registrering i Securities Act förutom en Rule 144-transaktion (om tillämpligt), en Rule 144A-transaktion eller en Regulation S-transaktion och lämna ett skäligen godtagbart rättsutlåtande till bolaget som anger att överlåtelsen är undantagen från kraven på registrering enligt Securities Act, givet att den person till vem sådana Teckningsrätter och Nya Aktier är överlåtna levererar ett brev till Nordea innehållande tidigare nämnda bekräftelser, utfästelser och godkännanden, eller
 5. investeraren kommer att överlåta Teckningsrätterna och de Nya Aktierna till följd av ett giltigt s.k. “registration statement” enligt Securities Act,
 - (h) Nordea, Emissionsgaranterna och vart av deras respektive närstående företag och agenter, och andra, kommer att förlita sig på sanningsenligheten och riktigheten i föregående utfästelser, garantier, bekräftelser och överenskommelser.

Termer använda i detta avsnitt vilka definieras i Rule 144A eller Regulation S används här med samma innebörd.

Otecknade Aktier

Avseende alla Otecknade Aktier (såsom definieras i “Legala frågor och kompletterande information—Avtal om teckning av Nya Aktier”) som Emissionsgaranterna garanterat att teckna ska, i händelse av att teckning inte kan ske, Emissionsgaranterna var för sig förvärva sådana, såsom beskrivs i avsnittet “*Legala frågor och kompletterande information—Avtal om teckning av Nya Aktier*”, sådana Otecknade Aktier har inte och kommer inte att registreras enligt Securities Act och får, med vissa undantag, inte erbjudas eller säljas inom USA.

Otecknade Aktier kommer att erbjudas och säljas utanför USA baserat på Regulation S. Emissionsgarantiavtalet föreskriver att Emissionsgaranterna direkt eller genom deras respektive närstående amerikanska mäklare får ombesörja ett erbjudande eller återförsäljning av Otecknade Aktier inom USA enbart till QIB baserat på Rule 144A.

Dessutom kan, fram till 40 dagar efter påbörjandet av erbjudandet av Otecknade Aktier, ett erbjudande om eller försäljning av Otecknade Aktier inom USA från någon mäklare (oavsett om denne deltar i erbjudandet) strida mot registreringskraven i Securities Act om ett sådant erbjudande eller försäljning genomförs på ett annat sätt än i enlighet med Rule 144A.

Varje förvärvare av Otecknade Aktier inom USA kommer i enlighet med Rule 144A, genom att ta emot detta prospekt, att anses ha utfäst, godkänt och bekräftat att:

- (a) förvärvaren (a) är en QIB, (b) förvärvar sådana Otecknade Aktier för sin egen räkning eller för en QIBs räkning och (c) är medveten om, och varje verklig ägare av sådana Otecknade Aktier har blivit upplyst om, att försäljningen av sådana Otecknade Aktier till förvärvaren görs baserat på Rule 144A.
- (b) förvärvaren är införstådd med att Otecknade Aktier inte har varit och inte kommer att registreras enligt Securities Act får och inte erbjudas, säljas, pantsättas eller på annat sätt överlåtas förutom (a) i enlighet med Rule 144A till en person som förvärvaren och en person som agerar för förvärvarens räkning, skäligen tror är en QIB som förvärvar för sin egen räkning eller för en QIBs räkning, (b) genom en utlandstransaktion i enlighet med Rule 903 eller 904 i Regulation S eller (c) följer av ett undantag från krav på registrering enligt Securities Act enligt Rule 144 därunder (om tillämpligt), i varje enskilt fall i överensstämmelse med varje tillämplig värdepapperslagstiftning i varje delstat i USA,
- (c) oaktat allt i strid med det föregående, får Otecknade Aktier inte deponeras till någon obegränsad depåbevisfacilitet med avseende på Otecknade Aktier som inrättats eller upprätthålls av en inlåningsbank, och
- (d) Nordea, Emissionsgaranterna och deras närstående och andra kommer att förlita sig på sanningen och riktigheten av de föregående bekräftelserna, utfästelserna och godkännandena. Om förvärvaren förvärvar Otecknade Aktier för en eller flera QIBs räkning, utfäster han eller hon att en egen investeringsbedömning har gjorts med hänsyn till varje sådant konto och att han eller hon har fullständig befogenhet att göra de föregående bekräftelserna, utfästelserna och godkännanden för varje sådant kontos räkning.

Potentiella förvärvare är härmed underrättade om att säljare av Otecknade Aktier kan ha förlitat sig på undantaget från bestämmelserna i paragraf 5 i Securities Act enligt Rule 144A.

EUROPEISKA EKONOMISKA SAMARBETSOMRÅDET

I fråga om andra medlemsstater i det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Danmark, Finland, Frankrike, Tyskland, Norge, Sverige och Storbritannien, vilka har implementerat Prospektdirektivet (var och en kallad en “Relevant Medlemsstat”), får ett erbjudande till allmänheten av de i detta prospekt omnämnda Teckningsrätterna eller Nya Aktierna inte lämnas i den Relevanta Medlemsstaten med undantag för att ett erbjudande till allmänheten i den Relevanta Medlemsstaten kan lämnas enligt följande undantag i Prospektdirektivet, om de har blivit implementerade i den Relevanta Medlemsstaten:

- (a) till juridiska personer med auktorisation eller lagstadgad behörighet att verka på finansmarknaderna samt enheter som inte är auktoriserade eller reglerade men vilkas verksamhetsföremål uteslutande är investeringar i värdepapper,
- (b) till juridisk person som uppfyller minst två av följande kriterier: (1) ett genomsnittligt antal anställda under det senaste räkenskapsåret på minst 250, (2) en total balansomslutning som överstiger 43 000 000 euro samt (3) en årlig nettoomsättning som överstiger 50 000 000 euro enligt vad som framgår av dess senaste årsredovisning eller koncernredovisning, och
- (c) under andra förhållanden som enligt artikel 3 i Prospektdirektivet inte kräver att Nordea offentliggör ett prospekt,

förutsatt att inget sådant erbjudande av Nya Aktier föranleder ett krav på att Nordea eller Emissionsgaranterna måste offentliggöra ett prospekt enligt artikel 3 i Prospektdirektivet.

Såvitt avser bestämmelserna ovan, avses med uttrycket "erbjudande till allmänheten" i förhållande till varje Teckningsrätt eller Ny Aktie i någon Relevant Medlemsstat, kommunikationen, oavsett form eller medium, av tillräcklig information om villkoren avseende Företrädesrättsemissionen, Teckningsrätterna och alla Nya Aktier som ska erbjudas för att en investerare ska ha förutsättningar att fatta beslut om att förvärva Nya Aktier, eftersom denna information kan komma att variera från medlemsstat till medlemsstat beroende på hur Prospektdirektivet har implementerats i de olika medlemsstaterna. Med uttrycket "Prospektdirektivet" avses även varje relevant implementeringsåtgärd i varje Relevant Medlemsstat.

RESTRIKTIONER RÖRANDE FÖRSÄLJNING I VISSA ANDRA JURISDIKTIONER

Storbritannien

Var och en av Emissionsgaranterna har garanterat och godkänt att: (i) den har enbart kommunicerat och låtit kommunicera, och kommer enbart att kommunicera eller låta kommunicera, en inbjudan eller uppmaning till att delta i investeringsaktiviteter (i den mening som avses i paragraf 21 i den brittiska lagen om finansiella tjänster och marknader (En: *Financial Services and Markets Act 2000*) ("FTM")) som den har mottagit i samband med emissionen eller försäljningen av Teckningsrätterna eller de Nya Aktierna vid omständigheter för vilka paragraf 21(1) i FTM inte är tillämplig för Nordea, och (ii) den har iakttagit, och kommer att iaktta, alla tillämpliga bestämmelser i FTM med hänsyn till allt som den har genomfört i relation till Teckningsrätterna eller de Nya Aktierna inom, från eller på andra sätt som involverat Storbritannien.

Schweiz

Detta prospekt utgör inte ett prospekt i den mening som avses i artikel 652a och 1156 i den schweiziska lagen om skyldigheter (Fr: *Code suisse des obligations*) eller ett noteringsprospekt enligt artikel 32 i noteringsreglerna för SWX Swiss Exchange. De Nya Aktierna kommer inte att noteras på SWX Swiss Exchange och därför uppfyller inte detta prospekt standarden för offentliggörande i noteringsreglerna för SWX Swiss Exchange. Således får inte Teckningsrätterna eller de Nya Aktierna erbjudas till allmänheten i eller från Schweiz, utan endast till en utvald och begränsad grupp investerare, vilka inte tecknar sig för Teckningsrätterna eller de Nya Aktierna i syfte att distribuera dem till allmänheten. Investerarna kommer vid olika tillfällen att kontaktas individuellt. Detta prospekt är personligt för varje person till vilken erbjudandet riktar sig till och utgör inte ett erbjudande till någon annan person. Detta prospekt får endast användas av de personer till vilka det har tilldelats i samband med erbjudandet, som beskrivs häri, och får varken direkt eller indirekt distribueras eller göras tillgängligt för andra personer utan Nordeas uttryckliga medgivande. Det får inte användas i samband med något annat erbjudande och ska i synnerhet inte kopieras och/eller distribueras till allmänheten i eller från Schweiz.

DIFC

Teckningsrätterna och de Nya Aktierna får inte, är inte och kommer inte att säljas, tecknas, överföras eller levereras, direkt eller indirekt, till någon person i DIFC som inte är en klient i den mening som avses i reglerna om affärsuppförande (En: *Conduct of Business Module of the Rules*) eller en kvalificerad investerare i den mening som avses i reglerna om erbjudna värdepapper (En: *Offered Securities Rules*), båda utgivna av Finansinspektionen i Dubai (En: the Dubai Financial Services Authority).

BOLAGSORDNING
FÖR
NORDEA BANK AB (publ)

516406-0120

(tidigare 556547-0977)

med godkända och registrerade ändringar till och med 23 maj 2008.¹

§ 1

Bolagets firma är Nordea Bank AB. Bolaget är publikt (publ).

§ 2

Styrelsen ska ha sitt säte i Stockholm.

§ 3

Föremålet för bolagets verksamhet är att bedriva sådan bankrörelse som avses i 1 kap. 3 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. I denna bestämmelse anges att med bankrörelse avses rörelse i vilken det ingår

1. betalningsförmedling via generella betalsystem, och
2. mottagande av medel som efter uppsägning är tillgängliga för fordringsägaren inom högst 30 dagar.

Föremålet för bolagets verksamhet är vidare att bedriva finansiell verksamhet och verksamhet som har ett naturligt samband därmed enligt 7 kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse. Enligt denna bestämmelse får bolaget i sin verksamhet bland annat

1. låna upp medel, till exempel genom att ta emot inlåning från allmänheten eller ge ut obligationer eller andra jämförbara fordringsrätter,
2. lämna och förmedla kredit, till exempel i form av konsumentkredit och kredit mot panträtt i fast egendom eller fordringar,
3. medverka vid finansiering, till exempel genom att förvärva fordringar och upplåta egendom till nyttjande (leasing),
4. förmedla betalningar,
5. tillhandahålla betalningsmedel,
6. ikläda sig garantiförbindelser och göra liknande åtaganden,
7. medverka vid värdepappersemissioner,
8. lämna ekonomisk rådgivning,
9. förvara värdepapper,
10. driva rembursverksamhet,
11. tillhandahålla värdefackstjänster,
12. driva valutahandel,
13. driva värdepappersrörelse under de förutsättningar som föreskrivs i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, samt

¹ Den extra bolagsstämman som hölls den 12 mars 2009 beslutade om ändringar av bolagsordningens §§ 5 och 6. Efter ändringarna ska aktiekapitalet vara lägst 2 700 000 000 euro och högst 10 800 000 000 euro med samma gränser för antalet aktier. Den ändrade bolagsordningen kommer att registreras i samband med fullbordandet av Företrädesrättsemissionen. Vidare har Styrelsen föreslagit för årsstämman 2009 som hålls den 2 april 2009 om ändring av § 6 till att tillåta antalet C-aktier maximalt får uppgå till 10 000 000.

14. lämna kreditupplysning under de förutsättningar som föreskrivs i kreditupplysningslagen (1973:1173).

Bolaget har vidare att som moderbolag ombesörja och ansvara för övergripande funktioner i koncernen såsom styrning, övervakning, riskkontroll och stabsfunktioner.

§ 4

Bolaget skall ha euro som redovisningsvaluta och aktiekapitalet skall vara bestämt i euro.

§ 5

Aktiekapitalet skall vara lägst 1 000 000 000 euro och högst 4 000 000 000 euro.

§ 6

Antalet aktier skall vara lägst 1 000 000 000 och högst 4 000 000 000.

Aktier kan utges i två aktieslag, Stamaktier och C-aktier. Stamaktier kan utges till ett antal av högst 4 000 000 000 och C-aktier till ett antal av högst 5 000 000.

Vid omröstning på bolagsstämman medför Stamaktie en röst och C-aktie en tiondels röst. C-aktie berättigar inte till vinstutdelning.

Beslutar bolaget att genom kontantemission eller kvittningsemission ge ut nya Stamaktier och C-aktier, skall ägare av Stamaktier och C-aktier äga företrädesrätt att teckna nya aktier av samma aktieslag i förhållande till det antal aktier innehavaren förut äger (primär företrädesrätt). Aktier som inte tecknats med primär företrädesrätt skall erbjudas samtliga aktieägare till teckning (subsidiär företrädesrätt). Om inte sålunda erbjudna aktier räcker för den teckning som sker med subsidiär företrädesrätt, skall aktierna fördelas mellan tecknarna i förhållande till det antal aktier de förut äger och, i den mån detta inte kan ske, genom lottning.

Beslutar bolaget att genom kontantemission eller kvittningsemission ge ut endast Stamaktier eller C-aktier, skall samtliga aktieägare, oavsett om deras aktier är Stamaktier eller C-aktier, äga företrädesrätt att teckna nya aktier i förhållande till det antal aktier de förut äger.

Beslutar bolaget att genom kontantemission eller kvittningsemission ge ut teckningsoptioner eller konvertibler har aktieägarna företrädesrätt att teckna teckningsoptioner som om emissionen gällde de aktier som kan komma att nytecknas på grund av optionsrätten respektive företrädesrätt att teckna konvertibler som om emissionen gällde de aktier som konvertiblerna kan komma att bytas ut mot.

Vad som ovan sagts skall inte innebära någon inskränkning i möjligheten att fatta beslut om kontantemission eller kvittningsemission med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt.

Vid ökning av aktiekapitalet genom fondemission skall nya aktier emitteras av varje aktieslag i förhållande till det antal aktier av samma slag som finns sedan tidigare. Därvid skall gamla aktier av visst aktieslag medföra rätt till nya aktier av samma aktieslag. Vad som nu sagts skall inte innebära någon inskränkning i möjligheten att genom fondemission, efter erforderlig ändring av bolagsordningen, ge ut aktier av nytt slag.

Bolagets styrelse äger besluta om minskning av aktiekapitalet genom inlösen av samtliga C-aktier. Vid beslut om inlösen skall innehavare av C-aktie vara skyldig att taga lösen med ett belopp som motsvarar aktiens kvotvärde, uppräknat per dag för inlösen med en räntefaktor om Euribor för den relevanta perioden med tillägg av 1,00 procentenheter, räknat från dag för betalning av erlagd teckningslikvid. Euribor för den relevanta perioden fastställs på dag för betalning av teckningslikvid. Utbetalning av inlösenbelopp skall ske snarast efter det att registrering av minskningen av aktiekapitalet ägt rum.

C-aktie, som innehas av bolaget självt, skall efter beslut av bolagets styrelse, kunna omvandlas till Stamaktie. Omvandlingen skall utan dröjsmål anmälas för registrering och är verkställd när registrering ägt rum.

§ 7

Styrelsen skall bestå av minst sex och högst femton ledamöter. Styrelsens ledamöter väljs på bolagsstämman för tiden till slutet av den första årsstämma som hålls efter det år då styrelseledamoten utsågs.

Vid val av styrelse skall eftersträvas att styrelsen inom sig som helhet besitter för styrelsearbetet erforderligt kunnande om och erfarenhet av de samhälls-, affärs- och kulturförhållanden som råder inom de regioner och marknadsområden där koncernens huvudsakliga verksamhet bedrivs.

Styrelsen skall årligen efter årsstämma fastställa en särskild arbetsordning för sitt arbete.

§ 8

För granskning av bolagets årsredovisning och bokföring samt styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning skall en eller två revisorer väljas av bolagsstämman. Uppdraget som revisor gäller till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet. Vid omval av revisor får bolagsstämman bestämma att uppdraget skall gälla till slutet av den årsstämma som hålls under det tredje räkenskapsåret efter revisorsvalet.

§ 9

Årsstämma hålls årligen i Stockholm före utgången av juni månad.

§ 10

Kallelse till bolagsstämma skall ske genom annonsering i Post- och Inrikes Tidningar samt Dagens Nyheter.

Kallelse till årsstämma samt kallelse till extra bolagsstämma där fråga om ändring av bolagsordningen kommer att behandlas skall utfärdas tidigast sex veckor och senast fyra veckor före stämman. Kallelse till annan extra bolagsstämma skall utfärdas tidigast sex veckor och senast två veckor före stämman.

För att få delta i förhandlingarna på bolagsstämma skall aktieägare dels vara upptagen i utskrift eller annan framställning av hela aktieboken avseende förhållandena fem vardagar före stämman, dels göra anmälan till bolaget senast kl 13.00 den dag som anges i kallelsen till stämman. Denna dag får ej vara söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton och ej infalla tidigare än femte vardagen före stämman.

Aktieägare eller ombud för aktieägare får vid bolagsstämma medföra högst två biträden. Biträde åt aktieägare får medföras vid bolagsstämma endast om aktieägaren i förväg anmält antalet biträden till bolaget. Sådan anmälan skall göras senast då anmälan för aktieägarers deltagande vid bolagsstämman skall vara gjord.

§ 11

Styrelsen får samla in fullmakter på bolagets bekostnad enligt det förfarande som anges i 7 kap. 4 § andra stycket aktiebolagslagen.

§ 12

På bolagsstämma avgörs ärenden genom öppen omröstning, om inte bolagsstämman beslutar om sluten omröstning. Vid stämman får varje aktieägare rösta för det fulla antalet aktier som han äger eller företräder.

§ 13

Vid årsstämma skall följande ärenden förekomma:

1. Val av ordförande vid stämman.
2. Upprättande och godkännande av röstlängd.
3. Godkännande av dagordning.
4. Val av minst en justeringsman.
5. Fråga om stämman blivit behörigen sammankallad.
6. Framläggande av årsredovisning, koncernredovisning samt revisionsberättelse och koncernrevisionsberättelse.
7. Fastställelse av resultaträkning och koncernresultaträkning samt balansräkning och koncernbalansräkning.

8. Beslut om dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen.
9. Beslut om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och den verkställande direktören.
10. Bestämmande av antalet styrelseledamöter.
11. I förekommande fall, bestämmande av antalet revisorer.
12. Fastställande av arvoden åt styrelseledamöter och revisorer.
13. Val av styrelse.
14. I förekommande fall val av revisorer.
15. Annat ärende, som ankommer på stämman enligt lag eller bolagsordningen.

§ 14

Bolagets räkenskapsår skall vara kalenderår.

§ 15

Bolagets aktier skall vara registrerade i ett avstämningsregister enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument.

Bolagsordningen antagen vid årsstämman den 3 april 2008.

LEGALA FRÅGOR OCH KOMPLETTERANDE INFORMATION

AVTAL OM TECKNING AV NYA AKTIER

Den extra bolagsstämman som hölls den 12 mars 2009 godkände Styrelsens beslut innebärande att Nordea ska emittera högst 1 430 059 525 Nya Aktier mot betalning av Teckningskursen 1,81 euro, 20,75 svenska kronor eller 13,49 danska kronor per Ny Aktie. Teckningskursen ska betalas i euro eller svenska kronor vid teckning med stöd av Teckningsrätter som är registrerade i det svenska kontoföringssystemet, i euro vid teckning med stöd av Teckningsrätter som är registrerade i det finska kontoföringssystemet och i euro eller danska kronor vid teckning med stöd av Teckningsrätter som är registrerade i det danska kontoföringssystemet, i enlighet med villkoren i detta prospekt. Beträffande Nya Aktier som garanteras av Emissionsgaranterna gäller även de villkor som beskrivs nedan.

Teckningsrätter

Innehavare av stamaktier per Avstämningsdagen erhåller Teckningsrätter som berättigar innehavaren att teckna Nya Aktier. De Nya Aktier och Teckningsrätterna erbjuds av Nordea (a) till personer i USA som skäligen anses vara en QIB med tillämpning av något undantag från krav på registrering enligt Securities Act, som har upprättat och översänt ett så kallat "investor letter" till Nordea, och (b) utanför USA i enlighet med Regulation S.

Envar av svenska staten, Sampo och Nordea-fonden har åtagit sig att teckna Nya Aktier i Företrädesrättsemissionen i förhållande till deras respektive pro rata-innehav, vad gäller Sampo och Nordea-fonden baserat på deras respektive innehav per den 10 februari 2009. I enlighet därmed har svenska staten (antingen direkt eller indirekt genom någon av den svenska regeringens myndigheter) åtagit sig att teckna Nya Aktier i relation till ett innehav om totalt 515 601 104 stamaktier (vilket utgjorde 19,9 procent av det totala antalet stamaktier i Nordea), Sampo i relation till totalt 320 552 100 stamaktier (vilket utgjorde 12,3 procent av det totala antalet stamaktier i Nordea) och Nordea-fonden i relation till totalt 106 700 107 stamaktier (vilket utgjorde 4,1 procent av det totala antalet stamaktier i Nordea).

Nordea-fondens och Sampos åtaganden, som undertecknades den 9 respektive 10 februari 2009, gjordes till förmån för Nordea och Emissionsgaranterna och är oåterkalleliga och ovillkorliga. Den svenska statens åtagande gjordes den 11 mars 2009 och är beroende av att vissa villkor har blivit uppfyllda senast vid Teckningsperiodens utgång (den 3 april 2009). Dessa villkor innefattar ett krav om att den svenska staten ska ha mottagit en skriftlig bekräftelse på att Sampo och Nordea-fonden fullt ut har tecknat och betalat, till Teckningskursen, Nya Aktier i Företrädesrättsemissionen i förhållande till sina respektive *pro rata* innehav per den 10 februari 2009. Emissionsgaranternas skyldighet att anvisa tecknare för de eventuella Otecknade Aktierna eller, för det fall några tecknare inte hittas, att själva teckna sig för de Otecknade Aktierna (vilket beskrivs mer utförligt nedan under "*Otecknade Aktier*") är delvis villkorad av att Nordeas aktieägare, inklusive var och en av den svenska staten, Sampo och Nordea-fonden, har tecknat och betalat Nya Aktier för ett totalt belopp inte understigande 30 procent av bruttolikviden från Företrädesrättsemissionen, därtill under förutsättning att Sampo till fullo tecknar Nya Aktier i förhållande till sitt respektive *pro rata* innehav per den 10 februari 2009. Se avsnittet "*Emissionsgarantiavtalet*". Varken den svenska staten, Nordea-fonden eller Sampo kommer att erhålla någon kompensation för att teckna sig för sina pro rata andelar i Företrädesrättsemissionen och deras åtagande att teckna sig för Nya Aktier pro rata är inte säkrade. Således finns det en risk att svenska staten, Nordea-fonden eller Sampo inte kan fullgöra sina teckningsåtaganden och att Nordea därför inte till fullo kommer att kunna anskaffa det kapital som förväntas vid Företrädesrättsemissionens slutförande. Se avsnittet "*Risikfaktorer—Risker relaterade till Företrädesrättsemissionen och de Nya Aktierna—Emissionsgarantiavtalet mellan Nordea och Emissionsgaranterna är föremål för sedvanliga villkor*".

Adresserna till ovan nämnda tecknare är: Riksgälden, Norrlandsgatan 15, 103 74 Stockholm; Nordea-fonden och Nordea Bank-fonden, Rasmus Rifsdal Reg. 6206 HG, Postboks 850, Köpenhamn, Danmark; Sampo Fabiansgatan 27, 00101 Helsingfors, Finland och Mandatum Livförsäkringsbolag, Bulevarden 56, PB 627, 00101 Helsingfors, Finland.

Till den del Nya Aktier inte har tecknats genom utnyttjande av Teckningsrätter ska Styrelsen besluta om tilldelning av de Nya Aktier som har tecknats utan stöd av Teckningsrätter, varvid tilldelning ska ske enligt följande:

- i första hand ska tilldelning ske till dem som tecknat Nya Aktier med stöd av Teckningsrätter, oavsett om tecknaren var aktieägare på Avstämningsdagen eller inte, och, vid överteckning, i förhållande till det antal Teckningsrätter som utnyttjats för teckning av Nya Aktier och, i den mån detta inte kan ske, genom lottnings, och

- i andra hand ska tilldelning ske till andra som anmält sig till Nordea för teckning utan stöd av Teckningsrätter och, för det fall dessa inte kan erhålla full tilldelning, i förhållande till det antal Nya Aktier som var och en anmält för teckning och, i den mån detta inte kan ske, genom lottnings.

Otecknade Aktier

Beträffande Nya Aktier som inte är giltigt tecknade och betalda i enlighet med vad som beskrivits ovan åtar sig Emissionsgaranterna att med skäligen ansträngningar anvisa tecknare till sådana Nya Aktier ("Otecknade Aktier") samt att, när detta inte är möjligt, var för sig teckna och betala följande antal Otecknade Aktier i enlighet med och på det sätt som föreskrivs i villkoren i emissionsgarantiavtalet.

<u>Namn</u>	<u>Procent Otecknade Aktier</u>
J.P. Morgan Securities Ltd.	50
Merrill Lynch International	50
Summa	<u>100</u>

Emissionsgarantiavtalet är föremål för sedvanliga villkor vilka i vissa fall ger Emissionsgaranterna rätt att säga upp deras respektive garantiåtaganden. Emissionsgaranternas garantiåtaganden är även föremål för vissa sedvanliga villkor för avtalets fullbordande. För mer detaljerad information avseende villkoren i emissionsgarantiavtalet, se avsnittet "*—Emissionsgarantiavtalet*".

Därtill har Sampo ingått ett avtal med J.P. Morgan och Merrill Lynch, enligt vilket Sampo har åtagit sig att teckna högst ytterligare 13 procent av de Nya Aktier som erbjuds i Företrädesrättsemissionen, för det fall Emissionsgaranterna erfordras att teckna sådana Nya Aktier.

Otecknade Aktier kommer att erbjudas av Emissionsgaranterna till personer (a) i USA som skäligen anses vara en QIB i enlighet med Rule 144A i Securities Act och (b) utanför USA i enlighet med Regulation S.

Emissionsgaranternas adresser är: J.P. Morgan Securities Ltd. 125 London Wall, EC2Y 5 AJ London, England respektive Merrill Lynch International, Merrill Lynch Financial Centre, 2 King Edward Street, EC1A 1HQ, London, England.

Försäljningsrestriktioner

För mer detaljerad information avseende restriktioner gällande försäljning av Nya Aktier och Teckningsrätter, se avsnittet "*—Restriktioner gällande försäljning och överlåtelse av Teckningsrätter och Nya Aktier*".

Stabilisering

I anslutning till Företrädesrättsemissionen får Merrill Lynch i egenskap av stabiliseringsansvarig ("Stabiliseringsansvarig") eller dess ombud (men är inte skyldiga att), i den mån tillämplig lag medger, påverka transaktioner med avsikt att stabilisera marknadspriset på stamaktier till en nivå högre än vad som annars skulle gälla på den öppna marknaden. Stabiliseringsansvarig är inte skyldig att ingå sådana transaktioner, och sådana transaktioner kan verkställas på börser, OTC-marknader eller på annat sätt. Sådana stabiliserande åtgärder kan, om de påbörjas, avslutas när som helst och kan endast vidtas under perioden från och med offentliggörandet av Teckningskursen och fram till och med 30 dagar efter tilldelningen av Nya Aktier. Stabiliseringsansvarig tillstår att Nordea inte har godkänt emitterande av och erbjudande om aktier överstigande det ackumulerade antalet Nya Aktier. Nordea bemyndigar Stabiliseringsansvarig att offentliggöra lämplig information, erforderlig med hänsyn till sådan stabilisering, till allmänheten i enlighet med Rådets direktiv 2003/6/EG och Kommissionens förordning (EG) nr 2273/2003.

Emissionsgarantiavtalet

Den 10 mars 2009 ingick Nordea ett emissionsgarantiavtal med Emissionsgaranterna enligt vilket Emissionsgaranterna, under förutsättning av vissa villkor, var för sig har åtagit sig att garantera 50 procent av de Otecknade Aktierna. Med anledning av Emissionsgaranternas garantiåtaganden har Nordea åtagit sig att betala Emissionsgaranterna: (i) en management- och struktureringsavgift om 0,75 procent av den totala sammanlagda bruttoemissionslikviden från Företrädesrättsemissionen, (ii) en emissionsgarantiavtalsprovision om 2,75 procent av det

garanterade beloppet; och (iii) en diskretionär avgift om upp till 0,5 procent av den sammanlagda bruttoemissionslikviden från Företrädesrättsemissionen, att betalas efter Nordeas eget godtycke. Följaktligen kan avgifterna och provisionen som Nordea ska betala till Emissionsgaranterna maximalt uppgå till cirka 77,7 mn euro. Av emissionsgarantiprovisionen kommer Emissionsgaranterna betala provision till underemissionsgaranter (inklusive till Sampo) i den utsträckning underemissionsgaranter används eller har använts för teckning.

Nordea har även åtagit sig att betala vissa kostnader i anslutning till Företrädesrättsemissionen. Nordea uppskattar att dess totala kostnader (inklusive de kostnader för Emissionsgaranterna som Nordea har åtagit sig att ersätta) kommer att uppgå till cirka 85 mn euro. Nordea räknar med att erhålla cirka 2 500 mn euro netto efter, bland annat, Emissionsgaranternas kostnader, avgifter och provision.

Emissionsgarantiavtalet innehåller, bland annat, följande villkor:

- Åtagandena för parterna till emissionsgarantiavtalet är föremål för vissa, för denna typ av avtal, sedvanliga villkor. Dessa villkor innefattar, bland annat, att Nordeas aktieägare, inklusive var och en av den svenska staten, Sampo och Nordea-fonden har tecknat och betalat Nya Aktier till ett sammanlagt belopp som inte understiger 30 procent av bruttolikviden från Företrädesrättsemissionen, därtill under förutsättning att Sampo till fullo tar upp Nya Aktier i förhållande till sitt *pro rata* innehav per den 10 februari 2009, att utfästelserna och garantierna i emissionsgarantiavtalet är riktiga samt att godkännande av noteringen av Nya Aktier på börserna har skett på eller före tillträdesdagen. Emissionsgaranterna kan säga upp emissionsgarantiavtalet vid vissa särskilt angivna omständigheter, vilka är sedvanliga för denna typ av avtal, genom att meddela Nordea före tillträdesdagen. De särskilt angivna omständigheterna innefattar förekomsten av vissa väsentliga negativa förändringar i Nordeas eller dess dotterbolags ställning (finansiella eller i övrigt), affärsverksamhet eller framtidsutsikter samt vissa förändringar i bland annat vissa nationella eller internationella politiska, finansiella eller ekonomiska förhållanden. Om någon av ovannämnda villkor inte är uppfyllda eller någon av ovannämnda händelser inträffar, eller om emissionsgarantiavtalet sägs upp före tillträdesdagen, kommer erbjudandet om att teckna Otecknade Aktier att förfalla.
- Nordea har givit sedvanliga utfästelser och garantier till Emissionsgaranterna, som bland annat avser Nordeas verksamhet och efterlevnad av rättsliga krav, stamaktier och Nya Aktier samt innehållet i detta prospekt.
- Nordea har givit Emissionsgaranterna sedvanliga åtaganden som bland annat innebär att Nordea inte utan att först samråda med Emissionsgaranterna ska göra några väsentliga utfästelser eller ingå några väsentliga avtal relaterade till Företrädesrättsemissionen under en period om längst 40 dagar efter tillträdesdagen.
- Nordea har till Emissionsgaranterna ställt sedvanliga skadelöshetsförbindelser i samband med Företrädesrättsemissionen.
- Om en Emissionsgarant fallerar föreskriver emissionsgarantiavtalet att icke-fallerade Emissionsgaranters teckningsåtaganden i vissa fall kan komma att öka eller att emissionsgarantiavtalet kan komma att sägas upp.

Åtagande att inte avyttra aktier

Under en period av 180 dagar från den dag då Nordea beslutar och offentliggör huruvida det finns några Otecknade Aktier i Företrädesrättsemissionen ("Dagen för offentliggörande om teckning"), har Nordea åtagit sig att inte, och att ålägga sina dotterbolag att inte:

- (a) (i) emittera eller avtala om emittering av, eller direkt eller indirekt sälja, överlåta, pantsätta, innehålla som säkerhet, påföra, lämna säkerhet eller optionsrätt för eller ingå annat avtal eller uppgörelse med liknande effekt eller på något sätt, vare sig direkt eller indirekt, disponera över äganderätten eller nyttjanderätten till sina stamaktier, inbegripet nya stamaktier som emitterats eller ska emitteras genom Företrädesrättsemissionen, eller att offentligt meddela en avsikt att genomföra en sådan emission, försäljning, överlåtelse, pantsättning, innehållande som säkerhet påförelse, medgivande eller erbjudande, eller
- (ii) ingå något swap- eller annat avtal eller någon transaktion som överför, helt eller delvis, direkt eller indirekt, några av de ekonomiska följderna av ägande av sina stamaktier (vare sig en sådan swap- eller transaktion som beskrivs i (i) eller (ii) ska regleras genom avlämnande av stamaktier, kontanter eller på annat sätt), eller

- (b) utföra några kapitalökningar eller emittera några konvertibla skuldebrev, utbytbara obligationer eller andra värdepapper vilka är konvertibla, utbytbara, inlösenbara, eller annorledes ger rätten att teckna eller förvärva stamaktier, eller emittera några hybridvärdepapper som leder till utspädning för innehavare av stamaktier, vid tidpunkten för emitteringen av sådana värdepapper (varvid parterna är införstådda med att inga sådana instrument enligt lag kan emitteras av Nordea eller något av dess dotterbolag per detta datum),

utom, i varje fall, om skriftligt medgivande dessförinnan givits av Emissionsgaranterna (medgivanden ska inte oskäligen nekas eller fördröjas), dock att medgivande inte behövs avseende (i) emission av nya stamaktier (ii) emissioner, återköp, konverteringar eller avyttringar av C- och/eller stamaktier enligt aktieoptionsprogram eller andra incitamentsprogram för personal eller ledande befattningshavare i Nordea eller dess dotterbolag, som antingen är i kraft per dagen för garantiåtagandet, godkända av Nordeas aktieägare eller i överensstämmelse med tidigare praxis, (iii) emission av eller avtal att emittera stamaktier eller andra aktieinstrument till någon stat eller regeringsfilial eller myndighet under något statligt garantiprogram (inklusive planer som finansieras av regeringar i någon jurisdiktion per detta datum och sådana program som kan komma att existera i framtiden i syfte att stötta företag i finansbranschen och/eller det finansiella systemet i dess helhet och vilka Nordea eller något av dess dotterbolag kan vara berättigade att dra fördel av), statliga stödpaket eller motsvarande lagstiftning eller åtgärd, eller (iv) den ordinarie värdepappersverksamhet och handels-, kapitalförvaltnings- och livförsäkringsverksamhet som Nordea och dess dotterbolag utför på uppdrag av icke närstående kunder till Nordea eller dess dotterbolag.

Oaktat det ovanstående gäller följande. Om Nordea skulle begära Emissionsgaranternas medgivande från ovan nämnda åtagande att inte avyttra aktier i syfte att genomföra en fusions- eller förvärvstransaktion ska var och en av Emissionsgaranterna agera lojalt och vidta skäligen ansträngningar för att samarbeta med Nordea för att snabbt bestämma huruvida de kan avge sådant medgivande, underförstått att Emissionsgaranternas huvudsakliga intresse rörande om sådant medgivande ska avgas eller ej, är marknadsens uppfattning av transaktionen och de troliga effekterna av transaktionen på stamaktiernas marknadspris.

Avtal med den svenska staten

Den svenska regeringen offentliggjorde den 10 februari 2009 att den svenska staten kommer att delta i Företrädesrättsemissionen med sin pro rata-andel samt att dess kapitaltillskott ska finansieras via den stabilitetsfond som avses i 7 kap. i lag (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut. Riksgälden är den myndighet som får besluta om kapitaltillskott enligt förordning (2009:46) om kapitaltillskott till solventa banker m.fl. ("Kapitaltillskotts-förordningen"). Statens deltagande i Företrädesrättsemissionen kommer att ske genom att Riksgälden lämnar ett kapitaltillskott till Nordea. Enligt Kapitaltillskotts-förordningen ska avtal tecknas med Riksgälden beträffande villkoren för kapitaltillskottet. Avtalet ska godkännas av regeringen.

Den 11 mars 2009 ingick Nordea ett avtal med den svenska staten (genom Riksgälden) rörande den svenska statens medverkan i Företrädesrättsemissionen. Enligt detta avtal, som upprättats i enlighet med Kapitaltillskotts-förordningen, åtar sig Nordea bland annat att inte otillbörligen använda kapitaltillskottet i sin marknadsföring samt att, för tiden mellan den 9 februari 2009 och den 31 december 2010 ("Perioden"), i relation till de fem högst betalda ledande befattningshavarna (såsom dessa definieras i 7 kap. 61 § aktiebolagslagen), tillse (i) att den totala fasta lönen och övriga fasta ersättningar inte överstiger den ersättningsnivå som beslutats före den 9 februari 2009, (ii) att rörlig ersättning, däribland överföring av värdepapper och överföring av rätten att förvärva värdepapper av Nordea i framtiden på andra sätt än genom deltagande i långsiktiga incitamentsprogram som löper över minst två år och riktar sig till en vid krets av höga befattningshavare eller andra anställda i Nordea, inte får beslutas under Perioden, förutom om beslutet avser fastställande av rörlig ersättning som ska beräknas för tiden innan den 1 januari 2009 till följd av tidigare ingångna avtal; omständigheter hänförliga till Perioden får inte heller beaktas vid beräkning av rörlig ersättning till följd av tidigare ingångna avtal, och ingen rörlig ersättning som beslutas före den 9 februari 2009 eller fastställts under Perioden får verkställas eller utbetalas under denna tid, och (iii) att avtal om avgångsvederlag inte innehåller villkor som är mer förmånliga än de tillämpliga riktlinjerna för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande. Vidare måste Nordea tillse att ersättning till styrelsemedlemmar och annan ersättning för styrelseuppdrag begränsas till den nivå som beslutats före den 9 februari 2009. De ovan angivna begränsningarna gäller från och med avtalets ingående till och med utgången av 2010. Dessa åtaganden grundas på krav enligt Kapitaltillskotts-förordningen.

Bryter Nordea mot något av åtagandena ovan eller mot något annat väsentligt åtagande utan att vidta rättelse inom 30 dagar från det att Nordea fick kännedom om avtalsbrottet, ska Nordea betala vite uppgående till ett

belopp om 10 000 000 svenska kronor. Riksgälden bekräftar i avtalet att den är av uppfattningen att bestämmelserna i avtalet inte är av sådan väsentlig betydelse att ett bristande fullgörande skulle kunna utgöra grund för en tillämpning av 4 kap. 1§ punkt 2 i lagen om statligt stöd till kreditinstitut.

Avtalet utgör ingen utfästelse av Riksgälden att lämna kapitaltillskott, då Riksgälden måste fatta beslut därom i enlighet med Kapitaltillskottsförordningen. Vidare måste avtalet och kapitaltillskottet godkännas av regeringen innan Riksgälden slutligen lämnar Kapitaltillskottet. Den svenska regeringen godkände den 26 februari 2009 avtalet.

Den 11 mars 2009 ingick svenska staten genom Riksgälden ett avtal med Emissionsgaranterna och Nordea enligt vilket Riksgälden bland annat bekräftar att Riksgälden kommer att teckna och erlagga betalning för den svenska statens pro rata andel i Företrädesrättsemissionen.

Åtagandet är bland annat villkorat av att Riksgälden ska ha erhållit en skriftlig bekräftelse om att Sampo och Nordea-fonden ska ha tecknat sig för Nya Aktier i enlighet med deras åtaganden gentemot Nordea. Villkoren ska vara uppfyllda på Teckningsperiodens sista dag.

VÄSENTLIGA AVTAL

Avyttring av aktier i NCSD

Den 2 juni 2008 offentliggjorde Nordea att det, tillsammans med ett antal andra svenska banker, hade ingått en avsiktsförklaring avseende överlåtelse av hela sitt aktieinnehav i NCSD Holding AB till Euroclear S.A. Nordeas andel av NCSD Holding AB uppgick till 24,82%. Aktieöverlåtelseavtalet innehåller sedvanliga garantier, åtaganden och skadeslöshetsbestämmelser. Avyttringen slutfördes den 31 oktober 2008.

Nordic Processor Joint Venture

Nordea har lagt ut sin IT-produktion (drift av plattformar, konsolidering av processer, tjänster och förändringar) i Norden till Nordic Processor AB ("NP JV"), ett bolag som samägs av Nordea (40%) och IBM (60%). Nordea, IBM och NP JV har ingått ett ramavtal som trädde ikraft den 30 september 2003 med en initial avtalsperiod om tio år. Nordea har rätt att förlänga den initiala avtalsperioden med upp till tolv månader. Avtalet innehåller sedvanliga outsourcingbestämmelser avseende bland annat omfattningen av tjänsterna, tillhandahållandet av tjänsterna, förändringar, styrning och ledning, NP JV-personal, avgifter och kostnader samt immateriella rättigheter. Nordea har rätt att när som helst säga upp ramavtalet med sex månaders uppsägningstid mot att Nordea till IBM betalar en uppsägningsavgift samt vissa andra avgifter vilka har specificerats i ramavtalet. Nordea har en i aktieägaravtalet stadgad säljoption avseende NP JV vilken ger Nordea rätt att sälja sina aktier i NP JV till IBM och IBM har en i avtalet stadgad köpoption vilken ger IBM rätt att förvärva Nordeas aktier i NP JV för det fall att ramavtalet löper ut eller sägs upp.

Förvärv av JSB Orgresbank

I november 2006 ingick Nordea ett aktieöverlåtelseavtal avseende förvärv av 75,01 procent av JSB Orgresbank för en köpeskilling om 246 mn euro. Förvärvet slutfördes i mars 2007, då Nordea även ingick ett aktieägaravtal med de återstående minoritetsaktieägarna som bestod av aktieägarna i den dåvarande ledningen samt Europeiska utvecklingsbanken. I december 2008 förvärvade Nordea de återstående aktierna i JSB Orgresbank genom tillägg och ändringar av aktieägaravtalet samt två exit-aktieöverlåtelseavtal som ingicks med Europeiska utvecklingsbanken respektive de två aktieägarna i den dåvarande ledningen. Förvärvet från de två aktieägarna i den dåvarande ledningen har slutförts och de myndighetstillstånd som krävs för att slutföra förvärvet från Europeiska utvecklingsbanken förväntas meddelas under första kvartalet 2009. Aktieöverlåtelseavtalet och exit-aktieöverlåtelseavtalen innehåller sedvanliga garantier och ersättningsbestämmelser vad avser säljarens åtaganden enligt respektive avtal och dessa åtaganden är begränsade till den köpeskilling som anges i vart och ett av de tre avtalen.

Emissionsgarantiavtal och andra avtal

Avseende den svenska statens, Sampos och Nordea-fondens åtaganden, samt avseende emissionsgarantiavtalet med Emissionsgaranterna, se avsnittet "*—Avtal om teckning av Nya Aktier*".

AVTAL MED NÄRSTÅENDE

Som ett led i sin ordinarie verksamhet erbjuder Nordea konsument- och bolån till styrelsemedlemmar, Koncernchefen och GEM ("Nyckelbefattningshavare"). Per den 31 december 2008 uppgick det totala beloppet av utestående lån till Nyckelbefattningshavare till 3 mn euro, jämfört med 2 mn euro per den 31 december 2007. Lån till Nyckelbefattningshavare, som är anställda av Nordea, omfattas av samma kreditvillkor som gäller för övriga anställda hos Nordea, förutom Nyckelbefattningshavare i Danmark, till vilka lån beviljas på samma villkor som till externa kunder. För de allmänna villkoren för dessa lån, se not 7 i de finansiella rapporterna som ingår i detta prospekt. Lån som lämnas till Nyckelbefattningshavare som inte är anställda hos Nordea (vilket inkluderar styrelseledamöter) och till familjemedlemmar till Nyckelbefattningshavare, är också beviljade på allmänna marknadsvillkor.

Dessutom kan Nordea ingå transaktioner med bolag som Nyckelbefattningshavare eller deras nära familjemedlemmar har ett väsentligt inflytande över. I mars 2009 ingick Nordea en kreditlimit om 10 mn euro med ett investmentbolag som ägs av en styrelsemedlem och medlemmar av dennes familj. Styrelsemedlemmen innehar en minoritetspost i detta investmentbolag. Kreditlimiten kan utnyttjas mot likvärdiga kapitaltillskott till låntagaren av dess aktieägare och har ingåtts som ett led i den ordinarie verksamheten och på samma villkor som skulle gälla för jämförbara transaktioner. De relevanta lånehandlingarna inkluderar en bestämmelse som förhindrar låntagaren från att använda lånet till att förvärva Teckningsrätter eller Nya Aktier.

Bolag som i betydande grad är påverkade av Nyckelbefattningshavare eller deras nära familjemedlemmar inkluderar även Nokia Corporation, Posten AB, Sampo Abp, Danisco A/S, IK Investment Partners AB och TrygVesta A/S. Transaktioner med dessa bolag ingås inom den ordinarie verksamheten och på grundval av samma kriterier och på samma villkor som gäller för jämförbara transaktioner med andra jämförbara bolag. Nordea inkluderar inte sådana transaktioner i presentationen av lån till Nyckelbefattningshavare eller presenterar dem separat med hänsyn till storleken på dessa motparter.

För transaktioner med Eksportfinans, se avsnittet "*Kommentarer till den finansiella utvecklingen—Likviditet och kapitalresurser—Statliga lånegarantiprogram, kapitaltillskottsprogram och deltagande i statsägda bolag*".

För ytterligare information, se not 50 i de finansiella rapporterna som ingår i detta prospekt.

FÖRSÄKRINGAR

Nordea har tecknat försäkringar som täcker ansvar och egendom i den utsträckning som Styrelsen bedömer lämpligt. Nordeas försäkringsskydd innefattar yrkesmässig ansvarsförsäkring och en helförsäkring för finansinstitut som täcker skada till följd av datorhaveri, personliga eller externa brott, depåförsäkring för värdepapper, kontantförsäkring, värdepapper och värdefulla metaller under leverans samt bankomatförsäkring. Därutöver har Nordea även en ansvarsförsäkring för sina ledamöter i Styrelsen, koncernledningen och andra nyckelpersoner i företags ledning.

Enligt Styrelsens bedömning ger det föreliggande försäkringsskyddet, inklusive försäkringsnivå och försäkringsvillkor, ett tillfredställande skydd med hänsyn tagen till försäkringspremierna och de potentiella riskerna med verksamheten. Nordea kan emellertid inte lämna några garantier för att förluster inte uppstår eller krav inte framställs som går utöver vad som täcks av nuvarande försäkringsskydd.

INVESTERINGAR

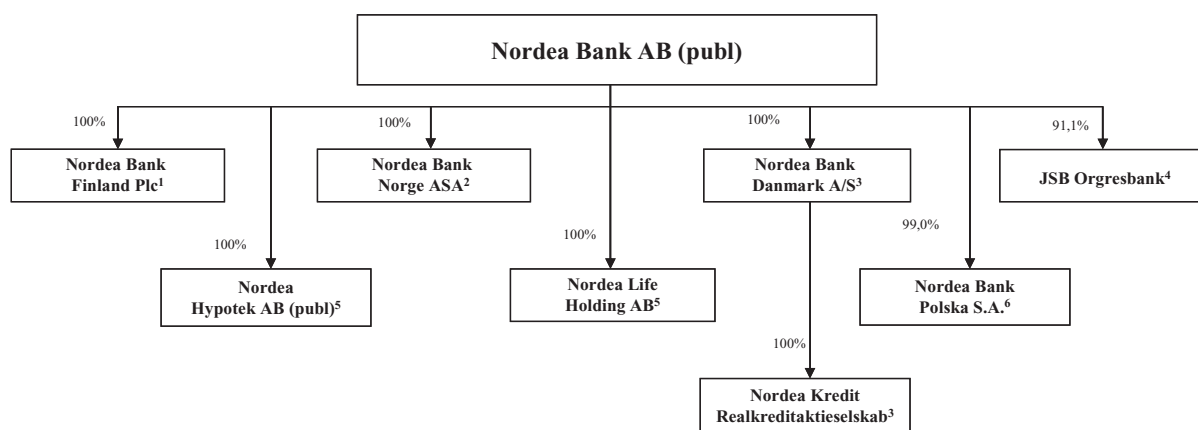
Nordeas huvudsakliga investeringar, utöver investeringar i finansiella värdepapper i den löpande verksamheten, inkluderar främst förvärv av bolag och investeringar i materiella och immateriella tillgångar. Under 2006 ingick Nordea ett avtal att förvärva en andel om 75,01 procent i JSB Orgresbank. Nordea investerade även i vissa materiella (främst IT-utrustning) och immateriella anläggningstillgångar (främst datorlicenser och internt utvecklade mjukvara), till en summa av 114 mn euro respektive 110 mn euro. I oktober 2007 ingick Nordea ett avtal med Svensk Kassaservice angående förvärv av cirka 70 kontor med tillträde den 1 juli 2008. Köpeskillingen var 100 mn svenska kronor (motsvarande 10,6 mn euro vid tidpunkten). Vid tillträdet den 1 juli 2008 övergick 68 kontor till Nordea för den överenskomna köpeskillingen. Vidare investerade Nordea 157 mn euro respektive 119 mn euro i materiella och immateriella anläggningstillgångar. Under 2008 förvärvade Nordea den återstående andelen i JSB Orgresbank och förvärvade nio kontor från Roskilde Bank i Danmark för 18 mn euro. Vidare investerade Nordea 162 mn euro respektive 132 mn euro i materiella och immateriella tillgångar.

FASTIGHETER

Nordeas huvudkontor är beläget i Stockholm. Nordea bedriver även verksamhet från ett antal andra kontor och bankkontor belägna i Norden, Baltikum, Polen och Ryssland samt på andra platser i världen. Nordea äger inga fastigheter av väsentlig betydelse. Nordeas centrala kontor i Stockholm, Köpenhamn, Helsingfors och Oslo är således belägna i hyrda fastigheter i de centrala affärsdistrikten. För hyresavtalen gäller långa hyrestider och de var med undantag för Köpenhamnskontoret föremål för sale and leaseback-transaktioner som avslutades under 2004.

KONCERNSTRUKTUR

Nedanstående figur visar Nordeakoncernens struktur, inklusive dess väsentliga dotterbolag och andelen av aktier och röster som innehas i respektive bolag.

¹ Registrerat i Finland.

² Registrerat i Norge.

³ Registrerat i Danmark.

⁴ Registrerat i Ryssland. Nordea Bank AB (publ) äger 100% av OOO Promyshlennaya Companiya Vestkon som äger 91,1% av JSB Orgresbank.

⁵ Registrerat i Sverige.

⁶ Registrerat i Polen.

IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

Nordea innehar immateriella rättigheter i form av bland annat varumärken. Nordea är av uppfattningen att varumärkena “Nordea”, “Nordea Bank” och “Plusgirot” (ord och figurmärken) samt “Gör det möjligt” (ordmärke) och “First card” (figurmärke) är av väsentlig betydelse för Nordeas verksamhet. Dessa varumärken är registrerade som gemenskaps- och/eller nationella varumärken och till exempel “Nordea” (ord och figurmärken) är även internationellt registrerat i enlighet med Madridprotokollet, som omfattar ett flertal länder däribland Norge, Ryssland, Singapore och Kina. Nordea är vidare av uppfattningen att Nordea på ett erforderligt sätt skyddar sina immateriella rättigheter bland annat genom varumärkesskydd.

RÄTTSLIGA FÖRFARANDE

Nordea är inom ramen för den normala affärsverksamheten part i processer i allmänna domstolar och förvaltningsdomstolar, inklusive processer där Nordea är kärke och söker återbetalning av obetalda fordringar som innehas av låntagare och andra kunder som har fallerat i sin betalning eller där Nordea är svaranden, varav de flesta rör relativt begränsade belopp. Nordea är även involverat i administrativa- och skatteprocesser. Det föreligger emellertid inte för närvarande, annat än vad som angivits i detta prospekt, några pågående eller, såvitt Styrelsen känner till, några förestående legala eller administrativa processer som enskilt skulle kunna ha en väsentlig negativ effekt på Nordeas verksamhet, finansiella ställning eller rörelseresultat.

Under 2003 och 2004 avyttrade Nordea vissa fastigheter och aktier i ett fastighetsportföljsbolag motsvarande ett sammantaget bokfört värde om 1,5 md euro. Se avsnittet “—Fastigheter”. Avyttringen genomfördes genom en sale and lease back-transaktion innefattande 13 fastigheter belägna i de centrala affärskvarteren i Stockholm, Oslo och Helsingfors. Som en del av denna transaktion sålde Nordea Fastigheter AB

de fastigheter som det ägde i Sverige till en realiserad försäljningsvinst om 300 mn euro under 2004. Den svenska skattemyndigheten har meddelat Nordea att den skattepliktiga intäkten för Nordea Fastigheter AB kommer att ökas med 225 mn svenska kronor och 2 711 mn svenska kronor för åren 2003 respektive 2004. Den potentiella skatteskulden, inklusive skattetillägg, uppgår till cirka 100 mn euro och är relaterad till den ovan nämnda försäljningsvinsten avseende avyttringen Nordeas fastigheter i Sverige. Nordea anser att det har följt tillämpliga skatteregler och -föreskrifter i samband med transaktionerna, och att den tidigare rapporterade vinsten har behandlats korrekt ur ett skatteperspektiv. Eftersom denna avyttringsstruktur var en väl etablerad metod bland många fastighetsbolag som avyttrar sina portföljer, ifrågasätter Nordea starkt såväl den ursprungliga skatteskulden som skattetillägget och har överklagat besluten till svensk domstol.

I januari 2006 blev Nordea Danmark delgivna en stämning med anledning av ett återvinningskrav om 61,2 mn US-dollar plus ränta från SAirGroup i likvidation ("Boet") ingiven till handelsdomstolen i Zürich, Schweiz. Handelsdomstolen i Zürich avvisade käromålet i april 2008 och Boet har överklagat beslutet till högsta domstolen i Schweiz. Om Boet vinner processen kommer Nordea Danmark att vara tvunget att återbetala den krävda summan (plus ränta om 5 procent från den 14 juni 2005) till Boet och kommer därefter istället att ha ett krav mot konkursboet på motsvarande belopp. Även om högsta domstolen i Schweiz i andra fall har ansett att betalningar från SAirGroup till andra borgenärer varit ogiltiga, bestrider Nordea kravet och har inte gjort några avsättningar med anledning därav.

Mellan 2006 och 2008 handlade Nordea i schweiziska aktier och säkrade sina exponeringar genom att ingå derivatkontrakt på aktiederivatmarknaden för dessa aktier i samband med sådan handel. Den schweiziska källskatten på de utdelningar som hänfördes till aktierna återkrävdes av Nordea för 2006 och all utestående källskatt återbetalades för det året. Även för 2007 återkrävdes källskatten på utdelningarna. Den schweiziska federala skattemyndigheten begärde dock att Nordea skulle tillhandahålla ytterligare information. I februari 2009 mottog Nordea ett brev från den schweiziska federala skattemyndigheten, i vilket anges att myndigheten överväger att inte återbetala källskatt under 2007 och dessutom att kräva återbetalning av källskatt hänförlig till 2006, vilken redan har utbetalats till Nordea. Den totala exponeringen hänförlig till åren 2006 till 2008 är cirka 53 mn euro. Nordea kommer att bestrida den schweiziska skattemyndighetens ståndpunkt och är av åsikten att alla tillämpliga skattebestämmelser och -regler har följts.

HANDLINGAR TILLGÄNGLIGA FÖR GRANSKNING

Följande handlingar är under Teckningsperioden tillgängliga för granskning under normal kontorstid på Nordeas kontor på Smålandsgatan 17, 105 71 Stockholm; Christiansbro, Strandgade 3, Box 850, 0900 Köpenhamn, Danmark; Alexandersgatan 36B, 00020, Helsingfors, Finland samt Middelthunsgate 17, NO-0368 Oslo, Norge.

- (a) Nordeas Bolagsordning,
- (b) Nordeas årsredovisningar avseende räkenskapsåren 2006, 2007 och 2008,
- (c) detta prospekt samt en engelsk översättning därav,
- (d) Nordeas stiftelseurkund, samt
- (e) allmänna villkor avseende FDR.

Kopior av dokumenten finns även tillgängliga på Nordeas hemsida www.nordea.com. Informationen på Nordeas hemsida är inte införlivad i detta prospekt och utgör inte en del av detta prospekt.

INFORMATION OM VÄXELKURSER OCH LAGREGLERING

INFORMATION OM VÄXELKURSER

Tabellerna nedan utvisar, för angivna perioder och datum, viss information rörande Europeiska centralbankens ("ECB") dagliga referensväxelkurs publicerade av ECB ("ECB:s Dagliga Referensväxelkurs") för US-dollar, uttryckt som US-dollar per euro, avrundat till närmaste fyra decimaler. Inga garantier ges för att belopp i US-dollar har växlats, skulle ha kunnat växlats eller skulle kunna växlas till euro, eller vice versa, till angivna växelkurser eller till någon annan växelkurs.

Period	US-dollar per euro			
	Periodslut ¹	Genomsnittlig kurs ²	Högsta	Lägsta
2004	1,3621	1,2439	1,3633	1,1802
2005	1,1797	1,2441	1,3507	1,1667
2006	1,3170	1,2556	1,3331	1,1826
2007	1,4721	1,3705	1,4874	1,2893
2008	1,3917	1,4708	1,5990	1,2460
2009 (till och med 13 mars)	1,2905	1,2951	1,3866	1,2555
Månad under 2009				
Januari	1,2816	1,3239	1,3866	1,2795
Februari	1,2644	1,2785	1,3008	1,2591
Mars (till och med 13 mars)	1,2905	1,2680	1,2905	1,2555

¹ Visar växelkursen den sista bankdagen under aktuell period.

² Visar genomsnittet av ECB:s Dagliga Referensväxelkurs för varje bankdag i varje månad under den aktuella ettårsperioden, samt, beträffande den månatliga informationen, genomsnittet av ECB:s Dagliga Referensväxelkurs för varje bankdag under den aktuella perioden.

LAGREGLERING OM VALUTAKONTROLL

Sverige

Det finns för närvarande, utom vid särskilda nationella krissituationer, inga valutakontrollrestriktioner i Sverige, som skulle förhindra utbetalning av utdelning till en aktieägare bosatt utanför Sverige. Det finns heller inga restriktioner som påverkar sådana aktieägares rättigheter att avyttra sina aktier och erhålla medlen från avyttringen utanför Sverige. Det finns ingen övre gräns för hur stora belopp som får överföras till och från Sverige. En överförande bank måste dock meddela Skatteverket om alla överföringar som överstiger 150 000 svenska kronor. Sådan information kan också komma att vidarebefordras till myndigheter i de länder där aktieägarna har sin hemvist.

Danmark

Det finns för närvarande inga valutakontrollrestriktioner i Danmark vilka skulle förhindra utbetalning av utdelning till aktieägare i Danmark, se dock avsnittet "*Övervakning och tillsyn av banker—Statliga stabilitetsplaner—De danska stabiliseringsplanerna*" rörande nya begränsningar för utbetalning av utdelning från berörda banker som en del av det danska bankgaranti-programmet. Det finns för närvarande inga restriktioner som påverkar aktieägares, vilka inte är bosatta i Danmark, rättigheter att avyttra sina aktier och erhålla medlen från avyttringen utanför Danmark. Det finns ingen övre gräns för hur stora belopp som får överföras till och från Danmark. Som en åtgärd för att förhindra pengatvätt och finansiering av terrorism måste dock resande till och från Danmark, vilka medtar belopp (inklusive, men inte begränsat till, kontanter och resecheckar) värda motsvarande 15 000 euro eller mer, meddela detta till den danska tullmyndigheten.

Finland

Det finns för närvarande inga valutakontrollrestriktioner i Finland vilka skulle förhindra utbetalning av utdelning till aktieägare eller innehavare av FDR i Finland. Skulle dock den finska staten förse Nordea Finland med finansiellt stöd i form av kapitallån (se avsnittet "*Övervakning och tillsyn av banker—Statliga stabiliseringsplaner—De finska stabiliseringsplanerna*") ska vissa begränsningar rörande utbetalning av utdelning tillämpas på Nordea Finland. Det finns för närvarande inga begränsningar vilka skulle påverka aktieägares eller innehavare av finska depåbevis ("FDR"), vilka inte är bosatta i Finland, rättigheter att avyttra sina aktier och erhålla medlen från avyttringen utanför Finland. Det finns ingen övre gräns för hur stora belopp som får överföras till och från Finland.

VISSA DEFINITIONER

När de används i detta prospekt ska nedanstående termer ha följande betydelse:

“BTA”	Betalda tecknade aktier
“danska Finansinspektionen”	Finansinspektionen i Danmark (Da: <i>Finanstilsynet</i>)
“EES”	Europeiska ekonomiska samarbetsområdet
“EU”	Europeiska unionen
“FDR-innehavare”	En person eller juridisk person som innehar en eller flera FDR
“finska Finansinspektionen”	Finansinspektionen i Finland
“norska Finansinspektionen”	Finansinspektionen i Norge (No: <i>Kredittilsynet</i>)
“FDR”	Finska aktiedepåbevis (En: <i>Finnish Depositary Receipts</i>). En specifik finsk registreringsform genom vilken de Nya Aktierna kommer att listas på NASDAQ OMX Helsinki. För vidare information om de finska depåbevisen, se “ <i>Villkor och anvisningar—Nya Aktier som ska registreras hos Euroclear Finland och handlas på NASDAQ OMX Helsinki—Beskrivning av FDR</i> ”.
“Fördelsprogrammet”	Nordeas erbjudande till privatkunder som uppfyller vissa krav avseende belopp och typ av affärsrelation med Nordea. Kunder i fördelsprogrammet delas in i förmåns-, PLUS- och baskunder. Se avsnittet “ <i>Verksamhet—Nordeas kunder och verksamhet—Privatkunder</i> ”.
“New European Markets”	Estland, Lettland, Litauen, Polen och Ryssland
“Nordea”	Nordea Bank AB (publ) och dess dotterföretag eller Nordea Bank AB (publ) enskilt, beroende på sammanhang
“Nordea Danmark”	Nordea Bank Danmark A/S
“Nordea Finland”	Nordea Bank Finland Plc
“Nordea Norge”	Nordea Bank Norge ASA
“Norden”	Danmark, Finland, Sverige och Norge
“OECD”	Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (En: <i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
“Styrelsen”	Styrelsen för Nordea Bank AB (publ)
“svenska Finansinspektionen”	Finansinspektionen i Sverige

Finansiella rapporter—Innehåll

Revisors rapport avseende nya historiska finansiella rapporter	F-2
Koncernens resultaträkning avseende räkenskapsåren 2008, 2007 och 2006	F-3
Koncernens balansräkning per den 31 december 2008, 2007 och 2006	F-4
Koncernens redogörelse över redovisade intäkter och kostnader avseende räkenskapsåren 2008, 2007 och 2006	F-5
Koncernens kassaflödesanalys avseende räkenskapsåren 2008, 2007 och 2006	F-6
Noter till finansiella rapporter	F-9

REVISORS RAPPORT AVSEENDE NYA HISTORISKA FINANSIELLA RAPPORTER

Till styrelsen i Nordea Bank AB (publ)

Vi har granskat de finansiella rapporterna för Nordea Bank AB (publ), som omfattar balansräkningen per den 31 december 2008, den 31 december 2007 och den 31 december 2006 och resultaträkningen, kassaflödesanalysen och redogörelsen för förändringar i eget kapital för dessa år samt ett sammandrag av väsentliga redovisningsprinciper och andra tilläggsupplysningar.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för de finansiella rapporterna

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för att de finansiella rapporterna tas fram och presenteras på ett rättvisande sätt i enlighet med de internationella redovisningsstandarderna IFRS så som de antagits av EU och enligt kraven i prospektdirektivet för införande av prospektförordningen 809/2004/EG. Denna skyldighet innefattar utformning, införande och upprätthållande av intern kontroll som är relevant för att ta fram och på rättvisande sätt presentera de finansiella rapporterna utan väsentliga felaktigheter, oavsett om de beror på oegentligheter eller fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om de finansiella rapporterna på grundval av vår revision. Vi har utfört vår revision i enlighet med FAR SRS rekommendation RevR 5 Granskning av prospekt. Det innebär att vi följer etiska regler och har planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att de finansiella rapporterna inte innehåller några väsentliga felaktigheter.

En revision i enlighet med FAR SRS rekommendation RevR 5 Granskning av prospekt innebär att utföra granskningsåtgärder för att få revisionsbevis som bestyrker belopp och upplysningar i de finansiella rapporterna. De valda granskningsåtgärderna baseras på vår bedömning av risk för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna oavsett om de beror på oegentligheter eller fel. Vid riskbedömningen överväger vi den interna kontroll som är relevant för bolagets framtagande och rättvisande presentation av de finansiella rapporterna som en grund för att utforma de revisionsåtgärder som är tillämpliga under dessa omständigheter men inte för att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innebär också att utvärdera tillämpligheten av använda redovisningsprinciper och rimligheten i de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort samt att utvärdera den samlade presentationen i de finansiella rapporterna.

Vi anser att erhållna revisionsbevis är tillräckliga och ändamålsenliga som underlag för vårt uttalande.

Uttalande

Vi anser att de finansiella rapporterna ger en rättvisande bild i enlighet med de internationella redovisningsstandarderna IFRS så som de antagits av EU av Nordea Bank AB (publ) ställning per den 31 december 2008, den 31 december 2007 och den 31 december 2006 och resultat, redogörelse för förändringar i eget kapital och kassaflöde för dessa år.

Stockholm den 16 mars 2009

KPMG AB

Carl Lindgren
Auktoriserad revisor

Koncernens resultaträkning

<u>Mn euro</u>	<u>Not</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Rörelseintäkter				
Ränteintäkter		16 753	12 909	9 669
Räntekostnader		-11 660	-8 627	-5 800
Räntenetto	3	5 093	4 282	3 869
Avgifts- och provisionsintäkter		2 532	2 734	2 582
Avgifts- och provisionskostnader		-649	-594	-508
Avgifts- och provisionsnetto	4	1 883	2 140	2 074
Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	5	1 028	1 209	1 042
Andelar i intresseföretags resultat	20	24	41	68
Övriga rörelseintäkter	6	172	214	312
Summa rörelseintäkter		8 200	7 886	7 365
Rörelsekostnader				
Allmänna administrationskostnader:				
Personalkostnader	7	-2 568	-2 388	-2 251
Övriga administrationskostnader	8	-1 646	-1 575	-1 485
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	9,23,24	-124	-103	-86
Summa rörelsekostnader		-4 338	-4 066	-3 822
Kreditförluster	10	-466	60	257
Nettoresultat vid försäljning av materiella och immateriella tillgångar		0	3	8
Rörelseresultat		3 396	3 883	3 808
Skatt	11	-724	-753	-655
Årets resultat		2 672	3 130	3 153
Hänförligt till:				
Aktieägare i Nordea Bank AB (publ)		2 671	3 121	3 145
Minoriteten		1	9	8
Summa		2 672	3 130	3 153
Resultat per aktie före utspädning, euro	12	1,03	1,20	1,21
Resultat per aktie efter utspädning, euro	12	1,03	1,20	1,21

Koncernens balansräkning

<u>Mn euro</u>	<u>Not</u>	<u>31 Dec 2008</u>	<u>31 Dec 2007</u>	<u>31 Dec 2006</u>
Tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		3 157	5 020	2 104
Statsskuldförbindelser	13	6 545	5 193	6 280
Utlåning till kreditinstitut	14	23 903	24 262	26 792
Utlåning till allmänheten	14	265 100	244 682	213 985
Räntebärande värdepapper	15	44 830	38 782	29 464
Pantsatta finansiella instrument	16	7 937	4 790	10 496
Aktier och andelar	17	10 669	17 644	14 585
Derivatinstrument	18	86 838	31 498	24 207
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i				
säkringsportföljer	19	413	-105	-37
Aktier och andelar i intresseföretag	20	431	366	398
Immateriella tillgångar	22	2 535	2 725	2 247
Materiella tillgångar	23,24	375	342	307
Förvaltningsfastigheter	25	3 334	3 492	3 230
Uppskjutna skattefordringar	11	64	191	382
Skattefordringar	11	344	142	68
Överskott förmånsbestämda pensioner	35	168	123	84
Övriga tillgångar	26	14 604	7 724	10 726
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	2 827	2 183	1 572
Summa tillgångar		<u>474 074</u>	<u>389 054</u>	<u>346 890</u>
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	28	51 932	30 077	32 288
In- och upplåning från allmänheten	29	148 591	142 329	126 452
Skulder till försäkringstagare	30	29 238	32 280	31 041
Emitterade värdepapper	31	108 989	99 792	83 417
Derivatinstrument	18	85 538	33 023	24 939
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i				
säkringsportföljer	19	532	-323	-401
Skatteskulder	11	458	300	263
Övriga skulder	32	17 970	22 860	22 177
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	33	3 278	2 762	2 008
Uppskjutna skatteskulder	11	1 053	703	608
Avsättningar	34	143	73	104
Pensionsförpliktelser	35	340	462	495
Efterställda skulder	36	8 209	7 556	8 177
Summa skulder		<u>456 271</u>	<u>371 894</u>	<u>331 568</u>
Eget kapital	37			
Minoritetsintressen		78	78	46
Aktiekapital		2 600	2 597	2 594
Övriga reserver		-888	-160	-111
Balanserade vinstmedel		16 013	14 645	12 793
Summa eget kapital		<u>17 803</u>	<u>17 160</u>	<u>15 322</u>
Summa skulder och eget kapital		<u>474 074</u>	<u>389 054</u>	<u>346 890</u>
För egna skulder ställda säkerheter	38	95 507	79 708	74 331
Övriga ställda säkerheter	39	10 807	6 304	3 053
Ansvarsförbindelser	40	26 287	24 254	22 495
Åtaganden exklusive derivat	41	88 434	87 006	80 601
Derivat åtaganden	18,41	3 802 101	3 405 332	2 538 489

Koncernens redogörelse över redovisade intäkter och kostnader

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Årets valutakursdifferenser	-1 233	-26	38
Valutasäkringar av nettotillgångar i utländska koncernföretag	691	-24	75
Placeringar tillgängliga för försäljning:			
Värdetförändringar som redovisats mot eget kapital	—	1	3
Redovisade i resultaträkningen vid avyttring under året	-6	—	—
Kassaflödessäkringar:			
Redovisade mot eget kapital	-7	—	—
Skatt på poster som förts direkt mot eget kapital	-173	0	1
Nettointäkt redovisad direkt mot eget kapital	-728	-49	117
Årets resultat	2 672	3 130	3 153
Summa årets redovisade intäkter och kostnader	<u>1 944</u>	<u>3 081</u>	<u>3 270</u>
Hänförligt till:			
Aktieägare i Nordea Bank AB (publ)	1 943	3 072	3 262
Minoriteten	1	9	8
Summa	<u>1 944</u>	<u>3 081</u>	<u>3 270</u>

Koncernens kassaflödesanalys

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat	3 396	3 883	3 808
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	-594	-292	-954
Betalda inkomstskatter	-534	-591	-632
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder	2 268	3 000	2 222
Förändring av den löpande verksamhetens tillgångar			
Förändring av statsskuldförbindelser	1 020	-1 601	554
Förändring av utlåning till kreditinstitut	-1 526	2 091	6 182
Förändring av utlåning till allmänheten	-41 085	-30 365	-25 396
Förändring av räntebärande värdepapper	704	-6 109	-2 548
Förändring av pantsatta finansiella instrument	-3 148	5 706	1 178
Förändring av aktier och andelar	6 323	-3 141	-1 688
Förändring av derivatinstrument, netto	-792	924	878
Förändring av förvaltningsfastigheter	137	-262	-283
Förändring av övriga tillgångar	-6 903	3 085	-946
Förändring av den löpande verksamhetens skulder			
Förändring av skulder till kreditinstitut	24 670	-2 438	2 567
Förändring av in- och upplåning från allmänheten	16 558	15 484	10 904
Förändring av skulder till försäkringstagare	-687	1 238	2 512
Förändring av emitterade värdepapper	15 137	16 349	808
Förändring av övriga skulder	-1 837	458	4 121
Kassaflöde från den löpande verksamheten	10 839	4 419	1 065
Investeringsverksamheten			
Förvärv av rörelser	-81	-28	77
Avyttring av rörelser	—	42	2
Förvärv av intresseföretag	-41	-9	-14
Avyttring av intresseföretag	135	61	416
Förvärv av materiella tillgångar	-162	-157	-114
Avyttring av materiella tillgångar	12	18	40
Förvärv av immateriella tillgångar	-132	-119	-110
Avyttring av immateriella tillgångar	6	—	10
Förvärv av värdepapper, som hålles till förfall	-10 938	-149	-300
Förvärv/avyttring av övriga finansiella tillgångar	17	-10	-7
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-11 184	-351	0
Finansieringsverksamheten			
Emission av efterställda skulder	500	—	1 281
Amortering av efterställda skulder	—	-315	-495
Nyemission	3	3	—
Återköp av egna aktier, inkl. förändringar i tradingportföljen	-10	8	3
Utbetald utdelning	-1 297	-1 271	-908
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-804	-1 575	-119
Årets kassaflöde	-1 149	2 493	946
Likvida medel vid årets början	7 097	4 650	3 676
Kursdifferens	-1 254	-46	28
Likvida medel vid årets slut	4 694	7 097	4 650
Förändring	-1 149	2 493	946

Kommentarer till kassaflödesanalysen

Kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med IAS 7. Kassaflödesanalysen visar in- och utbetalningar av likvida medel under året. Nordeas kassaflödesanalys har upprättats enligt den indirekta metoden, vilket innebär att rörelseresultatet har justerats för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar, som t ex avskrivningar och kreditförluster. Redovisning av kassaflöden indelas i kategorierna löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet.

Den löpande verksamheten

Den löpande verksamheten utgörs av den huvudsakliga intäktsbringande verksamheten och kassaflödet härrör huvudsakligen från rörelseresultatet, justerat för poster som inte ingår i kassaflödet samt för betalda inkomstskatter. Justering för icke kassaflödespåverkande poster innefattar:

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Avskrivningar	114	103	87
Nedskrivningar	10	0	-1
Kreditförluster	530	24	-169
Orealiserade värdeförändringar	-973	-264	-135
Realisationsvinster / -förluster, netto	-83	-43	-248
Förändring av upplupna kostnader / intäkter och avsättningar	173	85	27
Omräkningsdifferenser	1 216	-307	-230
Förändring av återbäringsmedel, livförsäkring	-2 033	-42	-605
Övrigt	452	152	320
Summa	-594	-292	-954

Förändring av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder innefattar tillgångar och skulder som ingår i den normala affärsverksamheten, som t ex utlåning, inlåning och emitterade värdepapper. Förändringar i derivatinstrument redovisas netto.

I kassaflödet från löpande verksamhet ingår erhållen ränta och betald ränta med följande belopp:

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Erhållen ränta	16 230	12 579	9 351
Betald ränta	11 429	8 131	5 586

Investeringsverksamheten

Investeringsverksamheten omfattar förvärv och avyttring av anläggningstillgångar, finansiella såväl som materiella och immateriella. Totalt kassaflöde hänförligt till förvärv och avyttring av rörelser redovisas separat och utgörs av:

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Förvärv av rörelser			
Likvida medel	4	218	78
Utlåning till kreditinstitut	—	31	—
Utlåning till allmänheten	394	445	—
Räntebärande värdepapper	—	148	1 583
Aktier och andelar	—	1	8
Materiella och immateriella tillgångar	32	330	81
Övriga tillgångar	5	1	38
Summa tillgångar	435	1 174	1 788
Skulder till kreditinstitut	—	-286	—
In- och upplåning från allmänheten	-340	-393	—
Skulder till försäkringstagare	—	—	-1 700
Emitterade värdepapper	—	-25	—
Övriga skulder och avsättningar	-10	-224	-45
Summa skulder	-350	-928	-1 745
Erlagd köpeskilling¹	-85	-246	43
Omklassificerade från aktier i intressebolag	—	—	-43
Likvida medel i förvärvade rörelser	4	218	77
Nettoeffekt på kassaflödet	-81	-28	77

1 Inklusive omräkningsdifferenser. Se även not 51 Förvärv.

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Avyttring av rörelser			
Likvida medel	—	7	4
Utlåning till allmänheten	—	89	40
Materiella och immateriella tillgångar	—	4	36
Övriga tillgångar	—	1	1
Summa tillgångar	—	101	81
Skulder till kreditinstitut	—	-59	-72
Övriga skulder och avsättningar	—	-2	-2
Summa skulder	—	-61	-74
Realisationsvinst / -förlust på avyttrade rörelser	—	9	-1
Erhållen köpeskilling	—	49	6
Likvida medel i avyttrade rörelser	—	-7	-4
Nettoeffekt på kassaflödet	—	42	2

Finansieringsverksamheten

Finansieringsverksamheten utgörs av den verksamhet som medför förändringar i eget kapital och efterställda skulder, som t ex nyemission av aktier, utdelningar och emission / amortering av efterställda skulder.

Likvida medel

Följande poster ingår i likvida medel:

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	3 157	5 020	2 104
Utlåning till kreditinstitut, betalbar vid anfordran	1 537	2 077	2 546
	4 694	7 097	4 650

Kassatillgångar omfattar lagliga betalningsmedel inklusive utländska sedlar och mynt. Tillgodohavanden hos centralbanker utgörs av tillgodohavanden på konton hos centralbanker och postgiron i myndighetsform, där följande förutsättningar är uppfyllda;

- centralbanken eller postgirot är hemmahörande i det land där institutet är etablerat
- tillgodohavandet kan disponeras fritt när som helst.

Utlåning till kreditinstitut, betalbar vid anfordran, utgörs av likvida tillgångar som inte representeras av obligationer eller andra räntebärande värdepapper.

NOTER TILL REDOVISNINGEN

Not 1: Redovisningsprinciper

Innehållsförteckning

1. Grunder för presentationen	F-9	10. Finansiella instrument	F-16
2. Kritiska bedömningar och viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar	F-9	11. Utlåning	F-18
3. Principer för konsolidering	F-11	12. Leasing	F-20
4. Redovisning av rörelseintäkter	F-12	13. Immateriella tillgångar	F-21
5. Redovisning och bortbokning av finansiella instrument i balansräkningen	F-13	14. Materiella tillgångar	F-22
6. Omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta	F-14	15. Förvaltningsfastigheter	F-22
7. Säkringsredovisning	F-14	16. Skulder till försäkringstagare	F-22
8. Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument	F-15	17. Skatter	F-24
9. Likvida medel	F-16	18. Vinst per aktie	F-24
		19. Pensioner till anställda	F-24
		20. Eget kapital	F-25
		21. Aktierelaterade ersättningar	F-25
		22. Transaktioner med närstående	F-25
		23. Segmentrapportering	F-26
		24. Valutakurser	F-27

1. Grunder för presentationen

Nordeas koncernredovisning har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS), med tillhörande tolkningar från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC), godkända av EU-kommissionen. Vidare har vissa kompletterande regler i enlighet med Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL), rekommendation RFR 1.1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner, uttalanden från Rådet för finansiell rapportering (UFR) och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:25) tillämpats.

Vidare har ett tillägg gjorts till redovisningsprinciperna i enlighet med de ändringar i IAS 39 och IFRS 7 som publicerades i oktober och trädde i kraft retroaktivt från den 1 juli 2008. Ändringarna innebär att finansiella tillgångar i sällsynta fall eller när tillgångarna uppfyller definitionen för lånefordringar kan omklassificeras från värdering till verkligt värde via resultaträkningen om tillgångarna inte längre innehas i syfte att säljas eller återköpas under den närmaste tiden. Nordea har inte gjort några omklassificeringar till följd av dessa ändringar.

Kommande ändringar i IFRS

IASB har omarbetat IFRS 3 "Rörelseförvärv", IAS 1 "Utformning av finansiella rapporter", IAS 23 "Lånekostnader", och ändrat IAS 27 "Koncernredovisning och separata finansiella rapporter", IAS 32 "Finansiella instrument: Klassificering", IAS 39 "Finansiella instrument: Redovisning och värdering", IFRS 2 "Aktierelaterade

ersättningar" samt publicerat den nya standarden IFRS 8 "Rörelsesegment" och "Förbättringar i IFRS". Dessa nya eller ändrade standarder träder i kraft den 1 januari 2009, förutom IFRS 3, delar av IAS 27 och IAS 39 som träder i kraft den 1 juli 2009, tillämpliga i Nordea från 2010. Standarderna kan på frivillig basis tillämpas redan 2008. Nordea har emellertid valt att inte tidigarelägga införandet.

En tidigare lagd tillämpning av IAS 23 skulle ha haft en begränsad effekt på värderingen av egenutvecklade immateriella och materiella tillgångar, och IFRS 8 skulle ha påverkat presentationen av rörelsesegment.

Utöver ändringarna i dessa standarder har nya tolkningar som är relevanta för Nordea (IFRIC 13, 14, 16) publicerats. Tolkningarna är inte obligatoriska för 2008, men kan tillämpas på frivillig basis. Bedömningen är att en tidigare lagd tillämpning av dessa tolkningar inte skulle ha haft någon större inverkan på Nordea.

De nya, omarbetade och ändrade standarderna och tolkningarna ovan skulle, om de hade tillämpats för 2008, endast ha påverkat Nordeas kapitaltäckning i obetydlig omfattning.

2. Kritiska bedömningar och viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar

För att upprätta årsredovisning i enlighet med god redovisningssed måste ledningen i vissa fall använda sig av uppskattningar och antaganden. Uppskattningarna baseras på tidigare erfarenheter och antaganden som ledningen anser vara rättvisande

och rimliga. Dessa uppskattningar och bakomliggande bedömningar påverkar redovisade belopp för tillgångar, skulder och åtaganden utanför balansräkningen liksom för intäkter och kostnader i den årsredovisning som presenteras. Det faktiska utfallet kan senare i viss mån avvika från de uppskattningar och antaganden som gjorts.

Vissa redovisningsprinciper anses vara av särskild betydelse för Nordeas finansiella ställning, eftersom de bygger på svåra, komplexa och subjektiva bedömningar och uppskattningar från ledningens sida, varav de flesta avser förhållanden som i sig är osäkra. Dessa kritiska bedömningar och uppskattningar är främst hänförliga till:

- värdering till verkligt värde av vissa finansiella instrument
- prövning av nedskrivningsbehov på:
 - goodwill och
 - utlåning
- aktuariella beräkningar av pensionsförpliktelser
- aktuariella beräkningar av skulder till försäkringstagare
- krav i civilrättsliga processer.

Värdering till verkligt värde

Fastställande av verkligt värde för OTC-derivat och andra finansiella instrument som saknar noterade priser eller nyligen observerade marknadspriser omfattar följande kritiska bedömningar:

- Val av värderingstekniker
- Bedömning av när noterade priser inte motsvarar verkligt värde
- Fastställande av anpassning till verkligt värde för att beakta relevanta riskfaktorer såsom kreditrisk, modellrisk och likviditetsrisk
- Bedömning av vilka marknadsparametrar som är observerbara.

I samtliga fall grundas besluten på en professionell bedömning i enlighet med Nordeas redovisnings- och värderingspolicier.

Se även avsnitt 8 "Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument" och not 44 "Tillgångar och skulder till verkligt värde".

Prövning av nedskrivningsbehov

Goodwill

Goodwill prövas årligen för eventuellt nedskrivningsbehov, eller oftare om händelser eller

ändrade förutsättningar tyder på att nedskrivningsbehov finns. Prövningen baseras på en analys för att bedöma om redovisat värde för goodwill är fullt återvinningsbart. Vid fastställande av återvinningsbart belopp fastställs nyttjandevärdet, mätt som nuvärdet av förväntade kassaflöden från de kassagenererande enheter till vilka goodwill har allokerats.

Prognoserna avseende framtida kassaflöden baseras på Nordeas bästa uppskattningar av framtida intäkter och kostnader för de kassagenererande enheter till vilka goodwill har allokerats. Ett antal antaganden och uppskattningar har betydande effekt på dessa beräkningar, bl a parametrar såsom makroekonomiska antaganden, marknadstillväxt, affärsvolym, marginaler och kostnadseffektivitet. En förändring i någon av dessa parametrar, till följd av förändringar i marknadsvillkor, konkurrens, strategi eller liknande, påverkar prognostiserade kassaflöden och kan medföra nedskrivning av goodwill.

Se även avsnitt 13 "Immateriella tillgångar" och not 22 "Immateriella tillgångar".

Utlåning

Vid prövning av nedskrivningsbehov för individuella lånefordringar är den mest kritiska bedömningen, som också inrymmer störst osäkerhet, att uppskatta det mest sannolika framtida kassaflödet som kunden kan generera.

Vid gemensam prövning av nedskrivningsbehov för en grupp av lånefordringar är den viktigaste aspekten att identifiera de händelser och/eller observerbara data som har gett upphov till kreditförluster inom gruppen av lånefordringar. Bedömningen av nuvärdet av de kassaflöden som kunderna i gruppen genererar är förenad med hög grad av osäkerhet, eftersom den baseras på historiska uppgifter och erfarenhetsmässig justering av dessa till den aktuella situationen.

Se även avsnitt 11 "Utlåning" och not 14 "Utlåning och osäkra lånefordringar".

Aktuariella beräkningar av pensionsförpliktelser för anställda

Beräknade förpliktelser för förmånsbestämda pensioner framräknas för de större pensionsplanerna av externa aktuarier med hjälp av demografiska antaganden baserade på aktuella befolkningsdata. Beräkningarna baseras på ett antal aktuariella och finansiella parametrar. Den viktigaste finansiella parametern är diskonteringsräntan. Andra parametrar, såsom antaganden avseende löneökningar och inflation, fastställs baserat på den förväntade

långsiktiga utvecklingen för dessa parametrar. De parametrar som fastställdes vid årsskiftet redovisas i not 35 "Pensionsförpliktelser".

Huvuddelen av de tillgångar som täcker pensionsåtagandena investeras i likvida tillgångar och värderas till marknadsvärde vid årsskiftet. Förväntad avkastning på förvaltningstillgångarna har fastställts under beaktande av tillgångarnas sammansättning och baserat på långsiktiga förväntningar om avkastning på de olika tillgångsslagen. Den förväntade avkastningen framgår också av not 35 "Pensionsförpliktelser".

Se även avsnitt 19 "Pensioner till anställda" och not 35 "Pensionsförpliktelser".

Aktuariella beräkningar för skulder till försäkringstagare

Skulderna till försäkringstagare utgörs av långfristiga åtaganden där vissa försäkringsavtal har långa durationer. Vid värderingen av dessa skulder används både finansiella och aktuariella uppskattningar och antaganden. Ett viktigt finansiellt antagande är den ränta som används för att diskontera framtida kassaflöden. Viktiga aktuariella antaganden är de om mortalitet och invaliditet, som påverkar storleken på och tidpunkten för de framtida kassaflödena. De finansiella och aktuariella antagandena är till stor del föreskrivna i ländernas lagstiftning och är alltså inte upp till Nordea att bestämma. Även antaganden om framtida förvaltnings- och skattekostnader påverkar beräkningen av skulder till försäkringstagare.

Se även avsnitt 16 "Skulder till försäkringstagare" och not 30 "Skulder till försäkringstagare".

Krav i civilrättsliga processer

Nordea är inom ramen för den normala affärsverksamheten föremål för ett antal krav i stämningar och andra tvister, varav de flesta rör förhållandevis små belopp. Nordeas bedömning är att ingen av dessa tvister kommer att medföra någon väsentlig negativ effekt på koncernens resultat eller dess finansiella ställning.

Se även not 40 "Ansvarsförbindelser".

3. Principer för konsolidering

Konsoliderade bolag

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget Nordea Bank AB (publ) samt de bolag som uppfyller definitionen av ett dotterföretag enligt IAS 27. Definitionen uppfylls i regel om moderbolaget, direkt eller indirekt genom koncernföretag, innehar mer än 50 procent av aktiernas röstvärde eller på annat sätt kan utöva kontroll över bolagets finansiella och operativa policier.

Alla koncernföretag konsolideras i enlighet med förvärvsmetoden, förutom vid bildandet av Nordea 1997–98, då innehavet i Nordea Bank Finland Abp konsoliderades med poolingmetoden. Enligt förvärvsmetoden betraktas köpet som en transaktion där moderbolaget indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder och ansvarsförbindelser. Koncernens anskaffningsvärde för förvärvet beräknas med hjälp av en förvärvsanalys. Vid analysen fastställs anskaffningsvärdet till det verkliga värdet för redovisade, identifierbara tillgångar, skulder och ansvarsförbindelser. Anskaffningsvärdet utgör summan på överlåtelsedagen av verkligt värde på erhållna tillgångar, uppkomna eller övertagna skulder samt eget kapitalinstrument som förvärvaren har emitterat i utbyte mot erhållna nettotillgångar, plus kostnader som är direkt hänförliga till rörelseförvärvet. Den del av anskaffningsvärdet som överstiger det verkliga nettovärdet på identifierbara tillgångar, skulder och skuldförbindelser redovisas som goodwill. Om skillnaden är negativ redovisas den direkt i resultaträkningen.

Koncernföretagen ingår i koncernredovisningen från den dag kontrollen över bolaget övergår till Nordea. Konsolideringen upphör när kontroll inte längre existerar.

Eget kapital och resultat hänförliga till minoritetsintressen redovisas på separata rader i balans- och resultaträkningen.

I samband med konsolideringen anpassas dotterföretagens redovisning för att uppnå överensstämmelse med de IFRS-principer som Nordea tillämpar.

Aktier i intresseföretag

Kapitalandelsmetoden tillämpas för intresseföretag, där rösträttsandelen uppgår till mellan 20 och 50 procent och/eller där Nordea har betydande inflytande. Investeringar inom ramen för Nordeas investeringsverksamhet, som klassificeras som en riskkapitalorganisation inom Nordea, värderas till verkligt värde i enlighet med reglerna i IAS 28 och IAS 39.

Andelar i intresseföretags resultat redovisas i resultaträkningen efter skatt. Skattekostnad hänförlig till dessa resultatandelar ingår följaktligen inte i Nordeas redovisade skattekostnad.

Företag för särskilt ändamål (SPE)

I enlighet med IFRS konsoliderar Nordea inte tillgångar och skulder i företag för särskilt ändamål, SPE, som man inte har bestämmande inflytande över. För att avgöra om Nordea har bestämmande inflytande över ett SPE måste Nordea granska

aktuella risker och förmåner samt bedöma möjligheten att fatta operativa beslut för detta SPE.

Vid bedömningen av om Nordea ska konsolidera ett SPE tas hänsyn till ett antal faktorer, bland annat om verksamheten i ett SPE i huvudsak bedrivs för Nordeas räkning eller om Nordea i allt väsentligt har beslutsrätten, om Nordea har rätten att erhålla huvuddelen av de förmåner som verksamheten ger upphov till eller om Nordea står för huvuddelen av de risker som är förknippade med ägandet. Samtliga SPE där Nordea har behållit huvuddelen av riskerna och förmånerna konsolideras. Om ett SPE inte konsolideras är skälet att Nordea inte i väsentlig grad är exponerat för risker eller har förmåner hänförliga till tillgångarna och skulderna i detta SPE.

Ett SPE som erbjuder placeringsmöjligheter för kunder är en enhet där en eller flera kunder kan investera i en tillgång eller i grupp av tillgångar (t ex aktiefonder) som förvärvats av detta SPE. Risker och förmåner avseende tillgångar som innehas av detta SPE ligger uteslutande hos kunderna. Vanligtvis erhåller Nordea service- och provisionsavgifter för bildandet av dessa SPE eller för sin roll som kapitalförvaltare, förvaringsinstitut eller annan funktion. Nordea är kapitalförvaltare och fattar efter eget gottfinnande beslut om investeringar och andra administrativa frågor, men saknar eller äger endast en obetydlig del av investerat kapital. I de flesta fall konsolideras inte ett SPE där syftet är att ge kunderna möjlighet att investera, eftersom Nordea enligt de juridiska och avtalsenliga rättigheterna och skyldigheterna saknar bestämmande inflytande över finansiella och operativa policybeslut i dessa bolag. Nordea har följaktligen inte som mål att uppnå förmåner från sitt inflytande i verksamheten. Nordea står inte heller för huvuddelen av de risker som är förknippade med ägandet.

Nordea har bildat ett begränsat antal SPE, och de som konsolideras i koncernen beskrivs närmare i not 45 "Företag för särskilt ändamål (SPE)—Konsoliderade".

Elimineringsprinciper

Koncerninterna transaktioner samt fordringar och skulder mellan koncernföretagen eliminerar.

Valutaomräkning av utländska enheter

Koncernredovisningen upprättas i euro (EUR), rapporteringsvalutan för moderbolaget Nordea Bank AB (publ). Dagskursmetoden tillämpas vid omräkning av utländska enheters bokslut, från deras funktionella valutor till euro. De utländska enheternas tillgångar och skulder har omräknats till balansdagens kurs, medan poster i resultaträkningarna omräknats till årets

genomsnittskurs. Omräkningsdifferenser förs direkt mot eget kapital.

Goodwill och justeringar till verkligt värde som uppkommit vid förvärv av koncernföretag behandlas som tillgångar och skulder i lokal valuta och omräknas också till balansdagens kurs.

Information om de viktigaste valutakurserna finns i avsnitt 24 "Valutakurser".

Förändringar i koncernstrukturen

Inga större förändringar i koncernstrukturen har gjorts under 2006-2008. Information om rörelseförvärv redovisas i not 51 "Förvärv".

4. Redovisning av rörelseintäkter

Räntenetto

Ränteintäkter och räntekostnader beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden eller, om så anses lämpligt, med tillämpning av en metod som resulterar i ett belopp som utgör en rimlig uppskattning av vad en beräkning grundad på effektivräntemetoden skulle ge.

Ränteintäkter och räntekostnader hänförliga till balansposter inom Markets och Life redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde". Ränteintäkter och räntekostnader hänförliga till intern inlåning från och intern finansiering av Markets verksamhet ersätts av relaterade externa ränteintäkter och räntekostnader för koncernen.

Avgifts- och provisionsnetto

Nordea har provisionsintäkter från olika typer av tjänster som tillhandahålls kunder. Hur provisionsintäkterna redovisas beror på i vilket syfte avgiften tas ut. Avgifter intäktsredovisas antingen i takt med att tjänsterna tillhandahålls eller i samband med genomförandet av en väsentlig aktivitet. Avgifter som debiteras löpande redovisas som intäkt i den period då tjänsten tillhandahålls. En syndikeringsavgift som debiteras för att arrangera ett lån, liksom andra avgifter som debiteras för väsentliga aktiviteter, intäktsredovisas när aktiviteten har genomförts, d v s när syndikeringen har slutförts.

Provisionskostnader är transaktionsbaserade och redovisas i den period då tjänsterna erhålls.

Intäkter för utställda finansiella garantier samt kostnader för köpta finansiella garantier fördelas över instrumentets löptid och klassificeras som "Avgifts- och provisionsintäkter" respektive "Avgifts- och provisionskostnader".

Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde

Realiserade och orealiserade vinster och förluster, inklusive räntenetto inom Markets och Life, på finansiella instrument värderade till verkligt värde redovisas under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Realiserade och orealiserade vinster och förluster härstammar från:

- Aktier och andelar samt andra aktierelaterade instrument
- Räntebärande värdepapper och andra ränterelaterade instrument
- Övriga finansiella instrument, inklusive kreditderivat och råvaruinstrument/råvaruderivat
- Valutakursförändringar
- Förvaltningsfastigheter, livförsäkring, inklusive realiserade och orealiserade intäkter, exempelvis omvärderingsvinster/förluster. Den här posten innehåller också realiserade resultat från avyttringar liksom avkastning från förvaltningsfastigheter hänförlig till livförsäkringsverksamhetens innehav.

Livförsäkringsverksamheten

Vinster och förluster från tillgångar inom livförsäkringsverksamheten fördelas i noten på ovan nämnda resultatposter.

Notposterna Förändring av försäkringstekniska avsättningar, livförsäkring respektive Förändring av återbäringsmedel, livförsäkring motsvarar i huvudsak den del av det finansiella resultatet inom livförsäkring som överförs till försäkringstagarna. Nordea redovisar dessa poster separat i noten. Erhållna premier och återbetalningar till försäkringstagare hänförliga till den finansiella risken redovisas i balansräkningen som ökad respektive minskad inlåning. Mer information finns i avsnitt 16 "Skulder till försäkringstagare".

Resultatet avseende försäkringsrisken särskiljs från resultatet avseende den finansiella risken och redovisas separat i noten. Eftersom nettointäkterna är förhållandevis små jämfört med de andra intäkts- och kostnadsposterna i resultaträkningen, redovisas de i noten som Intäkter försäkringsrisk, livförsäkring och Kostnader försäkringsrisk, livförsäkring.

Utdelningar

Erhållna utdelningar redovisas i resultaträkningen som "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde" och klassificeras i noten

som "Aktier och andelar samt andra aktierelaterade instrument". Intäkter redovisas i den period då rätten att erhålla utdelning fastställs.

Andelar i intresseföretags resultat

Andelar i intresseföretags resultat definieras som värdeförändring, efter anskaffningsdagen, av Nordeas andel av intresseföretagets nettotillgångar. Andelar i intresseföretags resultat redovisas i resultaträkningen efter skatt. Skattekostnad hänförlig till dessa resultatandelar ingår följaktligen inte i Nordeas redovisade skattekostnad.

Värdeförändringen i Nordeas andel av nettotillgångarna baseras på intresseföretagets externredovisning och påverkar Nordeas redovisning i den period då informationen blir tillgänglig.

Övriga rörelseintäkter

Nettoresultat från avyttring av aktier liksom övriga rörelseintäkter, ej hänförliga till övriga intäktsrader, redovisas normalt när transaktionerna har slutförts.

5. Redovisning och bortbokning av finansiella instrument i balansräkningen

Affärsdagsredovisning tillämpas vid redovisning och bortbokning av derivatinstrument, börsnoterade värdepapper och avistatransaktioner i utländsk valuta. Övriga finansiella instrument redovisas i balansräkningen på likviddagen.

Finansiella tillgångar, andra än de för vilka affärsdagsredovisning tillämpas, bokas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från den finansiella tillgången upphör att gälla eller överförs till annan part. Rätten till kassaflödet upphör att gälla eller överförs vanligen när motparten har uppfyllt sin del av avtalet genom att t ex betala tillbaka ett lån till Nordea, d v s på likviddagen.

I vissa fall genomförs transaktioner där Nordea överför tillgångar som redovisas i balansräkningen, men samtidigt behåller antingen hela eller delar av riskerna och rättigheterna förknippade med de överförda tillgångarna. Om alla eller i stort sett alla risker och rättigheter behålls, omklassificeras de överförda tillgångarna i balansräkningen till "Pantsatta finansiella instrument". Överföring av tillgångar med bibehållande av alla eller i stort sett alla risker och rättigheter omfattar bl a avtal om värdepapperslån och återköpsavtal.

Finansiella skulder, andra än de för vilka affärsdagsredovisning tillämpas, bokas bort från balansräkningen när de upphör. Normalt sker detta när Nordea fullgör sin del av avtalet, till exempel när

Nordea återbetalar inlåning till motparten, d v s på likviddagen.

För ytterligare information, se avsnitt 10 "Finansiella instrument" (Avtal om inlåning och utlåning av värdepapper samt Återköpsavtal och omvända återköpsavtal) och not 47 "Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt".

6. Omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta

En enhets funktionella valuta fastställs utifrån den primära ekonomiska miljön i vilken enheten bedriver sin verksamhet. Moderbolaget Nordea Bank AB (publ) använder sig av två funktionella valutor för rapportering i koncernredovisningen, beroende på vilken underliggande affärsverksamhet som avses.

Utländsk valuta definieras som annan valuta än enhetens funktionella valuta. Transaktioner i utländsk valuta redovisas till transaktionsdagens kurs. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till balansdagens kurs.

Valutakursdifferenser som uppkommer vid reglering av transaktioner till kurser som avviker från dem på transaktionsdagen, liksom realiserade omräkningsdifferenser på ej reglerade monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta, redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Omräkningsdifferenser på finansiella instrument som används som säkringsinstrument i en säkring av nettoinvestering i ett koncernföretag redovisas, i den mån säkringen är effektiv, mot eget kapital. Detta för att neutralisera de omräkningsdifferenser som påverkar eget kapital när koncernföretagen konsolideras. Eventuell ineffektiv del av säkringen redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

7. Säkringsredovisning

IAS 39 omfattar principer och regler för redovisning av säkringsinstrument och underliggande säkrad post, så kallad säkringsredovisning. Alla derivatinstrument värderas till verkligt värde. Nordea tillämpar EU:s "carve out"-version av IAS 39 för portföljsäkringar av både tillgångar och skulder.

Koncernens säkringsredovisningspolicy har utformats för att uppfylla de krav som anges i IAS 39. Nordea tillämpar säkringsredovisning för att uppnå en symmetrisk behandling av förändringarna i verkligt värde för den säkrade posten och förändringarna i verkligt värde för säkringsinstrumentet, samt för att risksäkra exponeringen för variationer i kassaflöden och

nettoinvesteringar i utlandsverksamheten. Det övergripande syftet är att i redovisningen ge en korrekt och rättvisande bild av Nordeas ekonomiska säkringar. Group Treasury har det övergripande operativa ansvaret för säkring och säkringsredovisning.

Enligt IAS 39 finns det tre typer av säkringsredovisning:

- Säkring av verkligt värde
- Kassaflödessäkring
- Säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet.

Säkring av verkligt värde

Säkring av verkligt värde tillämpas när derivat används för att risksäkra förändringar i verkligt värde på en redovisad tillgång eller skuld hänförlig till en specifik risk. Risker för förändringar i verkligt värde på tillgångar och skulder i Nordeas redovisning härrör huvudsakligen från lån, värdepapper och inlåning med fast ränta, vilket ger upphov till ränterisk. Förändringar i verkligt värde på derivat liksom förändringar i verkligt värde på den säkrade posten, hänförliga till de risker som säkras, redovisas separat i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde". Om säkringen är effektiv tar de båda förändringarna i verkligt värde i stort ut varandra, vilket innebär att nettoresultatet i det närmaste blir noll. Förändringarna i verkligt värde på den säkrade posten, hänförliga till riskerna säkrade med derivatinstrumentet, avspeglas i en justering av den säkrade postens bokförda värde som också redovisas i resultaträkningen. Förändringen i verkligt värde på den räntesäkrade posten i en säkringsportfölj redovisas separerat från portföljen under "Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer" i enlighet med IAS 39.

I Nordea tillämpas säkring av verkligt värde huvudsakligen på portföljbasis. Följaktligen mäts och värderas effektiviteten i säkringsförhållandet på ett sådant sätt att eventuell ineffektiv del påverkar resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Kassaflödessäkring

Kassaflödessäkring tillämpas för säkring av exponering för variationer i framtida räntebetalningar på tillgångar eller skulder med rörlig ränta. Den del av vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet som bestäms vara en effektiv säkring redovisas direkt mot eget kapital. Den ineffektiva delen av vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Vinster eller förluster för säkringsinstrument som redovisats direkt mot eget kapital redovisas i resultaträkningen i samma period som ränteintäkter eller räntekostnaden för den säkrade fordringen eller skulden.

Säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet

Se avsnitt 6 "Omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta".

Säkringsinstrument

De säkringsinstrument som används i Nordea är huvudsakligen ränteswappar. Valutaränteswappar (CIRS) och upplåning i utländsk valuta används endast i ett fåtal transaktioner. Upplåning i utländsk valuta används endast som säkringsinstrument vid säkring av valutarisk.

Säkrade poster

Enligt IAS 39 kan en säkrad post vara en enskild tillgång eller skuld liksom en grupp av tillgångar eller skulder med likartade riskegenskaper. Säkrade poster utgörs i Nordea av både enskilda tillgångar och skulder och portföljer av tillgångar och skulder.

Säkringens effektivitet

För att få tillämpa säkringsredovisning krävs att säkringen har en hög effektivitet. En säkring anses ha detta om det vid ingåendet och under säkringens hela löptid kan förväntas att förändringar i verkligt värde på den säkrade posten väsentligen neutraliseras av förändringar i verkligt värde på säkringsinstrumentet. Utfallet ska ligga inom intervallet 80–125 procent.

Vid bedömning i efterhand av säkringens effektivitet värderar Nordea säkringsinstrumentet till verkligt värde och jämför förändringen av detta värde med förändringen av verkligt värde på den säkrade posten. Mätning av effektiviteten görs på kumulativ basis.

Om säkringsförhållandet inte uppfyller kraven upphör säkringsredovisningen. Förändringen i det realiserade värdet på derivaten redovisas till verkligt värde i resultaträkningen från och med det senaste tillfället då säkringen bedömdes vara effektiv. För säkringar av verkligt värde resultatförs förändringar av det verkliga värdet på den säkrade posten, fram till den tidpunkt då säkringsförhållandet avslutas, linjärt över den säkrade postens återstående löptid. För kassaflödessakringar omklassificeras den ackumulerade vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet, som har redovisats under Övrigt totalresultat (Other comprehensive income) sedan den period då säkringen bedömdes vara effektiv, från eget kapital till "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde" i resultaträkningen.

8. Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder som klassificeras som finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen och derivatinstrument redovisas till verkligt värde i balansräkningen. Förändringarna i verkligt värde redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Verkligt värde definieras i IAS 32 och IAS 39 som det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlätas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs.

Det bästa beviset på verkligt värde är förekomsten av publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad och när sådana förekommer används de vid värderingen av finansiella tillgångar och finansiella skulder. Nordea använder till övervägande del publicerade prisnoteringar för att fastställa verkligt värde på instrument som redovisas under följande balansposter:

- Statsskuldförbindelser
- Räntebärande värdepapper
- Aktier och andelar
- Derivatinstrument (noterade)
- Emitterade värdepapper (emitterade bostadsobligationer i Nordea Kredit Realkreditaktieselskab)

Om noterade priser för ett finansiellt instrument inte representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner eller om noterade priser inte finns tillgängliga, fastställs det verkliga värdet med hjälp av lämplig värderingsteknik. Värderingsteknikerna kan variera från enkel analys av diskonterade kassaflöden till komplexa optionsvärderingsmodeller. Värderingsmodellerna har utformats så att observerbara marknadspriser och kurser används som indata i förekommande fall, men även ej observerbara modellparametrar kan användas. Nordea använder till övervägande del värderingstekniker för att fastställa verkligt värde på instrument som redovisas under följande balansposter:

- Statsskuldförbindelser (när prisnoteringar på en aktiv marknad saknas)
- Utlåning till allmänheten (hypotekslån i det danska dotterföretaget Nordea Kredit Realkreditaktieselskab)
- Räntebärande värdepapper (när prisnoteringar på en aktiv marknad saknas)

- Aktier och andelar (när prisnoteringar på en aktiv marknad saknas)
- Derivatinstrument (OTC-derivat)

Verkligt värde beräknas som det teoretiska nuvärdet av de enskilda kontrakten, baserat på marknadsparametrar från fristående källor och under antagandet att inga risker och ingen osäkerhet föreligger. Denna beräkning kompletteras med en justering på portföljnivå. Justeringen på portföljnivå avser osäkerhet hänförlig till värderingstekniker, modellernas antaganden och ej observerbara parametrar, liksom motpartsrisk och likviditetsrisk hänförlig till portföljen. Justeringen på portföljnivå för modellrisk består av två delar:

- Jämförelse av modellens utdata (marknadsvärden) med marknadsinformation eller med resultat från alternativa modeller, om sådana finns
- Känslighetsberäkningar där ej observerbara parametrar byts ut mot andra rimliga värden.

För finansiella instrument där verkligt värde uppskattas med hjälp av en värderingsteknik undersöks om de variabler som använts i värderingsmodellen uteslutande har baserats på data från observerbara marknader. Med data från observerbara marknader avser Nordea data som kan inhämtas från allmänt tillgängliga externa källor och som bedöms utgöra realistiska marknadspriser. Vid användning av ej observerbara data kan instrumentet vid första redovisningstillfället inte redovisas till det verkliga värde som beräknats via värderingstekniken, och eventuella initiala vinster periodiseras därför i resultaträkningen över avtalets löptid.

Värderingsmodellerna som Nordea använder överensstämmer med accepterade ekonomiska metoder för prissättning av finansiella instrument och tar hänsyn till alla faktorer som marknadsaktörer skulle beakta vid prissättning.

Varje ny värderingsmodell godkänns av Group Credit & Risk Control och samtliga modeller granskas regelbundet.

Mer information finns i not 44 "Tillgångar och skulder till verkligt värde".

9. Likvida medel

Likvida medel utgörs av kassa och tillgodohavanden hos centralbanker, där följande förutsättningar är uppfyllda:

- Centralbanken är hemmahörande i ett land där Nordea har banklicens.
- Tillgodohavandet kan disponeras fritt när som helst.

Likvida medel är finansiella instrument som klassificerats som tillhörande kategorin Utlåning, se avsnitt 10 "Finansiella instrument".

Även utlåning till kreditinstitut, betalbar vid anfordran, redovisas i kassaflödesanalysen som "Likvida medel".

10. Finansiella instrument

Klassificering av finansiella instrument

Varje finansiellt instrument inom ramen för IAS 39 har klassificerats i en av följande kategorier:

Finansiella tillgångar:

- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen:
 - Tradingportföljer
 - Finansiella tillgångar som redan från början bestäms tillhöra denna kategori (verkligt värde-optionen)
- Utlåning
- Investeringar som hålles till förfall
- Finansiella tillgångar tillgängliga för försäljning

Finansiella skulder:

- Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen:
 - Tradingportföljer
 - Finansiella skulder som redan från början bestäms tillhöra denna kategori (verkligt värde-optionen)
- Övriga finansiella skulder

Alla finansiella tillgångar och skulder redovisas till verkligt värde vid första redovisningstillfället. Klassificeringen av finansiella instrument i olika kategorier utgör grunden för hur varje finansiellt instrument värderas i balansräkningen och hur förändringar i dess värde bokförs. I not 43 "Klassificering av finansiella instrument" presenteras klassificeringen av finansiella instrument i Nordeas balansräkning.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen värderas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Alla värdeförändringar i dessa poster redovisas direkt i resultaträkningen under "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Kategorin består av två underkategorier: Tradingportföljer och Finansiella tillgångar/skulder som redan från början bestäms tillhöra denna kategori (verkligt värde-optionen).

Underkategorin Tradingportföljer omfattar främst derivatinstrument som innehas i handelssyfte, räntebärande värdepapper och aktier inom Markets och Treasury. Den omfattar också tradingrelaterade skulder såsom blankningspositioner.

Huvuddelen av underkategorierna Finansiella tillgångar respektive skulder som redan från början bestäms tillhöra denna kategori utgörs av hypotekslån och tillhörande emitterade obligationer i det danska dotterföretaget Nordea Kredit Realkreditaktieselskab samt räntebärande värdepapper, aktier och finansiella avtal inom Life. Tillgångar och skulder i Nordea Kredit Realkreditaktieselskab värderas redan från början till verkligt värde via resultaträkningen för att eliminera eller avsevärt minska bristande överensstämmelse i redovisningen. Räntebärande värdepapper, aktier och finansiella avtal inom Life tillhör samma kategori, och även dessa tillgångar och skulder värderas därför till verkligt värde.

Nordea tillämpar också verkligt värde-optionen på vissa finansiella tillgångar och skulder hänförliga till Markets. Klassificeringen grundar sig på att Markets förvaltar och värderar alla sina finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde. Följaktligen klassificeras alla finansiella tillgångar och skulder inom Markets som Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Utlåning

Låne- och kundfordringar utgör finansiella tillgångar som inte är derivat, med fasta eller bestämda betalningar, och som inte noteras på en aktiv marknad. Dessa tillgångar jämte osäkra lånefordringar beskrivs närmare i avsnitt 11 "Utlåning".

Investeringar som hålles till förfall

Investeringar som hålles till förfall redovisas initialt i balansräkningen till anskaffningsvärdet, inklusive transaktionskostnader. Efter första redovisningstillfället värderas instrument i denna kategori till upplupet anskaffningsvärde. Vid värdering till upplupet anskaffningsvärde resultatförs skillnaden mellan anskaffningsvärdet och inlösenvärdet linjärt över den kvarstående löptiden med hjälp av effektivräntemetoden.

Nordea bedömer vid varje rapporteringstillfälle om det finns objektiva belägg för en nedskrivning av tillgången. Om sådana belägg finns görs

nedskrivningen som motsvarar skillnaden mellan redovisat värde och nuvärdet av beräknade framtida kassaflöden och redovisas under "Kreditförluster" i resultaträkningen. Mer information om identifiering och bedömning av objektiva belägg för nedskrivningsbehov finns i avsnitt 11 "Utlåning".

Finansiella tillgångar tillgängliga för försäljning

Finansiella tillgångar tillgängliga för försäljning värderas till verkligt värde. Förändringar i verkligt värde, bortsett från räntor, valutakurseffekter och nedskrivningar, redovisas direkt mot omvärderingsreserver under eget kapital. Ränta redovisas som ränteintäkter i resultaträkningen. Valutakurseffekter och nedskrivningar avseende dessa tillgångar redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

När en finansiell tillgång tillgänglig för försäljning säljs, flyttas ackumulerade förändringar i verkligt värde, som tidigare har redovisats under eget kapital, från eget kapital till resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Övriga finansiella skulder

Övriga finansiella skulder, som inte har klassificerats som tillhörande kategorin Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, värderas till upplupet anskaffningsvärde. Räntor från Övriga finansiella skulder redovisas i resultaträkningen under posten "Räntekostnader".

Sammansatta finansiella instrument

Sammansatta finansiella instrument är avtal som omfattar ett värdavtal och ett inbäddat derivat. Sådana kombinationer uppstår huvudsakligen i samband med emission av strukturerade skuldinstrument, såsom emitterade indexobligationer.

Indexobligationer som har emitterats av Group Treasury anses utgöra en del av finansieringsverksamheten. Nollkupongsobligationer värderas till upplupet anskaffningsvärde. Inbäddade derivat i sådana instrument särskiljs från värdavtalet och redovisas separat som derivat till verkligt värde om de ekonomiska egenskaperna och riskerna inte är nära förknippade med värdavtalets ekonomiska egenskaper och risker samt om det inbäddade derivatet verkligen uppfyller definitionen på ett derivat. Förändringar i verkligt värde på inbäddade derivat redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Indexobligationer som har emitterats av Markets som en del av tradingportföljen klassificeras som Tradingportföljer, och hela det sammansatta instrumentet, värdalet och det inbäddade derivatet, värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Avtal om inlåning och utlåning av värdepapper

Transaktioner avseende in- och utlåning av värdepapper innebär i allmänhet ställande av säkerhet. Om inte riskerna och rättigheterna förknippade med ägandet överförs, beaktas inte överföringen av värdepapper i balansräkningen. Om motparten har rätt att sälja vidare eller pantsätta värdepappren på nytt, redovisas dessa i balansräkningen som "Pantsatta finansiella instrument".

Lånade värdepapper redovisas utanför balansräkningen under posten "För egna skulder ställda säkerheter".

Säkerheter i form av likvida medel som har lämnats till motparter redovisas i balansräkningen som "Utlåning till kreditinstitut" eller som "Utlåning till allmänheten". Säkerheter i form av likvida medel som har erhållits från motparter redovisas i balansräkningen som "Skulder till kreditinstitut" eller som "In- och upplåning från allmänheten".

Ränteintäkter och räntekostnader som uppkommit genom dessa transaktioner redovisas under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Återköpsavtal och omvända återköpsavtal

Värdepapper som har lämnats enligt återköpsavtal och värdepapper som mottagits enligt omvända återköpsavtal bokas inte bort från respektive redovisas inte i balansräkningen. Om motparten har rätt att sälja vidare eller pantsätta värdepappren på nytt, redovisas dessa i balansräkningen som "Pantsatta finansiella instrument".

Värdepapper som har mottagits enligt omvända återköpsavtal redovisas utanför balansräkningen under posten "För egna skulder ställda säkerheter".

Likvida medel som har erhållits enligt återköpsavtal redovisas i balansräkningen som "Skulder till kreditinstitut" eller som "In- och upplåning från allmänheten". Likvida medel som har erlagts enligt omvända återköpsavtal redovisas i balansräkningen som "Utlåning till kreditinstitut" eller som "Utlåning till allmänheten".

Vidare innebär försäljning av värdepapper som mottagits i omvända återköpsavtal redovisning av en tradingrelaterad skuld (blankning).

Derivatinstrument

Samtliga derivat redovisas i balansräkningen och värderas till verkligt värde. Derivat med positiva verkliga värden, inklusive upplupen ränta, redovisas som tillgångar under posten "Derivatinstrument". Derivat med negativa verkliga värden, inklusive upplupen ränta, redovisas som skulder under posten "Derivatinstrument".

Realiserade och orealiserade vinster och förluster på derivat redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Finansiella garantiavtal

Erhållna premier i emitterade finansiella garantiavtal redovisas vid första redovisningstillfället som upplupna intäkter i balansräkningen. Därefter värderas garantierna, och redovisas i balansräkningen, till det högre av erhållen garantiavgift minus avskrivning och en avsättning beräknad som den diskonterade bästa uppskattningen av det belopp som behövs för att reglera aktuellt åtagande. Avsättningar och förändringar i avsättningar redovisas i resultaträkningen under posten "Kreditförluster".

Avtalsbeloppen enligt finansiella garantier redovisas utanför balansräkningen under posten "Ansvarsförbindelser".

11. Utlåning

Utlåning som inte värderas till verkligt värde värderas till upplupet anskaffningsvärde (se även avsnitt 5 "Redovisning och bortbokning av finansiella instrument i balansräkningen" samt not 43 "Klassificering av finansiella instrument").

Nordea bevakar utlåningen på det sätt som beskrivs i kapitlet Risk-, likviditets- och kapitalhantering. Lån hänförliga till enskilda kunder eller grupper av kunder identifieras som osäkra om objektiva belägg vid en prövning av nedskrivningsbehovet tyder på förlust.

Prövning av nedskrivningsbehov för lån hänförliga till enskilda kunder

För lånefordringar med betydande värde prövar Nordea nedskrivningsbehovet individuellt. Syftet med dessa prövningar är att ta reda på om det finns ett nedskrivningsbehov. Som ett första steg kontrollerar Nordea om det finns indikationer på

nedskrivningsbehov (förlusthändelse) och om dessa i så fall kan betraktas som objektiva belägg för nedskrivningsbehov. Mer information om identifiering av förlusthändelser finns i avsnittet "Risk-, likviditets- och kapitalhantering", underavsnittet "Kreditrisk".

Vid prövningen av huruvida det finns objektiva belägg för en nedskrivning görs en bedömning av hur stora kassaflöden kunden väntas generera i framtiden. Dessa kassaflöden diskonteras sedan med den effektiva räntan och mynnar ut i ett nuvärde. Säkerheter som mottagits för att begränsa kreditrisken värderas till verkligt värde. Om redovisat värde på lånet är högre än nuvärdet av beräknade framtida kassaflöden, inklusive verkligt värde för säkerheter, bedöms lånefordran som osäker.

Lånefordringar som individuellt inte bedöms vara osäkra överförs till en grupp av lånefordringar med likartade riskegenskaper för en kollektiv prövning av nedskrivningsbehovet.

Prövning av nedskrivningsbehov för lån hänförliga till grupper av kunder

För samtliga lån ej nedskrivna på individuell nivå görs en kollektiv bedömning av nedskrivningsbehovet. Dessa lån grupperas baserat på liknande riskkaraktäristika som är indikativa för låntagarnas förmåga att återbetala utestående fordringar i enlighet med kontraktsvillkoren. Nordea bevakar kreditportföljen via ratingändringar, kreditprocessen och årsföredragningar samt genom kvartalsvisa riskgranskningar. Genom dessa processer identifierar Nordea förlusthändelser som kan ha gett upphov till kreditförluster inom gruppen av lånefordringar.

Endast förlusthändelser som inträffat fram till rapporteringsdagen ingår i bedömningen av nedskrivningsbehovet för gruppen av lånefordringar.

Målet med den gruppvisa bedömningen är att pröva om en avsättning måste göras till följd av en inträffad förlusthändelse som ännu inte identifierats på individuell nivå. Perioden mellan dagen för förlusthändelsen och dagen då den identifieras individuellt kallas för uppkomstperiod (Emergence period). Nedskrivningsbehovet är kopplat till gruppen av lånefordringar tills kreditförlusterna har identifierats individuellt. Identifieringen sker genom att kunden faktisk fallerat eller genom andra indikatorer.

För företagskunder och banker använder Nordea det befintliga ratingsystemet som grund för bedömning av kreditrisk. Risken för att kunder ska falla i en ratingklass beräknas med hjälp av historiska data för denna sannolikhet. Dessa

lånefordringar bedöms och grupperas huvudsakligen utifrån typ av bransch och/eller känslighet för vissa makroekonomiska parametrar, t ex oljeprisberoende. Individer och mindre företag följs upp genom att använda scoring modeller. Dessa baseras primärt på historiska data, såsom falleringsnivåer och förluster i samband med att en kund fallerar, samt ledningens erfarenhet. Rating och scoring modeller beskrivs i mer detalj i det separata avsnittet Risk-, likviditets- och kapitalhantering.

Den gruppvisa nedskrivningsbedömningen görs genom en så kallad nettningprincip. Om t ex en kund med rating uppgraderas på grund av en förväntad ökning i framtida kassaflöde, så nettredovisas denna förbättring mot en motsvarande försämring genom en nedjustering i rating av en annan kund på grund av en förväntad minskning i framtida kassaflöde. Nettredovisning av dessa förändringar genomförs endast inom grupper av lån med liknande riskkaraktäristika där Nordea gör bedömningen att gruppens framtida kassaflöde ej är tillräckligt för att kunna fullgöra sina åtaganden mot Nordea.

Kreditförluster

Om redovisat värde på lånet är högre än summan av nuvärdet av beräknade kassaflöden, inklusive verkligt värde för säkerheter och andra kreditförstärkningar, utgör skillnaden ett nedskrivningsbehov.

Om nedskrivningen inte anses vara definitiv bokförs den på ett reserveringskonto som visar de ackumulerade nedskrivningarna. Förändringar i kreditrisken och de ackumulerade nedskrivningarna redovisas som förändringar på reserveringskontot och som "Kreditförluster" i resultaträkningen.

Om nedskrivningen anses vara definitiv redovisas den som en konstaterad kreditförlust, och värdet på lånet jämte tillhörande reservering för kreditförluster tas bort från balansräkningen samtidigt som motsvarande vinst eller förlust redovisas på raden "Kreditförluster" i resultaträkningen. En nedskrivning anses vara definitiv när konkursansökan inges mot låntagaren och konkursförvaltaren har presenterat den ekonomiska utgången av konkursförfarandet, eller när Nordea efterskänker sina fordringar genom rekonstruktion på antingen rättslig eller frivillig grund eller när Nordea av andra skäl bedömer återvinning av fordran som osannolik.

Diskonteringsränta

Diskonteringsräntan som används för värdering av osäkra lånefordringar motsvarar den ursprungliga effektiva räntan för lån hänförliga till en enskild kund och, i förekommande fall, till en grupp av lånefordringar.

Omstrukturerade lånefordringar

Med en omstrukturerad lånefordran avses i detta sammanhang en lånefordran där långivaren har beviljat låntagaren eftergifter till följd av dennes försämrade finansiella situation och där dessa eftergifter har gett upphov till en nedskrivningskostnad för långivaren. Efter en omstrukturering betraktas lånefordran vanligen inte längre som osäker om åtagandena fullföljs i enlighet med de nya villkoren. Eftergifter som har beviljats i samband med omstruktureringen betraktas som en konstaterad förlust såvida inte Nordea har behållit rätten att återvinna det som tidigare utgjort en konstaterad förlust. Detta redovisas då som inbetalt på konstaterade kreditförluster.

Egendom övertagen för skyddande av fordran

I en finansiell omstrukturering kan långivaren komma att avstå från lånefordringar till förmån för låntagaren och i utbyte mot denna eftergift ta över egendom som lämnats som säkerhet för lånen, aktier som emitterats av låntagaren eller andra tillgångar. Övertagna finansiella tillgångar klassificeras som Finansiella tillgångar tillgängliga för försäljning (se avsnitt 10 "Finansiella instrument"), och andra övertagna tillgångar redovisas under samma balanspost som liknande tillgångar som redan innehas av Nordea. En övertagen fastighet som inte innehas för eget utnyttjande redovisas till exempel tillsammans med andra förvaltningsfastigheter. Alla tillgångar som övertagits för skyddande av fordran redovisas vid första redovisningstillfället till verkligt värde. Det verkliga värdet på redovisningsdagen blir tillgångens anskaffningsvärde eller upplupna anskaffningsvärde, beroende på vad som är tillämpligt. Under efterföljande perioder värderas tillgångar som övertagits för skyddande av fordran i enlighet med gällande värderingsprinciper för tillgångsslaget.

Eventuella värdeförändringar, efter den övertagna egendomens första redovisningstillfälle, redovisas i resultaträkningen i enlighet med koncernens principer för presentation av tillgångsslaget. Posten kreditförluster påverkas följaktligen inte av nya värderingar av den övertagna egendomen efter första redovisningstillfället.

12. Leasing

Nordea som leasegivare

Finansiell leasing

Nordeas leasingverksamhet omfattar huvudsakligen finansiell leasing. Ett finansiellt leasingavtal redovisas som fordran på leasetagaren under balansposten "Utlåning till allmänheten" till ett belopp som motsvarar nettoinvesteringen enligt leasingavtalet. Leasingbetalningen, exklusive kostnad för service, redovisas som återbetalning av fordran och som ränteintäkt. Intäkten fördelar sig så att en jämn förräntning erhålls på under varje period redovisad nettoinvestering.

Operationell leasing

Tillgångar som omfattas av operationell leasing fördelas i balansräkningen på slag av tillgång, vanligen materiella tillgångar. Leasingintäkter intäktsredovisas linjärt under leasingavtalets löptid. Avskrivning på leasingobjekt beräknas enligt de principer för avskrivning som Nordea använder för liknande tillgångar och redovisas i resultaträkningen som avskrivning av materiella tillgångar.

Nordea som leasetagare

Finansiell leasing

Finansiell leasing redovisas i koncernredovisningen som tillgångar och skulder i balansräkningen till ett belopp motsvarande de leasade tillgångarnas verkliga värde eller, om detta belopp är lägre, nuvärdet av framtida minimileaseavgifter vid leasingavtalets början. Tillgångarna fördelas på olika tillgångsslag i redovisningen. Leasingbetalningarna fördelas mellan ränta och amortering av utestående skuld. Räntan fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Finansiell leasing ger också upphov till en avskrivningskostnad för den leasade tillgången. Principen för avskrivning är densamma som för motsvarande egna tillgångar. Prövning av nedskrivningsbehov på leasade tillgångar görs enligt samma regler som för egna tillgångar.

Operationell leasing

Vid operationell leasing redovisas leasingavgifterna som kostnader i resultaträkningen linjärt fördelade över leasingperioden, såvida inte något annat systematiskt sätt bättre återspeglar användarens ekonomiska nytta över tiden. Leasingperioderna är på mellan 3 och 25 år.

Operationell leasing är främst hänförlig till för verksamheten normala avtal avseende kontorslokaler och kontorsutrustning.

De centralt belägna fastigheterna i Finland, Norge och Sverige som Nordea har avyttrat återförhyrs. Leasingavtalen tecknades på 3-25 år, med option på förlängning. Leasingavtalen omfattar inte någon övergång av äganderätten till fastigheten vid löptidens slut och innehåller inte heller några ekonomiska fördelar avseende värdestegring på den leasade fastigheten. Dessutom omfattar inte leasingperioden större delen av fastigheternas ekonomiska livslängd. Avtalen klassificeras därför som operationell leasing. Hyreskostnaden för dessa fastigheter redovisas så att den speglar Nordeas ekonomiska nytta över tiden, vilket inte är en linjär fördelning, utan istället något som mer liknar ett traditionellt hyresavtal.

Avtal som innehåller leasingavtal

Avtal kan omfatta rätten att använda en tillgång i utbyte mot en eller flera betalningar, även om avtalet inte har leasingavtalets juridiska form. I förekommande fall separeras dessa tillgångar från avtalet och redovisas som leasade tillgångar.

13. Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar är identifierbara, icke-monetära tillgångar som saknar fysisk beskaffenhet. Tillgångarna står under Nordeas kontroll, vilket innebär att Nordea har möjlighet och rätt att erhålla de framtida ekonomiska fördelarna hänförliga till den underliggande tillgången. Nordeas immateriella tillgångar utgörs främst av goodwill, programvaror och kundrelaterade immateriella tillgångar.

Goodwill

Goodwill utgör skillnaden mellan anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på Nordeas andel av identifierbara nettotillgångar i förvärvade koncernföretag/intresseföretag vid förvärvstidpunkten. Goodwill som uppkommit vid förvärv av koncernföretag redovisas som "Immateriella tillgångar". Goodwill som uppkommit vid förvärv av intresseföretag redovisas som "Aktier och andelar i intresseföretag". Goodwill prövas årligen för eventuellt nedskrivningsbehov, eller oftare om händelser eller ändrade förutsättningar tyder på att nedskrivningsbehov finns. Goodwill redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar.

Som ett led i övergången till IFRS har Nordea valt att endast räkna om de företagsförvärv som genomförts den 1 januari 2004 eller senare. Goodwill som avser förvärv genomförda före detta datum

redovisas enligt Nordeas tidigare redovisningsregler (svensk redovisningsstandard) minskat med eventuella nedskrivningar.

Programvaror

Kostnader hänförliga till underhåll av programvaror kostnadsförs löpande. Utgifter direkt hänförliga till större investeringar i utveckling av programvara redovisas som immateriella tillgångar om nyttjandeperioden för dessa överstiger tre år och de förväntas generera framtida ekonomiska fördelar. Dessa utgifter omfattar personalkostnader för programutveckling och indirekta kostnader för att färdigställa tillgången för avsedd användning. Programkostnader omfattar också förvärvade programlicenser som inte är hänförliga till funktionen hos en materiell tillgång.

Avskrivningen beräknas linjärt över programvarans nyttjandeperiod, som vanligen är 3 till 10 år.

Kundrelaterade immateriella tillgångar

Vid förvärv av kundkontrakt redovisas det verkliga värdet för dessa kontrakt som kundrelaterade immateriella tillgångar. Avskrivning redovisas under kontraktens förväntade löptid.

Övriga immateriella tillgångar

Utgifter för förvärvade patent, varumärken och licenser redovisas i balansräkningen och skrivs av linjärt över den beräknade nyttjandeperioden, vanligen 5 år.

Nedskrivning

Goodwill och övriga immateriella tillgångar med obestämd nyttjandeperiod skrivs inte av, utan prövas årligen med avseende på eventuellt nedskrivningsbehov. Prövning görs oavsett om det finns indikationer på nedskrivningsbehov eller ej, och den görs även mer regelbundet om så erfordras på grund av indikationer på nedskrivningsbehov. Nedskrivningskostnaden beräknas som skillnaden mellan redovisat värde och återvinningsvärde.

Alla övriga immateriella tillgångar med begränsad nyttjandeperiod prövas per varje balansdag med avseende på indikationer på nedskrivningsbehov. Om sådana indikationer finns görs en analys för att bedöma huruvida de immateriella tillgångarnas bokförda värde är fullt återvinningsbart.

Återvinningsvärdet är det högre av verkligt värde efter avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet för tillgången eller den

kassagenererande enheten. Kassagenererande enhet definieras som den minsta identifierbara grupp av tillgångar som genererar löpande inbetalningar hänförliga till tillgången. I samband med goodwill motsvaras de kassagenererande enheterna av de segment (per geografiskt område) som presenteras i avsnitt 23 "Segmentrapportering" per förvärvat bolag. Nyttjandevärdet är nuvärdet av de kassaflöden som tillgången eller den kassagenererande enheten förväntas ge upphov till. Kassaflödet bedöms utifrån tillgångens eller den kassagenererande enhetens nuvarande skick och diskonteras med en diskonteringsränta motsvarande kapitalkostnaden, beräknad enligt gängse principer för beräkning av kapitalkostnad. Om återvinningsvärdet är lägre än redovisat värde görs en nedskrivning.

14. Materiella tillgångar

Materiella tillgångar omfattar fastigheter för egen användning, förbättringsutgifter på annans fastighet, IT-utrustning, möbler och annan utrustning. Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade av- och nedskrivningar. Anskaffningsvärdet för en materiell tillgång utgörs av dess inköpspris samt eventuella kostnader direkt hänförliga till att sätta tillgången i brukbart skick för avsedd användning. Om olika delar av samma materiella tillgång har olika nyttjandeperioder redovisas de som separata poster.

Avskrivningar beräknas linjärt enligt följande:

Byggnader	30-75 år
Inventarier	3-5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Förändringar inom byggnader: det kortare av 10 år och återstående hyresperiod. Ny byggnad: det kortare av redovisningsprinciperna för ägda byggnader och återstående hyresperiod. Fast inredning i lease fastigheter: det kortare av 10-20 år och återstående hyresperiod.

Varje balansdag prövar Nordea om det finns indikationer på nedskrivningsbehov för en materiell tillgång. Om sådana tecken finns görs en bedömning av tillgångens återvinningsvärde, och eventuell nedskrivning görs.

15. Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är huvudsakligen fastigheter som innehas i syfte att generera

hyresinkomster och värdestegring. Huvuddelen av Nordeas förvaltningsfastigheter är hänförliga till Life. Förvaltningsfastigheter värderas till verkligt värde. Bästa beviset på verkligt värde är normalt aktuella priser på en aktiv marknad för liknande fastigheter med samma läge och i samma skick. Om aktuella priser på en aktiv marknad saknas, används diskonterade kassaflödesprognoser som baseras på tillförlitliga uppskattningar av framtida kassaflöden.

Driftnetto, reavinster och reaförluster liksom justeringar till verkligt värde redovisas direkt i resultaträkningen som "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

16. Skulder till försäkringstagare

Skulder till försäkringstagare omfattar åtaganden enligt försäkringsavtal och finansiella avtal med försäkringstagare.

Ett försäkringsavtal definieras som "ett avtal enligt vilket en part (försäkringsgivaren) accepterar en betydande försäkringsrisk från en annan part (försäkringstagaren) genom att gå med på att kompensera försäkringstagaren om en angiven oviss framtida händelse (den försäkrade händelsen) har en negativ inverkan på försäkringstagaren".

Finansiella avtal är avtal med försäkringstagare som har försäkringsavtalets juridiska form, men för vilka försäkringsrisken bedöms vara obetydlig.

Försäkringsrisken beräknas vanligen som risksumman i procent av den reserv som täcker avtalet vid avtalsperiodens början. Enligt Nordeas bedömning utgör en riskprocent på fem eller högre en betydande försäkringsrisk.

Avtalen kan delas in i följande klasser:

- Försäkringsavtal:
 - Traditionella livförsäkringsavtal med eller utan diskretionär del
 - Fondförsäkringsavtal med betydande försäkringsrisk
 - Sjuk- och olycksfallsförsäkringar
- Finansiella avtal:
 - Finansiella avtal med diskretionär del
 - Finansiella avtal utan diskretionär del

Försäkringsavtal

Värderingsprinciperna enligt nationell redovisningsstandard har bibehållits, vilket följaktligen resulterar i icke enhetliga redovisningsprinciper vid konsolidering.

Försäkringstekniska avsättningar för traditionell livförsäkring omfattar konsoliderade avsättningar för

samtliga bolag i Nordea Life & Pensions, inklusive bolag i Sverige, Norge, Finland, Danmark, Polen, Luxemburg, Isle of Man, Estland och Litauen.

I Danmark, Sverige och Finland fastställs värderingen genom beräkning av nuvärdet av de framtida förmåner som försäkringstagarna har rätt till. Beräkningen baseras på antaganden om marknadsmässiga diskonteringsräntor liksom om kostnader och livförsäkringsrisk. Diskonteringsräntan är baserad på skuldernas aktuella löptid. I Danmark omfattar avsättningen dessutom återbäringsmedel på betalda försäkringar och framtida premier.

Värderingen av försäkringsavtal i Finland ändrades under 2008. Den tidigare retroaktiva metoden har nu ersatts av en marknadsmässig prospektiv metod, som liknar den som används i Sverige och Danmark. Skillnaden mellan det retroaktiva värdet och det prospektiva marknadsvärdet på dagen för övergången till den nya värderingsmetoden redovisas under "Fond för kollektivt utfördelad bonus" och påverkar alltså inte resultat- eller balansräkningen.

I Norge beräknas avsättningarna i huvudsak enligt en prospektiv metod. Den diskonteringsränta som används motsvarar den ursprungliga räntan justerad med hänsyn till antaganden om kostnader och risk.

Redovisningsprinciperna för varje bolag grundar sig på den lokala verksamhetens struktur och är nära sammanhängande med solvensregler och nationella bestämmelser avseende vinstdelning och andra krav avseende fond för kollektivt utfördelad bonus.

Fondförsäkringsavtal omfattar försäkringstekniska avsättningar hänförliga till fondförsäkringar som har tecknats antingen med eller utan utdelningsgaranti. Fondförsäkringsavtal som klassificeras som försäkringsavtal innehåller samma försäkringsrelaterade riskelement som traditionella försäkringsavtal. Dessa avtal redovisas och värderas huvudsakligen till verkligt värde baserat på:

- det verkliga värdet på tillgångar hänförliga till fondförsäkringsavtalen och
- det beräknade nuvärdet för försäkringsrisken, som framräknas på samma sätt som för traditionella försäkringsavtal med beaktande av effekten på varje riskelement som ingår i kassaflödet.

Avsättningar avseende sjuk- och olycksfallsförsäkringar omfattar premiereserver och utestående ersättningskrav. Denna post redovisas och värderas på samma sätt som upplupna skadeförsäkringsavtal.

Finansiella avtal

Finansiella avtal är avtal med försäkringstagare som inte medför tillräcklig försäkringsrisk för att klassificeras som försäkringsavtal.

Finansiella avtal med diskretionär del redovisas emellertid, i enlighet med IFRS 4, som försäkringsavtal med tillämpning av nationella redovisningsprinciper. Nordea Life & Pensions har endast ett fåtal sådana avtal.

Finansiella avtal utan diskretionär del redovisas och värderas till verkligt värde i enlighet med IAS 39, Finansiella instrument, och motsvaras av verkligt värde på tillgångarna hänförliga till dessa avtal. Dessa tillgångar värderas redan från början till verkligt värde via resultaträkningen för att eliminera eller avsevärt minska bristande överensstämmelse i redovisningen.

Avtal med diskretionär del (DPF)

Enligt vissa traditionella livförsäkringsavtal och finansiella avtal har försäkringstagaren rätt till betydande förmåner utöver de garanterade. Det är Nordea som avgör om dessa ytterligare förmåner ska utbetalas som bonus på riskresultat, kostnadsresultat eller ränta. De diskretionära delarna (Fond för kollektivt utfördelad bonus) klassificeras som skulder i balansräkningen.

Fond för kollektivt utfördelad bonus omfattar belopp som allokerats till men inte gottskrivits försäkringstagaren. I Finland omfattar fonden försäkringstagarens andel av samtliga realiserade vinster på placeringstillgångar och återbäringsmedel på betalda försäkringar och framtida premier (skillnaden mellan retroaktiva och marknadsmässiga prospektiva värderingsprinciper för försäkringsavtal). I Norge omfattar den försäkringstagarens andel av både samtliga realiserade vinster på placeringstillgångar och ytterligare reserver. I Sverige och Danmark är huvudprincipen för värdering verkligt värde (försäkringsavtal). Försäkringstagarens andel av både realiserade och realiserade vinster upptas därför i balansräkningen som antingen Förändring av försäkringstekniska avsättningar, livförsäkring och/eller Förändring av återbäringsmedel, livförsäkring, beroende på om placeringsresultatet allokeras eller inte. Båda dessa ingår i balansposten "Skulder till försäkringstagare".

Prövning av försäkringsskuld

Vid varje rapporteringsdatum görs en prövning för att kontrollera att försäkringsavsättningarna är tillräckliga. Vid prövningen säkerställs att skuldernas bokförda värde är högre än den bästa uppskattningen av framtida kassaflöde diskonterat med aktuell ränta. Vid behov görs ytterligare avsättningar som redovisas i resultaträkningen.

17. Skatter

Inkomstskatt omfattar aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatten redovisas i resultaträkningen, såvida den inte avser poster som förs direkt mot eget kapital. I dessa fall redovisas även skatten direkt mot eget kapital.

Aktuell skatt är den förväntade skattekostnaden på årets beskattningsbara inkomst, beräknad enligt beslutade eller i praktiken beslutade skattesatser per balansdagen, jämte justering av aktuell skatt från tidigare år.

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder redovisas, i enlighet med balansräkningsmetoden, för temporära skillnader mellan bokförda respektive skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Uppskjutna skattefordringar redovisas för outnyttjade skattemässiga förluster och skatteavdrag. Uppskjuten skatt redovisas inte för temporära skillnader som uppstår vid första redovisningen av tillgångar eller skulder i en transaktion som inte är ett företagsförvärv och varken påverkar bokföringsmässigt eller beskattningsbart resultat. Uppskjuten skatt redovisas inte heller för skillnader hänförliga till aktier och andelar i dotterföretag och intresseföretag, i den mån det är sannolikt att en reglering eller realisering inte kommer att ske inom överskådlig tid. Inte heller redovisas uppskjuten skatt för skattepliktiga temporära skillnader som härrör från den första redovisningen av goodwill.

Uppskjuten skatt beräknas enligt de skattesatser som väntas gälla för de temporära skillnaderna när de återförs, med utgångspunkt från antagna eller i praktiken antagna lagar per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder diskonteras inte. Uppskjutna skattefordringar redovisas i den utsträckning det är sannolikt att framtida beskattningsbar vinst kommer att finnas tillgänglig, mot vilken temporära skillnader, balanserade skattemässiga underskott och outnyttjade skatteavdrag kan utnyttjas. Uppskjutna skattefordringar granskas varje balansdag, och minskas i den mån det inte längre är sannolikt att avdragsrätten kan utnyttjas.

Aktuella skattefordringar och skatteskulder kvittas när lagstadgad rätt till kvittning föreligger. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder kvittas i den mån detta är tillåtet för aktuella skattefordringar och skatteskulder.

18. Vinst per aktie

Vinst per aktie före utspädning beräknas som årets resultat hänförligt till aktieägare i Nordea Bank AB dividerat med vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier under perioden (inklusive intjänade rättigheter enligt de långsiktiga

incitamentsprogrammen). Vinst per aktie efter utspädning fastställs genom att justera det vägda genomsnittliga antalet utestående stamaktier med den potentiella utspädningseffekt som rätten till prestationsaktier enligt de långsiktiga incitamentsprogrammen innebär. Rätten till prestationsaktier anses medföra utspädning i den mån prestationskriterierna har uppfyllts på rapporteringsdagen.

19. Pensioner till anställda

Pensionsplaner

Företagen inom Nordea har olika pensionsplaner, både förmånsbestämda och avgiftsbestämda, i enlighet med nationell praxis och de villkor som gäller i de länder där företagen verkar. Förmånsbestämda pensionsplaner används huvudsakligen i Sverige, Norge och Finland. De större förmånsbestämda planerna är finansierade pensionsplaner som täcks av tillgångar i pensionskassor/pensionsstiftelser. Om verkligt värde på förvaltningstillgångar hänförliga till en specifik pensionsplan är lägre än nuvärdet, brutto, av den förmånsbestämda förpliktelsen, redovisas nettobeloppet som en skuld (pensionsförpliktelse). I det omvända fallet redovisas nettobeloppet som en tillgång (pensionstillgång). Icke-finansierade pensionsplaner redovisas som pensionsförpliktelser.

De flesta pensioner i Danmark, och även vissa pensioner i Finland, baseras på avgiftsbestämda pensionsplaner som inte medför något pensionsåtagande för Nordea. Nordea bidrar också till offentliga pensionssystem.

Pensionskostnader

Pensionsberäkningarna görs per land och per pensionsplan i enlighet med IAS 19.

Förpliktelser enligt avgiftsbestämda pensionsplaner redovisas som en kostnad i den takt de intjänas genom att de anställda utför tjänster åt företaget och avgifterna för dessa tjänster förfaller till betalning. Nordeas nettoförpliktelse för förmånsbestämda pensionsplaner beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av det ersättningsbelopp som de anställda har intjänat under innevarande period och tidigare perioder i utbyte mot sina tjänster. Ersättningsbeloppet diskonteras för att fastställa dess nuvärde. Avdrag görs för eventuella kostnader för tjänstgöring under tidigare perioder som ännu inte redovisats och för det verkliga värdet av eventuella förvaltningstillgångar. Varje år görs aktuariella beräkningar för att fastställa nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser och kostnader hänförliga till dessa. Beräkningarna baseras på ett antal aktuariella och finansiella antaganden (se not 35 "Pensionsförpliktelser").

Vid beräkningen av förpliktelsens nuvärde och eventuella förvaltningstillgångars verkliga värde kan, till följd av ändrade aktuariella antaganden och erfarenhetsmässiga avvikelser (verkligt utfall jämfört med antaganden), aktuariella vinster och förluster uppstå. Aktuariella vinster och förluster redovisas inte omedelbart i resultaträkningen. Endast om nettobeloppet av den ackumulerade oredovisade aktuariella vinsten eller förlusten överstiger en korridor, motsvarande 10 procent av det högre av pensionsförpliktelsernas nuvärde och förvaltningstillgångarnas verkliga värde, periodiseras överskottet i resultaträkningen över den genomsnittliga återstående tjänstgöringstiden för de anställda som omfattas av planen. I övrigt redovisas inte aktuariella vinster och förluster.

När beräkningen resulterar i ett överskott för Nordea, begränsas det redovisade värdet på tillgången till nettot av oredovisade aktuariella förluster, oredovisade kostnader för tjänstgöring under tidigare perioder och nuvärdet av framtida återbetalningar från eller minskade inbetalningar till planen.

Socialförsäkringsavgifter beräknas och redovisas baserat på bokfört nettoöverskott eller nettounderskott per plan.

20. Eget kapital

Minoritetsintresse

Minoritetsintressen omfattar den del av koncernföretags nettotillgångar som inte ägs direkt eller indirekt av Nordea Bank AB (publ).

Övriga reserver

Övriga reserver utgörs av intäkter och kostnader, netto efter skatteeffekter, som redovisas under eget kapital i enlighet med IFRS. Dessa reserver omfattar omvärderingsreserver i enlighet med IAS 39 (fond för verkligt värde och kassaflödessäkringar) liksom omräkningsdifferenser i enlighet med IAS 21.

Balanserade vinstmedel

Med undantag för ej utdelade vinstmedel från tidigare år, omfattar balanserade vinstmedel egetkapitaldelen av obeskattade reserver.

Obeskattade reserver enligt nationella bestämmelser, redovisas som eget kapital efter beaktande av uppskjuten skatt enligt gällande skattesatser i respektive land.

Även Nordeas andel av ej utdelade vinstmedel från intresseföretag, intjänade efter förvärvsdagen, ingår i balanserade vinstmedel.

Egna aktier

Egna aktier redovisas inte som tillgångar. Förvärv av egna aktier redovisas som en minskning av balanserade vinstmedel. Även egna aktier i tradingportföljer klassificeras som egna aktier.

Kontrakt på Nordeaaktier som kan kontantavräknas är en finansiell tillgång eller finansiell skuld.

21. Aktierelaterade ersättningar

Nordea införde långsiktiga incitamentsprogram 2007 och 2008. Anställda som deltar i programmen tilldelas aktierelaterade rättigheter som regleras med egetkapitalinstrument, d v s rättigheter att förvärva aktier i Nordea till en väsentligt lägre kurs än den vid tilldelningstidpunkten. Enligt IFRS 2 ska värdet av sådana rättigheter kostnadsföras. Kostnaden baseras på det beräknade verkliga värdet för varje rättighet vid tilldelningstidpunkten. Det sammanlagda verkliga värdet för dessa rättigheter fastställs utifrån koncernens uppskattning av antalet rättigheter som slutligen intjänas, vilket omvärderas per varje balansdag, och kostnadsförs linjärt under intjänandeperioden. Intjänandeperioden är den period som de anställda måste förbli i tjänst hos Nordea för att kunna utnyttja sina rättigheter. Marknadsrelaterade villkor i D-rättigheter reflekteras som en justering baserad på förväntningar vid den initiala beräkningen av verkligt värde vid utgivning. Ingen justering görs (true-up) för skillnader mellan förväntad och faktisk intjäning till följd av marknadsförhållanden.

Sociala avgifter periodiseras också över intjänandeperioden, i enlighet med UFR 7 från Rådet för finansiell rapportering: "IFRS 2 och sociala avgifter för noterade företag". Avsättningen för sociala avgifter omvärderas vid varje rapporteringstillfälle för att säkerställa att den baseras på rättigheternas verkliga värde på balansdagen.

För ytterligare information, se not 7 "Personalkostnader".

22. Transaktioner med närstående

Nordea definierar närstående parter enligt följande:

- Aktieägare med betydande inflytande
- Koncernföretag
- Intresseföretag
- Nyckelpersoner i ledande positioner
- Övriga närstående parter

Aktieägare med betydande inflytande

Aktieägare med betydande inflytande är aktieägare som på något sätt har ett betydande inflytande i Nordea. För närvarande anses inte någon aktieägare i Nordea ha betydande inflytande.

Koncernföretag

En definition av begreppet koncernföretag finns i avsnitt 3 "Principer för konsolidering".

Koncerninterna transaktioner mellan juridiska enheter sker baserat på armslängdsprincipen i enlighet med OECD:s krav avseende internprissättning. Dessa transaktioner elimineras i koncernredovisningen.

Intresseföretag

En definition av begreppet intresseföretag finns i avsnitt 3 "Principer för konsolidering".

Ytterligare information om intresseföretag som ingår i Nordeakoncernen finns i not 20 "Aktier och andelar i intresseföretag".

Nyckelpersoner i ledande positioner

Nyckelpersoner i ledande positioner omfattar följande:

- Styrelsen
- Koncernchefen
- Koncernledningen

För information om ersättningar och pensioner till dessa befattningshavare, se not 7 "Personalkostnader". Information om övriga transaktioner mellan Nordea och nyckelpersoner i ledande positioner återfinns i not 50 "Transaktioner med närstående".

Övriga närstående parter

Övriga närstående parter utgörs av företag som står under betydande inflytande av nyckelpersoner i ledande positioner i Nordeakoncernen liksom företag som står under betydande inflytande av nära anhöriga till dessa befattningshavare. Övriga närstående parter omfattar också Nordeas pensionsstiftelser.

Information om transaktioner mellan Nordea och övriga närstående parter återfinns i not 50 "Transaktioner med närstående".

23. Segmentrapportering

Rapporteringsstruktur

Finansiellt resultat presenteras för de två huvudsakliga kundområdena: Nordic Banking och

Institutional & International Banking. Den kundverksamhet som inte ingår i något av dessa områden rapporteras under Övrig kundverksamhet, tillsammans med resultat som inte allokteras till fullo till något av kundområdena. Hit hör International Private Banking & Funds, kundverksamheten inom Life, samt Övrigt.

I Group Corporate Centre, vars resultat rapporteras separat, ingår koncernens finans-, redovisnings-, planerings- och kontrollverksamhet. Vidare ingår koncernens kapitalförvaltning och Group Treasury. Det senare omfattar koncernens upplåning, förvaltning av tillgångar och skulder samt koncernens egna positioner på finansmarknaden.

Inom Nordea är kundansvar ett centralt begrepp. Nordeas affärsrelationer med kunder redovisas i resultat- och balansräkningar för respektive kundansvarig enhet.

Economic capital

Kapitalet allokteras utifrån interna beräkningar av economic capital, som avspeglar varje affärsenhets faktiska riskexponering, med hänsyn till kredit- och marknadsrisk, försäkringsrisk, samt operativ risk och affärsrisk. Därigenom optimeras fördelningen och utnyttjandet av kapitalet i affärsområdena. Vid beräkningen av den riskjusterade avkastningen på economic capital (RaRoCar) tillämpas schablonskatt.

Economic capital allokteras till affärsområdena i enlighet med de risker som tagits. Som en del av räntenettet erhåller affärsenheterna en avkastning som motsvarar den förväntade genomsnittliga riskfria avkastningen på medellång sikt. Den kostnad som överstiger Libor från emitterade förlagslån ingår också i kundområdenas räntenetto på basen av respektive affärsområdes användning av economic capital.

Economic profit är den interna grunden för prioritering mellan strategiska alternativ liksom för utvärdering av finansiella resultat.

Allokeringsprinciper

Kostnaderna allokteras från koncernfunktioner och produktområden till kundområdena i enlighet med interna avtal. Intäkterna allokteras utifrån de underliggande affärstransaktionerna i kombination med identifiering av den kundansvariga enheten.

Även tillgångar, skulder och economic capital allokteras till kundområdena. Koncernfunktioner och elimineringar består av sådana poster i resultat- och balansräkningen som hänför sig till ej allokerade poster/enheter.

Internprissättning

Internräntesättningen grundar sig på aktuell marknadsränta och tillämpas på alla tillgångar och skulder som allokeras till eller redovisas under kundområdena eller koncernfunktionerna.

Koncerninterna transaktioner mellan juridiska enheter sker baserat på armslängdsprincipen i enlighet med OECD:s krav på internprissättning. Det finansiella resultatet av sådana transaktioner redovisas under det berörda kundområdet på basen av respektive kundområdes produkt- och kundansvar. Dock ingår det totala resultatet hänförligt till fonder i Nordic Banking, liksom försäljningsprovisioner och marginaler från livförsäkringsverksamheten.

Koncernfunktioner och elimineringar

Koncernfunktioner och elimineringar innefattar de ej allokerade resultaten för de fyra koncernfunktionerna: Group Operations, Group Credit & Risk Control, People & Identity och Group Legal.

Kostnader inom koncernfunktionerna som ej definierats som tjänster till kundområden och resultatandelar redovisade enligt kapitalandelsmetoden som inte ingår i de kundansvariga enheterna redovisas under denna rubrik.

24. Valutakurser

	<u>jan-dec 2008</u>	<u>jan-dec 2007</u>	<u>jan-dec 2006</u>
1 euro = svenska kronor			
Resultaträkning			
(genomsnitt)	9,6043	9,2498	9,2521
Balansräkning (vid			
periodens slut)	10,9361	9,4572	9,0394
1 euro = danska kronor			
Resultaträkning			
(genomsnitt)	7,4560	7,4505	7,4593
Balansräkning (vid			
periodens slut)	7,4532	7,4588	7,4556
1 euro = norska kronor			
Resultaträkning			
(genomsnitt)	8,2088	8,0147	8,0438
Balansräkning (vid			
periodens slut)	9,8512	7,9738	8,2300
1 euro = polska zloty			
Resultaträkning			
(genomsnitt)	3,5020	3,7790	3,8924
Balansräkning (vid			
periodens slut)	4,1483	3,6022	3,8292

Not 2: Segmentrapportering

Kundområden

Resultaträkning, mn euro	Nordic Banking			Inst. & International Banking			Övrig kundverksamhet			Kundområden summa			Group Corporate Centre			Koncernfunktioner och elimineringar			Summa		
	2008	2007	2006	2008	2007	2006	2008	2007	2006	2008	2007	2006	2008	2007	2006	2008	2007	2006	2008	2007	2006
Räntenetto	4 206	3 666	3 328	656	424	304	60	65	58	4 922	4 155	3 690	160	107	119	11	20	60	5 093	4 282	3 869
Avgifts- och provisionsnetto	1 530	1 772	1 731	287	257	232	101	176	159	1 918	2 205	2 122	-3	-9	-8	-32	-56	-40	1 883	2 140	2 074
Nettoresultat av finansiella poster till																					
verkligt värde	517	460	393	271	178	141	255	410	420	1 043	1 048	954	50	156	100	-65	5	-12	1 028	1 209	1 042
Andelar i intresseföretags resultat	11	25	15	-12	1	30	0	0	0	-1	26	45	0	5	18	25	10	5	24	41	68
Övriga intäkter	25	40	79	15	8	212	9	9	9	49	57	300	87	24	21	36	133	-9	172	214	312
Summa rörelseintäkter	6 289	5 963	5 546	1 217	868	919	425	660	646	7 931	7 491	7 111	294	283	250	-25	112	4	8 200	7 886	7 365
Personalkostnader	-1 160	-1 140	-1 064	-192	-143	-100	-474	-434	-387	-1 826	-1 717	-1 551	-41	-39	-33	-701	-632	-667	-2 568	-2 388	-2 251
Övriga administrationskostnader	-1 901	-1 836	-1 784	-275	-243	-214	-10	-11	-22	-2 186	-2 090	-2 020	-99	-110	-107	639	625	642	-1 646	-1 575	-1 485
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-46	-26	-28	-10	-8	-8	-9	-10	-13	-65	-44	-49	0	0	0	-59	-59	-37	-124	-103	-86
Summa rörelsekostnader	-3 107	-3 002	-2 876	-477	-394	-322	-493	-455	-422	-4 077	-3 851	-3 620	-140	-149	-140	-121	-66	-62	-4 338	-4 066	-3 822
Kreditförluster	-402	55	276	-115	5	-19	0	0	0	-517	60	257	0	0	0	51	0	0	-466	60	257
Avyttringar av materiella och immateriella tillgångar	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2	8	0	3	8
Rörelseresultat	2 780	3 016	2 946	625	479	578	-68	206	224	3 337	3 701	3 748	154	134	110	-95	48	-50	3 396	3 883	3 808
Balansräkning, md euro																					
Utlåning till allmänheten	214	208	182	33	25	17	15	10	11	262	243	210	0	0	0	3	2	4	265	245	214
Övriga tillgångar	33	25	24	9	9	8	35	37	36	77	71	68	19	15	11	113	58	54	209	144	133
Summa tillgångar	247	233	206	42	34	25	50	47	47	339	314	278	19	15	11	116	60	58	474	389	347
In- och upplåning från allmänheten	117	110	99	26	31	20	8	8	6	151	149	125	0	0	2	-2	-7	-1	149	142	126
Övriga skulder	122	116	100	15	2	4	41	38	40	178	156	144	19	15	9	110	59	53	307	230	206
Summa skulder	239	226	199	41	33	24	49	46	46	329	305	269	19	15	11	108	52	52	456	372	332
Eget kapital	8	7	0	1	0	0	0	0	0	9	7	0	0	0	0	9	10	15	18	17	15
Summa skulder och eget kapital	247	233	199	42	33	24	49	46	46	338	312	269	19	15	11	117	62	67	474	389	347
Economic capital	8	7	7	1	1	1	1	1	1	10	9	9	0	0	0	2	1	1	12	10	10
RAROCAR, %	25	26	25	42	39	43													21	24	23
Övriga uppgifter per segment, mn euro																					
Investeringar	18	24	6	2	9	8	4	6	19	24	39	33	0	0	0	270	236	191	294	275	224
Investeringar genom företagsförvärv	32	6				324				32	330								32	330	

Geografiska segment

Mn euro	Sverige			Finland			Norge			Danmark			Baltikum			Polen			Ryssland			Elimineringar och övrigt			Summa		
	2008	2007	2006	2008	2007	2006	2008	2007	2006	2008	2007	2006	2008	2007	2006	2008	2007	2006	2008	2007	2006	2008	2007	2006	2008	2007	2006
Räntenetto	853	657	659	1 714	1 463	1 369	1 024	768	621	1 331	1 131	1 050	99	69	46	86	47	35	140	55	—	-154	92	89	5 093	4 282	3 869
Avgifts- och provisionsnetto	670	746	769	262	376	384	236	258	246	507	476	402	41	36	14	35	31	24	4	6	—	128	211	235	1 883	2 140	2 074
Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	-17	195	204	807	623	463	19	92	188	-25	269	368	14	5	0	35	23	16	6	-1	—	189	3	-197	1 028	1 209	1 042
Andelar i intresseföretags resultat	3	6	0	-4	2	25	103	2	7	19	31	35	0	—	—	—	—	—	—	—	—	-97	—	1	24	41	68
Övriga intäkter	218	158	160	28	189	279	33	7	9	78	64	107	1	1	12	3	4	4	2	1	—	-191	-210	-259	172	214	312
Summa rörelseintäkter	1 727	1 762	1 792	2 807	2 653	2 520	1 415	1 127	1 071	1 910	1 971	1 962	155	111	72	159	105	79	152	61	—	-125	96	-131	8 200	7 886	7 365
Summa tillgångar, md euro	153	138	129	220	149	137	60	61	50	138	129	124	9	7	4	4	3	2	4	2	—	-114	-100	-99	474	389	347
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar, mn euro	84	68	69	88	102	58	27	25	12	57	48	44	0	0	2	32	9	2	2	7	—	4	16	37	294	275	224
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar genom företagsförvärv, mn euro								6		32													324		32	330	

Nordeas huvudsakliga geografiska marknad utgörs av de nordiska länderna, Baltikum, Polen och Ryssland. Indelningen i geografiska segment baseras på företagens hemvist i dessa länder.

Not 3: Räntenetto

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Ränteintäkter			
Utlåning till kreditinstitut	1 121	685	797
Utlåning till allmänheten	13 862	11 175	8 190
Räntebärande värdepapper	1 571	1 049	682
Övriga ränteintäkter	199	0	0
Summa ränteintäkter	16 753	12 909	9 669
Räntekostnader			
Skulder till kreditinstitut	-1 595	-1 033	-1 138
In- och upplåning från allmänheten	-4 398	-3 946	-2 105
Emitterade värdepapper	-4 587	-3 218	-2 220
Efterställda skulder	-393	-399	-310
Övriga räntekostnader	-687	-31	-27
Summa räntekostnader	-11 660	-8 627	-5 800
Räntenetto	5 093	4 282	3 869

Ränteintäkter från finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen uppgår till 14 183 mn euro (2007: 9 791 mn euro, 2006: 7 152 mn euro). Räntekostnader från finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen uppgår till -10 521 mn euro (2007: -4 575 mn euro, 2006: -5 123 mn euro). Räntenettet från derivatinstrument, som värderas till verkligt värde och är kopplade till Nordea's upplåning, minskar de totala räntekostnaderna. För mer information se not 1.

Räntenetto

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Ränteintäkter	16 361	12 607	9 437
Leasingintäkter, netto	392	302	232
Räntekostnader	-11 660	-8 627	-5 800
Summa	5 093	4 282	3 869

Not 4: Avgifts- och provisionsnetto

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Provisioner från kapitalförvaltning	532	762	744
Livförsäkring	270	270	233
Courtage	217	260	227
Depåjänster	84	79	76
Inlåning	45	37	40
Summa sparrelaterade provisioner	1 148	1 408	1 320
Betalningar	422	434	442
Kort	344	342	296
Summa betalningsprovisioner	766	776	738
Utlåning	299	258	235
Garantier och dokumentbetalningar	143	136	117
Summa låneprovisioner	442	394	352
Övriga provisionsintäkter	176	156	172
Avgifts- och provisionsintäkter	2 532	2 734	2 582
Livförsäkring	-67	-68	-51
Betalningar	-287	-270	-229
Statliga garantiprogram	-50	—	—
Övriga provisionskostnader	-245	-256	-228
Avgifts- och provisionskostnader	-649	-594	-508
Avgifts- och provisionsnetto	1 883	2 140	2 074

Avgifts- och provisionsintäkter från finansiella tillgångar och skulder som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen och som inte ingår i beräkningen av effektiv ränta uppgår till 329 mn euro (2007: 277 mn euro, 2006: 256 mn euro).

Avgifts- och provisionsintäkter från förvaltningsverksamhet som resulterar i innehav eller placering i tillgångar för kunders räkning och som inte ingår i beräkningen av effektiv ränta uppgår till 1 019 mn euro (2007: 1 292 mn euro, 2006: 1 204 mn euro). Motsvarande belopp för avgifts- och provisionskostnader är -67 mn euro (2007: -68 mn euro, 2006: -51 mn euro).

Not 5: Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Aktier och andelar samt andra aktierrelaterade instrument	-3 125	827	1 216
Räntebärande värdepapper och andra ränterelaterade instrument	830	63	580
Övriga finansiella instrument	90	103	-21
Valutakursförändringar	670	568	274
Förvaltningsfastigheter	167	432	457
Förändring av försäkringstekniska avsättningar, livförsäkring ²	320	-866	-883
Förändring av återbäringsmedel, livförsäkring	2 025	41	-605
Intäkter försäkringsrisk, livförsäkring	282	256	236
Kostnader försäkringsrisk, livförsäkring	-231	-215	-212
Summa	1 028	1 209	1 042

Nettoresultat från kategorier av finansiella instrument¹

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Finansiella tillgångar tillgängliga för försäljning, realiserade	5	2	5
Finansiella instrument redan från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	29	28	26
Finansiella instrument—Tradingportföljer ³	982	903	657
Finansiella instrument med säkringsredovisning	-58	-11	68
—varav nettoförluster på säkringsinstrument	714	185	-388
—varav nettovinster på säkrade poster	-772	-196	456
Övrigt	4	4	0
Intäkter finansiell risk, netto livförsäkring ²	16	242	262
Intäkter försäkringsrisk, netto livförsäkring	50	41	24
Summa	1 028	1 209	1 042

1 Beloppen för Life (intäkter finansiell risk och intäkter försäkringsrisk) redovisas brutto, d v s före elimineringar av interna transaktioner.

2 Premieintäkter uppgår till 2 077 mn euro (2007: 2 274 mn euro, 2006: 2 491 mn euro).

3 Varav periodiserade day one profits uppgår till 63 mn euro (2007: 35 mn euro, 2006: 14 mn euro).

Not 6: Övriga rörelseintäkter

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Avyttring av aktier och andelar	82	34	253
Intäkter från fastigheter	7	11	19
Återbetalning från det finska insättningsgarantisystemet	—	120	—
Övrigt	83	49	40
Summa	172	214	312

Not 7: Personalkostnader

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Löner och arvoden (specifikation nedan)	-1 934	-1 762	-1 634
Pensionskostnader (specifikation nedan)	-217	-221	-227
Sociala kostnader	-307	-275	-259
Avsättning till vinstandelsstiftelse	-47	-73	-80
Övriga personalkostnader	-63	-57	-51
Summa	-2 568	-2 388	-2 251
Löner och arvoden:			
Till ledande befattningshavare ¹	—	—	—
—Fast ersättning och förmåner	-18	-20	-17
—Rörlig ersättning	-7	-8	-8
Summa	-25	-28	-25
Till övriga anställda	-1 909	-1 734	-1 609
Summa	-1 934	-1 762	-1 634

1 Ledande befattningshavare inkluderar styrelse (inklusive suppleanter), koncernchef, vice koncernchef, vice verställande direktörer och koncernledning i moderbolaget, samt styrelsen (inklusive suppleanter), verkställande direktörer samt vice verkställande direktörer i rörelsedrivande dotterbolag. Tidigare styrelseledamöter (inklusive suppleanter), koncernchefer, vice koncernchefer, verkställande direktörer samt vice verkställande direktörer, i moderbolaget och i rörelsedrivande dotterbolag, är inkluderade. Ledande befattningshavare uppgår till 251 (2007: 275, 2006: 287) individer.

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Pensionskostnader:			
Förmånsbestämda pensioner (not 35)	-69	-83	-97
Avgiftsbestämda pensionsplaner	-148	-138	-130
Summa	-217	-221	-227

Löner och övrig ersättning till styrelse, koncernchef och koncernledning

Euro	Fast ersättning/ Styrelsearvode ¹			Rörlig ersättning			Långsiktiga incitaments- program ³		Förmåner			Summa		
	2008	2007	2006	2008	2007 ²	2006 ²	2008	2007	2008	2007	2006	2008	2007	2006
Styrelseordförande:														
Hans Dalborg	283 212	268 157	255 054	—	—	—	—	—	—	—	—	283 212	268 157	255 054
Vice styrelseordförande:														
Timo Peltola	124 577	113 715	109 415	—	—	—	—	—	—	—	—	124 577	113 715	109 415
Övriga styrelseledamöter:⁴														
Marie Ehrling	89 087	60 068	—	—	—	—	—	—	—	—	—	89 087	60 068	—
Tom Knutzen	87 440	60 068	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87 440	60 068	—
Lars G Nordström ⁵	82 175	352 019	849 980	—	—	352 256	—	—	—	11 163	33 356	82 175	363 182	1 235 592
Ursula Ranin	86 973	60 026	—	—	—	—	—	—	—	—	—	86 973	60 026	—
Björn Savén	87 440	85 360	60 259	—	—	—	—	—	—	—	—	87 440	85 360	60 259
Heidi M Petersen ⁶	64 357	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64 357	—	—
Svein Jacobsen ⁶	68 175	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68 175	—	—
Stine Bosse ⁶	64 357	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64 357	—	—
Björn Wahlroos ⁶	62 312	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62 312	—	—
Kjell Aamot ⁷	23 084	85 360	79 876	—	—	—	—	—	—	—	—	23 084	85 360	79 876
Harald Arnkværn ⁷	29 765	95 927	91 853	—	—	—	—	—	—	—	—	29 765	95 927	91 853
Gunnel Duveblad ⁷	—	23 484	81 639	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23 484	81 639
Claus Høeg Madsen ⁷	23 014	85 299	84 352	—	—	—	—	—	—	—	—	23 014	85 299	84 352
Birgitta Kantola ⁷	21 282	81 747	79 931	—	—	—	—	—	—	—	—	21 282	81 747	79 931
Anne Birgitte Lundholt ⁷	—	19 932	79 931	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19 932	79 931
Maija Torkko ⁷	—	23 484	80 937	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23 484	80 937
Jørgen Høeg Pedersen ⁷	—	—	19 616	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19 616
Koncernchef:														
Christian Clausen ⁸	832 960	956 646	665 652	187 452	269 671	273 926	81 624	65 136	41 087	19 463	402	1 143 123	1 310 916	939 980
Koncernledning exkl. koncernchefen⁹:														
	4 024 791	3 994 632	3 527 953	903 461	1 535 443	3 945 266 ¹⁰	498 570	315 809	141 051	132 521	132 188	5 567 873	5 978 405	7 605 407
Summa	6 055 001	6 365 924	6 066 448	1 090 913	1 805 114	4 571 448	580 194	380 945	182 138	163 147	165 946	7 908 246	8 715 130	10 803 842

1 Styrelsearvodet omfattar fast ersättning och mötesarvodet. Dessa utbetalas i svenska kronor och omräknas till euro till årets genomsnittskurs.

2 Omfattar även incitamentsprogrammet för högre chefer.

3 Koncernchefen och medlemmarna i koncernledningen innehar 34 002 A-rättigheter, 33 244 B-rättigheter och 34 002 D-rättigheter i LTIP 2007 (inga C-rättigheter kan lösas in då prestationskraven inte uppfylldes), samt 31 250 A-rättigheter, 31 250 C-rättigheter och 31 250 D-rättigheter i LTIP 2008 (inga B-rättigheter kan lösas in då prestationskraven inte uppfylldes, och C-D-rättigheterna är villkorade). Mer information om värderingen av de långsiktiga incitamentsprogrammen finns nedan. Ovanstående kostnader är beräknade i enlighet med IFRS 2, "Aktierelaterade ersättningar".

4 Omfattar inte arbetstagarrepresentanter.

5 Ersättning som koncernchef erhållen fram till hans pensionering och styrelsearvode erhållet efter hans pensionering.

6 Ny styrelseledamot från och med årsstämman 2008.

7 Avgick som styrelseledamot under 2008, 2007 eller 2006.

8 Lägre fast ersättning under 2008 till följd av erhållen semesterlön i samband med flytten från Danmark 2007, i enlighet med dansk lagstiftning.

9 Medlemmarna i koncernledningen medräknas under den tid som de innehaft sin befattning. 7 individer 2008, 8 individer 2007 samt 8 individer 2006.

10 Varav 2 478 342 euro (19,8 mn norska kronor) avser engångsutbetalning efter omförhandling av anställningsvillkoren för den norske medlemmen av koncernledningen.

Ersättningar till styrelsen som fastställts av årsstämman 2008 uppgick till: ordföranden 252 000 euro, vice ordföranden 97 650 euro och övriga ledamöter 75 600 euro. Därutöver var arvoden för extra styrelsemöten 1 840 euro per möte. Arvoden för utskottsmöten uppgick till 2 370 euro för utskottets ordförande och 1 840 euro för övriga ledamöter per möte. Styrelseledamöter som är anställda i Nordea erhåller inte särskild ersättning för sitt arbete i styrelsen. Det föreligger inga åtaganden om avgångsvederlag, pensioner eller dylikt till styrelsens ledamöter, med undantag för pensionsförpliktelser till en styrelseledamot som tidigare varit anställd i Nordea.

Hans Dalborg, styrelsens ordförande och tidigare koncernchef för Nordea, erhåller en pension motsvarande högst 65 procent av 180 prisbasbelopp i Sverige 2001, uppgående till 36 900 kronor och 32,5 procent av den återstående delen av den pensionsgrundande lönen. Pensionen efter 65 års ålder täcks av ett externt försäkringsbolag till vilket inbetalningar har gjorts löpande. Dessa är fullt betalda av Nordea och Nordea har således ingen pensionsförpliktelse gentemot Hans Dalborg.

Koncernchefens grundlön, rörliga lönedel och anställningsvillkor i övrigt föreslås av styrelsens kompensationsutskott och fastställs av styrelsen. Den rörliga lönedelen, som baseras på särskilt fastställda mål, kan uppgå till högst 35 procent av grundlönen. Värdet på den rörliga lönedelen för 2008, som uppgick till 187 452 euro, fastställs slutligt under första kvartalet 2009. Koncernchefen deltar också i de långsiktiga incitamentsprogrammen som beskrivs närmare i nedan. De förmåner koncernchefen uppstår utgörs främst av bil- och bostadsförmån.

Pensionsåldern för koncernchefen är 60 år, och hans pension uppgår till 50 procent av pensionsgrundande lön livsvarigt. Den pensionsgrundande lönen kan högst motsvara 190 inkomstbasbelopp i Sverige. Den pension som har intjänats per 31 december 2008 är fonderad och täcks av förvaltningstillgångar. För koncernchefen utgörs pensionsgrundande lön av den fasta och rörliga ersättningen.

Styrelsens kompensationsutskott förbereder också ändringar i ersättningsnivåerna för koncernledningen som helhet, liksom ändringar i pensionsförmåner och anställningsvillkor, för beslut av styrelsen. Lönevillkoren för koncernledningen i övrigt fastställs av koncernchefen, efter samråd med styrelsens kompensationsutskott. Den rörliga lönedelen, som baseras på särskilt fastställda mål, kan uppgå till högst 35 procent av grundlönen. Värdet på den rörliga lönedelen för 2008, som uppgick till 903 461 euro, fastställs slutligt under första kvartalet 2009. I likhet med koncernchefen deltar övriga koncernledningen i de långsiktiga incitamentsprogrammen. Till de förmåner som uppstår hör främst bil- och/eller bostadsförmåner.

Pensionsåldern för koncernledningen är 60 eller 62 år. Pensionsplanerna är antingen avgiftsbestämda eller förmånsbestämda. För en dansk medlem av koncernledningen utgör pensionen 50 procent av pensionsgrundande lön livsvarigt, med en årlig justering baserad på den allmänna löneökningnivån i Nordea Bank Danmark. Den andra danska medlemmen av koncernledningen har en avgiftsbestämd pensionsplan. De finska medlemmarna av koncernledningen erhåller en pension uppgående till 50 eller 60 procent av pensionsgrundande lön livsvarigt, med en årlig justering baserad på APL-index i Finland. Den norska medlemmen av koncernledningen erhåller 70 procent av pensionsgrundande lön livsvarigt, med en årlig justering. De svenska medlemmarna av koncernledningen har avgiftsbestämda pensionsplaner. Den fasta ersättningen utgör pensionsgrundande lön för alla medlemmar av koncernledningen. För finska och svenska medlemmar av koncernledningen ingår även den rörliga lönedelen.

Enligt anställningsavtalen är finska, norska och svenska medlemmar av koncernledningen under uppsägningstid berättigade att erhålla sex månadslöner, och ifråga om avgångsvederlag 18 månadslöner. Den senare ersättningen minskas med eventuellt erhållen lön från annan anställning under de 18 månaderna. Danska medlemmar av koncernledningen är berättigade till tolv månadslöner under uppsägningstiden. En dansk medlem av koncernledningen är berättigad till tolv månadslöner i avgångsvederlag. Denna ersättning minskas med eventuellt erhållen lön från annan anställning under de tolv månaderna.

Pensionskostnader och pensionsförpliktelser avseende styrelse, koncernchef och koncernledning

Euro	2008		2007		2006	
	Pensionskostnader ⁴	Pensionsförpliktelser ⁵	Pensionskostnader ⁴	Pensionsförpliktelser ⁵	Pensionskostnader ⁴	Pensionsförpliktelser ⁵
Styrelseordförande:						
Hans Dalborg	—	—	—	—	142 815	—
Styrelseledamöter¹:						
Lars G Nordström	—	385 547	75 432	387 517	484 419	2 190 000
Koncernchef:						
Christian Clausen ²	477 408	5 891 708	476 315	4 586 607	649 260	—
Koncernledning exkl. koncernchefen³:						
	917 999	10 444 859	3 236 142	19 927 951	-142 092 ⁷⁾	19 210 000
Tidigare styrelseordförande och koncernchefer:						
Vesa Vainio och Thorleif Krarup ⁶	—	18 691 275	—	17 928 135	686 331	18 809 000
Summa	1 395 407	35 413 389	3 787 889	42 830 210	1 820 733	40 209 000

1 Omfattar inte arbetstagarrepresentanter.

2 Koncernchefens pensionsavtal är oförändrat mellan 2007 och 2008. De ökade pensionsförpliktelserna mellan 2007 och 2008 beror huvudsakligen på sänkt diskonteringsränta, som gett upphov till omfattande aktuariella förluster, räntekostnad (diskonteringseffekt) och intjänad pension under 2008. Anledningen till ökningen i pensionskostnad mellan 2006 and 2007 är att den förmånsbestämda planen etablerad under 2007 intjänas i en annan takt än den avgiftsbestämda planen under 2006.

3 Medlemmarna i koncernledningen medräknas under den tid som de innehaft sin befattning, 7 individer 2008, 8 individer 2007 och 8 individer 2006. Redovisade pensionsförpliktelser är förpliktelser gentemot medlemmarna av koncernledningen den 31 december. Den kraftiga minskningen i pensionsförpliktelser mellan 2007 och 2008 beror på förändringar i koncernledningens sammansättning mellan åren.

4 Pensionskostnader för ledningen består av under året betalda pensionspremier i avgiftsbestämda pensionsplaner och av intjänade pensionsrätter i förmånsbestämda pensionsplaner under året (Kostnader avseende tjänstgöring innevarande år, Kostnader avseende tjänstgöring tidigare år samt Reduceringar och regleringar, definierade i IAS 19).

5 Pensionsförpliktelser beräknade i enlighet med IAS 19. Dessa förpliktelser påverkas av förändringar i aktuariella antaganden, och skillnaden mellan åren kan vara betydande. IAS 19 innehåller ett antagande om framtida löneökningar, vilket innebär att redovisade pensionsförpliktelser motsvarar intjänade pensionsrätter beräknade med hjälp av förväntade lönenivåer vid pensionering (vid 60 eller 62 års ålder, beroende på avtal). Ledningens pensionsplaner är finansierade pensionsplaner, vilket innebär att dessa förpliktelser täcks av förvaltningstillgångar vars verkliga värde i huvudsak motsvarar värdet av förpliktelserna.

6 Pensionsförpliktelserna gentemot Vesa Vainio och Thorleif Krarup beror främst på pensionsrätter intjänade i, och finansierade av, de banker som bildat Nordea.

7 Som nämnts ovan har en engångsutbetalning uppgående till 2 478 342 euro (19,8 mn norska kronor) gjorts under 2006, efter omförhandling av anställningsvillkoren för den norske medlemmen av koncernledningen. Detta har gett upphov till en minskning av den framtida pensionsförpliktelserna och pensionkostnaden under 2006.

Pensionskostnaderna avseende samtliga ledande befattningshavare uppgick till 4 mn euro (2007: 8 mn euro, 2006: 6 mn euro) och pensionsförpliktelserna uppgick till 53 mn euro (2007: 55 mn euro, 2006: 52 mn euro). Ledande befattningshavare omfattar styrelse (inkl suppleanter), koncernchef, vice koncernchef, vice verkställande direktörer och koncernledning i moderbolaget liksom styrelse (inkl suppleanter), verkställande direktörer och vice verkställande direktörer i rörelsedrivande dotterföretag. Här ingår även tidigare styrelseledamöter (inkl suppleanter), koncernchefer, vice koncernchefer, verkställande direktörer och vice verkställande direktörer i moderbolaget och rörelsedrivande dotterföretag.

Utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner

Utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner uppgår till 3 mn euro (2007: 2 mn euro, 2006: 2 mn euro). Ränteintäkter på dessa lån uppgår till 0 mn euro (2007: 0 mn euro, 2006: 0 mn euro).

Nyckelpersoner i ledande positioner som är anställda av Nordea erhåller samma kreditvillkor som övriga anställda, förutom nyckelpersoner i ledande positioner i Danmark vars kreditvillkor är desamma som för externa kunder. I Norge är personalräntan för lån 1 procentenhet lägre än bästa motsvarande ränta för externa kunder, med en begränsning på lånebeloppet om 3 procent av 55 norska inkomstbasbelopp med ett tillägg om 100 000 NOK. I Finland motsvarar personalräntan på lån upp till 400 000 euro Nordeas inlåningskostnad med en marginal på 0,1 procentenheter. På lån överstigande 400 000 euro har man en marginal på 0,3 procentenheter. I Sverige är personalräntan på lån med fast ränta 3 procentenheter lägre än motsvarande ränta för externa kunder

(med en lägre gräns på 1,5 procentenheter. Ränterabatten på lån med rörlig ränta är något lägre än den på lån med fast ränta och varierar över tiden. Per idag finns en begränsning på lånebelopp om 57 svenska prisbasbelopp, både för lån med fast ränta och för lån med rörlig ränta. Lån överstigande de fastslagna begränsningarna ges till marknadsvillkor. Lån till familjemedlemmar till nyckelpersoner i ledande positioner och till nyckelpersoner i ledande positioner som ej är anställda av Nordea ges till normala marknadsvillkor.

Aktierelaterade ersättningar

Villkorade rättigheter LTIP 2008	2008			2007		
	A-rättigheter	B-C-rättigheter	D-rättigheter	A-rättigheter	B-C-rättigheter	D-rättigheter
Tilldelade	502 943	1 005 886	502 943	—	—	—
Förverkade	-1 172	-504 115	-1 172	477 428	954 856	477 428
Utstående vid årets slut	501 771	501 771	501 771	474 557	938 531	474 557
varav inlösningsbara per 2008-12-31	—	—	—	—	—	—

Villkorade rättigheter LTIP 2007	2008			2007		
	A-rättigheter	B-C-rättigheter	D-rättigheter	A-rättigheter	B-C-rättigheter	D-rättigheter
Utstående vid årets början	474 557	938 531	474 557	—	—	—
Tilldelade	—	—	—	477 428	954 856	477 428
Förverkade	-22 311	-496 868	-22 311	-2 871	-16 325	-2 871
Utstående vid årets slut	452 246	441 663	452 246	474 557	938 531	474 557
varav inlösningsbara per 2008-12-31	—	—	—	—	—	—

Långsiktigt incitamentsprogram

Deltagandet i det "Långsiktiga incitamentsprogrammet" (LTIP) kräver att deltagarna tar direkt ägarskap genom att investera i Nordeaaktier. För varje stamaktie som deltagaren köpte och band upp i LTIP 2007 och i LTIP 2008 tilldelas deltagaren en villkorad A-rättighet att förvärva en stamaktie ("Matchningsaktie") baserat på fortsatt anställning samt villkorade B-D-rättigheter att förvärva tre ytterligare stamaktier, under förutsättning att vissa prestationskrav uppfylls ("Prestationsaktier"). Prestationskraven omfattar ett tillväxtmål i riskjusterat resultat per aktie (RAPPS) under 2007 (B-rättigheter) och under 2008 (C-rättigheter) för LTIP 2007 och under 2008 (B-rättigheter) och under 2009 (C-rättigheter) för LTIP 2008. Skulle vinst per aktie för 2007 (B-rättigheter i LTIP 2007) och för 2008 (C-rättigheter i LTIP 2007 och B-rättigheter i LTIP 2008) samt för 2009 (C-rättigheter i LTIP 2008) understiga en förbestämd nivå har deltagaren ingen rätt att förvärva B- respektive C-rättigheter. Vidare är prestationskraven för D-rättigheter ett tillväxtmål i totalavkastning (TSR) i jämförelse med en fastställd jämförelsegruppens TSR mellan 2007 och 2008 för LTIP 2007 och mellan 2008 och 2009 för LTIP 2008.

Full utdelning i LTIP 2007 erhöles om RAPPS ökade med 15 procentenheter eller mer under 2007 och med 12 procentenheter eller mer under 2008 samt om TSR översteg jämförelsegruppens index med 10 procentenheter. Vidare krävdes för utdelning i LTIP 2007 att vinst per aktie för 2007 och för 2008 var lika med eller översteg 0,80. Full utdelning i LTIP 2008 erhålls om RAPPS ökar med 12 procentenheter eller mer under 2008, och med 12 procentenheter eller mer under 2009 samt om TSR rankas som nummer ett i jämförelsegruppen. För utdelning i LTIP 2008 krävs även att vinst per aktie för 2008 och 2009 ej understiger 0,80.

	LTIP 2008			LTIP 2007		
	A-rättigheter	B-C-rättigheter	D-rättigheter	A-rättigheter	B-C-rättigheter	D-rättigheter
Stamaktier per rättighet	1	1	1	1	1	1
Lösenpris	3,00 euro	2,00 euro	2,00 euro	4,00 euro	2,00 euro	2,00 euro
Utgivningsdatum	13 maj 2008	13 maj 2008	13 maj 2008	17 maj 2007	17 maj 2007	17 maj 2007
Intjänandeperiod	24 månader	24 månader	24 månader	24 månader	24 månader	24 månader
Avtalad löptid	48 månader	48 månader	48 månader	48 månader	48 månader	48 månader
Första inlösendag	april 2010	april 2010	april 2010	30 april 2009	30 april 2009	30 april 2009
Verkligt värde vid utgivning ¹	7,53 euro	8,45 euro	4,14 euro	8,76 euro	10,49 euro	7,76 euro

1 Det verkliga värdet har beräknats genom användandet av generellt antagna värderingsmodeller. Som beräkningsunderlag används aktiekursen på dagen för beviljande, 12,33 euro för LTIP 2007 och 11,08 euro för LTIP 2008, förväntade utdelningar är avdragna, och en förväntad löptid på 3 år för LTIP 2007 och 2,5 år för LTIP 2008. Riskfri ränta uppgick till 4,2 procent för LTIP 2007 och 3,83 procent för LTIP 2008 och förväntad personalomsättning inom programmen uppgick till 3 procent per år för LTIP 2007 och 4 procent per år för LTIP 2008. Förväntad volatilitet uppgick till 20 procent för LTIP 2007 och 21 procent för LTIP 2008 baserat på historiska data. Då rättigheterna har ett lösenpris som är betydligt lägre än aktiepriset vid utgivningen, har modellen en begränsad känslighet för förväntad volatilitet och riskfri ränta. Värdet på D-rättigheterna är baserat på principen för marknadsrelaterade villkor.

Den förväntade kostnaden för LTIP 2007, 17 mn euro, och för LTIP 2008, 8 mn euro, kostnadsförs över 24 månader. Maximal kostnad uppskattas till 21 mn euro för LTIP 2007 och 20 mn euro för LTIP 2008. För 2008 uppgick kostnaderna för LTIP 2007 till 5 mn euro (5 mn euro) och för LTIP 2008 till 2 mn euro. Kostnaderna inkluderar sociala avgifter.

Medelantal anställda

	Summa			Män			Kvinnor		
	2008	2007	2006	2008	2007	2006	2008	2007	2006
Omräknat till heltidstjänster									
Sverige	8 454	8 072	8 038	3 643	3 467	3 391	4 811	4 605	4 647
Danmark	8 427	8 152	8 084	3 887	3 784	3 767	4 540	4 368	4 317
Finland	8 311	8 162	8 214	1 742	1 618	1 577	6 569	6 544	6 637
Norge	3 561	3 416	3 335	1 845	1 777	1 748	1 716	1 639	1 587
Polen	1 679	1 247	1 090	518	388	375	1 161	859	715
Ryssland	1 603	1 177	—	582	454	—	1 021	723	—
Lettland	513	427	314	138	112	101	375	315	213
Luxemburg	409	393	397	249	244	250	160	149	147
Estland	416	356	298	86	55	77	330	301	221
Litauen	355	259	190	78	49	63	277	210	127
USA	70	67	64	37	36	34	33	31	30
Storbritannien	58	57	56	36	32	29	22	25	27
Singapore	52	49	46	15	14	14	37	35	32
Tyskland	36	33	33	18	16	16	18	17	17
Summa genomsnitt	33 944	31 867	30 159	12 874	12 046	11 442	21 070	19 821	18 717
Totalt antal anställda (omräknat till heltidstjänster), vid årets slut ...	34 008	31 721	29 248						

Löner och arvoden per land

Mn euro	2008		2007		2006	
	Ledande befattningshavare	Övriga anställda	Ledande befattningshavare	Övriga anställda	Ledande befattningshavare	Övriga anställda
Sverige	-5	-431	-7	-378	-9	-363
Danmark	-4	-641	-5	-593	-7	-561
Finland	-2	-398	-2	-369	-2	-352
Norge	-2	-276	-4	-264	-4	-233
Polen	-2	-31	-2	-25	-1	-20
Ryssland	-5	-39	-4	-18	—	—
Lettland	—	-9	—	-7	—	-5
Luxemburg	-3	-44	-3	-48	-2	-45
Estland	—	-8	—	-6	—	-5
Litauen	—	-6	0	-4	—	-3
USA	-2	-14	-1	-11	—	-12
Storbritannien	—	-5	—	-5	—	-5
Singapore	—	-4	—	-3	—	-2
Tyskland	—	-3	—	-3	0	-3
Summa	-25	-1 909	-28	-1 734	-25	-1 609

Fördelning efter kön

<u>Procent</u>	<u>31 dec</u> <u>2008</u>	<u>31 dec</u> <u>2007</u>	<u>31 dec</u> <u>2006</u>
Nordea Bank AB (publ)			
Styrelse			
—Män	73	79	64
—Kvinnor	27	21	36
Övriga ledande befattningshavare			
—Män	80	82	90
—Kvinnor	20	18	10

I styrelserna för Nordeakoncernens bolag var 90 procent män (2007: 90 procent, 2006: 89 procent) och 10 procent kvinnor (2007: 10 procent, 2006: 11 procent). Motsvarande siffror för Övriga ledande befattningshavare var 84 procent män (2007: 85 procent, 2006: 89 procent) och 16 procent kvinnor (2007: 15 procent, 2006: 11 procent). Interna styrelser utgörs främst av ledningen inom Nordea.

Not 8: Övriga administrationskostnader

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Informationsteknologi ¹	-576	-538	-456
Marknadsföring	-102	-104	-104
Porto-, telefon- och kontorskostnader	-203	-197	-188
Hyres-, lokal- och fastighetskostnader	-369	-351	-338
Avyttring av aktier och andelar	—	-3	—
Övrigt ²	-396	-382	-399
Summa	-1 646	-1 575	-1 485

1 Avser koncernens IT-drift, kostnader för tjänster samt konsultarvoden. De totala IT-relaterade kostnaderna, inklusive personal etc, men exklusive IT-kostnader i försäkringsverksamheten, uppgick till -666 mn euro (2007: -654 mn euro, 2006: -628 mn euro).

2 Inkluderar arvoden och ersättning till revisorer enligt nedanstående fördelning.

Revisionsarvoden

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
KPMG			
Revisionsuppdrag	-5	-4	-4
Övriga uppdrag, inkl revisionsrelaterade tjänster	-2	-2	-2
Ernst & Young			
Revisionsuppdrag	—	—	0
Övriga uppdrag, inkl revisionsrelaterade tjänster	-1	-1	-1
Deloitte			
Revisionsuppdrag	0	0	0
Övriga uppdrag, inkl revisionsrelaterade tjänster	-1	0	0
PriceWaterhouseCoopers			
Revisionsuppdrag	-1	0	0
Övriga uppdrag, inkl revisionsrelaterade tjänster	0	-1	0
Övrigt	<u>0</u>	<u>-1</u>	<u>0</u>
Summa	<u>-10</u>	<u>-9</u>	<u>-7</u>

Not 9: Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

Avskrivningar

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Materiella tillgångar (not 23)			
Inventarier	-81	-72	-87
Byggnader	-1	-2	-2
Immateriella tillgångar (not 22)			
Internt utvecklad programvara	-18	-17	—
Övriga immateriella tillgångar	-14	-12	-10
Summa	-114	-103	-99

Nedskrivningar / Återförda nedskrivningar

Materiella tillgångar (not 23)			
Inventarier	-3	—	4
Byggnader	—	—	10
Immateriella tillgångar (not 22)			
Goodwill	-1	—	—
Internt utvecklad programvara	-6	—	—
Övriga immateriella tillgångar	—	—	-1
Summa	-10	—	13
Summa	-124	-103	-86

Not 10: Kreditförluster

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Kreditförluster fördelade per kategori, netto			
Utlåning till kreditinstitut	-14	9	-4
—varav nedskrivningar och reserveringar	-16	-1	-4
—varav återvinningar och återföringar	2	10	0
Utlåning till allmänheten	-401	-2	266
—varav nedskrivningar och reserveringar	-815	-451	-516
—varav återvinningar och återföringar	414	449	782
Poster utanför balansräkningen ¹	-51	53	-5
—varav nedskrivningar och reserveringar	-58	-22	-13
—varav återvinningar och återföringar	7	75	8
Summa	-466	60	257
Specifikation av kreditförluster			
Förändringar av reserveringar i balansräkningen	-442	30	223
—varav Utlåning ²	-391	-23	228
—varav Poster utanför balansräkningen ¹	-51	53	-5
Förändringar redovisade direkt i resultaträkningen	-24	30	34
—varav konstaterade kreditförluster	-89	-55	-55
—varav realiserade återvinningar	65	85	89
Summa	-466	60	257

1 Ingår i not 34 Avsättningar.

2 Ingår i not 14 Utlåning och osäkra lånefordringar.

Not 11: Skatter

Skattekostnad

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Aktuell skatt ¹	-430	-473	-566
Uppskjuten skatt	-294	-280	-89
Summa	-724	-753	-655

1 Varav skatt hänförlig till tidigare år (se nedan)

9 -8 -5

Skatten på koncernens rörelseresultat skiljer sig på följande sätt från det teoretiska belopp som kan beräknas med hjälp av skattesatsen i Sverige:

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Resultat före skatt	3 396	3 883	3 808
Skatt beräknad med en skattesats om 28 procent	-951	-1 087	-1 066
Effekt av andra skattesatser i övriga länder	66	64	16
Skattekostnad ej hänförlig till resultat	-33	-52	-72
Resultat från intresseföretag	6	11	8
Övriga direkta skatter	0	1	0
Ej skattepliktiga intäkter	29	83	130
Ej skattemässigt avdragsgilla kostnader	-68	-17	-12
Justeringar avseende tidigare år	9	-8	-5
Inkomstskatt till följd av tidigare ej redovisade skattefordringar	212	236	347
Ändrad skattesats	16	17	—
Ej avräkningsbara utländska skatter	-10	-1	-1
Skattekostnad	-724	-753	-655
Genomsnittlig effektiv skattesats	21%	19%	17% ¹

1 Den effektiva skattesatsen är inte justerad för den skattefria vinsten avseende International Moscow Bank.

Uppskjuten skatt

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Uppskjuten skattekostnad (-) / skatteintäkt (+)			
Uppskjuten skatt till följd av temporära skillnader, inklusive skattemässiga underskott	-522	-469	-436
Uppskjuten skatt till följd av ändrad skattesats	16	17	—
Uppskjuten skatt till följd av tidigare ej redovisade skattefordringar	212	172	347
Skattkostnad, netto	-294	-280	-89
Uppskjutna skattefordringar			
Uppskjutna skattefordringar till följd av skattemässiga underskott	100	10	223
Uppskjutna skattefordringar till följd av temporära skillnader	80	181	159
Kvittning mot skatteskulder	-116	—	—
Summa	64	191	382
—varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	53		
Uppskjutna skatteskulder			
Uppskjutna skatteskulder till följd av obeskattade reserver	105	72	14
Uppskjutna skatteskulder till följd av temporära skillnader	1 064	631	594
Kvittning mot skattefordringar	-116	—	—
Summa	1 053	703	608
—varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	759		
Uppskjutna skattefordringar (+) / skatteskulder (-), netto			
Uppskjutna skattefordringar till följd av skattemässiga underskott	100	10	223
Uppskjutna skatteskulder till följd av obeskattade reserver	-105	-72	-14
Uppskjutna skattefordringar/skatteskulder på utlåning till allmänheten	-300	-320	-322
Uppskjutna skattefordringar/skatteskulder på derivatinstrument	-193	69	-11
Uppskjutna skattefordringar/skatteskulder på immateriella tillgångar	-43	-18	-13
Uppskjutna skattefordringar/skatteskulder på materiella tillgångar	1	6	-6
Uppskjutna skattefordringar/skatteskulder på förvaltningsfastigheter	-50	-58	-73
Uppskjutna skattefordringar/skatteskulder på pensionsförpliktelser	11	54	73
Uppskjuten skatteskuld relaterad till säkring av nettotillgångar i utländska koncernföretag	-175	—	—
Uppskjutna skattefordringar/skatteskulder på skulder/avsättningar	-235	-183	-83
Uppskjutna skattefordringar/skatteskulder, netto	-989	-512	-226

Förändringar i uppskjutna skattefordringar / skatteskulder, netto, utgörs av:

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Uppskjuten skatt hänförlig till poster som förts direkt mot eget kapital	-173	0	1
Omklassificering	—	—	-34
Omräkningsdifferenser	-10	8	-24
Förvärv m m	0	-14	-9
Uppskjuten skatt i resultaträkningen	-294	-280	-89
Vid årets slut	<u>-477</u>	<u>-286</u>	<u>-155</u>
Aktuell och uppskjuten skatt redovisad direkt i eget kapital			
Uppskjuten skatteskuld relaterad till säkring av nettotillgångar i utländska koncernföretag	-175	—	—
Uppskjuten skatt hänförlig till placeringar tillgängliga för försäljning	0	0	1
Uppskjuten skatt hänförlig till kassaflödessäkringar	2	—	—
Summa	<u>-173</u>	<u>0</u>	<u>1</u>
Aktuella skattefordringar	344	142	68
—varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	—	—	—
Akuella skatteskulder	458	300	263
—varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	55	—	—
Ej redovisade uppskjutna skattefordringar			
Outnyttjade skattemässiga underskott	3	9	235
Outnyttjade skattemässiga avdrag	50	167	137
Övriga avdragsgilla temporära skillnader	—	21	32
Summa	<u>53</u>	<u>197</u>	<u>404</u>
Förfaller år 2009	1	3	—
Förfaller år 2010	0	10	—
Förfaller år 2011	1	28	27
Förfaller år 2012	1	4	3
Förfaller år 2013	28	40	275
Förfaller år 2014	19	88	63
Förfaller senare år	3	24	36
Summa	<u>53</u>	<u>197</u>	<u>404</u>

Not 12: Resultat per aktie

	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Resultat hänförligt till aktieägare i Nordea Bank AB (publ) (mn euro)	2 671	3 121	3 145
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning (miljoner)	2 593	2 591	2 592
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning (miljoner)	2 594	2 592	2 592
Resultat per aktie före utspädning, euro	1,03	1,20	1,21
Resultat per aktie efter utspädning, euro	1,03	1,20	1,21
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning (miljoner):			
Antal utestående aktier vid årets början	2 597	2 594	2 594
Justering för genomsnittligt antal egna aktier avseende återköp av egna aktier i Nordea Bank AB (publ)	3	2	—
Justering för genomsnittligt antal egna aktier i tradingportfölj	<u>-7</u>	<u>-5</u>	<u>-2</u>
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning	<u>2 593</u>	<u>2 591</u>	<u>2 592</u>
Justering för vägt genomsnittligt antal ytterligare utestående stamaktier efter utspädning (avseende de långsiktiga incitamentsprogrammen) ¹	<u>1</u>	<u>1</u>	—
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning	<u><u>2 594</u></u>	<u><u>2 592</u></u>	<u><u>2 592</u></u>

¹ Villkorade aktier som kan komma att utfärdas men som ej medtagits, vilka potentiellt kan utspäda vinst per aktie före utspädning, finns i de långsiktiga incitamentsprogrammen.

Not 13: Statsskuldförbindelser

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Stater	6 377	5 263	6 192
Kommuner och andra myndigheter	168	100	88
Summa	<u>6 545</u>	<u>5 363</u>	<u>6 280</u>

Samtliga skuldförbindelser är föremål för rörlig ränterisk.

Löptidsinformation

Återstående löptid (redovisat värde)

Högst 1 år	1 989	1 274	2 645
Mer än 1 år	4 556	4 089	3 635
Summa	<u>6 545</u>	<u>5 363</u>	<u>6 280</u>
—varav Pantsatta finansiella instrument (not 16)	—	170	0
Summa	<u>6 545</u>	<u>5 193</u>	<u>6 280</u>

Not 14: Utlåning och osäkra lånefordringar

Mn euro	Kreditinstitut			Allmänheten ¹			Totalt		
	31 dec 2008	31 dec 2007	31 dec 2006	31 dec 2008	31 dec 2007	31 dec 2006	31 dec 2008	31 dec 2007	31 dec 2006
Lånefordringar som inte är osäkra	23 893	24 264	26 804	264 056	244 205	213 358	287 949	268 469	240 162
Osäkra lånefordringar	33	8	8	2 191	1 424	1 725	2 224	1 432	1 733
—Reglerade	32	7	6	1 357	917	1 052	1 389	924	1 058
—Oreglerade	1	1	2	834	507	673	835	508	675
Lånefordringar före reserver	23 926	24 272	26 812	266 247	245 629	215 083	290 173	269 901	241 895
Reserver för individuellt värderade osäkra lånefordringar	-20	-8	-7	-742	-595	-757	-762	-603	-764
—Reglerade	-19	-7	-6	-437	-300	-398	-456	-307	-404
—Oreglerade	-1	-1	-1	-305	-295	-359	-306	-296	-360
Reserver för gruppvis värderade osäkra lånefordringar	-3	-2	-13	-405	-352	-341	-408	-354	-354
Reserver	-23	-10	-20	-1 147	-947	-1 098	-1 170	-957	-1 118
Lånefordringar, redovisat värde	23 903	24 262	26 792	265 100	244 682	213 985	289 003	268 944	240 777
Löptidsinformation Återstående löptid (redovisat värde)									
Betalbara vid									
anfordran	1 537	2 077	2 546	34 872	31 223	20 657	36 409	33 300	23 203
Högst 3 månader	20 528	21 115	22 598	66 239	56 953	51 660	86 767	78 068	74 258
3-12 månader	820	670	936	18 091	18 867	16 962	18 911	19 537	17 898
1-5 år	670	284	544	53 621	49 391	48 006	54 291	49 675	48 550
Mer än 5 år	348	116	168	92 277	88 248	76 700	92 625	88 364	76 868
Summa	23 903	24 262	26 792	265 100	244 682	213 985	289 003	268 944	240 777

¹ Finansiell leasing där Nordea är leasegivare ingår i Utlåning till allmänheten. Se not 24 Leasing.

Avstämning av reserver för osäkra lånefordringar²

Mn euro	Kreditinstitut			Allmänheten			Totalt		
	Individuellt värderade	Gruppvis värderade	Totalt	Individuellt värderade	Gruppvis värderade	Totalt	Individuellt värderade	Gruppvis värderade	Totalt
Ingående balans per 1 jan									
2008	-8	-2	-10	-595	-352	-947	-603	-354	-957
Avsättningar	-14	-3	-17	-541	-185	-726	-555	-188	-743
Återföringar	1	2	3	228	121	349	229	123	352
Förändringar redovisade i resultaträkningen	-13	-1	-14	-313	-64	-377	-326	-65	-391
Reserver som tagits i anspråk för nedskrivningar	0	0	0	129	0	129	129	0	129
Omklassificeringar	—	—	—	4	—	4	4	—	4
Valutakursdifferenser	1	0	1	33	11	44	34	11	45
Utgående balans per 31 dec									
2008	<u>-20</u>	<u>-3</u>	<u>-23</u>	<u>-742</u>	<u>-405</u>	<u>-1 147</u>	<u>-762</u>	<u>-408</u>	<u>-1 170</u>
Ingående balans per 1 jan									
2007	-7	-13	-20	-757	-341	-1 098	-764	-354	-1 118
Avsättningar	0	-1	-1	-230	-166	-396	-230	-167	-397
Återföringar	0	10	10	238	126	364	238	136	374
Förändringar redovisade i resultaträkningen	0	9	9	8	-40	-32	8	-31	-23
Reserver som tagits i anspråk för nedskrivningar	0	0	0	150	0	150	150	0	150
Omklassificeringar	—	-1	-1	—	33	33	—	32	32
Valutakursdifferenser	-1	3	2	4	-4	0	3	-1	2
Utgående balans per 31 dec									
2007	<u>-8</u>	<u>-2</u>	<u>-10</u>	<u>-595</u>	<u>-352</u>	<u>-947</u>	<u>-603</u>	<u>-354</u>	<u>-957</u>
Ingående balans per 1 jan									
2006	-7	-11	-18	-1 057	-406	-1 463	-1 064	-417	-1 481
Avsättningar	—	-4	-4	-276	-187	-463	-276	-191	-467
Återföringar	—	1	1	463	231	694	463	232	695
Förändringar redovisade i resultaträkningen	—	-3	-3	187	44	231	187	41	228
Reserver som tagits i anspråk för nedskrivningar	0	0	0	134	—	134	134	0	134
Valutakursdifferenser	0	1	1	-21	21	0	-21	22	1
Utgående balans per 31 dec									
2006	<u>-7</u>	<u>-13</u>	<u>-20</u>	<u>-757</u>	<u>-341</u>	<u>-1 098</u>	<u>-764</u>	<u>-354</u>	<u>-1 118</u>

² Se not 10 Kreditförluster.

Reserver och avsättningar

Mn euro	Kreditinstitut			Allmänheten			Summa		
	31 dec 2008	31 dec 2007	31 dec 2006	31 dec 2008	31 dec 2007	31 dec 2006	31 dec 2008	31 dec 2007	31 dec 2006
Reserver för poster i balansräkningen	-23	-10	-20	-1 147	-947	-1 098	-1 170	-957	-1 118
Avsättningar för poster utanför balansräkningen	-54	-36	-13	-46	-19	-46	-100	-55	-59
Summa reserver och avsättningar	<u>-77</u>	<u>-46</u>	<u>-33</u>	<u>-1 193</u>	<u>-966</u>	<u>-1 144</u>	<u>-1 270</u>	<u>-1 012</u>	<u>-1 177</u>

Nyckeltal

	Totalt		
	31 dec 2008	31 dec 2007	31 dec 2006
Andel osäkra lånefordringar, brutto ¹ , %	0,8	0,5	0,7
Andel osäkra lånefordringar, netto ² , %	0,5	0,3	0,4
Total reserveringsgrad ³ , %	0,4	0,4	0,5
Reserveringsgrad, osäkra lånefordringar ⁴ , %	34,3	42,1	44,1
Oreglerade lånefordringar som inte är osäkra ⁵ , mn euro	142	98	95

1 Individuellt värderade osäkra lånefordringar före reserver dividerade med totala lånefordringar före reserver, %.

2 Individuellt värderade osäkra lånefordringar efter reserver dividerade med totala lånefordringar före reserver, %.

3 Totala reserver dividerade med totala lånefordringar före reserver, %.

4 Reserver för individuellt värderade osäkra lånefordringar dividerade med individuellt värderade osäkra lånefordringar före reserver, %.

5 Förfallna lånefordringar som inte är osäkra med hänsyn till framtida kassaflöden (ingår i Lånefordringar som inte är osäkra).

Not 15: Räntebärande värdepapper

<u>Mn euro</u>	31 dec 2008	31 dec 2007	31 dec 2006
Emitterade av offentliga organ	3 120	2 945	7 043
Emitterade av andra låntagare	49 626	40 354	32 917
Summa	52 746	43 299	39 960
Noterade värdepapper	48 829	35 125	33 220
Onoterade värdepapper	3 917	8 174	6 740
Summa	52 746	43 299	39 960
Löptidsinformation			
Återstående löptid (redovisat värde)			
Högst 1 år	16 509	13 036	9 847
Mer än 1 år	36 237	30 263	30 113
Summa, inkl kunders investeringsportföljer	52 746	43 299	39 960
—varav Pantsatta finansiella instrument (not 16)	7 916	4 517	10 496
Total	44 830	38 782	29 464

Not 16: Pantsatta finansiella instrument

Pantsatta finansiella instrument

Vid återköpstransaktioner och värdepapperslån överförs icke kontanta tillgångar som säkerhet. Om den mottagande parten har rätt att sälja eller i sin tur pantsätta tillgången omklassificeras den i balansräkningen till posten Pantsatta finansiella instrument.

<u>Mn euro</u>	31 dec 2008	31 dec 2007	31 dec 2006
Återköpsavtal	7 917	4 688	10 496
Avtal om värdepapperslån	20	102	—
Summa	7 937	4 790	10 496

Överförda tillgångar som kvarstår i balansräkningen samt därmed förbundna skulder

Tabellerna nedan visar de olika typerna av överförda tillgångar samt de skulder som är förbundna med dessa. Tillgångarna kvarstår i balansräkningen eftersom Nordea fortfarande är exponerat för förändringar i tillgångarnas verkliga värde. Dessa tillgångar samt därmed förbundna skulder inkluderas därför i nedanstående tabeller.

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Återköpsavtal			
Statsskuldförbindelser	—	170	0
Räntebärande värdepapper	7 916	4 517	10 496
Aktier och andelar	1	1	—
Avtal om värdepapperslån			
Aktier och andelar	20	102	—
Summa	<u>7 937</u>	<u>4 790</u>	<u>10 496</u>

Skulder hänförliga till tillgångarna

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Återköpsavtal			
Skulder till kreditinstitut	6 578	3 776	8 033
In- och upplåning från allmänheten	1 370	862	2 515
Övriga	4	139	—
Summa	<u>7 952</u>	<u>4 777</u>	<u>10 548</u>

Not 17: Aktier och andelar

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Aktier i tradingportfölj	3 766	5 655	3 701
Aktier värderade till verkligt värde via resultaträkningen	6 917	12 076	10 873
—varav övertagna för skyddande av fordran	13	0	0
Aktier tillgängliga för försäljning	7	16	11
Summa	<u>10 690</u>	<u>17 747</u>	<u>14 585</u>
Noterade aktier	7 742	15 766	11 715
Onoterade aktier	2 948	1 981	2 870
Summa	<u>10 690</u>	<u>17 747</u>	<u>14 585</u>
—varav Pantsatta finansiella instrument (not 16)	21	103	—
Total	<u>10 669</u>	<u>17 644</u>	<u>14 585</u>
—varav förväntas att avyttras efter mer än 1 år	313	262	140

Not 18: Derivatinstrument och säkringsredovisning

31 dec 2008, mn euro	Verkligt värde		Summa nom. belopp
	Positivt	Negativt	
Derivatinstrument för trading			
Ränterelaterade kontrakt			
Ränteswappar	43 992	43 264	1 899 652
FRA	2 159	2 066	802 160
Ränteterminer	13	395	65 345
Optioner	6 258	6 375	171 877
Övriga	3	0	25
Summa	52 425	52 100	2 939 059
Aktierelaterade kontrakt			
Aktieswappar	85	64	718
Terminskontrakt	322	60	12 632
Optioner	516	581	14 035
Summa	923	705	27 385
Valutarelaterade kontrakt			
Ränte- och valutaswappar	8 002	6 542	192 133
Valuteterminer	18 123	17 195	453 227
Optioner	908	866	33 622
Övriga	4	2	7 907
Summa	27 037	24 605	686 889
Kreditrelaterade kontrakt			
Credit Default Swaps (CDS)	4 631	4 584	99 208
Summa	4 631	4 584	99 208
Övriga kontrakt			
Swappar	1 125	1 033	10 007
Terminskontrakt	294	100	4 463
Optioner	85	87	1 450
Övriga	—	63	1 626
Summa	1 504	1 283	17 546
Summa derivatinstrument för trading	86 520	83 277	3 770 087
	Verkligt värde		Summa nom. belopp
	Positivt	Negativt	
Derivatinstrument för säkringsredovisning			
Ränterelaterade kontrakt			
Ränteswappar	280	202	13 940
Summa	280	202	13 940
Aktierelaterade kontrakt			
Optioner	1	7	69
Summa	1	7	69
Valutarelaterade kontrakt			
Ränte- och valutaswappar	37	2 052	18 005
Summa	37	2 052	18 005
Summa derivatinstrument för säkringsredovisning	318	2 261	32 014
—varav säkring av verkligt värde	288	2 114	30 403
—varav kassaflödessäkring	30	147	1 611
Samtliga kontrakt	86 838	85 538	3 802 101

Perioder under vilka de säkrade kassaflödena väntas uppkomma och när de väntas påverka resultaträkningen

<u>31 dec 2008, mn euro</u>	<u><1 år</u>	<u>1-3 år</u>	<u>3-5 år</u>	<u>5-10 år</u>	<u>över 10 år</u>
Kassainflöde (tillgångar)	436	936	164	35	235
Kassautflöde (skulder)	-432	-857	-82	-24	-240
Netto kassaflöde	4	79	82	11	-5

<u>31 dec 2007, mn euro</u>	<u>Verkligt värde</u>		<u>Summa nom. belopp</u>
	<u>Positivt</u>	<u>Negativt</u>	
Derivatinstrument för trading			
Ränterelaterade kontrakt			
Ränteswappar	16 391	16 889	1 387 471
FRA	196	190	642 258
Ränteterminer	337	405	167 641
Optioner	2 913	2 963	370 078
Övriga	23	15	3 908
Summa	19 860	20 462	2 571 356
Aktierelaterade kontrakt			
Aktieswappar	57	119	1 379
Terminskontrakt	75	137	9 427
Optioner	1 178	1 584	16 528
Summa	1 310	1 840	27 334
Valutarelaterade kontrakt			
Ränte- och valutaswappar	2 257	2 305	170 131
Valuteterminer	4 826	5 012	465 014
Optioner	282	282	32 834
Summa	7 365	7 599	667 979
Kreditrelaterade kontrakt			
Credit Default Swaps (CDS)	1 163	1 115	90 476
Summa	1 163	1 115	90 476
Övriga kontrakt			
Swappar	1 183	1 142	9 169
Terminskontrakt	103	48	769
Optioner	99	118	697
Summa	1 385	1 308	10 635
Summa derivatinstrument för trading	31 083	32 324	3 367 780

	<u>Verkligt värde</u>		<u>Summa nom. belopp</u>
	<u>Positivt</u>	<u>Negativt</u>	
Derivatinstrument för säkringsredovisning			
Ränterelaterade kontrakt			
Ränteswappar	252	124	32 918
Summa	252	124	32 918
Aktierelaterade kontrakt			
Optioner	55	73	253
Summa	55	73	253
Valutarelaterade kontrakt			
Ränte- och valutaswappar	97	502	4 381
Valuteterminer	11	—	—
Summa	108	502	4 381
Summa derivatinstrument för säkringsredovisning	415	699	37 552
—varav säkring av verkligt värde	415	699	37 552
Samtliga kontrakt	31 498	33 023	3 405 332

31 dec 2006, mn euro

	Verkligt värde		Summa nom. belopp
	Positivt	Negativt	
Derivatinstrument för trading			
Ränterelaterade kontrakt			
Ränteswappar	12 164	12 344	1 160 716
FRA	207	198	389 877
Ränteterminer	85	102	67 138
Optioner	3 419	3 341	259 675
Övriga	0	0	8
Summa	15 875	15 985	1 877 414
Aktierelaterade kontrakt			
Terminskontrakt	32	75	2 124
Optioner	948	1 035	14 588
Övriga	10	50	853
Summa	990	1 160	17 565
Valutarelaterade kontrakt			
Ränte- och valutaswappar	1 892	1 725	121 247
Valuteterminer	3 101	3 417	327 280
Optioner	165	178	28 054
Övriga	0	0	110
Summa	5 158	5 320	476 691
Kreditrelaterade kontrakt			
Credit Default Swaps (CDS)	635	625	78 697
Summa	635	625	78 697
Övriga kontrakt			
Terminskontrakt	83	67	683
Optioner	69	85	1 499
Övriga	842	820	10 063
Summa	994	972	12 245
Summa derivatinstrument för trading	23 652	24 062	2 462 612
	Verkligt värde		Summa nom. belopp
	Positivt	Negativt	
Derivatinstrument för säkringsredovisning			
Ränterelaterade kontrakt			
Ränteswappar	402	385	64 296
Summa	402	385	64 296
Aktierelaterade kontrakt			
Optioner	72	102	556
Summa	72	102	556
Valutarelaterade kontrakt			
Ränte- och valutaswappar	81	385	10 970
Valuteterminer	—	5	55
Summa	81	390	11 025
Summa derivatinstrument för säkringsredovisning	555	877	75 877
Samtliga kontrakt	24 207	24 939	2 538 489

<u>31 dec 2008, mn euro</u>	<u>Positivt</u>	<u>Negativt</u>
Löptidsinformation		
Återstående löptid (redovisat värde)		
Högst 3 månader	13 844	14 584
3-12 månader	11 079	11 017
1-5 år	27 686	26 607
Mer än 5 år	34 229	33 330
Summa	<u>86 838</u>	<u>85 538</u>

<u>31 dec 2007, mn euro</u>	<u>Positivt</u>	<u>Negativt</u>
Löptidsinformation		
Återstående löptid (redovisat värde)		
Högst 3 månader	4 587	5 185
3-12 månader	2 978	3 426
1-5 år	9 770	9 907
Mer än 5 år	14 163	14 505
Summa	<u>31 498</u>	<u>33 023</u>

<u>31 dec 2006, mn euro</u>	<u>Positivt</u>	<u>Negativt</u>
Löptidsinformation		
Återstående löptid (redovisat värde)		
Högst 3 månader	3 274	3 568
3-12 månader	2 917	2 932
1-5 år	6 865	7 264
Mer än 5 år	11 151	11 175
Summa	<u>24 207</u>	<u>24 939</u>

Not 19: Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer

Tillgångar

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Redovisat värde vid årets början	-105	-37	282
Förändringar under året			
Omvärdering av säkrade poster ¹	547	-71	-319
Omräkningsdifferenser	-29	3	—
Redovisat värde vid årets slut	<u>413</u>	<u>-105</u>	<u>-37</u>
—varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	329		

1 Delar av säkringsförhållandet hävdes under 2007. Periodiseringen av det bokförda värdet relaterat till det avbrutna säkringsförhållandet redovisas i denna post. Periodiseringen baseras på relevant räntejusteringsperiod.

Skulder

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Redovisat värde vid årets början	-323	-401	58
Förändringar under året			
Omvärdering av säkrade poster ¹	919	71	-459
Omräkningsdifferenser	-64	7	—
Redovisat värde vid årets slut	<u>532</u>	<u>-323</u>	<u>-401</u>
—varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	461		

1 Delar av säkringsförhållandet hävdes under 2007. Periodiseringen av det redovisade värdet relaterat till det avbrutna säkringsförhållandet redovisas i denna post. Periodiseringen baseras på relevant räntejusteringsperiod.

Redovisat värde vid årets slut avser ackumulerade förändringar i verkligt värde för de räntejusteringsperioder i vilka den säkrade posten är en tillgång respektive en skuld. När den hedgade posten är en tillgång, redovisas förändringen i verkligt värde inom tillgångar och när den hedgade posten är en skuld, redovisas förändringen i verkligt värde inom skulder.

Not 20: Aktier och andelar i intresseföretag

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Anskaffningsvärde vid årets början	376	411	577
Årets inköp	41	9	14
Årets försäljningar	-53	-33	-176
Årets resultatandelar ¹	112	58	99
Erhållen utdelning	-14	-48	-56
Omklassificeringar	17	-23	-51
Omräkningsdifferenser	-38	2	4
Anskaffningsvärde vid årets slut	441	376	411
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-10	-13	-11
Ackumulerade nedskrivningar på tillgångar som sålts under året	—	3	—
Återförda nedskrivningar under året	—	—	1
Nedskrivningar under året	—	0	-3
Omräkningsdifferenser	—	0	0
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-10	-10	-13
Redovisat värde	431	366	398
—varav noterade aktier	—	—	—

1 Årets resultatandelar

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Andelar i intresseföretags resultat	24	41	68
Portföljhedge, Eksportfinans ASA	53	—	—
Intresseföretag inom livförsäkringsverksamheten, redovisade som Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	35	17	31
Årets resultatandelar	112	58	99

Tillgångarna förväntas att avyttras efter mer än 1 år.

Intresseföretagens aggregerade balans- och resultaträkningar uppgår till:

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 Dec 2006</u>
Summa tillgångar	8 499	7 603	5 730
Summa skulder	7 994	7 182	5 226
Rörelseintäkter	195	211	160
Rörelseresultat	148	43	40

Nordeas andel av ansvarsförbindelser till förmån för intresseföretag uppgår till 249 mn euro (2007: 368 mn euro, 2006: 0 mn euro), och för intresseföretags räkning 0 mn euro (2007: 0 mn euro, 2006: 0 mn euro).

31 dec 2008	Organisationsnummer	Säte	Redovisat värde 2008, mn euro	Redovisat värde 2007, mn euro	Redovisat värde 2006, mn euro	Röstandel %
Eksportfinans ASA	816521432	Oslo	112	77	79	23
Ejendomspartnerskabet af 1/7 2003	27134971	Ballerup	166	152	151	49
Luottokunta	0201646-0	Helsingfors	41	37	36	24
LR Realkredit A / S	26045304	Köpenhamn	1	9	10	39
Oy Realinvest Ab	0680035-9	Helsingfors	3	25	32	49
NCSD Holding AB	556709-1763	Stockholm	—	27	27	—
Nymøllevej I/S	24247961	Ballerup	24	—	—	50
E-nettet Holding A/S	21270776	Köpenhamn	2	2	—	20
Hovedbanens Forretningscenter K/S	16301671	Ballerup	14	—	—	50
Ejendomsseksabet Axelborg I / S	79334413	Köpenhamn	9	9	8	33
Axel IKU Invest A / S	24981800	Billund	1	2	5	33
Automatia Pankkiautomaatit Oy	0974651-1	Helsingfors	7	7	6	33
KIFU-AX II A / S	25893662	Frederiksberg	2	2	3	26
KFU-AX II A / S	25894286	Frederiksberg	2	2	3	34
Multidata Holding A / S	27226027	Ballerup	12	4	3	28
Lautruphøj 1-3 I/S	26640172	Ballerup	6	—	—	50
Profita Fund II Ky	1596354-7	Helsingfors	—	5	8	—
Profita Fund III Ky	2114721-2	Helsingfors	—	2	—	—
PBS Holding A/S	67007719	Ballerup	7	0	23	28
Visa Sweden	801020-5097	Stockholm	17	—	—	23
Övriga			5	4	4	—
Summa			431	366	398	

Not 21: Aktier och andelar i joint ventures

Koncernen har ett innehav på 50 procent i två företag, DNP Ejendomme P/S och Ejendomsselskabet af 1. marts 2006 P/S, som är fastighetsbolag. Dessa bolag konsolideras, från och med 2007, in i Nordea koncernen, eftersom den nuvarande bedömningen är att Nordea har bestämmande inflytande över dessa företag.

Följande belopp utgör Nordeas andel av joint venture-företagens tillgångar, skulder, intäkter, kostnader samt resultat:

Mn euro	2008	2007	2006
Summa tillgångar	—	—	93
Summa skulder	—	—	2
Rörelseintäkter	—	—	9
Rörelsekostnader	—	—	2
Rörelseresultat	—	—	7
Årets resultat	—	—	7
Proportionell andel av joint venture-företagens åtaganden	—	—	—
Proportionell andel av joint venture-företagens ansvarsförbindelser	—	—	—

Not 22: Immateriella tillgångar

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Goodwill¹			
Nordea Bank Danmark A / S	439	439	439
Nordea Bank Norge ASA	847	1 034	1 003
Nordea Bank Sverige AB (publ)	150	173	182
Nordea Bank Polska S.A.	65	74	70
JSB Orgresbank	243	290	—
Livförsäkringsbolag	309	321	318
Övrig goodwill	90	77	71
Summa goodwill	2 143	2 408	2 083
Internt utvecklad programvara	303	236	129
Övriga immateriella tillgångar	89	81	35
Summa	2 535	2 725	2 247

1 Exklusive goodwill i intresseföretag.

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Goodwill			
Anskaffningsvärde vid årets början	2 408	2 083	2 100
Årets inköp	12 ²	303	5
Omräkningsdifferenser	-276	22	-22
Anskaffningsvärde vid årets slut	2 144	2 408	2 083
Akkumulerade nedskrivningar vid årets början	—	—	—
Nedskrivningar under året	-1	—	—
Omräkningsdifferenser	0	—	—
Akkumulerade nedskrivningar vid årets slut	-1	—	—
Total	2 143	2 408	2 083

2 Av vilka 18 mn euro relaterade till förvärvet av nio filialer från Roskilde Bank. Motverkande minskning är relaterad till en uppdatering av förvärvsanalysen avseende Vestkon upprättad (preliminärt) under fjärde kvartalet 2007.

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Internt utvecklad programvara			
Anskaffningsvärde vid årets början	296	146	74
Årets inköp	127	88	100
Årets försäljningar/utrangeringar	-2	-10	—
Omklassificeringar	-26	71	-28
Omräkningsdifferenser	-16	1	0
Anskaffningsvärde vid årets slut	379	296	146
Akkumulerade avskrivningar vid årets början	-59	-16	-3
Årets avskrivningar enligt plan	-18	-17	0
Akkumulerade avskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats under året	1	10	—
Omklassificeringar	6	-34	-13
Omräkningsdifferenser	-1	-2	0
Akkumulerade avskrivningar vid årets slut	-71	-59	-16
Akkumulerade nedskrivningar vid årets början	-1	-1	—
Nedskrivningar under året	-6	—	-1
Omräkningsdifferenser	2	—	—
Akkumulerade nedskrivningar vid årets slut	-5	-1	-1
Redovisat värde	303	236	129

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Övriga immateriella tillgångar			
Anskaffningsvärde vid årets början	147	88	138
Årets inköp ¹	25	56	10
Årets försäljningar/utrangeringar	-4	0	-34
Omklassificeringar	-2	2	-26
Omräkningsdifferenser	-9	1	0
Anskaffningsvärde vid årets slut	157	147	88
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-66	-53	-88
Årets avskrivningar enligt plan	-14	-12	-10
Ackumulerade avskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats under året	0	0	24
Omklassificeringar	8	0	21
Omräkningsdifferenser	4	-1	0
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	-68	-66	-53
Redovisat värde	89	81	35

1 Varav inköp genom företagsförvärv 13 mn euro (2007: 21 mn euro, 2006:—mn euro).

Tillgångarna förväntas att avyttras efter mer än 1 år.

Prövning av nedskrivningsbehov

En kassagenererande enhet, definierat som segment per förvärvad legal enhet, utgör grunden för prövningen av nedskrivningsbehov avseende goodwill.

Kassaflöden i en nära framtid (upp till två år) baseras på finansiella prognoser, utifrån prognostiserade marginaler, volymer, försäljning och kostnadsutveckling. Kassaflöden på längre sikt (mer än två år) baseras på uppskattningar av sektorbaserade tillväxttal. För marknaden i Norden har en tillväxttakt på 4 procent använts, medan en tillväxttakt på 5 procent har använts för Polen och de baltiska länderna. För Orgresbank har en tillväxttakt på 6 procent använts. Tillväxttakten är baserad på historiska data, vilka uppdaterats för att återspegla den aktuella situationen.

Kassaflöden riskjusteras med hjälp av normaliserade kreditförluster.

Framräknade kassaflöden diskonteras med koncernens fastställda genomsnittliga kapitalkostnad efter skatt uppgående till 8.5 procent (motsvarande den som används för intern resultatstyrning). Undantag görs för verksamheter i Polen och Baltikum där en extra riskpremie på 150 punkter tillämpas.

De prövningar av nedskrivningsbehovet som gjordes 2008 utvisade inte något behov av en väsentlig nedskrivning av goodwill.

Not 23: Materiella tillgångar

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Materiella tillgångar	375	342	307
—varav egenutnyttjade fastigheter	20	36	34
Summa	<u>375</u>	<u>342</u>	<u>307</u>
Inventarier			
Anskaffningsvärde vid årets början	770	1 031	922
Årets inköp ¹	161	149	112
Årets försäljningar/utrangeringar	-24	-312	-109
Omklassificeringar	-5	-95	119
Omräkningsdifferenser	-36	-3	-13
Anskaffningsvärde vid årets slut	<u>866</u>	<u>770</u>	<u>1 031</u>
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-453	-746	-652
Ackumulerade avskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats under året	13	303	69
Omklassificeringar	5	63	-82
Årets avskrivningar enligt plan	-81	-72	-87
Omräkningsdifferenser	18	-1	6
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	<u>-498</u>	<u>-453</u>	<u>-746</u>
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-11	-12	-21
Ackumulerade nedskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats under året	0	0	9
Återförda nedskrivningar under året	0	0	4
Omklassificeringar	—	—	-6
Nedskrivningar under året	-3	—	—
Omräkningsdifferenser	1	1	2
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	<u>-13</u>	<u>-11</u>	<u>-12</u>
Redovisat värde	<u>355</u>	<u>306</u>	<u>273</u>
<hr/>			
1 Varav inköp genom företagsförvärv 1 mn euro (2007: 3 mn euro, 2006:—mn euro).			
Mark och byggnader			
Anskaffningsvärde vid årets början	45	47	90
Årets inköp	1	10	2
Årets försäljningar/utrangeringar	—	-8	-9
Omklassificeringar	-17	-5	-36
Omräkningsdifferenser	-2	1	0
Anskaffningsvärde vid årets slut	<u>27</u>	<u>45</u>	<u>47</u>
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-9	-13	-18
Ackumulerade avskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats under året	—	2	1
Omklassificeringar	2	4	6
Årets avskrivningar enligt plan	-1	-2	-2
Omräkningsdifferenser	1	0	0
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	<u>-7</u>	<u>-9</u>	<u>-13</u>
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	0	0	-18
Ackumulerade nedskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats under året	—	—	6
Återförda nedskrivningar under året	—	—	10
Omklassificeringar	0	—	2
Omräkningsdifferenser	0	0	0
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Redovisat värde	<u>20</u>	<u>36</u>	<u>34</u>

Tillgångarna förväntas att avyttras efter mer än 1 år.

Not 24: Leasing

Nordea som leasegivare

Finansiell leasing

Nordea äger tillgångar som leasas ut till kunder genom finansiella leasingavtal. Finansiella leasingavtal redovisas som en fordran på leasetagaren och ingår i "Utlåning till allmänheten" (se not 14) med ett belopp som motsvarar nettoinvesteringen enligt leasingavtalet. Leasingobjekten utgörs främst av fordon, maskiner och annan utrustning.

Avstämning mellan bruttoinvestering och nuvärdet av fordran avseende framtida minimileaseavgifter:

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Bruttoinvestering	6 465	5 974	5 372
Avgår ej intjänade finansiella intäkter	-594	-454	-409
Nettoinvestering i finansiella leasingavtal	5 871	5 520	4 963
Avgår ej garanterade restvärden som tillfaller leasegivaren	-75	-49	-123
Nuvärde av fordran avseende framtida minimileaseavgifter	5 796	5 471	4 840
Reserv för osäkra fordringar avseende minimileaseavgifter	3	6	29

Per 31 december 2008 var bruttoinvesteringen, fördelad efter återstående löptid, följande:

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>
2009	1 384
2010	1 272
2011	1 113
2012	759
2013	675
Senare år	1 262
Summa bruttoinvestering	6 465
Avgår ej intjänade framtida finansiella intäkter enligt finansiella leasingavtal	-594
Nettoinvestering i finansiella leasingavtal	5 871

Operationell leasing

Tillgångar som omfattas av operationell leasing utgörs främst av fordon, flygplan och annan utrustning. Dessa tillgångar redovisas i balansräkningen som materiella tillgångar.

<u>Redovisat värde avseende leasingobjekt, mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Anskaffningsvärde	178	155	128
Ackumulerade avskrivningar	-54	-43	-40
Ackumulerade nedskrivningar	-13	-10	-13
Redovisat värde vid årets slut	111	102	75
—varav återtagen leasingegendom, redovisat värde	1	1	—
<u>Redovisat värde fördelat på grupper av tillgångar, mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Inventarier	111	102	75
Mark och byggnader	—	—	—
Redovisat värde vid årets slut	111	102	75

Avskrivningarna uppgick under 2008 till 17 mn euro (2007: 13 mn euro, 2006: 9 mn euro).

För icke uppsägningsbara operationella leasingavtal var fördelningen av framtida minimileaseavgifter följande:

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>
2009	19
2010	14
2011	9
2012	4
2013	1
Senare år	1
Summa	48

Nordea som leasetagare

Finansiell leasing

Nordea har endast i begränsad utsträckning ingått avtal om finansiell leasing. Det bokförda värdet för tillgångar som omfattas av finansiella leasingavtal uppgår till 1 mn euro (2007: 1 mn euro, 2006: 1 mn euro).

Operationell leasing

Nordea har ingått avtal om operationell leasing avseende lokaler och kontorsutrustning.

<u>Årets leasingkostnader, mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Årets leasingkostnader	253	243	240
—varav minimileaseavgifter	250	241	238
—varav variabla avgifter	3	2	2
Årets leasingintäkter avseende leasingobjekt som vidareuthyrs	7	6	7

Framtida minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal uppgår till och fördelas enligt följande:

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>
2009	304
2010	230
2011	251
2012	100
2013	84
Senare år	466
Summa	1 435

Framtida minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara avtal avseende objekt som vidareuthyrs uppgår till 20 mn euro.

Not 25: Förvaltningsfastigheter

Förändringar i balansräkningen

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Redovisat värde vid årets början	3 492	3 230	2 750
Årets inköp	109	253	222
Årets inköp till följd av företagsförvärv	—	—	70
Aktiverade utgifter efter förvärvet	—	1	—
Årets försäljningar	-19	-114	-137
Nettoresultat från justeringar till verkligt värde	18	209	325
Årets överföringar/omklassificeringar	0	-96	0
Omräkningsdifferenser	-266	9	0
Redovisat värde vid årets slut	3 334	3 492	3 230

Tillgångarna förväntas att avyttras efter mer än 1 år.

Belopp redovisade i resultaträkningen¹

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Hysesintäkter	233	234	213
Direkta rörelsekostnader som genererat hyresintäkter	-86	-62	-63
Direkta rörelsekostnader som inte genererat hyresintäkter	-1	-9	-4

1 Tillsammans med verkligt värde justeringar ingår det i Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde.

Not 26: Övriga tillgångar

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Fondlikvidfordringar	4 063	5 293	8 159
Fordran återförsäkring	9	4	4
Övriga	10 532	2 427	2 563
Summa	14 604	7 724	10 726
—varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	31		

Not 27: Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Upplupna ränteintäkter	1 964	1 563	1 199
Övriga upplupna intäkter	425	360	207
Förutbetalda kostnader	438	260	166
Summa	2 827	2 183	1 572
—varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	360		

Not 28: Skulder till kreditinstitut

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Centralbanker	26 341	5 882	7 463
Övriga banker	22 544	21 789	22 590
Övriga kreditinstitut	3 047	2 406	2 235
Summa	51 932	30 077	32 288
Löptidsinformation			
Återstående löptid (verkligt värde)			
Betalbara vid anfordran	14 133	6 315	7 124
Högst 3 månader	35 208	19 026	22 341
3-12 månader	1 847	3 751	2 519
1-5 år	448	639	103
Mer än 5 år	296	346	201
Summa	51 932	30 077	32 288

Not 29: In- och upplåning från allmänheten

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Inlåning från allmänheten	145 131	138 273	122 935
Upplåning från allmänheten	3 460	4 056	3 517
Summa	148 591	142 329	126 452

Med inlåning från allmänheten avses medel på inlåningsräkningar som omfattas av den statliga insättargarantin men utan hänsyn till individuella beloppsbegränsningar. Även individuellt pensionsparande (IPS) ingår. Inlåningen omfattar även kunders investeringsportföljer i Nordea Bank Danmark A/S på 3 070 mn euro (2007: 3 981 mn euro, 2006: 4 207 mn euro).

	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Löptidsinformation, inlåning			
Återstående löptid (redovisat värde)			
Betalbara vid anfordran	101 880	107 415	95 868
Högst 3 månader	30 764	20 438	16 620
3-12 månader	6 510	3 706	2 604
1-5 år	436	599	1 858
Mer än 5 år	5 541	6 115	5 985
Summa	<u>145 131</u>	<u>138 273</u>	<u>122 935</u>
Löptidsinformation, upplåning			
Återstående löptid (redovisat värde)			
Betalbara vid anfordran	12	243	6
Högst 3 månader	3 273	3 700	3 342
3-12 månader	121	34	46
1-5 år	41	64	93
Mer än 5 år	13	15	30
Summa	<u>3 460</u>	<u>4 056</u>	<u>3 517</u>

Not 30: Skulder till försäkringstagare

Skulder till försäkringstagare är förpliktade och relateras till försäkringsavtal. Dessa avtal har delats upp på avtal med försäkringsrisk och avtal utan försäkringsrisk. Den sistnämnda är ett rent finansiellt avtal.

Försäkringsavtal omfattar avsättningar avseende livförsäkringsverksamheten liksom andra försäkringsrelaterade poster.

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 Dec 2006</u>
Försäkringstekniska avsättningar, traditionell livförsäkring	20 286	20 515	21 517
Försäkringstekniska avsättningar, fondförsäkring	3 611	4 796	4 571
Avsättningar för ersättningskrav	363	353	303
Avsättningar för sjuk- och olycksfallsförsäkring	173	161	153
Summa försäkringsavtal	<u>24 433</u>	<u>25 825</u>	<u>26 544</u>
Finansiella avtal	4 022	4 224	2 220
Fond för kollektivt utfördelad bonus	783	2 231	2 277
Summa	<u>29 238</u>	<u>32 280</u>	<u>31 041</u>
—varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	28 802		

Livförsäkringsavtal värderas och redovisas i enlighet med IFRS 4, vilket innebär att värderings- och redovisningsprinciperna under tidigare GAAP har fortsatt gälla resulterande i icke enhetliga redovisningsprinciper på konsoliderad nivå. Varje dotterföretag, verksamt på nordisk och europeisk marknad, värderar och redovisar sina försäkringsavtal enligt lokala redovisningsprinciper.

31 dec 2008, mn euro	Försäkrings- tekniska avsättningar, traditionell livförsäkring	Försäkrings- tekniska avsättningar, fondförsäkring	Avsättningar för ersättnings- krav	Avsättningar för sjuk- och olycksfalls- försäkring	Finansiella avtal	Fond för kollektivt utfördelad bonus	Summa
Avsättningar/ utfördelad bonus vid årets början . . .	20 515	4 796	353	161	4 224	2 231	32 280
Ackumulerade värdejusteringar vid årets början	—	—	1	0	—	617	618
Retroaktiva avsättningar/ utfördelad bonus vid årets början	20 515	4 796	354	161	4 224	2 848	32 898
Bruttopremieinkomst	1 790	586	—	5	1 315	—	3 696
Överföringar	-336	-530	—	—	-299	—	-1 165
Tillägg för ränta/ kapitalavkastning	1 007	-1 037	—	—	-560	—	-590
Försäkringsersättningar	-1 166	-191	20	8	-318	—	-1 647
Intäktsförd ersättning, inkl tillägg för bonus	-124	-45	—	—	-37	—	-206
Förändring för avsättning/ kollektivt utfördelad bonus	—	—	—	—	—	-1 983	-1 983
Övrigt	-641	119	-11	-1	91	-82	-525
Omräkningsdifferenser	-759	-87	0	0	-394	0	-1 240
Avsättningar/ utfördelad bonus vid årets slut	20 286	3 611	363	173	4 022	783	29 238
Ackumulerade värdejusteringar vid årets slut	—	—	—	—	—	—	—
Summa	20 286	3 611	363	173	4 022	783	29 238
Avsättningar hänförliga till bonussystem:	98%				41%		
31 dec 2007, mn euro	Försäkrings- tekniska avsättningar, traditionell livförsäkring	Försäkrings- tekniska avsättningar, fondförsäkring	Avsättningar för ersättnings- krav	Avsättningar för sjuk- och olycksfalls- försäkring	Finansiella avtal	Fond för kollektivt utfördelad bonus	Summa
Retroaktiva avsättningar/ utfördelad bonus vid årets början	21 517	4 571	303	153	2 220	2 277	31 041
Bruttopremieintäkter	1 866	763	—	—	874	—	3 503
Överföringar	-1 733	-60	—	—	1 793	—	0
Tillägg för ränta/ kapitalavkastning	947	82	—	—	75	—	1 104
Försäkringsersättningar	-1 734	-524	—	—	-585	—	-2 843
Intäktsförd ersättning, inkl tillägg för bonus	-137	-44	—	—	-37	—	-218
Förändring för avsättning/ kollektivt utfördelad bonus	—	—	49	8	-93	-44	-80
Övrigt	117	8	1	0	-23	-2	101
Avsättningar/ utfördelad bonus vid årets slut	20 843	4 796	353	161	4 224	2 231	32 608
Ackumulerade värdejusteringar vid årets slut	-328	—	—	—	—	—	-328
Summa	20 515	4 796	353	161	4 224	2 231	32 280
Avsättningar hänförliga till bonussystem:	95%				40%		

31 dec 2006, mn euro	Försäkrings- avsättningar, traditionell livförsäkring	Försäkrings- tekniska avsättningar, fondförsäkring	Avsättningar för ersättnings- krav	Avsättningar för sjuk- och olycksfalls- försäkring	Finansiella avtal	Fond för kollektivt utfördelad bonus	Summa
Avsättningar/ utfördelad bonus vid årets början . . .	19 509	3 730	252	124	1 584	1 631	26 830
Årets inköp till följd av företagsförvärv	1 681	—	—	—	—	24	1 705
Ackumulerade värdejusteringar vid årets början	-970	-1	—	—	—	—	-971
Retroaktiva avsättningar/ utfördelad bonus vid årets början	20 220	3 729	252	124	1 584	1 655	27 564
Bruttopremieintäkter	2 043	773	—	—	699	—	3 515
Överföringar	-277	140	—	—	137	—	0
Tillägg för ränta/ kapitalavkastning	647	359	—	—	162	—	1 168
Försäkringsersättningar	-1 519	-396	—	—	-346	—	-2 261
Intäktsförd ersättning, inkl tillägg för bonus	-144	-39	—	—	-14	—	-197
Förändring för avsättning/ kollektivt utfördelad bonus	—	—	51	29	—	622	702
Övrigt	-16	5	—	—	-2	—	-13
Avsättningar/ utfördelad bonus vid årets slut	20 954	4 571	303	153	2 220	2 277	30 478
Ackumulerade värdejusteringar vid årets slut	563	—	—	—	—	—	563
Summa	21 517	4 571	303	153	2 220	2 277	31 041
Avsättningar hänförliga till bonussystem:	99%				5%		

Not 31: Emitterade värdepapper

Mn euro	31 dec 2008	31 dec 2007	31 dec 2006
Bankcertifikat	33 667	31 926	23 841
Företagscertifikat	10 440	5 865	3 411
Obligationslån	64 753	61 780	55 854
Övriga	129	221	311
Summa	108 989	99 792	83 417
Löptidsinformation, Emitterade värdepapper			
Återstående löptid (redovisat värde)			
Högst 1 år	56 158	48 875	39 746
Mer än 1 år	52 702	50 696	43 360
Summa	108 860	99 571	83 106
Löptidsinformation, Övriga			
Återstående löptid (redovisat värde)			
Betalbara vid anfordran	126	221	311
Högst 3 månader	3	—	—
Summa	129	221	311

Not 32: Övriga skulder

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Fondlikvidskulder	6 110	4 970	6 100
Sålda ej innehavda värdepapper	4 057	9 650	3 935
Leverantörsskulder	217	217	356
Övriga	7 586	8 023	11 786
Summa	17 970	22 860	22 177
—varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	107		

Not 33: Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 Dec 2006</u>
Upplupna kostnadsräntor	2 174	1 941	1 440
Övriga upplupna kostnader	901	787	549
Förutbetalda intäkter	203	34	19
Summa	3 278	2 762	2 008
—varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	12		

Not 34: Avsättningar

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Avsättning för omstruktureringskostnader	28	0	1
Transfereringsrisker, garantier	55	37	39
Individuellt värderade, åtaganden utanför balansräkningen	45	18	20
Övriga	15	18	44
Summa	143	73	104

Förändringar i balansräkningen

<u>31 dec 2008, mn euro</u>	<u>Omstrukturerings- kostnader</u>	<u>Transfererings- risker</u>	<u>Åtaganden utanför balans- räkningen</u>	<u>Övriga</u>	<u>Summa</u>
Vid årets början	0	37	18	18	73
Nya avsättningar	29	22	36	2	89
Utnyttjat	-1	—	—	-4	-5
Återfört	—	-3	-4	0	-7
Omklassificeringar	—	—	-4	-1	-5
Diskonterings effekt	—	—	—	0	0
Omräkningsdifferenser	0	-1	-1	0	-2
Vid årets slut	28	55	45	15	143
—varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	—	55	38	10	103

Omstruktureringsaktiviteter, vilka ska öka effektiviteten under kommande år, har initierats. Dessa är främst relaterade till Roskilde Bank, men även till andra områden, och har resulterat i omstruktureringskostnader på 29 mn euro.

Reserven för transfereringsrisker är hänförlig till poster utanför balansräkningen. Transfereringsriskreserv hänförlig till lånefordringar ingår i posten Reserver för gruppvis värderade osäkra lånefordringar i not 14. Storleken på transfereringsriskreserven är beroende av affärsvolymen med olika länder.

Nedskrivningar av individuellt värderade åtaganden utanför balansräkningen (avser garantier och remburs) uppgick till 45 mn euro.

Övriga avsättningar avser följande: avgångsvederlag 1 mn euro (varav 1 mn euro väntas regleras under 2009), tvister och pågående processer 4 mn euro (varav 2 mn euro väntas regleras under 2009), avsättningar för hyror 2 mn euro (varav 1 mn euro väntas regleras under 2009), avsättning för miljö- och fastighetsrelaterade åtaganden 5 mn euro (väntas inte regleras under 2009) och andra mindre avsättningar uppgående till 3 mn euro (varav 1 mn euro väntas regleras under 2009).

Belopp av varje förväntad gottgörelse för varje slag av avsättning med uppgift om belopp för varje tillgång som redovisas för gottgörelsen.

<u>31 dec 2007, mn euro</u>	<u>Omstrukturerings-</u> <u>kostnader</u>	<u>Transfererings-</u> <u>risker</u>	<u>Åtaganden</u> <u>utanför</u> <u>balans-</u> <u>räkningen</u>	<u>Övriga</u>	<u>Summa</u>
Vid årets början	1	39	20	44	104
Nya avsättningar	0	19	7	2	28
Utnyttjat	-1	—	0	-5	-6
Återfört	0	-57	-21	-9	-87
Omklassificeringar	—	36	12	-14	34
Vid årets slut	0	37	18	18	73

<u>31 dec 2006, mn euro</u>	<u>Omstrukturerings-</u> <u>kostnader</u>	<u>Transfererings-</u> <u>risker</u>	<u>Åtaganden</u> <u>utanför</u> <u>balans-</u> <u>räkningen</u>	<u>Övriga</u>	<u>Summa</u>
Vid årets början	4	23	26	47	100
Nya avsättningar	—	27	12	10	49
Utnyttjat	-2	—	-12	-19	-33
Återfört	-1	-6	-7	-1	-15
Omklassificeringar	—	—	1	7	8
Omräkningsdifferenser	0	-5	0	0	-5
Vid årets slut	1	39	20	44	104

Not 35: Pensionsförpliktelser

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec</u> <u>2008</u>	<u>31 dec</u> <u>2007</u>	<u>31 dec</u> <u>2006</u>
Förmånsbestämda planer, netto	172	339	411
Summa	172	339	411

Nordea har pensionsförpliktelser enligt förmånsbestämda pensionsplaner i alla de nordiska länderna, med den övervägande andelen i Sverige, Norge och Finland. De förmånsbestämda planerna i Finland är stängda och nya medarbetare omfattas istället av ett system med avgiftsbestämda pensioner, vilket också är fallet i Danmark. Avgiftsbestämda pensioner avspeglas inte i balansräkningen. Nordea bidrar också till offentliga pensionssystem.

IAS 19 säkerställer att det marknadsbaserade värdet på pensionsförpliktelser, exklusive förvaltningstillgångar som täcker dessa förpliktelser, återspeglas i koncernens balansräkning. De större planerna i varje land är fonderade pensionsplaner som täcks av tillgångar i pensionskassor/pensionsstiftelser.

<u>Fonderade planer</u>	<u>Sve</u>	<u>Nor</u>	<u>Fin</u>	<u>Dan</u>
2008				
Deltagare	21 545	6 061	19 873	60
Genomsnittlig ålder	54	55	59	71
2007				
Deltagare	20 980	5 857	20 124	62
Genomsnittlig ålder	54	55	58	71
2006				
Deltagare	20 288	5 763	20 268	64
Genomsnittlig ålder	54	55	58	70

Pensionsberäkningar och antaganden enligt IAS 19

Beräkningar för större pensionsplaner utförs av externa aktuarier och baseras på aktuariella antaganden som fastställts för koncernens olika pensionsplaner.

<u>Antaganden</u>	<u>Sve</u>	<u>Nor</u>	<u>Fin</u>	<u>Dan</u>
2008				
Diskonteringsränta	4,0%	4,5%	4,5%	4,5%
Löneökning	3,5%	3,5%	3,5%	3,5%
Inflation	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Förväntad kapitalavkastning före skatt	5,0%	5,5%	5,5%	5,5%
2007				
Diskonteringsränta	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%
Löneökning	3,5%	3,5%	3,5%	3,5%
Inflation	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Förväntad kapitalavkastning före skatt	6,0%	6,0%	6,0%	6,0%
2006				
Diskonteringsränta	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%
Löneökning	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%
Inflation	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Förväntad kapitalavkastning före skatt	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%

Förväntad kapitalavkastning baseras på långsiktiga förväntningar om avkastning för de olika tillgångsslagen. För obligationer görs en knytning till diskonteringsräntan medan en riskpremie läggs till för aktier och fastigheter.

Diskonteringsräntan har den mest väsentliga påverkan på pensionsförpliktelsen och pensionkostnaden. Om diskonteringsräntan sänks kommer pensionsförpliktelsen att öka, och vice versa. En höjning av diskonteringsräntan om 1 procentenhet skulle leda till att pensionsförpliktelsen minskar med 14 procentenheter och kostnad avseende tjänstgöring innevarande år minskar med 20 procentenheter. En minskning av diskonteringsräntan om 1 procentenhet skulle leda till att pensionsförpliktelsen ökar med 17 procentenheter och kostnad avseende tjänstgöring innevarande år ökar med 27 procentenheter.

Tillgångsfördelning

Under 2008 blev avkastningen på tillgångarna sammantaget -3,9 procent (2007: 3,1 procent, 2006: 5,0 procent), vilket främst avspeglar turbulensen på finansmarknaden under 2008. Vid slutet av 2008 uppgick aktieexponeringen i pensionskassor/pensionsstiftelser till 13 procent (2007: 21 procent, 2006: 22 procent) av tillgångsmassan.

<u>Tillgångsfördelning i fonderade planer</u>	<u>Sve 2008</u>	<u>Nor 2008</u>	<u>Fin 2008</u>	<u>Dan 2008</u>	<u>Summa 2008</u>	<u>Summa 2007</u>	<u>Summa 2006</u>
Aktier	15%	10%	14%	6%	13%	21%	22%
Obligationer	84%	70%	77%	70%	78%	71%	70%
Fastigheter	—	20%	6%	—	6%	6%	6%
Övriga förvaltningstillgångar	1%	—	3%	24%	3%	2%	3%
Varav:							
—Nordea aktier	—	—	—	—	—	—	—
—Nordeas fastigheter	—	—	—	—	—	1%	1%

Belopp redovisade i balansräkningen

<u>Mn euro</u>	<u>Sve 2008</u>	<u>Nor 2008</u>	<u>Fin 2008</u>	<u>Dan 2008</u>	<u>Summa 2008</u>	<u>Summa 2007</u>	<u>Summa 2006</u>
Pensionsförpliktelser	1 253	691	777	109	2 830	2 775	3 004
Förvaltningstillgångar	816	402	770	111	2 099	2 407	2 367
Finansiellt överskott/underskott (-)	-437	-289	-7	2	-731	-368	-637
varav oredovisade aktuariella vinster/förluster (-)	-390	-101	-59	-9	-559	-29	-226
Varav redovisat i balansräkningen	-47	-188	52	11	-172	-339	-411
Varav:							
—pensionstillgångar	67	—	83	18	168	123	84
—pensionsförpliktelser	114	188	31	7	340	462	495
—hänförligt till icke-fonderade planer							
(pensionsförpliktelser)	110	133	23	7	273	302	315

Sammanställning av överskott eller underskott i pensionsplanerna

<u>Mn euro</u>	<u>Summa 2008</u>	<u>Summa 2007</u>	<u>Summa 2006</u>	<u>Summa 2005</u>	<u>Summa 2004</u>
Pensionsförpliktelser	2 830	2 775	3 004	2 910	2 675
Förvaltningstillgångar	2 099	2 407	2 367	2 256	2 065
Överskott/underskott(-)	<u>-731</u>	<u>-368</u>	<u>-637</u>	<u>-654</u>	<u>-610</u>

Förändringar avseende pensionsförpliktelser

<u>Mn euro</u>	<u>Sve 2008</u>	<u>Nor 2008</u>	<u>Fin 2008</u>	<u>Dan 2008</u>	<u>Summa 2008</u>	<u>Summa 2007</u>	<u>Summa 2006</u>
Pensionsförpliktelser per 1 jan	1 152	759	762	102	2 775	3 004	2 916
Kostnader avseende tjänstgöring innevarande år	28	28	3	2	61	58	72
Räntekostnader	55	34	37	4	130	115	110
Utbetalda pensioner	-50	-41	-41	-8	-140	-137	-130
Reduceringar och regleringar	—	2	—	—	2	2	4
Kostnader avseende tjänstgöring tidigare år	—	—	0	—	0	-1	—
Aktuariella vinster (-) / förluster	266	74	32	8	380	-223	14
Valutakurseffekter	-193	-153	-16	1	-361	-36	23
Förändring av avsättning för särskild löneskatt och socialförsäkringsavgifter ¹	-5	-12	—	0	-17	-7	-5
Pensionsförpliktelser per 31 dec	<u>1 253</u>	<u>691</u>	<u>777</u>	<u>109</u>	<u>2 830</u>	<u>2 775</u>	<u>3 004</u>

1 Avser avsättning för särskild löneskatt i Sverige och socialförsäkringsavgifter i Norge och Danmark på grund av skillnader jämfört med nationella principer.

Förändringar i verkligt värde för förvaltningstillgångar

<u>Mn euro</u>	<u>Sve 2008</u>	<u>Nor 2008</u>	<u>Fin 2008</u>	<u>Dan 2008</u>	<u>Summa 2008</u>	<u>Summa 2007</u>	<u>Summa 2006</u>
Tillgångar per 1 jan	968	473	856	110	2 407	2 367	2 259
Förväntad kapitalavkastning	51	28	48	5	132	108	105
Utbetalda pensioner	4	-25	-40	-6	-67	-63	-63
Avsättningar	-3	61	27	1	86	60	32
Aktuariella vinster / förluster (-)	-76	-41	-109	1	-225	-34	9
Valutakurseffekter	-128	-94	-12	0	-234	-31	25
Förvaltningstillgångar per 31 dec	<u>816</u>	<u>402</u>	<u>770</u>	<u>111</u>	<u>2 099</u>	<u>2 407</u>	<u>2 367</u>
Faktisk avkastning på förvaltningstillgångar	<u>-25</u>	<u>-13</u>	<u>-61</u>	<u>6</u>	<u>-93</u>	<u>74</u>	<u>114</u>

Översikt över aktuariella vinster/förluster

<u>Mn euro</u>	<u>Summa 2008</u>	<u>Summa 2007</u>	<u>Summa 2006</u>
Effekter till följd av ändrade aktuariella antaganden	-337	230	-15
Erfarenhetsbaserade justeringar	-268	-41	10
Varav:			
—avseende förvaltningstillgångar	-225	-34	9
—avseende pensionsskulder	-43	-7	1
Aktuariella vinster/förluster	<u>-605</u>	<u>189</u>	<u>-5</u>

Kostnader för förmånsbestämda pensionsplaner

2008 års pensionskostnad, netto, hänförlig till förmånsbestämda pensionsplaner, uppgick i koncernens resultaträkning (inkluderad i personalkostnader) till 69 mn euro (2007: 83 mn euro, 2006: 97 mn euro). Totala pensionskostnader utgörs av kostnader för förmånsbestämda pensioner liksom kostnader hänförliga till avgiftsbestämda pensioner. (Se specifikation i not 7.)

Redovisad nettokostnad för förmånsbestämda pensioner, mn euro	Sve 2008	Nor 2008	Fin 2008	Dan 2008	Summa 2008	Summa 2007	Summa 2006
Kostnader avseende tjänstgöring innevarande år	28	28	3	2	61	58	72
Räntekostnader	55	34	37	4	130	115	110
Förväntad kapitalavkastning	-51	-28	-48	-5	-132	-108	-105
Reduceringar och regleringar	—	2	—	—	2	2	—
Redovisade kostnader avseende tjänstgöring tidigare år	—	—	0	—	0	-1	2
Redovisade aktuariella vinster (-) / förluster	0	—	-1	0	-1	3	4
Särskild löneskatt och socialförsäkringsavgifter ¹	8	1	—	0	9	14	14
Pensionskostnad för förmånsbestämda pensionsplaner	40	37	-9	1	69	83	97

1 Kostnad avseende särskild löneskatt i Sverige samt socialförsäkringsavgifter.

Pensionskostnaderna under 2008 är lägre än vad som beräknades vid 2008 års början, främst på grund av valutakursförändringar. Nettokostnaden för förmånsbestämda pensionsplaner förväntas öka under 2009, främst som en konsekvens av högre redovisade aktuariella förluster, lägre diskonteringsränta samt lägre förväntad kapitalavkastning.

Pensionkostnaderna under 2007 är lägre än vad som beräknades vid 2007 års början, främst på grund av flyttar från förmånsbestämda till avgiftsbestämda planer.

Pensionkostnaderna under 2006 var på samma nivå som den som beräknades i början av 2006.

Koncernen väntas avsätta 48 mn euro till förmånsbestämda pensionsplaner under 2009.

Nyckelpersoner i ledande positioner

Koncernens samlade pensionsförpliktelser avseende nyckelpersoner i ledande positioner uppgick vid 2008 års slut till 35 mn euro (2007: 43 mn euro, 2006: 40 mn euro). Dessa åtaganden täcks till stor del av förvaltningstillgångar. Kostnaderna för förmånsbestämda pensioner avseende nyckelpersoner i ledande positioner uppgick 2008 till 1 mn euro (2007: 3 mn euro, 2006: 1 mn euro). Utförlig information om nyckelpersoner i ledande positioner återfinns i not 7.

Not 36: Efterställda skulder

Mn euro	31 dec 2008	31 dec 2007	31 dec 2006
Daterade förlagslån	6 267	5 626	5 989
Odaterade förlagslån	536	604	775
Hybridkapitallån	1 406	1 326	1 413
Summa	8 209	7 556	8 177
—varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	7 339		

Förlagslån är efterställda i förhållande till övriga skulder. Daterade förlagslån berättigar innehavaren till betalning före innehavare av odaterade förlagslån och hybridkapitallån. Inom respektive grupp gäller lånen med lika rätt.

Per 31 december fanns inget enskilt lån som översteg 10 procent av total utestående volym.

Not 37: Eget kapital

Hänförligt till aktieägare i Nordea Bank AB (publ) ³									
Mn euro	Övriga reserver:					Balanserade vinstmedel	Summa	Minoritets-intressen	Summa eget kapital
	Aktie kapital ¹	Övrigt tillskjutet kapital	Placeringar tillgängliga för försäljning	Kassaflödes-säkringar	Valutakurs-differenser				
Ingående balans per 1 dec 2008	2 597	—	6	—	-166	14 645	17 082	78	17 160
Placeringar tillgängliga för försäljning:									
—Överföringar till resultaträkningen			-6				-6		-6
—Skatt på överföringar till resultaträkningen			0				0		0
Kassaflödessäkringar:									
—Vinster vid förändring i verkligt värde				-7			-7		-7
—Skatt på vinster vid förändring i verkligt värde				2			2		2
Valutakursdifferenser					-717		-717		-717
<i>Nettointäkt redovisad direkt mot eget kapital</i>			-6	-5	-717		-728		-728
Årets resultat						2 671	2 671	1	2 672
<i>Summa redovisade intäkter och kostnader</i>			-6	-5	-717	2 671	1 943	1	1 944
Emitterade C-aktier ⁴	3						3		3
Återköp av C-aktier ⁴						-3	-3		-3
Aktierelaterade ersättningar ⁴						7	7		7
Utdelning för 2007						-1 297	-1 297		-1 297
Köp av egna aktier ²						-10	-10		-10
Övriga förändringar								-1	-1
Utgående balans per 31 dec 2008	2 600	—	0	-5	-883	16 013	17 725	78	17 803
Ingående balans per 1 jan 2007	2 594	—	5	—	-116	12 793	15 276	46	15 322
Placeringar tillgängliga för försäljning:									
—Vinster vid förändring i verkligt värde			1				1		1
—Skatt på vinster vid förändring i verkligt värde			0				0		0
Valutakursdifferenser					-50		-50		-50
<i>Nettointäkt redovisad direkt mot eget kapital</i>			1	—	-50		-49		-49
Årets resultat						3 121	3 121	9	3 130
<i>Summa redovisade intäkter och kostnader</i>			1	—	-50	3 121	3 072	9	3 081
Emitterade C-aktier ⁵	3						3		3
Återköp av C-aktier ⁵						-3	-3		-3
Aktierelaterade ersättningar ⁵						4	4		4
Utdelning för 2006						-1 271	-1 271		-1 271
Försäljning av egna aktier ²						11	11		11
Övriga förändringar						-10	-10	23	13
Utgående balans per 31 dec 2007	2 597	—	6	—	-166	14 645	17 082	78	17 160

Hänförligt till aktieägare i Nordea Bank AB (publ)³

Mn euro	Övriga reserver:							Minoritets- intressen	Summa eget kapital
	Aktie kapital ¹	Övrigt tillskjutet kapital	Placeringar tillgängliga för försäljning	Kassaflödes- säkringar	Valutakurs- differenser	Balanserade vinstmedel	Summa		
Ingående balans per 1 jan									
2006	1 072	4 284	1	—	-229	7 791	12 919	41	12 960
Placeringar tillgängliga för försäljning:									
—Vinster vid förändring i verkligt värde			3				3		3
—Skatt på vinster vid förändring i verkligt värde			1				1		1
Valutakursdifferenser					113		113		113
<i>Nettointäkt redovisad direkt mot eget kapital</i>			4	—	113		117		117
Årets resultat						3 145	3 145	8	3 153
<i>Summa redovisade intäkter och kostnader</i>			4	—	113	3 145	3 262	8	3 270
Utdelning för 2005						-908	-908		-908
Fondemission	1 566	-1 566					0		0
Nedsättning av reservfond		-2 718				2 718	0		0
Nedsättning av aktiekapital	-44					44	0		0
Försäljning av egna aktier ²						3	3		3
Övriga förändringar								-3	-3
Utgående balans per 31									
dec 2006	<u>2 594</u>	<u>—</u>	<u>5</u>	<u>—</u>	<u>-116</u>	<u>12 793</u>	<u>15 276</u>	<u>46</u>	<u>15 322</u>

1 Totalt antal registrerade aktier var 2 600 miljoner (2007: 2 597 miljoner, 2006: 2 594 miljoner).

2 Hänförligt till förändring i tradingportföljen och Nordeaaktier i de danska kundernas investeringsportföljer. Antalet egna aktier i tradingportföljen och i kundernas investeringsportföljer per den 31 dec 2008 var 3,8 miljoner (2007: 1,6 miljoner, 2006: 2,7 miljoner).

3 Bundet eget kapital uppgick per 31 dec 2008 till 2 600 mn euro (2007: 2 603 mn euro, 2006: 2 599 mn euro). Fritt eget kapital uppgick per 31 dec 2008 till 15 125 mn euro (2007: 14 479 mn euro, 2006: 12 677 mn euro).

4 Avser det långsiktiga incitamentsprogrammet (LTIP 2008). Programmet risksäkrades genom emission av 2 880 000 C-aktier. Aktierna har återköpts och konverterats till stamaktier.

5 Avser det långsiktiga incitamentsprogrammet (LTIP 2007). Programmet risksäkrades genom emission av 3 120 000 C-aktier. Aktierna har återköpts och konverterats till stamaktier.

Not 38: För egna skulder ställda säkerheter

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
För egna skulder ställda säkerheter			
Leasingavtal ¹	120	158	188
Värdepapper m m	32 228	12 284	15 792
Utlåning till allmänheten	60 809	61 867	56 195
Övriga ställda säkerheter	2 350	5 399	2 156
Summa	<u>95 507</u>	<u>79 708</u>	<u>74 331</u>
Ovanstående säkerheter avser följande skulder och åtaganden			
Skulder till kreditinstitut	10 625	8 042	10 261
In- och upplåning från allmänheten	6 590	4 141	3 223
Emitterade värdepapper	51 987	50 506	43 378
Övriga skulder och åtaganden	16 027	4 830	3 575
Summa	<u>85 229</u>	<u>67 519</u>	<u>60 437</u>

1 Avtalen är finansiell leasing där Nordea är leasgivare. Tillgångarna finns under Utlåning till allmänheten.

För egna skulder ställda säkerheter omfattar värdepapper som har pantsatts i samband med återköpsavtal och värdepapperslån. Transaktionerna genomförs enligt standardavtal som används av parterna på den finansiella marknaden. Motparter i dessa transaktioner är kreditinstitut och allmänheten. Transaktionerna är huvudsakligen kortfristiga med en löptid på mindre än tre månader. Utlåning till allmänheten har ställts som säkerhet för emitterade säkerställda obligationer och bostadsobligationer. I händelse av bolagets obestånd har innehavarna av obligationerna förmånsrätt i de tillgångar som är registerade som säkerhetsmassa. Resterande del avser ett bankcertifikat som pantsatts av Nordea i enlighet med myndighetskrav samt tillgångar som finansierats genom finansiella leasingavtal.

Not 39: Övriga ställda säkerheter

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Övriga ställda säkerheter¹			
Leasingavtal	1	0	0
Värdepapper m m	10 686	6 293	2 093
Övriga ställda säkerheter	120	11	960
Summa	<u>10 807</u>	<u>6 304</u>	<u>3 053</u>
Ovanstående säkerheter² avser följande skulder och åtaganden			
Skulder till kreditinstitut	9 210	6 147	424
Övriga skulder och åtaganden	15	146	2 333
Summa	<u>9 225</u>	<u>6 293</u>	<u>2 757</u>

1 Som övriga ställda säkerheter redovisas pantsatt egendom avseende andra poster än egna skulder, t ex avseende tredje part eller egna ansvarsförbindelser.

2 Till förmån för koncernföretag eller tredje part.

Värdepapper m m omfattar även räntebärande värdepapper som pantsatts i samband med betalningsavräkning med Sveriges Riksbank. Enligt villkoren krävs säkerhet avseende likviditet till nästkommande dag. Resterande pantsatta tillgångar avser pantsatt inlåning.

Not 40: Ansvarsförbindelser

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Garantier			
Kreditgarantier	6 920	4 965	4 221
Övriga garantier	15 805	16 021	15 923
Rebursar	3 203	3 052	2 245
Övriga ansvarsförbindelser	359	216	106
Summa	<u>26 287</u>	<u>24 254</u>	<u>22 495</u>

Inom ramen för den normala affärsverksamheten utfärdar Nordea olika former av garantier till förmån för bankens kunder. Kreditgarantier ges till kunder för att garantera åtaganden i andra kredit- och pensionsinstitut. Övriga garantier utgörs främst av kommersiella garantier såsom anbudsgarantier, garantier avseende förskottsbetalningar, garantier under ansvarstiden och exportrelaterade garantier. Ansvarsförbindelser omfattar också outnyttjade oåterkalleliga importrebursar och bekräftade exportrebursar. Dessa transaktioner ingår i bankens tjänster och är till stöd för bankens kunder. Garantier och rebursar betraktas som poster utanför balansräkningen, såvida det inte föreligger behov av reservering för att täcka en sannolik kreditförlust som uppstår på grund av att bedömningen är att gottgörelse ej kommer att erhållas.

I början av oktober 2008 inrättade Danmarks riksdag tillsammans med landets banker ett garantiprogram som ska gälla fram till slutet av september 2010. Garantiprogrammet skyddar oprioriterade fordringsägare mot förluster i de deltagande bankerna och täcker allt utom säkerställda obligationer och förlagslån. Nordea beslutade av kommersiella skäl att Nordea Bank Danmark A/S ska delta i programmet. Nordea har förbundit sig att betala sin andel av garantiprogrammet som uppgår till 10 md danska kronor. Nordea ska också betala sin andel av en årlig garantiavgift som uppgår till 7,5 md danska kronor under två år. Om förlusterna överskrider dessa belopp ska förluster på högst 10 md danska kronor täckas av ytterligare garantiavgifter. Den övre gränsen för den danska banksektorns inbetalningar till garantiprogrammet uppgår därmed till 35 md danska kronor. Nordeas andel av garantiprogrammet väntas uppgå till cirka 20 procent. De garantier på högst cirka 500 mn euro som därutöver eventuellt måste infrias har redovisats som en ansvarsförbindelse. Nordea Bank AB (publ) har utfärdat en garanti som täcker samtliga åtaganden i Nordea Investment Management AB, org.nr 556060-2301, i enlighet med Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL), 7 kap. 5 §.

Nordea Bank AB (publ) har gentemot vissa personer åtagit sig att under vissa förutsättningar svara för eventuell betalningsskyldighet som har uppkommit mot dem i deras egenskap av verkställande direktör eller styrelseledamot i dotterbolag till Nordea Bank AB (publ).

Det svenska skatteverket har meddelat Nordea att den beskattningsbara inkomsten för Nordeas helägda dotterbolag Nordea Fastigheter AB kommer att höjas med 225 mn kronor och 2 711 mn kronor för åren 2003 respektive 2004. Totalt uppgår den potentiella skatteskulden, inklusive skattetillägg, till cirka 100 mn euro och rör den realisationsvinst som Nordea erhöll vid försäljningen av egna bankfastigheter i Sverige.

Nordea anser att alla försäljningstransaktioner har skett enligt gällande skatteregler och att den tidigare redovisade realisationsvinsten behandlats korrekt ur skattesynpunkt. Denna försäljningsstruktur var väletablerad bland många fastighetsbolag som sålde sina fastighetsportföljer och Nordea bestrider därför starkt både skattefordran och skattetillägget och har överklagat beslutet till svensk domstol.

En begränsad andel av de anställda har rätt till avgångsverderlag om de avskedas före deras normala pensionsålder. För ytterligare upplysningar, se not 7.

Tvister

Inom ramen för den normala affärsverksamheten är koncernen föremål för krav i civilrättsliga stämningar och tvister, varav de flesta rör relativt små belopp. Nordeas bedömning är att dessa tvister inte kommer att medföra någon väsentlig negativ effekt på koncernen eller dess finansiella ställning.

Den 31 januari 2006 har Nordea Bank Danmark A/S delgivits en stämning baserat på ett återvinningskrav om 61,2 mn US dollar plus ränta framställt av SAirGroup in Nachlassliquidation ingiven till handelsdomstolen i

Zürich. I april 2008 avslog handelsdomstolen återvinningskravet. Konkursboet har överklagat beslutet till högsta domstolen i Schweiz. Nordea bestrider kravet och har inte gjort några reserveringar.

Not 41: Åtaganden

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Åtagande om framtida betalningar	1 313	2 867	1 689
Kreditlöften ¹	85 416	81 607	76 776
Övriga åtaganden	1 705	2 532	2 136
Åtaganden exklusive derivatinstrument	88 434	87 006	80 601
Derivatinstrument	3 802 101	3 405 332	2 538 489
Summa	3 890 535	3 492 338	2 619 090

1 Inklusive outnyttjad del av beviljad räkningskredit.

Not 42: Försäkringsverksamhet¹

Rörelseresultat, försäkringsverksamhet

<u>Mn euro</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Avgifts- och provisionsintäkter	294	291	257
Avgifts- och provisionskostnader	-118	-130	-122
Premieinkomst, livförsäkring ²	2 359	2 530	2 727
Placeringar, livförsäkring ²	-2 338	1 059	1 755
Förändring av försäkringstekniska avsättningar, livförsäkring ²	541	-1 002	-1 548
Utbetalda försäkringsersättningar, livförsäkring ²	-2 529	-2 354	-2 038
Förändring av fond för kollektivt utfördelad bonus, livförsäkring ²	2 034	42	-606
Rörelseintäkter	243	436	425
Rörelsekostnader			
Personalkostnader	-111	-98	-92
Övriga administrationskostnader	-78	-71	-80
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-4	-5	-9
Summa rörelsekostnader	-193	-174	-181
Rörelseresultat, försäkringsverksamhet	50	262	244

1 Före allokeringar och elimineringar av interna transaktioner.

2 Ingår i "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde" i koncernens resultaträkning.

Balansräkning

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 Dec 2006</u>
Tillgångar			
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	5	0	—
Statsskuldförbindelser	3 224	2 143	—
Utlåning till allmänheten	1 824	857	767
Räntebärande värdepapper	17 964	16 842	19 304
Aktier och andelar	6 794	11 794	10 737
Derivatinstrument	256	36	69
Aktier och andelar i intresseföretag	211	153	151
Immateriella tillgångar	342	351	78
Materiella tillgångar	14	16	16
Förvaltningsfastigheter	3 327	3 478	3 216
Uppskjutna skattefordringar	6	6	13
Skattefordringar	64	3	2
Övriga tillgångar	495	454	279
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	411	357	348
Summa tillgångar	34 937	36 490	34 980
—varav fordringar på koncernföretag	-3 157	-1 814	-1 726
Skulder			
In- och upplåning från allmänheten	3 341	2 645	1 768
Skulder till försäkringstagare, livförsäkring	29 238	32 280	31 041
Derivatinstrument	91	10	4
Skatteskulder	46	20	17
Övriga skulder	318	781	553
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	220	224	39
Uppskjutna skatteskulder	255	110	157
Pensionsförpliktelser	4	6	7
Förlagslån	859	—	—
Summa skulder	34 372	36 076	33 586
Eget kapital	565	414	1 394
Summa skulder och eget kapital	34 937	36 490	34 980
—varav skulder till koncernföretag	-4 077	-2 757	-685

Not 43: Klassificering av finansiella instrument

31 dec 2008, mn euro	Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen							Summa
	Lånefordringar och kundfordringar	Investeringar som hålles till förfall	Tradingportföljer	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivatinstrument för säkring	Tillgängligt för försäljning	Icke finansiella tillgångar	
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	3 157							3 157
Statsskuldförbindelser . .	9	183	6 353					6 545
Utlåning till kreditinstitut	18 731		5 172					23 903
Utlåning till allmänheten	217 833		11 074	36 193				265 100
Räntebärande värdepapper		12 045	17 559	15 177		49		44 830
Pantsatta finansiella instrument			7 937					7 937
Aktier och andelar			3 745	6 917		7		10 669
Derivatinstrument			86 520		318			86 838
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	413							413
Aktier och andelar i intresseföretag							431	431
Immateriella tillgångar							2 535	2 535
Materiella tillgångar							375	375
Förvaltningsfastigheter . .							3 334	3 334
Uppskjutna skattefordringar							64	64
Skattefordringar							344	344
Överskott förmånsbestämda pensioner							168	168
Övriga tillgångar	5 738			8 829			37	14 604
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 090		312				425	2 827
Summa	247 971	12 228	138 672	67 116	318	56	7 713	474 074

31 dec 2008, mn euro	Skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen					Summa
	Tradingportföljer	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivatinstrument för säkring	Övriga finansiella skulder	Icke finansiella skulder	
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	8 133	23 202		20 597		51 932
In- och upplåning från allmänheten	2 999	4 914		140 678		148 591
Skulder till försäkringstagare	4 021				25 217	29 238
Emitterade värdepapper	5 242	27 153		76 594		108 989
Derivatinstrument	83 277		2 261			85 538
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer				532		532
Skatteskulder					458	458
Övriga skulder	4 056	2 641		10 780	493	17 970
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	614			1 763	901	3 278
Uppskjutna skatteskulder					1 053	1 053
Avsättningar					143	143
Pensionsförpliktelser					340	340
Efterställda skulder		1		8 208		8 209
Summa	108 343	57 910	2 261	259 152	28 605	456 271

31 dec 2007, mn euro	Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen							Summa
	Lånefordringar och kundfordringar	Investeringar som hålls till förfall	Trading- portföljer	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivatinstrument för säkring	Tillgängligt för försäljning	Icke finansiella tillgångar	
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	5 020							5 020
Statsskuldförbindelser	10		5 183					5 193
Utlåning till kreditinstitut	14 841		9 421					24 262
Utlåning till allmänheten	205 054		7 424	32 204				244 682
Räntebärande värdepapper		1 632	20 674	16 426		50		38 782
Pantsatta finansiella instrument			4 790					4 790
Aktier och andelar			5 552	12 076		16		17 644
Derivatinstrument			31 083		415			31 498
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	-105							-105
Aktier och andelar i intresseföretag							366	366
Immateriella tillgångar							2 725	2 725
Materiella tillgångar							342	342
Förvaltningsfastigheter							3 492	3 492
Uppskjutna skattefordringar							191	191
Skattefordringar							142	142
Överskott förmånsbestämda pensioner							123	123
Övriga tillgångar	5 345			2 342			37	7 724
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 443		375	5			360	2 183
Summa	231 608	1 632	84 502	63 053	415	66	7 778	389 054

31 dec 2007, mn euro	Skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen					Summa
	Trading- portföljer	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivatinstrument för säkring	Övriga finansiella skulder	Icke finansiella skulder	
Skulder						
Skulder till kreditinstitut		4 029		26 048		30 077
In- och upplåning från allmänheten		2 272	130	139 927		142 329
Skulder till försäkringstagare		4 224			28 056	32 280
Emitterade värdepapper		5 072	33 648	61 072		99 792
Derivatinstrument		32 324		699		33 023
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer					-323	-323
Skatteskulder					300	300
Övriga skulder		9 650	3 330	9 563	317	22 860
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		53	5	1 917	787	2 762
Uppskjutna skatteskulder					703	703
Avsättningar					73	73
Pensionsförpliktelser					462	462
Efterställda skulder					7 556	7 556
Summa	57 624	37 113	699	245 760	30 698	371 894

31 dec 2006, mn euro	Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen						Icke finansiella tillgångar	Summa
	Lånefordringar och kundfordringar	Investeringar som hålles till förfall	Trading- portföljer	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivatinstrument för säkring	Tillgängligt för försäljning		
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	2 104							2 104
Statsskuldförbindelser . .	10		2 889	3 381				6 280
Utlåning till kreditinstitut	15 718		11 074					26 792
Utlåning till allmänheten	176 738		8 345	28 902				213 985
Räntebärande värdepapper		1 482	12 119	15 818		45		29 464
Pantsatta finansiella instrument			10 496					10 496
Aktier och andelar			3 701	10 873		11		14 585
Derivatinstrument			23 652		555			24 207
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	-37							-37
Aktier och andelar i intresseföretag							398	398
Immateriella tillgångar							2 247	2 247
Materiella tillgångar							307	307
Förvaltningsfastigheter . .							3 230	3 230
Uppskjutna skattefordringar							382	382
Skattefordringar							68	68
Överskott förmånsbestämda pensioner							84	84
Övriga tillgångar	10 680						46	10 726
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 365						207	1 572
Summa	206 578	1 482	72 276	58 974	555	56	6 969	346 890

31 dec 2006, mn euro	Skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen					Summa
	Trading- portföljer	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivatinstrument för säkring	Övriga finansiella skulder	Icke finansiella skulder	
Skulder						
Skulder till kreditinstitut		5 939		26 349		32 288
In- och upplåning från allmänheten		2 329		124 123		126 452
Skulder till försäkringstagare		2 220			28 821	31 041
Emitterade värdepapper		3 327	23 251	56 839		83 417
Derivatinstrument		24 062		877		24 939
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer					-401	-401
Skatteskulder					263	263
Övriga skulder		6 325		15 618	234	22 177
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter				1 459	549	2 008
Uppskjutna skatteskulder					608	608
Avsättningar					104	104
Pensionsförpliktelser					495	495
Efterställda skulder				8 177		8 177
Summa	44 202	23 251	877	232 164	31 074	331 568

Lånefordringar och kundfordringar redan från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Redovisat värde	36 193	32 204	28 902
Maximal exponering för kreditrisk	36 193	32 204	28 902
Redovisat värde på kreditderivat som används för att begränsa kreditrisken	—	—	—

Finansiella skulder redan från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Förändringar av verkligt värde hänförliga till förändrad kreditrisk

Emitterade bostadsobligationer i det helägda dotterbolaget Nordea Kredit Realkreditaktieselskab värderas till verkligt värde. Markets utlåning, liksom finansieringen av Markets verksamhet, värderas till verkligt värde och har klassificerats till kategorin "Verkligt värde via resultaträkningen".

Förändringen i verkligt värde, hänförlig till kreditriskförändringar för skulden, uppgår för 2008 till -51,2 mn euro (2007: 0,0 mn euro, 2006: 0,0 mn euro). Den ackumulerade förändringen sedan klassificeringen skedde är -51,2 mn euro (2007: 0,0 mn euro, 2006: 0,0 mn euro). Metoden som tillämpats för att beräkna förändringen i verkligt värde tar hänsyn till förändringar i verkligt värde som är hänförliga till förändringar i marknadsvillkoren utifrån relevanta jämförelseräntor, vilket är den genomsnittliga avkastningen på danska bostadsobligationer.

Förändringen i verkligt värde på lån, hänförlig till förändringar i kreditrisken, uppgår för 2008 till -9,5 mn euro (2007: -0,1 mn euro, 2006: 0,7 mn euro). Den ackumulerade förändringen sedan klassificeringen skedde är -8,6 mn euro (2007: 0,9 mn euro, 2006: 1,0 mn euro).

Jämförelse av redovisat värde och avtalsenligt belopp att betala vid förfall

<u>2008, mn euro</u>	<u>Redovisat värde</u>	<u>Belopp att betala vid förfall</u>
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	57 910	61 777
<u>2007, mn euro</u>	<u>Redovisat värde</u>	<u>Belopp att betala vid förfall</u>
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	37 113	39 587
<u>2006, mn euro</u>	<u>Redovisat värde</u>	<u>Belopp att betala vid förfall</u>
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	23 251	24 044

Not 44: Tillgångar och skulder till verkligt värde

Mn euro	31 dec 2008		31 dec 2007		31 dec 2006	
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Tillgångar						
Kassa och tillgodohavanden hos						
centralbanker	3 157	3 157	5 020	5 020	2 104	2 104
Statsskuldförbindelser	6 545	6 545	5 193	5 189	6 280	6 280
Utlåning till kreditinstitut	23 903	23 952	24 262	24 263	26 792	26 787
Utlåning till allmänheten	265 100	265 846	244 682	244 503	213 985	213 866
Räntebärande värdepapper	44 830	44 853	38 782	38 749	29 464	29 536
Pantsatta finansiella instrument	7 937	7 937	4 790	4 790	10 496	10 496
Aktier och andelar	10 669	10 669	17 644	17 644	14 585	14 585
Derivatinstrument	86 838	86 838	31 498	31 498	24 207	24 207
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer						
Aktier och andelar i intresseföretag	413	413	-105	-105	-37	-37
Immateriella tillgångar	2 535	2 535	2 725	2 725	2 247	2 247
Materiella tillgångar	375	375	342	342	307	307
Förvaltningsfastigheter	3 334	3 334	3 492	3 492	3 230	3 230
Uppskjutna skattefordringar	64	64	191	191	382	382
Skattefordringar	344	344	142	142	68	68
Överskott förmånsbestämda pensioner	168	168	123	123	84	84
Övriga tillgångar	14 604	14 604	7 724	7 724	10 726	10 726
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 827	2 827	2 183	2 183	1 572	1 572
Summa tillgångar	474 074	474 892	389 054	388 839	346 890	346 838
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	51 932	51 918	30 077	30 083	32 288	32 285
In- och upplåning från allmänheten	148 591	148 615	142 329	142 215	126 452	126 287
Skulder till försäkringstagare	29 238	29 238	32 280	32 280	31 041	31 041
Emitterade värdepapper	108 989	109 477	99 792	99 625	83 417	83 472
Derivatinstrument	85 538	85 538	33 023	33 023	24 939	24 939
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer						
Skatteskulder	532	532	-323	-323	-401	-401
Övriga skulder	458	458	300	300	263	263
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17 970	17 970	22 860	22 860	22 177	22 177
Uppskjutna skatteskulder	3 278	3 278	2 762	2 762	2 008	2 008
Avsättningar	1 053	1 053	703	703	608	608
Avsättningar	143	143	73	73	104	104
Pensionsförpliktelser	340	340	462	462	495	495
Efterställda skulder	8 209	8 249	7 556	7 556	8 177	8 165
Summa skulder	456 271	456 809	371 894	371 619	331 568	331 443

Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen värderas till verkligt värde, med undantag av utlåning, in- och upplåning samt emitterade värdepapper.

Vid fastställandet av de verkliga värden som presenteras i tabellerna ovan har de redovisade värdena på utlåning, in- och upplåning, samt emitterade värdepapper justerats för värdet av räntebindningsvillkoren. Värdet av räntebindningsvillkoren påverkas av förändringar i de aktuella marknadsräntorna. De diskonteringsräntor som används baseras på aktuell marknadsränta för respektive löptid.

För kortfristiga finansiella tillgångar och skulder bedöms verkligt värde motsvara det redovisade värdet. Det redovisade värdet är en rimlig uppskattning av det verkliga värdet med hänsyn till den begränsade kreditrisken och den korta löptiden.

De finansiella tillgångar och skulder för vilka verkligt värde inte har varit möjligt att bedöma värderas till bokfört värde i tabellerna ovan. Detta gäller för posterna aktier och andelar i intresseföretag, aktier och andelar i koncernföretag, immateriella tillgångar, materiella tillgångar och avsättningar.

Mer information om värdering av poster som normalt värderas till verkligt värde finns i not 1.

Finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde

Den samlade resultateffekten från finansiella tillgångar och skulder, värderade med hjälp av värderingstekniker som bygger på antaganden vilka inte helt kan bekräftas av observerbara marknadsdata, uppgick i Nordea till 117 mn euro (2007: 35 mn euro, 2006: 27 mn euro).

Skillnad mellan transaktionspris och verkligt värde—enligt använda värderingstekniker—som ännu inte redovisats i resultaträkningen

I enlighet med de redovisningsprinciper som beskrivs i not 1, så kan, vid användning av ej observerbara data, instrumentet vid första redovisningstillfället inte redovisas till det verkliga värde som beräknats via värderingstekniken, och eventuella initiala vinster periodiseras därför i resultaträkningen över avtalets löptid. Tabellen nedan visar den totala skillnaden som kvarstår att periodisera i resultaträkningen vid periodens början och slut, samt en avstämning av förändringar i den balanserade posten.

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Belopp vid årets början	105	58	28
Vinst/förlust som ännu ej redovisats i resultaträkningen på transaktioner under året	62	82	44
Redovisat i resultaträkningen under året	-63	-35	-14
Belopp vid årets slut	<u>104</u>	<u>105</u>	<u>58</u>

Fastställande av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker

Följande tabell presenterar använda värderingsmetoder för att fastställa verkligt värde på finansiella instrument bokförda till verkligt värde¹.

<u>31 dec 2008, mn euro</u>	<u>Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad (Nivå 1)³</u>	<u>- varav Life</u>	<u>Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata (Nivå 2)⁴</u>	<u>-varav Life</u>	<u>Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata (Nivå 3)⁵</u>	<u>-varav Life</u>	<u>Summa</u>
Tillgångar							
Räntebärande värdepapper och							
Statsskuldförbindelser ²	32 362	16 360	6 760	2 011	16	9	39 138
—varav stater	4 943	3 189	1 251	35	—	—	6 194
—varav kommuner och andra myndigheter	7 454	1 653	155	100	—	—	7 609
—varav hypoteksinstitut	10 883	6 897	608	156	—	—	11 491
—varav övriga kreditinstitut	4 879	821	2 192	291	—	—	7 071
—varav företag	1 845	1 500	1 258	296	9	9	3 112
—varav företag med lägre kreditbetyg	142	142	711	706	—	—	853
—varav övriga	2 216	2 158	585	427	7	—	2 808
Pantsatta finansiella instrument	7 937	—	—	—	—	—	7 937
Aktier och andelar	7 682	4 707	848	702	2 139	1 385	10 669
Derivatinstrument	<u>572</u>	<u>—</u>	<u>83 318</u>	<u>95</u>	<u>2 630</u>	<u>—</u>	<u>86 520</u>
Skulder							
Emitterade värdepapper	27 153	—	5 242	—	—	—	32 395
Derivatinstrument	<u>728</u>	<u>25</u>	<u>79 778</u>	<u>59</u>	<u>2 771</u>	<u>—</u>	<u>83 277</u>

- 1 Förutom huvudsakligen bostadslån i det danska dotterbolaget Nordea Kredit Realkreditselskab vilka redan från början är värderade till verkligt värde via resultaträkningen, finansieringen från kreditinstitut för Markets verksamhet samt derivatinstrument för säkring.
- 2 Varav 6 353 mn euro Statsskuldförbindelser och 32 785 mn euro Räntebärande värdepapper (andelen till verkligt värde i not 43).
- 3 Nivå 1 består av finansiella tillgångar och skulder värderade med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad för identiska tillgångar eller skulder. Kategorin inkluderar noterade obligationer och andra värdepapper, noterade aktier, derivat som handlas över börs, liksom emitterade värdepapper som är noterade.
- 4 Nivå 2 består av finansiella tillgångar och skulder vilka inte har publicerade prisnoteringar direkt tillgängliga från en aktiv marknad, och där det verkliga värdet fastställts med hjälp av lämplig värderingsteknik, där om möjligt observerbara marknadspriser och kurser som existerar på balansdagen används som indata. Majoriteten av Nordeas innehav i OTC derivat samt flertalet andra instrument som inte handlas på en aktiv marknad tillhör den här kategorin.
- 5 Nivå 3 består av de finansiella instrument där det verkliga värdet inte kan fastställas med publicerade prisnoteringar eller genom en värderingssteknik baserad på observerbara marknadsdata. Detta inkluderar oftast privata aktieinstrument och privata aktiefonder liksom vissa komplexa och strukturerade finansiella instrument. Ökningen av instrument i kategori nivå 3 under 2008 hänförs till största delen till investeringar i onoterade aktier som innehas av Nordea Life & Pension. Ej observerbara modellparametrar har i stort varit oförändrade då likviditeten varit bibehållen på majoriteten av marknaderna.

31 dec 2007, mn euro	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad (Nivå 1)		Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata (Nivå 2)		Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata (Nivå 3)		Summa
	-varav Life	-varav Life	-varav Life	-varav Life	-varav Life	-varav Life	
Tillgångar							
Räntebärande värdepapper och							
Statsskuldförbindelser ¹	33 285	13 120	8 977	2 489	71	64	42 333
—varav stater	5 075	3 003	8	8	—	—	5 083
—varav kommuner och andra myndigheter	3 836	1 042	209	107	—	—	4 045
—varav hypoteksinstitut	13 888	5 619	192	144	—	—	14 080
—varav övriga kreditinstitut	6 763	493	2 546	241	—	—	9 309
—varav företag	1 931	1 193	2 266	258	—	—	4 197
—varav företag med lägre kreditbetyg	1 094	1 094	20	—	—	—	1 114
—varav övriga	698	676	3 736	1 731	71	64	4 505
Pantsatta finansiella instrument	4 790	—	—	—	—	—	4 790
Aktier och andelar	15 142	10 487	1 366	1 232	1 136	75	17 644
Derivatinstrument	671	4	28 320	16	2 092	—	31 083
Skulder							
Emitterade värdepapper	26 616	—	12 104	—	—	—	38 720
Derivatinstrument	546	—	29 519	—	2 259	—	32 324

1 Varav 5 183 mn euro Statsskuldförbindelser och 37 150 mn euro Räntebärande värdepapper (andelen till verkligt värde i not 43).

Collateralised Debt Obligations (CDO)—Exponering⁴

Nominellt, mn euro	31 dec 2008		31 dec 2007	
	Köpt skydd	Sålt skydd	Köpt skydd	Sålt skydd
CDO, brutto	4 390	4 484	4 078	4 355
Säkrad exponering	2 883	2 883	2 588	2 588
CDO, netto ¹	1 507 ²	1 601 ³	1 490 ²	1 767 ³
—varav equity	277	360	218	376
—varav mezzanine	337	245	373	414
—varav senior	893	996	899	977

- 1 Nettoexponeringen exkluderar exponeringar där köpta och sålda andelar är helt identiska avseende på säkerhetsstruktur, löptid och valuta.
- 2 Varav investment grade 1 503 mn euro (1 486 mn euro) och sub investment grade 4 mn euro (4 mn euro).
- 3 Varav investment grade 1 401 mn euro (1 455 mn euro) och sub investment grade 48 mn euro (73 mn euro) och utan rating 152 mn euro (239 mn).
- 4 Dessa instrument är klassificerade som värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

När Nordea säljer skydd i en CDO transaktion bär Nordea risken för förluster i referensportföljen vid en eventuell förlusthändelse. När Nordea köper skydd i en CDO transaktion, bär säljaren av skydd risken för förluster i referensportföljen, i vilken Nordea inte nödvändigtvis investerat, vid en eventuell förlusthändelse.

Risken i CDO:er säkras med en CDS-porfölj. Riskpositionerna är beroende av olika typer av marknadsrisklimit, inklusive VaR, och värderingarna av CDO:er inkluderar justeringar för verkligt värde avseende modellrisk. Dessa justeringar för verkligt värde redovisas i resultaträkningen.

Credit Default Swaps (CDS)—Exponering

CDS:er används för att säkra exponering i CDO:er och kreditobligationer. Netto-positionen från köpt skydd uppgår till 1 333 mn euro och netto-positionen från sålt skydd uppgår till 2 144 mn euro.

Not 45: Företag bildade för särskilt ändamål (SPE)—Konsoliderade

31 dec 2008, mn euro	Syfte	Löptid	Nordeas andel av investeringen	Summa emitterat
Viking ABCP Conduit ¹	Factoring	<1 år	733	801
CMO Denmark A/S ²	Säkerställd hypoteksobligation	>5 år	12	33
Kalmar Structured Finance A/S ³	Kreditlänkad obligation	>5 år	25	142
Kirkas Northern Lights Ltd ⁴	Säkerställd hypoteksobligation	>5 år	8 096	8 096
Summa			8 866	9 072

- Viking ABCP Conduit (Viking) har etablerats med syfte att värdepapperisera kundfordringar och leverantörsskulder till nordiska kärnkunder. Viking förvärvar kundfordringar från fastställda säljare. Förvärven finansieras antingen genom emittering av företagscertifikat via det instiftade programmet för värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet, Asset Backed Commercial Papers (ABCP), eller genom att utnyttja tillgängliga likviditetsfaciliteter. Nordea är likviditetsfacilitator för maximalt 1 122 mn euro och vid årsskiftet 2008 var 733 mn euro av dessa utnyttjade. Vid årsskiftet 2008 fanns det inga utestående emitterade företagscertifikat. Dessa SPEs konsolideras då det är nära förknippat med Nordeas verksamhet samt då Nordea är exponerat för kreditrisker genom likviditetsfaciliteten.
- Collateralised Mortgage Obligations Denmark A/S (CMO Denmark A/S) etablerades med syfte att emittera säkerställda hypoteksobligationer för att kunna tillgodose specifika kundpreferenser avseende kreditrisk, ränterisk, risk för förskottsbetalningar, löptid etc. CMO Denmark A/S förvärvade bostadsobligationer och fördelade riskerna genom att emittera en liknande obligation (säkerställd hypoteksobligation). Vid årsskiftet 2008 uppgick det totala nominella värdet på utestående obligationer tillgängliga för investerare till 33 mn euro. Nordea innehar obligationer emitterade av detta SPE som ett led i att etablera en andrahandsmarknad för obligationerna. Vid årsskiftet 2008 uppgick investeringen till 12 mn euro.
- Kalmar Structured Finance A/S etablerades för att kunna erbjuda kunder investeringsmöjligheter i strukturerade produkter på den globala kreditmarknaden. Detta SPE köper Credit Default Swaps (CDS) och förvärvar därmed en kreditrisk i en underliggande portfölj bestående av namn (såsom bolagsnamn). Samtidigt emitterar Kalmar Structured Finance A/S kreditlänkade obligationer med en liknande risk som reflekterar villkoren i CDS:erna. Nordea är motpart i derivattransaktionerna. Vid årsskiftet 2008 uppgick totalt nominellt belopp på utestående kreditlänkade obligationer till 142 mn euro. Nordea innehar kreditlänkade obligationer emitterade av Kalmar Structured Finance A/S som ett led i att erbjuda en andrahandsmarknad för obligationerna. Vid årsskiftet 2008 uppgick investeringen till 25 mn euro.
- Kirkas Northern Lights Ltd (Kirkas) etablerades under 2008. Nordea har sålt tillgångar från sin ordinarie låneportfölj till Kirkas som Kirkas sedan har använt som säkerhet vid emittering av obligationer. Vid årsskiftet 2008 uppgick totalt nominellt värde på obligationer och förlagslån till 8 096 mn euro. Dessa innehas till fullo av Nordea. Nordea står för huvuddelen av de risker som är förknippade med ägandet av Kirkas, varför detta SPE konsolideras.

31 dec 2007, mn euro	Syfte	Löptid	Nordeas andel av investeringen	Summa emitterat
Viking ABCP Conduit	Factoring	<1 år	623	672
CMO Denmark A/S	Säkerställd hypoteksobligation	>5 år	15	35
Kalmar Structured Finance A/S	Kreditlänkad obligation	>5 år	10	149
Summa			648	856

Not 46: Tillgångar och skulder i utländsk valuta

<u>31 dec 2008, md euro</u>	<u>EUR</u>	<u>SEK</u>	<u>DKK</u>	<u>NOK</u>	<u>USD</u>	<u>Övriga</u>	<u>Summa</u>
Tillgångar							
Statsskuldförbindelser	3,3	2,7	0,0	0,4	0,1	0,0	6,5
Utlåning till kreditinstitut	5,8	7,8	5,8	0,9	3,1	0,5	23,9
Utlåning till allmänheten	77,5	59,2	61,8	33,2	22,6	10,8	265,1
Räntebärande värdepapper	14,1	6,6	16,8	3,7	3,0	0,6	44,8
Övriga tillgångar	83,0	16,8	9,4	9,9	9,0	5,7	133,8
Summa tillgångar	183,7	93,1	93,8	48,1	37,8	17,6	474,1
Skulder och eget kapital							
Skulder till kreditinstitut	17,8	4,7	5,6	1,7	19,5	2,6	51,9
In- och upplåning från allmänheten	47,8	32,5	34,3	19,8	9,1	5,1	148,6
Emitterade värdepapper	30,2	17,8	25,2	1,5	27,4	6,9	109,0
Avsättningar	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Efterställda skulder	4,0	0,9	0,0	0,0	2,1	1,2	8,2
Övriga skulder och eget kapital	88,7	16,4	27,2	10,7	8,9	4,4	156,3
Summa skulder och eget kapital	188,6	72,3	92,3	33,7	67,0	20,2	474,1
Positioner som ej upptagits i balansräkningen	6,3	-20,4	-1,8	-14,0	28,9	2,2	1,2
Nettoposition, utländsk valuta	1,4	0,4	-0,3	0,4	-0,3	-0,4	1,2
<u>31 dec 2007, md euro</u>	<u>EUR</u>	<u>SEK</u>	<u>DKK</u>	<u>NOK</u>	<u>USD</u>	<u>Övriga</u>	<u>Summa</u>
Tillgångar							
Statsskuldförbindelser	3,5	1,3	0,2	0,2	0,0	0,0	5,2
Utlåning till kreditinstitut	6,1	6,4	7,8	1,5	1,2	1,3	24,3
Utlåning till allmänheten	65,8	61,1	56,6	37,1	14,8	9,3	244,7
Räntebärande värdepapper	9,6	4,9	16,3	5,5	2,0	0,5	38,8
Övriga tillgångar	35,3	12,3	10,5	9,8	5,5	2,7	76,1
Summa tillgångar	120,3	86,0	91,4	54,1	23,5	13,8	389,1
Skulder och eget kapital							
Skulder till kreditinstitut	7,4	3,7	2,2	2,6	9,5	4,7	30,1
In- och upplåning från allmänheten	40,5	32,6	30,6	23,2	9,9	5,5	142,3
Emitterade värdepapper	20,9	22,6	25,1	1,8	22,2	7,2	99,8
Avsättningar	0,1	0,0	0,0	0,0	—	0,0	0,1
Efterställda skulder	3,3	0,8	0,0	0,0	2,1	1,4	7,6
Övriga skulder och eget kapital	50,3	15,9	24,4	10,3	5,4	2,9	109,2
Summa skulder och eget kapital	122,5	75,6	82,3	37,9	49,1	21,7	389,1
Positioner som ej upptagits i balansräkningen	-2,4	-9,3	-5,4	-15,2	24,5	8,3	0,5
Nettoposition, utländsk valuta	-4,6	1,1	3,7	1,0	-1,1	0,4	0,5
<u>31 dec 2006, md euro</u>	<u>EUR</u>	<u>SEK</u>	<u>DKK</u>	<u>NOK</u>	<u>USD</u>	<u>Övriga</u>	<u>Summa</u>
Tillgångar							
Statsskuldförbindelser	3,0	3,1	0,0	0,2	0,0	0,0	6,3
Utlåning till kreditinstitut	3,9	7,2	10,2	0,5	4,0	1,0	26,8
Utlåning till allmänheten	55,0	59,2	49,8	29,5	12,6	7,9	214,0
Räntebärande värdepapper	14,0	8,5	0,9	4,2	1,6	0,3	29,5
Övriga tillgångar	29,4	4,9	25,6	4,7	4,4	1,3	70,3
Summa tillgångar	105,3	82,9	86,5	39,1	22,6	10,5	346,9
Skulder och eget kapital							
Skulder till kreditinstitut	11,4	4,8	3,0	0,6	9,5	3,0	32,3
In- och upplåning från allmänheten	37,3	30,9	28,2	19,1	7,0	4,0	126,5
Emitterade värdepapper	12,5	22,5	22,8	2,4	15,6	7,6	83,4
Avsättningar	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Efterställda skulder	3,6	0,7	0,0	0,0	2,5	1,4	8,2
Övriga skulder och eget kapital	43,5	12,2	24,5	9,0	4,4	2,8	96,4
Summa skulder och eget kapital	108,4	71,1	78,5	31,1	39,0	18,8	346,9
Positioner som ej upptagits i balansräkningen	3,6	-10,4	-4,4	-6,7	15,9	8,3	6,3
Nettoposition, utländsk valuta	0,5	1,4	3,6	1,3	-0,5	0,0	6,3

Not 47: Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt

Nordea erhåller säkerheter enligt omvända återköpsavtal och avtal om värdepapperslån, vilka kan säljas eller pantsättas på nytt i enlighet med avtalsvillkoren. Transaktionerna genomförs enligt standardavtal som används av parterna på den finansiella marknaden.

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Omvända återköpsavtal			
Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt	20 118	23 485	17 053
—varav sålda eller pantsatta på nytt	3 377	9 191	7 278
Avtal om värdepapperslån			
Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt	1 192	1 539	575
—varav sålda eller pantsatta på nytt	1 192	1 539	—
Summa	<u>21 310</u>	<u>25 024</u>	<u>17 628</u>

Not 48: Investeringar för vilka kunden bär risken

I balansräkningen för livförsäkringsverksamheten och för Nordea Bank Danmark A/ S ingår tillgångar och skulder för vilka kunderna bär risken. Eftersom tillgångarna och skulderna juridiskt sett tillhör företagen, upptas tillgångarna och skulderna i koncernens balansräkning. Nedan visas dessa fördelade per balanspost:

<u>Mn euro</u>	<u>31 dec 2008</u>	<u>31 dec 2007</u>	<u>31 dec 2006</u>
Tillgångar			
Utlåning till kreditinstitut	—	—	267
Räntebärande värdepapper	1 820	2 157	2 662
Aktier och andelar	6 730	8 975	7 310
Övriga tillgångar	165	212	807
Summa tillgångar	<u>8 715</u>	<u>11 344</u>	<u>11 046</u>
Skulder			
In- och upplåning från allmänheten	3 070	3 981	4 207
Försäkringsavtal	3 611	4 796	4 571
Finansiella avtal	2 000	2 503	2 096
Övriga skulder	34	64	172
Summa skulder	<u>8 715</u>	<u>11 344</u>	<u>11 046</u>

Not 49: Löptidsanalys för tillgångar och skulder

Återstående löptid

31 dec 2008, mn euro	Not	Betalbara vid anfordran	Högst 3 månader	3-12 månader	1-5 år	Mer än 5 år	Utan fast förfall	Total
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		3 157						3 157
Statskultförbindelser	13		102	1 887	2 610	1 946		6 545
Utlåning till kreditinstitut	14	1 537	20 528	820	670	348		23 903
Utlåning till allmänheten	14	34 872	66 239	18 091	53 621	92 277		265 100
Räntebärande värdepapper	15	204	7 630	7 108	13 537	16 351		44 830
Pantsatta finansiella instrument	16		901	666	2 900	3 470		7 937
Derivatinstrument	18		13 844	11 079	27 686	34 229		86 838
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	19		12	72	256	73		413
Totala tillgångar med fast löptid		39 770	109 256	39 723	101 280	148 694		438 723
Övriga tillgångar		—	—	—	—	—	35 351	35 351
Totala tillgångar		39 770	109 256	39 723	101 280	148 694	35 351	474 074
Skulder till kreditinstitut	28	14 133	35 208	1 847	448	296		51 932
In- och upplåning från allmänheten	29	101 892	34 037	6 631	477	5 554		148 591
Skulder till försäkringstagare	30	352	15	69	1 257	27 545		29 238
Emitterade värdepapper	31	128	35 541	20 618	28 777	23 925		108 989
Derivatinstrument	18		14 584	11 017	26 607	33 330		85 538
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	19			71	358	103		532
Efterställda skulder	36		665	205	3 008	4 331		8 209
Totala skulder med fast löptid		116 505	120 050	40 458	60 932	95 084		433 029
Övriga skulder							23 242	23 242
Eget kapital	37						17 803	17 803
Totala skulder och eget kapital		116 505	120 050	40 458	60 932	95 084	41 045	474 074

Not 50: Transaktioner med närstående

Informationen nedan presenteras ur Nordeas perspektiv, d v s den visar hur Nordeas siffror har påverkats av transaktioner med närstående parter.

Mn euro	Intresseföretag			Övriga närståendeparter ¹		
	31 dec 2008	31 dec 2007	31 dec 2006	31 dec 2008	31 dec 2007	31 Dec 2006
Tillgångar						
Utlåning	181	159	201	—	—	—
Räntebärande värdepapper	119	—	0	—	—	—
Derivatinstrument	—	107	121	—	—	—
Aktier och andelar i intresseföretag	431	366	398	—	—	—
Summa tillgångar	731	632	720	—	—	—
Skulder						
In- och upplåning	172	106	16	74	56	192
Emitterade värdepapper	—	2	12	—	—	—
Derivatinstrument	—	99	106	—	—	—
Summa skulder	172	207	134	74	56	192
Poster utanför balansräkningen	6 113	6 042	6 649	—	—	—
Ränteintäkter och räntekostnader						
Ränteintäkter	5	6	5	—	—	—
Räntekostnader	-1	-1	-2	-4	0	-5
Räntenetto	4	5	3	-4	0	-5

- 1 Företag som står under betydande inflytande av nyckelpersoner i ledande positioner i Nordeakoncernen liksom företag som står under betydande inflytande av nära anhöriga till dessa befattningshavare räknas som närstående parter till Nordea. Inkluderat i denna grupp av närstående parter är Schibsted ASA, Nokia Oyj, Posten AB, Sampo Abp, Danisco A/S, IK Investment Partners AB och TrygVesta A/S. Transaktioner med dessa närstående bolag görs som ett led i den normala affärsverksamheten och på samma kriterier och villkor som jämförbara transaktioner med bolag med liknande kundrelation till Nordea. Transaktionerna innebär normalt risktagande och de är därför ej inkluderade i tabellen.

Ersättningar samt utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner

Information om ersättningar och utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner återfinns i not 7.

Övriga transaktioner med närstående parter

Från och med mars 2008 ingår Nordea i ett garantikonsortium som har bildats avseende norska Eksportfinans ASA:s värdepappersportfölj. Nordea äger 23 procent av bolaget. Övriga ägare är den norska staten samt andra nordiska banker. Nordeas andel av garantins verkliga värde per 31 december 2008 uppgår till 61 mn euro. Avtalet löper ut samtidigt som de obligationer som är inkluderade i garantin. Den senaste förfallodagen inträffar under år 2023, dock är den genomsnittliga löptiden under 3 år.

Not 51: Förvärv

2008

Den 29 september 2008 tecknade Nordea Bank Danmark A/S avtal om att förvärva nio filialer från "Bankaktieselskabet af 24 august 2008" (Roskilde Bank). Transaktionen avslutades den 3 november när Nordea fick godkännande från danska myndigheter. Den 3 november är förvärvsdatumet och det datum från vilket de förvärvade tillgångarna och skulderna redovisas i Nordea. Förvärvade tillgångar och skulder redovisas i tabellen nedan. Förutom dessa tillgångar och skulder förvärvade Nordea garantier till ett värde av 235 mn euro.

Nordea har rätt att returnera lån och garantier, som anses vara oattraktiva, till Roskilde Bank. Nordea har returnerat lån till företagskunder om cirka 225 mn euro och garantier om cirka 60 mn euro under det fjärde kvartalet. Under det första kvartalet 2009 förväntas Nordea returnera vissa lån till privatkunder. Förvärvspriset har justerats som en konsekvens av de lån som returnerats till Roskilde Bank.

Följande förvärvsanalys har upprättats per 3 november 2008. Denna förvärvsanalys har justerats som en konsekvens av returneringen av lån och garantier och priset har justerats för att reflektera de returnerade volymerna. Förvärvsanalysen är fortfarande preliminär och kan komma att uppdateras under 2009.

<u>Mn euro</u>	<u>3 nov 2008</u>
Lån	476
Övriga tillgångar	9
Inlåning	-343
Övriga skulder	-10
Förvärvade nettotillgångar enligt IFRS	132
Köpeskilling, kontantreglerad	85
Köpeskilling, att kontantreglera	78
Anskaffningsvärde	163
Övervärde	31
Allokering av övervärde:	
Kundrelaterad immateriell tillgång	13
Goodwill	18

Goodwill uppstår främst på grund av de synergier Nordea förväntar sig att uppnå. Integreringen av de nio filialerna i Nordeas filialstruktur kommer att generera kostnadssynergier och andra synergier kommer att uppstå genom att implementera Nordeas affärsmodell i de nya filialerna.

En kundrelaterad immateriell tillgång har avskilts från goodwill. Den del som avskilts avser framtida resultat från förvärvade kunder. Detta berör dock endast den del över vilken Nordea bedöms ha tillräcklig kontroll. Avskrivningstiden är 10 år.

Effekten på Nordeas nettoresultat för året är obetydlig.

2007

Nordea har gjort två förvärv under året; OOO Promyshlennaya Companiya Vestkon (Vestkon) och PRIVATmegleren AS (Privatmegleren). Följande förvärvsanalyser har upprättats per 31 mars 2007 respektive 31 december 2007. Förvärvsanalyserna har vidare upprättats genom att använda de valutakurser som gällde vid transaktionstillfället.

<u>Mn euro</u>	<u>Vestkon 31 mar 2007</u>	<u>Privat- megleren 31 dec 2007</u>
Tillgångar	846	1
Skulder	-714	-1
Minoritetens andel av netto-tillgångarna	—	0
Förvärvade nettotillgångar enligt IFRS	132	0
Köpeskilling, kontantreglerad	235	6
Köpeskilling, att kontantreglera	211	—
Transaktionskostnader	5	—
Anskaffningsvärde	451	6
Övervärde	319	6
Allokering av övervärde:		
Kundrelaterad immateriell tillgång, efter skatt	21	—
Goodwill	298	6

Vestkon

Under fjärde kvartalet 2006 tecknade Nordea Bank AB (publ) ett avtal om att förvärva en post på 85,72 procent i Vestkon. Vestkons huvudverksamhet är att fungera som holdingbolag för Joint Stock Bank Orgresbank (Orgresbank). Vestkon äger en post på 87,50 procent i Orgresbank. Det innebär ett indirekt innehav i Orgresbank på 75,01 procent.

Vestkons minoritetsägare är tre personer som sitter i Orgresbanks ledning. Europeiska utvecklingsbanken (EBRD) har ett direkt minoritetsinnehav i Orgresbank.

Utöver posten på 85,72 procent i Vestkon har Nordea och minoritetsägarna ingått ett bindande aktieägaravtal om att Nordea ska köpa och minoritetsägarna sälja minoritetsinnehaven i Vestkon och Orgresbank vid en förutbestämd tidpunkt. Förvärvspriset kommer att beräknas utifrån Orgresbanks finansiella resultat i årsredovisningen 2009. Därefter blir Nordea ensamägare till Vestkon och Orgresbank. Det bindande aktieägaravtalet medför att 100 procent av Vestkon och Orgresbank konsolideras i Nordeakoncernen redan under 2007. Det framtida förvärvspriset uppskattades ursprungligen utifrån information som var tillgänglig på förvärvsdagen och redovisades som en placering i aktier och en skuld till minoritetsägarna. Det uppskattade framtida förvärvspriset varierar med Orgresbanks finansiella utveckling och har uppdaterats under året.

Avtalet som träffades under fjärde kvartalet 2006 förutsatte godkännanden från berörda myndigheter. Transaktionen slutfördes därför inte förrän den 27 mars 2007, som är förvärvsdagen. Vestkon konsolideras i Nordeakoncernen från och med den 31 mars 2007.

Goodwill uppstår främst på grund av att Nordea förvärvar en fungerande organisation som har de resurser, processer och tillstånd som krävs för att bedriva bankrörelse i Ryssland. Vid förvärvstillfället hade Orgresbank över 35 filialer och kontor. Orgresbanks medarbetare, från nyckelpersoner i ledningen till kontorspersonalen, har lokal marknadskännedom och lokala kontaktnät och detta har ett betydande värde. Orgresbank hade vid förvärvet cirka 1 000 anställda. Det finns också betydande värden i de etablerade processer som används för att sköta den dagliga verksamheten och i det befintliga produktutbudet. Orgresbank utgör med andra ord en mycket värdefull plattform för att ta del av den förväntade utvecklingen i Ryssland. Värdet för Nordea utgörs av möjligheten att generera framtida vinster. Orgresbank är verksam på en tillväxtmarknad och är dessutom en tämligen ung organisation (bildades 1994). Därför finns det höga förväntningar på den framtida utvecklingen. Värdet på plattformen kan inte avskiljas från goodwill.

Kundrelaterade immateriella tillgångar har avskilts från goodwill. Den del som avskilts avser framtida resultat från förvärvade kunder. Detta berör dock endast den del över vilken Nordea bedömer att man har tillräcklig kontroll. Avskrivningstiden är 10 år.

Vestkoncernens påverkan på årets resultat i Nordea uppgår till 15 mn euro. Påverkan på totala rörelseintäkter och årets resultat skulle varit 79 mn euro respektive 18 mn euro om Vestkoncernen konsoliderats från 2007 års början.

Privatmegleren

Den 21 december 2007 förvärvade Nordea Bank Norge ASA 67% av aktiekapitalet i Privatmegleren. Bolaget är en norsk mäklarfirma med ett franchisekoncept. Privatmegleren konsolideras från och med 31 december 2007 och har därför inte haft någon påverkan på Nordeas resultaträkning under 2007. Privatmegleren skulle inte haft någon väsentlig påverkan om bolaget konsoliderats från 2007 års början. Förvärvet har inte någon väsentlig påverkan på Nordeas balansräkning.

2006

Med effekt från den 1 januari 2006 är Nordea Livförsäkring 1 Sverige AB (publ) inte längre ett ömsesidigt bolag. Från och med detta datum konsolideras innehavet fullt ut i Nordea koncernen. En konsolidering av innehavet 2005 skulle inte haft någon materiell inverkan på koncernen balans- och resultaträkningar. Totala tillgångar i bolaget uppgick till 2 md euro den 31 december 2005. För ytterligare information om förvärvade tillgångar och skulder se Kommentarer till kassaflödesanalysen.

I december 2005 förvärvade Nordea 100% av aktiekapitalet i Sampo PTE S.A., det polska offentliga pensionsbolaget, och 100 procent av aktiekapitalet i Sampo T.U. Zycie S.A., det polska livförsäkringsbolaget. De förvärvade bolagen konsoliderades för första gången per 31 december 2005 baserat på en preliminär förvärvsbalansräkning. Under 2006 har den slutliga förvärvsbalansräkningen fastställts. Effekten är en ökning av Goodwill med 5 mn euro och en ökning med motsvarande belopp av Övriga skulder.

NORDEAS HUVUDKONTOR

Nordea Bank AB (publ)
Smålandsgatan 17
105 71 Stockholm

JOINT GLOBAL COORDINATORS OCH JOINT BOOKRUNNERS

J.P. Morgan Securities Ltd.
125 London Wall
EC2Y 5AJ London
England

Merrill Lynch International
Merrill Lynch Financial Centre
2 King Edward Street
EC1A 1HQ London
England

Nordea Markets
Nordea Bank AB (publ)
Smålandsgatan 17
105 71 Stockholm

JURIDISKA RÅDGIVARE TILL NORDEA

Avseende amerikansk och engelsk rätt

Latham & Watkins (London) LLP
99 Bishopsgate
EC2M 3XF London
Storbritannien

Avseende svensk rätt

Gernandt & Danielsson Advokatbyrå KB
Hamngatan 2
Box 5747
114 87 Stockholm

Avseende dansk rätt

Plesner Advokatfirma
Amerika Plads 37
DK-2100 Köpenhamn
Danmark

Avseende finsk rätt

Advokatbyrå Merilampi Ab
Södra Esplanaden 22 A
FI-00130 Helsingfors
Finland

Avseende norsk rätt

**Thommessen Krefting Greve
Lund AS Advokatfirma**
Haakon VII's gate 10
PO Box 1484 Vika
N-0116 Oslo
Norge

JURIDISKA RÅDGIVARE TILL EMISSIONSGARANTERNA

Avseende amerikansk och engelsk rätt

Linklaters LLP
One Silk Street
London EC2Y 8HQ
Storbritannien

Avseende svensk rätt

Linklaters Advokatbyrå AB
Regeringsgatan 67
Box 7833
103 98 Stockholm

REVISORER

KPMG AB
Tegelbacken 4A
Box 16106
103 23 Stockholm

